

Νέο της ΑΒΕ

Δημοσιεύματα για την
τουριστική πολιτική και
τα αποτελέσματά της
(24/7/1958 - 4/12/1961)

Νέα της Α.Β.Σ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΤΕΥΧΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ

ΣΧΟΛΗΝ ΞΕΝΑΓΩΝ ΤΟΥ Ε.Ο.Τ.

ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΟΥ

ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΤΗΣ

ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

36

ΕΤΟΣ 1959-1960

Τεύχος 3ον του Ζ' έτους

Τὰ ΝΕΑ τῆς Α. Β. Σ.
ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΕΤΟΣ 1959 - 1960

ΕΤΟΣ Ζ'

Τιμή Δρχ. 10

ΤΕΥΧΟΣ 36

Εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος ὑπ' ἀρ. 37 θὰ δημοσιευθῇ ἡ διάλεξις τοῦ κ. Γ. Κουρνούτου περὶ τῆς σημασίας τῆς μελέτης τοῦ νεοελληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἡ ὀμιλία τοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, ἡ Β' καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωσις τῆς Σχολῆς Ξεναγῶν καὶ ἄλλαι ἐνδιαφέρουσαι μελέται.

Διεύθυνσις Περιοδοικοῦ
ΣΤΡΑΤΟΥ Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
 (Ὁδὸς Μαυρομιχάλη 71 — Τηλ. 610.190)

*Επιμελεία :
ΛΕΛΑΣ ΤΑΣΟΥ (Παπαγιαννακοπούλου)
 ὁδὸς Στράβωνος 18 — Τηλ. 73.405

Τυπογραφεῖον :
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Π. ΣΕΡΜΠΙΝΗ
 ὁδὸς Κωλέττη 31 — Τηλ. 615.501

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΤΣΑΤΣΟΣ

Υπουργός της Προεδρίας
της Κυβερνήσεως

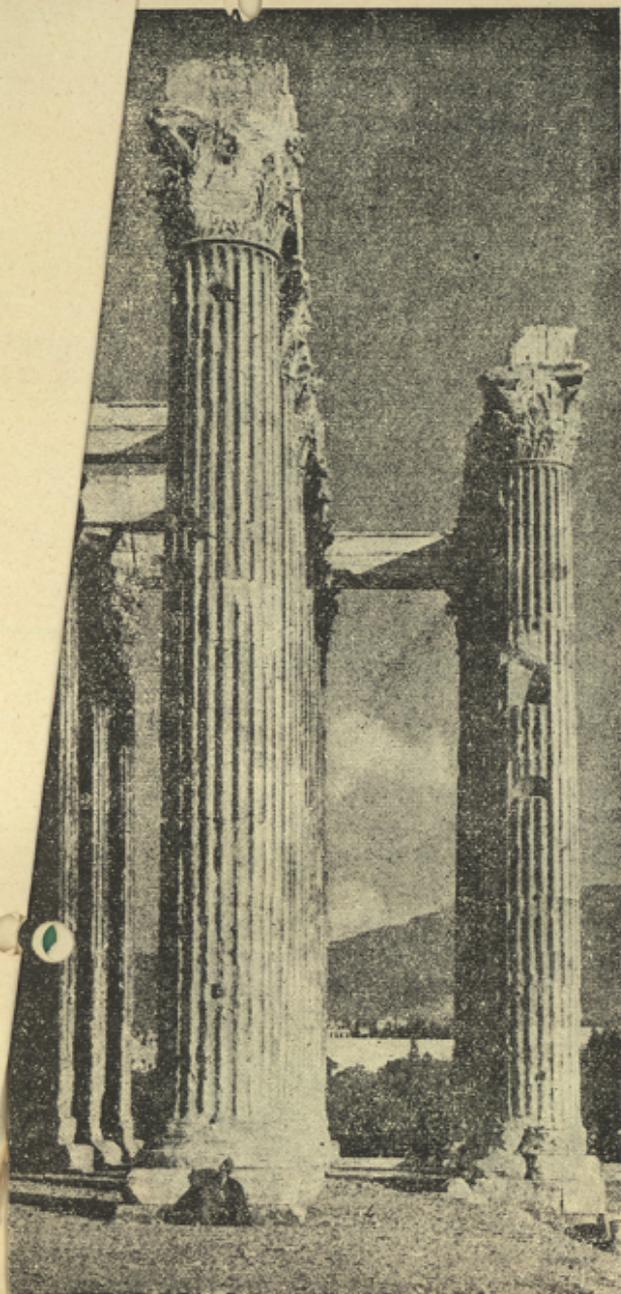

ΣΤΑΥΡΟΣ
ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόεδρος του Διοικητικού
Συμβουλίου της Ανωτάτης
Βιομηχανικής Σχολής
Βουλευτής, τ. Υπουργός
Συντονισμού και τ. Διοι-
κητής της Έθν. Τραπέζης

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΚΑΠΑΝΕΙΣ
ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ὄργανωσις
καὶ
λειτουργία

τοῦ

ΚΕΝΤΡΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ

καὶ τῆς

ΣΧΟΛΗΣ
ΞΕΝΑΓΩΝ τοῦ Ε.Ο.Τ.

τῆς

Ἀνωτάτης
Βιομηχανικῆς
Σχολῆς

Μία εικόνη τῶν Ἀθηνῶν, ἀπὸ τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν «Ἀλμανάκ» 1837

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

διατελών υπό την έποπτεία
του Υπουργείου τής Προεδρίας Κυβερνήσεως
Υπουργός
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

Ό Πρόεδρος
του Δ. Συμβουλίου Ε.Ο.Τ.
Ι. ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ
Δικηγόρος
Τακτικός Καθηγητής τής
Ανωτάτης Βιομηχανικής
Σχολής και Διευθυντής
Σπουδών του Κέντρου Του-
ριστικής Έκπαιδεύσεως και
τής Σχολής Ξεναγών.
Γενικός Γραμματεύς τής
Έλληνικής Περιηγητικής
Λέσχης

Διοικητικόν Συμβούλιον Ε.Ο.Τ.

1. *Ι. Κουτσογιάννης* Πρόεδρος, Δικηγόρος
όδός Ύψηλάντου 5, τηλ. 70.107
2. *Α. Κυριακίδης* Αντιπρόεδρος, Δικηγόρος
όδός Πινδάρου—Σόλωνος, τηλ. 611.909
3. *Π. Αθανασιάδης* Σύμβουλος, Ίδιοκτήτης—Διευθυντής «Ναυτεμ-
πορικής», Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ο.Λ.Π.
όδός 28ης Οκτωβρίου 132, τηλ. 30.894
4. *Ε. Δαλαμάγκας* Σύμβουλος, Γενικός Διευθυντής Γεν. Δ/σεως
Δημοσίου Λογιστικού.
όδός Β. Σοφίας 54, τηλ. 31.312
5. *Α. Κουράφαλος* Σύμβουλος, Δικηγόρος
όδός Πίνδου — Καραμήτσα 51, τηλ. 880.469
6. *Μ. Μαλτέζος* Σύμβουλος
όδός Διονυσίου Άρεοπαγίτου 3, τηλ. 91.900
7. *Α. Νταής* Σύμβουλος, Αντιπρόεδρος Έλεγκτικού Συμ-
βουλίου.
όδός Βαλαωρίτου 9, τηλ. 615.553

8. *Ι. Παπαδημητρίου* Σύμβουλος, Διευθυντής 'Αρχαιοτήτων 'Υπουργείου Παιδείας.
 όδός Ζεϊνίας 2, τηλ. 662.901
9. *Μ. Ρικάκης* Σύμβουλος, Πολιτικός Μηχανικός
 όδός Μουρούζη 9, τηλ. 70.983
10. *Δ. Παπαευστρατίου* Σύμβουλος, Διευθυντής «'Αμέρικαν - 'Εξπρέσς»
 όδός Σκουφά 21, τηλ. 615.953
11. *Φ. Χατζουλάκη* Σύμβουλος, Διοικ. Σύμβουλος Σώματος 'Ελληνίδων 'Οδηγών
 όδός Ζαλοκώστα 3, τηλ. 611.524

Γεν. Γραμματεύς

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΩΚΑΣ

όδός 'Ηρώδου 'Αττικού 5, τηλ. 72.103 ή 34.727

Νομικός Σύμβουλος

Π. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ

όδός Διομήδους-Κυριακού 12, τηλ. 01.368

ή όδός Ζολοκώστα 7, τηλ. 614.861

Διευθυνταί Ε.Ο.Τ.

1. *Π. Παπαχελός* Διεύθυνσις Τουριστικής 'Οργανώσεως
 όδός 'Επτανήσου 25, τηλ. 813.123 ή 35.187
2. *Φ. Φραγκόπουλος* Διεύθυνσις Διαφημίσεων
 όδός Δημοκρίτου 19, τηλ. 610.775 ή 35.172
3. *Α. 'Ιατροίδης* Διεύθυνσις 'Εποπτείας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταστημάτων και 'Εκμεταλλεύσεως Τουριστικών 'Εγκαταστάσεων.
 όδός 'Αριστοτέλους 142, τηλ. 817.079 ή 34.467
4. *Π. Βάρδας* Διεύθυνσις Διοικητικού
 όδός 'Ακαρνανίας 20, τηλ. 664.170 ή 23.124
5. *Θ. Παπαβρανούσης* Διεύθυνσις Οικονομικών 'Υπηρεσιών
 όδός Μακεδόνου 2, τηλ. 663.060 ή 35.036
6. *Ν. 'Απέργης* Διεύθυνσις Τεχνικών 'Υπηρεσιών
 όδός 'Οθωνος 34-Κηφισιά, τηλ. 01.148 ή 34.487

Προϊστάμενοι 'Υπηρεσιών

1. *Μ. Σαραντάκος* 'Υπηρεσία Προγραμματισμού και Συμβατικών Σχέσεων
 Στρατ. Μπακοπούλου 80-Ψυχικό, τηλ. 672.436
2. *Β. Πιττάκος* 'Υπηρεσία Κατασκευών
 όδός Ζαλοκώστα 5, τηλ. 01.689
3. *Α. Κωνσταντινίδης* 'Υπηρεσία Μελετών
 όδός Βασιλ. Σοφίας 4, τηλ. 73.705 ή 34.793

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ὁ ἡνίοχος τῶν Δελφῶν

Εἰς τὰς 8 Φεβρουαρίου 1958, ἐν ἐπισημῶν τελετῇ, ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ Κέντρου Τουριστικῆς Ἐκπαιδεύσεως (ὡς καὶ τοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Σπουδῶν), τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν (νῦν Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς).

Ἡ τελετὴ ἔλαβε χώραν εἰς τὰ ἐπὶ τῆς Λεωφόρου Ἀμαλίας 52 γραφεῖα καὶ διδασκῆρια τοῦ Κ.Τ.Ε., παρουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν Κωνσταντίνου Τσάτσου καὶ Λίνας Τσαλδάρη, πολλῶν ἐπισήμων, τοῦ Προέδρου καὶ Διευθυντῶν τοῦ Ε.Ο.Τ., ἀντιπροσώπων Τουριστικῶν Ὄργανώσεων, καθηγητῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ., πλήθους κόσμου καὶ σπουδαστῶν.

Κατὰ τὰ ἐγκαίνια ὠμίλησαν ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Α.Σ.Β.Σ. κ. Σταῦρος Κωστόπουλος, ὁ τότε πρόεδρος τοῦ Κ.Τ.Μ. κ. Κωνστ. Σημαντήρας, ὁ τότε πρόεδρος τοῦ Ε.Ο.Τ. κ. Ρ. Ἀγαθοκλῆς καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως Ὑπουργὸς κ. Κωνσταντῖνος Τσάτσος.

Οἱ ὀμιληταὶ ἐξήρασαν τὰ ἐπιστημονικὰ καὶ μορφωτικὰ ἐπιτεύγματα τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν καὶ ἐπήγεσαν τὴν πρωτοβουλίαν αὐτῆς εἰς τὴν ἰδρύσιν τοῦ Κέντρου Τουριστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, πληροῦντος σημαντικὸν κενὸν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ζωὴν τῆς Χώρας καὶ ἐξυπηρετοῦντος ἓνα ζωτικώτατον πλεόν κλάδον τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας.

διδάσκον προσωπικόν, νὰ ἐκπονήσῃ ἕνα πρόγραμμα τὸ ὁποῖον νὰ διορθώσῃ τὰ σφάλματα τοῦ προγράμματος ποὺ κάνει πολλάκις ἡ Πολιτεία. Ὅρθον θὰ ἦτο τὸ πρόγραμμα νὰ τίθεται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς κοινῆς γνώμης, δὲν εἶναι ἀνάγκη αὐτὸς ὁ ἔλεγχος νὰ γίνεταί μόνον εἰς τὸ Κοινοβούλιον πρέπει νὰ γίνεταί παντοῦ καὶ μὲ σοβαρότητα καὶ ὄχι νὰ γίνεταί ἀνευθύμως ἀπὸ ἄτομα τὰ ὁποῖα ἴσως ἀποβλέπουν εἰς ἄλλους σκοποὺς. Εὐτυχῆς εἶναι τὸ γεγονός ὅτι μπορεῖ νὰ γίνῃ μέσα εἰς μίαν Σχολήν, ἡ ὁποία ἀπροκατάληπτα, ἀχρωμάτιστα θὰ ἐρευνήσῃ τὸ θέμα τοῦ προγράμματος, τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ὁποίου θὰ ἐπηρεάσουν καὶ θὰ βοηθήσουν τὴν Πολιτείαν εἰς τὸ ἔργον τῆς.

Ἄλλα πέραν τοῦ προγράμματος, ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἐκτελέσωμεν τὸν προγραμματισμὸν· συνεπῶς παραλλήλως θ' ἀρχίσῃ ἡ ἐκτέλεσις διότι αἱ οἰκονομικαὶ ἀνάγκαι ἐπιτακτικὰ ἐπιβάλλουν ἀμέσως ν' ἀρχίσωμεν τὴν ἐκτέλεσιν. Ποιὸς θὰ ἐκτελέσῃ τὸ πρόγραμμα; Θὰ τὸ ἐκτελέσουν τὰ ὄργανα τὰ ὁποῖα ἀσχολοῦνται μὲ τὸν τουρισμὸν, αὐτὰ εἶναι ὀλίγα ἐν συγκρίσει μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ στελέχη τὰ ὁποῖα ἐργάζονται εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν. Χρειαζόμεθα λοιπὸν στελέχη πολλὰ, στελέχη τὰ ὁποῖα ἀναλόγως τῆς θέσεώς των ἀνωτέραν, ἢ μέσῃν ἢ κατωτέραν, ἔχουν ἀνάγκην ἀναλόγου τουριστικῆς παιδείας. Ἄλλα πρέπει νὰ ἔχουν κατὰ κοινὸν τὸ ὁποῖον ἐπίσης πρέπει ν' ἀπαυγάσῃ ἀπὸ αὐτὸ τὸ κέντρον. Αὐτὸ τὸ κοινὸν εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀνέφερε ἀκριβῶς πρὸ ὀλίγου καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Τουρισμοῦ, εἶναι ἡ τουριστικὴ συνείδησις. Πρέπει ν' ἀποκτηθῇ ἀπὸ ὅλους ἡ τουριστικὴ συνείδησις, ὅτι κάθε θέμα πρέπει νὰ ἐξετάζεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τοῦ τέλος καὶ ἀπὸ μίαν ἀκόμη πλευρὰν ἀπὸ τὴν ὁποῖαν μέχρι τώρα δὲν ἐξετάζαμε, νὰ ἐξετάζωμεν δηλ. αὐτὸ τὸ ὁποῖον θ' ἀποφασίζωμεν καὶ ἐὰν ἀπὸ ἀπόψεως τουριστικῆς ὀφελῆ, ἢ δὲν ὀφελῆ ἐὰν ἐξυπηρετῇ ἢ δὲν ἐξυπηρετῇ. Ἄναφέρω ἕνα ἀπλὸ παράδειγμα. Ἡ ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία ἐκάνοιζε τὰ θέματα τῶν ἀνασκαφῶν τῆς ἡ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ χώρου μόνον μὲ μίαν σκοπιάν, τὴν ἀρχαιολογικὴν, ἢ ἦδη ἦλθε ἡ ὥρα κατὰ τὴν ὁποῖαν θὰ καταλάβουν καὶ οἱ ἀρχαιολόγοι ὅτι ὀφείλουν καὶ αὐτοὶ νὰ ἐξετάζουν τὸ θέμα καὶ ἀπὸ σκοπιᾶς τουριστικῆς, καὶ ὅσοι ἔχουν ἀσχοληθῇ μὲ τὸν τουρισμὸν γνωρίζουν ποῖαι συγκρούσεις ὑπάρχουν καὶ ποῖαι δυσκολίαι διότι ὁ τουρισμὸς μὴ ἔχων ἰδίαν ἐξουσίαν καὶ ἰδίαν ἀρμοδιότητα, ἀλλὰ ὄργανα μὲ εἰδικὰς ἀρμοδιότητας καὶ ἐξουσίας ἐν τῇ Χώρᾳ, εὐρίσκειται ἐν συνεχῇ συγκρούσει μὲ ὅλας αὐτὰς τὰς ἀρμοδιότητας, μὲ τὴν ἀστυνομίαν, μὲ τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν, μὲ τὴν ἀρχαιολογίαν, μὲ τὰ σχολεῖα κλπ.

Ἀκόμη δὲν ὑπάρχει τουριστικὴ συνείδησις. Δὲν ὑπάρχει συνείδησις ὅτι ὁ τουρισμὸς ἀποτελεῖ πλέον γενικὸν αἷτημα τῆς πολιτικῆς τῆς Χώρας καὶ ὄχι μιᾶς κυβερνήσεως ἢ ἐνὸς κόμματος ἀλλὰ ὅλων τῶν κομμάτων καὶ ὅλων τῶν Κυβερνήσεων διότι εἶναι μία μόνιμος οἰκονομικὴ ἀνάγκη τῆς Χώρας. Τὸ πρῶτον λοιπὸν ποὺ πρέπει νὰ

κάμωμεν εἶναι νὰ δημιουργήσωμεν τουριστικὴν συνείδησιν, καὶ κατόπιν νὰ φροντίσωμεν διὰ τὴν παιδείαν ἐκείνων ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὸν τουρισμὸν.

Ὁ ρόλος τοῦ Κ.Τ.Μ. εἶναι σπουδαῖος διότι χρειαζόμεθα ἀνώτερα ἢ καὶ μέσα ἀκόμη στελέχη διὰ τὸν Ἑλληνικὸν Ὀργανισμὸν Τουρισμοῦ καὶ ὅλας ἐκείνας τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τουριστικὰ θέματα. Ἐκεῖ πρέπει νὰ δημιουργηθῆ ἓνα πλῆθος ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι θὰ ἔχουν ὡς ψυχολογικὸν βάθρον αὐτὴν τὴν τουριστικὴν συνείδησιν.

Καὶ εἰς τὴν τουριστικὴν συνείδησιν θὰ πρέπει νὰ θεμελιώνεται ἓνα σύστημα γνώσεων, ποικίλων γνώσεων, ποὺ δὲν ἀνήκουν εἰς μίαν ἐπιστήμην, ποὺ δὲν ἀποτελοῦν μίαν ἐπιστημονικὴν ἐνότητα, ποὺ ἀποτελοῦν ὁμως μίαν πρακτικὴν ἐνότητα, διότι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχη γνώσεις ἀρχαιολογίας, οἰκονομικῶν, νὰ ξέρη γεωγραφίαν, νὰ γνωρίζῃ καλὰ αὐτὸν τὸν τόπον, τὴν λαϊκὴν του τέχνην εἴτε ξενοδόχος εἶναι εἴτε ὑπάλληλος τουρισμοῦ, ἀκόμη νὰ ξέρῃ νὰ ἐκτιμᾷ ὀρισμένας Ἑλληνικὰς ἀξίας, αἱ ὅποιαί πρέπει νὰ προβάλλωνται τουριστικῶς εἴτε εἶναι καλλιτεχνικαὶ εἴτε εἶναι ἐπιστημονικαί. Πρέπει συγχρόνως νὰ ἔχη τὴν ἰκανότητα διαχειριστοῦ, νὰ ἔχη business management, νὰ ξέρῃ νὰ χειρίζεται μίαν ἐπιχείρησιν, καὶ νὰ ἔχη, ὅπως ἀντιλαμβάνεσθε, καὶ ἀντιφατικὰς σχεδὸν γνώσεις. Ζητοῦμεν ἀπὸ ἓνα τέτοιον ἄνθρωπον νὰ ἔχη προσόντα αἰσθητικὰ καὶ συγχρόνως προσόντα ἐνὸς businessman. Ὁ συνδυασμὸς τῶν ἀντιφατικῶν αὐτῶν στοιχείων χρειάζεται καὶ τὸν βλεπῶ εἰς τὸ πρόγραμμά, τὸ ὁποῖον ἔχετε διατυπώσει εἰς τὸν κύκλον τῶν μαθημάτων τοῦ τρέχοντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Ἐὰν λοιπὸν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τομέα προσφέρετε τὰς ὑπηρεσίας αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατὸν νὰ προσφερθῶν, εἶμαι βέβαιος πὼς ἡ Σχολὴ θὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ της, πληροῦσα τὸ ἕως σήμερον ὑπάρχον κενὸν εἰς τὴν Χώραν μας. Καὶ εἶμαι πολὺ εὐτυχῆς, ὅτι δὲν θέτετε διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τὴν ἐκ τῶν προτέρων ἀξίωσιν ν' ἀποκτήσῃ τὸ δίπλωμα αὐτὸ προσόντα τυπικὰ, ἀντιθέτως, ὀρθῶς τίθεται ν' ἀποκτήσουν οἱ ἐξερχόμενοι αὐτῆς τῆς Σχολῆς οὐσιαστικὰ προσόντα, πρῶτον μὲν ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχειρήσις ὅπως δὴ ποτε θὰ προσλάβῃ πάντα ἀξίον ἀλλὰ καὶ τὸ Κράτος θ' ἀναγκασθῇ νὰ τὸν χρησιμοποίησῃ καὶ τότε φυσιολογικὰ θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ ἐπιβράβευσις τῆς προσπαθείας τῆς Σχολῆς διὰ τῆς χορηγήσεως τυπικῶν προσόντων. Νομίζω ὅτι μὲ αὐτὰ τὰ δεδομένα ἐκεῖνο ποὺ ἀρχίζομε ἀπὸψε τὸ βράδυ εἶναι κάτι ἀξιόλογο. Κατ' ἐντολήν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τῆς Κυβερνήσεως ὀλοκλήρου, ἐκφράζω τὰ θερμὰ μου συγχαρητήρια εἰς τὸν Πρόεδρον καὶ εἰς ὅλα τὰ Μέλη τοῦ Συμβουλίου, πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς καὶ εἰς ὅλους τοὺς σχόντας τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων τῶν δύο αὐτῶν Κέντρων καὶ λογίζομαι εὐτυχῆς ὅτι εἰς ἐμένα ἔλαχεν ὁ κλῆρος νὰ κηρύξω τὴν ἑναρξιν τῶν μαθημάτων τῶν δύο αὐτῶν Κέντρων.

W

**Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΣΑΤΣΟΥ**

Ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν τελεῖ σήμερον δύο ἐγκαίνια, τὰ ἐγκαίνια τοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Σπουδῶν καὶ τοῦ Κέντρου Τουριστικῶν Μελετῶν. Πρόκειται διὰ μίαν τολμηρὰν καὶ ὠραίαν πρωτοβουλίαν διὰ τὴν ὁποίαν ὄλοι αἰσθανόμεθα ἰδιαιτέραν ἱκανοποίησιν, διότι ἀναμφισβητήτως πληροῖ κάποιον κενόν, τὸ ὁποῖον ὄλοι αἰσθανόμεθα καὶ τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς ζημιώνει τὴν ὄλην ἐξέλιξιν τῶν ζητημάτων εἰς τὸν τόπον μας.

Διὰ τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Σπουδῶν, αὐτὸ τολμῶ νὰ εἶπω καὶ ὄχι διότι εἶμαι αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀρμόδιος διὰ τὸ θέμα τοῦτο, ὅτι εἶναι πράγματι πολὺ κοντὰ εἰς τὰ πράγματα καὶ πληροῖ μίαν ἄμεσον καὶ ἐπείγουσαν ἀνάγκην τῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητος. Χρειαζόμεθα στελέχη δι' ὄλους τοὺς Τουριστικοὺς τομεῖς. Ἀναμφισβητήτως καὶ τὸ γεγονός ὅτι μᾶς παρέχεται ἡ ἐλπίς ὅτι ἀπὸ τὸ Κέντρον τὸ ὁποῖον αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐγκαινιάζομεν θὰ προέλθουν στελέχη ἱκανὰ νὰ καλύψουν θέσεις εἰς τουριστικοὺς ὀργανισμοὺς, εἰς ὀργανισμοὺς δημοσίου Δικαίου, εἰς τὸν τομέα δηλαδὴ τὸν Κρατικόν, τῆς τουριστικῆς προσπάθειάς καὶ εἰς τὸν τομέα τὸν ἰδιωτικόν, αὐτὸ τὸ γεγονός ἀποτελεῖ πράγματι μίαν ἐξαιρετικῶς εὐοίωνον ἀρχὴν διὰ τὸ ξεκίνημα τὸ τουριστικόν, ποὺ γίνεται εἰς ὄλους τοὺς τομεῖς τῆς χώρας αὐτὴν τὴν στιγμὴν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι ὕστερα ἀπὸ τὰς περιπετείας τῶν πολέμων τὰς ὁποίας εἶχεν ἡ Ἑλλάς μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἦλθε καὶ ἡ ὥρα τοῦ ἐλληνικοῦ τουρισμοῦ. Τὸ ὅτι ὁ τουρισμὸς εἶναι σημαίνουσα δύναμις δὲν χρειάζεται ν' ἀναπτυχθῆ, εἴμεθα ὄλοι σύμφωνοι περὶ αὐτοῦ. Δύο πράγματα πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολήσουν διὰ νὰ γίνῃ μία τοιαύτη προσπάθεια, μία τοιαύτη ἐπιχείρησις μεγάλη. Διότι τῇ ἀληθείᾳ τί εἶναι ὁ τουρισμὸς ; Εἶναι βιομηχανία ξένων, ἀλλὰ ἐνῶ αἱ ἄλλαι βιομηχαναίαι εἶναι κλεισμέναι εἰς τέσσαρας τοίχους τοῦ ἐργοστασίου, ὅπου ἔχει τὰς μηχανὰς καὶ παράγει τὰ προϊόντα τοῦ αὐτῆς ἢ βιομηχανίας, ὡς ἐργοστάσιον, ἔχει τὸ ἐλληνικὸν στερέωμα, τὰς ἐλληνικὰς θαλάσσας, ὄλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ὄλους τοὺς κατοικοὺς τῆς. Εἶναι ἓνα ἐργοστάσιον τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται εἰς ὀλόκληρον τὴν χώραν καὶ πέραν ἀπὸ τὴν χώραν. Διὰ νὰ μπορέσωμεν νὰ κινήσωμεν μίαν τέτοιαν ἐπιχείρησιν τὸ πρῶτον ποὺ πρέπει νὰ ἔχωμεν εἶναι ἓνα πρόγραμμα, ἓνα πρόγραμμα τὸ ὁποῖον ἐσωτερικῶς νὰ ἔχη πλήρη διάρθρωσιν

ἀλλὰ καὶ τὸ ὁποῖον νὰ συνάπτεται μὲ ὅλα τὰ ἄλλα προγράμματα τὰ οικονομικά, τὰ πολιτικά, τὰ κοινωνικά τῆς πολιτείας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐντάσσεται τὸ τουριστικὸν πρόγραμμα χωρὶς ἀντιφάσεις μῆσα εἰς τὸ σύνολον τοῦ κρατικοῦ προγραμματισμοῦ. Ὑποστηρίζεται ὅτι πρέπει αὐτὸ τὸ πρόγραμμα νὰ εἶναι μακρόπνοον καὶ αὐτὸ βέβαια δὲν εἶναι μία πολὺ πρωτότυπος ἰδέα. Ὅλα τὰ προγράμματα πρέπει νὰ εἶναι μακρόπνοα. Ὅσο μεγαλύτερον καὶ εὐρύτερον καὶ μακρόπνοον εἶναι τὸ πρόγραμμα, τόσο τὸ καλλίτερον, ἀλλὰ σ' ἕναν τόπον ὅπου ἐπείγει ἡ πραγματοποίησις πρέπει οἱ προγραμματισμοὶ νὰ ἔχουν κάποια δυνατότητα προσγειώσεως ταχύτεραν, καὶ διὰ τοῦτο νομίζω ἕνας προγραμματισμὸς μετρίων χρονικῶν ὁρίων εἶναι ἀρκετὸς ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐφ' ὅσον μάλιστα εἰς τὴν χώραν αὐτὴν, ἀκόμη, γενικῶς τὸ προγραμματικῶς σκέπτεσθαι μὲν τὴν ἀρχὴν νὰ δημιουργῆται εἰς τὰς συνειδηθείσας εἴτε τῶν κυβερνώντων εἴτε τῶν διδασκόντων εἴτε τῶν ἐκτελούντων.

Τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Σπουδῶν ἔχει νομίζω πρῶτιστον χρέος νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὸν τουριστικὸν προγραμματισμὸν, νὰ θέσῃ εἰς ἑαυτὸ τὸ ἐρώτημα τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναγκασθῆ νὰ θέσῃ εἰς ἑαυτὴν ἡ πολιτεία καὶ νὰ πῇ «Ἐὰν ἐγὼ ἦμιον Κράτος πῶς θὰ ὀργανῶνα τὸν ἑλληνικὸν τουρισμὸν· τί θὰ ἐπεδίωκα;» ποῖα θὰ ἦσαν τὰ κύρια σημεῖα τὰ ὁποῖα θὰ μὲ ἀπασχόλου, ποῦ θὰ ἔριχνα τὰ περισσότερα χρήματα; ποῦ θὰ ἔκανα τὴν μεγαλύτεραν προσπάθειαν; Αὐτὸ προϋποθέτει μίαν ἐμπειρίαν, προϋποθέτει οἰκονομικὰς γνώσεις, προϋποθέτει κοινωνικὰς γνώσεις, προϋποθέτει ποικιλίαν ἄλλων ἐγκυκλοπαιδικῶν γνώσεων. Ἐχει ὁ τουρισμὸς τὸ πλεονέκτημα καὶ τὸ μειονέκτημα νὰ ζητῆ ἀπὸ τὸν θεραπεύοντα αὐτὸ ὄχι γνώσεις εἰδικὰς αἰ ὁποῖαι ἀποκτώνται εἰς μίαν εἰδικὴν Σχολὴν ἀλλὰ ποικίλας γνώσεις τὰς ὁποίας ἀντλεῖ συνήθως ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ὅλας τὰς ἐπιστήμας καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς Σχολὰς τὰς Πανεπιστημιακὰς ἢ τὰς Ἀκαδημαϊκὰς. Δι' αὐτὸ καὶ ὀρθῶς ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν κάνει συγκερασμὸν. Παίρνει ἀπὸ ὅλας τὰς ἐπιστήμας καὶ ἀπὸ τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν καὶ ἀπὸ τὴν Νομικὴν Σχολὴν καὶ ἀπὸ τὰς Οἰκονομικὰς Ἐπιστήμας, παίρνει καὶ ἀπὸ τὰ Τεχνικὰ, παίρνει ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα τῶν γνώσεων ποῦ εἶναι τὰ πλέον ἀπαραίτητα διὰ νὰ ἀποκτήσῃ κανεὶς μίαν ἀρτιωτέραν ἢ μίαν ὅσον τὸ δυνατόν στερεωτέραν τουριστικὴν μὀρφωσιν, αὐτὸ εἶναι ἤδη ἡ πρῶτὴ ἐπιτυχία τῆς προσπάθειας. Ἡ καλὴ ἐπιλογὴ τῶν γνώσεων, αἰ ὁποῖα πρέπει ὅλα νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς ἕνα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ εἶναι οὔτε οἰκονομολόγος διότι δὲν θὰ ξέρῃ πλήρως τὴν οἰκονομικὴν ἐπιστήμην, οὔτε νομικὸς διότι δὲν θὰ ξέρῃ ἀρτία νομικά, οὔτε κοινωνιολόγος διότι δὲν θὰ ξέρῃ κοινωνιολογικὴν ἐπιστήμην, θὰ ξέρῃ ἀπ' ὅλα αὐτὰ τόσα ὅσα χρειάζονται διὰ νὰ γίνῃ ἕνας καλὸς ἐργάτης εἰς τὸν κλάδον τοῦ τουρισμοῦ. Αὐτὸ εἶναι πολὺ ὀσπουδαῖο, ἀλλὰ παράλληλα, βέβαια, θὰ μπορῆ ἡ ἰδίᾳ Σχολή, τὸ

Τὸ «Κορφοῦ Παλάς» εἰς τὴν Κέρκυραν

(Ἡ φωτογραφία ἀφείλεται εἰς τὸν κ. Δ. Χαρισιάδη)

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Ε.Ο.Τ. ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΙ ΤΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ

Ἡ χώρα μας ἀντέχει
εἰς οἰανδήποτε κριτικὴν

Τῆς συνεργάτιδος μας
Καὶ ΜΠΙΚΑΕ
ΠΕΤΡΟΓ.-ΜΑΡΚΑΤΑ

Με τὸν ἴδιον πάντοτε ταχύτατον ρυθμὸν προχωρεῖ ὁ Ε.Ο.Τ. εἰς τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ δημιουργικοῦ καὶ ἐκπολιτιστικοῦ τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον τεῖναι νὰ καταστήρῃ τὸν τουρισμὸν ἐκ τῶν βασικωτέρων καὶ πλέον σημαντικῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τῆς χώρας. Πέραν ὁμῶς τοῦ ρόλου τοῦ τουρισμοῦ εἰς τὴν ἔθνικὴν οἰκονομίαν θὰ πρέπει νὰ ὑπογραμμισθῇ ἰδιαιτέρως καὶ τὸ γεγονός ὅτι αἱ προσπάθειαι καὶ πραγματώσεις τοῦ Ε.Ο.Τ. ἐξέψωσαν τὴν πολιτιστικὴν στάθμην τοῦ τόπου μας, ἢ ὅποια δύναται νὰ προσφέ-

Ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσάτσος, εις τήν Εμπνευσιν του όποιου όφελεται τό καταρτισθέν Πρόγραμμα Πενταετούς Τουριστικής Άναπτύξεως τής χώρας

ρη ήδη εις τας χιλιάδας των χιλιάδων ξένων περιηγητών τήν πατροπαράδοτον ελληνικήν φιλοξενίαν άντίτως και κατά τρώπον άπολύτως συγχρονισμένον. Η σύμμερνη Έλλάς, χάρις εις τόν τουριστικόν έξοπλισμόν τής, άντέχει εις οίανδήποτε κριτικήν. Δέν ύστερεί τών άλλων προηγμένων Κρατών, τά όποία συναγωνίζεται επί ίσοις όροις.

Πρό όλίγων μόλις ημερών έγινοντο τά επίσημα έγχαίνια του ξενοδοχείου «Ξενία» τών Ιωαννίνων και του όμοώντιον μοτέλ τής «Άρτης». Πρόκειται όμοιολογισμένως περί δύο θαυμασίον ενανών του Ξενίου Διός.

Εγγλωτιστότεροι οί άρθεθιοί πάσης περιγραφής πρέπει νά προηγηθόνται, ώστε νά παρουσιάσουν χειρίως τήν οσίαν και ούχι μόνον τήν εντύπωσιν έχάστου έκτελεσθένου τουριστικού έργου. Ίδού λοιπόν οί άρθεθιοί:

Τό ξενοδοχείον «Ξενία» έδοτίχισαν 12.000.000 δραχμών, έξ άν 1.000.000 έδαπανήθη διά τήν επέκτασίν του. Διαθέτει 40 δίκλινα και 20 μονόκλινα δωμάτια. Απασχολεί ως προσωπικόν 50 άτομα και έπαρματοποιήσεν εις τό εικοσήμερον διάστημα τής λειτουργί-

ας του 600 διανυκτερεύσεις — τά 800)ο αυτών ήσαν Ξένοι.

Αί τιμαί του είναι 77 δραχμαί τό μονόκλινον δωμάτιον με ντους και 94 με λουτρόν. Τό δίκλινον δωμάτιον με ντους έχει 111 δραχμιάς και με λουτρόν φθάνει τάς 131 δραχμιάς.

Τό ξενοδοχείον τών Ιωαννίνων είναι κτισμένον εις τήν όσειν Κουραμπιά, εις τόν νέον όρθόν Ιωαννίνων — Άρτης, έχει μοντέρνα γαμιμήν, θερμάς, σαλόνια, μπαρ, άλλες έστιατόριον και ένα ύπέροχον κρυφόν φατσίσιον.

Χαρακτηριστικόν είναι ότι δια τά δωμάτια δίδονται πρός τήν ιστορικήν λίμνην, εις τά γυλάρια νερά τής όποιας παιγνίδισον αί σκιαί του παρελθόντος και του παρόντος τής συμπαθητικής πόλεως τής Ήπειρου.

Ός πρός τό έσωτερικόν του «Ξενία» θά πρέπει νά τονίσω κανείς ότι έχουν χρησιμοποιηθή, διά τά πατάματα και τήν σάλα έκίστου όρθου, μάρμαρα διαφόρων περιοχών τής Έλλάδος: τό ρός μάρμαρον τών Ιωαννίνων, τό πράσινον μάρμαρον τής Τήνου, τό κόκκινον τής Ρόδου, το Διονύσιου και του Άγίου Πέτρου Κυνουρίας. Οί άρμονικοί συνδυασμοί τών χρωμάτων τών μαρμάρων δημοσφερόν ένα σύνολον, τό όποιον γοητεύει και συναρπάζει και τόν πλέον ασθητόν η συντηρητικόν καλλιτεχνικόν γούστου έπισκεπτην και πελάτην.

Έξ άλλου εκτός τών καλοριφέρ, τών κοινοχρήστων μεγάλων χώρων, έπάσχει διά κάθε τρία

Τό Ξενοδοχείον τών Ιωαννίνων, ένα δείγμα του κολλοσιαίου έργου, τό όποιον ανέλαβεν ο Ε.Ο.Τ. διά τήν άναμούργησιν τής ύπαιθρου

δομάρτια — διαμερίσματα ειδικών συστήμα μηχανημάτων κλιματισμού (αίρ κοντίσιον).

▲

Παραλλήλως πρέπει να μηχανοευθθή και το μοτέλ «Σενία» της Άρτας. (Επ' ενκαρτία άζει να κόννομεν γνωστόν ότι εις τὸ ἔξῃς ὄλα τὰ ξενοδοχεῖα τοῦ Ε.Ο.Τ. θὰ φέρουν τὴν ἰδίαν ὀνομασίαν «Σενία»). Αὐτὸ τὸ μονατέρνο παλατῆα εὐρίσκειται εἰς μίαν ἑξαετικὴν θέσαν, μέσα εἰς τὸ κέντρον, ὅπου ὑψώνονται τὰ Ἀνάκτορα τοῦ θρηκτικοῦ βασιλέως Πύρρου. Ἐδῶ τὰ δομάρτια βλέπουν ὄλα πρὸς τὸν ποταμὸν Ἀραχθὸν. Εἶναι διώροφον. Διαθέτει 40 κρεβάτια καὶ ἐπιγεγραμμένων χώρων δὴ 22 ἀνοκίνητα. Ἔχει πλήρες ἐστιατόριον, σαλόνια καὶ κομμωτήριον ἐπιπλωσίων. Ἐσθίεισιν 5.500.000 δραχμῶς καὶ ἀποτέλει τὸ καὶνάρια τῆς γραφικῆς πόλεως τῆς Ἄρτας, ἡ ὁποία ἐφθίνε λησμονημένη πρὶν ἐκδηλωθῆ τὸ θερμὸν κυβερνητικὸν ἐνδιαφέρον.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν πόλεων τῆς Ἠπειροῦ διαφαίνεται καθαρῶτα ἡ πνοὴ οικονομικῆς ἀναπτύξεως, ἡ ὁποία δίδεται εἰς τὰ κέντρα τῆς ἡπαιθροῦ διὰ τῆς παρουσίας τοῦ τουρισμοῦ. Ἀστικὰ κέντρα, τὰ ὁποία ἔδλεπαν νὰ ἐπιρραχθῆται οργαδικῶς ὁ μαρσασιμὸς εἰς τὴν οικονομικὴν ζωὴν, ἀναπτύσσονται ἄρτι μὲ τὴν τουριστικὴν κίνησιν, μὲ τοὺς συγχρόνους μεγάλους δρόμους, μὲ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ἱστορικῶν τῶν μνημείων.

Εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ τὴν Ἄρτα, ὅπου παρουσιάζονται αὐτὴν τὴν στιγμήν, διατιτοῦται ἡ σημασία τῆς μεταγλύψεως αἰσθητικῆς καὶ θάρρους, τὴν ὁποίαν ἐπιχειρεῖ ὁ Προϋπουργὸς κ. Κ. Καραμανλῆς καὶ ὁ Υπουργὸς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσάτσος διὰ τῶν ἐπιτελουμένων τουριστικῶν ἔργων. Ἡ ἔπαυθος, ἡ ὁποία ἐπὶ ἔτη ἔζησε μὲ τὴν ἐπιλογισίαν τῶν ὑποχρέωσεων, ἀνοκτεῖ μὲ ἰδιαίτερον συγχίτησιν τώρα — καὶ διὰ πρῶτην φοράν — τὸν θόρυβον τοῦ καμῆ τῆς ἀνοκδομητικῆς καὶ παρακολουθεῖ τὸν ὁργανισμὸν τῆς ἀναδομητικῆς μὲ περισσὴν ἐνδοσθησίαν!

Δὲν θὰ παραλείψομεν νὰ σημειώσομεν, ὡς μίαν μερῶν πα-

ρένεσιν, τὸν ὁδοκὸν σταθμὸν τοῦ Ἀγελῶν. Ὁ ὁδοκὸς σταθμὸς τοῦ Ἀγελῶν περριμένει ἀρθῆμα νὰ ξεκουράσῃ καθε ἀποσταμίον ταξιδιωτήν. Εἶναι μιὰ μιαντοῦρα ξενοδοχεῖον. Κάθε περιηγητῆς ἤμπορεῖ νὰ διανυκτερεύσῃ ἔδῳ. Διαθέτει 6 κρεβάτια, μπάρ καὶ ἐστιατόριον. Εὐρίσκειται πλησίον τοῦ ἑπὶ κατασκευὴν φράγματος τοῦ ὕδροηλεκτρικοῦ κέντρον τοῦ Ἀγελῶν. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ φράγμα αὐτὸ πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ νέα ὁδικὴ γέφυρα, ἡ ὁποία θὰ συντομεύσῃ κατὰ 12 χιλιόμετρα τὴν διαδρομὴν μεταξὺ Μεσολογγίου — Ἀμφιλοχίας.

▲

Ο Τουρισμὸς δὲν ἠγνώρισε καὶ τὴν ἑρῶν πόλιν τοῦ Μεσολογγίου. Ἐνα ὠραῖοτατο μοτέλ ἔχει ἀνεγερθῆ καὶ εἰς τὴν λιμνοθάλασσαν. Παρεχωρήθη πρὸς ἐπιτελλέουσιν εἰς τὸν γνωστὸν ἐπιχειρηματίαν ξενοδοχεῖον κ. Σπ. Τρεμυντάνη. Εἶναι δυνάμεως 12 κλιτῶν. Τὰ δομάρτια του εἶναι πολυτελῶς ἐπιπλωμένα. Ἔχουν ἰδιαίτερον ντουέ, ραδιόφωνον κλπ. Προβλέπεται ὅτι συντόμως τὸ μοτέλ Μεσολογγίου θὰ ἐπικαθῆ. Θὰ προστεθοῦν ἄλλα 36 κρεβάτια. Ἡ ἐπέκτασις εἶναι ἐπιθυμία τῶν κατοίκων, τὴν ὁποίαν ἐξέφρασαν ὁ ἄμπαρχος κ. Εὐαγγελιάτος κατὰ τὴν διάρκειαν γεύματος, τὸ ὁποῖον παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ δραστηρίου Γενικοῦ Γραμματεῖος τοῦ Ε.Ο.Τ. κ. Ν. Φωκᾶ καὶ τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Ι. Κουτσουγιάνη.

▲

Η Ηγουμενίτσα, ἡ ἀγνωστὴ σχεδὸν καὶ ἀρρῶτη Ἠγουμενίτσα, εὐρίσκειται πλέον, χάρις εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ φέρου — μποῦν, εἰς τὴν πρῶτην γραμμὴν τῆς ἐπικαιροτήτος. Ἐνας καινοῦργος δρόμος — μὲ τὴν τελευταίαν μέσιν τῆς ὁδοποιίας κατασκευασμένον — τὴν συνδέσει μὲ τὴν ὑπάλαινον Ἑλλάδα. Ἡ ἀπομόνωσις τῆς πόλεως αὐτῆς ἔτερματίσθη καὶ ἀνοκτολῶς, ἀπὸ τουριστικῆς πλευρῆς, προσφέρει τὴν φιλοξενίαν εἰς ἔξονος καὶ ντόπιους. Τὸ τουριστικὸν ξενοδοχεῖον τῆς εἰργασθῆ τῶσιν καλῶ, ὥστε μελετᾶται ἡ ἐπέκτασις του. Δι' αὐτῆς θὰ διαθεθῆ 72 κλιτῶν ἀντὶ τῶν 36, τὰ ὁποῖα ἔχει τώρα. Εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἠγουμενίτσης ἑπάχουν ἐντελῶς ἀ-

νεξάρτητα μικρὰ διαμερίσματα τοῦ ἐνὸς δοματίου καὶ ἀνάλογο ἐστεργασίαν χώροι δὲ ἀνοκίνητα. Ἡ γραφικὴ Ἠγουμενίτσα χάρις εἰς τὸν τουρισμὸν — τὸ ξενοδοχεῖον καὶ τὴν ὠραῖοτάτην ἀποδάψαν τῆς — ἀρρῶζει μίαν νίαν περιόδον τῆς ζωῆς τῆς. Οἱ κάτοικοι τῆς εὐγνωμονοῦν τὴν Κυβέρνησιν καὶ αἰσιοδοχοῦν διὰ τὸ μέλλον.

▲

Τὸς τοῦ ξενοδοχεῖον «Σενία» τῆς Κερκίρας συμπληρώνει τὴν κυβερνητικὴν προσπάθειαν ἐξοπλισμοῦ τουριστικῶν εἰς τὴν πλευρὸν αὐτῆν τῆς Ἑλλάδος. Ἔχει κτισθῆ εἰς τὴν μαγευτικὴν τοποθεσίαν «Κανόνι» καὶ μῦσα εἰς ἑνα δίσκος ἀπὸ πέτρα. Εἶναι δυνάμεως 100 κλιτῶν καὶ ἐκτίσθιν 12.000.000 δραχμῶν. Εἶναι ἑσπερικῶς κόννετέστατον. Ἔχει σαλόνια, χώρους ὑποδοχῆς, ἐστιατόρια κλπ. Διὰ τὸ «Σενία» τῆς Κερκίρας προβλέπεται ἡ κατασκευὴ καλυμθητικῆς δεξαμενῆς καὶ διαμόρφωσις τῆς κάτω αὐτοῦ ἐκτεταμένης παραλίας.

▲

Τὸ κέντρον βάρος τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ε.Ο.Τ. εἶναι αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ἡ ἀνάπτυξις τοῦ τουρισμοῦ εἰς τὴν Β.Α. Ἑλλάδα. Ἡ κυβερνητικὴ μέριμνα στρέφεται πρὸς τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς Ἠπειροῦ εἰς τὸν τουριστικὸν τομέα. Καὶ δὲν ἀφορᾷ ὁ ἐξοπλισμὸς μόνον εἰς τὰ ξενοδοχεῖα. Ἐκτελοῦνται ἐπίσης καὶ πολλὰ ἄλλα μεγάλα ἔργα ὁδοποιίας, ὅπως ἡ διαπλάτυνσις καὶ ἐπίθια χάραξις ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἰωαννίνων - Ἀντιρρίου. Ἡ ἀποκατάστασις τῆς ὁδοῦ αὐτῆς καὶ ἡ λειτουργία τοῦ φέρου — μποῦν εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα νὰ εἶναι τὰ 800)ο ἄνω ἐπισκεπτῶν τῆς Ἠπειροῦ, ἀπὸ τῆς 1ης παρελθόντος Ἀλγόστου, ἔξονοι περιηγηταί. Εἰδικῶς δὲ διὰ τὸν δρόμον Ἰωάννινα - Ἠγουμενίτσα δὲ ἤμποροῦσι νὰ εἰπῇ κανεὶς ὅτι εἶναι ὁ τελειότερος τῶν ἐπαρχιακῶν ἐθνικῶν ὁδῶν.

▲

Τὸ παρελθὸν ἔτος 1959 ἐκτίσθησαν 189 ξενοδοχεῖα μὲ 4.000 δομάρτια καὶ 7.000 κλιτῶν. Κατὰ τοὺς τελευταίους δὲ μῆνας ἐλειτοῦργησαν — ἢ θὰ λειτουργῆ-

νέου που θα γίνει αθώο το βασικότερο στέλεχος της Νεοελληνικής μας Ναυτιλίας, μιάς Ναυτιλίας τρίτης σε δύναμη ανά την όδρ'όγειο. Νά άντρώσει το μορφωτικό και επαγγελματικό έπίπεδο του έμφόχου έλικού της Ναυτιλίας μας και νά δημουργήση στέλεχη κατηγοριόμνια θεωρητικής και πρακτικής, ικανά νά επανδρώσουν τους νέους πλοιοτς κολοσσός. Φιλοδοξία του «ΠΡΩΤΕΩΣ» είναι νά δημουργήση νέα γενεά, που θα στραφή με ένθουσιασμό στη θάλασσα.

Τό Ναυτικό Γυμνάσιο του Πειραιώς είναι έξοτάξιο, έφάμιλλο πρός τό Ναυτικό Γυμνάσιο Οίνορροών και ισότιμο πρός τά κλασσικά και πρακτικά Λέκεια της χώρας. Τό άπολιτήριο ίσχυει τόσο για την πλοιαρχική σταδιοδρομία, όσο και για την είσαγωγή σε οποιαδήποτε Πανεπιστημιακή Σχολή και του έξωωτερικού.

Η ύλη μαθημάτων που διδάσκειται, είναι άνάλογη με εκείνη που προσβλέπει ό ισχύων νόμος και επί πλέον έχει καθιερωθή σάν πρωτεύον μάθημα ή Άγγλική γλώσσα, επί πάντε ώρες την έβδομάδα.

Στίς τρείς άνωτερες τάξεις διδάσκονται ναυτικά μαθήματα (Ναυτικό Δίκαιο, Ναυτιλία, Ναυσιπλοία, Ναυτική Οικονομική Γεωγραφία, Ιστορία του Έλληνικού Ναυτικού, Ναυτική Κοσμογραφία).

Στίς δύο τελευταίες τάξεις, ή ύλη των φυσικομαθηματικών είναι ή ίδια με εκείνη που διδάσκειται στα Πρακτικά Λέκεια. Οι κάτοχοι άπολυτηρίων του «ΠΡΩΤΕΩΣ» δικαιούνται, έφάρσον συμπληρώσουν τριετή θαλασσία έπηρεία, νά προσέλθουν σε εξέταση, για την άπόκτηση διπλώματος πλοιο-

Μαθητά και καθηγήτρια

άρου Γ' τάξεως. Έπίσης μετά τη συμπλήρωση δωδεκαμήνου θαλασσίας έπηρείας, για την άπόκτηση διπλώματος Ραδιοηλεκτροφητού Β' τάξεως (έφάρσον κατά τά λοιπά πληροούνται οι ισχύουσες διατάξεις περί ναυτικής ικανότητος). Ήμμορουν έπίσης μετά την τρίτη τάξη οι σπουδαστά νά ακολουθήσουν τό τμήμα Μηχανικών του Έμπορικού Ναυτικού.

ΤΑ ΜΕΣΑ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ

Τό κύριο της Σχολής βρίσκεται στο κέντρο του Πειραιώς, επί της οδού Βασ. Σοφίας 114. Εύκολώτατα έξυτηρετείται οιοσδήποτε μαθητής που διαμένει στον Πειραιά, την Άθήνα και τους περίε συνοικισμούς, με όλα τά συνκοινωνιακά μέσα.

Έπιτελείο από άρίστους καθηγητάς του Βασιλικού Ναυτικού και Άνωτεροι Άξιοματιοί του ύπουργείου Έμπορικής Ναυτιλίας καθώς και καθηγητάί των Ναυ-

τικών Σχολών, άποτελούν τό πρωτοπαικό της Σχολής.

Καθ' όλο τό έτος όργανώνονται εκπαιδευτικές έκδρομής και επισκέψεις σε μέρη και σε τόπους που σχετίζονται με τη Ναυτιλία (τεχνικές έγκαταστάσεις, δεξαμενές, ναυπηγεία κ.λ.π.).

Στήν προσπάθειά της νά δώση φρόντερη μόρφωση έγκενολοπαιδική ή Σχολή διοργανώνει διαλέξεις έπάνω σε θέματα ειδικά και γενικώτερα, με ήλιάρτες άνώτατους εκπαιδευτικούς και άλλους είδικούς ήμπερογνώμονας.

Η Σχολή διαθέτει πλοία διαβιόηθη και ό σπουδαστής μπορεί νά χρησιμοποιή τά θιβλία και στο σπίτι του. Διαθέτει έπίσης αίθουσες για την μελέτη, για όσους θέλουν νά διημερέσουν, από την έπίδλεψη καθηγητών, καθώς και οίκοτροφείο. Τήν ύλη φυσική άγωγής των μαθητών συμπληρώνουν θαλάσσια σπορά και εκπαιδευτικό πλόες.

ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Τά δίδακτρα της Σχολής είναι: Έφάρταξ έγγραφή δρχ. 270. Δίδακτρα 12 μηνών: Α' τάξίς δρχ. 250 μηνιαίως. Β' τάξίς 300 και Γ' τάξίς 350. Στά ποσά άνά περιλαμβάνονται: Μελέτη, τά εκπαιδευτικά τέλη, πλην της μαθητικής είσαφοράς, καθώς και τά δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα. Έπί άδελφών που φοιτούν στη Σχολή, γίνεται έκπτωσης 30%).

Ο μοητής εξέταζεται

ΞΕΝΙΑ

ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΑ'

ΑΡΙΘ 36

ΙΟΥΛΙΟΣ 1960

DE PROFUNDIS...

ΤΟ ότι «δὲν ἤξερε ἀπὸ Τουρισμὸ» ὁ ὑποχρωθὴς εἰς παραίτηση, ἐκ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ε.Ο.Τ., κ. Στέφανος Πεσματζόγλου, ἡμῖς τὸ ξέραμε καὶ τὸ καταγγείλαμε — ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἀτυχοῦς τοποθετησεῶς του.

Ἐπὶ μίαν καὶ πλεον τριτίαν ἡ Ξενοδοχειακὴ Τάξις τῆς Ἑλλάδος, ὁ φορεὺς αὐτὸς πάσης τουριστικῆς προσπάθειας, καθὼς καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Τουρισμὸς γενικώτερα, ὑπέστησαν τὰς συνεπείας τῆς Πεσματζόγλαινης ἐπιδρομῆς, διότι πρὸς ἐπιδρομῆς ἐπράκειτο, ὅπως ἡ ἐπιζωστία ἢ ἄλλα ασθένεια ἐξίσου καταστρεπτικαί.

***

Ἐπὶ τρία καὶ πλεον χρόνια, μέρα μὲ τὴν

ἡμέρα, ἐξημίωσε τὴν τουριστικὴν ὑπόθεσιν σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε ἡ ἐθνικὴ ζημία ἐκ τῆς ἀνασχέσεως νὰ εἶναι ἀνυπολόγητος.

Εἶχομεν ἐγκαίρως εἰδοποιήσει, πλὴν εἰς μάτην, τοὺς ἀρμοδίους περὶ τῶν κινδύνων ποὺ ἠπείλουν τὸν τόπον αὐτὸν ἐκ τῆς ἀφιδίας αὐτῆς νεκραναστάσεώς του καὶ τῆς τοποθετησεῶς του εἰς τὴν καιρίαν αὐτὴν θέσιν.

Δὲν παροικοῦμεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ «ξαιραυνόμαστε» πόσον ζυγίζει ὁ καθένος σ' αὐτὸν τὸν τόπον καὶ τί γίνεται ἐπάνω στὴ στάχτη!!

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἄς ρίξωμε λίγον ἄγιασμόν κ' ἄς τραβήξωμε μπροστά, μαζεύοντας τὰ συντρίμμια.

Ἡ Ἑλλάς ἔχει ὑποστή κ' ἄλλες συμφερεῖς χωρὶς νὰ γονατίσῃ.

• Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α •

Η ΑΝΑΔΕΙΞΙΣ του κ. Κουτσογιάννη εις την θείαν του Προέδρου του 'Ελληνικού 'Οργανισμού Τουρισμού, έγινε δεκτή με διανοητοίρην ήτις προσέλαβε την μορφήν και την έκτασιν αληθούς ανακροήσεως. Καί όχι μόνον από τόν Κόσμον τόν Σενδογιακόν, Ύποχρεωμένοι όντες, φθάσι καί θέσι, να παρακολουθήσῃ καί να ἐλέγχουσι πένθ ο, τι ο Ε. Ο. Τ. ἀποφασίζει καί πράττει καθώς καί τήν Γνώμην ή οποία ἀποφασίσει, ως κρισις περί τής εν γένει δράσεως αὐτοῦ, παρά τών τριῶν, ἄλλοτε δημοσίῳ καί ἄλλοτε ἐν κλειστοῦ χώρῳ, ἐσφράττει, εἰ μὲθα εἰς θείαν νά γνωρίζουμε ὅτι, μέ παράνομιον συνεισθήρησιν ὑπεδέχθησαν τήν προεβροποίησιν του κ. Κουτσογιάννη, ὅλοι ὅσοι εἰς εἰδικωτέρων λόγων ἔχουσι ἐγκύψῃ εἰς τήν μελέτην του τουριστικοῦ θέματος καί, πέραν αὐτῶν, ὅλοι ὅσοι, μέτ' ἀγάπης παρακολουθοῦντες τοῦτο, γνωρίζουσι νά ἀρῶσθῃ ο ὕ ν καί δυνάται τὰ φρονήματά των ἐλευθέρως νά ἐπαρῶσιν.

Ο ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΟΣ ΙΩΑΝΝ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Δύο κυρίως είναι οι λόγοι που δικαιολογούν το συναισθηματικό αυτό το σχηματισμό. Πρώτον, το ότι ούτος ἀντικεινότερος τόν κ. Στέφ. Πεσματζόγλου καί δεύτερον, τὸ ὅτι, τόν κ. Στέφ. Πεσματζόγλου ἀντικατέστησαν αὐτὸς καί ἔτι ἄλλος. Μά τήν ἀλήθειαν, δέν χρειάζεται νά είναι καθεὶς πολυπράγμων γινῶν ἄντιληφθῆ ὅτι τὰ πρόσωπα, περί τῶν ὁποίων ἐπιτίθεται ὁ λόγος, δέν μπορούνε πρὸς ἀλλήλους νά συγκριθῶν, ὅπως δέν μπορεῖ νά συγκριθῆ τὸ Ναβίη μέ τὸ Ζενίθ. Ὁ ένας, ἀνεπαγγελοῦς οὐσιαστικῶς καί οὐδέποτε σημεϊώσεως που ἀξιολόγῳ τινά ἐπίδοσον, παρελήθη, ὅπως χαρακτηριστικῶς κατηγορεῖται ἡ ἐκδοσις αὐτῆ, ἀπό τήν « π ι α ο θ ἡ κ η » του Κολωνιακίου. Ὁ ἄλλος, διαπρεπῆς Θεμιστοπλόος, Καθηγητῆς Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς, Σύμβουλος καί Ἀντιπρόεδρος του Ε. Ο. Τ. ἀπὸ τῆς συστάσεως του, Γενικός Γραμματεὺς τῆς Ἑλληνικῆς Περιηγητικῆς Ἀσχίας, Πρόεδρος του παρὰ τῆ ὡς ἀνω Σχολῆ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν. Καί, τὸ σπουδαιότερον, ἐμφεροντος ἀπὸ τήν ἀρετὴν τῆς ἀνεξικανικῆς, ἡ ὁποία δέχεται τὸν ἐλεγχον, χωρὶς νά ὁμνῆ ἐδύοθισιν. Ἐμφεροντος ἀπὸ τήν ἀρετὴν τῆς εὐθύτητος, ἡ ὁποία, θεωρουσα τήν ἀρνησιν ὡς προῖον λιποψυχίας καί καταπρεπῆς ἀναστροφῆς, δέν διεστέλλε πρὸς τῆς ὁμολογίας, διὰ τῆς ὁποίας ἡ ἀλήθεια καί τὸ δίκαιον ἀναγνωρίζονται. Ἐμφεροντος, τέλος, ἀπὸ τήν ἀρετὴν πού αἰκωθεῖ τὸ συναίσθημα τῆς « ἡ θ ι κ ἡς ε ὐ θ ὺ ν ης » καί, χωρὶς τὸ ὅπολον οὔτε χρηστὴ διείκσις δύναται νά ὑπαρῆ οὔτε καί τὸ ἀπρεπόντος» ἡ ἐνέργεια νά ἐξα-

σφαλισθῆ. Τί σύγκρισις λοιπὸν νά γίνῃ; Ἐάν πράγματι, ἡ κατάληψις τῶν καταλλήλων θέσεων ἀπὸ τῶν καταλλήλων ἀνθρώπων προῆγε τὸ δικαιοσύνην τῶν θέσεων, τότε δικαιωθεῖσα νά εἰμεθα βέβαιαι εἰς τὸ ταλαίπωρον Ὅργανισμὸν ἐπὶ κεφαλῆς τῶ ὁποῖο ἐποθετήθη ὁ κ. Κουτσογιάννης, θά ἴδῃ καλλυτέρας ἡμέρας, ἐπ' ὠφέλει τῆς κολλοσιακῆς προσπάθειας τῆν ὁποῖαν καί ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς καί ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τῆν δημοσιογραφίαν τῆς « Τουριστικῆς Ἐλλάδος». Ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῆς τῆς βεβαίωτης ἡ «Σενία» χαρακτηεῖται τῆν ἄνοιον τοῦ κ. Κουτσογιάννη. Ἄλλα καί ἀπὸ τὸ κράτος τῆς ἑπιτροπῆς — τῆ ὁποῖαν δικαιολογεῖ καί ἐνασχέτῃ ἡ καταπόνησις τῆν ὁποῖαν ἐπέδειξεν οὔτος ἐπὶ καί περί τῶν θεμάτων τὰ ὁποῖα συνεζητήθησαν εἰς τὸ Δ' Πανελλήνιον Σενδογιακόν Συνέδριον — ὅτι ἀσφαλὺς δέν θά ἀρρωθίση πρὸ τῶν ἀποφασῶν, τῶν ὁποῖων ἡ λήψις ὑπόκειται εἰς τὴν ἀρμόδιότητα αὐτοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, ἐν ἐναντία περικρισιῶν, τῶν μετῶν τῶν ὁποῖων ἡ λήψις καί ἀναστροφής καί ἐπιείκεισα ἐμφανίζονται, πρὸς ἐπιούσαν τῶν αἰμορροούτων τραυματίων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῶν προκατόχου του κατὰ τὸ Σώματος τῆς Σενδογιακῆς περιήγησῆσαν, μέ ἀποτελεσματὸν ἀπειλητῆς τοῦτο, σήμερον μὲν, νά ὑποστῆ ἀκρωτηριασμός, μετ' οὐ πολὺ δέ, νά ὑποκύψῃ εἰς βέβαιον θάνατον.

Ο Ι Σενδογιακοὶ Ἐπιχειρηματίαι τῆς Πρωτεύουσῆς, καί μετὰ αὐτῶν περιεστρέφον οἱ . . . νέθευτικοί, τρεφῶν τὰ μαλλιά τους! Ἀκούει πολλά καί σπουδαία περί τουρισμοῦ, ἀλλὰ τουρίστες δέν βιάσθουσι! Εἶναι ἐκκολαίοντες νά ἐξήγησῃ κανεῖς περιπεδοσῆσαν μαγικὴν ἐκείνην ἢ νά βρῆ — πρὸς μέγιστον τὸν . . . ἀθανατοδῶρον κακοφρονισμὸν — τὸν παπὰ, καρὰ ἡ ἀνακύψῃ, φρευνῶν σ' ἄλη τῆς ἔκτασι τοῖς ἰσοτεροῦς ἀστάσεως, ἕναν τουρίστα! Ἐπικολοῦμεθα ἄλλωστε, γινῶν νά μὴ νομισθῆ ὅτι ἐπιδιώκονται καί πιστικωτάσιον, τήν ἀδυσώπητον, εἰς οὐλύγισταν καί πιστικωτάτητα, γλῶσσαν τῶν ἀριθμῶν, πού χρησιμοποιεῖται ἰστατιστικῶς ὅλου τοῦ κόσμου. Δέν ἔχουμεν ἀκόμη τ' ἀποτελέσματα τῶν Ἰουλίου ὅμως δέν ἀμφιβάλλουσι εἰς τὸ δὲ εἶναι διάφορα τοῦ Μαΐου, πού ἔχουσι ὡς ἔξῃς: Ὑπολογίζουμεν καί τὸ Ἑλληνικὸν Σενδογιακὸν Κοινων, τὸ ποσοστὸν τῶν κλινῶν πού δέν διετεθήσαν ἀνθρώπων, εἰς τὰ Σενδογιακὰ Α' ταξίως εἰς 31.80,0, εἰς τὰ Β' 38.20,0, εἰς τὰ Γ' 27.70,0, εἰς τὰ Δ' 33.40,0 καί εἰς τὰ Ε' 36.19,0. Καί ἐν ταῦτα διατίθεται κερδοσῆσα διὰ τῆν κατασκευὴν καί νέαν Σενδογιακίαν, προφανῶς εἰ ἀπορριπῆ τῶν πομπῶδων ἐπαγγελιῶν περί τῶν τουριστῶν οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐτοιμοὶ νά κατακύβουσαν ἐρεθῆ τῆν χώραν μας εἰς ἀριθμῶν ἀναυροῦντα τῆν μέχρι τίνος κραιοῦσαν ἀντιλήψιν διὰ τὸ ἀπαρῆριστον τὸ γνωστὸν περί ἀδιαχωρήτου νόμου! Τὸ πρῶτον δέν εἶναι βέβαιον πρὸς ἔργον, γνωστὸ ὄντος ὅτι . . . ἔξοστι τοῖς ἀνθρώποις νά ἔχουσι εὐκολοῖα εἰς ἔταν ἀνοῖον πολλὰ κερδοσῆσα πρὸς νά κερτῶν μὲρὸν καλῶν! . . . Τὸ ἀτύχημα εἶναι ὅτι τὸ κακὸ γίνεται χωρὶς νά μπορῆ εἰς σπριχθῆ εἰς αἰθούσαν δικαιοσύνης, δημοσίως συνεβριάζοντες καί ἐπ' ἀκρωτηριασῆ, σχετικῆς κατηγορίας εἰς βάρος τῶν ὑπευθύνων, τῆς καταστάσεως αὐτῆς, τῆς ὁποίας μορφαία συνέπειαι θά εἶναι ἡ καταπρεψις τῆς Σενδογιακῆς μας.

Ο ΛΓΑΝΗΤΟΣ Πρόεδρος τῆς Ε.Σ.Α., στὴν ὁμίλια πού ἔκανε κατὰ τῆν διάρκειαν τοῦ δειπνοῦ πού παρετέθη, ἐπ' ἐκείνῃ τῆς ἑορτασμῆ τοῦ προεστώτου τῆς Ὀσίου Σαμψῶν τοῦ Σενδοῦχο, σὺν τοῖς

ΞΕΝΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ

ΑΛΕΚΟΣ ΕΚΟΥΡΑΕΤΗΣ
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΚΡΙΑΣ
 ΝΙΚΟΣ ΑΓΓΙΝΗΤΗΣ
 Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
 ΕΠΙ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
 ΦΟΙΒΟΣ ΔΕΛΦΗΣ
 ΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ
 ΧΡ. ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗΣ
 ΑΝΤ. ΡΩΜΑΝΙΔΗΣ
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΡΕΑΣ
 ΠΑΡΙΣ ΚΒΑ ΑΓΑΘΗΣ
 Β. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΑΝΗΣ
 ΔΗΜ. ΒΑΒΕΛΑΣ
 ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΤΙΒΑΣ
 ΜΙΧ. Κ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ
 ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
 ΑΝ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
 ΘΡΩΔΟΣΙΟΣ ΒΑΡΔΙΔΗΣ
 ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ
 ΣΧΟΛΙΑ
 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
 ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ
 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΠΩΝ
 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ
 ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-ΠΟΙΗΣΙΣ
 ΑΠΟΣ. ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ
 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚ. ΕΙΔΗΣΕΙΣ
 ΞΕΝ. ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ
 ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ
 ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΙΣ
 ΧΙΟΥΜΟΡ

ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ-ΕΤ. ΚΑ
 ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΤΧΟΥΣ 38
 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1960

ΕΚΔΟΣΙΣ
 ΞΕΜΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ
 ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
 ΕΛΛΑΔΟΣ

ΞΕΝΙΑ

ΕΠΗΜΕΡΟΣ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ Σ.Ε.Ε.
ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΕΝΟΛΟΧΕΙΑΚΟΥ ΕΥΝΑΞΕΜΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 3 - ΤΗΛΕΦΩΝΑ : < ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ 20-073
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ 33-314

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΣ : ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΚΟΥΡΑΙΕΤΗΣ

*Αρχισυντάκτης : ΣΠΥΡΟΣ Χ. ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ	Διαχειρίσις : ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
--------------------------------------	-----------------------------

<p>« X E N I A »</p> <p>A MONTHLY REVUE OF HOTEL AND TOURISTIC NEWS PUBLISHED IN ATHENS BY THE HOTEL OWNERS' ASSOCIATION KOLOKOTRONI SQUARE No 3</p>	<p>« X E N I A »</p> <p>REVUE MENSUELLE DE L'HOTELLERIE ET DU TOURISME HELLENIQUE PUBLIEE A ATHÈNES PAR LA CHAMBRE HOTELIERE DE GRÈCE PLACE COLOCOTRONI No 3</p>
--	--

BIBEXΩM

Χ Ρ Ω Μ Α Τ Α Ε Μ Π Ι Σ Τ Ο Σ Υ Ν Η Σ

Δέν σᾶς λέγομεν τίποτα διὰ τὴν ποιότητα τῶν χρωμάτων μας, διότι περὶ τῆς ἀναμφισβητήτου ἀξίας των ἔχει δημιουργηθῆ εἰς ὄλην τὴν Ἑλλάδα κοινὴ πεποιθῆσις. Ἀπλῶς ἐπιθυμοῦμεν, ἀπαριθμοῦν-τες τὰ προϊόντα τῆς Βιομηχανίας μας νὰ σᾶς τὰ ὑπενθυμίσωμεν.

•

ΒΕΡΝΙΚΟΧΡΩΜΑΤΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ :

Φινοχρῶμ Λευκὸ • Ἐμαγιόλ ἔξτρα λευκὸ • Νεοχρῶμ ἔξτρα διαφό-
ρων ἀποχρώσεων • Νεοχρῶμ πινέλλου • Ραδιατέρ λευκὸ • Νεομάτ
λευκὸ • Βελατούρα

•

ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ. :

— ΝΕΟΠΑΛ με βάσιν τὸ καυτοσοῦκ λευκὸ
— » » » » » βασικῶν ἀποχρώσεων.
— » » » » » ἀνοικτῶν ἀποχρώσεων.
— ΝΑΟΠΑΛ ΠΑΤΕΞ λευκὸ
— » » βασικῶν ἀποχρώσεων
— ΝΕΟΠΑΛΙΝ ΠΑΤΕΞ λευκὸ.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΑΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΤΗΣ «ΞΕΝΙΑΣ»

Τὰ τεχνικά μας συνεργεῖα εἰς τὴν διάθεσίν σας.

Δρ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΕΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΩΝ ΕΡΓΣΙΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΑ ΝΙΚΑΙΑ-ΠΑΙΡΑΙΕΥΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ : ΝΙΚΗΣ 22 ΤΗΛΕΦΩΝΑ Γεν. Διοίκησης 28.528 Διευθύνσεως 34.607 Παραγγελιών 25.794
--	--

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑΝ

ΤΟ ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ*

Α' Ιστορικόν.

λάδα κ.λ.π. Καί δημιουργούονται
δία τὰ μέσα πρὸς ἄνετον παραμονήν
καὶ ἐπισκεψήν. Μὲ ἐναέρια βαγόνια,
μὲ σταθμούς αὐτῶν, κωστήρια, ἐπι-
στάσια, ἐκδρομῶν κ.λ.π. Ἀρταβῆ,
κατὰ βάσιν τοῦ Σφητῆ καὶ τὸ σύνθη-
μα εἶναι : πῶς δὲν πρέπει νὰ λεί-
πει τίποτε, ἀναλόγως μὲ τὸ φυσικὸν
περιβάλλον, τὸ ὅποιον ὁ ἀνθρώπος
ἐπιβάλλεται νὰ συμπληρῆσθαι.

Ὅσο ἀφορᾷ τὴν λουτροποιίαν, πε-
ριττεῖται νὰ ἀπασχοληθῶμεν, δεδο-
μένου ὅτι ὅλος ὁ κόσμος ἀκούει τὰ
ὄνόματά τους καὶ ἔχει τὴν ἐπιθυμίαν
νὰ τὴν ἐπισκεψῆθαι.

Ἡ σύγχρονος Γαλλία

Ἐν ὑμῶν ὅμως καὶ δὲν δια-
φορίζονται μόνον, ὁ ἡμέτερος
περιοχὴ τῆς Γαλλίας, ὁ λουτροποι-
αί, ὁ κοσμικαὶ καὶ λαμπρῆς πλάξ,
οἱ Βερσαλλίαι, οἱ πύργου καὶ τὰ πο-
τάμια. Οὕτε ἀκόμη μόνον οἱ περιήρη-
μας πρόχρηται συγκοινωνίας καὶ τὰ
ἀναρτήματα ἐνεδοχοῦται. Καὶ δὴ αὐ-
τὰ βεβαίως θὰ ἴσταν ἀρετὰ, πρὸς
ἀνάπτυξιν οὐρανοτάτου τουρισμοῦ.

Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα.
Μιά χώρα δὲν πρέπει νὰ εἶναι χρέας,
ἀλλὰ καὶ σήμερα.

Στὴ Γαλλίαν λοιπόν, τὸ διεθνὲς Κοι-
νὸν, θὰ πᾶρ ἐπίσημ καὶ διὰ τῆς ἐκ-
θεσεῖς-καὶ εἶναι τόσο πολυήμερα-
δία τὴν θεὰν μάζαν, ποὺ συγκινεῖ
ἐκαστοῦ ἡμετέρου γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ
ἀνδρῶν ἀκόμη. Ὁ ἐπισκέπτης θὰ
εἶχε ὀσπύτητα νὰ ἀπολαύσῃ τὴν
περίφημον γαλλικὴν ἀρχιτεκτονικὴν κη-
ρῶν καὶ πάρκων, νὰ ἐπισκεψῆθαι τὰ
ἐπισκεπτά μουσεῖα, νὰ ἐπισκοπῶσθαι
σὺ μὲ τοὺς διεθνεῖς ἐκπροσωπούμεν
τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν
γραμμάτων.

Τουριστικὴ προπαγάνδα

Καὶ μέσα σὲ ἄλλα αὐτὰ τὰ ὁμοιο-
τυμῶμεν μοναδικὰ, θὰ πρέπει
τώρα νὰ φανταστοῦμε κ' ἕνα νεω-
τρικὸ ἐμφέρο, ποὺ τὰ ἀργαζόμεναι,
τὸ κινεῖ καὶ τὰ διαφημιζεῖ μὲ τὸν
καλλίτερον τρόπον : μὲ λόγια καὶ
μὲ ἔργα. Εἶναι τὸ τουριστικὸ πνεῦμα
δὴν τῆς Γαλλίας.

Ἐς προσέχουσα αὐτὸ. Εἶναι
μιὰ γενικὴ τῆς τουριστικῆς
συνείδησις. Καὶ ἐκφράζεται
σὲ κάθε πᾶσι καὶ σὲ κάθε χωρίῳ, ὅ-
τι τὸν «Τουριστικὸν Σύνδεσμον», ὁ
ὅποιος μεριμνᾷ δι' ἄλλα τὰ τουριστικὰ
τοπικὰ ζητήματα. Αὐτοὶ οἱ Σύνδε-
σμοὶ εἶναι καὶ δημιουργοὶ καὶ φορεῖς
τοῦ τουριστικοῦ πνεύματος, ποὺ τα-
λικῶς ἐκφράζεται, μὲ τὸν «Γαλλί-
κῶν Τουριστικῶν Ὀργανισμῶν».

Καὶ ὁ Ὀργανισμὸς αὐτός, μὲ πλη-
ρῶν γνώσιν καὶ τῶν μικροτέρων λεπτο-
μερειῶν, προχωρεῖ εἰς ἕνα ἀπόλυτον
ἐνθουσιάζομενον τουριστικὸν πρό-
γραμμα.

Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ περιλαμβάνει :

Τὸ Ὑπουργεῖον ἐπέτιμ ἔβρηθ ἂν
τοῦ ν. 617/31 Ἰουλίου 1959, δι-
μορφωθέντος ἐν τῷ ὄντι ἀπὸ 195 ὀφίλων
τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἰταλικῆς Κυβερ-
νήσεως τῆς 14ης τοῦ ἐπομένου μηνός.

Τὸ δεύτερον Ὑπουργεῖον Σεγκι εἶχε
διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου 1959 Προ-
εδροῦ Διευκρίτιστος, ὀνομαστὴν τὴν Γερου-
σίαν τῆς Οὐμπέρτου Τζουστίν ὑπουργῶν ἐντε-
ραρχοῦντων καὶ Ἰσοσοφιστῶν αὐτῶν
νὰ ἔβρηθ Ὑπουργεῖον Τουρισμοῦ καὶ
Ἀθλοπαιδιῶν (Σεγκι).

Ἐκτελεστικῶν, καὶ κατὰ τὴν συνεδίον
τῶν μελῶν αὐτῆς τῆς 26 Μαρτίου 1959
ἡ Κυβέρνησις ἐπέκρινε τὸ παρ' ἑλπίσεως
«Ὑπουργεῖον Τουρισμοῦ — Ψυχολογίας
καὶ Ἀθλοπαιδιῶν νομοσχέδιον, ὅπερ
εἶχε χαρακτηρηθῆ ὡς ἐπιβίον.

Ἡ Γερουσία ἐπέκρινε, κατὰ τὴν συνε-
δίον αὐτῆς τῆς 21 Μαΐου 1959 τὸ νομο-
σχέδιον, ἀπαίτησασ τὴν λέξιν «Ἀθλο-
παιδιῶν» καὶ ἐπέκρινε τὰ προποστικὰ
πινάκ, ἐνθ ἡ Βουλὴ ἐπέκρινε αὐτὸ τὴν
9 Ἰουλίου 1959 προποστικῶσ ἀκόμη
αὐτὸ.

Τῶσ, ἡ Γερουσία, ἀτζήτισσα τὸ νομο-
σχέδιον, ἐπέκρινε αὐτὸ ἄνευ παρα-
τέρου προποστικῶσ.

Ἡ ἀποδοτικὴ Ὑπουργεῖου
Τουρισμοῦ καὶ Ψυχολογίας
εἶχε προποστικῶσ συζητῆθ ὑπὸ ποι-
τικῶν ἀνδρῶν. Μορτῶν αὐτῶν πρῶτος
ἦτο ὁ Ντὲ Γεσπερι, ὅστις, ἐν λόγῳ τοῦ ἐκ-
φραζόμενου τῆς 29 Μαΐου 1952, ἐτίμησε
ἡ τὴν ἐντὸς δεκάς ἀποσπασμάτων πρό-
βου, ἢν ἐσημείωσεν τὸ Κομμουνιστικὸν
τοῦ Τουρισμοῦ ἡ ἀναπερήμενος εἰς τὴν

δοκτῆρ ἡμελλοῦσων ἐβίβουσιν αὐτοῦ ἐκέρθ
ἡ ἀναπερήμενος ἐξ ἀπολύτου τὸ Κομμουνισ-
τικὸν ἐπίσημον ἔμπιστε ἀποδοτικῶσ.

Ὡμίσησ προσητὴ τῆς σημασίας
τοῦ τουρισμοῦ ὡς οἰκονομικοῦ,
μορφοτικοῦ καὶ ἠθικοῦ πα-
ράγοντος καὶ παρετήρησεν : «Ὁ του-
ρισμὸς εἶναι τὴν τὰν περιλαμ-
βάνων τέχνην, ἱστορίαν καὶ
ἀρτιότητά καὶ, διὰ τοῦ-
το, ἀξιολόγως σὺμβάλλεται
εἰς τὴν οἰκονομικὴν, καλλι-
τεχνικὴν καὶ ἱθακιστικὴν
πρόδον τῆς χώρας.»

Νομοσχέδιον παρ' ἑλπίσεως Ὑπου-
ργεῖου Τουρισμοῦ, Ψυχολογίας καὶ Ἀ-
θλοπαιδιῶν, προσητὸν ὑπὸ τοῦ Προεδ-
ροῦ Μάριο Σέλιμα, εἶχε ἐγκριθῆ
ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως τὴν 29ην
Δεκεμβρίου 1954. Ὅταν εἰσῆχθῆ εἰς
τὴν Γερουσίαν τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1956
τὸ νομοσχέδιον κατέστη ἐπιβίονος ἡ
ἀποδοτικῆ.

Τὴν 12 Δεκεμβρίου 1958 ἡ Κυβέρ-
νησις Φανφῆν εἰσήγαγε τὸ ὄντι ἀπὸ
94 νομοσχέδιον, ὅπερ κἀτίρησεν ἡ Προ-
εδρεία τῆς Κυβερνήσεως. Διὰ τοῦ νομο-
σχεδίου ἐπέτιμ προεδροῦσθῆ ἡ εἰς τὸ
«Ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἐκπαιδεύσεως καὶ
λοπιῶν ἀποδοτικῶσ ψυχολο-
(Συνέχεια εἰς τὴν σελ. 44)

* Ἐκ τοῦ ὄντι ἀπὸ 2, τόμ. IX τοῦ
ὄντι τῆς Προεδρείας Κυβερνήσεως ἐβί-
βουσιν «ITALIAN AFFAIRS», κατὰ
μῆτρῶσιν ἐκ τοῦ Ἀγγλικῶν μεμῶν
ὄντι τοῦ ἐπισημικοῦ συνεργάτου μας
κ. Νικ. Μπ.

α) τὴν ἐπέκρινε διαρκῶσ καὶ νέων
τουριστικῶν ἔργων, β) τὴν συμπλή-
ρωσιν καὶ γ) τὴν θεραπείαν κάθε ἐμ-
φραζόμενης ἀνάγκης. Αὐτὰ εἰς πρὸς
τὰ ἔργα. Ἐξ ἰσού ὅμως σπουδαία καὶ
ἀποσπαστικὰ εἶναι καὶ τὰ... λόγια.
Ἡ προπαγάνδα.

Εἰς τὸν τομέα αὐτῶν, τὰ μέσα εἶ-
ναι πολλὰ ἡ Ἐκτελεστικῆς, προσητῶσ
ἐκαστοῦ δημοσιογράφου, φυλλάδιαι, κι-
νηματογράφος, προσητῶσ προ-
σοποστικῶν, γαλλικῶσ ἀντιπροσω-
πειῶσ σὲ ἄλλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, μὲ
διαφημισεῖσ σὲ κάθε χώρα καὶ πρό
παντός, ἄς τὸ προσέξωμεν, ἡ τουρι-
στικὴ συνείδησις τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ
καὶ τὸ ἄξιωμα ὅτι «ὅποιος ἐρῆθ μιά

φορὰ στὴ Γαλλία, πρέπει νὰ ξανδη-
ρωθῆται».

Τὰ μέσα λοιπόν τῆς προπαγάνδης
εἶναι πολλὰ, ἀλλὰ ὁ σκοπὸς ἕνας :
ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ ὁ
καθῆνας, ὅποιος κ' ἔν
εἶναι αὐτός, ποῦ ἐπισκε-
ψῆθαι τὴν Γαλλίαν, τὸ σὸν
ὄντι ἡ σὴν ἡμετέρας στὴ συ-
νολικὴ τοῦ ἄλλοῦ ἄνθρω-
ποῦσιν τῆς ἐπισκε-
ψῶσ του, ὅσπε νὰ ἐρ-
θῆ πάλι στὴ Γαλλία καὶ
μάλιστα νὰ φέρῃ καὶ ἄλλους.

Μακριὰ καὶ μετὰ νὰ ἀρχίσωμεν ἔπει
τουριστικὰ νὰ ἀνεκτόμησθαι.

Γ. ΠΙΤΡΕΑΣ

Εξ αριστερών προς τα δεξιά : α) Ο Έλληνας υπουργός κ. Τσάτσος γίνεται δεκτός μετά τωνών εις την πόλιν Φαζάνο, εις ένα περιβάλλον το οποίον υπενθυμίζειν έλληνογενή νησιώτικην αρχιτεκτονικήν. β) Η σύζυγος του Έλληνος υπουργού Κε Τσοτσούνα κ. Τσοτσούνα έγκαινιάζει εις την πόλιν Όστουάν, το τουριστικόν ξενοδοχείον της πόλεως αυτής. γ) Τουριστικός έκθεσις. Τσάτσος έκφωνεί λόγον εις το Δημαρχείον της Ίβας πόλεως. Το Φαζάνο και η Όστουάν, όπως άλλως τε και οι άλλαι Ίταλικαί πόλεις που ίδεχθήσαν την έπισκέψιν του Έλληνος Υπουργού, έπαιον εις τα Έλληνοκράχματα και έδουοντο από εκδράσεις ύπέρ της Έλληνο-Ιταλικής φιλίας.

ΩΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΡΩΜΗΣ

Προεδρία Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσάτσου

βιοτικού επιπέδου εις τας δύο αυτάς χώρας. Το εν Ρώμη Έλληνικόν Γραφείον Τουρισμού δεν πρόκειται μόνον να άνθραρνή την έκ της Δ υ τ ι κ η ς Εύρω π η ς τουριστικήν κίνησιν αλλά και να αποδείξη ότι η άνάπτυξις των Έλληνοϊταλικών τουριστικών σχέσεων θα αποβή έπ' όφελος τόσο της Ελλάδος όσον και της Ίταλιας. Η διά πορθμειου σύνθεσις των δύο χωρών κατ' έξοχήν αποτελεί τοιαύτην σύμπτωσιν συμφερόντων, δεδομένου ότι του λοιπού οι περιηγηταί άνει να επιβιβάζωνται διά την Ελλάδα εκ Γενεύης ή Βενετίας, θα διασχίζου την κεντρικήν και Νότιον Ίταλίαν μέχρι Βενηθίου διά να έπιβούν του πορθμείου.

Αλλά και η τουριστική κίνησις της Έγγυς Ανατολής, υπεργράμισιον ό κ. Τσάτσος, θα διεχτεύεται του λοιπού προς την Δυτικήν Εύρωπην μέσω Ίταλιας. Τοιοιούτρόπως, αι δύο χώραι θα καταστούν ή μία διά την άλλην κεντρικαί τουριστικάί άσθρτρίαί διά των οποίων θα γίνεται εις το άόριστον έμμετάλλευσις των εκ της διεθνούς ανάπτυξεως των αυτοκινητιστικών συγκοινωνιών πλεονεκτημάτων. Το παράδειγμα της Γαλλίας και της Έσθονίας, έμπνευσίον ό κ. Τσάτσος, αποδεικνύει πόσον αι δύο αύται χώραι έμπροσθήσαν εκ της μεταξύ των συνεργασίας και εκ της άνταξείως των εις εν ευρύτερον συγκοινωνια-

κόν σύστημα άλλα και πόσον όρθή είναι η τουριστική έναίνη πολιτική ή όποια σπριζεται επί της άρχής του πάσα διεύρυνσις εις τιάς τουριστικής άγοράς έ-

χει ως αποτέλεσμα την δημιουργίαν πολλών πλάσσιαστικής κινήσεως των περιηγητών εις αύτην. άν αποτελεί τυχαίον γεγονός, έξ άλλου, έπαιρον ό κ. Τσάτσος, ότι το νέον Έλληνικόν πορθμειον ονομάζεται « ΕΓΝΑΤΙΑ », εις άνάμνησιν της Βυζαντινής έκεινής όδοσ ή όποία ήνωσε την Άδριατικήν με την Ανατολήν, αποτελούσα την κεντρικήν άσθρτρίαν του Μεσογειακού χώρου. Η Έλλάς πιστεύει εις την πολιτιστικήν ένότητα όλων των δημοκρα-

Η σύζυγος του ύπου γού Προεδρίας της Κυβερνήσεως Κε Τσάτσου (δεξιά) μετά της σύζυγου του πρέσβου του Ε.Ο.Τ. Κας Κουστογιάννη, πρό των εκθεμάτων του έκθετηρίου του Υπουργείου Έμπορίου το οποίον είναι έγκατεστημένον εις το εν Ρώμη Γραφείον του Ε.Ο.Τ.

Δίο στυγαμίτσια από την Β' Άγγειοπλαστική Έκθεση του Άμμουσιου. Είς τήν πρόωτον διακρίνεται ό έν Άθηναις Πρεσβευτής τής Αλβανίας, ό Ίπουργός Πρεσβύτες τής Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσάτσος, κ' αὐτός ό Δήμαρχος καί Πρόεδρος τής Τ.Ε.Τ. Άμμουσιου κ. Γαρθόλλης. Οπισθεν τών δύο πρώτων ό αρχιεπίσκοπος κ. Μωρέτης (τού πρώτου Έκθεσιου τού Ίπουργείου Έπισημοῦ) καί ό αντιπρόεδρος τού Ε.Ο.Τ. κ. Κυριακόπουλος. Είς τή δεύτερον διακρίνεται ό Πρόεδρος τού Ε.Ε.Ε. Δ' Αντ' τής «Εννας» κ. Άλ. Σωφράνης, ό Δήμαρχος κ. Γαρθόλλης, ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Άττικής καί Μεγαρίδος κ. Ίάκωβος καί παρ' αὐτός ό κ. Τσάτσος.

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ενδιαφέροντα ύπηρεξεν ή Έκθεση Άγγειοπλαστικής τού άρραγμένου τόν παρρημένο μήνα, με προοπτική παρατάσεως της μέχρι τού πρώτου δεκαπενθημέρου τού άρραμένου στην πλατεία Άγίας Λαύρας τού Μαρουσιού (άπέναντι από τού πολυτελούς ξενοδοχείου «Τριανόν») με πρωτοβουλία τού οικείου Δήμου καί τής όμωνύμου Τοπικής Έπιτροπής Τουρισμού καί τήν συμπαραστάσει τού Ύπουργείου Βιομηχανίας, τού Ύργανισμοῦ Χειροτεχνίας καί τού Βιοτεχνικού Έπιμελητηρίου Άθηνών.

Τό εξαίρετικόν δέν συνίσταται άπλώς καί μόνον στην άριθμό, στην ποιότητα καί, πάνω άπ' όλα, στην ποιότητα τών εκθεμάτων—άληθινές δημιουργίες—των όποιων τήν κομψότητα καί τήν πρωτοτυπία δικαίως θεώρησαν οι έπισκεπται τής. Ιδιαίτερα άξιζει καί πρέπει να τονισθ ή διαπιστώσει ότι οι άγγειοπλάσται μες συνεχίζουν με αύξουσα έπιτυχία καί παραδό τής όποίας ή άρετρία χάνεται από βράδι των αιώνων (κάπου στη νεολιθική έποχή, γύρω στα 8.000 - 5.000 π.Χ.) εις τούσ τετρα

Η άρχαιότερα των τεχνών, τά προϊόντα τής όποίας άπέτελε
ένός ώρισμένου λαού,

Η Β' ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΓ ΤΟΥ ΑΜ

Οι σύγχρονοι Έλληνες άγγειοπλάσται ύπερβάλλουν τούς πρό
έχον, έν τούτοις, άναγάγει τήν τέχνην τής άγγειοπλα

στι οι άγγειοπλάσται τού Μ α ρ ο υ - σ ι ο υ άναδεικνύονται άντάξιοι από- φων των πρό 3.000 χρόνων συναδελ- φων των τής Ά τ τ ι κ ή ς, που είχαν άναγάγει τήν τέχνην τής άγγειο- πλαστικής σέ επίπεδο ώμίσητος τε- λειότητας.

Όμως σκόπιμο είναι να πούμε λίγα λόγια—στά πλαίσια τής άποστο- λής τής εκθέσεως μας—για τούτη τήν τέχνην καί τή σημασία τής, για- τι έτσι άλλως τε θα έρετιμήσομε κατ' όξλαν καί πάντως καλλίτερα τό έργο που έπιτελούν οι σύγχρονοι άγγειο- πλάσται μας καί τή σημασία τής εκ- θέσεως των.

Άπαραίτητον αίφνης θεωρούμεν τήν υπογράμμιση τού γεγονότος ότι με τήν άγγειοπλαστική—που είναι μία από τις άρχαιότερες τέχνες, μία

πού ή πρώτη ανάπτυξις τής άνάγε- τας, όπως είπαμε, στη νεολιθική πε- ρίοδο—ό άνθρωπος έπραγματοποίη- σε ένα γιγαντιαίο βήμα πρόδου. Οι έρευνηται των άνθρωπίνων πραγμά- των, που ένεσάρχησαν στην μελέτη τής εξέλιξεως τού ανθρώπου, από τής έμφανισέως του στον πλανήτη μας, δέν διατάζουν να δογματίζουσι πως ή ανάπτυξις τής άγγειοπλαστικής συνετέθη έκτοτε με τήν γενικώτερη ανάπτυξις τού ανθρώπου καί τήν πρό-οδο τού πολιτισμοῦ καί μάλιστα τό- σον στενά, ώστε σήμερα, από τήν σπουδή καί μόνον των άγγείων ένός ώρισμένου λαού, ώρισμένης έποχής, να προκύπτουν άσφαλή συμπερά- σματα για τήν διανοητικότητα, τόν πολιτισμό καί τήν πρόοδο των ανθρώ-πων τής έπο. ρς αυτής.

τιών καί ελευθέρων χωρών, καθώς καί εις τήν άνάγκην τής στενής συν- άρτησεως αὐτών, άρ' όσον όλας αό- ρισκονται επί τού ίδιου πλούς καί ύπόκεινται εις τούς αὐτούς κινδύ- νους. Μία άποτελεσματική συνερ- γασία επί τού οικονομικού, έμπορι- κού καί τουριστικού τομέως καί με άμοιβαία κατανόησις επί τού ψυχολο- γικού θα έπιτερήσ ης όλες να πλούσουν άσφαλώς.

Δύο άριστες χαρακτηριστικά στυλιώματα από την Β' 'Αγγειοπλαστική 'Εκθεση του 'Αμαρουσίου. Ο φωτογράφος ο οποίος συνέλαβε τὴν 'Γουερνί Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κ. Τσάτσου και τὴν Πρέσβην τοῦ Σ.Ε.Ε.—Δ'ντὴν τῆς 'Ενείας κ. Σκουρλέτην, εἰς δύο διαφορετικὰ στιγμὰς ἐνὸς συγγένου περὶ τῆς 'Εκθέσεως καὶ προφανῶς ἀγλαίστου τοῦ εἶδος, τὴν ποιότητα καὶ τὴν σημασίαν τῶν ἐκθεμάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνονται περιωραφίαι καὶ διακόσμητοι ἄμφορες λήκυθοι, κρατῆρες, κύβοι, ἀγάλματα κλπ.

σαν καὶ ἀποτελοῦν μέτρον διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ πολιτισμοῦ
μιάς ὠριμένης ἐποχῆς.

ΓΕΙΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΟΥΣΙΟΥ

τρισεχθίων ἐτῶν συναδέλφους τῶν τῆς 'Αττικῆς, οἱ ὁποῖοι
στικῆς εἰς περιωπὴν ὑψίστης ἀκμῆς καὶ τελειότητος.

Στὴν ἀρχαία τέχνη δεσπόζουσα θέαι κατέχευε ἡ ἀγγειοπλαστικὴ τῆς Κρήτης. Γενικώτερον ὁμοίως, ἡ ἑλληνικὴ ἀγγειοπλαστικὴ, ἐβλάσσε σὲ σημεῖο μεγίστης ἀκμῆς κατὰ τοὺς ἱστορικῶς χρόνους τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαϊότητος, μὲ δειγμάτων διαφόρου τεχνοτροπίας στὴ Ρόδο, στὴ Σίφον, στὴν Αἴγινα, στὴν 'Αγίασο κλπ. Ὅμως τὴν μεγαλύτερη πρόδο ἔσπειρε στὴν 'Αττικὴν ἔθου ἐβλάσσε σὲ ὕψιστο σημεῖο ἀκμῆς καὶ τελειότητος. Κατὰ τὸν 5ον π.Χ. αἰῶνα, οἱ ἀγγειοπλαστικῆς 'Αττικῆς, παρήγαγον ἀληθινὰ ἀριστουργήματα, σὲ μὲ ἀτελεύτητη ποικιλία, τῶσαν ἀπὸ ἀπόψεως ἕως σφαιρῶσαν ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως σχημάτων καὶ κατασκευῆς ὑπῆρξαν εἰς κατ' ἐξοχὴν δημιουργή-

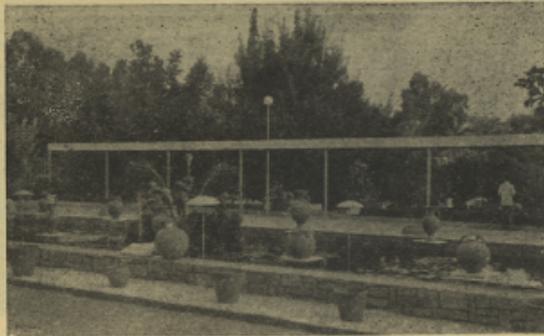
σοὺ σταθερῶν τύπων ἑλληνικῶν ἀγγείων—παρομοίων ἐκείνων ποὺ παρομοίωσαν οἱ σύγχρονοι ἀγγειοπλαστικῆς στὴν ἔκθεσιν τοῦ Μαρουσίου—ποὺ λαμβάνονται ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν καθωρισθεῖσα, γιὰ τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ, ὀνομασία (ὅπως ἄμφορες, λήκυθοι, οἰνοχοῖαι, ὄβριαι, λάγνοι, κύβοι, κύπελλα, κύλικες, κἀθάροι, ἀγάλματα κλπ.).

Τὰ ἐκθέματα τοῦ Μαρουσίου, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὴν σύγχρονην 'Αττικὴν ἀγγειοπλαστικὴν τέχνην, ἀποτελοῦν ἔμφανός τῆ συνέχεια τῆς ἀρχαίας. Λεπτὰ, κομψὰ, καλλιγραμμὰ καὶ καλαίσθητα, σημειῶνουν ἐπίσης, μὲ τὴν πρωτοτυπία των, σταθμὸν διότι παρέχουν τὸ μέτρο τῆς ἐκτιμῆσεως τῆς συγχρόνου αἰσθητικῆς ἀντιλήψεως, ἐπομένως τῆς

προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ συγχρόνου ἑλληνικοῦ.

Τὰ ἔργα τῆς ὡς ἄνω Β' 'Αγγειοπλαστικῆς 'Εκθέσεως τοῦ Μαρουσίου ἔγιναν μ' ἐπισημότητα στὶς 6 τοῦ λήξαντος μηνὸς Αὐγούστου, χοροστατοῦντος τοῦ Μητροπολίτου 'Αττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. 'Ιακώβου, παρουσία τοῦ ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσάτσου (ὁ ὁποῖος ἐκέρχουε καὶ τὴν ἐναρξιν τῆς λειτουργίας τῆς), τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. 'Αλιμπράνη, τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς 'Ηνωμένης 'Αραβικῆς Δημοκρατίας, τοῦ γεν. διευτῆ τοῦ Ε.Ο.Ε.Χ. κ. 'Ηλιάδη, τοῦ πρέσβου τοῦ Β.Ε.Α. κ. Τερμεντζή, τοῦ πρέσβου τοῦ Σ.Ε.Ε. κ. Σκουρλέτη, τοῦ πρέσβου τοῦ Ο.Α.Α.Α. κ. Βάγια, τοῦ διευτῆ τῆς δ' (νεως Βιοτεχνίας τοῦ 'Υπουργείου Βιομηχανίας κ. Γούλια, τοῦ βουλευτοῦ 'Αθηνῶν κ. Βρανοπούλου κ.δ. π.

Τοὺς ἄνωτερο προσευφώνησε ὁ δὴμαρχος 'Αμαρουσίου καὶ πρόεδρος τῆς Τοπικῆς 'Επιτροπῆς Τουρισμοῦ κ. Γαβρέλλης, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας τῆς 'Επιτροπῆς διὰ τὴν συμπαροσάειαν τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Ε.Ο.Τ. καὶ τοῦ Ε.Ο.Ε.Χ., εἰς τὴν προσπάθειαν προβάλλει τῶν εἰδῶν ἀγγειοπλαστικῆς ἡ ὁποία, εἰς ἐτόνισον, ἀποτελεῖ σημαντικὸν κλάδον τῆς βιοτεχνίας. 'Εν συνεχείᾳ ὁ ὁμιλητὴς ἀνεφέρθη εἰς τὴν ἐπιτεθείσαν τεχνικὴν πρόδοσιν τῆς ἀγγειοπλαστικῆς, ἡ ὁποία ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνεργητικότητα καὶ τὰς ἐμπειρῶνας τῶν τεχνικῶν, τοῖσας ὅτι πρέπει νὰ τύχη μεγαλύτερας προσο-

Ένα τμήμα της έκθεσης, εις τὸν χώρον τῆς «Λιμνῆς μὲ τὰ νεύρα» τῆν ἀπαιτήματα τῆς ὑπέρας συναπλήρωσαν διάφορα ἐπιθέματα, διατεταγμένα εἰς κομῆν καὶ καλοίστητον διάταξιν.

χρῆς ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως καὶ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως διὰ τὰ δύναμιν τοῦ κλάδου τῆς ἀγγειοπλαστικῆς νὰ σημειώσῃ εἰς τὸ μέλλον ἐξέλιξιν καὶ πρόοδον πρὸς ὄφελος τῶν ἰσθίων καὶ τῆς πόλεως Ἀμαρουσίου.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ὑπουργὸς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κ. Τσιάνος, κηρύσσει τὴν ἐπέτειον τῆς λειτουργίας τῆς Ἐκθεσεως, ἐξῆς τὴν σημασίαν τῆς εἰπόν ότι αὕτη παρουσιάζει ἀνάγκη τὴν εἰκόνα τῆς προόδου τὴν ὅποιαν ἔχει σημειώσει ὁ κλάδος τῆς Ἀγγειοπλαστικῆς καὶ ότι ἡ Κυβέρνησις ἀντιλαμβανομένη τὴν σπουδαίαν σημασίαν γενικιώτερον τῆς λαϊκῆς τέχνης θὰ παράσχωι καὶ εἰς τὸν κλάδον αὐτὸν τῆς χειροτεχνίας ὅλην τὴν ἀρειολομένην συνδρομήν καὶ ἐνίσχυσιν.

Μεγαλεστερὸς τὴν Ἐκθεσιν—ἡ ὁποία ἐπέχει χιλιάδες ἐπισκεπτῶν

Μία ὄψις φαντασμαγορικῆς ἄποψις χώρου τῆς Ἐκθεσεως διακοσμημένου μὲ ἐπιθέματα ποικίλης μορφῆς.

μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πολλοὺς ἑξόνους—ἐπισκεψάθη ὁ ὑπουργὸς Βιομηχανίας κ. Μάρτης συνοδευόμενος

Καὶ τὸ... χειρουργικὸν μέρος τῆς Ἐκθεσεως! Γεωγραφικὰ προπλάσματα τῶν συγγένων πολιτικῶν μας κ.κ. Βενιζέλου, Καραμαλῆ, Τσιάνου, Παπανδρέου καὶ Μαρκεζίνου. Ἀφελῆς δῆγμα τῆς καλλιτεχνικῆς ἀντιλήψεως καὶ ὀριμότητος τῶν Ἀγγειοπλαστικῶν μας.

μενος ἀπὸ τοὺς κ.κ. Γούλιαν, Λέκκαν καὶ Φιλῶρον (δὲν τῆν καὶ τιμῆ/χας τῆς ἀρμόδιας διανομῆς τοῦ Ὑπουργείου του), ὁ πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου Χειροτεχνίας κ. Πόγγρος καὶ τὰ μέλη τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Β.Ε.Α. Ὁ κ. Μάρτης παρέμεινε ἐπὶ διαορον εἰς τὴν Ἐκθεσιν, εἰς ἐκδήλωσιν δὲ τῆς ἐντέθεν πλήρως ἱκανοποιητικῆς του, ἔσπευεν ἐπιδείξειν τοῦ ἐνδιαφερόντος τοῦ διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῶν εἰδῶν Ἀγγειοπλαστικῆς, εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Εἰς τὴν Φραγκοφούρτην

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΜΑΓΓΕΪΡΙΚΗΣ — ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ.

Ἀπὸ 2.10 — 9.10.00.

Καὶ ἡ μᾶς ἐγγύσιος τὸ ἐπιθετικὸν Ἐπιμαρτυροῦμεν. Ἐπιμαρτυροῦμεν εἰς τὴν Φραγκοφούρτην θὰ ἴδῃ χάσαν ἀπὸ 2.10 - 9.10.00 Διεθνῆς Ἐκθεσὶς Μαγγεϊρικῆς καὶ Ἑλλοτῆς Γερμανικῆς Ἐκθεσὶς Ξενοδοχείων καὶ Ἐστιατορίων. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι θάναται ν' ἀπευθύνθωσι, διὰ πᾶσαν πληροφορίαν, εἰς τὸν Ἐλλοτῆ Δ/ντῆν τοῦ ὅς ἔστι Ἐπιμαρτυροῦμεν κ. Φ. Κυριαζοπούλου (ὄδὸς Ἀκαδημίας 64—τηλ. 610 - 556.

Σημειώομε τέλος ότι ἐστὶν ἐπιθετικὸν μέρος 25 ἀγγειοπλαστικῶν—καλλιτεχνικῶν, μὲ ἔργα κλασσικῆς καὶ πρωτοτύπου συνθέσεως, ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν καὶ τὴν σύγχρονον ζωὴν καὶ τέχνην, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ: Ἀθ. Δουρδοῦρος, Ἀ.Κ. Καρδινάλης, Γ. Δελαβρίνα, Στ. Φιλιππίδης καὶ Γιολί, Κ. Μάρτην, Δημ. Λόσκας, Γ. Κουδονέας, Ν. Σολδάβαινας, Μ. Λάμπας, Κ. Στέφανος, Π. Χαλαραμπόπουλος, Π. Βαλασμάκης, Γ. Ζήρος, Ἀφοί Πέλινας, Ἀφοί Σακελλαριάδου, Α. Ραγκούσης, Σπ. Πετροῦτος, Ἰρα Τριανταφυλλίδου, Φρ. Σολδάβαινα, Σ. Ἀτσίβιος, Μ. Δάνος, Μ. Δημητρίου: Σ. Π.

Αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ... περὶ καὶ ἀξιοπρεπέως εἰσβάλλου προσηνάς συμφωνίαν ἰσοτιμίας τῶν Ἀγγειοπλαστικῶν μας. Ἀπόδειξις ὅτι... ἄνευ περιπτώσεως ἀπασιμῶς τοῦ... Γούλιαν καὶ τῆς Μάρης...

ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΑ

Τ Η Ν Ο Σ

Τὸ ἱερὸ Νησί τῶν Κυκλάδων

Τὸ Ἴδρυμα τῆς Εὐαγγελιστρίας. Ἡ ἐθνωφελῆς καὶ κοινωφελῆς δρᾶσις του.

Ἔργα συντελεσθέντα μέχρι σήμερον — Σχέδια γιὰ τὸ μέλλον — Τουριστικὰ προβλήματα.

ΤΟΥ κ. ΑΝ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

1ον

Η ΤΗΝΟΣ, τὸ βραδύλαστο καὶ ἄμορφο νησί τῶν Κυκλάδων, ἡ γενέτειρα τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν τοῦ χρωστικῆς καὶ τῆς σμίλης, ἔχει τὸ μισθὸν τὸ μοναδικὸ προνόμιον, τὸ ἴδιον δῶρον τὸ περιβάλλεται ἀπὸ τὸ φωτοστίφισμα τῆς Μεγαλόχαρης, τὸ ἱερώτερον Σῦμβολο τῆς Ὁρθοδοξίας, μπροστὰ εἰς τὴν θαυματουργὴν Ἐικόνα τῆς ὁποίας προσέρχονται νὰ προσκυνήσουν καὶ νὰ προσευχηθῶν, κάθε χρόνο, δεκάδες χιλιάδων πιστῶν, ἔκκεντος ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπὸ τὰ πέριξ τῆς οὐκουμένης.

Ἡ ἀνέυρεσις τῆς θαυματουργοῦ Ἐικόνας ἔγινε στίς 30 Ἰανουαρίου 1823, τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἀπὸ τὸν Ἐσμ. Μάτσα, ἀνδρῶπο εὐσεβῆ, ἱεράτην τὸ ἐπάγγελμα, ὄψιμα ἀπὸ συνεχῆ ἐνύπνια τῆς Ἡγουμένης τῆς Μονῆς Κιχροβουίνου Πύλαγος, ποῦ εἶχε ὑποδείξει τὰ σημεῖα ὅπου ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀνασκαφὴ γιὰ τὴν ἀνέυρεσιν αὐτῆς.

Ἡ Ἐικόνα τῆς Μεγαλόχαρης θεωρεῖται ὡς ἴσα ἀπὸ τὰ ἱεροβήματα Ἴερα τοῦ Ἀποστόλου Λουκά.

Ὁ Ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας δέχεται καθ' ἑλὴ τὴ διάρκειαν τοῦ ἔτους πλήθη εὐλαβῶν προσκυνητῶν, ὅμως ἐπισημα ἰσχυρᾶται δύο φορές τὸ χρόνο: Στίς 25 Μαρτίου καὶ στίς 15 Αὐγούστου.

Γιὰ τὸ ἱστορικὸν τῆς Ἐικόνας καὶ τῆς ἀνέυρεσίν αὐτῆς καὶ γιὰ τὰ θαύματα τῆς Παναγίας ὁμῶς εὐχλωπτα καὶ ἀποκαλύπτει μικρὸν πύχον ποῦ διανέμειται δωρεάν εἰς τοὺς προσκυνητὰς.

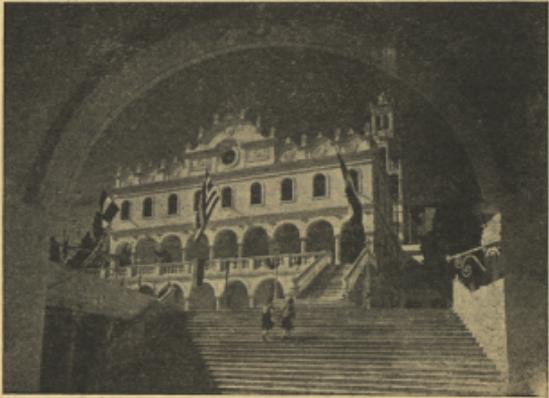
Ἐν ἑκείνῳ τῷ ἔτει τῆς Εὐαγγελιστρίας πῆρε τὴν κομικὴν μορφήν τοῦ ἱδρύματος

τὸ 1888 καὶ ἐκτετέ λειτουργεῖ ὡς Νοσητὸν Πρώτωνον Δημοσίου Δικαίου, βιοκούμενον ἀπὸ 5μελῆ Ἐπιτροπὴν καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν Ὑπουργείων Παιδείας καὶ Οὐκουμηνικῶν καὶ τὴν Νομαρχία Κυκλάδων. Τὸ σημερινὸ Σημβόλιον τοῦ ἱδρύματος ἀποπέλειται ἀπὸ τοὺς κ.κ. Ἰωάν. Κρίκελῆν (ὡς Πρόεδρον), Ἰ. Ἀλιβέρτην, Καθηγητῆν

τῆς Ὀσολογίας, Ἀντ. Σιώτην Καθηγητὴν Φιλόλογον, Π. Δεληγιάννην, ἔμπορον καὶ Ρ. Γιαγιάν, Δημ/λον.

Τὸ ἱερὸ Ἴδρυμα τῆς Εὐαγγελιστρίας ἔχει συμβάλλει—καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ συμβάλλῃ—κατὰ τρόπον ἐποικοδομητικόν

Ἡ μεγαλοπρεπὴς πρόσφαις τοῦ ἱ. Ν. τῆς Εὐαγγελιστρίας.

Το περίφημο Μουσέον της Μεγαλόχαρης.

στην εν γένει οικονομική και πνευματική ανάπτυξη της Νήσου με την παροχή άδειας, πάσης βοήθειας για την επιτέλεση έργων κοινωφελών και θνητοφιλών και πάσης άλλης εύποιας. Ούτω, άλλόκληρος ο προπολογισμός του, που άφίρχεται εις ποσόν κμιασμένων από 6-7 εκατομμύρια δραχ. έτησίως, μετά την άρριση των άπορασμένων δοσιανών για την συντήρησι του Ναού, των παροικισίων του κλπ. ειναι έτσι εις έργα των όποιων η πραγματοποίηση εις θ' άπειται καθάραν ούτοιςτιαν χωρις τ' Ιερόν 'Ιδρυμα της Εοαγγελιστρίας εις τ' όποιον άποκλιτικός άνηκον. 'Ιδού ΕΝΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ των έργων αυτών, τ' καδ' ένα από τα όποια άποτελεί γι' αυτό κ' ένα βιοτιτρω τίτλο τιμής:

- Διάθεσι τ' ποσόν των 3,5 εκατομμυρίων δραχμών για την άνιγερσι του Γμιαστικού μινάρου (τ' όποιον βηβ λειτουργεί συντηρούμενον, κατά μέγα ποσοστόν, υπό τ' όποιον 'Ιδίου) καθώς και την άνιγερσι των κτηρίων όλων των Δημιακών σχολείων και όλων των εκκλησιών όλόκληρου της νήσου. 'Από 45τιαν βέ καθέτιαν τ' 'Ιδρυμα να έρησκασή 770 περίπου όδοιολογία και έρησκασή, των όποιων τ' όλασαν και των κτηρίων προμηθειών δωρεάν.

- 'Υβρισι και διατηρη Νασοκομιζιον με συγχρονημιον επισημητικόν έρησκισμιον, δυνάμει 20 κλιών.

- Διά την προστασίαν τ'ό γήρατος 'Ιερίου και διατηρη 'Γρηκομιζιον (τ'ό καθωρότερον και συμπαρότερον της χώρας μας, εις όσον μέχρι σημερα έχω επισκεφθή) οί πρόφιμοι τ'ό όποιου άποροσούν να έργασάντιαν προς 'Ιδιον όδοιολογισιον, ψαφιστικισιον και βιβλιοθήκισιον. 'Η εις κλίνας δυνάμει τ'ό 'Γρηκομιζιον τ'ούτου που όποτινεί τ'ό άριμα τ'ό

οικονομιακού περιβάλλοντος, ύπερβαίει της 30.

- Συντηρεί την εν Πόργω Τήνου Προπαρσασιαστικην Σχολην Καλών Τεχνών από την όποιαν προβήλον πολλοί σημερινοί διαπρεπείς καλλιτέχναι.

- Παρέχει ύποτροφιας σε χρησηοθήκεισ σπουδαστάς για την συνέχισι των σπουδών των εις άνωτερας ή άνωτάτισ σχολάς τ'ό Ισωηρικού και τ'ό 'Ιεωτιηρικού. 'Αποτίνει έτησίως βοήθεια για την συγγροφή Ιστορικών και βιοαλογικών συγγρομημάτων. 'Ευαγχεί τον προσκοπισμό, των όδλητιών και κάθε άλλη πνευματικη και κοινωική εκδήλωσι, της όποιος η άνάπτεισι προποτινεί την παροχήν βοήθειας.

- 'Υπηρετεί τον φιανθρωπικόν τομεία διά της παροχής χρηματικών βοηθημημάτων εις γέροντας, έδεισι και πάσχοντας ως και εις παρσαστικούς προσωχητάς έχοντας άνάγκην βοήθειας.

Κοινωφελή Έργα

Εις τα κοινωφελή έργα τ'ό 'Ιδρυμα μετέχι κατά τ'ό μεγαλύτερον ποσοστόν.

- Έρχόται συντελεσθήσαν τρία μεγάλα έργα:

Τ'ό της ύδρευόσεως και της 800-ποοισας και τ'ό Λιμένος.

- 'Υδρευσις: Μι την ύλην βοήθειαν τ'ό 'Ιδρυματος κατασκευασθή άνωγιός μήκος 16 χλι. ένασχόμιον δια των ύδατων των πηγών 'Ακρότου και 'Αγγίλου και δύο φράστων, έξωθι της πόλεος όρισσομίνον, από τα όποια ει' ειδικών άντλιοσαστιών άντλοσύνται 800 κμβ. ύδατος κατά 24ωρον.

- Λιμενικά έργα: Διά την εκτέλεσι τ'ούτων γενναίος ελοφέρου τ'ό 'Ιδρυμα και τ'ό Κράτος, παρότι η άνάγκη και περσιτρω δανεισμοί:

Μέχρι τούδε έδωσανήσασιν 5 εκατομ. δραχμών έρηγορημισιόθι βέ και η δυνήτερα σερά των έργων τ'ό λιμίνος

όποιος δωσάντι 10 εκατομ. δραχμών. Διά των έργων αυτών προβλήται η εκβάσιον τ'ό λιμίνος και η επέκτασιον των κρηνηδωμάτων του, η προστασία τ'ό προσημιον δι' όγκολόθων και η κατά 40 μέτρα επέκτασιον τ'ό κωματοβρασάτου.

- Οδοοοοισα: 'Ετήθ ηβη εις χρήσιν η νέα μεγαλοπρεπής Λεωφόρος, η συνδέουσα τόν λιμίνος με τόν Ναόν της Εοαγγελιστρίας. Διανομήσασιν ειαι όδοι υπό της Μ.Ο.Μ.Α. ως και η από κώμης προς χωρίον 'Αγάθη όδός μήκος 3 χλι. 'Επίσις από Πόργω προς χωρίον Μαράβι (όπου όπιρχει τ'ό μοναδικόν εις τόν κόσμον όπιρχει και παιόκριβο πράσινο μάρμαρο) μήκος 5 χλι. 'Επίσις η από 'Υστεριών προς την Ιστορικην Μονην Κατσπηλιανής (εις την όποιαν διαφωλοσασται χρυσόβουλον τ'ό 'Ιθωομάρτυρον Πιστηράχου 'Γρηγορίου τ'ό Ε') καθώς και η από τ'ό αυτόν χωρίον ('Υστεριών) μέχρι τ'ό άριμου τ'ό όδός μήκος 5 χλι. περίπου. 'Ετέρα όδός φάσασια μέχρι των λατομείων των λευκών μαρμάρων, μήκος 3 χλι., πρόκίται να συμβάλλη εις την άρισηοπισιν τ'ό πολυτιμο τ'ούτου προιόντος. Τέλος, τα όδοικ εδικτων θα συμπαληρωθί προαχώς δια σεράς των έργων, όποιος δωσάντι 5 εκατομ. δραχμών, περιλήφοντων εις τ'ό υπό της Κυβερνήτειας καταρσισθέν 5ετις πρόγραμμα.

Έξηλεκτρισμός

Τ'ό έρηγοσάσιον, έχονος 10.000 Η.Ρ. ειναι βηβ έτοιμον. 'Ηρχισι βέ η κατασκευη τ'ό Ισωηρικού όδικτιον της πόλεος καθώς και τ'ό 'Ιεωηρικού, τ'ό άγοντος προς τ'ά χωρία της νήσου, εις τρόπον ώστε να καλυφθον πλήρως οι άνάγκαι των άγροτων οι όποιοι άποτιλούν τ'ό 70% τ'ό πληθυσμιόθι της νήσου.

Άλλα έργα

'Η πόλις άπέκτησι δικτιον ύπονόμων μήκος 14 χλι. περίπου δι' έρηγοσάσιον της ύπερήβη πύσαν προαόκλιαν.

Πένε ειαι πλατεια έρημοαγγήφασιν, εκ των όποιων η προς την κατέυθενσι τ'ό τουριστικόν έρηδοχόσιον «Τήνον Πόλις» έρηκομίνον, άποτελεί ένα μικρόν παρόδισον γυμνάσιον από πολύχρωμα λουλουδιών, διακομητικόν φυτά και πλάσισιον πράσινο και άνώματι της ένα μεγάλης πύνης άγαλας τ'ό μεγάλο μας γήλυτρω Σάχου.

Διά την ειαμόρφωσι της πλατειας αυτής διατίθεται υπό της οικονομιας Κουλοκομισιθι 800.000 δραχ.

Πλέον των άνωτιων και άλλα έπίσις έργα, εις Ισού αξιόλογοα, έχουσι έπιτελοσθή τ'ά όποια δυνστικώς ειαι υποροσούν να περιλήφωσι εις την παρούσαν έρημυν έλλείπει χόρου.

Τ'ό Μουσέιον τ'ό 'Ιδρυματος

Σηματικισι σημασιος ειναι τ'ό Μουσέιον τ'ό 'Ιδρυματος, τ'ό όποιον βιβηι εις τόν έπισαμτήν την ευραπαιαν εις

(Συνέχεια εις την σελ. 42)

Ἡ ἰδανικὴ πολιτεία

ΕΝΑ ΑΠΟΤΥΧΗΜΕΝΟ ΠΕΙΡΑΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΣΙ ΤΗΣ

ΤΟΥ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΚΑΚΡΙΔΗ
Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου

«Ἄν δὲ βασιλέφουν
στὶς πολιτείες οἱ φιλό-
σοφοι ἢ ἂν αὐτοὶ ποὺ λέ-
γονται τώρα βασιλιάδες
δὲ φιλοσοφίῃσιν εἰλι-
κρινά κ' αἰ κ' ἀνοπολιτι-
κῶν ἂν δὲ συμπόσουν μα-
ξί, ἡ πολιτικὴ ἐξουσία
καὶ ἡ φιλοσοφία, δὲ γλυ-
τῶνουν οἱ πολιτείες ἀπὸ
τὴν καταστροφῆ, οὔτε
καὶ τὸ ἀνθρώπινο γένος,
θάρρῶν».

—III—

Τὰ παράξενα αὐτὰ λόγια λέγονται
στὴν πλατωνικὴ «Πολιτεία» ἀπὸ τὸ
Σωκράτη. Ἄδικα καὶ τοῦ Πλάτωνα,
τοῦ συνομιλητῆ του, ἡ ἀντί-
δραση εἶναι μεγάλη: «Τὰ λόγια ποὺ
ῥίξεις σὺ μέση, Σωκράτη, εἶναι
τέτοια, ποὺ τὰ νὰ ῥέξεις: ἕνα πάλι-
θος ἄνθρωποι καὶ οἱ ἀσημαντοί, θὰ
πετάξουν τὸ ροῦχο του καὶ ἀρπά-
ζονται, ὅτι βρεῖ καθένας μπροστά
του, θὰ εὐ στρώσουν σὺ κινῆγι
γὰ νὰ οὐ αἰγυρίσουν γὰ καλῶν.
Καὶ ὁ Σωκράτης παίρνει πάνω του
τὸ βαρὺ ἔργο, ν' ἀποδείξει οὐσὸν τὸν
λογισμὸ του, ὅτι ἂν οἱ φιλόσοφοι
δὲ γίνων βασιλιάδες καὶ οἱ βασιλιά-
δες φιλόσοφοι, δὲν ὑπάρχει καμμιὰ
ἐλπίδα νὰ κυβερνηθῶν καλά οἱ πο-
λιτείες.

Ἡ πλατωνικὴ Πολιτεία ῥίξει καὶ
ἄλλους θεσμούς, ποὺ ἀπὸ πρακτικὴ
ἀποψη παρουσιάζονται ἀδύνατοι:
Καταργεῖ ὄχι μόνο τὴν ἰδιωτικὴ πε-
ριουσία, ἀλλὰ καὶ τὸ γάμο ἀπαρ-
νίεται τὴν πόλιν; ἀπαίτε ἀπὸ τὸν
ἀρχοντες πλῆθος γνώσεις, ὄχι μόνο
εἰδικές, καὶ ἀκόμα περισσότερες συ-
σιές. Ἐτοῖ ἔφρασε τὴν πολιτεία αὐ-
τὴ βλὸς ὁ ὑστερότερος κόσμος νὰ τὴ
βλέπει σὺν καθαρῇ οὐτοκία, ποὺ πρό-
πει νὰ τοποθετηθεῖ δίπλα εἰς ἄλλες
φανταστικὴς πολιτείες τῶν φιλο-
σόφων τοῦ Μεσοίωνα: τὴν Οὐτοκία
τοῦ More (16 αἰ.), τὴν Ἡλιοπόλη
τοῦ Campanella, τὴ Χριστιανόπο-
λη τοῦ Andreae (17 αἰ.) κ. ἄ. Γὰ τὸν
ἴδιο ὄραον τὸν Πλάτωνα — γιατί δὲν
ὑπάρχει ἀμφιβολία πὺς αὐτὸς εἶναι
ποὺ μᾶς μιλεῖ μὲ τὸ στόμα τοῦ θα-
σκάλου του τοῦ Σωκράτη — γὰ τὸν
ἴδιο τὸν Πλάτωνα μὰ τέτοια πολι-
τεία δὲν εἶναι ἀπρακτοποιητή

φάνει νὰ παρουσιαστοῦν συνθήκες
κατάλληλες. Καὶ ὅταν κάποτε νάμι-
σε πὸς σὴ Σκεκλία ὁ θροῖ ἦταν εὐ-
νοικαὶ γὰ τὴν ἰδουσή της, δὲν ἄρη-
σε τὴν εὐκαιρία νὰ περάσει. Νέος
δὲν ἦταν στὰ 387 π.Χ. ὅταν παρήσθη
τὴν Ἀθήνα καὶ ἐξέκινεσε γὰ τὴ Συ-
ρακοσας. γὰ νὰ πραγματοποιεῖ τ'
ὄνειρό του ἦταν ἐξήχτα χρόνον,
μὰ τὸ πείραμα ἀξίζε τὸ κόπο ἐνὸς
τόσο μεγάλου ταξιδίου.

—III—

Ἐκεῖ βασιλεῦσε τότε ὁ νεαρός Διο-
νύσιος ὁ δεύτερος, εἰκοσιῶντος χρό-
νῶν. Ὁ πατέρας του Διονύσιος ὁ

Ὁ ἀδελφὸς τῆν Πλάτων (προτομὴ εἰς
τὸ Μουσεῖον τοῦ Βατικανῶ).

πρεσβύτερος, ἀπὸ γένος ἀσημαντοί,
εἶχε κατορθώσει, ἀπὸ ἄπλῶς ἀξιω-
ματικῶς ποὺ ἦταν, νὰ γίνε ἀρχι-
στράτηγος, κ' ἔπειτα τύραννος τῶν
Συρακοσῶν εἰκοσιπέντε μόλις χρό-
νων. Πολιτικὸς μεγάλος — τὸν θε-
ωροῦν τὸν σημαντικώτερο ποὺ ἐξη-
σε ἀνάμεσα στὸν ἀθηναῖο Περικλῆ
καὶ στὸν Φίλιππο τὸν Β' τῆς Μα-
κεδονίας — κατορθώσε μὲ σκληροῦς
πολέμους νὰ σώσει τὸν Ἑλληνισμὸ
τῆς Σικελίας ἀπὸ τοὺς Καρχηδονί-
ους καὶ τὸν Ἑλληνισμὸ τῆς Κάτω
Ἰταλίας ἀπὸ τοὺς Ἰταλικούς λα-
οὺς, ποὺ ἄπλωναν ὄλο καὶ περισσό-
τερο. Φυσικῶ, γὰ νὰ κατορθώσει νὰ
ἐπιβληθεῖ, εἶχε κατατυραννήσει καὶ
τοὺς Ἑλλήνας. Γιὰ νὰ εἶσθε σὺ
σοσπὸ του, δὲν κόποταν νὰ πολυ-
σκεπεῖ ἂν τὰ μέσα του θὰ ἦταν
τίμια ἢ ὄχι.

Πέθανε ἔαρονικὰ στὰ 367, καὶ τότε
τὸν διαδέχθηκε ὁ μεγαλύτερος
γιὸς του, Διονύσιος ὁ Β'. Ὁ νέος
ἦταν ἐντελῶς ἀνάτομος νὰ κυβερνή-
σει, εἶχε συνηθιστὴ στὴν καλοζωία
καὶ στὴν πολυτελεία, κακὸς ὄραος
δὲν ἦταν. Εἶχε καὶ πνευματικὴ ἐν-
διαφέροντα, ὅπως ἄλλοιτε καὶ ὁ
πατέρας του. Κοινὰ τὸν ἵστικε,
γὰ νὰ τὸν διηγεῖ καὶ νὰ τὸν συμ-
βουλεύετ, ὁ Δίωνης, ἀδελφὸς μίς
ἀπὸ τῆς γυναικὸς τοῦ Διονύσιου τοῦ
πρεσβύτερου, παντρημένος μὲ μιὰ
κόρη τοῦ ἴδιου ἀπὸ ἄλλη γυναικί.
Εἶχε κέρως μεγάλου καὶ σὺν πολιτι-
κῶς καὶ σὺν στρατιωτικῶς. Αὐτὸς
εἶναι καὶ ποὺ ἔβαλε τὸν νόο τώρα
Διονύσιος νὰ καλεῖται τὸν Πλάτωνα,
μὲ τὴν ἐλπίδα πὺς ὁ φιλόσοφος θὰ
κατορθώσε νὰ κερδίσει τὸν νεαρό
βασιλιά, ὅπως εἶχε κερδίσει καὶ αὐ-
τὸν τὸν ἴδιο σὺν πατέρα του καὶ εἶσι.

Γιὰ τὸ Πλάτωνος δὲν ἦταν ἡ
πρῶτη φορὰ ποὺ πηγαίνε εἰς Συ-
ρακοσας. Εἶχε βρεθεῖ ἐκεῖ καὶ στὰ
390 π.Χ. κάπου, ὅταν ἀκόμα βα-
σιλεῦσε ὁ πρῶτος Διονύσιος, ποὺ
κολακευόταν νὰ μαζεῖται σὺν αὐτῷ
τοῦ ποιητῆ, φιλοσόφους καὶ ἄλ-
λους πνευματικῶς ἀνθρώπους. Πό-
σον καιρὸ ἔμεινε ἐκεῖ δὲν ἔξορμικε,
τὸ βέβαιον εἶναι πὺς ὁ Διονύσιος
ἔβρε κάποτε σὺν φρονηρῇ σύγκρουση
μαζί του, κ' ἔτσι ἀκούτος καὶ πα-
ράνομος ποὺ ἦταν, τὸν παράδωσε
σ' ἕνα λακωνικὸ πλοῖο, γὰ νὰ τὸν πο-
λῆσουν σκλάβο σὺν Ἀθήνα. Ἐκεῖ

έτυχε να βρισκόταν ένας κυρηνάιος, δ' Αννίκριος, που τόν ἐγνώρισε, τόν ἀγάπησε και τόν έφερνε ελευθερο να γυρίσει στην 'Αθήνα. Τό μόνο κέρδος που είχε ο Πλάτωνας, από τό πρώτο του ταξίδι αυτό, ήταν πού γνώρισε τό νεαρό τότε Δίωνα, τόν φίλοσφί του φιλοσοφία, τόν έκανε ν' αποτραβηχτεί από τήν άσωση ζωής τής συντροφιάς του, και δέθηκε μαζί του με μία φιλία που θα κρατούσε σε όλη τους τή ζωή.

— III —

Από τότε έγινε πέρασι πάνω από είκοσι χρόνια. Όταν όμως άνέβηκε στό θρόνο ο νέος βασιλιάς, ο Δίωνας νόμισε κατάλληλη τή στιγμή να καλέσει τό φίλο του τόν Πλάτωνα νά δοκιμασουν νά έφαρμάσουν τις θεωρίες τους, φράνει φρονικά να τό ήθελε και ο Διωνάσιος. Έτσι βλέπουμε τόν Πλάτωνα νά αποβιβάζεται στη Σικελία — με πόσει αλπίδες άρα γε πώς θα κάρθωνε να πραγματοποιήσει τό όνειρό του; Ποιά έρείσι! Μία προφ' ν' άρνηθεί δέν μπορούσε γιατί ή άρνησή του θα ήταν άλογαία πώς οι γνώσεις του για τή σωστή πολιτεία ήταν καθαρά θεωρητικά κατασκευάσματα από πρακτική άποψη δικατοβόατα.

Τά πράγματα όμως, όταν πάτησε τό πόδι του ο Πλάτωνας στις Συρακούσες, τά βλέπει κιόλας άλλαγμένα: ο Δίωνας είχε πέσει σε δυσμεία. Οι άντιήγλιες, προπαντός τών άλλων σημαντικών αυλικών, πού ήθελαν αύτοί να έπιστρέψουν τό νέο τύρανο, είχαν υποσκάψει τή θέση του. Άρχηγός τού άντιδωμωικού κώμματος ήταν ο Ιτατοκλής Φιλίστος, παλιός φίλος κι έπειτα έχθρός τού Διωνάσιου τού Α', πού τόν είχε και έφορσει, τώρα όμως, γυρισμένος στην πατρίδα του, είχε ξανακερδίσει όλη του τήν παλιά πολιτική δύναμη. Όλοι αυτοί έβλεπαν τόν Πλάτωνα έναν επικίνδυνο άντιπαλο πού θα μπορούσε νά ένώσει πάλι τόν βασιλιά με τόν Δίωνα. Τι άλλο λοιπόν είχαν να κύνουν, παρά νά δοκιμασουν τόν Διωνάσιο — ιδιαίτερα φρονικά — τά πολιτικά σχέδια τού Πλάτωνα και νά νά παρουσιάσουν ότι δέν είναι παρά σατυμωφύρους, δίχως καμμία αξία για τήν πράξη;

Τά προσχήματα όμως έπεσε να κρατηθούν: ο Διωνάσιος δέχτηκε τόν Πλάτωνα φαινομενικά πολύ έγκάρδια. Πού και πού άνοιγαν και φιλοσοφική συζήτηση, γρήγορα όμως ο φιλόσοφος κατάλαβε ότι δέν ήταν παρά ένα διαπιστωτικό πρόσωπο, τής αύλης τού τυράννου. Ο Διωνάσιος δέν είχε σκοπό ν' αλλάξει ούτε ζωή, ούτε πολιτεία, ούτε πολιτικό, πολύ λιγότερο βίβηαι νά άνομοίσει τήν πλατωνική πολιτεία. Ποιά άφήνει τό μέλι από τό χέρια του;

Λίγους μήνες άργότερα ή κατάσταση χειροτέρεψε. Μία πολιτική έ-

νέργεια τού Δίωνα θεωρήθηκε άνομική έπίμβαση στα έργα τού Διωνάσιου, και ο Δίωνας βρέθηκε εξερίστος στην Έλλάδα, χωρίς όμως και να τό δημόφιουν τή μεγάλη περιουσία πού είχε —. Και τόν Πλάτωνα τί τόν έκανε ο Διωνάσιος; Εγγενέστατα τόν παρακάλεσε νά έγκατασταθεί στο δικό του παλάτι και πολλαπλασίασε τις περιποιήσεις του. Ο Πλάτωνας είχε εκεί ό,τι ήθελε, μόνο ελευθερος πού δέν ήταν: μία έγυμνασία με χρυσές αλυσίδες. Στους μήνες όμως τού χαμάνου πού πέρασαν ο Διωνάσιος δέν μπόρεσε να μη δειχτεί τήν έπίδραση τού Πλάτωνα. Μία καινούργια φιλία άρχισε να δένει μόνο πού ο νέος μαθητής ζητούσε από τό φιλόσοφο ν' άπαρνηθεί τόν καλιό φίλο του, τό

τύν έπαυόν της. Φυσικά θα συζητούσε συχνά με τόν Πλάτωνα και για τά μελλοντικά τους σχέδια, πώς θα κυβερνούσαν τή Συρακούσες, όταν θα έβαναίγχαναν.

— III —

Στό μεταξύ ο Διωνάσιος είχε καλέσει τόν αλλη του άλλους φιλοσόφους: αύτοί του ταίριαζαν πιο καλά, γιατί και σ' αυτούς άρεσαν τά γλένια και ή άσωση ζωής. Έγιναν άπ' αυτούς δέν ήταν ο Άριστοππος από τήν Κυρήνη, πού σκοπó της ζωής ήθελε τήν άθον. Τού Διωνάσιου τού άρεσε να εφομοποιεί, όχι όμως όπως τό ήθελε ο Πλάτωνας, αλλά μόνο και μόνο για νά φαίνεται κι αυτός μορφομένος, με πνευματικά ένδιαφέροντα. Ομοιασότητα, άρχισε πάλι να γυρεύει από τόν Πλάτωνα να πάει κι αυτός κοντά του. Μόνο πού δέν ήθελε να εκπληρώσει και τή δική του ύπόσχεση, να άνακαλέσει τό Δίωνα από τήν εξορία. Αυτό θα τό έκανε λείο τόν άλλο χρόνο. Ο Δίωνας, με τήν έπίβια ότι ο φίλος του δέν κάρθωνε να μεταπίσει τό Διωνάσιο, συμμορφώσε για τό ταξίδι αυτό έπίμωρα. Και όταν στό 361 άγκυροβόλησε στην Παιραιία μία Συρακούσια τριήρη, για νά παραλάβει τόν Πλάτωνα, έδιώκος ύποχώρησε στα παρακαλία τού Διωνάσιου από τή μη, πού Δίωνα από τήν άλλη, με βαριά καρδιά όμως. Για τήν άσφαλεία του είχε έγνησει και ο Άρχύτας, ο Πυθαγόρειος φιλόσοφος και φίλος τού Πλάτωνα, από τόν Τέρανα.

— III —

Βασιλική ήταν πάλι ή ύπόσχεση πού έκανε ο Διωνάσιος στον ξένο του. Ο φιλόσοφος δέν άργησε να δοκιμασει να μιμήσει τό βασιλιά στα βαθύτερα μυστικά της διδασκαλιας του για νά μπορέσουν να προχωρήσουν όμως στα θεμελιώδη της Ιβανικής πολιτείας, έπερε ο Διωνάσιος ν' άπαρνηθεί τήν ώσώρα άσωση ζωής του και ν' άφοσιωθεί στη φιλοσοφία, και ή διαγωγή του να γίνει πρώτο ήθος. Ήταν δυνατό να τό δειχτεί αυτό ο Διωνάσιος, τήν ώρα μέλιτα πού ο Άριστοππος, φιλόσοφος, κι αυτός, τόν άφανε να γλεντάει όπο ήθελε: — Ή φιλοσοφική μήση τού τυράννου, δέν έβαναίγχε, γιατί ο Διωνάσιος έφαρνικά άφανε να φανούσι οι σκοποι του! κατάσχεσε τήν περιουσία τού Δίωνα. Ο Πλάτωνας θέλησε να φύγει, με ο Διωνάσιος κάρθωνε πάλι να τόν κρατήσει, προτεινόνας του να έγνησει αύτός ότι ο Δίωνας δέν θα άνομοίσει τίποτα έναντίου του: στην περίπτωση αύτή ή περιουσία τού Δίωνα δέν θα ήμυάνου. Έτσι ο φιλόσοφος έμεινε και τό χεμάιο στις Συρακούσες, ουσιαστικά αίχ-

Ο πάντων φιλόσοφος Σωκράτης.

Δίωνα — από έγωισμό, από ζήλια και από μίσος προς τό συγγενή του. Αυτό δέν μπορούσε βίβηαι να τό δειχτεί ο Πλάτωνας. Όταν όμως ο χεμάιος πέρασε, τήν άνοιξη τού 365, ήφρε τήν άδεια να γυρίσει στην Έλλάδα. Υποσχέθηκε μόνο στο Διωνάσιο να ξαναέρθει στη Σικελία κι' εκείνος πάλι δέχτηκε να έπιστρέψει και στο Δίωνα να γυρίσει μαζί.

Στην 'Αθήνα συναντήθηκε ο Πλάτωνας με τόν Δίωνα πάλι, πού ζούσε με μεγάλη πολυτέλεια, σαν άρχοντας σωστός. Στην 'Ακαδημία τού Πλάτωνα άνήκει κι αυτός, κι' έτσι σφαιρότερη και με τόσο νέους, πού φοιτούσαν εκεί. Άνάμεσα σ' αυτούς ήταν και δυο αδέρφια, ο Κάλλιππος και ο Φιλόστρατος: ο Δίωνας έμεινε στο σπίτι τους. Τά χρονιά τού ήταν στη διάθεση της 'Ακαδημίας και

Έρρικος Σλήμαν

Η ΠΟΛΥΚΥΜΑΝΤΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΔΙΑ ΠΡΩΤΗΝ ΦΟΡΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΘΩΝΗΝ

Με τίτλο «Το δράμα της Τροίας» αρχίζει κατ' αυτός το γόησιμα με θέμα νέας κινηματογραφικής ταινίας με θέμα ένα μέρος της ζωής του αρχαιολόγου Σλήμαν. Η ταινία αυτή θα είναι γερμανικής παραγωγής της εταιρείας «G.C.F.», αλλά μιλώσεται αγγλικά, δοθέντος ότι προσέρχεται διά την παγκόσμιον αγοράν, λόγω του γενικωτέρου της ενδιαφέροντος. 'Ασχετώς προς τας καθαράς τεχνικάς λεπτομείρας, το σενάριο του έργου τούτου παρουσιάζει εξαιρετικόν από ελληνικής πλευράς ενδιαφέρον, τόσο διότι μέρος της υπόθεσης εκτυλίσσεται εις την Ελλάδα της εποχής έσεινος όπου διότι το γόησιμα των εξωτερικών σκευών θα λάβη χώραν, εις τοιαύτη της ελληνικής υπαίθρου.

ο Σλήμαν εύρεισκει την εύκαιριαν να εκδηλώσκη την αντίθεσιν του προς τόν πάτερα του, διά την αναξιοπρεπή συμπεριφοράν του, με τὸ νὰ τὸν υποδείξη ὅτι ἔχει ἄδικον διά την Τροίαν. Ἡ ἐπιθυμία του νὰ ἀποδείξη τὸ ἄδικον του πατρός του γενικῶς δημιουργεῖ ἕνα βαθύτερον πλῆγμα εις την ψυχὴν τοῦ νεαροῦ Σλήμαν πού ἐκδηλώνεται με μίαν ἰδιάντων ἐνωτικέραν ἐπιθυμίαν νὰ ἀνεύρη τὰ ἔρειπια τῆς Τροίας.

ἀντιμέτωπος πρὸς τὰς ἀπατησίσεις μιᾶς ἀνοήτης ζωῆς πού τὸν ὀλοῖαν δὲν λείπουν, φυσικά καὶ ὁ ἀισθηματικῆς περιπέτειας. Τίποτε δὲν εἶναι ἱκανὸν νὰ σταματήσῃ τὴν φιλοδοξίαν του ὅπως καὶ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὸν κινήσῃ νὰ ἀληθοσύνη τὸ παλιὸν του θέμιον : νὰ ἀνεύρη μίαν ἡμέραν τὰ ἔρειπια τῆς Τροίας καὶ ν' ἀποδείξη ὅτι ὁ Τρωικός Πόλεμος δὲν ἦτο ἕνας μῦθος. Φθάνει μέχρι καὶ τὸ νὰ ἐρωτεύσῃ μίαν Οὐγγαρίτζα διότι καὶ αὐτὴ πιστεύει ὅτι ἡ Τροία ὑπάρχει ! Κληρονομῶν τὸν ἀδελφόν του καὶ γίνεται καὶ χρυσόθιρας ἀκόμη διὰ νὰ ἀποκτήσῃ μεγαλιτέραν διδύμη περιουσίαν, πράγμα πού διὰ τὴν ἐπιπέθειά νὰ κομμοσυνθῇ ἀριστοτέλεισσια πού τὸν ἔχει περιφρονησέν καὶ ν' ἀρχίσῃ... ἀνασκαφῆς διὰ τὴν ἀνεύρησιν τῶν ἔρειπιων τῆς Τροίας.

Φοβερός ταιγγοῦνης εἰς βαθμόν νὰ περπάτῃ μετὰ τὸ παπούτσι στοῦ χέρι διὰ νὰ μὴ λείψωσι τίς σόλες του, ὁ νεαρός Σλήμαν ἀρχίζει τὴν βιασπύλην εἰς τὴν Ὀλυμπίαδον ὅπου τὸν δίδεται ἡ εύκαιρία ν' ἀναπτύξῃ σημαντικὴν ἀριστοτελειότητα καὶ πείραν εἰς τὸν ἔμπορικὸν τομέα. Ἡ οταδιοδρομία του εἶναι γαργάλια καὶ, μέσα εἰς τὸν ἄσφονον χιόσμορ καὶ πλοῦσιον σκευικὸν δίκασμον εύρισσκων τὸν Σλήμαν, ὀριμον πλῆθον ἄνδρα, εἰς τὴν Πετροῦπολιν νὰ παίζῃ σημαίνοντα ρόλον εἰς τὴν ἔμπορικὴν ζωὴν τῆς ρωσικῆς μεγαλοπόλεως. Μετ' ἀριστὴν κοινωνικὴν θέσιν καὶ σημαντικὴν περιουσίαν ὁ Σλήμαν εύρίσκειται

Νέαν πνοὴν εἰς τὴν ζωὴν του μετὰ τὸν ἀποτυχόμενον του αὐτὸν γάμον, δίδει ἡ γνωριμία καὶ ἡ φιλία του μετὸν Ἐλληνα ἱεραμόνον καὶ θεολόγον θεολόγον Βίλιμου πού τὸν βοηθεῖ νὰ ἀρχίσῃ τὸ ἔργον του πού ἀνειρελετο πάντοτε : τὰς ἀνασκαφὰς εἰς τὴν Τροίαν. Ἀφοῦ περὶ πολλὰς ἀπογοητεύσεις κατ' ἀρχὰς, κατορθώνει, χάρει εἰς μίαν αὐτισπιάναν νὰ εὐρη τὸν λόφον κατὰ ἀπὸ τὸν ὅποιον ὑπάρχουν τὰ θεμελίια τῆς Τροίας καὶ, παρὰ τὰς ἀντιβροχίας καὶ τὴν καχυποψίαν τῶν ἐπιστοπῶν ν' ἀρχίσῃ τὰς ἀνασκαφὰς του. Μεταλαβὼν διάφορα ἐπιπέθειια, γέμιστα ἐνδιαφέρον καὶ χιόσμορ, διὰ νὰ εὐρεθῇ καὶ πάλιν ἀπογοητευμένος εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ πλῆσιον τοῦ Βίλιμου πού ἔχει γίνει ἐν τῷ μεταξῷ ἐπίσκοπος. Γνωρίζεται μετὸν ἀνεψιὸν του Σοφίαν Ἐγκαστρωμένον, κόρην τῆς ἀδελφῆς τοῦ Βίλιμου καὶ τὴν νυμφεύεται. Χαριτωμένια σσηνά διαδέχονται ἀλλήλας διὰ νὰ φῶσση ὁ Σλήμαν, πού μαζί μετὸν γόησιμα του πλέον εύρίσκειται καὶ πάλιν εἰς τὰ ἔρειπια τῆς Τροίας, νὰ εὐρη τὸν θησαυρὸν τοῦ Πριάμου καὶ νὰ τὸν φηγηθεύσῃ εἰς τὸ εξωτερικόν. Κλείνει διὰ τὸ ἔργον μετὸν πανηγυρικὸν ἀναγνώριον τοῦ Σλήμαν καὶ τὴν ἀπονεμῆσιν εἰς αὐτὸν τοῦ τίτλου του διδάκτορος κατὰ τὴν διδριμαν ἐπι-

μύλιους πάλι. Ὄταν εἶδε πού ὁ Διόνυσος δὲν κρατοῖσκη τὴν ὑπόθεσιν του σχετικὰ μετὸν περιουσίαν τοῦ Διωνα καὶ πῶς ἡ ζωὴ μέσα στοῦ παλατιοῦ ἀρχισε νὰ γίνεται ἐπικινδύνον, μετὰ πολλὰ βάσανα κατώρθωσε νὰ γλυτώσῃ, ἀφοῦ πρῶτον ἀνακόσμησκη νὰ ἐπισκελετῆ τὴ μεσολάβησθη τοῦ Ἀρχιεπί, πού εἶχε ἔγγυθηθεῖ γι' αὐτόν. Τὸ κληροσικὸν τοῦ 360 ὀ Πλάτωνος γυριεῖσκη ἐπὶ τὴν Ελλάδα, τὸ πειράματὸν εἶχε ἀποτύχει ὀριστικὰ. Μία πολιτεία, ὅπως τὴν εἶχε ὀνειρευτῆ, δὲ διὰ τὴν ἔλλειπε ποτὲ του ἐφαρμοσμένη ἐπὶ τὴν πράξιν. Ἡ συνέχεια ἦταν ἀκόμη πρῶτον γιὰ τὸν Πλάτωνα : στὸν ἐμφύλιον πόλεμο πού ἔξασπη ἀμέσως ὀστερα εἰς Συρακοῦδας ὁ Διωνας καθύσθησθη ἐπὶ τὴν ἀρχὴν νὰ ἐπιβληθεῖ. Στὰ 353 ὀμως δολοφονήθηκε : ἀνάμνηστος στὸς δολοφονήσκη του ἦσαν καὶ ὀποιοὶ τῆς Πλατωνικῆς Ἀκαδημίας! Τόσο εἶσαν ἀλλόλαξαι τὸν μεταξῷ τὰ πράγματα.

Πόση ἦταν ἡ πίκρα τοῦ Πλάτωνα

γι' αὐτὴ τὴν τρομερὴν ἔβασθη, τὸ βλῆμοσμον ἐπὶ τὴν ἐπιστολήν του, μὴ ἀπὸ τῆς συνταρακτικέρας ἀρχαίως αὐτοβιογραφίας. Καὶ τὸν ἄδικον σκοπεύον φίλον του, τὸ Διωνα, πού τὸν ἔθενε μαζί του μίαν φίλια ὀδύνη, τέρραχη σαφάντα κἀποῦ χρόνων, τὸν ὄρθησκη μ' ἕνα ἀπὸ τὰ ὀριώτερα ἐπιγράμματά του :

... σοὶ δέ, Διων, ρέξαντι καλῶν ἐπι-
δαίμονες εύρειαι ὀλιπίδας ἐξέχσαν
Κελοῖαι δ' εύρυχόρῳ ἐν πατρίδι τί-
μιος ἀσπίος, ὁ
ἐμὸν ἔμεινας θυμὸν ἔρωτι Διων.

Ἐοῦ, Διων, κέρδεις τὴν νίκη ὀδύνη ἐύγενεῖαι, οἱ θεοὶ ὀμως ματαίωσαν ὀλες τῆς ἐλιπίδας (πού εἶχες καὶ σοῦ εἶχαμε). Καὶ τῶρα κούτεια ἐπὶ τὴν πλατῶρομη πατρίδα σου, τιμημένιος ἀπὸ τῶς συμπολιτεῖς σου, ὁ Διωνα, ἐοῦ πού ἐτρέλανες τὴν ψυχὴν μου μετ' ἔρωτα.

Ι.Θ. ΚΑΚΡΙΑΝΕ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΙΚΡΙΑΙ

ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΕΤΗ

ΤΟΥ κ. ΕΠ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΤΕΣΣ ΕΘΕΤΟΥ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

ΜΕΓΑΛΑΙ υπέβησαν αι θλίψεις και ταλαιπωρία του Περιελέου κατά τα τελευταία έτη της ζωής του. Οι αντιπολιτευόμενοι αυτόν, κατ' αρχάς, έστράφησαν κατά του Φειδίου, όστις ήτο φίλτατος του Περιελέου και ό κυριώτατος αυτού συνεργάτης εν τή έκτελεσει του καλωπιωτικού των 'Αθηνών. Ο Φειδίας προσφιλαιόση με την κατηγορίαν ότι κατεχρόσθη μέρος του χρυσού του δοθέντος αυτού διά την κατασκευήν του αγάλματος της 'Αθήνας. Εύτυχως με πολλήν ευκολίαν άφραθή ό χρυσός εκ του αγάλματος, έκφυλαθη, εύρεθη άκριβής και ούτω ό Φειδίας άππλήγη.

Οι άντιπάλιοι του Περιελέου δέν άπεπαρόνθησαν. Κατήγγειλαν τον φίλτατον του Περιελέου 'Αναξαγόραν ως άσεβη, ως μη πιστεύοντα εις τά θεα και ως διδάσκοντα περι των οράσεων φαινομένων. Ο Περιελέου, άγροσθείς ένώπιον των δικαστών, κατώρθησε να άποδείξη την άδωότητα του άγαπητού του φίλου.

Η άντιπολιτευσις όμως επιδιώκουσα την πύση θυσία καταστράφη τον Περιελέου, κατήγγειλε... την συζυγιόν του 'Ασπασίαν επί άσεβεία και ως... ελοάγουσαν υπό την ιεράν του οικου στήνην χείρι του Περιελέου, γυναικάς 'Αθηναίων πολιτών! Οδύσσοτε ίσως ένοιούθη όπό μικρών και ουτέλων ανθρώπων πλέον κρισίως κατηγόρησε πρής έβόντησιν άντιπάλου. Ο Περιελέου, ήμπερωσθείς ό ίδιος πρò των δικαστών ως

σήμευ τελετής εις τό Πανεπιστήμιον της 'Οξφόρδης.

Γραμμένο με λεπτό γούστο και έπιτυχημένο διάλογον, τό σενάριο προσπαθει να κρατήθι πιστά εις τά ιστορικά γεγονότα. Τά πνεύμα του διέπνεται από έκδηλον φιλελλητισμόν.

συνήγορος της περιφλημένης συζύγου του, έξερώνισσε—δικαιοπόμενος υπό λυγισμών και διακρούων—ένα των σημαντικωτέρων λόγων του, έπαυχως την αναγνώρισιν της άδωότητος της 'Ασπασίας.

'Αλλά τά βάσανα του Περιελέου δέν έκτελειωσαν. Τή 400 π.Χ., οι 'Αθηναίοι, άπογοητευμένοι από την υπό των Ασιατικιστών λεηλασιών της 'Αττικής και από τον άνακηφιστά λοιμόν, έπέβαλαν εις αυτόν μεγάλην χρηματικήν ποινήν και του άφάρησαν την στρατηγιάν. 'Αρατος υπήρξεν ή λύπη του μεγάλου έκείνου άνδρός διά την άχαριστιάν των συμπολιτών του. Η θλίψις του δ' έσορωρώθη διά τό θανάτου των δύο προσφιλών του υιών, Σανθίππου και Παράλλου, προσβληθέντων υπό του λοιμού.

Οι 'Αθηναίοι κινδυνώνοντες έπαύωσαν ταχέως τον Περιελέου εις την αρχήν, άτυχώς όμως προσβλήθη και έκείνος υπό του λοιμού και

άπέβησε. Όλίγον πρò του θανάτου του, ένψ έφαινότο ότι είχε χάσει τάς αισθήσεις του φίλιου του καθημένου πλησίον του ώμίλουν διά την άρετήν του άνδρος και διά της μεγίστης ύπηρεσίας που προσέφερεν εις την πατρίδα, νομίζοντας ότι ό άδωός ή δέν άντιλαμβάνεται τά λεγόμενα. Ο Περιελέου όμως, δήλησας αίσθησις ειπεν: «'Επαινείται και μνημονεύετε έκείνας των πράξεων μου, άς ή τέχνη και εις άλλους στρατηγούς παραχώρησε δέν λέγεται όμως τό κώλυτον και μέγιστον: ότι οδός των 'Αθηναίων ένέπνευσεν ές αίτίας μου».

Ήσαν οι τελευταίοι λόγοι του μέγιστου των 'Αθηναίων άρχόντων, του τοσούτον δοξάσαντος την πατρίδα του.

Πρòς Θεού, άς χαλιναγωώμεν τή πάθη μας και εις τον ίδιωτόν, και εις τον δημόσιον βίον μας.

ΕΠ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΜΕ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

ΑΚΡΟΚΟΡΙΝΘΟΣ

Ο Ιστορικός Βράχος.—Η διαμάχη του 'Ηλιου και του Ποσειδώνος.— Ο Ναός της 'Αφροδίτης με τάς χίλιας έταίρας.—Φοινίκες οι πρώτοι κάτοικοι του 'Ακροκορινθίου.—Τουρκική κατοχή από τό 1458 μέχρι τό 1822.—Πλήθος άρχαίων έρειπίων τέχνης.

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΡΩΜΑΝΙΩΝΗ

ΟΛΛΑ χιλιόμετρα προτού φθάσει κανείς στην περιοχή της Κορινθίου, βλέπει μεν απότομο και άρθρο βράχου του 'Ακροκορινθίου να υψώνεται με τον έπιβλητικό του όγκου, δίνοντας την έντύπωση του άπρόσποτου. Παρ' ελη όμως αυτή την έντύπωση ή άνάβασις του δέν είναι δύσκολη.

Ο Ιστορικός αυτός βράχος, ύψους 575 μέτρων από της θαλάσσης, προσφέρει ακόμη στον έπισκεπτή του δελγματά όλων των περιόδων της ελληνικής Ιστορίας, από των Μυθικών χρόνων μέχρι της 'Επανάστασεως του 1821.

Κατό την μυθολογίαν, ό 'Ακροκορινθός ήτο άφιερωμένος εις τον 'Ηλιον. Λέγεται ότι διά την κατοχήν της Κορινθίας ήλθον εις μεγάλην ρήξιν οι θεοί Ποσειδών και 'Ηλιος, συνεφιλαιόθησαν δέ με την συμφωνίαν ό μόν Ποσειδών να κρατήση την

περί τον 'Ισθμόν χώραν, ό δέ 'Ηλιος να λάβη τον 'Ακροκορινθόν. Και πράγματι, ή κατοχή του 'Ηλιου εις τών βράχων αυτόν είναι άπόλυτος, άρ' ού κάθε πρωί αυτόν πρωτοφιλεί με την άνατολήν του και εις την δύση του γι αυτόν προοριζέται τίς τελευταίες του άστίνες.

Ένα θαυμάσιο άγαλμα του 'Ηλιου εφορέσθη εις την είσοδον του 'Ακροκορινθίου άλλα πού πολύ άνομασθή ή πόλις αυτή ήταν διά τον Ναόν της 'Αφροδίτης του έλατρεύετο εκεί. Η λατρεία της 'Αφροδίτης ήταν συνεχής της λατρείας της 'Αστάρτης, την οποίαν έλάτρευαν οι πρώτοι κάτοικοι του 'Ακροκορινθίου, οι Φοίνικες. Εις τών νανόν της 'Αφροδίτης, έμεναν, όπως Ιστορεί ό Σερβίλιος, περισσότερες από χίλιας έταίρας προωριμένες να έξυπηρετούν τό πλήθος των προσκυνητών και ίδιος τών ναυτικών, διότι όπως είναι γνωστόν, ή Κορινθός ήτο από τους σημαντικωτέρους λιμάνες της άρχαιότητος.

Τρεις πύλες θολωτές πρέπει να περάση κανείς γιά να φθάση στον 'Α-

τροκορίνθου, περνώντας δὲ τὴν πρῶ-
την μὲν κατὰ πλάτος ἀπὸ τῶ πλῆθος
τῶν ἑρείπιων. Γιατί ἐκεῖ ἐκεῖ ἀπὸ
τὸν Ναὸ τῆς Ἀφροδίτης, ὄψιχα
καὶ ἄλλα ἱερά καὶ τεμένη πρὸς τιμὴν
τῆς Ἰσιδος (Πελασγίας καὶ Αἰγυ-
πτίας) τοῦ Σερπίδος, τῆς Δημη-
τρας, τῆς Περσεφόνης κ.ά. Διακρι-
νεται ἀόχμη καὶ ἐπέπνια πολλῶν δε-
ξαμένων.

Ὁ περιβόλος τοῦ Ἀκροκορίνθου ἁ-
πολύνει σὲ δύο μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων
ἡ μία, ἡ ὑψηλότερα, πρὸς Α. ἁ-
ποτελεῖ ὄρειον γειᾶτο ἐρείπια,

Α Κ Ρ Ο Κ Ο Ρ Ι Ν Θ Ο Σ

ποῦ σήμερον ὀνομάζεται προφήτης
Ἱσίδας ἢ δὲ ἄλλη πρὸς Δ. εἶχε γίνε-
ται ἱερὸν ἔχυρον ἀπ' τοὺς Φράγκους.

Εἰς τὴν Ν.Α. ὄσχη τοῦ περιβόλου
ἀνεκάλυφθη κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς
τοῦ 1890, ἡ περίφημος πηγὴ Π ε τ ε ρ ἢ
ἢ ν η (Δρακονέρα σήμερα), τὴν
ὁποία ἀναφύρουσ ὁ Στραβὸν καὶ
Παυσανίας. Ὁ τελευταῖος μάλιστα
γράφει ὅτι ἡ πηγὴ αὕτη εἶναι δῶρον
τοῦ Ἀσωποῦ πρὸς τὸν Σίσυφον. Ὅ-
ταν ἠθλαδὴ ὁ Ζεὺς ἔβρασε τὴν κόρη
τοῦ Ἀσωποῦ Αἰγίνα καὶ ὁ πατήρ τῆς
εἶδεν ἢ τὸν δῶρον πληροφάνει γιὰ
τὴν γαμήνην κόρη του μὲ τὴν συμφωνίαν
ὁ Ἀσωπὸς νὰ βγάλῃ νερὸ σὺν
Ἀκροκορίνθῳ.

Οἱ συμφωνίας ἐτεθήσαν, δ' Ἀ-
κροκορίνθου ἀπέκτησε νερὸ ἄλλὰ ὁ
Σίσυφος ἐπειδὴ ἔμαρτυρήσε τὴν ἀ-
παγὴ τῆς Αἰγίνης, τιμωρήθηκε νὰ
σπῶσῃ τὴν πέτρα του σὺν Ἀθῆνῃ.
Ἡ πηγὴ αὕτη λέγεται ὅτι τροφοδοτεῖ
μὲ νερὸ καὶ τὴν κάτω πηγὴν Πειρήνης

στὴν Κόρινθον. Ἄλλη παράδοσις τῆς
Μυθολογίας λέγει ὅτι ἡ Πειρήνη ἦτο
νύμφη, κόρη τοῦ Ἀγελῆου καὶ ἑρω-
μένη τοῦ Ποσειδῶνος.

Κοντὰ εἰς τὴν Πειρήνην τοῦ Ἀκροκο-
ρίνθου λέγεται ὅτι συνέβη καὶ τὸ
περιστάτικὸ τοῦ Βελλερεφόντη μὲ
τὸν Πήγασσον. Κατὰ τὸν Ὅμηρον,
ὁ Βελλερεφόντης ἦταν υἱὸς τοῦ
Γλαυκοῦ βασιλέως τῆς Ἐφύρας (πα-
λαιὰ ὀνομασία τῆς Κορίνθου) καὶ ἑγ-
γονος τοῦ Σίσυφου. Τὸ ἀρχαῖον τὸ
ὄνομα ἦτο Ἴππονας, ὀνομάσθη δὲ
Βελλερεφόντης, διότι ἐβρόνυσε τὸν
ἀδελφὸν τοῦ Βόλλερον. Διὰ τὴν ἔξ-
γνασθὴ ἀπὸ τὴν ἑρλημία του κατέβη
εἰς τὴν βασιλείαν τῆς Πρηνθῶς Προίτου
καὶ ἀργότερον εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς
Λυκίας Ἀμυρῖαναια τὸ ὁποῖος τοῦ
ἐπέβρασε σεῖραν ὄλων ὄθλων. Κά-
ρις ὄμως εἰς τὸν περσιῶν του ἵππον
Πήγασσον ὁ Βελλερεφόντης ἐνέβησε
εἰς ὄλους τοὺς ὄθλους, φρονέουσα τὴν
Χίμαιραν καὶ νικήσας τὰς Ἀμα-
ζόντας.

Εἰς τὸν Ἀκροκορίνθον μετέφερε
τὴν ἔδραν του καὶ ὁ τύραννος τῆς
Κορίνθου Περίανδρος, γιὰ νὰ εἶναι
πρὸ ἐπιβλητικὴ ἡ ἐξουσία του

— III —

Κατὰ τοὺς π.Χ. αἰῶνας εἶχε κα-
ταληφθῆ ἀπὸ διαφόρους ξένους ἐπι-

**Μιά νέα στήλη τῆς «Σελίας»
ΕΛΕΓΧΕΤΕ ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΙΖΕΤΕ
ΤΗΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗΝ ΣΑΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΕΙΝ**

1.— Εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως
Ἐδείου Ἡρώδου τοῦ Ἀττικῶ
συνεχίζεται τὸ καθιερωμένον ἐ-
τήσιον «Φεστιβάλ Ἀθηνῶν». Γνω-
ρίζετε πότε ἀναγίθη τὸ «Ἐξέλιον
τοῦτο, πότε ἀπεκαλύφθη ὑπὸ τῆς
ἀρχαιολογικῆς ἐκσπάνης, εἰς τί
ἐχρησίμευε κατὰ τὴν ἀρχαίοντητα
καὶ πόσους θαυτὰς ἡ ἀφορτὰς ἤ-
δύνατο νὰ χωρίση;

2.— Πόθεν προῆλθεν τὸ ὄνομα
Ἐ λ λ η ε ς καὶ πῶς ὀνομάζον-
το προηγουμένως οἱ κάτοικοι τῆς
χωρᾶς μας;

3.— Ποιοὶ εἶναι οἱ κυριώτεροι ἀρ-
χαιολογικοὶ καὶ ἱστορικοὶ τόποι
τῶν νεώρων: α) Ἀττικῆς, β)
Βοιωτίας, γ) Λακωνίας, δ)
Μεσσηνίας, ε) Ἡλείας, στ) Κορινθίας, ζ)
Ἀργολίδος, η) Ἀρκαδίας, θ) Εὐβοίας
καὶ ι) Φωκίδος.;

(Αἱ ὁρθαὶ ἀπαντήσεις εἰς τὴν σελ. 35)

δομεῖς. Οἱ Φράγκοι κατέλαβον τὸν
Ἀκροκορίνθον παρὰ τὴν ἱσχυρὴν ἀν-
τίστασιν τοῦ Ἀλέξανδρου Σγουροῦ, ὁ
ὁποῖος μετὰ τὴν ἄλυσιν τοῦ φρου-
ρίου ἐκρημνίσθη ἔξωθεν ἀπὸ τοὺς

Ὁ Βελλερεφόντης καὶ ἡ Χίμαιρα.

ὕψηλούς βράχους. Οἱ Τούρκοι κατέ-
λαβον τὸ «Κάστρον τοῦ Ἀνδρον»
ὄπως ὀνομάζον τὸν Ἀκροκορίνθον
ὄστερα ἀπὸ μακρὰν πολιορκίαν τὸ
1458, παρῶσαν δὲ τὸ φρούριον εἰς
τοὺς Ἑλληνας τὸ 1822. Τὴν ἡμέραν
τῆς παραδόσεως του (14 Ἰανουαρίου)
ὕψωθη διὰ πρώτην φοράν εἰς τὸ
φρούριον αὐτὸ ἡ κυανόλευκος ἑλλη-
νικὴ σημαία τοῦ ἔθνους ἀπὸ τὴν Ἐ-
θνοσυλλέξιυν τῆς Ἐπιδαύρου.

— III —

Αἱ ἀνασκαφαὶ τοῦ Ἀκροκορίνθου
ἔρχισαν τὸ 1890 καὶ συνεχίσθησαν
κατὰ περιόδους μέχρι το 1910.

Στὸν ἱστορικὸ καὶ ὄρατο αὐτὸ βρά-
χο, τὸν ὁποῖο μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐπι-
σχεφθῆ κόνοντας μίαν ἐνδιαφέρουσα
διαδρομὴ, θὰ θαυμάσῃ τὰ σεντὰ ἑ-
ρεῖπια τῆς ἀρχαίας τέχνης καὶ ἀπὸ
τὸ ὕψηλόν παρατηρηθῆσι θὰ ἀρθεῖ
ἐλευθερὸ τὸ βλέμμα του νὰ πλανη-
θῆ σὲ μιά ὄψιχον θέαν.

Αἱ Ἀθῆναι, τὸ Σούσιον, ἡ Στε-
ρεὴ Ἑλλάς μὲ τὸν Παννασσὸ, τὸν
Ἠλεῖωνα καὶ τὸν Κιθαιρῶνα, ἡ
Πελοπόννησος μὲ τὰ διὰ τῆς βουνά,
ὁ Σαρωνικός μὲ τὸ γραφεῖο ὑπέμλε-
μα τὸν νησιῶν του, ὁ Κορινθικός
μὲ τὰ δαυτελιὰ τοῦ ἀρογαλίου συν-
θετόν ἕνα ἀπαράμιλλο πανορα-
ματικὸ θέαμα, ποῦ ὀμολογουμένως
ἴσχηται.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΩΜΑΝΙΔΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

ΣΤΕΜΝΙΤΣΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΡΟΣΟΛΟΥΣΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΓΟΥΡΤΥΝΙΑΣ

Η ΣΤΕΜΝΙΤΣΑ (επισήμως Γ'φόϊς) ερίζεται εις τὸ κέντρον σχεδὸν τῆς Γουρτυνίας ἐπὶ τοῦ διαχωρισθοῦς ὄρους Μανιάδου, κτισμένη ἀμφιθεατρικῶς ἐπὶ τῶν Ν. Δ. κλιτύων τῆς Κλιτύσεως (ὄρος 1560 μ.). Ἡ πόλις εἰσπύεται εἰς ὄρος 1100 περίπου μέτρον ἀπὸ τῆν ἐπιπέδωσιν τῆς θάλασσης, εἶναι ἔδρα τῆς Κοινότητος Γ'φοίντεσ, εἰς τῆν ὁποίαν ἐπάγεται καὶ ἄλλοι συνοικισμοί, καθὼς καὶ ἡ Ἱ. Μονὴ Προδρόμου (8 μοναχοί). Γύρωθεν περιβάλλεται ἀπὸ πολλοὺς γραμμικοὺς λόφους, ἄλλους ὄρους καὶ καταρράχους ἀπὸ πτωρμαῖα καὶ δέντρα καὶ ἄλλους βραχώδεις καὶ ἀπέκρηκτους ἐπισημοτάτους μὲ γρομμὰ ἐξοχότατα.

Ὅδι κὸν δίκτυον

Ἡ Στεμνίτσα συνδέεται μὲ τὸ γύρω διὰ τῶν ἑξῆς αὐτοκινητοδρόμων: 1) Μὲ τῆν Τρίπολιν ἀπὸ Δαφνί-Χρυσοβότου (ὄχι. 42). Ἡ ὁδὸς εἶναι σκυρλίστερος καὶ διασχίζει πικροτάτου δάσος ἀπὸ ἄστα. Εἰς θέσιν Ρατοῦνι ἐγγυθὶ μὲ ἄσπερον νερὸ. 2) Μὲ Τρίπολιν ἐπίσης ἀπὸ Λεβιδί - Βοτῖνα - Καρακόλι - Ἀγιομπίνα (ὄχι. 80). Ἡ ὁδὸς εἶναι ἀσφαλτοστρεφὸς μὲχρι τῆς Καρακόλις (63 ὄχι. ἀπὸ Τρίπολιν), ἀπὸθεν συνεχίζεται πρὸς Τρίπασα - Ὀχυρτίαν. Ἡ πρὸς Στεμνίτσαν συνέχεια εἶναι σκυρλίστερω-

τος, βραίην δὲ μέχρι Δημοτόσεως παραλόγως πρὸς τὸν ποταμὸν Λοῦσαν, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ τῆν μυθολογίαν, εἰ γένοιτο ἔβωσαν τὸν Δία. Εἰς τῆν πρὸς Στεμνίτσαν διαδρομὴν ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν παλιὰν εἰς τῆς Μεγαλόπολεως καὶ τὸ ὄρος Λοῦσαν εἶναι μαγιστοί. 3) Μὲ Μεγαλόπολιν ἀπὸ Κερύθνας - Ἐδουκινὸν (ὄχι. 35). Ἡ ὁδὸς εἶναι σκυρλίστερος καὶ εἰς μετρίαν κατόστασιν. Εἰς τῆν Κερύθναν ὄρεμας κίστρον καὶ πολυτάφους γέφυρα ἐπὶ τοῦ Ἄλφειου Ἰβρύθου τοῦ 1440. Διὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας συνιστᾶται ἡ διὰ Δημοτόσεως ὁδὸς. Καθήμενὴ λεωφορειακὴ συγκοινωνία μὲ Τρίπολιν διὰ δύο γραμμῶν, μίση ἀπὸ Χρυσόβου καὶ δευτέρη ἀπὸ Ἀγιομπίνας, εἰς τῆν ὁποίαν ὑπάρχον ὑποκαταστάματα τρακτέρων, μηχανῶν καὶ βιβλιοθήκη. Ἐπίσης λεωφορειακὴ συγκοινωνία εἰς τῆς ἑξῆς πόλεις: Μεγαλόπολιν, ὅπου εἰ γρομμὰ ἀρχαιότητες Ἱεμισυκῆ ὁδὸς πρὸς Μονὴν Προδρόμου.

Ξενοδοχεῖα

Ὁ ἰσημετέρας θὰ εἴρη, ἐκτὸς ἀπὸ δύο μικρὰ ξενοδοχεῖα καὶ ἀρθρῶν ἀπὸ παλῆρας, τὴν τουριστικὴν ἐξέλιξι «Τριπολίτιον» (16 κλινοὶ ἔκτατα, ἑστὰ καὶ κρῖα νερά, λουτρίν καὶ καυσινοτότερος κεντρικὴ θέρμανσις). Εἰς τὴν ἐξέλιξι λειτουργεῖ ἱσπανικὸν διὰ τοὺς ἑθνικοὺς

καὶ μὲ. Ἐχει τοποθετηθῆ τηλεφωνικὴ ἐγκατάστασις.

Δημόσια καταστήματα

Ἡ Στεμνίτσα ἔχει τελεφερομῶν, τηλεγραφικῶν, ἀστυνομικῶν σταθμῶν, συμβολαιογραφικῶν, εἰρηνοδικεῶν, πᾶρες δημοτικῶν σχολείων, δασικῶν σταθμῶν καὶ μικρὰ βιβλιοθήκην. Φωτίζεται μὲ δίκτυον ἤλεκτρου ῥεύματος τῆς Δ.Ε.Η. Πόσις 220/380 Βόλτ.

Φυσικὰ καλλοναί

Διὰ σπογγία ἀρθρῶν εἰς τῆν Στεμνίτσαν: α) φυσικὰ καλλοναί καὶ τὸ ἱερωτικὸν μνημεῖον. Ὁ καλλιτέρας, ὁ φρονιμότερος, ὁ ἱερωτικότερος, ὁ φυσιολόγος, ὁ ἐρεθιστὴς θὰ εἴρη ἀρθρῶν ἄσθενῶν διὰ τῆν ἱερωτικὴν ἀσφάλιν τοῦ «Αὐθὸν καλὸν κρῖν, θὰ εἶναι ὁ ἱερωτικὸς χρόνος διὰ τὴν ἀπόλυσι ὡς τῆς ἡμερῶν καὶ μὲ καλλιτέρας διὰ τὴν ἱερωτικὴν μνημεῖον τῆς παροχῆς. Ἡ κλίσις ἰδρύεται διὰ δακτύλι ἀρθρῶν, γύρω δὲ ἀναβυθίζον πολλὰ κρῖα μὲ κρυστάλλινον νερὸ εἰς σπηρὶς τοσοῦτοις κατὰ ὄρους δὲ ἑδουκίνας (πύσιον εἶναι ἡ Μέννα τοῦ Νερού, ἡ Κεραυλόβουσι, ἡ Ἄγρια Ἀλεκτρίκη, τὸ Νερούσι, ἡ Ἀρκαυοκρήνη καὶ κατὰ τῆς Ἱαερί, τῆς Μονῆς, ἡ Χαλυβόβουσι καὶ ἄλλας). Περὶ τὴν μνημεῖον ὁ ὄρος τῆς ἑσπέρης (θερμοκρασία κατὰ τὸ ὄρος περί τοὺς 25°) καὶ ἡ δουλγὰς τῆς ἀμυροκρήνης, ἀγαθὰ τὰ ὅπου εἰ ἐντύπῳ δὲν ὑπολογίζον, δέται τὰ θεωροῦν ὡς αὐτοκίττα. Δὲν πρέπει μὲ λησμονεῖται ἐν τῆ Στεμνίτσει εἶναι σὺ κέντρον τῆς Ἀρκαδίας, τῆς πόσις παρῶμας διὰ εἰς φυσικῶν καλλονῶν παροχῆς, ὡσεὶ αἱ πηγαί καὶ αἱ λουτρίνα τῆς Ἀνατηνέσεως ἔβωσαν τὸ ἑνωμὸν τῆς εἰς τῆν οὐρανιστικὴν γόρην τῆς εἰδυλικῆς ζωῆς, τῆς παραδοσιακῆς ἡμερῶν καὶ τοῦ ἀνάγειον βίου, ποὺ ἐβύλλαν σπὰ ποιητὰ καὶ ἱερωτικῶν εἰς τοὺς πόνους τῶν. Εἰς τῆν γόρην αὐτῆν μόνον ἡ παροσις τοῦ πανταχοῦ παρόντος θεοκίτου ταρτίου τῆν μακαριότητα καὶ δι' αὐτὸ τὴν παροσιεῖσιν μὲ ἀναρῶν μὲ ὑπερπρόβωσιν τῆν παροσιεῖσιν ἔρσιον: «et in Arcadia ego». Στὰ βουνὰ τῆς Ἀρκαδίας ἱερωτικῶν δὲ παρῶμας βίος, ὅπου σπὰ παλαιὰ χρόνα. Παρῶμας δὲ μὲ γὰρ Πλᾶν ἐδὲν πέθανε.

Μνημεῖα

Τὰ μνημεῖα τῶν τελευταίων βυζαντινῶν χρόνων καὶ τῆς ἐποχῆς τῆς Τουρκοκρατίας εἶναι ὅσον πολλὰ, ὡσεὶ θὰ γίνη κατωτέρω κίσις λεπτομερεστέρα μνηεῖα. Ἀρτὰ δὲ σηματοδοτεῖται ἐν τῆ Στεμνίτσει ἔργατα εἰς πρώτῳ περὶ τὴν μνηεῖα ἀντὶ τῆς ἀναρῶν μνηεῖον ἀναρῶν. Νεωτέρως ἐποχῆς εἶναι τὸ εἰς τῆν πλατεῖαν μεγαλοπρεπὲς ἐκ πελοπονηθῶν λίθου.

ΣΤΕΜΝΙΤΣΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

Π ρ ο ι ὄ ν τ α

Εἰς τὴν Στεμνίτσα ἀνακτῆται κυρίως ἡ κτηνοτροφία. Πολλὰ ἀνάκτῃται εἶναι ἡ παραγωγή εἰς καρβόνα καὶ μέλι. Ὁ ἐπισκεπτής θά εὕρῃ ὅμως καὶ ἄλλα προϊόντα ἐξαιρετικῆς ποιότητος (κράματα, φρούτα, λαχανικά) εἰς τὴν καθήμενόν ἄγραν, ἢ ὅποια προορίζεται ἀπὸ τοὺς ἐπισημοὺς παραγωγικοὺς καὶ ἀπὸ τὰ γύρω χωριά (Αστυχολοῦ, Παλιγοβρί κλπ.).

Υ ψ ο ὺ ς

Εἰς τὴν περιγραφήν τῆς διαδρομῆς ἀπὸ Μεγαλοπόλεως εἰς Μεθώνιον (Νεμειότα) ὁ περιηγητὴς Παλαιολόγος (Β' αἰὼν μ.Χ.) ἀναφέρει ὅτι συνήρτησαν ἔθνη, πάλαιότερα χωρὶς μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰ ἔθνητα τῶν Ὑψόντων· καὶ δὲ Ὑψόντιος ἴσταν ἐν ἑαυτῷ καλεῖται μὲν ὑπὲρ τοῦ πεδίου, καλουμένου δὲ Ὑψόντι· ἢ δὲ Θυραίου τε καὶ Ὑψόντων μεταξὺ ἔθνητα ἴσταν καὶ Θυραίωνες. Πεδίον εἶναι, ὁ κάμπος τῆς Μεγαλοπόλεως, τὸ ἔθνος δὲ Ὑψόντι εἶναι, ὡς φαίνεται, ἡ Κανιότα. Ποῦ ἀναφέρεται, ἔστιντο τὰ ἔθνητα τῆς θρησκείας αὐτῶν δὲν γνωρίζομεν, ἀλλὰ δὲν θά ἴσταν μακρὰ ἀπὸ τῆς Στεμνίτσας, ἢ ὅποια εἶναι τὸ ἐπίσημον ὄνομα τῆς τὸ 1914.

Σ τ ε μ ν ῖ τ σ α

Ἀπὸ τῆς ἐπιγραφῆς, ποὺ ὁ Σπείτος πομπὴς εἶχεν ὄψει ὀνόματα εἰς τοὺς θεοφόρους τόπους, ἔμνηται καὶ τὸ τοπωνύμιον Στεμνίτσα. Εἰς τὴν θέσιν ἐστίνου ἀνεπίσημος ἑβραϊστικὸς στίχος, ὁ ὁποῖος εἶπεν τὸ παλαιὸν ὄνομα. Ὁ ἑβραϊκὸς αὐτοῦ συνομοσηματικῶς φέρειναι μὲ τὴν παρεῖσησιν περὶ παλαιὰ καὶ νέας Στεμνίτσας ἔπειτα γνωριώτερα, πιθανῶς εἰς τὴν θέσιν ἀδρυκονόμου. Εἶχεν ἐπιγραφήν ἡ γυνὴς ἐστὶ ἡ Στεμνίτσα σημαίνει στίχους σκαρῶν, τελευταῖος ὅμως ἑβραϊστικῶς ὡς ἀλαπούτοπος. Ἡ οὐκ ἔδρασε σημασία τοῦ ὀνόματος φαίνεται πρὸς συμβεβηκταίαν μὲ τὴν ἔρχησιν ὀνόματι τοῦ συνομοσηματικῶ.

Ἐ κ κ λ η σ ῖ α ἰ

Τὸ παλαιότερον ὄνομα δὲ ἐπιγραφῆς χρονολογημένου ἀμφότερα ἐντὸς τῆς κομιστικῆς εἶναι ὁ ναύαρχος τοῦ Ἀγίου Νικολάου εἰς τὸ Κίστρο, ὁ ὁποῖος ἀνακηρύχθη τὸ 1589. Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς Τουρκοκρατίας αἰσθάνονται πολλοὶ ναοί, ὅμοιοι παλαιότεροι καὶ ἄλλοι νεώτεροι τοῦ Ἀγ. Νικολάου. Εἰς τὸ Κίστρο ἀνακτῆται εὐρισκόμενα ὁ ναὸς τῆς Παναγίας Μεγαρέου, ὅστις θεωρεῖται κτίσμα τῶν ἔτους 1640 καὶ ἐπισημαστικῶς εἶναι κατ'ἐπίσημον ἀπὸ τοιχογραφίας μὲ ἔξοπλα χρώματα καὶ εἰς ἀρίστην κατάσταση διατηρούμενος. Ἄλλοι ναοικοὶ εἰς τὸ πλάσιον εἶναι ὁ Προφήτης Ἠλίης τῆς ἰδίας περιήτου

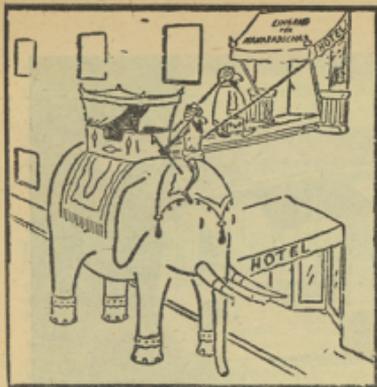

Ὁ ἑθὼν τῆς Στεμνίτσας—τὸ «Τριπλοῦνον» ὅπως τιλοφορεῖται—ποὺ ἐγκαινιάσας τὴ λειτουργία τοῦ τοῦ ὄρους τοῦ παραθόντος ἔτους 1959 δὲν φαίνεται σύγχρονος καὶ μάλιστα νέας κατασκευῆς. Πρῶτατοι πρὸκειται περὶ ἐπὶς κτιστικὸς ὀργανισμὸς ἀπὸ τοῦ 1854 τὸ ὅποιοι ὀ ἀρχαῖοι τεταται κ. Τίσιος Ζενίτος κατέβησεν, μὲ κατ'ὄλλου ἐκεπερμένη ἀπερρίθμην καὶ ἐπισκεψή, νὰ μετατρέψῃ ἐν ἑαυτοῦ, καλίσθηστω καὶ συγχρονισμῶν ἑθὼνα, χωρὶς νὰ θῆξ ἑτοιμαστικὴ τὴν παλαιὸν τοῦ μορφῆ καὶ ἐμφάνει, ποὺ εἶναι ἀπόλυτα ἐνεργητικῶν μὲ τὸ ἑαυτὸν περὶβάλλον τοῦ χωριοῦ.

ἐπιγραφῆς μὲ τὴν Παναγιῆσας. Αἱ τοιχογραφίαι ἔχουν χαρακτηριστὴ ὡς ἔθνητα ἄνευκα τῆς τέχνης τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῆς. Εἰς τὸ ἑθὼν εἶχεν τῆς κομιστικῆς εὐρισκόμενα ἄλλα μονοκόμην βασιλικῆν, ὁ Ἀγ. Παναγελεῖμων, καὶ ὁ γραμματεῖς Ἀγ. Γεωργίου (Καταγλυφῶρης), ὁ ὁποῖος παρουσιαστικῶς ὀμοιομορφον τεχνικῶν ἀπογραφῆσας. Παρὸ τὸ ἑθὼν πολεῖται ἄλλος κομιστικὸς ναῦκος, ὁ Τρεῖς Ἱερὰρχαί τῆς Ἀγ. Ἀναργύρου. Ὁ ὁποῖος ἀνεγέρθη τὸ 1715 καὶ ἀπογραφῆστω τὸ ἑθὼν ἔπος ἀπὸ τῶν ἐκ Κρήτης ἀνεγέρων Πάτριον Παλιόταν. Ὁ ὁποῖος μετὰ τῆς ἀπεπαρῆσιν τῆς ἑθὼν ἡ ἀνακαταστήσας τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τῶν Τούρκων ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἑθὼν. Ὑπάρχον τῆς ὄρας πολεῖται ἡ κτηνοτροφία ἐπιγραφῆς. Εἰς τοὺς χρόνους τῆς ἑθὼνκρατίας (1688-1715) ἔχουν ἀνακτιστικῶς καὶ ἄλλοι ναοὶ τῆς Στεμνίτσας, τοῦ Ἀγ. Γεωργίου, δὲ ἀνεκτιστικῶς τὸ ναὸν Γεωργίου Μωραῖομου (1691). Ὁ ναὸς αὐτοῦ δὲν πολεῖται ἑθὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐπισημῶν τὸ 1810 ὁ σημερινὸς μεγαλοπρεπῆς καθεδρῶν τοῦ Ἀγ. Γεωργίου, εἰς τὸν ὅποιον ἀνεκατιστικῶ ἡ

ἐπιγραφῆς τοῦ παλαιῦ ναοῦ. Ἡ ἀνεγερῆσιν τοῦ ναοῦ δὲν ἀπεκρῶστω ἄλλου ἀνεκτιστικῶς ἐντὸς 75 ἡμερῶν μὲ τὴν ἐκκαρῆσιν τῆς χορηγηστικῆς βοηθηστικῶν ἀλλὰς ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγ. Παῦλ. ὅστις ἔχο τότε πολεῖται εἰς Τρίπολιν. Ἄλλοι ὅμοιοι ἀνεκτιστικῶς ἐντὸς τῆς ἀνεκτιστικῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου, ἔχουν τῶν Μωραῖομου (1813). Ἀπὸ τοὺς χρόνους τῆς ἑθὼνκρατίας (1690) ἀνεκτιστικῶς καὶ ὁ γραμματικῶς ἐπιγραφῆς, ἔχουν ἀνεκτιστικῶς εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀγ. Παρασκευῆς (περὶ τὸν ναοῦστικῶν ἑθὼν). Ὁ ἐπιγραφῆς εἶναι ὄμοιοι τὸν ἐκ Στεμνίτσας Μωραῖομου Παῦλ. Τῶν δὲ Ζωοδόχου Πηγῆς ἡ Χρῆσθηστικῶς εἰς τὸ Β.Α. ὄμοιοι τῆς κομιστικῆς ἑθὼν καθεδρῶν διαδοχικῶς ἀνεκατιστικῶς πολεῖται. Ὁ ὁποῖος φαίνεται ἐπὶ πολεῖται πολεῖται. ἑθὼν καὶ ὁ ναὸς αὐτοῦ κατ'ἐπίσημον ἀπὸ ἑθὼν ἀνεκατιστικῶς τῆς χορηγηστικῆς. Ἡ ἀνεκατιστικῶς ἔχουν τῶν ἑθὼν 1713, ἀλλὰ ὁ ναὸς εἶναι πολεῖται πολεῖται. Ἀνεκατιστικῶς τῆς πολεῖται ἑθὼν πολεῖται ἀπὸ τὸν ἑθὼν ἀνεκατιστικῶς ἑθὼν Κόντιον τὸ 1800, εἰς αὐτοῦ δὲ ὀμοιοι καὶ τὸ

ΕΥΝΕΧΕΙΑ → ΕΕΑ. 28

Τὸ «Λοῦξο» ξενοδοχείου καὶ ἡ εἰδικὴ εἰσόδος τοῦ γιὰ τοὺς Μισομαργαρίτες πελάτες τοῦ!

—Αὐτὸ τὸ ψυγείο, διαποινίς μου, διατηρεῖ τὰ τρόφιμα ἐπὶ ἓνα μῆνα!
—Καὶ ἐν τῷ μεταξύ... τί τρέχει κανείς;

—Μὲ συγγωρεῖτε... Ἐλθναὶ νὰ σὲς πῶ... νὰ τὸ κλοῦσατε!

—Ὁ κύριος μου εἶπε νὰ σὲς πῶ ὅτι δὲν εἶμαι μισαί!...
—Καλὰ! Σὲ παρακαλῶ μὴ ξεχάσης νὰ τοῦ πῆς ὅτι... δὲν ἤρθαμε!..

—Γιατὴρ μου, πῆτε μου τὴν ἀ-
λήθεια. Μ' εἰσάγετε καλύτερα
ἀπὸ τὴν ἄλλη φαρὰ;
—Ὅχι! Σὲς πηγαῖναι καλύτερα
τὰ ξανά μαιλάκι!..

ΧΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ τοῦ φρενοκομείου κάνει τὴν τακτικὴ τοῦ ἐπιθεώρησης. Σαφρῶς ἀκούει φωνές μέσα στὸ γραφεῖο ἑνὸς γιατροῦ τοῦ. Ἄνοιγει ἀμέσως τὴν πόρτα καὶ ρωτᾷ τὸ γιατρά:

- Τί συμβαίνει, κύριε συνδεδεμένε;
- Δὲν βλέπετε, κύριε διευθυντά; Ἐγὼ εἶδα αὐτὸν τὸν τρελλὸ ποὺ θέλει, καλὰ καὶ σώνει, νὰ μοῦ πούληση τὸν ἥλιο τοῦ Δελφῶν!
- Ἀγόρασι τοῦ λαϊκόν, γιὰ νὰ ἡσυχάσωμαι, λέει ὁ διευθυντής, κλείνοντάς του μὲ τρέπο τὸ μῆτι!
- Τί λέτε, κύριε διευθυντά, ἀδύνατον, ἀπαυρί-
νεται ὁ γιατρός. Ζητεῖται πολὺ μεγάλη τιμὴ ὁ ἀθεόφοβος!..

Ε ΝΑΣ ἀνθρωπάκος πουλοῦσε κορβόνια, ἔχοντας μόνιμο στέκι, στὴν εἰσὸδο ἑνὸς μεγάρου. Κάθε μέρα λοιπόν, ἕνας κύριος, ποὺ εἶχε τὸ γραφεῖο του στὸ μέγαρο αὐτὸ, περνώντας μπροστὰ ἀπὸ τὸν ἀνθρωπάκο τοῦ εἶναι μιὰ δραχμὴ χωρὶς ποτέ ν' ἀγοράζῃ κορβόνια. Αὐτὸ γινόταν χρόνια.

Μιά μέρα ὁ κύριος εἶδωσε πάλι τὴν δραχμὴν του καὶ προχώρησε. Ὁ ἀνθρωπάκος ἔβλεψε φάνηκε πῶς κατὶ ἤθελε νὰ πῇ.

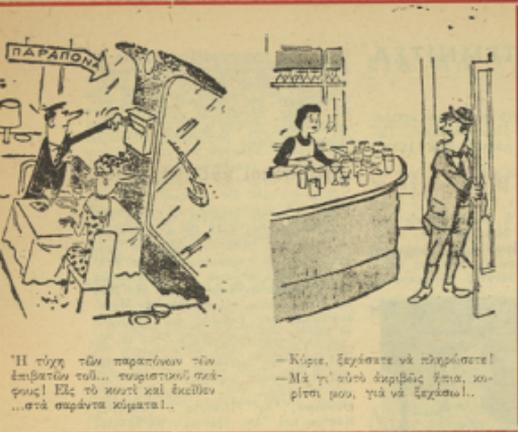
— Μὲ συγγωρεῖτε, κύριε! εἶπε ἐπιτέλους κοκκινίζοντας ἄταρρα. Στενοχωρεῖμαι ποῦ σὲς τὸ λέω, ἀλλὰ τὰ κορβόνια ἔγιναν... μιάμιση δραχμὴ!..

Ε ΝΑΣ ἄσωτος γυῖος γνωστοῦ πλουσιοῦ πατρός, ἐπισκεπτεται ἕνα ἐπίσης γνωστὸ τραπέζιτη.

— Ὁ' ἀπορήσετε βίβαια, τοῦ λέει, πῶς ἐνὶ δὲν σὲς γνωρίζω καθόλου, ἔρχομαι νὰ σὲς ζητήσω δάνειο...

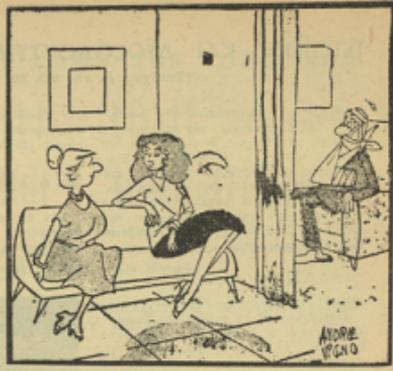
— Ἀλλὰ σὲς, τοῦ ἀπαντᾷ ἔρα-ἔρα ὁ τραπέζι-
της, δὲν θ' ἀπορήσετε φραντζόλαια καθόλου, γιατί ἐγὼ ποῦ σὲς γνωρίζω πολὺ καλά, δὲν ἔννοῶ, νὰ σὲς δώ-
σω αὐτὲς δεκάρα... .

“Η τύχη των παραπόνων των επιβατών του... ταξιακού σκάφους! Εξέ το κοινού και έκλεισε... στα σφάνια κοιμάτι..

—Κυρία, ξεχάσατε να πληρώσετε!
—Μά γι' αυτό άκριβώς ήμα, κορίτσι μου, γιά να ξεχάσω!..

—Νά σου πιά, εγώ κατόρθωσα ν' άπορήγω τή σήραγμα με τό φαργγύ, αλλά ό Τάκης δέν μπόρεσε ν' άπορήγί... τό σκαβίρ τού φαργγού!..

MOP

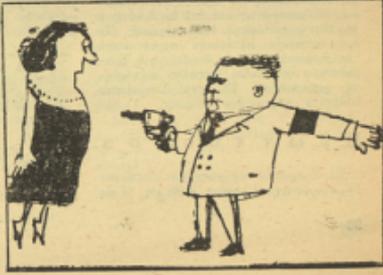
Σ' ΕΝΑ από τά νέα ξενοδοχεία, που έμεταλλεύεται δι' αύνεπιστοασίας ό Ε.Ο.Τ., τό προσωπικό είναι πολύ περιποιητικό. Κάθε έπιθυμία του πλάτου έτελελείται στό λεπτό μέ... τό χαμόγελο στό χείλη. “Άκριβώς, μ' αύτή τή χάρη, ή καμαριέρα μπαίνει πρώι-πρωί στό δωμάτιο ένώσ κυριού γιά νά τόν ξυμνήσει. “Ενώ όμως είναι έτοιμη νή τό κνήν χροιάί τό τηλε-φώνιο, που είναι τοποθετημένο στό παρακείμενο κοιμη-δίο, κυρις νά χάση καιρό ή κοπέλλα σηκώνει τό άκου-στικό:
— “Άλό, λέει. Τόν κ. Παπαδόπουλο ;... Μάλι-στα, κυρία μου, αυτό είναι τό δωμάτιό του... “Α! Είσεθ ή σύζυγός του... Ναι, βεβαίως... ό κύριος Πα-παδόπουλος είναι έδώ, άκριβώς δίπλα μου, στό κρε-βάτι!... Σταθήτε νά σάς τόν δώσω!..

Σ' ΕΝΑ νυκτεριό κέντρο έτοιμάζονται νά κλείσουν. Σέ κάποιο τραπέζι όμως κοιμάται ένας πλάτης μεβυσμένος.
— Δέν τόν ξυμνάς νά κλείσουμε, λέει ό καταστη-ματόρχης στό γκαρσονί.
— Τόν έχω ξυμνήσει δέκα φορές ώς τώρα, αλλά ξανακοιμάται...
— Τότε γιατί δέν τόν πετάς έξω νά ήσυχάσουμε ;
— Θα τώκανα κι'αυτό, αλλά κάθε φορά τόν ξυμνάω μου ζητάει... τό λογαριασμό και... τόν ξαναπληρώνει!..

Σ' Ε μιά έδωρομή, μιά αισθηματική κυρία στάθηκε έξαστατική, μπροστά σ' ένα γιγάντιο δέντρο.
— “Αχ, τί θαυμάσια λούκα, είπε, αν μπορούσες νά μιλήσης τίθά μουλέγες ;
Κι' ό άρχηγός τής έδωρομής :
— Πιθανώτατα τό πρώτο που θά σάς έλεγε είναι τούτο! Μά συγχωρείτε, κυρία, αλλά είμαι... βελα-νιδιά!..

Στό Βαγόνι-Αί :
—Δημητρώ, γιατί δέν κοιμάσαι;

—Μελομένη, δέν άστειούμε καθώσ! Κόττα τό χέρι μου!

Μπροστά από αποκαλυφθέν ναόδριο της Ζωοδόχου Πηγής, όπως παρουσιάζεται μετά την αναστήλωσή του. Διακρίνονται (αξ' άριστερών) οι κ.κ. Παπαδόπουλος και Παπαδοπούλου, ο κ. Παναγιώτης Γούνης, ή κ. Γούνης και ο κ. Κων. Μωραϊτης.

χωριά: Βάγια, Κοκκαβιά και Λιοντέρι το λεγόμενο «Βερβόκοστρο» πατρίδα της διασημής Έστρας Φρόνης ο που όπως λέει ο Ιστορικός, προσφέρθηκε να διαβίη τον πύλο της γὰ τὴν ἀνακατα-
 μίση τῆς πόλεως τῶν Ὁσίων, ὅστερα ἀπ' τὴν γαλιμαρ τῆς ἀπ' τὴν Μακεδονία διακοσμητικῆς, τὸν Μ. Ἀ. Γ. ἔξ. κ. δ. ρ. α.

Ἀπὸ δὲ ἀρχαίαι ἡ ἀνακομὴ καὶ ὁ ἀρμό-
 γος εἶναι γαλισμένοι, μὴ δὲν ἀπὸ γί-
 μος καὶ πῶδ. Καὶ νὰ, ὅστερα ἀπὸ λίγας λι-
 κιστικῆς στροφῆς ἀνάμεσα ἀπὸ τυπικὰ
 γαμικὰ ἀπὸ πύλο καὶ μεγαλοπρεπὲς
 φθάνουμε πῶς πέντον καὶ σταθμίζουμε
 στὸ Νεοχώρι, σὺς 9.20 τὸ πρωί,
 ὅστερα ἀπὸ μὴ τρίαρ σκεδὸν διαδρομῆ.

Ὁ πρότος πὸς μὲς καλλισύριον καὶ
 ὑποδέχθησαν στὸ Χωριό, ἦσαν ὁ βίτης
 παρόδρος τῆς Κοινότητος κ. Γεώργ.
 Σπύλης, ὁ Ἐπαρχικὸς ἀδελφότητος κ.
 Κωνσταντ. Σπύλης καὶ ὁ ἐκ τῶν Γενικο-
 τῆρας τοπικῶν παραγόντων κ. Κωνσταντ.
 Μωραϊτης.

Πρὸς τὸ ἐκκλησιακὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς

Σὲ ἀπόστασι λίγων λεπτῶν τῆς ὁρας
 ἀπ' τὸ Χωριό, σὺς ρίξας τοὺ με-
 τρωμένους Ἐσάκιον, ἐκεῖ ὅπου ὡς ἱστο-
 ρικῶς οἱ Μοῦσαι εἶχαν τὸ ἑνδιαιτητικὸν
 τοῦς εἶναι χριστιανὸν τὸ Ναῶδριον τῆς Ζωο-

δόχου Πηγῆς, ὁνομαστὸ γιὰ τὴν ἀγια-
 στικὴν καὶ θαυματουργικὴν τοῦ Χάρι-
 Χριστοῦ τοῦ Ἰησοῦ αἰώνος ὡς ἀποφαινοῦ-
 νται οἱ εἰδῶν καὶ μαρτυρῶν τὰ εὐρή-
 ματὰ τῶν, ἀποτελεῖ μνημεῖον ἱστορικόν,
 ἕνα ἀπὸ τὰ σημεῖα τῶν Ἰένου, καὶ
 τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἰσως δὲ νὰ μὴ στα-
 ρεῖται καὶ σημεῖα τὸ γεγονός, ὅτι οἱ
 ἀγαθὸν ἐκεῖνοι ἄνθρωποι οἱ εὐσεβεῖς κτή-
 τες τοῦ Παναΐτου τοῦτου τοῦ Ἰ-
 Ἰένου καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας Μεγαλίας,
 νὰ ἐπιμελήθησαν καὶ νὰ ἀναστήθωσαν
 στὴ θεμελίωσιν αἱ ἀνάγκαι τοῦ, σὺ θῆσι
 ἀποδείξις αὐτῆ, στὴ γαλιμαρ τῶν τῆς
 ἀρχαίας ἱστορικῆς Ἀσείας, πατρίδας τοῦ
 ποιητοῦ Ἡσίοδου καὶ ἄλλων ἑπιφανῶν
 τῆς ἀρχαϊκῆς ἀνθρώπων, σὺ πῶδισ
 ἕως ἱστορικῶν Βουνοῦ, πὸς ὀρθώνεται
 μπροστὰ τοῦ μὴ τῆ καραλῆ τοῦ πρὸς
 τὸν Ὀρῶν, ῥῶσικας, αἰώνος θεορετῆ
 καὶ ἀσκητικῆς ἑλπίστως φρονίως μὲς
 μεγάλως καὶ ἀληθινὰ ἑυδοχῆς τοῦ τοῦ
 τοῦτου ἱστορίας καὶ μὲς μεγάλως καὶ
 πῶδισ τῶν τοῦτου πνευματικῆς
 κληρονομίας δὲ μὲς πῶδισ κῶδισ καὶ δὲ
 μεγάλως πολιτισμῶν Ἰησοῦ ἄρχαίως τῶν
 Ὁσίων Κῶσμου μὲ τοὺς πολλὰς θεοῦ
 τοῦ, τοὺς σφραῖς τοῦ, τοὺς ἄρχαίως τοῦ
 καὶ τοὺς φραῖς τοῦ, καὶ τοῦ νεώτερος
 Ἑλλῶν-Χριστιανικῶν πολιτισμῶν μὲ τὸν
 ἀληθινὸν Θεό, τοὺς ἀγίους τῆς πίστεως
 τοῦ Χριστοῦ, τοὺς ἁγίους, τοὺς ἀπο-
 στασιγῆς καὶ τοὺς μάρτυρας τοῦ. Δυστυ-
 χῶς κανένας στοιχεῖο ἢ
 γραφτὸ καίμενο δὲν διασώθηκε,
 ἀνάμνησι μὲς διακοσμῆς καὶ κομμῆ
 ἑπίσης μαρτυρία δὲν ὑπάρχει, πὸς δὲ
 μαρτυροῦν, πῶς πέντον, νὰ μὲς πῶδισ
 μὴ τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη πὸς χῶδισ
 τὸ Ἐκκλησιακὸν τοῦτο στὴ θῆσι αὐτῆ,
 στὴ ρίξας ἕως ἱστορικῶν Βουνοῦ, γὰ νὰ
 γνωρίσωμε ἔπι τὸν κῶσμον τοῦ καὶ τῆς
 ἱστορίας τοῦ Πέντου, ἀπὸ θα εἶδαμε
 καὶ ἐκεῖνα, συμπεραίνουμε τὴν ὁ-
 παρῆ, στὴ παραχρῆ αὐτῆ, ἀρχαίως Ἰησοῦ,
 πὸς κατὰ τοὺς ἱστορικούς ἐκεῖνους χρόνους
 τῆς δουλείας, ἦσαν τὸ πνευματικὸν κέντρο

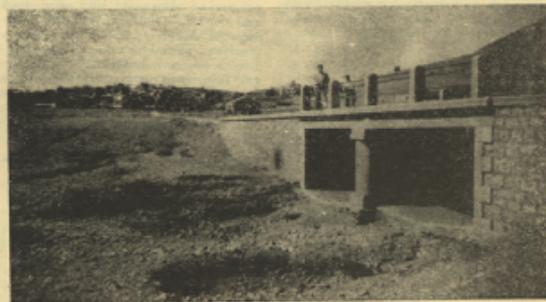
τῆς παραχρῆ αὐτῆ, ἕνα ἀπὸ τὸ πνευμα-
 τικὸν τοῦ Ἰένου καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας
 λαχρῆς πὸς ἑθέρησαν τῆς φραῖς τῶν
 δουλῶν Χριστιανῶν τῶν αἰώνων ἐκεῖνους
 καὶ ἔργησαν τὸ γλῶσσ καὶ παραφόρο τῆς
 Ἑλλάδος φῶς καὶ ἑρπύζων τῆς πῶδισ
 τοῦ Ἰένου πρὸς τὸ ἱστορικὸν τὸ πνευ-
 ματικόν.

— III —

Κατὰ τῆς μαρτυρίας τοῦ γαλιμαρ, τὸ
 θαυματουργικὸν τοῦτο Ναῶδριον, πῶδισ
 οἱ ἀρῆματα καὶ οἱ φραῖς καὶ σημεῖα τῶν
 ἁγίων καὶ οἱ εἰδῶν πνευματικῆς, φανε-
 ρήθησαν κατὰ τῶτον θαυματουργικῶν πρὸ
 τῶν περὶ τὸν ἔτος (1957) ἔξ ἀποκα-
 τῆστως πρὸς ἕνα εὐσεβῆ γαλιμαρ. Παρα-
 στήθηκε δὲ, ἀπὸ ἄνερο τὸ ἀγαθὸν
 αὐτοῦ γαλιμαρ ἢ Μεγαλόχαρη καὶ τὸν
 παρακλιντικὸν ἑπίμωνα νὰ σπῆσιν, ὑποδει-
 κνύοντας καὶ τὸ σημεῖο πὸς δὲ ἐρωτανε
 τὴν Ἑλλάδα τῆς. Ἡ Φανέρωσις αὐτῆ
 τῆς Μεγαλόχαρης στὸν γαλιμαρ καὶ Ἰου-
 λῶν τῆς προκλήσεως σφαιρῆται. ἕως
 ἦσαν ἐπίμωνα, σ' ἕνα τὸ γαλιμαρ, Πρω-
 τωτικῶν τῶν κ. Π. Σπύλης, ἀρχαίως
 ἀμῶνως ἢ ἀσκητῆ μὲς ἱεροῦ ἔξω
 ἀλλὰ καὶ πίστεως αἱ ὑπομῶν καὶ ὁ
 τοῦ θαυματοῦ | οἱ βίβας ἄλλων μέρων
 βόθρησι ὄδωσι τὴ Σαττὴ Ἑλλάδα καὶ τὸ
 Ναῶδριον τῆς!

Τὸ χριστιανὸν ἀρχαϊκῶς, προκλήσι
 τὸ ἑνδιαιτητικὸν τῶν εἰδῶν, ἢ δὲ ἀρῆ-
 στικῶν καὶ ἢ ὅστερα τῆς δεικνῶν τοῦ, σὲ
 μεταφέρωμε εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν πρῶ-
 των Χριστιανικῶν αἰώνων. Στὴν ἀπο-
 κλῆσι πῶδισ τὸ Ναῶδριον, ὑπάρχει ὑπό-
 γαυος σὺν, ἀναβόλλουσας ἀρχαίως. Χι-
 λῶδες προσηγορικῆς σφαιρῆται κατὰ τῆς
 ἱστορίας τῆς Ἑσῆς — τῆς Ζωοδόχου
 Πηγῆς — ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς λοιπῆς
 τοῦ ἔτους ἡμέρας καὶ ἀπῆρα εἶναι τὰ

Ἡ πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Νεοχωρίου γέφυρα, κτισμένη τῆς ἐποχῆς ρεῖα, κατὰ τοῦ
 χειμαρῶντος μήνας, ὁ ποταμὸς Ἀρηνίτις, κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὀνομασίαν τοῦ.

Ο γραφικός νερόμυλος στην είσοδο του χωριού.

δαριεύονται των πιστών προς την πάντοτε παρούσα και μετρητά του Θεού, μελετώντας πάντα και προστάτιστα του γένους των Ελλήνων.

Χάρων των προσκεκλητών — της Κυριακής αυτής — επίσημα κατανυκτικού χαρακτήρα του Μ. Πατριάρχη του κέντρου όπτι του αιδεοματώτου 'Ιερέως κ. Κωνσ. Σπύθη, βοηθημένου από του Ιερωτάτου κ. Π. Μήτσανα μετά δέησης προς την ύπεραγία Θεοτόκη, τη Ζ. Παγγή, προς το πάνσεπο αυτό κ' Ιερό, άλλα και αιδώνια σέβαστα της ὀρθοδόξιας, την ελληνοική και καταφυγή των ποικίλων χριστιανών.

Την Ιεροεπίσκεψιν ἔδειξεν σύντομη, ἀλλὰ μεστή θείων νοσημάτων ἑρώλια του 'Ιερέως, ὡς και ἀνάλογη ὄμωλια ἐκ μέτρως ἐκτροπιστικῶν τῶν ἐπιδημιῶν και τέλους εὐχαριστήσιμος δέησης ἀπό του αιδεοματώτου ὕμνω του Χριστιανικοῦ ὄμωλου τῶν Κυριῶν και τῶν λοιπῶν συνεκδρομῶν ἐξ Ἀθηνῶν, γυὰρ τῆς προσκεκληθῆναι τῶν τιμῶν ἄξιων — Ἐκτελεσθέντων, Στανου, καλλιμνήμων ἱερῶν ποικίλων κ.λ.π. — πρὸς πλουσιωτέρην αὐτῶν εὐφραντικῶν του Ιεροῦ και ποικιλίας τούτου της Θεολογίας Ναυπλίου.

Ἦδη ἀπὸ Ναυπλίου, πλὴν της προσέλευσης, πρὸς κατὰ τὴν ἀντομαρή βρήθηκε ἱερὸν ποίμνην κ' ἀνεπατάλημε μετὰ ἀπὸ της Ἐπιτροπῆς του χωριού, προστάτεις και τρυφῶν πρὸς δὲ του Ναυπλίου ἀνέχετο και διαμορφώθηκε μετὰ ἀφικτῶν εὐχολογῶν χωματώδης πλατείας, στὸ βορειοδυτικὸ ἄκρον της ὕψους γυφίται δὲ θαλασσίαν (τὰ πρῶτα ἴσως κελιά) γυὰρ κατὰ τὴν ἁγίαν τῆς ἀνάγκης ἐκ μέτρως τῶν ἀνθρώπων της μερῆς αὐτῆς Μονῆς και τῶν ἐπισκεπτῶν της.

Τὸ Νεοχώρι

ΜΕ ξαναγίνομαι τώρα τὸν 'Ιερέα αιδεοματώτου κ. Κων. Σπύθη, τὸν Πρόεδρον της Κοινότητος κ. Γεωργ. Σπύθη, τὸν φίλον κ. Κωνστ. Μοραίτη και τὸν Ιερωτάτην κ. Π. Μήτσανα, ὀνομαζόμεθα και πάλιν στὸ χωριό, ὅπου μὲς προσφάτως κατέβη ἄλλα ἀνελκυστῶσ' ἕνα ἀπ' τὰ καλύτερα του κέντρου, στὸ Κωνσταντῶν κ. Π. Ἀδῶνα. Ἀναλύθησαν πλείους γέφυρα, ἀπὸ της Κοινωνιστικῆς Ἐπιτροπῆς παρατείνου στὸ κέντρο του κ. Ν. Τσιβῆτα, καίτε ἀπὸ μιὰ ἀγαθόσμοικα Θεοῦ, ἀπὸ τῶν φιλικῶν, γρυκτῆ ἀπὸ ἀνθρώπινη καλοσύνη. Ἰακίματα ὄθωμε νὰ εὐχαριστήσουμε τὸν ἀνεγκράκτο κ. Παν. Προβίτη, τὸν ὀνομαζομενῶτα πάντα κ. Ν. Μισοῦλη, τὸν πύκτα πρόθυμον κ' εὐγενῶτα κ. Μοραίτην κ' ἄλλους γενναίους ὅσοι παραστήσαντο στὸ γέφυρα αὐτὸ γυὰ τῆς περιποίησιν τους.

Εὐχάριστος ἐπίσης εὐγενῶτα μὲς περῶσαμε τ' ἀπόμνημον στην τρυφή του ὄρατον αὐτὸ ἀλλήλων μονήριον κέντρον του κ. Ἰωάν. Ἀγγελῶτα, Ὁ ὀνομαζομενῶτος, ὁ κ. Κων. Παζιῶνας, κ' ὁ κ. Δ. Κρέτης, με συντροφῶν τὸν ἀεινήτην κ' ἀκαταπόνητον πρόεδρον της Κοινότητος κ. Γ. Σπύθη τὴν παρέα μας αὐτῆς ἐνέχσαν ὁ αιδεοματώτος κ. Κ. Σπύθη, ὁ ἄξιωτος Ἀναρχὸς και Στρατηγὸς Παπαθωμῆς κ' ὁ πάντα πρόθυμος και πανταχῶν παρὸν κ. Κ. Μοραίτης.

Θεῖος, Ζωὴ και κίνησις του χωριού

Τὸ Νεοχώρι, εἶναι ἕνα μικρὸ χωριό τρυφῶτο ἀγροτικὸ χωριό του τ. Ἀγίου Ἐπιφανίου χωριῶτον στην βορειοανατολικὴ πλαγίαν του Ἐπιφανίου στὸ ὄρος 350 περίπου μέτρων και με πληθύνεται 720 κατοίκους. Μπροστὰ του ἀνέχεται ἕνα μικρὸ ἀλλὰ γυναιμάτωτος κέντρον, ἐπιπέδως 15.000 στρεμμάτων, πρὸς στην ἐποχὴ ἴβια της θύλαστικῶν του ποικίλων — κωτιζόντων του ἀπὸ μαζικῶν — σὶν ἕνα τρυφῶτο πάλυρνον τελέρον στὸ πόδι του Χωριού ἀπλωμένο, με πρόπανα πλαίσιον ἰδιωγῶν του.

Τρυφῶτα εὐφρονα και κορυφωμένη, μετὰ και καταπρῶτως διαδοχικῶν ἀπορροῶν, καταρτῆτες ἀπὸ ἑλικῶν και ἄλλα καρπιφῶρα και με δέντρα, τὸ περιέχον ἀπ' ὅσας τῆς μερῆς και τῶ στεφανώσαν, Νερὰ ἄρθων διακρῶτον τῆς πλαγίαν του κ' ἀρῶντων τῆς τρυφῆς και τῆς παντοειδῆς καλλιέργειας του, σὶ ὅλη τὴν περιμέτρου του. Τὰ κείρια και βοσκὰ πρόβωντα του τόπου, πρὸς συνθήτων τῆν ὀνομαζομένων κατοίκων του, εἶναι: Πατάτες, κρεμμύδια, λάδι, ἑλικῶν, κραιὸν και δημοτικῶν πρόβωντα.

Ἐκείνου πρὸς προσηλαϊ ἀνέδοξον ἰδιωτικῶν σὶν ἐπιπέδω εἶναι ἡ ἀνάλογη κοινωνικὴ ἰδιωτικὴ πρὸς ἑνῶσιν τὸ μακρὸν τούτου ἀγροτικὸ Χωριό, ἰδιωτικῶν πρὸς πρὸς βρῶσιν τῆν ἑκτροπῆς του, στὰ μεντήριον κέντρον του, στην ὀρθόδοξον τῶν ἐπιστῶν και τῶν κοινωνικῶν πολιτισμῶν τῶν κατοίκων του.

Τὸ Νεοχώρι, διατεταθῆναι (μετὰ ἡθροτικῶν Σχολείων, μετὰ κεντρικῶν Διδασκαλείων, μετὰ τῆν ἁγίαν, αὐτῆς τῆν Κυριακῆς — ἡθροτικῶν Σχολικῶν τελετῆς κ' ἐπιπέδων — εὐχόμε τῆν εὐκαιρίαν νὰ γυμνασθῶν και νὰ ἐκτριψθῶν τὸ φιλότιμον παιδαγωγικῶν τῶν ἔργων. Τὸ Σχολεῖον

Η ΚΟΜΙΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΤΗΣ
Ἐργῶν τῶν διακεκριμένων ἀγροτικῶν καλλιτηρῶν κ. Δ. ἡ μ. Κ. ρ. ε. τ. γ. πρὸς ἐπίδειξιν τῶν ἐκείνων τῶν του Νεοχωρίου. (Εὐλαβῆς προσφορά, μετὰ τῶν ἄλλων, τῶν ὀνομαζομένων Α. Παπαθωμῆς και Γ. Παπαθωμῆς).

κά κτίριο νεώδητο, με δύο εφόρτες
αβύσσους παραλόγου και μ' εφόρ, δύο
ἀβαύρητο δόξα προβάλλει, είναι ένα
κι' τα καλύτερα του λαού κτίσματα
και της παροχής του. Επίσης η Κοινότης
θαυρατεί ταχυδρομείο και τηλε-
φώνιο, σπαρταί βίαιος άγροτικού λα-
τρίου.

Ο Ναός της Κοιμησης της Θεοτόκου

ΣΤΟ μέσο ορεινόν του χωριού υψώ-
νεται μεγαλύτερον το μοναστήρι του
χωριού Ναός, ρυθμού Βασιλικής, άρ-
μομονός στη μορφή «ΚΟΙΜ. ΤΗΣ ΘΕ-
ΟΤΟΚΟΥ». Το περιβάλλον τούτου Ναός
γιάστερος περί 50 περίπου είναι οι θέσι
περιβάλλον, πάνω άπ' τη παλιά Έκκλη-
σία, περιβάλλεται δε άπό εφόρταρο και
περιφανέστατο αλφειά προβάλλει. Διά
ώρατα φηλόμαρα κτιστήρια, δεξιά
μ' άριστερά της είσοδου του, προσβάθου
σ' αυτόν έξι επιβατική κ' Ισορρήματα.

Το έσωτερικό του Ναού, μεγαλύτερο-
πο έπίσης κ' έπιβατικού, έμφανώς διατό-
μο, πολλές άόμας άπέλας κ' έλλείψεις,
Αίθουσα τό Δεσποτικό, 6 Άρβανας κ'
6 Γυναικονότιες. Το τέμπλο, ένα άπ' τα
καλύτερα, φαίνεται πολύ με της γλυπτικής
παραστάσεις του, προσβάθουσα από σπου-
δα επιβατικήτα και μεγαλύτερατα.
Μεγαλύτερα έπίσης είναι και η κεν-
τροκή Βημβοθή του.

Οι ετώνες του Κυρίου της Θεομητορας
και του Προδρόμου οι οι έλλας έπίσης
της πρώτης και κείρας σπαρξ, έργα του
γνωστού διακεκριμένου άνωγράφου κα-
θηγητού, κ' άμα Κρήτη, μεγαίστης κα-
τακνήσης έλλας, τρεβούν τη προσοχή
άπ' τα ένωσέρων του Έκτισαίτου.
Υπάρχουν έπίσης και έλλας ετώνες Αξί-
ολογής τέχνης, άγροβόλιους κατασκευής.
Έδώ θα πρέπει να σημειώσημε ότι τό
όφος του Τέμπλου καλλίστη έξ
άλασίδων τό θέσι της Παντάνασσας.
Κι' αυτό είναι μοναδικήτα.

Η παλιά έκκλησία

ΚΑΤΟ άπ' τών μεγαλύτερων του
Ναού, από σπαρταρο του θωρατεί,
έμφανη Ναόςος καλύτερης άποχής — ή
λαγμένη παλιά Έκκλησία — που κεί-
ται σάν κατακομβή. Το έσωσέρησι τούτο
προσβάλλει μεγάλο ένδιαφέρον, ίδλα οι
τοχυρογραφίες του. Δυστυχώς, έπιτροπος
άόμας της άποχής έστεινός άς προς την
άπ' της τέχνης, έδωλόν της θαυμάσιας
αόμας τών τοίχων άνωσέρησι με άρ-
στόμα και έλλας έπιστάσεις και κατέ-
σπαρξαν άόροβόλι έκείνου με καλή προ-
σοχή κ' έπιμάμα έφαρτε με διαλα-
χού, σάν κειμήλιου Ιστομικής τουλάχιστον
έλλας.

== Το Νεκροταφείο ==

ΚΑΤΟ, σέ άπόστασι έκατομύβιου
μέτρων από τη τελευταία κατοικία
του χωριού, βρίσκεται ή κατοικία τών
νεκρών του χωριού, τό Νεκροτα-
φείο, που σάν μοναδικό γνώρισμα και

στόλισμα έχει τό λόγα σκόφια — έξ —
έκει — κτιστήριασικα του, που με τη
παρονοσία τους δείχνουν τέλος πάντων την
υπαρξή του. Είναι λιμπερά, ότι ο Έρως
τούτος χώρος από άνακαίονται οι κει-
τόρες του χωριού, πάποια, προπάποια,

Πληροφοριακή ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΠΕΤΕΙΟΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

- 27 Σ)βρίου 1831: Έδολοφονή-
θη εις τό Ναύπλιον ο Κοποδιστήρι-
ας.
- 10 Σ)βρίου 1834: Έγινε πα-
ρουσία τών Όθωμαν, ή άναρξί-
ζών άργασίωυ για την ανατί-
λοσι του Παρθενώνωυ.
- 3 Σ)βρίου 1843: Έξερράγη κί-
νημα, συνσείφ του όπολου ο Ό-
θων παρεχώρησεν εις τών Λαόν
συνταγματικής ελευθερίας. Έν-
τεταχέν και ή όνομασίη της παρά
τήν Όθωμανόν δδοσι εις όδόν Γ)
Σ)βρίου.
- 23 Σ)βρίου 1863: Έμφηρσίθη
ή έννοσι της Έπιταγήσου με την
Έλλάδα.
- 11 - 12 Σ)βρίου 1922: Έξερ-
ράγη εις τών Χίου και τών Μυ-
τήλων στρατιωτική επανάστασις
όπό τούς Πλαστήραν, Γουατάν και
Φωκιάν.

πατήρα, τώνα και άδελφοί βρίσκονται
πό τέτοια προλήγου άλφειά κατέ-
σπασι, άρραγος, άμύνησως, από
τάραμα κατακομβόματός από άγροί-
χωρτα και χωρξί σγαθόν κανόνα άκαρ-
τού, κατιστάται που δέν τμή έθάρια τών
παιδιών του χωριού. Σάν χωρξί αέ-
τόν με άόληγη ή έκαίρησι ενός λαού
καθόντος, προς άπόστασι όρούς πύξ-
στη ένμνη ενός τών έπιφανέστρων τέ-
κνων του χωριού, του Χαρ. Παπα-
θωμιά, της περιπαρξούσης Οθωμάνιας
των Πισσθημαίων, που άνακαίεται από
έξωσέρησι στή άμα γλώσσια της υλαίτερης
πατρίδας του. Αύτή ύπάρτε κι' ή αίτια
μετά τό πρώτο που έπέλαμα να κά-
νεμα της διαπιστώσις αούτς.

Έπίλογος όμας, ο άρροβόλιος Πρό-
άδης της Κοινότητος κ. Γ. Στάθης κ'
ο σπανός πνευματικός έργάτης του δια-
κόλου του Χριστού Αδελφωμάτου Πα-
πακώστα, να ένδιαφερθόν υλαίτερα για
τήν άόρωσι του κακού αούτου, για την
περιράξη τέλος πάντων του χωριού και την
κατακομβή κ' ενός άρομώσου της άνωρ-
μής έας έκει.

Πάντως πολλά πρέπει να γίνου άόμας
στό χωριό, σ' έργα καλλοπιστικά, έλλά
κι' έργα παραγωγήσικα προς βελτίωσι
τών συνθηκών της ζωής τών χωρξίων.
Δυστυχώς, τό κρατικό ένδιαφέρμα κ'
ή Κυβερνητική σπορά, δέν έφάραται
έξ έλλας, ή δε φραξή οικονομία της Κοινότη-
τος άσσημομένη και αούτ' άπ' τό γρα-
φοκρατικό σύστημα και της τώσας και
τόσας βασιονιστικής άνατιμώσις, δέν έ-
παρξεί, όστε για την καμία τών σπου-
χειώσεσικων άναγκών του τόπου.

Και όμας είναι άνάγκη Έθνοσέ, να
ένευσθή τό χωριό να σπαθί έθνο, ζου-
τακό στή θέσι του κ' ο χωρξικός, ο ή-
ρωας αούτος της όπαμής και της έρ-
κασίας, να κρατηθή σάν τόσο που γου-
φήρη, στή Γη τών πατέρων του, σ'
έργα γλώσσια της πατρίδας του! Άλλ'
ός ποτέ θα παμηνίτη την κρατική άντι-
λήγη και την Κρατική άντι σπορά! ...

ΔΗΜ. ΒΑΓΝΑΣ

Σημείωσις

Σύμφωνα με άρροβόλιος πληροφορίας
και μαρτυρίες χωρξίων, το Νεώτερον, Ι-
άροβόλι περί 200 - 250 έτών. Στή θέσι
του έκείνο κατά τούς άρχαιολογικούς χρό-
νους ή ΘΕΩΣΗΑΣΣΟ εις ην κατά τούς
άρροβόλιους Τετακομώσικα και Ιστομώσικα, ή-
πάσαντο ο ΚΕΡΕΣΣΟΣ, οι ΣΙΦΑΙ, οι
ΝΕΥΚΤΡΑ και ή ΘΕΣΒΗ. Η πόλις
των Θεσπιών έκείνο επί της μεταβίβασης
πλευράς της όβροσύς Έλαιώνας, έντα
και ή Ιστομική Άσσημα παρξί του Η-
αούδου ποταμού και έλλων έπιφανών της
άρχαιολογίας άνδρών.

Κλείνοντες τα σημειώματά μας αούτ'
έπιβόσημα και πάλι να έυχαριστήσημα
θερμάτα όμας τούς άγαπητούς Νεω-
γώσικα κ' υλαίτερα τούς κ.κ. Πρόδωρον
Κοινότητος Γ. Στάθην, αδελφωμάτου
Κ. Στάθ, Κων. Μαρξίτη, Π. Παρξίτη,
Ν. Μπεκόλου, Άνκρά και Σαρραμύ
Παπαθωμιά, για τις περιμώσις και τις
πνευματικές τημητικές έκδηλώσις
μας έπερλώσαν. Δ. Β.

ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΔΙΑ ΜΕΙΟΥ ΜΙΑΣ ΘΕΙΣΠΕΤΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ

ΟΡΘΟΣ :

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

Ω Ρ Ω Π Ο Σ

Μία γραφική γωλιά της Έλληνικής Γης που μπορεί ν' άποψή θέατρο και αξιόλογο κέντρο τουριστικής κινήσεως.

ΤΟΥ κ. ΝΙΚ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΟΡΙΣ Διερμύθια ή Έλληνική Ήπειρος, τα τελευταία δέκα χρόνια αξιοποιείται τουριστικά, με ρυθμό όλοτι εντεινόμενο, άρ' ένεσ γάρτα στις πολυάριθμες και πικελίες δυνατότητες που ή ύδα προφίρει, και, άρ' έπίρου, γάρτα εις τό ένδιαφέρον ήτα καθέρησε ή όνομα όμοιογώνους διαθέτι ένα μεγάλο μέρος ήτα δραστηριότητά ήτα γιά νύ καταστήσει, έν τελευταία άνάλυση, ήτα έπαρχία παγγίν πόλετου και εύρημας.

Αυτή ή εύχάριστος διαπίστευση μί έκανε νύ θυμηθή μιά δέκατα γραφική γωλιά ήτα Έλληνική ήτα, τών Όρωσ πύ, που μπορεί, έξ αίτιας τών φυσικών του καλλονών, ν' άποψή ένα θέατρο έξ ίσου αξιόλογο μύ τ' άλλα όνομαστά ήτα Έλληνική έπαύρου. Οι προσομαίος μου άντιπίστευα—έν μιά τάλαγαία μου έπισητάφα στην περιοχή τούτα—έν άφήνω και μιά διερμύθια γ' αυτό.

των ένα άντοπιστικό δειμύθια μύ πώλλογραμμο πιελιές στην καμιά τού τοπιου. Καί ή άντίπιστος αλήθ γίνεται αισθητική συγκινήσεως, όσον τό λαογραφικό καταβαίνή προς τή Σκόλια τού Όρωσ. Η δειμύθιας τού όρουμ παρτάει στην έκδερμαία τή δυνατότητα και ήτα

ΩΡΩΠΟΣ

Ο ΜΩΛΟΣ

Η διαδρομή μύ τό λαογραφικό, που άφίρει πίσω του τό Μπαγιάτι, τό Κιούρικα, τή Μαλακίσια και τό Μήλοσι, είναι πραγματικό μαγευτικό. Η άνάλασσομένη θία που προσφίρειται στην έκδερμαία, άπό ήτα άπαλάς γραμμές τών γύρω βουνών μύ τ' άρμονικά χρώματα, συνό-

έκδερμαία νύ γάρτα τή καμεία τού τοπιου που άποφίεται μύ άνόησις συνταραχίσεως άρμονίας ήτα και θέλασεως.

Έτό κέντρο ή γραφική γωλίότα τού λαογραφικού μύ τό φασοκόλια και ήτα ταυς τά κατέλασα φέρρα-μύθια που συνόησις την Άστια, μύ την Εύβοια σάν κόνιασι λυσιόλυσια από κίμα τού γυλάσι. Άριστότά τό περιβάλλον τών όγρωτικών φύλλων, ένα πραγματικό δέγμα καλασθησιος και πολιτισμού ήτα μεταπολεμική Έλλάδα. Ένότι ήτα δειλά, έκεί που τέλειον ή μνηστικά κερήλια ήτα δειλά, ή λυσιό φάρος, που φαντάζει σάν γύρος, έτοιμος νύ πατάει προς τή γαλακή θέλασα τού Εύρωπου.

Όσο τό τοπι, που άφίλονται ήταρ στην έκδερμαία, είναι μιά γωλίον έπισητάφα γιά τό μύτα και μιά όνομασί συγκίνησι γιά τήν ψυχή.

Η Σκόλια Όρωσ, μύ μύ τό γωλιότα καυσοδόμα ήτα περιφίρειται, όσον τό Μαλακίσια, τό Μουστήρι, τό Σκόλιον και τό κερήσι γωλιό Όρωσ—άπό τό όποιο ήτα τή άνάλασσία ήτα και ή όνα περιοχή—μύ τήν καθίρια θέλασα, τό άφίλον πύλιος, ήτα ύπερηχος ποσότητες και τό μακατήρια, μπορεί ν' άνάπτυξή και νύ καθίριση μύ εύρύτερη τουριστική κίνησι εις τρώπον όσον ν' άποψή αξιόλογο τουριστικό κέντρο.

Όποιο θέαός ήτα περιφίρειται, μύ τήν έπισητάφα φώλόνια τών κατόπιων ήτα έπισητάφα ήτα τή φώλση και νύτίτι μύ ήτα, ήτα άφίονια τών έκπαρτιχών ποσότητος έπισητάφα λαογραφικών και ήτα άφίονια γιά θέλασα μύ άνα και όνομα.

Όποιο γωλιότα νύ γίνουσι κολλά γιά νύ μπορεί τό όνομα από κομμάτια ήτα Άστιας ν' άνάποφίρη στις σίγ-

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

ΧΑΝΕ ΓΚΕΡΤ ΣΕΛΛΕΝΤΙΝ

Ο Έλληνολάτρης Γερμανός ποιητής

ΤΟΥ ΦΟΙΒΟΥ ΔΕΛΦΗ

Ο ΧΑΝΕ Γκέρτ Σέλλεντιν δύο φορές ήθελε στην Ελλάδα και τις έγινε ο διακεκριμένος και καθιερωμένος προσκυνητής. Πολλά κι' ορατάτα λυρικά έμμετρούσθημε απ' έδω και μέλιατα μερικά τὰ έγραψε επί τόπου. Ανάβλυσαν όπως αναβλύζει τὸ ζωντανό νερό. Μαζί επισκεφθήματε τὸ Δαφνί, τὸ Σούνιο και τούς Δελφούς, που έμειναν πιά με τὸ λαμπρό φως τῆς 'Ελλάδας μέσα στους ύπεροχούς οτιχους του κι' έγιναν ἡ νοσταλγία κι' ἡ μνήμη. Ἀνίκει στους παπαδοὺς τῆς ζωντανῆς ποίησης και μέσ' στο τοπικό ύπαρχει ὁ σηματικός εὐθύμιστος και τὸ γέλιό. Είναι ο Γερμανός ποιητής που διασπρῆνται στο συγκρατημένο ἀποχαριστικό του: «Και σ' ἄλλῃ μου τῆ ζωῆ ἄλλῃ για ἄνδρειο να φυλάξω τῆ νοσταλγία μου γιὰ τῆν 'Ελλάδα». Καί λυπητά που ἦταν τόσο σύντομο τὸ ταξίδι και τέλειωσε ἡ περιπλάνησή του στους ἑλληνικούς γυρίους.

Ἴσὺ οἱ τίτλοι ἀπ' τὰ θαυμάσια

χρονος ἀπειθήσει τὸν παραθεριστὸν και τὸν ἐπισκεπτικὸν τῆς θερμῆς παράδου.

Οἱ ῥόλοι πρώτα-πρώτα, περιγραφοικὸι και τοπικοὶ, πρέπει ν' ἀπολιπστραφῶν και σὲ ὀρισμένα σημεία νὰ διακαταστήθῃν ὅστε νὰ μὴ γίνονται ἐπικίνδυνα σὲ ὄρες μεγάλου κινδυνού. Τὸ λυρικό ἔπειτα τῆς Σκόλας Ἰερσονῆ πρέπει νὰ ἐκσυγχρονισθῆ πλουτιζόμενο μὲ τῆν ἀπαιρητική προβλεπτή. Ἡ κατασκευὴ ἐπίσης συγχρονισμένης ἡδυαγωγῆς - λαγαγωγῆς είναι ἔξ ἴσου ἀπαραίτητος, ὅπως και ἡ κατασκευὴ ἐνὸς τουριστικῶν ξενοδοχείου που σὲν ἐπιχειρήσει θὰ εἴη πῶτα ἤχηρολαμπρὸν καλλιτεία. Πῶς, ὁ ἐπιμελὴς διακεκριμένος πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ πῶ ἀποβλεπεία ἔργα γιὰ τὴν ἀποκρίσει τῆς προχρῆς Βῆτογῆς ἡ Δ.Ε.Π., τῆς ὁποίας τὰ μεγαλεπὴ ἀντικείμενα παραγῶν τῶν πῶ ἀνωδῆ ἀπέδειξε γιὰ τῆς ἀνασῆτης πῶ ἔχει, ὅπως και ἀπὸ τὸ πῶ ἀνωδῆ ἔργα. Ὅταν και αὐτὸ γένη δὲν ὑπάρχει ἀνεφάρμοστα ὁ τόπος τοῦτο δὲ γίνη πῶ ἀνωδῆ τουριστικὸ κέντρο μὲ τῆν πῶ ζωηρῆ τουριστικὴ κίνησι...

ΝΙΚ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

αὐτὰ λυρικά του: «οἱ κολώνες τοῦ Σούνιου», «Ἄγῆνη», «βουκολικός στίχος», «Ἀθηναϊκὴ Σχολή», «ἄφρημερο», «ἡ σφίγγα», «Δελφοί», «βροχή πάνω στὴν Ἀκρόπολη»,

«...Και σ' ἄλλῃ μου τῆ ζωῆ ἔχω γιὰ ἄνδρειο νὰ φυλάξω τῆ νοσταλγία μου γιὰ τῆν 'Ελλάδα...»

σπάνιο θέμα γιὰ τὸν ἐπισκεπτικὸ, που συνήθως νὰ βλέπει τὴν ἀντικεῖτη ἔσπερτι, και ἀποχαριστικό». Κι' ἀπ' τούς τίτλους φτάνει κανεὶς νὰ μαντεῖ τῆν ἑλληνολατρεία του και τὸ πάθος του γιὰ τὸ ἀρχαίο ἑλληνικὸ πνεῦμα. Ὁ Σέλλεντιν είναι ὀργανητής τὸ Πανεπιστήμιου τῆς Δυτ. Βερολίνου, ὅπου διδάσκει ἰστορία τῆς Τέχνης, ἀλλὰ ἔχει σπουδάσει ἑλληνικὴ φιλοσοφία κι' ἰστορία κι' είναι βαθὺς μελετητής και γνώστης τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος. Ἐκτὸς τούτου είναι και δημοσιογράφος και συχνὰ ἀνηχοῖσθηκε σ' ἄρ-

Ο Γερμανός ποιητής Hans Sellentin. δεξιά, με τὸ Φοῖβο Δελφῆ πάνω σὲν μὲν τοῦ Ἀπόλλωνος εἰς τὸν Δελφούς, τὸ παραμένο Πάρο.

θρα του με θέμα τῶν πρόσφατων ἐπισκεψέων του. Ἀπὸ τῆν ἀποψη αὐτὴ είναι ἕνας κρότης τοῦ ἑλληνικοῦ τουρισμοῦ. Ὁ μαγικός αὐτὸς του Πάνα ἀντίχρηος σὲν ἔλαστο ποίημα τοῦ «βουκολικός στίχος» τὸ γέλιό νοσταλγία και πάθος. Καί, «ὄ, τι είναι ἄνδρειο είναι παραβένο». Πράγματι τὸ ταξίδι του στὴν Ἑλλάδα εἶταν ἕνα παράξενο ἄνδρειο, που εἶχε ὅλη τῆ γούση τῆς ἑλληνικῆς ἀνοῖξης και τοῦ πνευματος, γεμάτο ἀπὸ λάμψη κι' ἄγνὸ πάθος, ἀπ' τῆ νοσταλγία τῆς ἀτέλειωτης ἐπιστροφῆς.

ΦΟΙΒΟΣ ΔΕΛΦΗΣ

Ἡ σύνδεση Ἑλλάδος - Ἰταλίας θὰ προσελκίσῃ μῆλον ὀρθῶν ξένων ἐπισκεπτικῶν

Ἡ Δυτικὴ Ἑλλάς διαθέτει πλούτον φυσικῶν καλλῶν και ἱστορικῶν τόπων.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΟΥ ΤΩΝ Η.Π.Α.

Ο Ἕλληνας πρεσβευτὸς τῶν Η.Π. Α. κ. Έδου Ο. Μπέρης, μετὰ τὸν πῶ ἔχει ἄρῃστον ἐπισκέψῃ εἰς ἄλλοτερον ἑβδόμη, τῆς ὁποίας ἐπισημαστικὸς μετὰ τῆς ἀρχῆς του και μετὰ τῆς ἀφίκεσιν τῆς ὁποίας ἐπισκέψῃ, ἀλλοθιολογῶν, τῆν Ἀρίστη, τὰ Μελίτσα, τὸ Μίσιβου, τὰ Ἰουάνια, τῆν Κόνισταν, τῆν Ἦρωματίστη, τῆν Νάυστατον, τῆν Ἀμύσσην και τούς Δελφούς, πρῶτον πρὸς τὸν ἀντιπροσώπου του Τύπου, τῆς ἑξῆς ἐκθερησῶσαι δηλώσει: «Ἡ νέα δημοσία ἑὸς Ἰουάνιον-Ἦρωματίστη, ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τῶν μετρητικῶν και ἡ ἐξοικονομητικὴ ἐργασιασῆ, εἴη ἀπὸ κατασκευῆ, ὁ προσελκισμὸς ὁλοῦν περιουσιῶν ἔνοσι εἰς τῆν Δυτικὴν Ἑλλάδα Ἰπαστρήν, προσέθεν ὁ κ. Μπέρης, ἐκθυσησῶσαι ἀπὸ τῆν διακομῆν μου ἐπὶ τῆς νέας δημοσίας ἑὸς Ἰουάνιον-Ἦρωματίστη. Είναι, πρῶτα, μία ὄραση ἑὸς ἐκθυσησῶσαι μηχανικῶν ἔργων. Ἡ δὲ πῶ, ἀπ' ὄραση, ἐπιβλεπτικὴ και ὀραστικὸν τοπίον τῆς ἑκπερησῆς ὁποῖου είναι ὀπῆροσι.

Συνεχῶν, ὁ Ἀμερικανὸς πρεσβευτὸς τῆς Ἑλλάδος τῆν γίνοντι ἕνα ἑκθυσησῶσαι δημοσία ἑὸς Ἰουάνιον-Ἦρωματίστη, ἡ συνδραμῆ μὲ τῆν δὲ πορταῖου σῆσῆσι τῆς Ἑλλάδος (ἔξ Ἦρωματίστη, δὲ δὲ τῆς ἑβδόμῃς ἡ Πατρῶν) μετὰ τῆς Ἰταλίας (εἰς Πειθῶν), ὁ προσελκισμὸς εἰς τῆν Ἑλλάδα μῆλον ὀρθῶν ξένων ἐπισκεπτικῶν, συμπεροδραμῶναι και τῶν Ἀμερικανῶν. Τὸ πορταῖο ἡ Ἐργατικὸν ὁ κ. Μπέρης ἐκχαριστήσῃ ἑὸς ἀπῶτον μῆλον ἑκπερησῆς εὐφροῦς κατασκευῆ τῶ ὅποιο δύναντι νὰ προσεργῆ ἀπὸ κἄντι εἰς μετῶν πορταῖου

ταξιδεύοντες, από του ταξιδιού του ό οποίος έπιχειρεί τον γύρον της Ελλάδας δια περιλήψεις, μέχρι εκείνου όστις χρησιμοποιεί πόλιν, πόλιν, πολιτείαν ή μη...
 «—Η Δυνατή Έλλάς, έπίκειται ό Άμερικανός προεδρός, αλλάζει τις προτάσεις του καλλόνει και Ιστορίαν τόσον. Ήδη, οι σύγγραμα είσάγει αι έπισημότητες περί τας εις την σημερινήν ταξιδεύοντα (παράγειν να ξενοδοχίαις ή Ιουδαίαν και Ήβρωμένον) καθιστών είσάγει και άνωθεν την έπίσημην του έθνους εις Ήπειρον.

Αι επιλήψεις της Έπιδαύρου

Το πάθος των Έλλήνων δια το θέατρον κληρονομία του αρχαίου πολιτισμού.

Η έν Ρώμη εκδομένη έκτασις «ΠΟΛΙΟΛΟΝ ΔΕΜΟΚΡΙΣΤΟΣ ΠΡΟΣΡΑΤΟΣ ΑΡΘΡΟΝ, από τον τίτλον «ΑΙ ΕΚ ΠΑΡΕΤΕΙΣ ΤΗΣ ΈΠΙΔΑΥΡΟΥ» εις το όποιον ό άρθρογράφος έκφέρει τον θαυμασμόν του δια το έθνωσιν Θεατρικό και τον περιστάσις του Έθνικού μας Θεάτρου, το όποιον ήτοιολογημένος, χαρακτηρίζεται ως «βαρβαρικόν καλλιτεχνικόν σύστημα». Το έν λόγις έθωσιν κλάσει με την ύποτιμήσιμην της άλλης προσάγειται ως του κοινού εις τας περιστάσεις. «Τούτο το γεγονός, λέγει ό άρθρογράφος, αποκαλύπτει ότι το πάθος των Έλλήνων δια το θέατρον είναι κληρονομικόν. Κληρονομία του αρχαίου πολιτισμού ό όποιος όχι μόνον δεν έβρισκον αλλά τούνησιν εξακολουθεί διακινούμενος υπό τον συγγένειαν Έσθλιώνων.

Έάν θέλατε ένα όπεροχο ταξίδι τότε πηγαίνετε εις την Έλλάδα.

Οι Έλληνες λαός αξιγάπητος και πρόθυμος να εξυπηρετήση τον ξένον περιηγητήν.

Η έν Χάγη εκδομένη έκτασις «ΕΒΗΑ» έδημοσίωσεν προσράτος άρθρον, αναφερόμενον εις την τουριστικήν ανάπτυξιν της χώρας μας. « Έάν θέλατε — γράφει — να πραγματοποιήσετε ένα όπεροχο ταξίδι, τότε πηγαίνετε εις την Έλλάδα. Είθε θαυμαστή εις το μυνημαίς μιας άρχαίας χώρας, ενός ένδοξου παρελθόντος, τα έξοχα νησιά, τα όσα και την θέλασταν. Ένα ταξίδι εις την Έλλάδα εις προσήρει την εύκαιρίαν να άνακρίσετε παντού

τα μυνημαί μιας άρχαίας χώρας παρελθόντος και όόξης. Ή άνακρίσαστε εις την χώραν αυτήν είναι έγκράτεις δια κάθε ένων έπισημότην. Ή φιλοξενία του Έλλήνου δια όλόν έπίσημους. Οι Έσθλιες είναι και άξιατάτους και πάντως πρόθυμοι να εξυπηρετήση τον ένων περιηγητήν. Ή έλλήνικη κοινότη είναι έθωσιν, άπάρων πολλά προσήρει και περιήγειας. Τα τελευταία έτη έχουν άνακρίθη πολλά έθνωσιν, τα όποια προσήρειν έλας τας άνάσεις.»

Εις Ίταλική πόλιν

«Όδος Έλλάδος»

Τ ΗΝ τελευταίον ήμεραν του παρελθ. Ίταλίαν, εις την πόλιν Αρκενίον της Τροάδας έγινε μια μεγαλοεπίσημη ή τελευταία της άνωμασίας της κεντροεπισημότης ήδος της πόλεως, ως πόδος Έλλάδος. Εκεί την σχετικήν επίσημογραφίαν περίκειται περί της θηοτικής ήδος ή όποια όδωγει εις Γενόβαν. Περιήγειται κατά την τάξιν ή άνακρίσαστε Αθηναίων κ. Άγγ. Τονικαίς, ή συμβούλις της έν Ρώμη Έσθλιώνης Πρεσβείας κ. Πετρονίου, κ. πρόξενος της Έλλάδος εις Γενόβαν, κ. Κριτίσας και άλλοις έπίσημοις μέλη της Έσθλιώνης παρεκίσε.

Ή μαγεία που άσκει ή Έλλάς εις τους ξένους

Όποιος έπισκεθθί μετά φορά την Έλλάδα..

ΑΠΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ 'ΡΟΥΝ ΜΑΓΚΑΖΙΝ,

ΕΙΣ το έν Χάγη εκδομένην περιήγειον «ΡΟΥΝ ΜΑΓΚΑΖΙΝ» έκδημοσίωσεν προσράτος είσδον άρθρον, αναφερόμενον εις τας προόδους του Έσθλιώνου Τουρισμού, τα τουριστικά προσήματα της Χώρας μας και τας άρετάς των κατοίκων της. «Εάν θέλας ξηρονομία του ξένου, λέγει ό άρθρογράφος, εις ένα σημείον του άρθρου του, στα λόγια τα όποια μόνον ειπεν ό Χάγη Λάγγονος από του Λονδίνου καθέως είσισημώμεθα πρό του πλάσιου της Παλαιάς Όμοιολας: «Όποιος έπισκεθθί μίαν φορά την Έλλάδα το μόνον το όποιον έπισημεί είναι να έπιστρέφει εις αυτήν.

—«Όσοι, συνεχίζει ό άρθρογράφος, αυτή ή μαγεία την όποιαν άσκει ή Έλλάς εις τους έθνους, να είναι μια έκ των ολίγων της αξιόσημους του τουριστικού σημειώματος προς την χώραν. Οι Έσθλιες προσήπειν, όπως περιήγειται και τους προσήπειν άνακρίσαστε περιστάσεις εύκαιρίας να άνακρίσαστε και θαυμασούν την άνωμαίαν της πατρίδος των.»

Μία νέα στήλη της «Σενίας» ΕΛΕΓΧΕΤΕ ΚΑΙ ΠΑΟΥΤΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΝ ΣΑΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΗ

«Ανακρίσαστε εις τα έρωτήματα της σελ. 210.

1.— Το Έθλιον άνακρίθη από τον έκ Μαραθώνων πάλαιτον σοφιστήν Έβρωτήν του Άττικού (εις μνήμην της θανούσης δευτέρας συζύγου του Ρηγιλλής) κατά τα έτη 160 - 170 π.Χ. Άπεκαλόθη κατά τας άνακρίσεις τον έτών 1848 και 1857. Το Έθλιον ήταν κτίριον όπου διεκρίνοντο οι μουσικοί άγωνες και τα διαγωνίσματα άπαγωγίλας. Τούτο, κατά τον Φιλοστράτον, είχε στέγην από έξωλον κέρβου ήδυνάτο έκ να χωρήσει 4.772 θεάταις ή 5.438 άκρόαταις.

2.— Το όνομα Έλλάς ηνε προσήπειν από τον Έλλά η ν.α. Ένα έκ των ολίγων του Δευκαλιόνος και της Πύρας, που ήβανίλειους εις κάποιαν περιοχή της Θεσσαλίας. Προηγουμένως άνωμαίοντο Π ε λ λ α γ ο ι.

3.— Οι κυριότεροι άρχαιολογικοί και ιστορικοί τόποι τον νομούν: α) Α τ τ ι κ ή σ είναι αι Αθήναι, ή Έλευσις, ή Σαλαμίνα, ό Μαραθών, το Σούνιον, ή Άγινα, ή Ύβρα και αι Επίτατοι. β) Β ο ι ο τ τ ι α σ είναι αι Θέβαι, ό Όρκομηνός, ή Χαριόνη, ή Τανάγρα, ή Αύλλις (έθεν εξεστράτευσαν οι άρχαίοι Έλληνες κατά της Τροάδας), αι Ηλατιαι, τα Λαδύκτρα, αι Θεσπιάι, ό Όσορ Λουκίς. γ) Α κ α κ η ν ί α σ είναι ή Επάρτη, ό Μυστράς, ή Μοναβασία. δ) Μ ε σ σ η ν ί α σ είναι ή Μεσσήνη, ή Ίθώμη, ή Πύλος, το Ναυσίριον, ή Μεθώνη, ή Κορίνθ, ή Σφακτηρία, το Μανιάι, ή Κυπαρισσία, ή Καλαμάτα. ε) Η λ λ ι α σ είναι ή Όλυμπία, ή Ανδραβίδα, ή Γαρέντζα, το Χελμόκοτσι. στ) Κ ο ρ ι ν θ ί α σ είναι ή Κορίνθος, ό Ακροκόρινθος, ή Ίσθμια, ή Νεμέα, ή Λίμνη Στιμφορλια και ό Ίσθμύς της Κορίνθου. ζ) Α ρ γ ο λ ί δ ο ς είναι ή Τίρυνς (ένθα σωζόμενα κυκλώπεια τεύχη), οι Μυκήνες (κέντρον του Μυκηναίου πολιτισμού), το Άργος και ή Έπίδαυρος (ένθα το Άσκληπιειον και το περίηγειον θέατρον). η) Α ρ κ α δ ί α σ είναι ή Μαντινεία, ό Όρκομηνός, ή Τεγεία, ή Ήρακλα, το Βαλάντιν, τα Δολκιά, ή Τρίπολις, ή Δαμυτράνας, ζ) Ε υ β ο ι α σ είναι ή Έρετρία, ή Σκύρος και ι) Φ ω κ ι δ ο ς είναι οι Δελφοί, ή Γραβιά.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Ν. ΚΑΝΕΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΦΥΣΗ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου και τέλος)

ΒΙΝΑΙ τόσες οι αγέσεις που θα πρέπει να μιλήσει κανείς για να ολοκληρωθεί τη γλώσσα του με τους αρχαίους Έλληνες!

Ώστόσο όμως, όσα άνερα, όσα στο σχολείο μάθαμε κι' όσα απομεινάκια τριγύρω μας βλέπουμε ν' άφερνε το διάβα αυτών των ανθρώπων, είναι άρκετά να σταματήσουμε τη γύρω από τη ζωή τους περιπλάνησή μας και ν' αναρωτηθούμε :

— Γιατί ξέπιασε μια τέτοια θρησκεία ποίνα άφραστη ποίηση, γκαμπί έλλοιότητα, τόσο κοντά στη Φύση και τόσο άγνη κι' έλλοιαθάρα στη σύλληψή της ;

Άραβα μπορούμε να ποίμε πως ή αίτία είναι ότι ό άνθρωπος της έποχής εκείνης τράβηξε πάνω του τους θεούς του κι' όχι οι θεοί των ανθρώπων.

Οι θεοί της αρχαιότητας, στην ουσία και την έννοιά τους, ήταν καθαρά πλάσματα της φαντασίας των Έλλήνων.

Τών άστειρών και των νερών τ'ό χόος κ' ή πλυμύρα η, κατά το γραφικό στίχο της Μυρτιάτισσας, αρχικά τους είχε γιομίζει το μυαλό και την ψυχή ρίγος και δέος. Όταν άργότερα ή ένδραση και ή έκσταση τους έγιναν συνειδητή, τα φυσικά αυτά φαινόμενα στο νου και την καρδιά τους παίρναν μορφή και ιδιότητες και μαζί ήμ άφραστη ώραιότητα που έπιβάλλονταν σε πιστούς και άπιστους.

Παίρναν λοιπόν μορφή και ιδιότητες. Άλλά πώς ; Μέ τη φαντασία τους !

Άκριβώς όμως στο σημείο αυτό, της διάπλωσης, δηλαδή, και διαμύρφωσης του άντικειμένου της λατρείας, που δέν τό γεννάει από μονάχη της και δέν τό έπιβάλλει ή γύρω μας ζωή, άλλα τό δημιουργούμε έλόκληρο κατά τό φυσικό και σωματικό του «είναι» τό τη φαντασία μας, άκριβώς σ' αυτό τό σημείο βρίσκεται τό βασικό ελάττωμα μιας τέτοιας θρησκευτικότητας.

Ένα κλασσικό ελάττωμα που μία μέρα ή ίδια ή ζωή, ξεσκεπάζοντας το, δά άποδείξει αυτή μας τη θρησκευτικότητα άστείο κατωκάσιμα. . . Γιατί ; Ό λόγος είναι πολύ άπλός.

*

Τό μυαλό του ανθρώπου δέ μένει στάσιμο κ' ή συνειδησή του, με τό πέρασμα του χρόνου, άποχτάει έλο και πότερη καθαρότητα.

Όταν λοιπόν οι άνθρωποι εκείνοι, χορτασμένοι από τό γλυκερό δράμα των θεών και των έργων τους, ένιωσαν την ανάγκη να μπεινε στην ουσία, τό νόημα και τό σκοπό αυτής τους της πίστης κι' έπειτα δλ' αυτά να τά συνταράξουν άρμονικά με έλες τις μορφές της βίωσής τους, όταν έγιν' αυτό, τότε πιά οι θεοί τους άρχισαν να κατεβάζονται από τό βάθος τους.

Κι' άρχισαν να κατεβάζονται, γιατί ό άνθρωπος, που τους έφτιαξε κατ' εικόνα και όμοιωσή του, βάσυντας για ψυχικές τους ιδιότητες τα ίδια του τα συναισθήματα (νόηση, πάθη και συμπάθειες), είχε πιά μπει όριστικά και τελειδικα στη φαρθεία λεωφόρο της άφρευνητικής πνευματικότητας εκείνης, δηλαδή, της πνευματικότητας που μπροστά της πολύ δύσκολα όρθοστέκονται τό δημιουργήματα του έξωκοσμικού, του μεταφυσικού συναισθηματικού του και πού, για κείνον τον καιρό, τόν φαντάζαν άνόητα οι Ιερείς με τό να κρατούν μυστικά τα της θρησκευτικής τελετουργίας.

Άποτέλεσμα της άναπαράξης των λιμναμένων νερών της θρησκευτικής συνειδήσης των αρχαίων Έλλήνων, ποίφερε ή άφρευνητική πνευματικότητα, ήταν ένα άξεβιάλυτο μέρδεμα των φυσικών κλίσεων και όρμων του πλάστη ανθρώπου με τα διανοήματα και την πεμπουσία των δημιουργημάτων του, δηλαδή των θεών του. Και τόσο μάλιστα ήταν τό μέρδεμα που θεοί και άνθρωποι έγιναν Ένα.

Στό γραφό και τόν προφορικό λόγο τους οι Έλληνες έφεραν άπερίγραστα κοντά τους τους θεούς των. Και με τό να τους δίνουν άπάλυτα έντονα και παραστατικά κάθε διού τους ελάττωμα και προτέρημα (δρα και έρωτες θεών μέχρι και τού Γανυμήδη), κάθε διανόημα και άτομική κλίση (στο έπη του Όμηρου βλέπουμε τους θεούς να άνακατεύονται άνάμεσα στους ίδιους τους Έλληνες πότε σαν φίλοι και πότε σαν έχθροι), ύποβοηθούσανε άφάνταστα την ίδια τους την άνωτικότητα.

Άρραγαν, άλλα κάποτε πιά έφρασαν στο θλιβερό κατάντημα να πιστεύουν πραγματικά πως έλες τους οι έπουεδηότες άδυναμίες βρίσκαν ενσωμάτωση ή τουλάχιστο ήταν συμπάθιμνες από τους θεούς τους, γιατί κι' αυτοί, έκαί πάνω στον Όλυμπο, τό ίδια κι' απαράλλαχτα έκαναν !

Στό κατηφόριμα αυτό των Έλλήνων τί μπορούσε να τους συγκρατήσει ;

Οι θεοί δὲν είχαν να τούς ἐπιδείξουν καμιά ἀνωτερότητα. Ὅσοι είχαν τούς ἦταν δοσμένες ἀπὸ τούς προσκυνητὲς τούς, ἀφοῦ ἐκείνοι ἦταν δημιουργήματα τούτων. Κι' ὅταν οἱ τελευταῖοι ἔρτσαν σὸν καταφύγισμα ποῦ εἶπαμε, ἐκείνοι, οἱ θεοὶ δηλαδὴ, είχαν πιά πάψει νάχουν τὴ δύναμη τῶν ἀνθρώπων καὶ ν' αὐτοεγκλινοῦνται καὶ ν' αὐτοσυγκινεῖται, γιατί δὲσ τέτοια ἔρτση είχαν τούτοι τὴν είχαν δώσει σὸν θεούς, κι' ἀπ' αὐτοὺς πιά ἐξαγαγίρεσιν στους ἀνθρώπους, ἀκριβῶς ὁμοία ὅπως αὐτοὶ τὴν είχαν πρῶτοτερα ἐκποστῆσαι σ' ἐκείνους.

Καὶ ὁ φύλος αὐτὸς κύκλος γίνονταν γιατί, ὅπως εἶπαμε, οἱ θεοὶ ἦταν δημιουργήματα τῆς φαντασίας τῶν ἀνθρώπων.

Κι' ὁρίσῶμεσ αὐτὸ εἶναι ἡ οὐσιαστικὴ διαφορὰ μὲ τὴ Χριστιανικὴ θρησκεία.

Ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι γέννημα τῆς φαντασίας κανενὸς ἀνθρώπου. Τὴν ὀπαρῆ του, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ὁμολογεῖ καὶ ὁ Ἰουδαῖος τὴν καταγγέλλει, ἔθνικὸς ὅμως τὸ θρησκειακῶν, φιλόσοφος Ἰωάννης, ποῦ ἦταν σχεδὸν σύγχρονος τοῦ Χριστοῦ: «Γίνεται δὲ κατὰ τούτων τὸν χρόνον, —γράφει στὴν Ἀρχαιολογία του—, Ἰησοῦς, σοφὸς ἀνὴρ. . . Ὁ Χριστὸς ἦν οὗτος κλπ.».

Τὴν ἀνωτερότητα πάλι τοῦ Χριστοῦ, τὴ δύναμη τῆς αὐτοσυγκίνεσως καὶ τῆς ἁνδρασύνης, τὸν πρῶτο χαρακτηριστῆρα καὶ τὰ πανανθρώπινα αἰτήματα, δὲν τοῦ ε' ἀπόδοσαν οἱ ἀνθρώποι: τὰ ἐπέβαλε σ' αὐτοῦ ἡ προσωπικότητὴ του, τὸ ἐπίμονο καὶ μερικὸ ἀπὸ συμβιβασμοῦ παράδειγμα του. Ἐχίρε ἀνάμεσα στους συμπατριῶτες του, συμμερίστηκε τὰ βασίνα καὶ τούς πόνους τούς, ἀντιτάθηκε στις ἰδίες του τῆς ὀρμῆς καὶ σ' ἀρμητικὸ καὶ ξετραχειλιζόμενον ρεῖμα τῶν παθῶν τῶν τριγυρῶν του, κι' ὅσο μπόρεσε τούς εὐεργέτησε. Κι' ἄλ' αὐτὰ κι' ὁ ἀκητισμός του, ἡ ἀνυπερέβουλη ἀγάπη του στὸν ἄνθρωπο καὶ τέλος ὁ ἀδικος καὶ τραγικὸς θάνατός του, ἐσφίξαν τὸν ἄνθρωπο καὶ τῆς ἀδυναμίας του, ποῦ ἡ δολιγλικὴ μορφή του ὑψώθηκε ἀπὸ μόνος τῆς πέννα ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα κι' ἀσάλευτο ἐπέβληθη τὸν παράδειγμα του.

Λέγοντας ὅμως αὐτὰ καὶ σὺγχαιρα ἀνεύχοντας καὶ τούς ἀρχαίους, βλέπομε νὰ στέκεται καὶ στὸ μέρος τῶν τελευταίων κάποιος ἄλλος, ὁμοία δυνατὸς. Κ' εἶναι αὐτὸς ὁ τόσο σιχαμερὸς κι' ἀφιλοσόφητα κατασκευοφαντασιμένος κι' ἀπ' ὅσους ἔφερον ἑλληνικὰ καὶ ἀπ' ὅσους δὲν ἔφερον, ὁ μεγάλος ἐκείνος Ἀνδρῶπος καὶ πλούσιος σοφὸς: Ὁ Σωκράτης. Θέλω νὰ πιστεῦω πῶς δὲν εἶναι ὑπερβολικὸς καὶ ἐξῆς τῆς πραγματικότητας λέγοντας ὅλους αὐτοὺς μικροφύτους μὲς σ' τὴν πολυπραγμοσύνη τούς. Κατηγορῶντας τὸ Σωκράτη γιὰ παιδεραστὴ, δικαιολογεῖ τὴ γνώμη τούς μὲ τὴν ἀποψη πῶς κατὰ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ ὠραίου Ἀλκιβιάδου, ποῦ τὰ ἱστέρησε ὁ Πλάτων σὸν Συμπόσιόν του, κερβύνεται τὰ παρὰ φύσιν αἰτήματα τοῦ Σωκράτη, ποῦ μὲ πολὺ μεγάλη τέχνη τὰ ἐμφοροκονεῖται ὁ μαθητῆς του.

Γιατὶ ὅμως νὰ παρεδχοῦμε τὴν ἀποψη αὐτὴ καὶ ἄχι τὴν ἀντίθετη, πῶς δηλαδὴ τόσο ὁ κλπ.μειδῆς ὄσο

καὶ ὁ Πλάτων λένε τὴν ἀπλή, τὴν ἀλοκάβαρη ἀλήθεια ποῦ ἀποδειχνοῖ τὸ Σωκράτη ἀλήθινον ἀπράνταχτο βράχο ἡθικῆς, ἀπροσπλάστης ἀπὸ πονηρῆς σκέψης μπροστὰ στὴν ἁμορρία ἐνὸς ἀντρα; Γιατὶ ν' ἀποχετοῦμε τὴν ἄλοκάβαρη ὀπποτη, αὐτῶν ποῦ τὸν συκοφαντοῦν, κατηγοροῦν, ἀφοῦ ἡ ἱστορία τῶν χρόνων ἐκείνων μὲς παρουσαδεῖ κι' ἔναν ἄλλων τέτοιον ὀγκάλιστο ἀπροσπλάστης ἡθικῆς ἀπὸ πονηρῆς καὶ βρώμικης διαθέσεως μπροστὰ ὄχι πιά στὴν ἁμορρία ἐνὸς ἀντρα, ἀλλὰ μὲς γυναικίαις σὸν πρόσωπο ἐνὸς ἄλλου σοφοῦ: τοῦ Σωκράτη, ποῦ ἐκίμε τόσο ἀνυγκιντῶς ἀπὸ τὴν ἁμορρία τῆς περιφρονητῆς Φρόνης, ἡ ὁποία προκλητικὰ μανιασμένη κλυδοῦται μπροστὰ τού, ὥστε σὸν τέλος ἀπελιπώμενη καὶ καταξημελιωμένη τὸ φρονῶς: «Νόμιμα πῶς εἶσαι ἄνθρωπος, μὰ σ' εἶσαι ἀγλαμῶ!».

Ὅπως καὶ νάχει τὸ πράγμα, γεγονὸς εἶναι πῶς μπροστὰ τοῦς ἀρχαίους Ἑλλῆνες, ἀλλὰ καὶ σήμερα ὁμοία μπροστὰ σ' ὄλον τὸν κόσμο, ὁ Σωκράτης στάθηκε δ, εἰ ὁ Χριστὸς στους μεταγενέστερους.

Ὁ Χριστὸς ὅμως εὐνοήθηκε ἀπὸ τὴν τύχη... ἤρε σὸν κόσμο τὴν ὄρα ποῦρεπε. Ὁ Σωκράτης ἤρε ποῦ νωρίς κι' ὄσο δίδασκε τρέχων πολλούς αἰῶνες μπροστὰ ἀπὸ τὴ γένια του. Ὁ Σωκράτης ἀποητοῦσε καὶ δίδασκε τὸν Ἐν ἂ θεῶ. Τούς θεούς, ὅπως τούς είχαν κατανητοῖ οἱ σύγχρονοὶ του οὔτε τούς παραβέχονταν, οὔτε τούς πιστεύε. Ὁ ἀδικος καὶ ὁμοία τραγικὸς μὲ τοῦ Χριστοῦ θάνατός του, ποῦ ἀτιμῶσε ὄλους τούς συγχρόνους του, βράλε ἀπότομο τέλος στὴν ἐξείρετη διδασκαλία του. Ὁ τρόπος τοῦ θανάτου του μὲνει φανερὸ παράδειγμα πειθαρχίας στους νόμους τῆς Πολιτείας καὶ ἡ διδασκαλία του πρόδρομος τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, στις Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ὁμολογεῖ πῶς στὴν Ἀθήνα βρήκε βωμὸ ἀφιερωμένο σὸν Ἄγνωστο θεῶ: Ἄιερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ πεδῶματα ὁμῶν — εἶπε στους Ἀθηναίους, ὅταν μίλησε γιὰ πρῶτη καὶ τελευταία φορὰ ἀπὸ τὸν Ἀρειο Πάγο, — εὐρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπιεγραπτο, Ἀγνώστῳ θεῶ. Ὅν οὐν ἀγνοοῦντες ἐσεβέετε, τούτων ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.».

Ποῖς ἔρεει τὶ θὰ γίνονταν ἂν ὁ Σωκράτης ἔρχονταν σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ἀργότερα. Ἐπείσοσ τὸ γεγονὸς εἶναι πῶς τὸ καταφύγισμα τῆς θρησκείας τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὴν ἐποχή τοῦ Σωκράτη εἶχ' ἀρχίσει νάβαι ἀπότομο. Κι' ἐπειτ' ἀπὸ 700 σχεδὸν χρόνια, πᾶν ἀπὸ τὸν κᾶθε ἀρχαῖο νῆο, τὸ κᾶθε δέντρο, τὸ κᾶθε ποτάμι, τὸ κᾶθε βουνὸ καὶ σῶδετρο μέρος, πλανοῦνταν, ὁμοία κινητήμενα πούλια, τὰ λόγια ποῦ, τὸ μισοκρημνίμενο καὶ ἀπὸ τούς φανατικὸς χριστιανισὸς λεπλοτημένο μαντεῖο τῶν Δελφῶν (ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος τοῦχε πέρα τὸν Τριπέδα καὶ τὰ ἄγκυλα τοῦ Ἀπόλλωνος) ἔβανε γι' ἀπάντητὸ σὸν Βυζαντινὸν αὐτοκράτορα Ἰουλιανὸν τὸν Παραβάτη, ποῦ, ἀδιέφθωτος αὐτὰς ἀρχαῖο-πληρωτῆς, ἤθελε ν' ἀναστήλωνε τὴν ἀρχαία θρησκεία: « Εἶπατε τὸ βρασιλεῖ χαμαὶ πῶσε Δαίδαλος αὐλά, Ὅσοι εἶσι Φοῖβος ἐχει καλῶν, ὄν μαντεῖα δάρηεν ὄν παγῶν λαλοῦσασιν, ἀπέβετο καὶ καλὸν ὄδωρ.».

ΔΙΟΝ Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ “Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ,”

150 ΧΡΟΝΙΑ άφου κατάλαβαν τής Κρήτης, οι Τούρκοι, μιά τμήση ανθρώπων άπ' αυτούς τους Ίβους, είχε γίνει κυρίαρχος. Κυρίαρχος, και άπέτανι του έπιστήμου 'Ο θωμισίου Διοικητή άόουρα. 'Ηταν ο Γενίτασαοι. 'Άγριοι κι αμφοβόροι, δίν λογάρισααν ποτέ τίποτε. Έκασαν πάντα έκαινο ποδύλαζ. Πίσωσι Παράδες που ίσπατε από Νήσι ή Πόλη γιά έσοχατίς, τους γύριαν πίσω στό Σουλτάνο, κιά φορά μί μιά άόασι και άόόουσι έκαλογογία, μόνο και μόνο γιά τό έβηλυόων τόν άρχοντα τής Κωνσταντινούπολης.

Γιά άντίπραση αό τούτη τήν άπαράδεκτη κατάσταση, ο Σουλτάνος Μαχμούτ Χάν, ο έπουναόόιμος Δίκασος, διάλεξ τόν πού γενναίο άόίματόαο του, γιά τό έπύδελή τή τάξ.

Στίς 12 Σεπτεμβρίου του 1812 έφτασε στό Σουλτάνο τής Κρήτης ο Χατζή 'Οσμάν Πασάς, μί τακτικό στρατό. Οι άόίλησι τής Χανιά, άόηρα τή έκαόόαρη άπ' τή Χανιά, άόηρα τή προχώραση Ρέλιμου, 'Ηρόόλοιο, Λαοόβη. 'Η άποστολή άόως ήταν άόόολοι, έπείθε ο Γενίτασαο ήταν ο καθίσιαν στό περιφέρια του ίνος μικρός βασιλιάς, κι έπείθε ένωμοί άόι μαζί, ήσαν άόήγρητα έπισαόόοι άπ' τή Αύτοκρατορικά τακτικό στρατεύματα.

Μυστικά, έίσοοησι τους χαλίφδες (χριστιανίο άόόόησι άραόάολο τών βουόωσι) ο 'Οσμάν, πώς έν ήθλων τό βοηόόησι στήν έξουσίαση τών Γενιτασαοί μπεροόωσι τά προμηνόουσι όπλα και πολυμοφεία πού είχε γιά χατήρι τους μαζέλι στό χωριο Νεροκούρου (νοστή στό Χανιά). Πήγαν. Κι έχι μόνο οι χαλίφδες, μιά και άλλοι πολλοί. 'Ωπλιόοησι. Εροόόόησι. Έτοιμάσησαν. Πέριεσαν. 'Ηλε στόν τόπο άόίνο ο Πασάς μί τών τακτικό στρατό του. Έκούήσε μί τούς 'Χριστιανούς.

μα πού άναπεί μιά' στό βασιλείο τής μονοφεί, τά μιά χαρίσι τή χαρά και τήν πικωαική άόουσι γιά ν' άόόουε τά αόίνα, μιλώόικά προόόόα πού λένε, σάν προουήσι, τά πουλάι, ή άροοιτηγί, οι αόες μιά στό άέντρο, πάουσι στό τά ιρά και στό Λουλοόβια.

Νά πούσιμε πώς άόήρηε μιά άόουσι άώωρη άπό μός κι άπ' όσε Ι-χουε όποτάδής άουσιμας.

'Η πιστι αόή ίσση τού τό κλειδί πού άόίνα τή χροσή Πόλη γιά τό πέρσοιμε στήν πολιτία τής θείας Γωόωσι. 'Η Ίβια αόή πιστι έόησι γιά τό μιλήσι σό Προφήτι μί τό πύδωσι του 'Αμπίρου 'Αγαόόου. Αόή τή πιστι έόεσι ο' έπικωινασι πικωαική τούς μεγάλω Μύστες τού θείου Λόγου μί τόν Ι-διο τό Πατέρα.

Κώσι τή ζωή σου μιά πιστι στήν 'Αμπίρη Σουόόηση. Μί αόή κι ο' άόίνασι δά κατακνήσι. Δίν άόήρηε άόίνασι. 'Υπόρηε γολυόημα μόνω καιόλι γιά τό πέρσισι ο' άλλη ζωή.

Προουήσι σου θεία Σουόίσηση ή σέ άποάόάζη άπ' όλες τίς άόήχησι σου

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΥΡΛΟΙ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ Ο ΠΝΙΓΑΡΗΣ

'Η δράση κι' ο θρύλος του Χατζή 'Οσμάν Πασά

Του τακτικού συνεργάτου μας κ. ΠΑΡΙ Σ. ΚΕΛΑ-ΓΙΑ

'Άρχισε τό κυνηγητό τών έμικρών βασιλάόωσι. Έόίνασιση καιοική, 'Ο-που άόίνασι ο Πασάς Γενίτασαο, τών κρηόόισι στό άέντρο. Τόν έπυγιε. 'Απ' αυτό τούσιμε τό παρανόμο ο Πνιγάρης.

Οι υτόπιτι, άόύασαν. Βρήκαν, στό πέρσοπό του, τόν αστήρα τους. 'Όλο και πέρσοόόοι άπ' αυτούς άπύλοζαν και πήγαιναν μαζί του. 'Όλο και λιγύόωσι οι τυραννικοί. 'Όλο και καλύτεριε ή ζωή τών Κρητικώσι.

Θύλιος άόήσινα τό κυλοφοροόίο γιά τόν Χατζή 'Οσμάν. Είναι χριστιανός, έίλιαν. Είναι ο θείκος τού Πατριάρχη τής Κωνσταντινούπολης Γρηγόριοι του Ε', πού ο άρχηγός τής 'Εκκλησίσις κατάόώωσι νά τόλ άόήση γευτοπαά, μόνο και μόνο γιά τό αόήση πιστούσι Παπύ-Γάνωσι, είναι σέ αω-στό του άουσι, συμπλήρωσι οι καταπολέμωσι. Έπει τό παρανόμο συμπυλόόησι. 'Αντι Χατζή 'Οσμάν Πασά, ο κόσμος τόν έίλιε: 'Ο Παπύ-Γάνωσι ο Πνιγάρης. Κι' ο θρύλος ανέλιζε: σάν βριαόόωσι στό Χανιά, συ-χιά μεταμωφείασι και πήγαινε αό κρηόόι κατακόμβησι γιά τό πάρη μέρος σί χριστιανίσι λευοογίσι και γιά τό καιώηση. 'Άλλοι πάλι άόίγησαν πώς, λίγο πριν άπό κάσι πολεμική συμπελοκή, πήγαινε οι κάσι άπόμωρο σημελο κι έκασι τό σταυρό του.

Οι υτόπιτι, πήραν γιά κιάδ άόόροσι. Τά καιοικωοίσιμα κορμιά τών ρα-γιώόωσι, άνασθηλόόησαν. Τό έίλιμα τους γιούσι ζοφράδ κι' αόύοσιποόήση, στήλιωόωσι άόήρηα στή ματιά τών Τούρκωσι. Τώρα, ήσαν κι' αόίτοι άόήρωποι. Τώρα, στήν ήβλε ο κάδ' 'Οθωμανός άό έόόησαν τό άνομετρηθί μαζ' τους 'Αν έπύοησι νά παροβόγυσι έίσισι τήν παλληκαριά, έίσι στή δύνασι, και έκρωόωσι άπ' τήν άρχή πώς ήταν δυό άόήρηασι έσοι, έόόόησι τήν άποισ-άόήση προόόήση. 'Όχι σάν πριν, άόήσι ή κάδ' άναήρη έόήρησι μί τό δόόωσι έπ' ό ίνος είναι ραγιόσι κι' ο άλλωσι άόήρησι...'

Ο Χατζή 'Οσμάν Πασάς, πνίγισι και έξολοόήρωσιμασι, έκαόόήσι μιά-μιά τίς έπαρχίσι τών Χανιωσι και τού Ρέλιμου. Στό 'Ηρόόλοιο άίωσι, στό Μεγέλο Κήτρο άόωσι γιλοουσι τότε και πού ήταν ή προουήσιση τού Νη-οισύ, τά πύόμωτα άόήρηαν άόόόλοσι. Οι Γενίτασαοι (πολλοί, πύόσισι, Ι-σχυροί) κιάόήσιαν στό Κήτρο και δίν τού έπύρημα τά μπι. Ταύτοόηρο, έίλιαν άποισαύωσιση στό Σουλτάνο πού κρηόόωσι πολλά άόωρα και παρ-άσσησι τήν κατάσταση τών πργαμύτων άόωσι τούς σινερε: 'Ο Πνιγάρης - έί-παν - βαφτίσθη χριστιανός. 'Ωπλι-σε τούς υτόπιτι. Κρησι τόν κάδ' Τούρκο. Σινερεόήσι μί τούς Κρητιωσι νά πωλοήρωσι μαζί του και σάν κη-σι, δά κρηόόήσι αόύοωσι στό Νηόί και δά έκατοσασήθε ο Ίβος ήγμώσι. 'Ηταν - κατάλιζαν - προόόήσι άπέ-νωσι στή Μεγέλη Πύλη.

Έροό' ο Σουλτάνος. Μί έίβωι καρ-έβι, τού ίσπατε τή άνάόήση τού άόίκαητή Κρήτις - ένώσιμα χροσι, ο-στρα άπ' όταν τού έίλιαν άωιρησι.

Σάν γύρισι στή Κωνσταντινούπολι, τόν έόήρωσι στήν Προύσα, κι' έσι, σέ λίγο κοπό, τόν σκότωσαν. (Δίν άόή-να ο ινώι άλλη πέρσισηση τού άόί-μωροσι ή κλάσι σέ Σίρι ή άόήρηση τού άόήρησι τού).

Τό τί σημεσι έπικωλοόήρωσι άπό έ-συσι ο κάδ' Πασάς άπ' τό Νηόί, δίν πέρσιρηόόησι. Οί άποήρηωσιμαί Τούρ-κοι, έσαζαν χωριό άόήρησι, γήρσι, γυλισσι, παιόίσι, γιά τό έκπέρησι τούς πνιγώσι τών άόίων τους.

—34—

Χαροκτητοόόοι γιά τούσι, είναι και ή παροόόωσι πέρσισηση. Στό μωρό Τούρκο σινωικωόίμο Κιου αρτζέ, μωρά χιλίετρα άνατολικά άπ-

πού είναι το μεγαλύτερο μέρος της ζωής σου

Γισο άναχωρητήσι μί τούς Ιερούσι στο-χασμούσι σου γιά τόν άγιο Τόπο, τή μονοφεί, πού τή άωορασισι μί τί έ-γγρα άέντρο, πού τήν ένωσι μί τί έ-δρις και τίς υπαλλήλιτις τους τά ιρά, τά πούσιμα και τά πνύμασι τού δό-ουσι.

Πέρσορησι τούς έόρωσι σου. Θά σκορησι μιά μέρα ή στρατιά τους, σάν τά φύλλα τών άέντρων στό πέρσιμα τού άόήρησι τού εθισωόόου.

'Αόόήσι τή γή πού πατάς, αό μώ-να σου. Σήρησι τή τούθ θησαυρούσι τής. Γιά νά τού βρηθ, θά κοροστίσι, μί είναι πύόσινα τά έόωρα τής μώνας - γής, πού άίσιι σέ παιόίσι τής.

Κώσι ό, τι ήμωρησι, μί κάδ' άουσι, γιά νά γίγη ή άόωσι σου άόωγο τού πικωόωσι. Τότε μόνο θά καιώσι νά πέρσιμα ρώσιμα τής θείας Γωόωσι. Έόήρησι έκίσισι πού άόήρησι τή θεία Μωναόία.

ΧΡ. ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΩΜΕ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

ΤΡΙΚΑΛΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΘΥΓΑΤΡΑΙ ΚΑΙ ΔΟΥΛΕΣ ΣΤΗ ΖΗΡΕΙΑ
ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΘΥΣΙΕΣ ΤΩΝ ΝΟΤΑΡΑΙΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Τού συνεργάτου μας κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΟΥΤΙΒΑ
(Λεύκτος και τελευταίον μέρος)

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ Νοτα-
ρα, μετά την άδωσιν
της Κοινωταυτοπο-
λης και ο' ύλη την πε-
νταετία της αλωθείας,
έδωκε πολλά τέκνα της
στην υπερασπίαν του Χρι-
στού, σάν λαούς, λεγο-
μένας και Πατριώ-
τες. Έβασε στή Χρι-
στιανιστίαν και δύο "Άγιους": τόν "Άγιο
Γεράσιμω και τόν "Άγιο Μωκείριω. Ο
"Άγιος Γεράσιμω εκλήθη της θεαματικής
αδωγένειας τών Νοταραίων, που διακρί-
νονταν γιά τήν ελπίστική ζωή, γεννήθηκε
στέ Τρίκαλα της Κορινθίας στί 1509.

Τό κοσμικό του όνομα δέν είναι γνωστό.
Τό όνομα Γεράσιμω τό πήρε στή "Άγιο
Όρος, έπου πήγε γιά μοναχία μέσ
ενθελουσίαν και έπου έκανε άσκητι-
κήν ζωή έπί, άφ' ου έχε περιλήθει προ-
γυμνάσιω και έγέρθηκε πολλάς περιουχί-
ας της Ελλάδας. Έπειτα πήγε στή Ιερου-
σόλημ, έπου και χαριστήθηκε ιεράς.
Μετά από λίγη χρόνια έρχε και άπό εκεί
γιά νά ταξιδέψω σέ πολλές χώρες και
νά βρει τούς πλουσιότερους προσκοπο-
λισμούς που τό άνησχω παύμα της
ζήτησας. Πήγε στην Κοινωταυτοπολίαν,
στην "Αντιόχεια, στή Λαμιακή, στην
Αθήνα, στή Αθήν, στην Κύπρω,

στην Κρήτη, στή Ζάκυνθο, μέσ' έφ' ού-
σας και πάλιν έρχε και τέλος έβασε
στην Κερκυραία στί 1538 και έρακεστί-
σθεκε έσκηστική στην Κολίδα τών "Ουα-
λων. Εκεί έβασε Μοναστήρι με τό ό-
νομα "Νία Ιεροσολήμων και έγινε ή-
γούμενος του. Έρχε σάν άσκητής,
πάντα διδάσκωντας και διευρύνων
τό παρθεύσιω άνθρώπων. Μετά-
βλεψών τόν τόπο του σέ τούς λατρείας και
τήν περιουσία του την χάρισε στό Κοι-
νωτικό Μοναστήρι. Άγώμας με συμβί-
βηκε πολλά χτήματα, έκανε δικας έξέ-
τακας και έφτασε και μέγρη τού "Ανώ-
τατου Διοικητήριω της Βενετίας γιά τήν
υπερασπίαν τών Βουλων του. Μέσ
από τήν άσκηση άνωθε ή έβασε
σχημα κρήνη. Έβρίσθη και ελάττω-
τό π' άσκήσει της κολλήδας και κέτω
άπό τήν άσκησιον σήμερα οί λι-
τανείας. Έρχε σάν άνθρώπιω άνώτερω
και έγινε "Άγιος. Πήθε στην Κολίδα
των Βουλακίων στί 15 Αύγουστου 1579
και τό 1625 άνακηρύθηκε "Άγιος. Εκτί
τήν ημέρα τού θανάτου του έγινε πολλά
θημάτα γιά τούτο οί Κερκυραίοι
πιστεύαν πως πρόματι αύτός οί άνθρώ-
ποι ήταν "Άγιοι. Θεωρείται προστάτης
της Κερκυραίας. Η μνήμη του τιμάται
με μεγαλοπρέπεια δύο φορές τό χρόνο,

χέρια του και τίς δύο του κόρες, ή νά
τίς βιάσουν οί άρπαδέες έκεί δά μπο-
σά το κ' ύστερα νά τίς κρημάσουν.
Οί κοπιώδες πίσιω στά πόδια του
παιών τόν παρακωλοούσω νά μή δειλάσω.
Γιά λίγες στιγμής, οί Πατέρας, έμεινε εκ-
σπύρω. "Υστερω, άρπαζόντας τό γα-
τογάδι ένός Μουσαυλιάνου τίς έσφαί-
ρι και τίς δύο. Μά σ' αούστηγίμη, χωρίς
πό άδωσιν καρπό νά συνάδωσω αύτούς
πού τόν άγριο πύσω του, ήμισο τό κρη-
τό σπαθί στό λαμό και στό στήθος
οί άνωθε σ' αύτούς πρόλαβα. Σί ένά,
σέ δύο, σέ τρείς, σέ πεισερίσι. "Όπου
έπεσε κ' οί έθιος χάσω σκοτωμένω.
Οί θύλλω λείε πως γιά πολλά χρόνια
κατόπι, στό μέρος που έγινε ή σφαγή
φύτρωναν κατακόκκινα έργιολούλουθα
και οί τόπος έπικρε την ελόνα που είχε
και τήν ημέρα έκείνη τού 1813.

ΠΑΡΙΣ Σ. ΚΕΛΑΓΙΔΗΣ

στί 16 Αύγουστου και στί 20 "Οκτω-
βρίου. Ο "Άγιος Μακρίτω ήνος και
αύτός της αδωγένειας Νοταρά άπό τό
Τρίκαλα. "Ηνω άνώτερος και εσώθε.
"Ακούθιστε τό μοναχικό βίο, χαριστή-
νίθητε ιεράς και έπειτα Μετροπολί-
της Κορινθίας. Έβασε μέρος στην "Ε-
παναστάση τού Όρού. Με ά τήν άσκη-
ταχία αύτός πήγε στην Κερκυραία,
Τέρω, Πάτω και τέλος άσκήτησε μέγρη
τού θανάτου του (1805) στή Μοή
τού "Άγιο Πάτρω στή Νία. Έβρίσε
βίβλια υπέρ της σωτηρίας μεταλήθει-
σών τών θείων Μυστηρίων και "Αλιμαστί-
σων ή Σάλοση "Άγιων Βίβλων. Η Έσε-
κλήριω έκείνησ τών άνώτερω και χρι-
στιαστικό του βίο και τών άνακηρύξε
"Άγιο.

Τά Τρίκαλα άποστέλλων στή Τουρκικηραία
έτσι και σχημα άποστέλλων άπό τρείς
συνακούς, τήν "Ανα, Μεσολία και τήν
Κάτω.Και οί τρείς αύτοι συνακούς έπρά-
τουν στην περίοδο της αλωθείας τών
έθλων χωρών της Κορινθίας. Οί κακό
καρπός βήθεσε της έσπυρίως και αύτο
δωμάς οί πιστάς της Τριπολιταίας, παρα-
δίδωντας την ύπεροχή τών Τριπολιων.
Γιά τούτο σόλα τό έννοσηστικό κινή-
μα, εκτός τή Τρίκαλα έβασε μέρος.
Στήν "Εκκλήσιωστί δέν είχαν τυχαία
όση. Η άγάπη τών Τριπολιτών γιά τήν
πατρίδα και ο ένθουσιωστικό τους ήνω
μεταξύ. Πολύ άπό αύτούς έπαιξαν
ήλικούσ ύπό, άνωθε οί Νοταραίοι και
πολλά άλλω έδωσαν τίς περιουσίας τους
και τό αίμα τους γιά τήν λαό άγία. Τό
πάλιν τών έπιστολών τού έσπυ-
ριω, οί άδελφοί Νοταραί, Πανούριωσ
και Σιστήριω, προς τούς Προσκόπους
και προσεστίω της Τριπολιταίας και τού
Αίγιω στίς περιουσίας της "Εκκλή-
σιωστας μαγετήρι τών ένθουσιωστώ, τήν
υπόσπυρία και τήν άνακήρυξη τών
Τριπολιτών. Ένας άδελφός Τριπολιτών
Κερκυραίο, ο Γερμανός Έπιφάνιος,
κατακρήνωσ άπό τήν αδωγένεια Πε-
τριουσιουλίαν, έπως μες άνακρήρι
οί Ιστορικός Φώλιμωνας έρχε με τήν
πρόθεσι άπό τήν Κοινωταυτοπολίαν,
πρωτό έρχεστί ή "Εκκλήσιωσ, γιά
νάθε στή Γόρωνα και νά προπί τό
μέλλον τού "Αλή Ησεί και τό άδωσχω
τόπο που ήθε εν δέν ένώνωνται με
τούς "Ελλήνας γιά νά πολιτισθήστω στή
Συλατία. Και τού έβασήστω στή
Βυλατία. Εκεί τού έβασήστω στή
Βυλατία, στή Γόρωνα, έπίστω ή
"Εκκλήσιωσ. Τούτο, ο σφαιστικός Ιερο-
κλήριωσ, μετά τό τέλος τού άγίου ήθε
και έσπε τό άδωσχω στή Τρίκαλα.
"Η ένά σκεπία τών Τριπολιων, σπι-
κία άγρίων, έχε μαγετωκόταθ θεά
και είχε ήπικρε άργυρίων με σφαι-
ριώδες στήρες, πολλές αδωσίως στήρες
και άμνηστίω στην "Εκκλήσιωσ, άπό
τίς ύπόστω σήμερ έλάντων άπύρνω
γιά νά δειχώντω τό μεγαλό τών Τρι-
πολιων. Οί αδωσίτες τών Νοταραίων,
Πατριουσιουλίαν, Κορυθαίων και άλλ-
κός πολλές έπίσημα, άπαρτήσαν όλο-

λαία στη συνοικία αυτή, είχαν βυθισ-
 θείες στ' Άρχοντικά τους και φροντίζαν
 γιά τή μέριμνα τών κατοίκων της.
 Ο Πανσιώτης Νοταράς, ο γενικός επί-
 τροπος του έθνους, που διαίστερα από
 τή Φοική Έκταρία με άλλους Προ-
 κήτους και που διαπρέσ' όσας τίς
 Έθνοσωματικές του άγώνες, ήταν ή ψυ-
 χή τών Τριετών. Έκστρώσαν από τή
 θήκη γιά τή φιλοπροσώπησή του και
 τή ελπίδα, γιά τούτο άνοηκόνταν
 ο Ήρων - Νόταρας από τούς Έλληνας.
 Σά μορφή: τής διατήρησης του έθνους
 πρής τόν Πανσιώτη Νοταρά είναι: α) ή
 από 13 Δεκεμβρίου 1821 πρής τής
 Έθνοκής Βουλής, β) ή έγχεση τών άρ.θ.
 509 τής 22 Νοεμβρίου 1823 ύμολογία
 είνευσήσης τής προσωρινής διοική-
 σης τής Ελλάδας και γ) τή έγγραση
 με άρ.θ. 598 τής όης Ιανουαρίου 1824
 τού Βουλιακού Σώματος που άποκαλεί
 τόν Πανσιώτη ως συμπεράβησαν και
 έδωκε πολλά έγγραφα σ'όλκιμα, που
 μες περιεσχόντα τή μεγάλη τού Πα-
 νσιώτου. Η Μοσσία συνοικία ή έπιση
 έχει και αυτή μαγευτική όιά, κατοι-
 κώνται, στην Τουρκικότητα, από ποιμί-
 νες, χωρίς καμιά καλλίτερη ποικιλια-
 τική. Μόνο στη συνοικία αυτή κατέβαν
 οι παριστοί Τούκοι. Οι κάτοικοί της
 διακρίνονται διά τόν τραχύ χαρακτήρα
 τους. Διακρίνονται έπίσης τόν άλλον
 Τριετών, στην όμιλία, στο όρος και
 στο βάθρα. Η Κάτω συνοικία είναι
 χριστιανή πάνω στ' έρειμα κίτρινες κίτρι-
 κες τής άερ. Πόλισης. Πολλά λαίωνα
 έγινάν και έρημιας μες φουρνισιά
 πύλα. Σά με βρήκα μέλιστα σφιδάται
 τείχος από λίθια σιματρά παλιόγυ-
 να συστήματος. Είναι συνοικία πλη-
 γυτική και οι κάτοικοί της πάντοτε ήσαν
 έργατικοί γαλι τή έδαφός της είναι
 πιο εύφορο από τή έδαφός συνοικίας και
 διακρίνεται γιά τή στυριά τούς πεύκια.
 Σάν άρχοντας τής συνοικίας τούτης φέ-

Στό Άνω μέρος τών Τριετών τή Μοναστή τής Παγγής.

ρεται ο Δημ. Τουρκωβίτης. Ο άρχοντας
 τούτος διακρίνεται γιά τή χρηστικω-
 τή του αίσθήματα. Πολλά γράμματα έδωσε
 γιά τήν έξαγωγή του γαλι του και πολ-
 λών άλλον Τριετών αγκυματών, με-
 τή τήν άποτυχία του Όρλώφ, και τή
 σκληραία τών Τριετών γαλι
 θεωρήσαν σπένοντα με τίς άλλες
 έπαρτες και μέλιστα γαλι έλαβον ένε-
 γή μέρος με τόν Άκρίτο Νοταρά. Η
 Τριετία τότε έπαθαν πολλές καταστρο-
 φές από τούς Τουρκωβίτες, οι όντες
 άρκατοι γύρω στις 120 Τριετικές
 αγκυματώτες μαζί τους, έπιστοχός και
 μη, μεταξύ αίνων και τής Σαβή Νο-
 ταρά. Οι άλλες συνοικίες δεν έπαθαν
 πολλές καταστροφές γαλι οι κάτοικοί
 τους έφυγαν, γιά τή έπίτηρα. Μετά

τήν πώση του άρχοντα Τουρκωβίτη
 έφάνη στον άρχοντα τού νόμου ο Άν-
 δρίκος Γ. Νοταράς, ο αδελφός του Μα-
 κάρους. Τούτος έβρισκε ματωραπή πύ-
 ρα, ενώ ο Άγιος Μακάριος, νωό του
 Άγιου Δημητρίου, που σέεται και σύ-
 μαρο. Ο Παναγιώτης Άποστολίας γρά-
 ρει: «Τέλειωσθήνους του μεγάρου
 τού πύργου λόγιμα εν Κάτω συνοικία
 ο Βιοκίτης τούτος, ο Άνδρίκος ο έπ'
 είνευστή έδαφίζοντας όλη τού Φραν-
 τή, τόν έδαφον εν Κορίνθου όποις τόν
 θεαρέση ταγγένον έλιος θαυμασμού διά
 τήν πολυτέλειαν του έδάφ' ενώ με τόν
 θεαρέση ο ένεκτος άνω είνον η αδελφ'
 όνω έδαφίζοντας εν Ορεαίνω εν έρη μα-
 γάλου μεσών τινά οίκων» Προεί-
 παριστοί να διακρίνεται τήν περιουσία
 των ως μέλλοντας τού Άγιου Μακαρίου, ο
 άναχωρήσθ, ο Μακάριος έξήγησε και έ-
 λαβον ως άναλογίαν του τά έγγραφα
 ες ή έστηρίχοντο οι όρεαίνοι τών δε-
 κήρων έπαρχιών, ήσαν δέ τά έγγρα-
 φα τούτα ως άδύνατο οι γυναιές μας
 ταγγόντες γυναιές των πολλά έντες
 σέκου, τούτα καλ' ήν στυρήν έπρόκειτο
 να τή ή έδαφίζεις άνω εν τή πορφή
 προελθόν έπρόην ο Μακάριος εν αιώ-
 τή και κατεκράσαν, άναγκαστόντες δε
 τού Άνδρίκου ο Μακαρίου τού είνον
 η μη άναγκαστή αδελφ' έντιμα όέ άπο-
 λείψιμα τούτα έελ, άεσκον τόν Ορε-
 αίνων. Καί περιελθόν άναχωρήσας εν
 τής Ελλάδος μετρή εις Μονή, Μήνη
 δε ταπεινωρήσας έντιμα όποιακι-
 νός εις τινά προστάντων Ιεροσολίμων
 προστάθηνους (καθ' άνωστας) τών
 άρχόντων και δεχόμενος καλ' έστ'
 στην ελπίδα και έπιελήξας διά τήν
 άναχωρήσάν του, έπαρμένον τή λέξη
 διασκε άρχης ού ταγγόν σπυρήν τίν
 άπέδειξεν όπιώς ήν άναχωρησθήνους
 όπό τινος πλοάριου. Ο δέ Άνδρίκος
 έγκρατίως Βεκόλε τής έπαρχίας καλ'
 με τόν άπό τή Ζάχρη Βενέζο Μακ

Η μαγευτική Κάτω Συνοικία τών Τριετών

Υ Δ Ρ Α

1821 : Τò Νησί τών ναυμάχων. 1960 : Τò νησί τών πνευματικών αισθητικών ανθρώπων.

Η ΣΧΟΛΗ ΤΩΝ ΚΛΑΣΩΝ ΤΕΧΝΩΝ - ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ - Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΗΣΥΧΙΣ

Τò Συνεργάτò μας κ. ΑΝ. ΔΡ. (Αθηνάιο)

Ιον

Η θρησκή Γέρα, τò νησί τών θρωικών νεκρώσεων τού 21, με τὰ μεγαλόπρεπα άρχοντικά τών Κοινοτήτων, τών Μουσουλμάνων, τών Τοιμαγίων και τών Βιζαντινών, έχει γίνει σήμερα τò προσκήνιο όλων τών πνευματικών ανθρώπων.

Την ελεχ ξανααπεκρίθει την Γέρα πριν μερικά χρόνια. Ήταν πάλι καλύτερη μετ' η κινήσει της σε έννοια και περιβαριστά, ήταν αγαθόν μεδμήμη.

Μò έκανε έντοση με τ' άδωτικη και ύψιστην φρονηματò τού περίηρου τοπίου της, που ένα έε πρώτòς όρας μου έδνε την έντοση τού άλλωρίοσίου, σιγά - σιγά άρνε να παραστέζει μπρος τò έκτελετο θέλημα μου, μετ' παραξενν χροματικò άρμονία κ' ένα

σινολο πλάσιο, γεμίσò από θέματα κατ'όλην γιά δημογραφική άρνη τέχνης - και σφάηρα τού - έννοια μετ' πρόσρησι, άς πούμα - και άπια από μέσα μου πιας τò νησί αυτό τò τόσο πλάσιο, σε καλλιτεχνική είνεση, που σινοτη με έννοτη τò παρελθόν ένδιαφέρου τών ανθρώπων τού πνεύματος και της τέχνης. Και δέν διεφείθημ σίνω συλλογησών μου αίνου.

Σήμερ η Γέρα μας άποταί τò επίκεντρο τού παρελθόν ένδιαφέροντος - άπια ό σόρξου τών έννοι τωριστίων, τών Συμφώνων, τών συγγρημών, τών δημοσφαιρών, τών έπιστολιών και όλων έι γίνει τών πνευματικών ανθρώπων.

Πού άρελαται έμεις η τέχεια ατή

Τ Η Ν Ο Σ

(Συνέχεια έκ της σελ. 18)

θαυμάσιò τò έμυροσ καλλιτεχνικόν δαιμόνιο τών Τηνίων.

Τò μεγάλο δόνατο που έχουν περιβλήθ με τών φυσιοτερότων της παρρωσιού άπερηγοήσις-Γούθης, Άύστρης, Χαλσιότις-άηχουσι εις τò Πάσιου τών Αδωνάτων και άλλα μεγάλα με διεθνή έπισης άναγνώρισι δόνατο, ως τών Φιλιστότων, Φόλια, Έκτορος Λοιπά-

μεινή πολλές περιόδους. Στην άρχή έμεις της Έδαλνις Έκπαστάσις άρξαε τραχύνό θάνατο από την αλιγορη θανα Χανωίη όρνεντ Νοίρη Βεγίνας, μετ'έπει τού Κιαζιλ Νέρ. Ο Άνδρως είχε μεγάλη βιβλιοθήκη σίνω πύργου τού η όπλα κατεστράφηκε μετ' τò θάνατο τού.

Τò Τριελαίο που φρονισαν τίποτσι άρξες και έδωσαν σίνω Έκπαστάσις άρρωσιούσ άρξες και άρκατο αίμα και άλλωδρες παρρωσις, μετ' την άκαλαήρηση τρωισαν την Έργατάλην γρητò ή Τρωαίικη σφαιρώναν σε άλλους έφ'όνας και σε άλλες πόλεις που τού άναγαν ελφίρωτον μέλιον.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΤΙΒΑΣ

κη, Δούκας, Ρενιόρη, Λαμποιδιου, Βουλλογη, Σώχου, Λαμάρ, θò τò διαβόηση ό έπιστάτης σηματούμενα κάτω από τò άριστογρηματò τούσ που προσέβαρον διά τò Μουσείο τού Ίδρυματò της Παρρωσις.

Παλαιός συλλεκτής και άδρωπος που τρέφει άγάπη σίνω τυπωματò κόσμο, έδεις όρισμένω άρνη τέχνης που έχει προσφέρει μεχρι σήμερα εις τò Ίδριμα, πρόκαται να δωρηση άκόμη δώδωλρου την σπανία συλλογην τού η όποια έε κοσμηση τίν άνευρημένη εις τò Μουσείο νένω αλφουσιου. Ο συλλεκτής όστος και μέγος ευεργέτης τού Ίδρυματò είναι ό κ. Παπαδόπουλος, ό γνωστός Ίδιοκότης τών Λουτρών εφοιήσε τών Αθηνών.

Α. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Είς τò προσηγέτιο νήος : Τò υπό έντοση και τò υπό σάκην ίσγα-Τò έπι τοίχημα τού Δευθεντò Ηλεκτρικής Ένεργείας Τήνου κ. Καρίθου - Και μερικò κατατοπιστικò πληροφορία διά τού έπισκόπης της νήσου.

Έξείδω της νήσου, και ποιοι σκεπτασιν άπια η κατασφ'η τρωιστικò τίποσ μεγίστου και παρελθόν ένδιαφέροντος;

Η διεθνή πρόβλη της Γάρας άρελαται, κατά μέγιστον μέρος, εις την άπειρον της Σχολής Καλών Τεχνών.

Σò μεγαλόπρεπο παλιό άρχοντικό τού Τοιμαγί, που άρρωσθήκατο τò 1936 παρά τή Σχολή Καλών Τεχνών, σφαιρησθε τò Παρρωσιό της Γάρας, η ζωιστικα τού όρισιο άρξαε τò 1939. Έκπαστάσις άς πόλεις, η κατορη, γενησιν τò έννοικισον προσηνικά την άριστορηστικά τού Άπό τò 1946 η Σχολή άρξαε να λειτουργή ένδοτικώς.

Ένας πραγματικòς καλλιτεχνος, ό καθηγγητής της Σχολής Καλών Τεχνών κ. Περικλής Βουζάντιος, θρωιστάς και έργατάλφους τίν Γάρας, όπου τò καλλιτεχνικό τò άδωτικον του σφαιρησθαι τού άπείρητου και παρρηνιό διακεία, άδωλας την διεθνή τού Παρρωσιότα και έπιδόθη άδωλαστικα εις τò έργον της άνωδοτησής του. Και πρέρκατ, ό έκτελεσ αίνος καλλιτεχνος με την άγάπη τίν ην πίστη που τρέφει γιά τò μακρò Γέβρικιο, όπου χαλιεσθαι έννοικισον τò όρισιο γρητò σού ό Ίδρυσι, κωστήρισ σίνω τών χροίων, μετ' έδωθες καλλιτεχνικός και πνευματικòς έπιδες και έπιδες τού, να προβλήη και να έπιδώλη την Γέρα διεθνώς.

Μέγος σήμερα άρρωθόν και παρρηνισαν εις την Σχολή Καλών Τεχνών της Γάρας πλύν τών 300 καλλιτεχνών. Καθηγητ'η της Σχολής Καλών Τεχνών τών Παρρωσιών, της Αδωκίαις τού Βερολίου, τών Ήν. Πολιτιών, της Ιταλικιας κ. ά. έπισπεύθησαν κατά καιροισ την Γέρα, και πάντα η Σχολή όπρησε δ' αίνους τίποσ πνευματικòς και ψυχρικής άνωκοήσσεσις.

Άπό την έπαρη ατή τών έννοι καλλιτεχνών μετ' τών νησι και την Σχολή πρόκαται τò έξέε άποτασθαι : Άνω τών 50 έκτελεσι εις όια τò μέρη τού κόσμου πρέρβησαν έργα με θέματα τίν Γάρας, περισσώτερα δ' τών τεσσάρων άδωλον έδωμισθόσιν εις διεθνή περιόδικα, παρρωσιου καλορησισα μεθ' ην τών Γάρας. Τη περισσώτερη σοφία, τò άρξας αίνετ, έδρακν, ός έε σπουδασέσι, τίν τίτλου "Γέρας", ός υφιστ' τών Καζιλιεζώνων κ. Τού Συμφώνου, ός σφαιλώς, φρολιθόσιν ό φυσιοτησική, κ' έπ' τò έξέε περιόδικα γρημασιν από τοπία της νήσου, και τίποσ, μετ' άπό τούσ καλλιτεχνος, που μετ' τα τραχύνόσι τών έμυροσ τών όμωρητò τού Νησιού, φρολιθόσιν ό ανεμωτηστικò "Τò Κορίτσι μετ' τού μαύρου" (τò Κακογηνών) και τò Ηλιόκ και τò Δελφίν" τού Νεγκωλιόσιν με προσηνισόσιν τίν Λοιόνη Λακων, κατ'έπικα τίν Γέρα προσηνισών όλων τών αισθητικών και πνευματικών ανθρώπων, σε τίποσ σημείο που τò έρρατις άνευρησθησαν και η άζία τών κωτικων και ορισών δεκαπλοισθόσιν, δέν είναι δ' ελευκατορηνός ό άρρωθός τών έννοι που έννοικ

Ένα γοητευτικό κομμάτι της Ίδρας, στο σημείο όπου η Μετρόπολις με την κεντρική του Σαββατομάτα, αποδίδει από τον Αλυσιώτη καλλιέργη—μολ 180 και ένα χρόνο είναι μόνον 4 εκατοστά μόνον από Παρίσι — κ. Μιχάλης Γκαϊβιάδης.

κόσμοι ιδιωτικών οδικών στο νησί.

Η Ίδρα σήμερα αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα τουριστικά κερφάλια όρεξι δέ με σημειωθεί ότι τα 80% των μονίμων παραθεριστών της αποστέλλονται από άλλους.

Δυστυχώς όμως όπως διαπιστώσαμε, ο Ε.Ο.Τ. δεν επέδειξε ούτε πάλαι ποτέ μέρος του όρασματικού ενδιαφέροντος της την πόλη και συνεχή αξιοποίηση της νήσου. Αρραδίως γρηβαίει ολόσι — πρέπει να γρηβαίει — ότι το μοναδικόν ξενοδοχείον των 20 κλινών του διατέθειτο τούτοι δεν μπορεί βέβαια ν' αντιπαραβηθή στις αξιώσεις των ξένων μας και γενικότερα των επισκεπτών του.

Τουριστικά δρομολόγια, έν ην περιλαμβάνει δεν βρισκάνται, διότι δεν νικάνται τα έργανά της να μη γρηβαίουν, έστω, μίαν ξένη γλώσσα.

Η νήσος στερείται άνακουριστηρίου και λουτρών καθαρώντος.

Είς την προβλήτα δεν υπάρχει ένα στέγασιον διά να καλύπτει τους άνακουρινοτάς του πλοίου επίβατες, οι όποιοι κομμοειδέμενοι μετρούνον ύπτι τον κωπηστήριον θύον.

Παρά τούτοι όμως και παρά τις ταλαιπωρίας που βρισκάνται οι ξένοι, άνακουρίζονται πολλές φορές να μόνον εις άνοκτα των 4 κλινών, μαζί με άγνωστα δι' αυτούς πρόσωπα, έν τούτοις εξακολουθούν να επισκεπτόνται την Ίδρα!

Έως πότε όμως; έρωτάται.

Η Τουρκική Εμπροσθη Τουρισμού και ο Διευθυντής της νήσου προσπαθούν να άσπασιν την κατάσταση καλύπτοντας, έν των ένδοκτων, και φυσικά έν τώ μέτρον του άνακτου, τός Ελλήνας που παρουσάει ή Ίγκρησία Τουρισμού, ή

όμως να κίνη το πνεύμα όταν ή σάρξ είναι άσθενής;

Έυδαίος είναι ή ανάγκη έσως ο Ε.Ο.Τ. αντιπροσωπεύεται εις της νήσου κατά τρέπον άντίτιον της περιουσίας του, από γλωσσολογικές υπαλλήλους ή έστω μορφοειμένους ανθρώπους τούς όποιοις μπορεί ν' αναλήψη και ν' άναστή μεταξύ των έβρων του στρατού, του Ναυτικού και του Αεροναυτικού Σώματος, ούτως ώστε ή χωροφυλακή να περιπαύσθ η εις της άσθενει μόνον των άστυνομικών της καθήκοντων, που άναπαύεται εις την άποσταλήν και τας άναπαύτητάς της.

Βέβαιον είναι ότι χάρις εις τας προσπάθειας της Τ.Ε.Τ., αποδοκιμαζόμενης εκ του πρόεδρου της κ. Παντ. Κουντουριώτη και των κριών Καλλιέργη (θησαυρός του ναυάρχου Βίσση) Βουδούρη και άλλων έλλοκτων Μελών της Ίγκρησίας κοινωνίας, έν συνδυασμό με τον πολιτισμένον άξιον τον όποιον διεξάγει ή Σχολή Καλών Τεχνών, οι έβνοι επίρριπτον καταπόνηση, φιλοξενούν και άνακουρίζουν.

Τά έργονα του Τουρισμού, όπως πληροφοροποιούμεθα, αλλότιος έβλον εις έπαρην με την Τ.Ε.Τ. διά την από κοινού λήην μέτρων και άποφάσεων επί διαφόρων σημαντικών θεμάτων, ή πραγματή των όποιων προστίθεται συντονισμένες ενέργειαις.

Πρέπει να τονισθ ή ότι από την Ίδραν άδραχται καθημερινώς ο έδακτικότερος κόσμος.

Είμερον ή Μίσσηος, ή όπλα και αυτή έφελαι την άδραχτην της εις την από τον έτος 1930 λειτουργούσαν έπει Σχολήν Καλών Τεχνών, καθώς και ή Ίδρα, αποστέλλει τον καθήκοντη της Έλλάδος διότι από τας δύο νήσους άδραχται, διακεκριμένον πνευματικόν άνθρώπον — διακεκριμένον συγγραφέα, δημοσιογράφον, καλλιτέχνη, έποητήμονα, κ.τ.λ. Την στιγμή αυτήν παραμένει εις την Ίδραν, φιλοξενούμενος εις το Παρεκκλήσιον της Σχολής Καλών Τεχνών, ως σύζυγος έβνου Ώρηφόρου, ή Ντόρις Άσσαν, ή αιδεότατη της καλλιτεχνικής κριτικής τάς τάς της Ν. Ίγκρης, εις ιδιωτικόν δέ οίκον ο διακεκριτή Άμερικανός αρχιτέκτων Σπύταρ, μετά της άδραχτης του Αδών Σπύταρ, ήτις είναι ενταταγμένη διά τον συντονισμό των καλλιτεχνικών σχέσεων Άμερικής και Ελλάδος.

Πρέπει επί τέλους το κράτος να το λάβη σοβαρώς ύπ' όφιν του ότι τούτοσι είνδους τουριστικά κέντρα, έσως είναι ή Ίδρα πρέπει να συγχρονισθ ιδιωτικώς μερίμων.

Όσοιαι να άναρχισθ ήθικός και ώλικός τίσιον την Τουρκικήν Εμπροσθη Τουρισμού, όσον και των πτωχών Άλλων της νήσου. Έξ έσου πρέπει να προσέβη εις την έπιλογή των προσωπικω των εκπροσωπούμενων των Ώργησιών. Τά έργονα του Τουρισμού, ειδικότερα διά την Ίδρα, πρέπει να όριζούν άπιστίσιως δύο έβνοι γλώσσας, οι όναντινός να έχουν άπορρησθή από Τουριστικάς Σχολάς του έλευτερου ή ήλικός μας, έν φυσικά λειτουργούν τούτοις έν την χώραν μας.

Διότι είναι ζήτημα έν με την κατ' έξακολουθήσειν Ελλήνων στοιχειώδη μόνον διαμονή και διαβίωσις των ξένων ως και την Ολλανθήν προστάσις της αίσθητικής, της έξελικουμένης ή Ίδρα ν' αποστή η κερφάλιον διά τον Έλληναίν Τουρισμόν.

ΑΝ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Είς το προηγέτι τείχος «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ» της Ίγκρης και συμβολή τούτων εις την τουριστικήν αξιοποίησιν της.

≡ ΜΕΝΤΙΟΥΜ ≡

" ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ "

('Αλεξανδροπούλου)

Διπλωματούχος της Ψυχολογικω-
λογικής Έπιτροπής Αθηνών.

Θεραπεύει διά ψυχοβολίας έξ
άποστάσεως παραλύτους

'Αστρολογία — Ύγνισιαμός

Δέχεται καθ' όλην την ήμραν

Λάδωρηση Άντικης (Άγ. Βαρβάρα)
όπισθεν Ίνστιτούτου Οίνου.

ΜΕΤΑΞΥ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΣ

Ο "ΙΔΕΩΔΗΣ ΑΝΔΡΑΣ,, ΕΙΝΑΙ ΤΟΥ-
ΛΑΧΙΣΤΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 45-55 ΕΤΩΝ

«Οι άνδρες μοιάζουν με το κρασί που γίνεται ξέφαινο όταν παλιώνει!...»

ΚΑΙ Η ΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΙΛΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΤΗΣ «ΞΕΝΙΑΣ,,

Έκ Λονδίνου διεβιβάσθη προφώνησις ή ακόλουθος άναπόκρισις :

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Αγγλίας. (18. Ιανρ.)— Οι μητρίδες δες παρηγορησάντων ή Γυναικείων, οι όποιες λόγου του επαγγελματίου τον ή της ζωής των εργαζομένων καλώς τους άδραξεν έδρασαν προς συντηρήτην άγγλικήν έφημερίδα, ότι ούσαν άξιαι ένας άνδρας 45—55 έτων, άν άνέξουν χλίσ άθλητικήν παιδείαν ή

Φαίνεται ότι το νόστην εις τους κρούσους, το καλό και προσηγμένο ντόστην, ή παρ ή της ζωής και το γούμωρ σφαιρώνει τις γυναίκες περισσότερον από «την ψυχρή άθλητικήν άρωσότητα ενός Άδωνίδου»

Η έφημερίς ήθελε εις διαφόρους γυναικείων το έρώτημα : «Ποιός ηλικίας κατά την γυνώμωρ σας είναι ο «έναντος άνδρας» ;

Και ήτοι αι άποκρίσεις πάς όποιος έδαξε :

Η κ. Νελίς Ρόμπος, συνεργάτις 125 έρωτικών μυθιστορημάτων, που δημοσιεύων παραπομπήν επιστήριον εις την Άγγλίαν : «Πότρωρον τρίς ηλικία διά τον άνδρα, άνάλογος του ή περιμένει από τον άνδρα μία γυναικίς. Ο άνδρας τών 25 έτων είναι γιά το κριτήριον καίτοι που έστιμωρον πολύ μία καλή βουτιά εις το κούμωρ, ή ένα θεματικό παιχνίδι τέτοις.

Άνδρας 35 έτων διά την γυναικίς, ή όποια θέλει πραγματικά ένα έρωστην.

Άνδρας 45 έτων διά την γυναικίς, που έπιθυμεί να δημοκρατίσει ούκένωτικας.

Άλλά ο Ιδεώδης άνδρας κατά την γυνώμωρ μου είναι ο πενήνταρς. Ένας άνδρας διά να άρσσει εις μέαν γυναικίς, ή όποια γνωρίζει ή γυτή, πρέπει να έχη ύψος. Και μόνον από 50 ένας άνδρας έχει ύψος ης άρεστιάς διά να έμπερ ή να είναι άφάρτος. Οι νεαροί, οι όποιοι κούμωρ έχουν ύψος, είναι άναπόκριτοι.

Ο σύζυγός μου είναι σήμερον 54 έτων. Σας βεβαίω ότι άν τον άλλιστον μί τον έρωτικώτερον έσχηόν τών 18 έτων.

Η καρία Χάρδ Τζένερ, διαβώντρια του μεγαλύτερου γραφείου συνουσιωτων της Βρετανίας :

Μία γυναικίς, ούκώδητος ηλικίας, ή όποια άποκρίσει έναν άνδρα 50 έτων, είναι όχι άνοστή άλλ... ηλικία.

Ένας άνδρας είναι ελπίστικός και από 65 χρόνα του, άόληγ δε και από 70. Διαθέτει την γούτιαν της παρς του και ήξικουσιβήτι να έχη γούμωρ, το όποιον είναι άόλητος να άποκτήση πρό τών 40, άν άνταλαβήσασθε ή έννομι ή τών 45—55 έτων. Σας βεβαίω ότι την μεγαλύτερον ζήτησιν έχου σήμερον οι άνδρας τών 45—55 έτων. Η κ. Παυλά Πέρις, ή όποια θεωρείται ότι ή καλύτερα ούκαμίστρια ούσων εις άλλωτερον την Βρετανίαν :

«Οι άνδρες μοιάζουν με το κρασί. Όσον παλιώτερον είναι τόνον καλύτερον και περισσότερον... μεθυστικό.

Η γυναικίς που ήρει διαλόγει έναν άνδρα 50 έτων, όπως και ο καλός πότρω διαλέγει ένα κρασί της κούτης ηλικίας.

Η δεσποινίς Άλμα Ντόν, ή όποια διατραπεί γραφείου ερώσεως έργωνας διά ημηνώσων :

«Οι άνδρες τών 45—50 έτων είναι ελπίσθητοι, γνωρίζουν να έμωδον εύχρηστα και έχου γούμωρ. Γνωρίζουν πώς να έδωδωνται, πώς να ήφρονται και να κούλίζωνται να έδωδον μέαν παρηγορίαν εις τών σφαιρώνων. Παρατήρησα από πόνον γούτιον φαίνονται οι νέοι οι άνδρες όταν έμωδωνται πρός τών σφαιρώνων ; Νομίζω ότι από το κούτρω τών σφαιρώνων διά βοήθητη πολλές γυναικείας να άνακαλύθων πόνον γούτιος είναι ο άνδρας τών έτων θωμώκων.»

Ο ΕΙΛΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΗΣ «ΞΕΝΙΑΣ» ΔΙΑ ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΠΡΟΣΘΗΤΗ ΚΑΙ ΑΙ ΚΥΡΙΑ ΝΤΙΝΣ ΡΟΜΠΟΣ, ΧΑΡΔ ΤΖΕΝΕΡ, ΑΛΜΑ ΝΤΟΥΝ ΚΑΙ ΠΑΥΛΑ ΠΡΟΪΣ ΠΕΡΙΓΡΟΦΩΝ ΖΩΝΤΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΩΝ ΜΕΤΩ ΜΕΝ «ΔΗΪΞΕΙ».

Πιστεύω δε ότι και άλλα σοβαρά περιστατικά στοιχειοθετούν αστήν την «άληθειαν», ήτις άποκτελεί άόλητην διά την γυναικίς, να βασιλείται έπάνω στον άρωμ άντρα, που, και σάν άντρας και σάν μόνος άνθρωπινη, ζυγίζει όσον

MIX. K. ΠΕΤΡΟΧΕΛΑΟΣ

επιφέρονταν ύψαιότερα ο μωθητιών του, της όποιας έκδοσις και έπρωτότυπος.

Το έπιγραμμά άόητων την είρημάθηκα του Κουναλιώτου και την είρημωσιν κατήρησέ του στήν άρχαίαν Έλληνικήν από της Παιδείας ήλικίας, που ο αόλο-ώνωνος ήλικος, τών άόητρωσιν μετέστησιν στην συγγραφή τών «Ουκρινικών σγυλλών» (στ' άπρ. 1852 Βασιλεύς, κωδ. άγ. Ag. Matranga Anecd. gr. 2 (1854)). Σς παρέρραση μου παραθέτω το ποιήμα αυτό :

Και σάν μητρί' άπ' όιας τίς πόλις
και την άποκάλειν Φερράρα τών γα-
[ίμαρτων]
[ρίτων]
ναιόθεις πός ήνα'εί τών κέσμων του
[Ούκαμωτος].
Γύρω της άνατόλιον μί λόγην τ'
[όστρα].
κι' αούτή σάν γούτιος άόητη γόητη
[άνητων] τους
γιατι παραδόχησαν να κούβρω τις
[πόλις]
και νέν' πνευματικό τους κέντρον. Έρ-
[πνευμαία]
έβρει στήν άόστην ή έννομι να άόηγί
πόδι γιά τα πούλακα έργα, και στίς
[όμοιολογίαν τών μουσικών].
πός τίς προτρέπει να έπιδόθηται. Μ'
[επιπέλις]
γένοι στίς όχτες του 'Ηρώδου, και
[έπιπερα]
στην όμορφή τα μάρη της σφαιρής
[και τον νεοστίς].
μύ δέξαι πενήντα μ' έρώτηρ, ή
[πύλας]
μύ παύσεις κατήρησασθε πού ζώα κι'
[όρνα].
Άς προχωρήσωμε από ύπεροχ
[έργω]
της Παιδείς και τ' Έρμη, που είναι
[καρπού σπουδής]
του παιδαγωγώσμου Αόθου μύ
[επιστάσις γυναικείων]
έπιμεια και μελέτη του σφου
[Κόου].
δωπάνη δε πού κούλα και φάλακθε-
[ρω]
πός τους χρυσά μεγαλή χέρη τούρ.

..

Ο Κουναλιός ήταν άπ' τή Έδωλιώ-
πυλία, που ο Ίανος Αόσκαρος είχε πα-
ραλάβη γιά νά τά μερμάρει στο Έν-
αρχικό Γυμνάσιο, που ήταν έβρωσέ ο
Πάπας Αόιον Γ' στη Ρώμη, ή άπότορο
φυσικό σπουδών ή έπιστάσις τών κού-
λωσών, πρήγμα που άν έπρωτότυπος.
Το κριτικώτερο έργω του είναι το ήλιε-
δωνιακό της ψυχής από το χειρόγρα-
φω που σώζεται κατά τών Αγγλων, στη
βιβλιοθήκη του θωμώ Φόκωτος από
Cheltenham και άν έχει μέγρη σήμερα
όδη καμιά παράληψη του θεματικό του,
όλλα δε έργω του είναι το «όχλωση από
έπιπεράματα» του Ίανου Αόσκαρου και
ή «Ίπιστολή πρός τών Μπασιλιώτων
Πρόδρο (Πάπω) Πάυλον Γ'» τήν ό-
ποία μύ το έθωρε της φάλας του πρός
τών καρδιώλου Ρουβόλε άπίστωσις και

ΣΑΣ ΟΜΙΛΕΙ Ο ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ "ΞΕΝΙΑΣ,"

**Διαμόρφωσης χώρων, επιπλώσεις, διακοσμήσεις
χρωματισμοί, φωτισμός κλπ.**

Πρό της είσοδου μας εις άλλα θέματα, από τα τόσα που θα μας άπασχολήσουν εις το μέλλον, ανέμωμον θεωρούμεν, επ' ελευθερία του καλωκαυρού, να σας μιλήσουμε δι' εξωτερικής επίσκεψης, φρεσκοκρημάτα και συντηρήσαν των έπιπρωτων έπιάνων που προσφάλλονται περιουσιών από τις κοσμικές μεταβολάς και που κατά προτίμησιν γίνονται και μέχρι του μηνός Δεκεμ-

βρίου οσάλλω παιδαριώλια των όποιων ό έγνώσιός και ή άνάγκη γιά την εριγοράσ φτάει μέχρι του σημείου, όπως άντρωσαν πρό τούσ ό έξημερίβες, να κλων ήτα μαζί ή άλλο τι σχετιζόμεσν με την (INTIME) άφωσιον της γυναικός διά ή έιαολήσση, σάν τον κώκορα, την κατόκτησί του ίστω και ψευδή.

Άλλά, άν μία τέτοια πράξι άνοφείρεται εις την έλλειψιν άνοτροφής του άρρεως, έκτενο που βασικά λείπει από τον νίνον άντρο είναι κυρίως ή τροχική έλλειψη ίκανότητος του ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ όλων των άτηγών της γυναικός ή όποια από άπόμοσι ποιότητος ύπεράκει του άρρεως λόγω του άνωτίτου στήσθηστικού της κόσμου.

Άς μίν γλιόμαστε, ή γυναικα, σιφώδς ασφίστατα, είναι καλλίτερος ποιότητος.

Η ποιότης της δέ σφθη, έπιτρέπει να γίνωται όί ποίό πάνω διαποσιτώσις, έπί των όποιων καμιά δέν χωράει σφζήσις.

Τό γέλιο, τό περπάτημα, ή άμορφισ, τά δόντια, τό ντύσιμο, τά πάντα, στή γυναικα είναι στωλβια και προσόστα που ό βάρβαρος και μύωμ δέν προσχη.

Η σάμρι του είναι μιά, Τό κίνητρο τό ίδιο, ή Πίνα του. Η πίση κάτω από την όποιαν έρίσεται. Τό ζήτησισμα. Πήσαν τούτου αύτίε άλλο τών άποσχομιάς έκτός έάν τό έβλημ σφουδούται από προικια - προίον ίβρώτος άλλων - όπόταν σφουδάεται τό τερπιόν μετά τό ώφέλιμου μέχρι γάμου ή μετά άγνωστά.

βρίου έκείνη, εάν και έρ' έσον ό κυριός τό έπιτρέσει.

Η συντήρησις των άκίνητων εις την χώραν μας.

Είναι γνωστός ότι εις την χώραν μας τά κτήρια παραμένουν γιά πολλά χρόνια χωρίς καμμίαν σκεδόν συντήρησι, είναι δέ παρατηρούμεν ότι έταν μετά περλάσει του πλέον έτιών (έχι σποικίς δεκαετηρίδων προικιόμενι περί κτηριών που παρουσιάζουν όγκον και πολύ περιόσσητων άθμισιων μετάρων) καλείται ό έργολόβος, που άτυχώς συμβαίνει πολλές

φορές να μίν είναι τό άπόλύτως κατάλληλον πρόσισμον διά τίποσ σφουδούσε έπισκεψήν, τό κτήριον έχει τέτοια χάλια ώστε να καθίσταται άδύνατος ή άντικαταστάσις της άκίνητης την όποιαν άπαιτείται μιά καλή και σωστή έργασια.

Έάν πρόκειται περί έργασιας του άθμισιου την άθμισιων έάν είναι ίδιαιτωσή γίνετα περίπου τό ίδιο διά των προσφών που ζήτουν. Καί εις την μίαν περίσισμον και εις την άλλην ή προτίμησις σφάτεται πρός την χαμηλοτέρων προσφών, αί συνάσει της όποιας, κατά κινήσιν, άφωσιων εις βέρου της ποιότητος της έργασιας.

Η κυρία αίτια του κακού άφωσφείζεται από τό γεγονός ότι, τις προσόσσητες φορές, δέν ύπαρχουν τό κατάλληλα-εξήμενα-πρόσισμα, τά όποια θα έλέγξουν τις σφουδύσιν προσφών και θα διαπιστώσουν ότι ή προσφωμένη τιμή μωκόσος, διά τό α ή β πράγμα, δέν είναι άνασάν ή άνασφωσφίεται εις την σφωφρήσιν των ύπερμωκόσων, ή όποια άπαικίτησις πρέπει να σφουδρή πάνω, του άθμισιου ή ύδωτου, άθμισιων.

Τ' άνωτίτερον έν γενικώς γαμμάσις, "Όσον άφώσφ τοίς χρωματιωμόσ, όί όποια άποσφίον τό κήριον μέσον προσόσσησι όλων των έπιπρωτων-των έπιπρωτων και εξωτερικών χώρων-και έπί πλέον της άμορφιας των, της όποιας,

LUMINAL

Τό άσύγκριτο Άμερικανικό πλαστικό χρώμα που κατέκτησε τή χώρα μας άπ άκρου εις άκρον.

- ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΘΑΥΜΑ!
- ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ!
- ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΑΛΥΠΤΙΚΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ
- ΔΕΝ ΜΥΡΙΖΕΙ Ο ΙΟΔΟΥ
- ΣΤΕΓΝΩΝΕΙ ΑΜΕΣΩΣ
- ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΗΧΗΤΙΚΟΝ
- Α Λ Ε Ξ Ι Σ Κ Ο Ν Ο Ν

ΠΡΟ-ΙΟΝΤΑ ΗΣ NATIONAL CHEMICAL CO
(Προμ.βευται του Τεχνικού σας Συμβούλου).

Παρακαλούμεν τους κ. κ. πελάτας μας να κάνουν τās παραγγελιας των άγκαίωσ, προικιόμενι δέ περί μεγάλων παραγγελιων τό ταχύτερον.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΟΣ ΔΙ ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Γ. ΚΟΜΗΝΟΣ
Γραφείον : 'Όδος Πεισμαζόγλου 1 - Τηλ. 28-249
'Αποθήκη : 'Ο Πατριών 157 - Τηλ. 872-771
ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ : 'Ο κ. Εύάγγ. Βαρδάκις - όδος Έγνατίας 35.
ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ ΚΡΗΤΗΣ : ' κ. Μαν. Παπαδάκης.
ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ : 'Ο κ. Νίκος Βούλγαρης.

ή δημιουργία έπισης επιδομάτων, μόνον εΙΣΙΧΟΙ είναι εΙΣ όθιον να κερδίσουν ένα και κατά πόσον ή προσερχόμενη τιμή μονάδος άναποδοκείται εΙΣ τό είδος της προς την συγγραφή ύπογραφήσιν. Πότε όμως και πού μετρήσει, υπό την έννοιαν αυτήν, εΙΣΙΧΟΙ εΙΣ έπιτροπική ή δημοτικήσιν από ίδιούσας; Τήν έργασίαν αυτήν την κίνουν συνήθως μηχανικοί ή αρχιτέκτονες ή και άλλος είδους τεχνικοί υπό αυθεντίαν πού είναι άδύνατον ή πολύδύνατον σπάνιον να έχουν αποκλειστική γνώση του πούσιν κινείται π.χ. ένα Μ2 κινούσιν σπαστολαβαστή έλλοιον χρομόσας ή μεταλλική, και έτι μέλλον πλαστική, και συσκευασμένησιν δέν γνωρίζουν, πούσιν και τι είδους ύλικού χρειάζεσται. [Σ2 περιπτώσεις μεταλλίου, άνάλογα με την μέτρικα, θα πρέπει να βγάλουν π.χ. 8-10 Μ2 κατά Ο1, πούσιν και πούσιν μπορεί να τό έλέγξει τούσιν; και πούσιν μπορεί να έλέγξει πούσιν χρομόσασ είναι ή μεταβάρη του γουρυστοαυτοκλήματος, στην αύριο;] Όσοι άπορά τό πούσιν έργασία άναπτύσσεται είναι άδύνη περιπτώσεων δουλεύουσιν δίδου κέρδη είδος έργασίας άναπτύσσει και άποδοκούν χρόνιον άποκατάστασης τεχνολογία και βιοθού. Ο κινούσιν είναι 70% έργασία και 30% ύλικό. Τό χειριστήν όλον είναι τό δίσκοσιν της παρασκευαστικής της υπό έκτέλεσιν έργασίας. Έκείνοι όμως τό ύποσιν δημιουργεί πράγματι κακήσιν οσποσιν προβληματική είναι αί έπισκευαί. Η μακροχρόνιος εργατοκλίμα της κτηρίου καθιστά, δέν έχι άδύνατον πέντος όμως πολύ δίσκοσιν την έπισκευήν των.

Ένα μελών σημείον, εν ολίγοις με τάς δημοπρασίας και τάς διαφόρους επί μέρους έργασίας και ύλατικώσιν της χρομοτιστικής, είναι αί αένα άμα εσοσιν. Όταν ή έκτέλεσις ενός έργου κατορθώνεται εΙΣ ένα γενούσιν εργατοκλίμασιν ούτως θα την παραδόσσει εΙΣ ένα κινούσιν εμπειροτέτερον εργατοκλίμα—ό ύποσιν συνήθιστατά έλλοιγια πράγματι γνωρίζει και τίς έργασ— από τόν ύποσιν θα έλθουν ή έπισης προσφορά, φυσικά άδύνη περισσότεροσιν φέρουσιν. Η γίνεσται λοιπόν εν προκειμένω; Όταν ο ένας έστει από τόν άλλον ένα και χειριστήσιν τιμήν μετρητική από τόν τελευταίον ζητούνται περιθώρια κέρδους εκεί όσος από της πρώτης προσφοράς έχουν ήδη έπανδύθη ή και δέν ύπαρχουσιν δούλου. Υπό τάς προϋποθέσεις αυτές φυσικόν είναι τό κέρδους να επιδιώκεται εΙΣ βάρος της ποιότητος της έργασίας.

Συμπίπτουσιν βεβαίως είναι ο μεταξί των άναπτύσσων ή με παραγωγικήσιν, υπό τόν όσον όμως έτι κρίνεται αί περιουσίες τους υπό έλέγχου δίδου άλλος θα άναπτύσσόμενοι πάντοτε από τό ύποσιν συμπίπτει, σχεδόν κατά κινούσιν, εΙΣ όσος, τάς οδοδομικές, νέας και παλαιάς, ίδιχ εΙΣ περιπτώσεις έπισκευής των. Να παραρυστάσιν κατόπισσιν χειροτέρον έκείνους, την ύποσιν παρουσιάζουσιν πρό αούτης!

Νομίζομεν ότι τ' άνωτέρω πρέπει πάντοτε να λαμβάνονται σοβαρός όπ'

όσον. Εμφάλλεται έξ άλλου δε νέου να ύπογραμμισόμενοι ότι τό σφραγιστικόν, ή έπισκευή των κτηρίων—ήλικος έξαστερικώς—δέν έχι μόνον αλληθιγών χαρακτηριστικά: παύσησιν άποκατάστασης συντήρησης και άνάγχεσιν διά την επί μακροτέρων χρόνιον δουτήρησιν των. Όταν τό κτηρια έγκαταλείπεται επί μακρόν χωρίς συντήρησιν, ύφίστανται τυχαίως φθοράσιν ώστε ή κλήρος έπισκευή των, εκτός της μεγάλης δαπάνης πού άπαιτεί, σ' άποβάρη έξαστερικώς κούφους δέν χρομοτισθή όσος και με φόρα εΙΣ τό πέντε (5) χρόνια, όσος και ένα

ήτο καλύτερ ποιότητος τό χρομοτιστήν ύλικόν και ή έργασία τέλει, δέν ήμπορεί ν' άνθίξει εΙΣ την έννοιαν άναποδοκίου του μεσογυακού ήλιου πού τό προσέβαλλε τό κολοσσικό επί 6-7 μήνας. Έπειτα ή διαστολή και ή συστολή κίνουσιν πούσιν σπάνιος να φέρουσιν από την όθιον των, και τόν χειμώνα να φυσκάνουσιν από τά θύριασιν ύδατα. Η έξαστερικώς άποχρησισί την ύποσιν συνήθως παρουσιάζουσιν τό κούφωμασιν και με δημιουργήσιν την έννοιανσιν ότι τό χρομό ή τό ύλικόν έγκαταλείπει ν' άντίχει, είναι άπαρατήρ δίδου εΙΣ την πραγματικότητα συμπίπτει έντελής άλλο πράγμα. Έπειτα

n/28

'Η πρώτη ματιά

ΚΑΘΕ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗ
ΠΕΦΤΕΙ ΠΑΝΤΟΤΕ
ΣΤΑ ΣΕΥΤΟΝΙΑ.

Δώστε του την αισιοδοξία του καθαρού και ξεκούραστου όθινου με **ΚΑΥΤΟΝΙΑ Πειραικής-Πατραϊκής** Λεσκά που δέν κτηρινίζουσιν Χρηματίασιν που δέν ξεσφούσιν

Σεντόνια γερά!

ΠΕΤΣΕΤΕΣ - ΛΟΥΤΡΟΠΛΑΝΑ

*Από τό καλύτερο θαυμάσι - *Από τό στερεώτερο ήμισια

Μέ ό τι θαξεί ο νούς εΙΣ θαυμακερά ύφάσματα, ή

ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε.

ντύνει, στοάζει, νομοουσιεύει!

Διεθνές Συνέδριον αισθητικής εν 'Αθήναις.

Προσφορομίμει δει κατά την πρό-
την εβδομάδα του άρξαιμένου μηνός Σ/
βρίου, συνέρχεται εν 'Αθήναις, υπό την
προστασίαν της Α.Μ. του Βασιλέως, τή
Δ' Διεθνές Συνέδριον Αισθητικής, εις τό
έπισην μαζέριον 308 Ανωτάτου/αίσιμα, 20
περίπου θώκων, από την Εβρώστην, την
'Αμερικάν και την 'Ασιαν. Τό εν λόγω
Συνέδριον θα συνάθῃ εις τας αίθουσας
της 'Ανωτάτης 'Αρχιτεκτονικής Σχολής
του Ε.Μ. Πολυτεχνείου, τούτου δει τό με-
τάσχηον έπίσημ εν κ.κ. Η. Κωνσταντι-
νός και Κ. Τσιτσός, Εξ έλευθό άιέμου έν-
διαφέροντος διά τή θέματα της Αισθητι-
κής έν γενει. Χάρη τών άνογησάτων,
μια σημαντική έκταθή έν τή κ' Διε-
θνές Συνέδριον Αισθητικής συνάθῃ εις
τό Βερολίον τό 1913, τό β' εις τό Παρι-
σι τό 1929 και τό γ' εις την Βενετίαν
τό 1936.

Τά έγκρίνια του νέου έστιατορίου α' Αργών.

Την 20ήν λήξ, μηνός Αιγούστου
έπιπέθεσαν, μετ' έπισημότητος, τά έγκρί-
νια του παρά την 'Ακτήν Βουλια-
γής νέου έστιατορίου «ΑΡΓΩ» της
έταιρίας «Λαγονοπλαστία» (Εται-
ρία ΦΑΙΟΚΑ Α.Ε. 'Υπό του πάλαιου
τόου παραστάτην, μεταδ' τών όποιων
και πολλήν προσομκόνητες της 'Αθη-
ναϊκής Κοινωνίας, ειςαίτέρος εζήρη ή
τελειότης τών έγκαταστάσεων, του έβο-
πλισμού και της οργάνωσης έν γενει
του ός άνω έστιατορίου, του όποιου
ή λειτουργία σταυδαίς θα ουβαλλή
εις την τουριστικήν άδριοποίησιν της
περιοχής.

'Εγκρίνια νέου Τουριστικού σκάφορ

Κατά την διάσκεπιν του λήξ, μηνός
Αιγούστου έπιπέθεσαν, μετ' έπισημότη-
τος, τά έγκρίνια του νέου τουριστικού
σκάφορ «Μαρδίνων», άνήκοντος εις την
έταιρίαν κ. Α. Αργών και μέλλοντος
νά έκτελεσθή τας γραμμάς Κερκίρας,
Παρονάσης, Σαντορίνης, Τήνου, Μυκό-
νου και Πελοποννήσου.

εις τή εξωτερικήν άπυρρομια (κοινή
ουβιάδα) συνθήκος γίνεται χρίσις άπλού
αυβήσιν, όταν όμοιος αούτ ή έργασία γί-
νη της απροσκήσιν, με τας άνάλογας
αυρρομιας (μάνυτες διασκευομυμένες)
και με την άνάλογον ποσότητα λυκαυόων
έντος του χρόμιατος, ή ουβήξ προμυ-
λίσιεται από τή θέματα όδων, γίνεται
όταν ημισυαυόων και δει έπιπέθη την
είρησιν ή την διεδομίσιν των εις τό ύπε-
στραμεί του που έχει εις συνθήκισιν τά
γινάσθι απροσκήσισιν.

Εις την συνέχισιν τά μιλώμεθα περί
της γραμματικής έπισκευής του άνοιχ-
του, κακ' τό από πολλών έτων έφαρμο-
ζόμενου εις την Εβρώστην σύστημα.

Ε. Ε. ΒΑΡΔΑΛΗΣ
Peintre Decorateur D.F.L. et entre-
preneur des Peintures
Τηλέφ. 26.905 - 25.200

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΙΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σκέψεις περί έπισκευής του Ξενο- δοχείου «Βασιλέων Μέλαθρον».

Προσφορομίμει δει υπό του Ταμείου

Συντάξουν και Προνάξ τού Προπομ-
νού 'Αγροτικής Τραπέζης, εις την ίδρυ-
σησιν του όποιου άνοχη τό Kings'
Palas Hotel, μαζεταίς ή έπίσκεψις
τούτου δει άνοκηδόμενος του παρακα-
μένου οικιστέου

'Ανασκαφική έργασία εις την Κέα

Προσφορομίμει δει άρχομίνου του
λήξ, μηνός Αιγούστου έρχεται εις την
Κέα, και άη εις την περιόχισιν του νέου
της 'Αρχις Εβρώτης Βουβαρίου, υπό
την έπισην του 'Αμερικανού κ. Τζέιν
Κάσιν (ισθητή του της 'Αρχιτεκτονικής
εις τό Πανεπιστήμιον Συνασάτι της πο-
λυτείας 'Οχάι) και της σύζυγος του,
άνασκαφά, προς άνακαλύψιν άρχαίου
συνασκαφά Μυσηναϊκής ή προμυσηναϊ-
κής τέχνης.

Σύμβασις περί τουρ/κής διαφημίσιας της χώρας μας εις Εβρώστην.

Προσφορομίμει δει ή μεταξί του
Ε.Ο.Τ. και της 'Αγγλικής 'Εταιρίας
Compas Prelis and Varlet (nation-
nal Ltd.) άπογραφέισια σύμβασις περί
της τουριστικής διαφημίσιας της
χώρας μας εις την Εβρώστην (σχημα από
1.5.1960-30.4.1961) περιλαμβάμεν τούς

ΣΧΟΛΗ

ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥ - ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΒΑΣ. ΠΑΥΛΟΥ 16 - ΤΗΛ. 673.244 - ΨΥΧΙΚΟ - ΑΘΗΝΑΙ

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΝ - ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ - ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ ΞΕΝΑ ΓΛΩΣΣΑΙ - ΡΥΘΜΙΚΑ - ΜΟΥΣΙΚΗ

'Η σχολή Χιδίρογλου - Λυκαρδοπούλου από του παρελθόντος
έτους άπερσίσειεν την λειτουργίαν και νέου προτύπου οικιοτρο-
φείου άποκλειστικώς δια παιδιά όμογενών διαμενούτων εις
έξωτερικόν.

- 'Αρτιωτικήν κατάρτισις.
- Έξαιρετός διανομή εις εύρωχρον και χαρομυμένην έπαυλιν.
- Θερινά διασκαπά εις μέμονον παιδικήν έξοχην εις Βόρκειαν.
- Στοργή και οικογενειακή φροντίς από ειδικωμένον προσωπικόν.

έξως ειδικωτέρους όρους: 1) Το δικα-
θρόνομενο πωόν διαπραμίσεως δέν θά
είναι ύψατος τών 80.000 δολλάρων.

2. Η ανάδοχος εταιρία θά διανεργή ώς
διαπραμιστική πράκτωρ τού ΕΟΤ είς
όλόκληρον την Ειρώπην.

3. Η ανάδοχος θά υποβάλει πρόγραμ-
μα περίπου τών κατά χώρας κατανομή-
σεων τού υπό τού ΕΟΤ ηχορήθουτος πρós
διαφήμιση πωόν, τά είς έκαστην χώ-
ραν διαπραμιστικά μέσα και τό είδος δια-
πραμίσεως έκάστης διαπραμιστικής ομά-
δος. Είς τήν ΕΟΤ έναπόκειται ή αποδο-
χή ή μή τού προγράμματος.

4. Τά έξοδα παραγωγής (Art Works

etc.) δέν θά ύπερβαίν τó 5% τού κο-
στού.

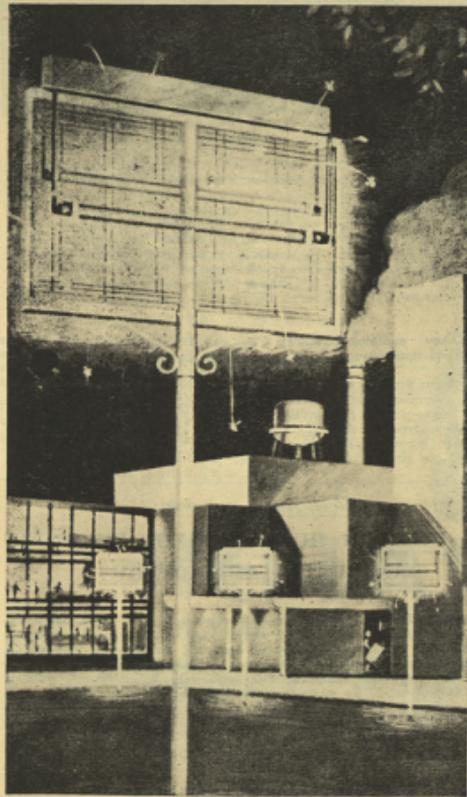
5. Η προμήθεια τής αναδόχου θά
ένεργείται είς 15% διά τήν Αγγλίαν, Γαλ-
λίαν, Γερμανίαν, Ιταλίαν, Βέλγιον. Διά
τάς άλλας εύρωπαϊκάς χώρας, θά λαμ-
βάνη πρόσθετοι όμοίβην έκ 3% επί τών
τιμολογίων.

6. Δέν θά ενεργή ώς διαπραμιστικός
πράκτωρ άλλας χώρας έκτός τών ήδη
ένυποσησαστευμένων πρ' αύτής, ήτοι
Αγγλίαν και Ισπαρί.

7. Η ανάδοχος ύποχρεούται όπως εγ-
καταστήση είς Αθήνας ύπάλληλον τής
κ.λ.π.

Από τού προσεχούς έτους έτήσιον
φρεσιβάλλ καλλιτεχνικών έορτών
είς τήν Κρήτην.

Παραπορεύομεθα ότι κατά την διάρ-
καιαν τού θέματος τού προσεχούς έτους
1961, επί τή συμπλήρωσι χιλιετηρίδος
από τής άπελευθέρωσης τής Κρήτης
υπό τού Νουάρφου Φωκιά, (βλ.ετα «Επ-
ήλιο μηνός Ιουλίου 1.Ε.Ι) θά ήρταιουθόν
είς τάς διαφόρους πόλεις τής μεγαλοπό-
σης καλλιτεχνικά έορτά, μέ την συμ-
μετοχήν διακεκριμένων Έλλήνων και
ξένων καλλιτεχνών, αι όποιαί θά κηλυερ-
θούν ώς έτήσιον Φρεσιβάλλ Κρήτης. Συμ-

ΣΗΛΕΝΤ

Ηλεκτρικά έντομοκτόνα μηχανήματα

Κεραυνοδόλος καταπολέμησις
μυιγών, κουνουπιών, σκνιπιών,
σκόρων κ.λ.π. έντόμων.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ 1960
Κατάλληλος διά Ξενοδοχεία,
πάρκα, κινηματοθέατρα, βιο-
μηχανίας, γεωργικάς καλλιερ-
γείας και όπου παρουσιάζονται
έπιβλαβή έντομα.

ΕΝΤΟΜΟΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 41
ΤΗΛΕΦ. 20.489, 99.329. ΑΘΗΝΑΙ

Όμορφοι τόποι, επίδεικτικοί εύρειας τουριστικής ανάπτυξεως, που προσφέρονται από τώρα για παραθερισμό και ψυχαγωγία.

Η Καρπίστου προσελκύει κατά την ερατεινή θερινή περίοδο πολλούς τουριστές. Η άνετος διαμονή, η όμορφη του τοπίου, παραθεριστική και ψυχαγωγία. Είς την τουριστική αυτήν άνετην ανέβηκε και συμβάλει ο Δήμαρχος Καρπίστου κ. Βασίλειος Δελιγιάννης. Η άρραπτότης του και η έκτασις και άποστασις παρ' αυτού πολλών θεριστικών έργων έμφανίζουσι την Καρπίστην πολιτισμένην και όφαινον πόλιν. — Το Μπαρτζι της Καρπίστου είναι από τα πλέον έξοχα της πόλεως. Είναι όφαιρον, που διατρέχει εις καλήν σκευήν κατάστασιν, κτισμένον άπέναν εις τους βράχους, πύργου της θαλάσσης. Είναι πωλιγώνον και πεταλωδές με το ύψος εις καμύτην προς την θάλασσαν. Καλύπτει έκτασιν περίπου 500 τετραμέτρων. Οι χρωματίζοντες άναφύρον ότι είχε 24 πυρβόλα. Έπαιχε σφαιρικός διά κ' όφαινον έρπον, κιάλια και φάρα ποσίμου ύδατος. Έχει δύο στοάς (= λακούνια) διά την άποικονομικήν μετά του έξου κόσμου. Το Μπαρτζι της Καρπίστου έχει ίδιαιον γήρην εις τα 600 έτη. Ο Δήμαρχος Καρπίστου κ. Βασίλειος Δελιγιάννης, εν τω πλαίσιο των άρμοδιοτήτων και των καθηκόντων του, επέταξε διά τών ένεργειών του την άναρχήν πιστώσασιν, παρά τω Έπουργείω της Παιδείας, διά την τουριστικήν άναμύτησιν και στήθησιν τού όφαιρου. (Είς την α' έξ άριστην φωτογραφικήν άποψίν της Καρπίστου. Είς την β' τού όφαιρου Μπαρτζι, περί τού όποιου άνωτέρω έ λόγος).

φύσας προς τα καταρτιζόμενα σχέδια του Φεστιβάλ. Άρτίως θα περιλαμβάνη θεατρικές παραστάσεις από το κλασσικόν και νεότερον δραματικό, μουσικές και χορευτικές εκδηλώσεις. Φυσιολογικές διαλέξεις, καλλιτεχνικές εκθέσεις, άνακαταστάσεις γραμμικών κρηπίδων ύδατων έθιμων από γυναικείας της όπαίδου κλπ. Αί όρται αυτά θα γίνονται έκδολλές κάθε χρόνο εις τα Χανιά, τό Ρέθυμνον, τό Ηράκλειον και την Ιερράπετραν.

Είς την Ζάκυνθον έγκατεστάθη Τουριστική Άστυνομία.

Πληροφορήθη ότι μεσούσης του παρόντος μηνός Αγρόστου και έγκατεστάθη εις την Ζάκυνθον ένωσις Τουριστικής Άστυνομίας, ή παρουσία της οποίας έκπίπτει ότι θα συμβάλει εις την τουριστικήν ανάπτυξιν της πόλεως. Διά την άνάπτυξιν της Λαοικής Τέχνης

Έκθεσις Έλλην. προϊόντων εις την Φινλανδικήν πρωτεύουσαν.

Πληροφορήθη ότι μετά πολλών άρραπτότητος προπαρασκευάσεται ή συμμετοχή της Χώρας μας εις την εν Ήλσινκι έργασθησόμενην, τών προσεχέ μηνών Οκτωβρίων (μεταξύ 4-19) έκθεσιν Έκθεσιν από τών τίτλων υδακαθενήμα-

ρον προβολής Έλληνικών προϊόντων. Μετά τών εκτεθέντων Έλλήνων προϊόντων, εις τών τιμεία της έκθεσεως και χειροτεχνίας, περιλαμβάνονται, σίν τού έλλοις, δερματικά είδη, ύψηλάματα γυναικεία, γυναικεία, προϊόντα κεραμικής, τάπητες και ποικίλα άλλα είδη της λαοικής μας τέχνης.

Ένδιαφέρουσα προσφορά

ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΙΝ Ή ΕΝΟΙΚΙΑΣΙΝ ΕΙΣ ΘΕΣΙΝ «ΑΝΑΒΡΥΤΑ» ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ

Έκτασις, 17 περίπου στρεμμάτων ή πήχειν 30.000, με δένδρα σπάνια, καλλωπιστικά και άπωροφόρα, θάμνους και φυτά μεγάλης ποικιλίας, περιλαμβάνουσα διάφορον έπιαιον με έλας τάς συγχρόνους άνέσεις, ως και έτέρον ισόγειον οίκον εν 5 δωματίων, ύπόστεγα, άποθήκας, περίπτερον, καλλιτεχνικός ύδαρικός διαμορφώσις, θεματιστήριον, στέγας 125 και 65 κυβικών με πλήρεις έγκατεστάσεις άντλήσεως (ήλεκτρική άντλία και άνεμόμυλος) μετά σωληνώσεων διεχευόμενης προς ύδρευσιν και άρδευσιν, με ύδαρ έξαιρέτου ποίότητος, άφαιρον (άρκιέτων και προς πύλινσιν) εις θέσιν ήρεμον και γραφικόν, πάλσιον κεντριών άρτηριών, ένδεδειγμένην δι' έπιχείρησιν φύσεως μονοδικασιακής ή κέντρου ψυχαγωγίας ή άναψυχής ή διά κωακιστήριον ένομιου διαμονής κ.λ.π. Τιμή 4 έκτατο. net. Άπευθυνθήτε: Τηλέφ. 010-201. Ι. ΒΟΡΡΕΣ Άγρόκτημα Άναβρύτων Μαρούδι.

ΕΚΔΕΚΤΟΙ ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ο τακτικός στυργιάτης μας, Διευκρίστος κ. Πάρις Κελασιδής και ή δ. Άννυ Δρακονίδου ήρραβενήθησον. Η «Σενία» ήραβείδιω συγχάει.

ΔΥΟ ΜΠΥΡΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΛΑΣΕΩΣ διαλέξτε ποιά εἰς ταιριάζει

HELLAS FIX, ἡ καινούργια μύρα πολυτελείας. Ἐδὲ σὰς ἐνδουσίαση γιατί εἶναι πιά πλούσια, πιά δυνατή, πιά ἀρματική. Γιὰ τὴν θαυμάσια γεύση της καὶ τὸ λεπτό της ὄσμωμα εἶναι ἡ ξεχωριστὴ ἀπόλαυση ἐκείνων πού ζητοῦν πάντα τὸ καλύτερο καὶ εἶναι περιγρήγητ' ὄλο τὸν κόσμο - Εὐράση, Ἀσία, Ἀφρική, Ἀμερική. Ἡ HELLAS FIX εἶναι τὸ ποτὸ πού ταιριάζει κάθε φορά πού θέλετε νὰ εαρτάσθε κάτι ἢ νὰ περιποιηθῆτε καὶ νὰ τιμῆρετε κάποιον ἰδιοκτήτη.

Ποῖς τὴν παρασκευάζει:

Μπορείτε ἀφοῦ νὰ ἐπισηπεύθη τὸν κ. Κάρλοιο Ζίγγερ, πὸν μὲ 14 εἰδικευμένους ἐπιστήμονες χημικούς καὶ 2 ἰατροὺς παρακολοθεῖ καθ' ὅλα τὰ στάδια τῆς παραγωγῆς τὴν δύο αὐτὴς ἐξαιρετικὴς μπίρας. Ὁ κ. Ζίγγερ δηλώνει: «Χρησθῆκα μακρὰ μελέτη καὶ ποιντὴς πείρα διὰ νὰ φθάσω ἢ HELLAS FIX καὶ ἢ ΦΙΞ ΛΑΓΚΕΡ τὴν ἀμμερὴν των τελειότητα. Αἰθαθήμονα ἐκρηγάντων πὸν μπορὸ νὰ βεβαιώσω πὸς ἢ HELLAS FIX καὶ ἢ ΦΙΞ ΛΑΓΚΕΡ εἶναι μπίρες διεθνὸς κλάσεως καὶ πὸς πονθενά σὺν κόσμο διὰ ὑπὸρχων καλύτερες».

ΦΙΞ ΛΑΓΚΕΡ, πὸ ἐλαφρὸ, ἐξαιρετικὸ δροισιτικὸ, εἶναι φημισμένη γιὰ τὴν ὑγιεινὴ καὶ ξεδιψαστικὴς τῆς ἰδιότητες. Εἶναι πλούσια σὲ θιταμίνες, περιέχει ἐλάχιστο οινόπνευμα καὶ 50 ὠφέλιμα συστατικά, τὰ πὸ ἐδεργητικά γιὰ τὴν ὑγεία. Πίνετε ΦΙΞ ΛΑΓΚΕΡ καθημερινά, γιὰ ἀπόλαυσι καὶ ὑγεία, μὲ τὸ φαγητὸ ἢ σὺν ἀρεκτικῶ.

HELLAS FIX

Ἡ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΜΠΥΡΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

ΦΙΞ ΛΑΓΚΕΡ

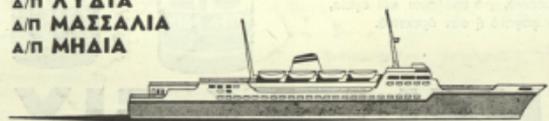
ΓΙΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΠΟΛΑΥΣΙ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΗΣ - ΧΩΡΙΣ ΧΗΜΙΚΑ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ

ΕΛΜΕΞ

- Δ/Π ΙΩΝΙΑ
- Δ/Π ΛΥΔΙΑ
- Δ/Π ΜΑΣΣΑΛΙΑ
- Δ/Π ΜΗΔΙΑ

Φερρυμπώτ Δ/Π "ΕΓΝΑΤΙΑ",
 ΒΡΙΝΔΗΣΙΟΝ - ΚΕΡΚΥΡΑ - ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ - ΠΑΤΡΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ Α.Ε.

21577 142 ΠΕΥΚΑΔΑ ΠΛΗΡΗΜΕΘΑΝ ΑΠ

ΞΕΝΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ

•

ΑΛΕΚΟΣ ΣΚΟΥΡΑΕΤΗΣ
ΦΟΙΒΟΣ ΔΕΛΦΗΣ
Τ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΚΤΡΙΑΖΗΣ
Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ
Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡΓ. ΣΤΑΜΗΟΑΝΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΖΑΔΕΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΦΩΤΕΙΝΟΣ
ΧΑΡΑΛ. ΣΤΑΜΑΤΙΔΗΣ
ΔΙΟΜΗΔ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
ΠΑΡΙΣ ΚΕΛΑΓΙΑΝΗΣ
Δ. Η. Μ. ΒΑΕΝΑΣ
Β. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΑΝΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΤΙΒΑΣ
ΑΝΔΡ. ΝΑΘΑΙΝΑΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ

•

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΧΟΛΙΑ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΕΓΚΛΟΠΗΔΙΑΚΑ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥΡΩΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-ΠΟΙΗΣΙΣ
ΑΠΟΔ. ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚ. ΕΙΔΗΣΕΙΣ
ΞΕΝ. ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ
ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΙΣ
ΧΙΟΥΜΟΡ

•

ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ-ΕΤ. ΚΒ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΤΧΟΥΣ 47
ΙΟΥΝΙΟΣ 1961

ΕΚΔΟΣΙΣ
ΞΕΜΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Ξ Ε Ν Ι Α

ΕΠΙΕΡΜΟΣ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ Σ.Ε.Ε.

ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 3 - ΤΗΛΕΦΩΝΑ : < ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ 20-073
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ 33-314

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΣ : ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΚΟΥΡΑΕΤΗΣ

* Αρχισυντάκτης : ΣΠΥΡΟΣ Χ. ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ

Διαχείρισις : ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

« Χ Ε Ν Ι Α »

A MONTHLY REVUE
OF HOTEL AND TOURISTIC NEWS
PUBLISHED IN ATHENS
BY THE HOTEL OWNERS' ASSOCIATION
KOLOKOTRONI SQUARE N° 3

« Χ Ε Ν Ι Α »

REVUE MENSUELLE
DE L'HOTELLERIE ET DU TOURISME
HELLENIQUE
PUBLIEE A ATHENES
PAR LA CHAMBRE HOTELIERE DE GRECE
PLACE COLOCOTRONI N° 3

Τὸ γνωστὸ Κατάστημα
Εἰδῶν Ἑστιατορίου, Ξενοδοχείου, Ζαχαροπλαστικῆς
καὶ εἰδῶν καθαρισμοῦ

« Κ Ο Σ Κ Ι Ν Α Σ »

Μετεφέρθη ἀπὸ τὴν ὁδὸν Λυκούργου 3

ΕΙΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ὁδὸς ΑΙΟΛΟΥ 64 (Εὐριπίδου - πλατὶ Εὐθυμιάδῃ)

ΝΕΟΝ ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 26-023

ὅπου ἀναμένει νὰ ἐξυπηρετήσῃ ὅπως πάντοτε τὴν ἐκλεκτὴν
πελατεῖαν του μὲ τὴν μεγάλην συλλογὴν εἰδῶν

Κουζίνας - Ζαχαροπλαστικῆς - Εἰδῶν καθαρισμοῦ

ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ : ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΑΙΟΛΟΥ 64

ΣΗΜΕΙΩΣΑΤΕ : ΝΕΟΝ ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ : 26-023

Κ Ο Σ Κ Ι Ν Α Σ

ΞΕΝΙΑ

ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΒ'

ΑΡΙΘ 47

ΙΟΥΝΙΟΣ 1961

ΕΠΙΒΕΒΑΗΜΕΝΗ Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΣΘΕΝΤΟΣ ΕΡΓΟΥ

Η ΕΙΣΟΔΟΣ της Χώρας μας εις την τουριστικήν περίοδον τήν εύρισκει, υπό εποψίν τουριστικού εξοπλισμού, περισσότερον από κάθε άλλην φοράν, έτοιμον να δεχθή τους Ξένους επισκέπτας της, των οποίων ο αριθμός μετά βεβαιότητας αναμένεται ότι θά είναι ούσιωδώς ηύξημένος, εν συγκρίσει προς τόν του παρελθόντος έτους και άσυχρήτως άνώτερος του των προηγούμενων έτων.

Η κατά τό πρώτον τεράριον του τρέχοντος έτους σημειώθεσα τουριστική κίνησις, περί της οποίας σχετικοί αριθμοί παρατίθενται, συγκριτικώς εις τό τεύχος αυτό, επαληθεύουν και δικαιοούν, εις τό άκέραιον, τήν ευλοούν αυτήν προσδοκίαν.

Ανατιρητήτως ο τουριστικός εξοπλισμός της χώρας μας, όστις εξακολουθεί συνεχίζόμενος με έντονον ρυθμόν, και ή στροφή προς αύτήν, όσημέραι, μεγαλυτέρου άριθμού Ξένων επισκεπτών, δέν ύπέρξαν έργον του διακραμόντος χρόνου, ούδέ της μεταβολής των διαθέσεων του ταχιδεύοντος κοινού. Τούναντίον, και ο μέν και ή δέ, άπήτησαν

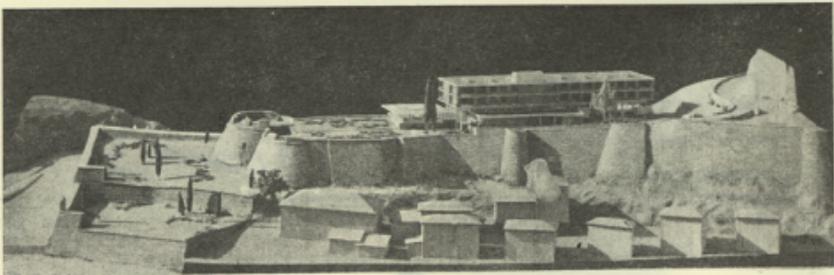
όρθην του τουριστικού θέματος άντιλήψιν, προγραμματισμόν, θυσίας πολλάς και προσπάθειαν επίμονον, έντονον και έργόδη.

Ο όπουργός Προεδρίας της Κυβερνήσεως κ ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΑΤΣΟΣ, τό όνομα του οποίου άρρήτως συνεθέθη με τήν άνοδον του τουρισμού της χώρας μας.

Δέν άγνοείται από τήν σύνταξιν της « Ξένια » ο παράγον α ίδιωτική πρωτοβουλία ». Η συμβολή τούτου, εις τά πλαίσια της τε άπαιτηθείσας και της καταβαλλόμενης γενικωτέρας προσπάθειας, ύπέρξεν αξιόλογος, έξ ίσου όμως άληθές είναι ότι ίσως ούδεμίαν θά έσχημαίτο υπό του παρόντος τούτου συναφής εκδήλωσις, έάν, ούτως, — διά πρώτην φοράν — δέν ένισχύετο και δέν έπεκουρείτο, τόσον διαψιλώς, υπό των επομισθέντων τό βάρος και τήν εδύνην της τουριστικής όργανώσεως της χώρας μας, εις έπίπεδον έπιτέρον διεθνή τάυτης προβολήν και μάλιστα προς σκοπούς περισσοτέρους του ένός, ή έξαρσις των οποίων, ως έργον καλής πίστewας εκτιμώμενον, κοινής έχει τύχει άναγνωρίσεως.

Περί τούτου έλλωστε εύχάδιως όμιλών οι άριθμοί, τους όποιους άναλυτικώς παρεθέσαμεν εις προηγούμενα τεύχη μας και οι όποιοι εκφράζουν τά προς τους ιδιώτας, κατ' έπιταγήν της Πολιτείας, διατεθέντα δάνεια — καλύποντα πολλάς έκαιοντάδας έκδοτικωμο. δραχμών — ών άνω, ή όμιουργία ύπ'

Τὸ ἐνός τοῦ ἀρχαιτέρου μὲν Ἰουλίου τὸ δεύτερον Τουριστικὸν Ξενοδοχεῖον τοῦ Ναυπλίου τοῦ ὁποῦο διαπέσει. Ἔχει δυνάμεις 100 κλινῶν, διαθέτει ἐπιπλέον διὰ 200 ἄτομα, μπάρ, σαλόνια, βεράντες καὶ πόσας ἐν γένει τὰς συγχρόνους ἀνάσεις. Κάτωθεν τοῦτο ἀνεγίνεται θεαμακία πλάξ, τῆς ἧς ἡ καταλλοτῆρα διαμόρφωσις θέλει συντόμως πραγματοποιηθῆ. Ἡ κατασκευὴ τοῦ ἐπιπέθου ἀπαραίτητος ἐν ὅσῃ τῆς ὁσμῆρας αὐτοκρινόμενης εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀργολοκορινθίας τουριστικῆς κινήσεως, χάρις καὶ εἰς τὰς διεθνέως προβολὰς ἐπιτυχίας παραστάσεως εἰς τὸ ἀρχαῖον θέατρον τῆς Ἐπιδαύρου. Τὰ σχέδια καὶ τὰς σχετικὰς μελέτας ἐξέπονησεν ὁ ἀρχιτέκτων κ. Ι. Β. Τριανταφυλλίδης ἡ δ' ἐπιτελεμένη ἐναρξὶς τῆς λατοφείας τοῦ ὁμογενῆ ἀπειροστίας τοῦ Ε.Ο.Τ.

αὐτῶν νέων ξενοδοχειακῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἄλλων τουριστικῶν κατασκευῶν καὶ ἡ ἐπέκτασις καὶ ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τῶν ὑφισταμένων καθαρὰν οὐτοπίαν θ' ἀποτελεῖν καὶ ὑπόθεσιν χειμαρῶν.

***

Καὶ ἐν τούτοις, δὲν νομίζομεν ἐπιπερίπτωτον εἰς ὑπερβολὴν τινὰ ὑποστηρίζοντες ἐπι, οὐδὲν θὰ ὁ-

πῆρχεν ἐπι τῆς ὡς ἄνω εἰρησίου προσδοκίας δικαιοσύνη, ἐάν, ἀπὸ τῆς Πολιτείας, ἔδωκεν ἡ ὀρθὴ τοῦ τουριστικοῦ θέματος ἀντιλήψις καὶ δὲν ἐσημειωτο, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦτο, τὸ ἄμεσον ἐνδιαφέρον καὶ ἡ ἀμεσότητα ἐπιβρασῆς τῆς.

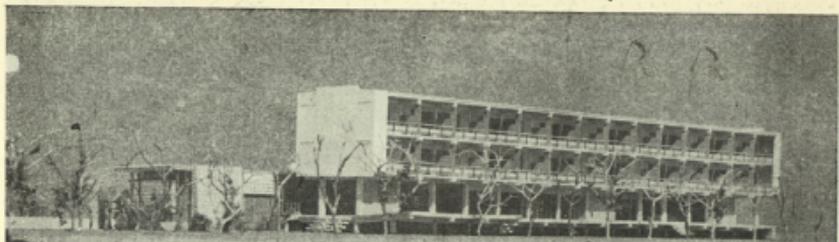
Πράγματι, θὰ ἐπρόβλεπε, χωρὶς ἄλλο, ἀρετῆς συγκρότησιν ἐκείνου τοῦ ὁμογενῆ, ἔστω, ἐάν δύναιτο ἐπι τοῦ προκειμένου καὶ ἀντίθετος νὰ ὑποστηρικτῆ γνώμη.

Ἡ τουριστικὴ ὀργάνωσις μιᾶς χώρας — καὶ μάλιστα χώρας τουριστικῶς ἐπισημῆς ὑποναπτύκτου — καὶ ἡ ἀνάπτυξις πέριξ τοῦ ὁμογενῆ αὐτῆς συναφεῖς ἐνδιαφέροντος καὶ ἡ δημιουργία πρὸς αὐτὴν κινήσεως προσηλαμβανούσης ὁσμῆρας καὶ μωρῆν ἐνδομῆρας, προϋποθέτουν ἐργα πολλὰ, ἐξ ὧν, ἄλλα ἀπαραίτητα καὶ ἄλλα καλλυπόμενα λόγους σκοπιμότητος μόνου, ἀπὸ τῆς ἐπιτελέσεως τῶν ὁποίων ἡ ἰδιαιτικὴ προετοιμασία — προὐθέτως ἄλλου δυνάμει σκοποῦ — φυσικῶν καὶ δικαίων εἶναι ν' ἀπέχη καὶ πράγματα, πρὸ τῶν ὁποίων αὕτη ἔχει μόνον ἀδιάφορος ἀλλὰ καὶ ἀνίσχυρος ἐμφανίζεται.

Ποῖος ἄλλος π.χ. ἐάν ἔχη τὸ ἐπίσημον κράτος θὰ εἶχε τὴν ἔρεσιν καὶ τὴν δυνατότητα ν' ἀναμορφώσῃ χώρας, νὰ βελτιώσῃ τὸ ὑπάρχον καὶ νέον νὰ δημιουργήσῃ ὁμογενῆ δικτυον, ν' ἀνεγείρῃ συγχρονισμένους ξενοδοχειακὰς ἐγκαταστάσεις καὶ ἄλλας τουριστικὰς κατασκευὰς καὶ κέντρα ψυχραγωγίας, νὰ ἐξωραίσῃ τὸποιο ἀρχαιολογικὸς καὶ ν' ἀναστήλῃ μνημεῖα, νὰ πλουτίσῃ τὸν θελάσσιον χώραν μὲν λιμενικὰς ἐγκαταστάσεις, νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν τουριστικὴν σύνδεσιν τῆς χώρας μετὰ τῶν γειτόνων τῆς, νὰ ὀργανώσῃ ἐπιδρόμους ἀνωτέρου τουριστικοῦ ἐπιπέδου καὶ ἐνδιαφέροντος, νὰ τὴν διακηρίσῃ καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπιτελεσιν σειράς ἐργων

Τὸ θεαματικὸν Τουριστικὸν Ξενοδοχεῖον τῆς πρωτεύουσας τῆς Σάμου. Δυνάμεις 50 κλινῶν. Ἔχει ἐπιπλέον, μπάρ, ρομμεστῆριον κ.λ.π. Ἀνεγέρθη βάσει σχεδίου τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Κ. Σακμάτη καὶ λατοφεία ὑπὸ ἀνάδοχον.

Το Τουριστικό Ξενοδοχείον τής Κ.Θ. συνάρμοστος 56 κλινών. Διαθέτει εστιατόριον δι' 150 άτομα, μπαρ, σαλόνια, βιβλιόθεκον κλπ. Πρόκειται περί θαυμασίας κατασκευής, ήτις βασίσθη πιστεύεται ότι θα προαγάγη τήν τουριστικήν ήθησιν τής γυναικείας του Πατρός τής Πατρικής καθυστάσας ταύτης ενά εκ των αξιολογητέων τουριστικών κέντρων τής ημεδαπής. Ενδόξως. Τά σχέδια και τας μελέτας εξεπόνησαν ο αρχιτέκτων κ. Φ. Σ. Βίκωκος ή δ' εκμεταλλεύσθη τας, τής όποιος ή διαφέρη τοποθετείται εντός των πρώτων ημερών του προσηχού μηνός Ιουλίου παρεχόμεν ή υπό του Ε.Ο.Τ. εις τών γνωστών Ξενοδοχειακών Επιχειρηματιών κ. Θ. 168. Αγγλον. εκμεταλλεύτην και άλλων όμοιων ρημισμένων τουριστικών κατασκευών.

τοιαύτης τουριστικής και πολιτιστικής σημασίας ;

***

Χωρίς αμφιβολίαν εύρισκόμεθα πρό ενός έργου τεραστίως έκτάσεως και σημασίας, του όποιου ή δημοσία άναγνωρίσας, εξ αληθιμάτους δικαίου και εκ λόγων καλής πίστεως, ένδεικνύεται και επιβάλλεται.

Δέν τό λέγομεν αυτό διά πρώτην φοράν, ούτε και έν όψει των καρπών του όποιους ή χώρα μας άρχίζει πάρα μάλισ νά άρπάζει, χάρη εις τουτό τό έργον.

Τήν πρός αυτό έκτίμησιν μας, εις χρόνον άνόποτον, δημοσία διεδηλώσαμεν, μνήμονες τής άποστολής τής εκδόσεως αυτής, τήν φροντίδα τής όποιος ή Έλληνική Ξενοδοχία μάς ένεπιστεύθη. Παρά τήν δικαίαν πικρίαν τήν όποιαν ως ή γεσσία τής Τάξεως πολυτέως δοκιμάζομεν και από των σπηλών αύτων έκίσχυσε διεμηνυόμεν — διότι πολλών ζητικών ζητημάτων ταύτης ή έκικρομότης παρά πάσαν περί του άντιθέτου άρμολίαν ύπόσχεσιν συνεχίζεται — εκ καθήκοντος πρός τό άναγνωστικόν μας κοινόν δέν έκδοτάσαμεν, κατ' επανάληψιν, ως άναγκαίαν νά θεωρήσωμεν τήν δημοσίαν άναγνώρισιν ότι, « ή παρούσα Κυβέρνησις τής Χώρας, περισσότερον πάσης άλλης προκάτοχου τής, όρθώς διέγνωσε, έκτίμησε και ήξιολόγησε τήν πολυλαπήν σημασίαν του Τουρισμού,

ώς παράγοντος πλουτοπαραγωγικού, πολιτιστικού, προβολής και εύημερίας του τόπου » όπως επίσης δέν έκδοτάσαμεν, εκ του αύτου ως άνα καθήκοντος εμπνεόμενοι, τήν έρεσιν και τήν προσπάθειαν τής Κυβερνήσεως διά τήν τουριστικήν άργάνωσιν και άξιοποίησιν τής

χώρας μας και άποχρόντως και δειόντως νά εξάρωμεν.

***

Και όμως, του έργου τουτού, ύπάρξαν και ύπάρχουν έπιχειρήματα. Τό πρώτον, κατ' άρχήν, δέν είναι

‘Ο θαυμάσιος ‘Οδικός Τουριστικός Σταθός του Μεσολογγίου, συνάρμοστος 12 κλινών, σαλόνι, αίθουσαν εστιατορίου, τέρσιον περιβάλλοντα χώρον του όποιου ή διαμόρφωσις συνεχίζεται και θέαν πρός τήν ιστορικήν λιμενοβάσκα. Λειτουργεί υπό τών άνδρον κ. Σπύρον Τρεμυοντάνην, εκμεταλλυόμενον επίσης τά τουριστικά Ξενοδοχεία Ζακύνθου, Άνδρου και Άλλα ΰβιάτητα. Έργον του ‘Αρχιτέκτονος κ. Ίω. Τριανταφυλλίδη.

Αριστερά το Τουριστικό Συναγωγείο Ίεσσυλίων, συνάμειος 100 κλινών. Διαθέτει χώρους υποδοχής, σάλας, μπάρ, εστιατόριον διά ταυτόχρονον έστιασιν 100 άτομων, βεράντας, πάρκινγκ αυτοκινήτων κλπ. Δεξιά τής όλης περιοχής και έχει θεματικόν θέαν προς την θρακική λίμνην. Αί σχετικαί μελέται έξτεταθήσαν υπό του άρχιτέκτονος του Ε.Ο.Τ. κ. Φ. Σ. Βόκου. Πρόκειται δηλογραφούμενος περί μίας έκ των μεγαλύτερων τουριστικών κατασκευών ήτις είναι άναξία τής ιστορικής φήμης τής Ήπειρωτικής πρωτεύουσας, έαυτή δ' άπεριόριστος διά τήν εξωτερήσιν των έπισκεπτόμενων τήν χώραν μας διά του σφάρου - μπουζ - Ίταλίας - Ελλάδος. Δεξιά το Μονάϊ "Αρπας, συνάμειος 44 κλινών. Διαθέτει εστιατόριον δι' 100 άτομα, σάλας, μπάρ, βεράντας και πάσαν σύγχρονον άνουσι. Βερίσκιται ένός του Φρονήσιου τής "Αρπας, το όποιον διαμορφώθη κατά πρόπου υποδειγματικόν και ήσιοποιήθη τουριστικώς. Τάς σχετικαίς μελέταις έξτετασεν ο άρχιτέκτων κ. Δ. Ζήβας, θεωρείται δ' ως μία έκ των πλέον έπιτυχών τουριστικών κατασκευών του Ε.Ο.Τ. Τόσον το πρώτον όσον και το δεύτερον, προς το παρόν, έκμεταλλείται δι' αυτεπιστασίας ο Ε.Ο.Τ.

καθόλου περίεργον. Διότι, όπως όρθως έλλωστε και μετά παροχσίας ύπεργράμμιες και ο κ. Τσάτσος, εις πρόσφατον προς τους άντιπροσώπους του τύπου όμιλίαν του, σούθησι δύναται ύπέρ έαυτού το άλλάθγον να επικαλεσθή και διότι εις ένα έργον τοιαύτης σημασίας και ένα έκτέλεσει, διά πρώτην φοράν έν Έλλάδι επιτελούμενον, χωρίς προηγουμένη τουριστικήν πείραν, και με ταχύν ρυθμόν, φυσικόν είναι

και σφάλματα να παρεισφύσων και παραλείψει να σημειωθούσιν...». Και πέραν αυτών θα ήδύνατο να προστελή ότι ή επικρίσις, μάλλον προσδιάζουσα εις τήν ανθρώπινην φύσιν, είναι εύκολος, διότι, από έλλειπή και πληγμελή του όλοου θέματος γνώσιν όρμωμένη από πολλά άπαλλάσσει σκέψεις.

Υπό το κράτος τής άντιλήψεως αυτής τελούντες πιστεύομεν ότι αι άκουσθεΐσαι και άκουόμεναι έκά-

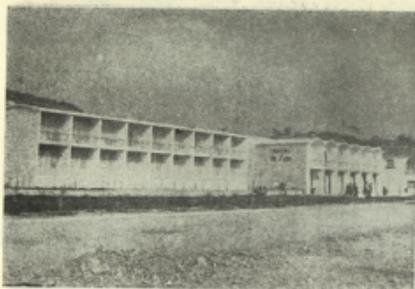
στοτε επικρίσεις διάφορον θα εΐχον τήν διατύπωσιν και διάφορον θα έδωσκον σκοπόν, εάν, ύπ' όψει των επικριτικών, κυριώτατα όμως και πρό πάντων ύπ' όψει του ευρωτέρου έλληνικού κοινού, έτίθετο έν ο λοω το έπιτελούμεν τουριστικών έργων, του όποιου ή έλλειπή και πληγμελής γνώσις φυσικόν είναι να οδηγή εις παρεξηγήσεις των όποιων αι συνέπειαι φθέρουν και τήν ύπάρρουσαν έρεσιν και τήν καταβαλλομένην προσπάθειαν και πάντας δυσάραστοι άποβαίνουσιν.

***

Το άνεγειρόμενον υπό του Ε.Ο.Τ. εις τών Βόλων Τουριστικό Συναγωγείον, βάσει σχεδίων του άρχιτέκτονος κ. Κ. Σταμάτη.

Η «Ξενία» μετέπει, κατά καιρούς, των επικρίσεων' έγκαίρως έσημειώσεν, έκ καθήκοντος, σφάλματα και παραλείψεις, εις τήν θεωρείται αυτών αποβλέπουσα και ίνα τήν επανάληψιν όμοιον προλάβη. Παράλληλως και κατά τών αυτών χρόνων έξήρεν, ότι άξιον εύρήμου μνείας και εξάρσεως έθεώρησε. Δέν επιδιώκει ήδη ούτε και έννοει να προσέβη ως αυτεπάγγελτος συνήγορος του Έλληνικού Όργανισμού Τουρισμού και των λοιπών, επί του θέματος, άρμοδίων κυβερνητικών παραγόντων. Αποτελούσα όμως τήν μοναδικήν,

'Αριστερά, τὸ Τουριστικὸν Ἐπιχειρηματικὸν Ἐπιχειρηματικὸν Ζακύνθου, ὀνόματι 45 κλινῶν. Διατίθει χώρος ὑποδοχῆς, σαλῶν, ἐστιατόριον κ. 150 ἀτόμα, μπάρ, βεράντα καὶ θαλασσινὸν κολυμβηθῆν, συνάλλαγμα μετὰ ἀποθήκευσιν ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Π. Σακελλάρου. Θεωρεῖται ἐκ τῶν ἐπισημῶν τουριστικῶν κέντρων. Ἡ ἐπιτελεστικὸς τοῦ ἀνίκα, διὰ μίαν 20 εἰς, εἰς τὴν ἀνάδοχόν του, γινώσκων ἰδιώτην Ἐπιχειρηματικὸν κ. Σπύρου Πραμοῦτῆ υἱοῦ. Δεξιά, τὸ Τουριστικὸν Ἐπιχειρηματικὸν Ἐπιχειρηματικὸν κ. Χ. Σφαλλίου. Διατίθει ἐστιατόριον, μπάρ, σαλῶν, βεράντα καὶ ἄλλας τὰς συγχρόνως ἀνάγκες. Τὰς σχετικὰς μελέτας ἐπέτελεσαν οἱ ἀρχιτέκτονος κ. Χ. Σφαλλίου. Ἀποτελεῖ βασικὴν ἐγκατάστασιν τῆς νήσου ἢ δ' ἐπὶ ἄλλοις τοιαύτης λειτουργίας τοῦ μέγιστον συμβάλλει εἰς τὴν τουριστικὴν προαγωγὴν τῆς καὶ τὴν ἀπαιτήτων ἀνάγκης. Ἡ τοιαύτη λειτουργία τοῦ ἐξασφαλίζεται ὑπὸ τῶν ἀναδόχων του, γινώσκων Ἐπιχειρηματικῶν κ. κ. Κώστα Ντούτσου καὶ Γεωργίου Τσοῦλι. Σημειώθην ἐστὶν ἡ τουριστικὴ ὁργάνωσις τῆς νήσου συμπύκνωται διὰ τῆς ἐπιτελέσεως καὶ ἄλλων συναφῶν ἔργων, ἀπαιτήθην διὰ τὴν ἐπιτελέσει τῆς ἑαυτὸν αὐτὸνομόνως τουριστικῆς κινήσεως.

ἐξ ἀπόψεως κυρίας ἀποστολῆς, τουριστικῆν τοῦ τόπου ἔχουσιν, πιστεύει ἐστὶν ὑποχρέωσιν καὶ καθήκον ἔχει, ἐναντι τοῦ ἀναγνωστικοῦ τῆς κοινότητος, ὅπως παρουσιάσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ τὸ ὑπὸ τοῦ τελευταίου τοῦτου ἐπιτελεσθῆν καὶ τὸ εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐπιτελέσεως εὐρισκόμενον ἔργον, τοῦ ὅποιον συνεπικουρῶν ἐπιβλῶν παρέχει ἐν συνεχείᾳ ἐπιμελεσσομένη, εἰς προσεχῆ ἔκδοσιν τῆς, νὰ συμπληρώσῃ ταύτην καὶ νὰ συναγάγῃ ἐν ὄψει τοῦ ὅλου ἔργου, τὰ ἐντέλθεν προκύπτοντα ἀναγκαῖα συμπεράσματα.

***

Ἡ ὁργάνωσις τῶν ἀπαιτήθην μέσων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ἀξίας λόγου τουριστικῆς κινήσεως, μὲ προοπτικὴν νὰ καταστή ἡ χώρα μας πρότυπον κέντρον διεθνούς τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος, κατ' ὅσιν ἔχρισεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950. Ἰδίως ὅμως ἀπὸ τῆς τελευταίας τριετίας ἔχρισεν, παραλλήλως πρὸς τὸ ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν ὑφισταμένων παλαιῶν τουριστικῶν ἐγκαταστάσεων, ἡ κατασκευὴ εὐρείας μορφῆς καὶ προορισμοῦ τουριστικῶν ἔργων, ἢ διενέργεια συστηματικῆς διαχειρίσεως καὶ ἢ λήψις σειράς μέτρων

πρὸς ἔξω, ἢ μετρησῶν τῶν ἐπιδοσίων τὰ ὅποια ἀπετέλουν προχοπὴν εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τουρισμοῦ. Ἡ ὅλη προσπάθεια ἐνε-

τάχθη εἰς πενταετὲς τουριστικῶν προγράμματα, τοῦ ὅποιου ἡ πρώτη φάσις ἔχρισεν ἐφαρμοζομένη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους 1960, τῆς διετίας 1957-1959

Τὸ Τουριστικὸν Ἐπιχειρηματικὸν τὸ ὅποιον ἀνήγειρον οἱ Ε.Ο.Τ. ἐπὶ τῆς περὶ αἰτίας «Μεταλλοβλάτου τῆς Χίου. Τοῦτο, ἢ τῆς αἰτίας καὶ ὀνόματι 50 κλινῶν, ἀνεγέρθη βάσει σχεδίου τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Κ. Σπυρίδα, διατίθει ἐστιατόριον 81 150 ἀτόμα, μπάρ, χώρος ὑποδοχῆς, σαλῶν, βεράντα καὶ πᾶσαν σύγχρονον ὅσιν. Ἀνατίρητος εἶναι ἡ συμβολὴ τοῦ εἰς τὴν τουριστικὴν προαγωγὴν τῆς ὁρατικῆς νήσου καὶ τὴν ἀνάπτυξιν ἐπὶ μᾶλλον τῆς τουριστικῆς κινήσεως εἰς αὐτήν, ἢ ὅποια καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἦτο σημαντικὴ.

Άριστερά το εσωτερικόν του Τουριστικού Ξενοδοχείου "Υπέτης, δυνάμεις 100 κλινών. Διεθέτει αθουσαν ιστορικού δι' 100 άτομα, μπαρ, σαλόνι, βιβλιόθηκον κλπ. Αι σχετικοί μελέται εξεικονήθησαν υπό του αρχιτέκτονος Χ. Σπυρίδου, θεσμίται δε ως τών μεγάλωτέρων και άριωτέρων κατασκευών τών Λουτροπόλεων μας. Ή εκμετάλλευσίς του άπεικται υπό του άναδόχου του έγνωστου ξενοδοχειακού επιχειρηματίου τής πρωτεύουσας κ. Γεωρ. Δασκαλάκη. Δεξιά το Τουριστικόν Ξενοδοχείον τής γνωστου ξενοδοχειακού επιχειρηματίου τής πρωτεύουσας κ. Γεωρ. Δασκαλάκη. Διεθέτει 45 κλινών. Διεθέτει όλας τας σύγχρονως άνάγκες. Τας σχετικας μελέτας εξεικονήσαν οι αρχιτέκτονος κ.κ. Σκύρου, δυνάμεις 45 κλινών. Διεθέτει όλας τας σύγχρονως άνάγκες. Τας σχετικας μελέτας εξεικονήσαν οι αρχιτέκτονος κ.κ. Δοξιάδης και Σπυρίδου. Ή επί ύψηλοσ επίπεδου λιανοτορία του, τήν όποιαν εξασφαλίζει ή άνάδοχός του, γνωστου ξενοδοχειακού επιχειρηματίου κ. Θεοδ. Αγγυλος, το καλύτερο ξενοδοχείον τήμης σφέρος δε τά μέγιστα εις τήν τουριστικήν προβλεπόμεν τής νήσου και τήν έξωιν ήμεδαπών και ξένων έπισημασών.

χαρακτηρισθείσης ως φάσεως παρασκευαστικής.

***

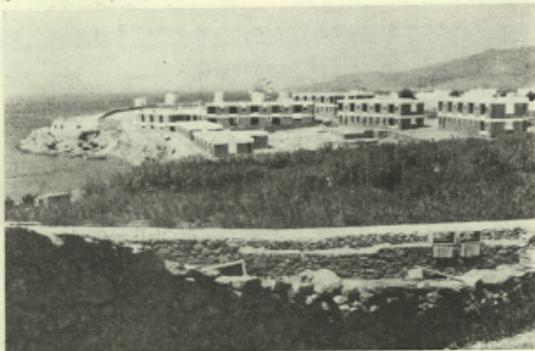
Τό εφαρμοζόμενον ήδη δευτέ τουριστικόν πρόγραμμα διακρίνεται από τας άκαλοθους βασικάς άρχάς :

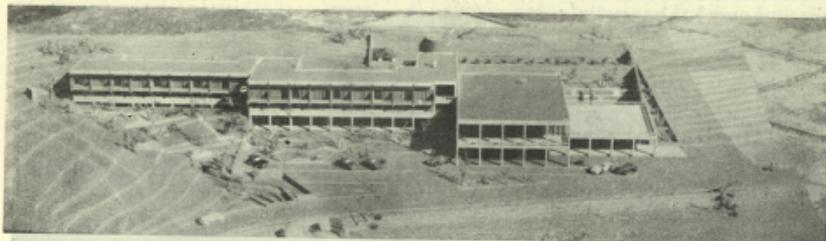
α) Ανάπτυξις τής χώρας μας ως τόπου σύγχρονων τουριστικών άπολαύσεων. β) Προσέλκυσις κυρίως τών μεσαίων τάξεων τουριστών έξωθεν του κόσμου, αι όποιαι αποταλούν τήν σταθερωτέραν οικονομικήν κατηγορίαν. γ) Ό Έλληγι-

κός τουρισμός εις τήν άρχήν τουλάχιστον θα είναι θαλάσσιος. δ) Πρός ταχέαν άπόδοσιν του, άποσκοπεί πρωτίτως εις τήν εις βάθος εκμετάλλευσιν τών ήδη καθιερωμένων τουριστικών περιούγιον, παραλλήλωσ δε εις τήν άνάδειξιν και άξιοποίησιν νέων τοιούτων. ε) Προσέλκυσις τών τουριστών τής Κεντρικής Εύρώπης, διά τής ταχέας εκμεταλλεύσεως τών ακτών του βορειου Αιγαίου. στ) Ανάδειξις τής Ελλάδος ως άρετρίνας μεσογειακών περιηγήσεων.

Συμπερασματικά ή διά του έν λόγω προγράμματος διαγραφόμενή τουριστική πολιτική άποβλέπει βασικώς εις τήν τουριστικήν εκμετάλλευσιν παραθαλασσίων χώρων. Διά του αύτου προγράμματος επιδιώκεται ή μέχρι του έτους 1963 άνάπτυξις τής τουριστικής κινήσεως εις 700.000 περιηγητάς και του τουριστικού συναλλάγματος εις 100.000.000 δολλαρίων. Πρός πραγματοποιήσιν τών άνωτέρω επιδιώξεων, κατεβλήθη και καταβάλλεται προσπάθεια ώστε το τουριστικόν έργο νά στοιχειοθετηται κατά τό δυνατόν, από ένα σύνολον συντονισμένων μέτρων. Πρέπει νά σημειωθή ότι ή αισιοδοξία, υπό τό κράτος τής όποιας ή κατάρτισις του προγράμματος αύτου έχώρησε, δέν

Τό τουριστικόν Ξενοδοχείον Μυκόνου, δυνάμεις 93 κλινών, με αθουσαν ιστορικού διά 200 άτομα και όλας τας σύγχρονως άνάγκες. Πρόκειται περί θορυμασίας κατασκευής, προεπισημασμένης εις τήν αρχιτεκτονικήν γραμμήν και τό χρώμα τής νήσου, τά σχέδια τής όποιας εξεικονήσαν οι αρχιτέκτονος - πρωτεύουσας τής ύπερμαίης Μελετών του Ε.Ο.Τ. κ. Άρης Κεκοτανιώτης. Ή εκμετάλλευσίς του άντεστή εις τήν γνωστου επιχειρηματίου κ. Νικ. Νταλιάνη. Σημειούται ότι πρόκειται περί τής άριωτέρας ξενοδοχειακής άρχιτεκτονικής του Ε.Ο.Τ. εις τήν νήσον, ή όποια έχει άνάδειξησ εις ένα εις τών κυριωτέρων διεθών τουριστικών νησιωτικών κέντρων τής Ελλάδος.

Το Τουριστικόν Ξενοδοχείον 'Ολυμπίας : Μελέτη του 'Αρχιτέκτονος κ. 'Αρη Κωνσταντινίδη.

υπήρξεν υπέρμετρος. 'Αποδείξεις δ-
τι τ' αποτελέσματα υπερέβησαν τὰς
προσδοκίας. * * *

Ειδικότερον διὰ τὴν τουριστικὴν
ὀργάνωσιν καὶ ἀξιοποίησιν τῆς χώ-
ρας ἀνεπτύχθησαν αἱ ἑξῆς τοι-
μαίαι : α) 'Η ὁδοποιία παραλλήλως
πρὸς τὴν ἀνάγεισιν τουριστικῶν
ἐγκυκλοτάσεων ἢ διὰ τὴν ἐξυπρέ-
τησιν ὀριστικῶν τοιούτων. β) 'Ο
ἐκσυγχρονισμὸς τῶν πύξας μερ-
φῆς συγκοινωνιακῶν μέσων δι' ἐν-
τόνως κρατικῆς παρεμβάσεως εἰς
τομῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ
ἰδίως ἢ ἐπαναστατικῆς ἀνάπτυξιν τῶν
ἀεροπορικῶν καὶ θαλασσίων μετα-
φορῶν. γ) 'Η ἐφαρμογὴ καὶ δια-
δοχικῆ ἀνάπτυξιν διακριτικῶν προ-
γράμματος. δ) 'Η ὀργάνωσις ἐδελ-
λώσεων τουριστικῆς σημασίας καὶ
διεθνῶς προβολῆς. ε) 'Η λειτουρ-
γία σχολῶν τουριστικῆς - ἐπαγγελ-
ματικῆς ἐκπαιδεύσεως.

* * *

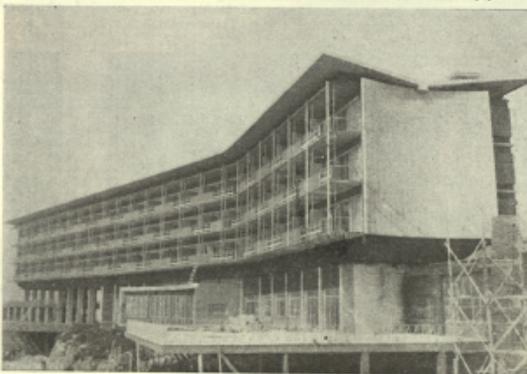
Εἰς ὅλας τὰς χώρας ὁ τουρισμὸς
καλλιεργεῖται καὶ ἀναπτύσσεται ὑπὸ
μορφῇ τεραστίως βιομηχανίας ἰδιαι-
τικά δὲ εἰς ἐκείνας αἰτίνας στε-
ροῦνται ἀξιολόγων πλουτοπαρὰγω-
γικῶν πηγῶν καὶ δυνατοτήτων. 'Αλ-
λὰ καὶ εἰς τὰς ἐργασίας βιομηχανικῶν
παράδοσιν χώρας καὶ ἀπεριορί-
στους πόρους, ὡς εἶναι αἱ Η.Π.Α.,
ἢ 'Αγγλία, ἢ Σοβιετικὴ 'Ενωσις,
ἢ Γαλλία κ.λ.π., ἀποδίδεται ἰδι-
ώσεως σημασία εἰς τὸν τουρισμὸν,
λόγω τῶν ἐπιδράσεων του εἰς πλεί-
στους τομῆς δραστηριότητος. Διε-
θνῶς ἀναγνωρίζεται ὡς πηρὴ ἀπο-

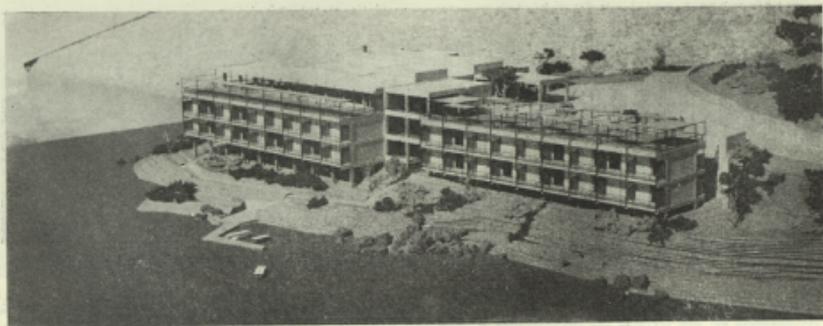
φέρουσα πόρους εἰς εἰρήαις μάξας
καὶ ὡς βιομηχανία ἀναπτυσσομένη
παραλλήλως πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν
κατοικῶν τῆς γῆς, τοῦ οικονομικοῦ
καὶ ἐκπολιτιστικοῦ ἐπιπέδου των
καὶ ὡς ἀνάγκη τῆς ζωῆς. Εἰδικότε-
ρον εἰς τὴν 'Ελλάδα ὁ Τουρισμὸς κα-

τάτῃ βασικῆς ἐξαγωγικῆς τομῆς
καὶ ἤδη ἀποδίδεται πρωτίστη σημα-
σία λόγω τῶν αποτελεσμάτων του.

Χαρακτηριστικῶς ἀναφέρεται ἢ
κατά μέσον ὅρον αὐξήσεως περιηγη-
τικῆς κινήσεως καὶ εἰσπράξεων 10-
25% κατ' ἔτος, μὲ ἀποτελέσματα

Τὸ Τουριστικὸν Ξενοδοχείον α' Ὁρος Πάρνηθου, δυνάμει 260 κλινῶν. Τίθεται
εἰς λειτουργίαν ἀπὸ τῆς 17ης ἀρξικμένου μηνὸς 'Ιουλίου. Εἶναι τὸ μεγαλύτερον ἐκ τῶν
ἀναρτῶντων ὑπὸ τοῦ Ε.Ο.Τ. μὲ προοπτικὴν προσμίσεως εὐλόγων περιηγητῶν. 'Αν-
ταποκρίνεται πρὸς τὴν τελευταίαν ἐννοίαν τῆς συγχρόνου Ξενοδοχίας, κατ' οὐδένυπο-
λειπόμενον τῶν καλύτερων εὐρωπαϊκῶν Ξενοδοχείων. Μεταξὺ ὄλων διαθέτει νικητε-
ρικῶν κέντρων, δύο μεγάλα ἰασητήρια, αἰθούσας κινηματογράφου, πισίνας κ.λπ. Τὰ σκέλε-
μα του εἶναι ἐξαιρετικῶς θαυμάσια μὲ θέματα ἐκ τῆς 'Ελληνικῆς παραδόσεως καὶ
ἱστορίας. Τὰ εἴδηα του εἶναι κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν πρὸς τὰ τῶν μεγαλύτερων ἀρ-
χιτεκτονικῶν τῆς 'Ελλάδος. Γενικῶς πρόκειται περὶ ἐγκρατιστάσεως διεθνῶς τουριστικῆς
προβολῆς καὶ ὀφίλου συναγωνιστικοῦ ἐπιπέδου. Σημειώμεθα, ἐπὶ τῆς εὐκαιρίας, ὅτι ἔχει
πρόσφατος προγραμματισθῆ ἢ ἀνάπτυξιν τῆς Πάρνηθου εἰς πρότυπον ὀρεινῶν τουριστικῶν
κέντρων τῆς Ἑλλάδος. 'Ἡδη εὐρίσκειται ὑπὸ μετατροπῆν εἰς τουριστικὸν ξενοδοχείον
Β' καὶ Γ' τάξεως, δυνάμει 250 - 300 κλινῶν, τὸ παλαιὸν κτίριον τοῦ ἐκεί Σανατορίου
ἢ δημογραφικῆς τοιαυτοῦ χωρίου εἰς τὴν περιχρῆν τῆς ἁγίας Τριάδος, ἢ ἀνεγέρσει ἐγ-
κτιστάσεως διὰ τῶς ἐκδρομῆς, ἢ ἐπιθέσεως πολλῶν, καὶ ποικίλων ἑξωτερικῶν
ἔργων, ὅα τετῆ δὲ, ἐντός τοῦ προσεχῶς ἔτους, εἰς λειτουργίαν ὑπελαττικῶν.

Το Τουριστικό Ξενοδοχείο του Πόρου, την κατασκευή του οποίου έχει προγραμματίσει ο Ε.Ο.Τ., βάσει σχεδίων του αρχιτέκτονος - προεταμένου της υπηρεσίας Μελετών του του κ. Άρη Κωνσταντινίδη.

διά το 1960 400.000 περίπου περγητών και 51.500.000 δολαρίων τουριστικού συναλλάγματος. Σημειώσαν ότι το τελευταίο αυτό είναι άνωτερον του εμφανιζομένου, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι σημαντικών ποσών διατίθεται υπό των ξένων εις την διεκπύρωσιν αγορών κ.λπ. Πάντως, βέβαιον είναι ότι η γνώμας κατέχει μίαν εκ των πρώ-

των θέσεων εις τα επίπεδα των διεθνών αυξήσεων συναλλάγματος και κινήσεως, ως και χαμηλού τουριστικού κόστους.

***

Εις όλας τας τουριστικάς χώρας αι επενδύσεις εις ξενοδοχειακάς εγκαταστάσεις άνεργονται ήδη εις άστρο-

νομικούς αριθμούς. Μετατροπαί και άνακαινίσεις ξενοδοχείων γίνονται γίνονται δυνατά χάρις εις την άσημέρι αύξησιν του διεθνούς τουρισμού. Η ηύξημένη αυτακτιστική κίνησις ένωσε την κατασκευή μοτέλς και MOT - HOTELS (συνδυασμός μοτέλ και συνήθους ξενοδοχείου). Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου επιβάλλει έξ άλλου την συνεχή άνεπίστρον και την έκτακτον αύξησιν των ξενοδοχειακών μέσων. Και πάντοτε, αι διεθνείς στατιστικά, προβλέπουσι καθυστερημένην ανάπτυξιν των εγκαταστάσεων διαμένοντις πρὸς την σημερινήν διακίνησιν άτόμων και δη αι προβλέψεις δυνατότητων ύποδοχῆς πρὸς την κίνησιν διά το 1963 είναι ενόσμως δυσανάλογαι. Η Έλλάς εγκαταμένη νά επιταχύνη την τουριστικήν της προαγωγήν και νά επωφεληθῆ λόγω ιδιαιζήτους ευνοϊκών συνθηκών έξ αούτης, προβαίνει εις σοβαράς επενδύσεις εις τὴν τομέα αούτον. Λαμβανομένου υπ' όψιν ότι βασικήν προϋπόθεσιν δια τὴν άνάπτυξιν του τουρισμοῦ εκάστης χώρας αποτελοῦν αι ξενοδοχειακαί εγκαταστάσεις και αι δυνατότητες διακινήσεως εις τὴν εσωτερικὴν χώραν, η χώρα μας παροῦσά τι ην ακολουθοῦν εξέλιξιν.

Τμήμα του Τουριστικού Ξενοδοχείου της Άνδρου, συνάρματος 16 κλινῶν. Διαθέτει εστιατόριον δι' 100 άτομα, μπαρ, σαῶνα, αθλοῦσας ὑποδοχῆς, βεράντες κ.λπ. Τὰς σχετικὰς μελέτας ἐξέτελεσεν ὁ ἀρχιτέκτων κ. Άρης Κωνσταντινίδης, προϊστάμενος τῆς ὑπηρεσίας Μελετῶν τοῦ Ε.Ο.Τ., ἐπιμελῆται δὲ ὡς μία ἐκ τῶν πᾶσιν ἐπιτελούν τουριστικῶν κατασκευῶν. Ἡδῆ ἀνακαινίζεται τὸ τοῦ δ' εἰς λειτουργίαν ἐνὸς τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ κτιρίου ὑπὸ τὴν ἐπιμελέλειαν τοῦ ἀναδόχου του, γνωστοῦ ξενοδοχειακοῦ ἐπιχειρηματίου κ. Σπ. Τριμυρνῆ.

1955	Ξενοδοχεία	1578	Δωμάτια	22828	Κλίναι	42759
1956	"	1611	"	23600	"	44155
1957	"	1633	"	24019	"	44891
1958	"	1692	"	25661	"	46037
1959	"	1741	"	25546	"	47593
1960	"	1780	"	27068	"	50348
1960	(Δεκ/βριος)	1875	"	29290	"	54245

Τά θετίντα έν λειτουργία Ξενοδοχεία κατ' έτη είναι :

1955	Ξενοδοχεία	34	Δωμάτια	772	Κλίναι	1396
1956	"	41	"	419	"	736
1957	"	39	"	642	"	1146
1958	"	49	"	885	"	1556
1960	"	39	"	1522	"	2755
1960	(Δεκ/βριος)	95	"	2222	"	3897

Σύνολον : Ξενοδοχ. 297 Δωμ. 6.462 Κλίναι 11.486.

Μέχρι το 1955 τὰ διατεταμένα δι' έργα τουριστικά, από τόν προ-πολογισμόν και τὸ πρόγραμμα επεν-δύσεων, ἀνήγγοντο εἰς 7-10 εκατομμύρια ἑτησίως. Ἀπό το 1957 και ἐντέθεν ἀνήγγοντο : 1958 100.000.000 δραμ., 1959 200.000.000 δραμ., και 1960 235.000.000 δραμ., ἐνδὲ τὸ πρόγραμμα το 1961 ὄα ἀνάθη περίπου εἰς τὸ αὐτὸ ὄφος. Εἰς τὰ ἀνωτέρω ποσά δὲν συμπερι-λαμβάνονται αἱ ἰδιωτικαὶ επενδύ-σεις και αἱ χρηματοδοτήσεις ἐκ δια-φόρων πιστωτικῶν ὄργανισμῶν. Ἀπό το 1950 μέχρι το 1955 κατεσκευάσθησαν ἀπό τὸν Τουρισμόν τρία Ξενοδοχεία δυνάμει 143 κλι-νῶν και τέσσερα περίτετρα, ὡς ἐ-πίσης ἀνεσυμφορήθησαν ὀκτώ του-ριστικά περίτετρα. Ἀπό το 1955 μέχρι το 1960 κατεσκευάσθησαν τὰ ἀκόλουθα τουριστικά έργα : 31 τουριστικά Ξενοδοχεία δυνάμει 1.600 κλινῶν, 18 τουριστικά περί-τετρα και ὀδικοὶ σταθμοί, 8 έργα ψυχγωγίας και μέγας ἀριθμὸς ἐρ-γων διανορθώσεων και ὑποδομῶν. Εἶναι δὲ ὑπὸ κατασκευῆν : 33 Ξενοδοχεία, δυνάμει 2.350 κλι-νῶν, 21 τουριστικά περίτετρα και ὀδικοὶ σταθμοί, 13 έργα ψυχγωγίας και ἀνέρας ἐκτάσεις ἔργα ὑποδο-μῆς. Ἡ ἀποπεράτωσις τούτων προ-βλέπεται μέχρι τῆς ἀνοξέως το 1962.

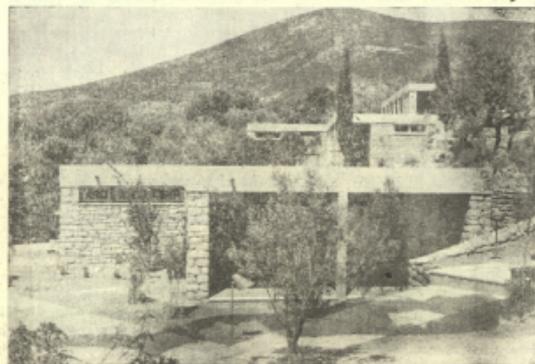
Κατὰ τὴν δετάν 1950-1955 διετέθησαν 2,7 εκατομμύρια δολ-λαρίων, ἐνδὲ κατὰ τὴν δετάν 1955-1960 25 εκατομμύρια δολλαρίων. Εἰς τὸ ποσόν τοῦτο δέον νὰ προστε-

θεθῶν αἱ επενδύσεις τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, ἀνείθουσαι εἰς 47 εκατομμύρια δολλαρίων. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὴν δετάν 1952-1955 ἀνέ-γγέρθησαν 83 Ξενοδοχεία 3.000 κλινῶν, ἐνδὲ κατὰ τὴν δετάν 1956-1959 ἀνήγγέρθησαν 188 Ξενοδοχεία 7.000 κλινῶν. Ὅλα τὰ Ξενοδοχεία εἶναι ὄφρησθ διεθνῶς ἐπιπέδου, συμφώνως πρὸς τὰ τελευταία δε-δομένα τῆς ξενοδοχειακῆς τεχνι-κῆς.

***

Τὰ ἐκ τῆς ἀνωτέρω προσπα-θείας προκύβαντα διὰ τὴν ἐθνικὴν

ΕΠΙΔΑΥΤΟΣ : Ἀποδοτῆρια ἡρώων και ἑθνικῶν. Σχῆμα τὸ Ἀρχιτέκτονος Προτομαίου Μελετῶν τοῦ Ε.Ο.Τ. κ. Ἀρμ Κωνσταντινῆ.

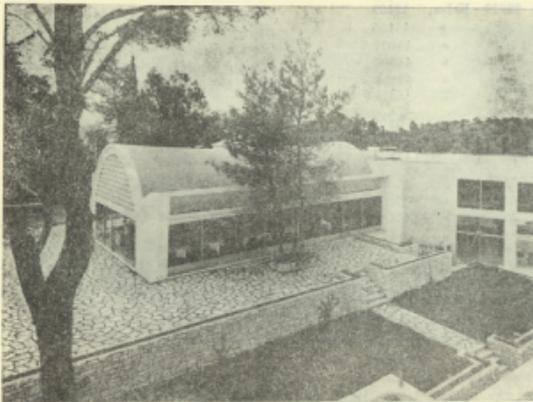
οικονομίαν μας ἀποτελέσματατα ἀ-πέβησαν και ἀποβαίνουν ἔντως εὐερ-γετικά διὰ τὴν ἔξλιξιν τοῦ Ἰσο-λγίου τῶν ἑξωτερικῶν πληρωμῶν. Ἐξ ἄλλου, διὰ τοῦ τουρισμοῦ ὑπε-ροβήθη ἡ ἀνάπτυξις ἑτέρας κλά-δων τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας και ἡ δημιουργία ἐπιχειρήσεων ἑξαρ-τομένων ἀπὸ τὸν τουρισμόν.

Ἐπίσης διὰ τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων ὑπεροβήθη τὰ μέγιστα ἡ ἀνάπτυξις τῆς οἰκονομίας πλείστον περιοχῶν τῆς χώρας και ἡ συμμε-τοχὴ τῶν πληθυσμῶν εἰς τὰς προ-σφερομένας ὑπηρεσίας ἴδιως τῶν ἔργων ψυχγωγίας, ὑποδομῆς, δια-μορφώσεων, διακινήσεων, διαμονῆς κλπ.

Χαρακτηριστικῶς ἀναφέρονται τὰ ἀκόλουθα : Τὰ ἔσοδα τοῦ κράτους ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ τουριστι-κοῦ συναλλάγματος ἐκ φόρων κλπ. προσέδον ἀνέγγοντο εἰς 15-20% Ἀλλῶθ, αἱ δαπάναι ὑπερκαλύπτον-ται ἀπὸ τὰς τοιαύτας εἰσπράξεις και μόνον.

***

Εἰς τὴν ὄλην προσπάθειαν δέον νὰ συμπεριληφθῶν οἱ 80 περίπου σταθμοὶ θαλάσσιων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἡμισὸν ἐπέθ ἤδη εἰς λειτουργίαν, ἐνδὲ τὸ ἔτερον ἡμισὸν ὄα τεθῆ εἰς λει-τουρίαν ἔντως τοῦ τρέχοντος ἔτους,

Τὸ Τουριστικὸν Ξενοδοχείον τῆς Κερκίρας, συνικμαίας 100 κλινῶν, θεωρεῖται ὡς μία ἐκ τῶν ὑποδειγματικωτέρων ἐγκαταστάσεων τῆς ἑποικῆς ἀνάπτυξης ἐ.Ο.Τ., βάσει μελετῶν τῆς ἑποικῆς ἐπιπέδου ἐ ἀρχιτέκτονος κ. Χ. Σφακιῶτος. Περιβάλλεται ἀπὸ ἔκτατον 60 στρεμμάτων εἰς τὴν ὁποίαν ἀρχίζει τὸ πρῶτον, ἐντὸς τοῦ κτήματος Λυκοῦδης κειμένη εἰς τὸ Κεῖρον, κτλ εἰς ὅσον δευτέρου τοῦ Ἰονίου πελάγους καὶ τῆς γραφικῆς περιοχῆς. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐπιπέδου ἀναρτῶσα διὰ τὴν ἐπιτελεστέραν τῶν χρο-νιῶμενων τουριστικῶν ἀναγκῶν τῆς γοητευτικῆς νήσου τῶν Φαιάκων, ἡ ὁποία, μετὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἰδρυσῆς ἐκείνου καὶ μὴ καταστῆ σημαντικῶν κέντρων διεθνῶς τουριστικῆς προβολῆς. Σημειώτεον ὅτι ἡ Κέρκυρα διαθέτει ἤδη καὶ ἄλλας ἄρτιας ἐξυποχολογιακῆς ἐγκαταστάσεις, τοιαύτας ὑποδοχῆς τοῦ κερρέου - μόνου κλπ. πρόσωπα τε, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὡ ἀποτέλεσμα χρόνου ἐπιτελεσάσης ἔργων εὐρύτατης τουριστικῆς σημασίας. Ἡ ἐπὶ ἄλλῳ ἐπιπέδου λειτουργία τοῦ ἐξυποχολογιακοῦ ἀπὸ τῶν ἀνοδοχῶν τοῦ, γρηγορῶς ἐπιχειρησίου κ. Τσαποδούρου, ὁ ὁποῖος ἂν ἐρείσῃ, δευτέρου διὰ τὸν ἄρτιον ἐξοπλισμὸν καὶ τὴν κολλυτογιακὴν ἀναρτῶσαν τοῦ περιβάλλοντος χώρου. Εἰς τὴν φωτογραφίαν τμήμα τοῦ ξενοδοχείου καὶ τῆς ἀθλοπέρας ἐπιτακτορίου.

πλὴν τοῦ σταθμοῦ Ζέας Πειραιῶς (ἐκ τῶν μεγαλύτερων ἀπὸ τὸν κόσμον) ὁ ὁποῖος θὰ περιλαμβάνῃ ξενοδοχείον κ.λ.π. ἐγκαταστάσεις.

***

Ἡδὴ ἡ Ἑλλάς, ὡς νέα τουριστικὴ χώρα, προσελκεῖ ἡμέρηι ἐνωπότερον τὸ ἠνδίακρον τῆς διεθνῶς τουριστικῆς κινήσεως. Ὁ ἔξο-μὸς τύπος ἀπασχολεῖται ἐν ἐκτέλει μετὰ τὰς τεραστίαις προόδους ποῦ ἐπιτελεσθήσαν εἰς τὸν τομεῖα αὐτῶν. Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ πρῶ-χοντος ἔτους τὰ ἀποτελέσματα τοῦ τουρισμοῦ εἶναι ἐντόνως ἐνθαρρυν-τικὰ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς αὐθί-σεως τῆς τουριστικῆς κινήσεως καὶ τοῦ τουριστικοῦ συναλλάγματος. Διὰ τὸ ἀναποκορθῆ ἡ χώρα μας εἰς

τὰς πρῶτῃς ἀπαιτήσεις τῆς περιουρητικῆς κινήσεως προβαίνει εἰς ἀνάπτυξιν ἐγκαταστάσεων, ἰκανῶν, πρῶτιστος νὰ συναγωνισθοῦν τοι-ούτας ἄλλων χωρῶν. Πρὸς τοῦτο ἐφαρμῶζονται αἰ τελευταῖαι τεχνι-κὰ μέθοδοι καὶ αἰ ἐγκαταστάσεις ἐξοπλίζονται μετὰ πλῆον συγχο-νισμένης ἀνάσεως. Ἐπὶ τὸ ἀνωτέρω πνεῦμα ἐπιτελεσθήσαν ἔργα τὰ ὁ-ποῖα μῆτρὶ πρὸ τινων ἐτῶν ἐφαρ-κτεθῆσαν ὡς μεγαλειόβουλα σχέ-δια. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι ἡ Βου-λιγαμένη, ἡ τουριστικὴ σύνδεσις Ἑλλάδος - Ἰταλίας διὰ Ferry-Boat, ἡ συνεχιζομένη ἀξιοποιήσεως μῆτρὶ καὶ τοῦ Σουνίου τῶν ἐκτῶν τοῦ Σαρωνικοῦ, ἡ δημιουργία διε-θνῶς γνωστῶν τουριστικῶν κέντρων ὡς ἡ Ρόδος, ἡ Κέρκυρα, ἡ Μύκονος, ἡ Σκύρος, ἡ Ἰθρα, ἡ Δελφοί, ἡ

Ὀλυμπία, ἡ Ἀργολικοκορινθία καὶ πλείστοι ἄλλαι περιοχαί. Ἡδὴ εὐ-ρισκόμεθα εἰς τὸ στάδιον δημιουργ-ίας εὐρύτατων δικτύων τουριστι-κῶν ἐγκαταστάσεων διὰ τῶν ὁ-ποίων ἐπιδιώκεται ἡ τουριστικὴ ἀξιοποιήσεως ὁλοκλήρου σχεδὸν τῆς χώρας.

***

Διὰ τῶν ἐπιτελεσθέντων ἔργων, τῶν ὑπὸ ἀνάγειριν καὶ τῶν ὑπὸ λειτουργίαν τοιούτων, ὡς τῆς Πά-ργης, Ἀκρονεκπιῆς, Κῶ κ.λ.π. ἡ Ἑλλάς καθίσταται μία ὑποδειγ-ματικὴ εἰς διεθνή τουριστικὴν ἀνά-πτυσιν χώρα.

Ἐς ἑτέρου αἰ εὐρύτεραι ἐπιδρά-σεις τοῦ τουρισμοῦ ἐπιγραμμاتي-κῶς ἀναφέρονται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἰ-πουργοῦ Προεδρίας κ. Κ. Τσά-του προσαρτῶσαι λεχθέντα :

α) Ὁ Τουρισμὸς, ὑπεργρημι-σεν ὁτος, εἰδικῶς εἰς τὴν Ἑλλά-δα, ἔχει ἕνα πρόσθετον στοιχείον, ἕνα παιδαγωγικὸν χαρακτῆρα. Ἡ Ἑλληνικὴ φύσις καὶ τὸ ἀρχαῖον μνημειῶν ἀποτέλιον συμβολα, ὁ-λοποιήμενων ἰδέων, ἀκριβῶς ἐκεί-νων τὰς ἰδέων, τῆς ἐλευθερίας, τῆς τάξεως καὶ τοῦ μέτρου ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁ Διτι-κῶς πολιτισμὸς. Ὁ τουρισμὸς ἐνεχεῖ μείστρον σημασίαν διὰ τὴν ἀνάπτυσιν τῶν σχέσεων τῶν λαῶν. Ἐμμέσως εἰς τὴν χώραν μας προ-άγει τὰς ἰδέας αὐτάς, τὰς δια-φροτίζει καὶ αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν μείστρον τοῦ ἄξιαν. Χάρην αὐτῶν ὁ ἑλληνικὸς τουρισμὸς πρέπει νὰ εἶναι κύριον μέλημα τῆς Ἑλλά-δος ».

***

Ταῦτα, ἐν συνδιασμῶ πρὸς τοὺς ἐν συνεχείᾳ παρατιθέμενων πίνα-κας, παρέχουν συνοπτικὴν μόνον εἰκόνα πρὸ τῆς ἐκτέσεως καὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου. Δὲν τερατίζομεν ἡμῶς ἰδέα. Θὰ ἐπανέλιθωμεν ἀναλυτικώτερον ἐπὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ μετὰ τὴν πεποιθῆσιν ὅτι τοῦτο πρῶτιστος προσαρτῶμεν βε-τικὴν καὶ οὐχ' ἥττον παύσιμον ὑπερσειαν εἰς τὸν Τουρισμὸν τῆς χώρας μας καὶ συμβάλλομεν εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν εὐρύτερων σκο-πῶν τοῦ ὁποῖου ὁτος ἐπιδιώκεται.

Έργα έτελεσθέντα βάσει μελετών τής όποις εξεπόνησαν αρχιτεκτονες του Ε.Ο.Τ.

1. Μοτέλ Β-Δ' ΑΔΡΙΣΗΣ : Κρίνει 60 μέ πρόβλεψιν έπεκτασώς. "Άπαντα τή δομάτια δίλινα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Έστιατόριον. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου. Σταθμός βενζίνης. Άρχικτων κ. Άρχε Κομματινίδης. Λειτουργεί δι' ατεπισταςίας του Ε.Ο.Τ.

2. Μοτέλ Β' ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΗΣ : Κρίνει 36. "Άπαντα τή δομα. δίλινα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Έστιατόριον. Μπάρ. Σταθμός βενζίνης. Κατ. Ξενοδόχου. Πραγματοποιείται ήδη επέκτασις δι' τής προσθήκης έτέρων 36 κλιάνων. Άρχικτων κ. Άρχε Κομματινίδης. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

3. Ξενοδοχείον Β' ΑΝΔΡΟΥ : Κρίνει 44. Δομα. δίλινα καί μονόλινα, άπαντα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Έστιατόριον. Άρχιτέκτων κ. Άρχε Κομματινίδης. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

4. Ξενοδοχείον Β' ΚΑΡΠΗΝΗΣΙΟΥ : Κρίνει 30. Δομα. δίλινα 13, μονόλινα 4, μετ' 18, καί κοινοχρήστων λουτρού ή ντούς. Έστιατ. Μπάρ. Σαλόνι. Άρχικτων κ. Φ. Βάκος. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

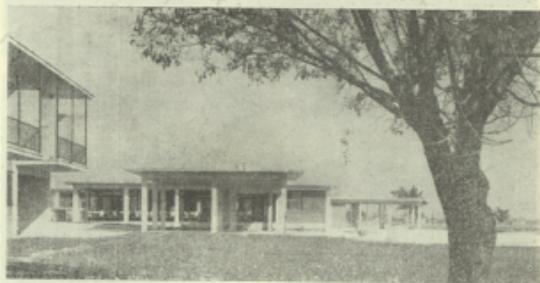
5. Ξενοδοχείον Α' ΟΛΥΜΠΙΑΣ (ΣΠΑΠ) : Κρίνει 40. Δομάτια άπαντα δίλινα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Άρχικτων Δις Κ. Διακισομά. Έναρξής λειτουργίας προσεχής.

6. Ξενοδοχείον Πολυγύατης : Κρίνει 79. Δομα. δίλινα 30, μονόλινα 18, άπαντα μετ' 18. λουτρού καί ντούς. Έστιατ. Άρχικτων κ. Χ. Σφαλλός. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

7. Ξενοδοχείον Β' ΣΠΑΡΤΗΣ : Κρίνει 44. "Άπαντα τή δομα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Έστιατ. Μπάρ. Άρχικτων κ. Χ. Μπουγάτος. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

8. Ξενοδοχείον Α' ΠΑΝΝΙΝΩΝ : Κρίνει 100. "Άπαντα τή δομα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Έστιατόριον. Μπάρ. Σαλόνι. Άρχιτέκτων κ. Φ. Βάκος. Λειτουργεί γιά δι' ατεπισταςίας του Ε.Ο.Τ.

9. Ξενοδοχείον Β' ΑΝ-

Τοίμα του Μοτέλ Αδρίσης, δομάτιος 60 κλιάνων. Διατίθεται αθλοεισνα έστιατόριον, σάλόνι, μπάρ καί όλας τής συγχρήστων άνάτας. Αποτελείται από ατοματιές διαφόρους πτέρυγας εις τή ύψηλωση των όποιων υπάρχει χώρος σταθμίσματος των αυτοκινήτων. Είναι τή πρώτον Μοτέλ άνεταρξής βάσει σχεδίων των αρχιτεκτονων-προσταθών τής ύπερσειας Μελετών του Ε.Ο.Τ. κ. Άρχε Κομματινίδης, δι' ατόυ δι' εξουσιοθετείται ή τωριστική κίνησις εξ' Αθηνών προς όσα έργα καί άντιστοίχους ός καί ή προς τή Μετώρα. Την έμεταλλήσιον του, προς τή παρών, ήσφαλλεί δι' ατεπισταςίας ό Ε.Ο.Τ.

ΔΡΙΤΣΑΙΝΗΣ : Κρίνει 30. Δομα. 17 εξ' ών τή 7 με κοινοχρήστων λουτρού ή ντούς. Έστιατόριον. Μπάρ. Κατοικία Ξενοδόχου. Άρχικτων Δις Κ. Διακισομά. Έπίκειται ή έναρξής τής λειτουργίας του.

10. Ξενοδοχείον Β' ΣΑΜΟΥ : Κρίνει 50. Δομα. 31 μετ' 18. ή κοινοχρήστων λουτρού καί ντούς. Έστιατ. Μπάρ. Σαλόνι. Κομματινίδης. Κατοικία Ξενοδόχου. Άρχιτέκτων κ. Κ. Σταμάτης. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

11. Ξενοδοχείον Β' ΑΡΤΗΣ : Κρίνει 40. Δομα. 22 άπαντα μετ' λουτρού ή ντούς. Έστιατ. Μπάρ. Σαλόνι. Έστιαγασημένιον πάρκιγκ. Κατ. Ξενοδόχου. Άρχικτων κ. Γ. Ζήβας. Λειτουργεί δι' ατεπισταςίας του Ε.Ο.Τ.

12. Ξενοδοχείον Α' ΚΕΡΚΥΡΑΣ : Κρίνει 100. Δομα. 53 άπαντα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Έστιατ. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου. Άρχικτων κ. Χ. Σφαλλός. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

18. Ξενοδοχείον Β' ΑΚΡΟΝΑΥΠΟΛΕΩΣ : Κρίνει 98. Δομάτια 58 άπαντα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Έστιατ. Μπάρ. Τραϊθριον χωριστικών κέντρον. Κατ. Ξενοδόχου. Άρχικτων κ. Ι. Τριανταφυλλίδης. Τίθεται εις λειτουργίαν έντός

του μνήος δι' ατεπισταςίας του Ε.Ο.Τ.

14. Ξενοδοχείον Β' ΧΙΟΥ : Κρίνει 50. Δομα. 28 μετ' 18. ή κοινοχρήστων λουτρού ή ντούς. Έστιατ. Μπάρ. Σαλόνι. Κατ. Ξενοδόχου. Άρχικτων κ. Κ. Σταμάτης. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

15. Ξενοδοχείον Β' ΦΑΩΡΙΝΗΣ : Κρίνει 42. Δομα. 22 άπαντα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Έστιατ. Σαλόνι. Κατ. Ξενοδόχου. Άρχικτων κ. Γ. Νικολετόπουλος. Λειτουργεί δι' ατεπισταςίας του Ε.Ο.Τ.

16. Ξενοδοχείον Β' ΒΟΛΟΥ : Κρίνει 84. Δομα. 48 άπαντα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Έστιατόριον. Μπάρ. Σαλόνι. Κατ. Ξενοδόχου. Άρχικτων κ. Κ. Σταμάτης. Υπό άποπεράτωσιν.

17. Ξενοδοχείον Β' ΣΕΡΡΩΝ : Κρίνει 56. Δομα. 32. άπαντα μετ' 18. λουτρού ή ντούς. Έστιατόριον. Υπό άνάγειρσιν. Άρχικτων κ. Κ. Σταμάτης.

18. Μεθορ. Σταθμός ΝΙΚΗΣ : Έστιατ. Κατοικία Ξενοδόχου. Άρχικτων Δις Κ. Διακισομά. Λειτουργεί.

19. Μεθορ. Σταθμός ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΗΣ : Έστιατ. Μπάρ. Γραφείον πληροφοριών. Άρχικτων κ. Γ. Νικολετόπουλος. Λειτουργεί

Ταίρια της ποίνας του Τουριστικού Ξενοδοχείου ο'Αμπερίωνος του Ναυπλίου. Πράττειται περί έργου το πρώτου δευτεροβάθμιου, υπό την μορφή αυτήν, εις την χθόναν μας διαβίβει χώρους άνεταχθή, μπάρ, σάββας, πίσταν χορευτικήν, καλλεσιποτικήν διαμορφωσαν του περιβάλλοντος χώρου και αποδοτική επικοινωνίαση τουριστικής με το υπεραρτισμον ξενοδοχείου, δύναμιας 100 κλινών και λειτουργούν επί βόρην επί-πέδου υπό την ήραν του κ. Τάκη Καραδόντη, δημοκόλλουμένου επίσης, σίν τοίς άλλαις, τή Τουριστική Περίτετρα 'Επιδαύρου, Μικωνών, 'Αρχαίας Κορίνθου, Σουλκιστρού και 'Ισθμίου Κορίνθου. Τίς σχετικώς μελέτης τής ώς άνω ποίνας εξάπτερον ό άρχντικόν κ. Σπ. Τσοτσόγ.

20. 'Οδικός Σταθμός ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ: Κόλναι 12. Δομ. 6 άπαντα μετά λουτρού ή ντούς. 'Εστιατόριον. Κατ. Ξενοδόχου. 'Αρχιτεκτον ή κ. 'Ι. Τριανταφυλλίδης. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

21. 'Οδικός Σταθμός ΑΧΕΛΑΪΟΥ: Κόλναι 6. Δομ. 3 μετ' ήλ. λουτρού ή ντούς. 'Εστιατ. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου. 'Αρχιτεκτον Δίς Κ. Διαλισημά. Λειτουργεί δι' αυτεπιστοσίας του Ε.Ο.Τ.

22. 'Οδικός Σταθμός ΜΟΡΦΟΥ: Κόλναι 6. Δομ. 3 μετ' ήλ. λουτρού ή ντούς. 'Εστιατ. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου. 'Αρχιτεκτον Δίς Κ. Διαλισημά. 'Επιτεκται ή έναρξίς λειτουργίας.

23. 'Οδικός Σταθμός ΠΑΛΑΜΟΝΟΣ: Κόλναι 8 Δομ. 4 μετά κοινοχρήστων λουτρον ή ντούς. 'Εστιατ. Σταθμός Βενζίνης. Κατ. Ξενοδόχου 'Αρχιτεκτον κ. Φ. Βίκας. 'Υπό άποπεράτωσαν.

24. Ξενοδοχείον Β-Γ' ΜΥΚΟΝΟΥ: Κόλναι 93. Δομ. μετ' ήλ. λουτρον ή ντούς. 'Εστιατ. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου. 'Αρχιτεκτον κ. 'Αρης

Κωνινίδης. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

25. Ξενοδοχείον Β' ΘΑΣΟΥ: Κόλναι 42. Δομ. 26 μετ' ήλ. λουτρον ή ντούς. 'Εστιατ. Μπάρ. 'Αρχιτεκτον κ. Χ. Σπράλλος. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

26. Περίπτερον Ε.Ο.Τ. ΘΕΣΣΑΛΙΚΗΣ: 'Εκθεσις έργων Ε.Ο.Τ. 'Αρχιτεκτον κ. 'Αρης Κωνινίδης.

27. Μοτελ Β' ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ: Κόλναι 44. Δομ. 22 μετ' ήλ. λουτρον ή ντούς. 'Εστιατ. Κατ. Ξενοδόχου. 'Αρχιτεκτον κ. 'Αρης Κωνινίδης. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

28. Ξενοδοχείον Β' ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑΣ: Κόλναι 41. Δομ. μάτια 23, μετ' ήλ. λουτρον ή ντούς. 'Εστιατ. Μπάρ. 'Αρχιτεκτον κ. Χ. Σπράλλος. Λειτουργεί εποχιακώς δι' αυτεπιστοσίας του Ε.Ο.Τ.

29. Σταθμός προχοφάρων (Camping) ΒΑΡΚΙΖΗΣ: Μπάρ. Χάρος δι' 25 προχόστικα και 50 σκηνές. Ντούς. W.G. 'Αρχιτεκτον κ.

Μ. Κουρουνιώτης. 'Υπό δημοπράτησιν.

30. 'Αποδοτήρια ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ: Χρησιμοποίησις κατά τό Φεστιβάλ υπό ήθροποιών κλπ. 'Αρχιτεκτον κ. 'Αρης Κωνινίδης.

31. Ξενοδοχείον Β' ΡΟΔΟΥ: Κόλναι 81. Δομ. 48 μετ' ήλ. λουτρον ή ντούς. 'Εστιατ. 'Αρχιτεκτον κ. Κ. Στωιάτης. 'Υπό άνάδοχον.

32. Τουρ. Περίπτερον ΑΓΙΟΥ: 'Εστιατ. 'Αρχιτεκτον κ. κ. Νικολακόπουλος. Λειτουργεί.

33. Τουρ. Περίπτερον ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ: 'Εστιατ. Μπάρ. 'Αρχιτεκτον κ. 'Ι. Τριανταφυλλίδης. 'Υπό άποπεράτωσαν.

34. Διαμόρφωσις πλατείας ΚΑΒΑΛΑΣ: Κατακοική Δήμου, χρηματοδοτήσις Ε.Ο.Τ. 'Αρχιτεκτον κ. Μ. Κουρουνιώτης.

35. Ξενών Γ' ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ: Κόλναι 28. Δομ. 14 άπαντα μετ' ήλ. λουτρον ή ντούς. 'Επιτεκται υπό άρχοντος. 'Αρχιτεκτον κ. Μ. Κουρουνιώτης. 'Υπό δημοπράτησιν.

36. Ξενοδοχείον Β' ΟΛΥΜΠΙΑΣ: Κόλναι 72. 'Αρχιτεκτον κ. 'Αρης Κωνσταντινίδης.

37. Τουρ. Ξενών ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ: Κόλναι 48. Δομ. 4 κλινών εις 3 οδοήματα άπαντα μετ' ήλ. λουτρον ή ντούς. 'Αρχιτεκτον κ. 'Αρης Κωνσταντινίδης. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

38. Γραφείον Ε.Ο.Τ. ΡΩΜΗΣ: Γραφείον Πληροφοριών. 'Εκθεσις.

39. Τουρ. Περίπτερον ΕΡΕΤΡΙΑΣ: 'Εστιατ. 'Αρχιτεκτον Δίς Κ. Διαλισημά. Λειτουργεί υπό άνάδοχον.

40. Μοτελ Β' ΙΤΕΑΣ: Κόλναι 36 Δομ. 18 μετ' ήλ. λουτρον ή ντούς. 'Εστιατ. Κατ. Ξενοδόχου. 'Αρχιτεκτον Δίς Κ. Διαλισημά.

41. Ξενοδοχείον Β' ΥΔΡΑΣ: Κόλναι 44. Δομ. 25 εξών τή 23 μετ' ήλ. λουτρον ή ντούς. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου. Μετατροπή οδοιάς. 'Αρχιτεκτον Δίς Κ. Διαλισημά. 'Επιτεκται ή έναρξίς της λειτουργίας του υπό άνάδοχον.

42. Ξενοδοχείον Β' ΚΩ: Κόλναι 56. Δομ. 28 μετ' ήλ. και κοινοχρήστων λουτρον ή ντούς.

Έστιατ. Μπάρ. Σαλόνι. Άρχιτεκτον κ. Φ. Βέικος. Έπίκειται ή έναρξ της λειτουργίας του υπό ανάδοχον.

43. Π.λ.ά.ζ. ΒΟΥΛΑΣ: Έστιατ Μπάρ. Μελέτη άρχιτεκτον κ. Ί. Τριανταφυλλίδη.

44. Ξενοδοχείον Α' ΣΠΕΤΣΩΝ: Κόιναι 57. Δομ. 31 μετ' 18. λουτρών ή ντους. Έστιατ. Μπάρ. Άρχιτεκτον κ. Φ. Βέικος. Έπό κατασκευήν.

45. Μοτέλ Β' Παλιουρίου (ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ): Κόιναι 144. Δομ. άπαντα διόλινα μετ' 18. λουτρών ή ντους. Έστιατ. Μπάρ. Στάθμος Βενζίνης. Κατ. ξενοδόχου. Τμήμα γενικωτέρας τουριστικής κατασκευής δέ 800 έτομα.

46. Μοτέλ Β' ΚΑΛΑΜΩΝ: Κόιναι 44. Δομ. 22 μετ' 18. λουτρών ή ντους. Έστιατ. Μπάρ. Κατ. ξενοδόχου. Άρχιτεκτον κ. Φ. Βέικος. Έπό έκτέλεσιν.

47. Bungalows Β' ΣΠΕΤΣΩΝ: Κόιναι 40. Δομ. 20 Άρχιτεκτον κ. Φ. Βέικος. Έπό δημοπράτησιν.

48. Τουρ. Περιπτερον ΣΕΡΡΩΝ: Έστιατ. Άρχιτεκτον κ. Γ. Νικολετόπουλος. Λειτουργεί.

49. Λουτρικαί έγκτισεις ΚΑΒΑΛΑΣ: Μπάρ. Άρχιτεκτον κ. Γ. Νικολετόπουλος. Έπό δημοπράτησιν.

50-51. Τουρ. Περιπτερον ΕΥΡΗΠΟΥ (υπό δημοπράτησιν) ΠΑΛΑΜΗΔΙΟΥ (υπό έκτέλεσιν.) Μπάρ. Άρχιτεκτον κ. Γ. Νικολετόπουλος.

52. Υδροθεραπευτήριον ΜΕΘΩΝ: Μπάρ. Άρχιτεκτον κ. Γ. Νικολετόπουλος. Έπό δημοπράτησιν.

53. Ξενοδοχείον Β' ΡΕΘΥΜΝΟΥ: Κόιναι 30. Δομ. 16 μετ' 18. λουτρών ή ντους. Έστιατ. Μπάρ. Κατ. ξενοδόχου. Άρχιτεκτον Δίς Κ. Δικλισημά.

54-55. Τουρ. Περιπτερον ΜΕΘΩΝΗΣ - ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ: Έστιατ. Μπάρ. Κατ. ξενοδόχου. Άρχιτεκτον κ. Δ. Ζήβας. Έπό δημοπράτησιν.

56. Λουτρικαί έγκτισεις ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ: Μπάρ. Άρχιτεκτον κ. Δ. Ζήβας. Έπό κατασκευήν.

57. Ξενοδοχείον Β' ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ: Κόιναι 46. Δομ.

46 άπαντα μετ' 18. λουτρών ή ντους. Έστιατ. Μπάρ. Κατ. ξενοδόχου. Άρχιτεκτον κ. Δ. Ζήβας. Έπό άνάγειρον.

58. Π.λ.ά.ζ. ΚΡΙΟΥ-ΠΑΡΟΥ: Έστιατ. Κατ. έκμεταλλεύτου. Άρχιτεκτον κ. Ί. Τριανταφυλλίδης.

59. Σταθμός προγορών (Camping) ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ: -Άγριας Τριάδας: Χώρος δέξ 30 προχόστια και 40 σκηνάς. Έδωμοπρατήθη χωρίς να πραγματοποιηθή είσπτι.

Προστίθεται ότι υπό μελέτην τελεί ή κατασκευή Τουριστικόν Περιπτερον εις Σκόπελον και Άγ. Κοσμάν, ή διαμόρφωσις πάρκου εις τόν χάρον των στρατών Γεωαννίνων, ή διαμόρφωσις του χώρου Παρχγορησίας Άρτης, ή δημιουργία αθλοδρόμου έστιατοριου, μπάρ κλπ. επί του Λυκαβηττου, ή δημιουργία θαλασσίας πλάξ εις τήν Άρβαντιάν Ναυπλίου ως και ή δημιουργία Δημοτικόν Λουτρών μετά κήπου και parking μετά πλατείας περιπάτου. Η Ίβρωσις Νηπιακού Σταθμού εν Αθήναις (παρά τήν Στέγην Πατρίδος) τελεί υπό κατασκευήν βάσει μελέτης του άρχιτεκτον κ. Ί. Τριανταφυλλίδη.

Γ' άνωτέρω άνήκουν εις τήν κατηγορίαν των έργων τά όποια έξετελέσθησαν ή έκτελούνται κ.λπ. βάσει μελετών γινόμενων υπό των

Ο κ. Νικ. Φωκός, Γεν. Γραμματέας του Ε.Ο.Τ. από δεξιά της Έμπνευστής του τουριστικού προγράμματος της χώρας.

Τεχνικών Υπηρεσιών του Ε.Ο.Τ. Είς τό προσεχές τεύχος θα παραθέσωμεν πίνακα των έργων τά όποια έξετελέσθησαν ή έκτελούνται κ.λπ. βάσει μελετών διαφόρων, έκτός των Τεχνικών Υπηρεσιών του Ε.Ο.Τ., άρχιτεκτόνων.

Δέ δους προτίθενται να έπισκεφθούν τήν Ρόδον

ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ “ΗΛΙΟΣ,”

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩΣ άνακοινοϋμεν ότι τό πρότυπον Ξενοδοχείον τής Ρόδου «ΗΛΙΟΣ», άνήκον εις τήν Β' τάξιν και λειτουργούν υπό τήν έπιστάσιαν και τήν ειδικωτέραν μέριμαν τής ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ, θά δέχεται πελάτας από τής 1ης άρξαμένου μηνός Ίουλίνοου μέχρι τής 30ης Σεπτεμβρίου 1961. Το οικείον τιμολόγιον καθωρισθή ως εξής:

Δωμάτια μιάς κλίνης... δρχ.	67
» δύο κλινών... δρχ.	109
» δύο κλινών μετά λουτρού δρχ.	149
τιμή πρωινού... δρχ.	12

Τιμή πρώτου γαλιόμου δρχ. 42— Δευτέρου 36 Συναφείς πληροφορίαί παρέχονται: Έν Αθήναις τηλεφ. 534. 923 και έν Ρόδω τηλεφ. 81.90 και 82.90.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α

ΠΡΩΤΑ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΓ' ΕΠΕΙΤΑ ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ

ΚΑΙ κατά το παρελθόν — πρό δύο περίπου ετών — ή « Σενία », είχε την στανιον εύκαιρην να εξάρη, από τής ιδίας αυτής στήλης, την προσωπικότητα του 'Υποδιοικητού της Τραπεζίτης της 'Ελλάδος κ. ΔΗΜ. ΓΑΛΑΝΗ, διότι ούτος, μετ' αμφοτέρων, με την εύρητη της αντιλήψεως ποῦ τὸν διακρίνει, εἰς πρώτην μετὰ τὸν πρόεδρον τοῦ Σ.Ε.Ε. καὶ διεθυντοῦν μασ κ. Σκουρλέτη συζήτησιν, τὴν σημασίαν τῆς υπαγωγῆς τῶν Ξενοδοκίων εἰς τὸ σύστημα τῶν παρεχόμενων πρὸς τὸ βιοτεχνικὸν κόσμον πιστώσεων, χωρὶς χρονοτριβὴν καμμίαν, ἰδικίαν τὸ αἴτημα, προκαλέσας τὴν ἐκδοσὴν οὗ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς συναφούς ἀποφάσεως (ὅπ' ἀριθ. 21.025)1958). Ἀνεκρίθημεν τοῦ παλαιοῦ τούτου σχεδίου ὅταν ὅπ' ἔβην ἡμῶν ἐνέθῃ μία νεώτερος ἀπόφασις τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔτισης, Ἀρθροθεῖα ἐν ἀριθμῷ κατὰ τὴν συνέφρασιν αὐτῆς τῆς 25.61. δύναμις τῆς ὁποίας αὕτη, διερχομένη τὸν πνεῦμα τοῦ κ. Γαλάνη, ἐν τάχει διαμορφωθέντος ὑπὸ τὰς αὐτὰς ὡς ἅμα συνθήκας, λαβούσα ὅπ' ἔβη τὴν ἀνάγκην παροχῆς πιστωτικῶν διευκολύνσεων ὑπὸ τῶν Τραπεζῶν πρὸς τὰς νομίμως λειτουργούσας Ξενοδοχειακὰς ἐπιχειρήσεις, διὰ τὴν ἀνακαινίαν καὶ ἐπισυγχρονισμόν τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκμεταλλουμένων παλαιότερων ἐν λειτουργίᾳ Ξενοδοκίων, ἔτισης, ὡς μενοικιστέων ἐναντι τῶν ἀνεγερθέντων νέων τούτων, δὲν συμβάλλουν ὡς ἐμπειρετικῶν ἑνός, εἰς τὴν κανονικὴν ἐπιτηρήσασιν τῆς διαρκῆς ἀειμονικῆς τουριστικῆς κινήσεως τῆς Πρωτεύουσῆς καὶ τῶν Ἐπαρχιών, ἀλλὰ καὶ ὅπ' ἕτερον λόγῳ τῶν μειονεκτημάτων τῶν καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν μειωμένης πληρότητος τῶν ὑπερῶν ὑπὸ ἀπόφασιν οἰκονομικῆς αὐτῶν ἐκμεταλλώσεως, ἀπεφασίεσιν τὴν παροχὴν πιστώσεων μῆχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 500.000 δραχμῶν, ἐπὶ ἑποικίῳ 5,5%, εἰς Ξενοδοχειακὰς Ἐπιχειρήσεις διατηρούσας ἐν λειτουργίᾳ μὴ ἐπισυγχρονισμένα Ξενοδοχεῖα πρὸς κάλυψιν τῶν εἰς οὐτὴν ἀναπερομένων σκοπῶν... Βεβαίως τὸ θέμα δὲν θεωρεῖται ὡς ὀριστικῶς ρυθμισθὲν, διὰ μόνον τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, ἐπ' ὅσον ἡ ἐφαρμογὴ τῆς προϋποθέτει κατ' ἀρχὴν, συγκαταθετοῦ τῶν Τραπεζῶν διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ἐν λόγω πιστώσεων. Ὁ ἀπαιτηθὲν ἀσφαλὼς περαιτέρω ἐνέργεια καὶ δραστηριότητες ἐπιμετῶσαι διὰ νὰ καταστῇ αὕτη λυσιστελὴς ἀποτελεσματικῆ. Καὶ τούτο διότι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς παδωτάτα δὲ προσροφῆς εἰς καταλυμένῃ ἀρνήσιν τῶν ἐπιδομάτων περὶ τῆς προαγωγῆς τοῦ θέματος — καὶ ἄς ἀπτεται τούτο, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, τῆς προκλιπῆς τῆς ἔθνικης μασ οἰκονομίας καθόλου — θὰ θεωρηθῶσιν... κερδοσκοπικῶς ἀσύμφορον τὴν χορήγησιν τῶν πιστώσεων μετὰ τὸ καθορισθὲν μειωμένον ἐπιτόκιο. Δὲν εἶναι κακοὶ οἱ τραπεζίται μασ καὶ οὐδὲν μενοικιστοῦν εἰς ἀντιλήψιν καὶ παρρησιότητα. Σωβαίνει ἄλλως συμβέσται εἰς τραπεζίτικας προαγωγὰς νὰ καθίστανται ἀπρόσδοκοι καὶ νὰ μὴ διεκδικῶσιν ἢ νὰ προσπαθοῦσιν ὅτι δὲν διαθέτουν ἑπαρκῆ χρονοῦ ἐν εὐρήτρῳ μελέτρῳ καὶ σκεψῖν ἐπὶ θεμάτων τὰ ὁποῖα δὲν συνάδουσιν ἀπὸ στοιχείων ἐξιδίως βεβαιωτικῶν τὸ κερδο-

σκοπικὸν χαρακτήρως τῶν. Σχενοῦν τὸν ἀνθρῶπον ὅταν τὴν ἰσχυρὰν αὐτῆς τραπεζιτικῆς καὶ κατ' αὐτὰ διακρίνου το κ. Γαλάνη ὡς ἀποκλειστικῶς πρὸς ἀπ' ὅλα νὰ εἶναι ἄνθρωπος κα' ἐπιτα τραπεζιτῆς.

ΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ τῶν Ἰωαννίνων ἀνελάβον προφάτως μίαν πρωτοβουλίαν ἣ ὁποία καὶ τὸς ἰδίους τιμῆ καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν τάξιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν ἔτισης. Ἀπεφασίσαν νὰ ἡγήθων προσηπάδας διὰ τὴν προ-

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΥΡΗ ΜΙΜΗΤΑΣ

βολῆν καὶ τὴν διακριτικῶν τῶν τουριστικῶν ἐνδιαφερόντων τῆς πόλεως καὶ τοῦ ἠπειρωτικῶν χώρου γενικότερον, τὰ ὁποῖα καὶ πολλὰ, καὶ ποικίλα καὶ πάσης ἐξάρσεως ἀνώτερα εἶναι. Ἡ ἀναληφθεῖσα πρωτοβουλία μετουσιώθη, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμής εἰς συστέφεις, εἰς ἐκλογὴν ἑπιτροπῆς ἐξουσιοδοτηθείσης νὰ προβῇ εἰς σχετικὰς ἐνεργείας κλπ. Δὲν εἴχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθώμεν ἄνω καὶ πτω εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς πρωτοβουλίαις αὐτῆς ἐπιμελιέθη πρόσδος. Δὲν ἔθελμεν ἐν τοίσις ἢ ἀμφιβάλλωμεν ὅτι οἱ ἀρμόδιοι τῶν Ε.Ο.Τ., μέτοχοι αἱτῆ γενόμενοι ταῦτης θὰ ἔσπευσαν ὄχι μόνον τὴν πρὸς αὐτὴν ἐπιτήρησιν τῶν διαδραλωσῶν ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν προβάλλουν ὡς μοναδικὴν παράδειγμα τὸ ὁποῖον ἐξείκει καὶ πρέπει νὰ εὐρη πολλῶς μιμητὰς μεταῦ ὄλων τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων τῆς ἰδίας καὶ ἄλλων πόλεων καὶ διαμερισμάτων τῆς Χώρας. Καὶ τὸ ἀποδοκίματον ὅτι τὴν ἡγεσίαν τῆς ἐν λόγω πρωτοβουλίαις ἀνέλαβεν ὁ ἴδιος διότι προβήλῳ εἶναι εἰς ἡ μετουσιώσις καὶ ἡ ἐνδραμικὴ τῆς εἰς πράγματα, διὰ πολλῶν καὶ διαφόρων λόγων (τεχνικῶς, οἰκονομικῶς κλπ.) ἀδύνατος θὰ εἶναι διὰ οἱ εἰς οὗ ἡ πατρίδος τῆς ἀνίκει μόνον τῶν ἐγκαταλειποῦν...

Ε.Ο.Τ. ἀπώλεσε — τουλάχιστον μῆχρι τῆς τουριστικῆς περιόδου τὸν προσεχὸς ἔτους — μίαν εὐκαιρίαν, μὴ ἐναρμόσισεν εἰς πραγματικῶν τὴν ὑπὸ τῆς ἑνώσεως Συγγραφέων καὶ Δημοσιογράφων τοῦ Τουρισμοῦ ὑποβληθείσαν πρὸς αὐτὸν πρότασιν, περὶ ὁ-

ΜΙΑ ΑΠΟΛΕΞΕΘΕΙΣΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

γενώσεως εἰς μίαν τῶν αἰθουσῶν τοῦ Ζαπτείου Μεγάρου, ὑπὸ τὴν αἰθίδα τοῦ ἰδίου, ἐξεδέσσεως τουριστικῶν βιβλίων καὶ ἐντύπων ἐν γενεῖ, ἥτις θὰ ἦτο καὶ ἡ π ρ ὡ τ η τ ο ὡ ε ἰ δ ο υ ε τ ἡ ε. Κατὰ τὸ κοινὸν λεγόμενον, ὑπὸ τῆς ἐν λόγω ἑνώσεως, ἡ προσηφῆσις εἰς τὸν Ε.Ο.Τ. « βρεμμένο τὸ παζιμάδι » καὶ οὗτος συμπεριεφῆθη ὅπως ὁ... δωρολήπτης τῆς γνωστῆς παροιμίας ὁ ποῖας πρὶν ἢ δεχθῆ τὸ δωρομένον συμπαθῆς τεράστιον τὸ ἐντέτασεν στὰ δόντια! Ἡ ἑνωσις διεπραγματεύθη τὴν μίσθωσιν τῆς καταλληλοτάτης αἰθουσῆς τοῦ Ζαπτείου Μεγάρου. Διεξήγαγε διαπραγματεύσεις καὶ ἐξηφάσισε τὴν ἀποστολὴν εἰς τὴν ἔθεσαν ὄλων σχεδῶν τῶν ζένων ἐδόσεων, τῶν ἀναρομένων εἰς τὰ τουριστικὰ ἐνδιαφέροντα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν τουριστικῶν ἐντύπων ὄλων τῶν συναφῶν ἐλλογιμῶν ἐδόσεων καὶ τῶν ἀξίλων λόγων ἐντύπων (πληροφορικῶν ἢ διακριτικῶν τριτύπων κλπ.), μεταῦ τῶν ὁποίων τὴν πρώτῃν θέσιν θὰ ἐλάβωμεν βεβαίως ἐκείνη τὴν ἔθεσαν τῶν ὁποίων ὁ ἴδιος, μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας, ἔχει ἐπιμελήσῃ. Ἡ ἑνωσις καὶ διότι εἶναι νεο-νεοπαγῆς καὶ διότι συντηρεῖται ἐκ τῶν συνδρομῶν τῶν μελῶν τῆς, δὲν ἠδύνατο φυσικῶς ἢ ἀναλάβῃ τὴν διακρίνη τὴν ὁποῖαν ἀπῆτει ἡ ἐνδραμικῆς τῆς λαμπρῆς ἰδέας τῆς,

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ: ΣΕΝΩΝ «ΣΕΝΙΑ»

Λειτουργεῖ

Ἀπὸ 1ης Ἰουνίου — Τιμῆ κλίνης 50χ. 30.

την όποιαν — και δια τον λόγον αυτόν — εις την διάθεσιν του Ε.Ο.Τ. έθεσε. Ψιλλογράμματα, εν σχεσίαι πρώτα υπό τούτου — άρθως άλλως τε — έκάστοτε διατιθέμεν χάρην τής ένιαχούσης εκδηλώσεως μικροτέρου και μάλλον περιωρισμένου, έναν μη και άμφιβάλλου, τοπικού τουριστικού ενδιαφέροντος. Η πρόταξις, όπως άνεμύετο, κατ' άλλην εκτιμηθείσα άπέσπευσεν υλιωτεθήη και εις τάς τεχνικάς όπηρεσίας του Ε.Ο.Τ. δια τά περιαιρωτά (μελέτην κατασκευής παραθύρων, νεκρόν κλπ.) περιπεριώρη και έκεί. έπείτη. Η Ένωσις Συγγραφέων και Δημοσιογράφων του Τουρισμού έκαιε τον καθήκον τής. 'Ο Ε.Ο.Τ. έχασε μιαν ευκαιρίαν ά με ε λ ή σ α ες άπωρελήη τής προτάσεως τής, ή πραγματοποιήσας τής όποιας θα έσμεριότο εις τό ενεργητικόν του ως εκδήλωσις και πράξις μεγίστης τουριστικής σημασίας.

ΚΑΙ έπειδή ό λόγος περί τής Ένωσεως Έλληνων Συγγραφέων και Δημοσιογράφων του Τουρισμού, εφάπτετο θεωρούμεν να υπογραμμίσωμεν ότι άποτελεί μεγίστην τιμήν δια την Ελλάδα ή εκλογή του Προέδρου τής ως του έτέρου τού άνω άντιπροσώπου τής εν Παρισίαις έδρασεως Διεθνούς Όμοσπονδίας Συγγραφέων και Δημοσιογράφων του Τουρισμού (F.I.E.T.), τής όποιας μέλη τυγχάνουν πλείονες των 25 άρεστών Ένωσεων πασημένων Χωρών. Η εκλογή αυτή δέν ύπερβηεν άπλής φιλοπροσώτης εκδήλωσις άλλ' άποτέλεσμα ίσχυέρας εκτιμησεως τής δραστηριότητας και του έργου τής Έλληνικής Ένωσεως, τό όποιον συνιστάται εις πλήρη τής εν λόγω Διεθνούς Όμοσπονδίας ενεργήσασιν περί των προϊόντων Έλληνικού Τουρισμού, τήν παροχήν σχετικών στοιχείων παρά μελών αυτής αιτηθέντων, τήν εξασφάλισιν, συνιστάσεως ταύτης, εις έννοιας συνυπερέδρουσιν δωρεάν κινήσεως εις τών τόπων μας, χάρην τής γνωριμίας του όποιοις εις επισκεψήν του ήθουν και τήν παροχήν... άναμύσειαι των μελών τής, εις πλείστον εξ αυτών, γενναίωφρονος — κατ' έξοχήν έλληνικής — φιλοξενίας. Πλέον αυτού, ή αυτή ως άνω Ένωσις, και νίαν παρέχει ευκαιρίαν όπως εφορτάται, οχεθών άνά τών κόσμων όλων, τό Έλληνικό όνομα και ό τουρισμός τής χώρας μας τυτθήη. Εις τό Ριτιόσιον τής Ιταλίας θα συνέλθη τών 28 - 30 τρέχ. μήνες Ιουνίου τό βον Συνέδριον τής ως άνω Διεθνούς Όμοσπονδίας και έν συνδυασμό και έν συνεχεία τούτου τό 10ον Συνέδριον τού Διεθνούς Τόπου. Η Ένωσις Έλληνων Συγγραφέων και Δημοσιογράφων του Τουρισμού προσεγγιλήη με μετάχρη δια δύο μελών τής άμφοτέρων των συνεδρίων αυτών, καταλαμβάνουσα τήν θέσιν τής άντιπροεδρίας εις τό πρώτον, τό όποιον τα θέματα άναφέρονται εις τήν μεταξύ τού τύπου και τό τουρισμού, τών άντιπροσωπευόμενων εις τήν εισήγησιν Διεθνή Όμοσπονδία Χωρών, ύφισταμένην σχέσιν. Αύτη κατ' έαυτήν ή πρόσκλησις τιμήη τήν Έλλάδα. Η συμμετοχή εις τά ως άνω συγκαλούμενα Συνέδρια τής Έλληνικής Ένωσεως, θα παράσχη τήν ευκαιρίαν να τυτθήη άκόμη περισσότερο. Η συμμετοχή όμως προϋποθέτει έπιστητήν, δημολογουμένης όχι σπουδαίαν δεδωμένου επί μέρος αυτής θα καλυφθή υπό τής προσπαθούσης Διεθνούς Όμοσπονδίας. Όχι μεγαλύτερον των 10 - 15.000 δραχμίων, τάς όποιας δέν διαδέχεται τά πτωχά βαλάντια των μελών τής ούτε τό ίδιόν της ταμιείον που είναι άκόμη πτωχότερον. Είναι όμως άπαιμάντος δια τόν Ε.Ο.Τ. — όποχορευόμενον έν προκειμένω, φρσίαι και θέσει εις εκδήλωσιν τού ενδιαφέροντός του — ό όποιας διαθέσις πολλαπλασιασως περισσότερο και να συνεπικουρή τήν θράνησιν, π. χ., καρναβαλικών εκδηλώσεων εις πόλεις και χωρία περην και του βρυλλικού...δημιού παρακατωμένων ετήσιωσκόμενων. Εις αυτόν πλέον ό λόγος άνήκει.

ΜΙΑ ΔΙΠΛΗ ΤΙΜΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Δημοσιογράφων του Τουρισμού (F.I.E.T.), τής όποιας μέλη τυγχάνουν πλείονες των 25 άρεστών Ένωσεων πασημένων Χωρών. Η εκλογή αυτή δέν ύπερβηεν άπλής φιλοπροσώτης εκδήλωσις άλλ' άποτέλεσμα ίσχυέρας εκτιμησεως τής δραστηριότητας και του έργου τής Έλληνικής Ένωσεως, τό όποιον συνιστάται εις πλήρη τής εν λόγω Διεθνούς Όμοσπονδίας ενεργήσασιν περί των προϊόντων Έλληνικού Τουρισμού, τήν παροχήν σχετικών στοιχείων παρά μελών αυτής αιτηθέντων, τήν εξασφάλισιν, συνιστάσεως ταύτης, εις έννοιας συνυπερέδρουσιν δωρεάν κινήσεως εις τών τόπων μας, χάρην τής γνωριμίας του όποιοις εις επισκεψήν του ήθουν και τήν παροχήν... άναμύσειαι των μελών τής, εις πλείστον εξ αυτών, γενναίωφρονος — κατ' έξοχήν έλληνικής — φιλοξενίας. Πλέον αυτού, ή αυτή ως άνω Ένωσις, και νίαν παρέχει ευκαιρίαν όπως εφορτάται, οχεθών άνά τών κόσμων όλων, τό Έλληνικό όνομα και ό τουρισμός τής χώρας μας τυτθήη. Εις τό Ριτιόσιον τής Ιταλίας θα συνέλθη τών 28 - 30 τρέχ. μήνες Ιουνίου τό βον Συνέδριον τής ως άνω Διεθνούς Όμοσπονδίας και έν συνδυασμό και έν συνεχεία τούτου τό 10ον Συνέδριον τού Διεθνούς Τόπου. Η Ένωσις Έλληνων Συγγραφέων και Δημοσιογράφων του Τουρισμού προσεγγιλήη με μετάχρη δια δύο μελών τής άμφοτέρων των συνεδρίων αυτών, καταλαμβάνουσα τήν θέσιν τής άντιπροεδρίας εις τό πρώτον, τό όποιον τα θέματα άναφέρονται εις τήν μεταξύ τού τύπου και τό τουρισμού, τών άντιπροσωπευόμενων εις τήν εισήγησιν Διεθνή Όμοσπονδία Χωρών, ύφισταμένην σχέσιν. Αύτη κατ' έαυτήν ή πρόσκλησις τιμήη τήν Έλλάδα. Η συμμετοχή εις τά ως άνω συγκαλούμενα Συνέδρια τής Έλληνικής Ένωσεως, θα παράσχη τήν ευκαιρίαν να τυτθήη άκόμη περισσότερο. Η συμμετοχή όμως προϋποθέτει έπιστητήν, δημολογουμένης όχι σπουδαίαν δεδωμένου επί μέρος αυτής θα καλυφθή υπό τής προσπαθούσης Διεθνούς Όμοσπονδίας. Όχι μεγαλύτερον των 10 - 15.000 δραχμίων, τάς όποιας δέν διαδέχεται τά πτωχά βαλάντια των μελών τής ούτε τό ίδιόν της ταμιείον που είναι άκόμη πτωχότερον. Είναι όμως άπαιμάντος δια τόν Ε.Ο.Τ. — όποχορευόμενον έν προκειμένω, φρσίαι και θέσει εις εκδήλωσιν τού ενδιαφέροντός του — ό όποιας διαθέσις πολλαπλασιασως περισσότερο και να συνεπικουρή τήν θράνησιν, π. χ., καρναβαλικών εκδηλώσεων εις πόλεις και χωρία περην και του βρυλλικού...δημιού παρακατωμένων ετήσιωσκόμενων. Εις αυτόν πλέον ό λόγος άνήκει.

ΗΣΤΙΩΝ αυτή κατ' έπαλληλίην ειχε τήν ευκαιρίαν να έξάρη τήν συμβολήν τής Τουριστικής Αςτυνομίας ως και των κατά τόπους θράνηων τής Βασιλικής

Χωροφυλακής, τά όποια έχουν έπιμνησθή συναρτή κηθρόντα, όχι μόνον εις τήν καλλιέργειαν και τήν ανάπτυξη τής τουριστικής συνειδήσεως των πολιτών αλλά ΔΙΑ Ν'ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΕΩΣΜΕΝ και εις τήν άνοδον του **ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ** τουριστικού έπιπέδου πτευόμενών έπιχειρήσεων. Καί εκ τού λόγου αυτού όθεν μετά περισσή λύση εις τό προηγούμενον αύτως τής έχώρησιν εις τήν διατύπωσιν σχολικών κηθοποιήσεων τής διαγωγής τής Τουριστικής Αςτυνομίας έπαρκαίως πρωτεύουσας. Είμεθα εύχεταις διέτι εκ τής έπέλαθούσης προσωπικής συναντήσεως μας μετά τού εκπαιρωπούμενου τήν τοπήν Ενδοχρηστικόν Όργανώσιον, έπίσθημεν επί ή παρουσιάζωμεν, υπό τής στήλης αυτής, τό θέματα, κατ' ή μέρος τού άπορρη τήν άρμοδιότητά και τήν δικαιοδοσίαν τής Τουριστικής Αςτυνομίας τού τόπου, δέν ύπερβηεν άπληγμένην τό στοιχείο τής ύπερβολής. Καί άκόμη παρουσιόζον εύτυχής διότι, παρά τού αυτού εκπαιρωπού, έβεβαίωθημεν ότι οι υπηρετούτες ταύτην άποτελούν ύπόδειγμα υπενείας ήθους και άριστεύσεως εις τό καθήκον περί τού όποιοι άνωτέρων έχουν άντιλήψην. Πιστεύωμεν ότι άποκαίσθημεν όστω τό δικαίον. Αυτό άλλωστε και έπιθυώμεν.

ΠΡΕΠΕΙ, επί τέλους, να γίνη νοητόν, υπό των άρμοδιών του Έλληνικού Όργανώσιου Τουρισμού ότι τό καθεστώς των δικαιοτήτων εις τά έστιαίρια πρέπει να έκτελειφθ. Η έπιτομία τής Άγορανομίας ως περιορισθή εις τον έλεγχον τής ποιότητος και τής μερίας και πλέον ου. Διότι, τό κρατούν καθεστώς των δικαιοτήτων έχει κατατάξει τήν χώραν μας εις χώρας όπου ά άνόπιστος τουριστίας κινδυνεύει άνά πάσαν στιγμήν και επί ήμερας ν'άναστή λάμπη πρός θεράπειαν... στομαχικών ένόχλησών, πρώτμω τό όποιον τήν παρουσιάζει ως άποκαίντιστον, όχι μόνον άπό τής άπόψεως τού τουρισμού αλλά και τού πολιτικού επιπέδου τής. Ηρόδρην είναι ότι ή έλευθερία των τιμών, ήτις και εκ λόγω έπαρκαίως των προφρων έπιβάλλεται, θα συμβάλη εις τήν βελτιώσιν τής ποιότητος των προσφερόμενων φραγτών, τήν δημιουργίαν ποικιλίας άρτων και άρτίδιων κλπ.

ΤΑ ΜΑΡΜΑΡΙΝΑ άριστουργήματα του Παρθενώνος, τά όποια εκλάπησαν άπό τών περιβόητων Έγγίνων, — πού μορεβί εις τήν έπαίσχοντων αυτών πρξίνεν του να ήγνε και Σέρ, άσχετως άν οι Έγγλιόσι δέν τ' άμολογούν — βρισκόνται στά Μουσεία του Λονδίνου και επί αυτού ή κλεπταποδοχή Άγγλική έπιμαλείται τήν ύπερήν ισχυρότητα νέων δικαιοτήτων.

ΤΑ ΚΑΕΜΜΕΝΑ ΜΑΡΜΑΡΑ ήμενον δικαιοτήτων, όσαν άπονομι της Χώρας μας φίλοι! Πώς τις εύχρησται μορεβί να φαντασθή τήν κατάπληξιν πού θα έδοκίμασε οισθήσθητε άνακρίθη δέν ό άνώτατον αυτού προσεγγόμενος κλεπταποδοχός, άπολογούμενος, τού εδώνμεν ότι πρόβλημα είναι ν' άποδύση τά κλοπιμαία άρκη ή άπόδοσις των ως χερωνομία έπαιρητικής φίλιας, σεβασμού και έπιμνησέως ή χαρακτηρησθή!

Όμολογουμένης τέτοιου είδους άναείδια μόνον εις... τάς Άγγλικάς θα μορεβίση κανείς να συναντήη και μάλιστα σφραγιασμένην με τό κλοπιμικό Μουσείο έν England! Τοιαύτην άναείδια μόνον εις τήν χώραν ένόχλησών οικιστήτων, εις τό πάσκον του Saint James μεταξύ όπουροών και γρεναδίων, θα ήδυνάτο τις ν' άναμύσει. Μόνον εις τήν Χώραν αυτήν, πού έφωρε και έπρωτάτευσεν, επί έκαστοναταίαν, τήν διάδοσιν νεωρητικόν εις τάς Ίνδλιας και τήν Κίην — έξολοβρεύσεως όσων άν ψυχρώ έκαστομήν άθώνος θρημάτων (δ'Άλγαν παρουσιάζεται όσον Χερουβείμ μπροστά τής) — θα μορεβίση να διατιποθή τσοιότης ισχυρισμού ότι τό θέμα τής βαναύσου και άναγκύστου κλοπής πρέπει

...να σβέσει τον λασιπόδη του ! Μόνον εις χώραν κοινών ψευδολόγων και άεσταλλέντων πάσης άδυναμίας, ως άπεδείχθη ή Άγγλεια ένοντι της ηρώικής και ένθιμου χώρας μας και κατά την λήξειν του Β' Παγκοσμίου πολέμου και κατά την εξέλιξιν των Έλληνων της Κύπρου, όπου έπεθεθε εις γενουσιαν, θα ήτο δυνατόν τοιοῦτον να διατυπωθί αίτημα.

Και ως άτομα και ως έθνος παρουσιάζουν ποινικόν μητρον, ιστορικώς θεμελιωμένον, πάσης παρουσιάζουσας και πάσης άνομίας, το όποιον, προφανώς άδημιούργησε παρ' αὐτοῖς την άνάγκην ένδειξεως σεβασμοῦ όπως άριθμός συμβαίνει με τās άποουρομένης εκ του πεδούρου α περιπατήσας η που έπιχτούν το έθιον λαχρυνόμενοι δι έν έπίδοσιον πλέον εκ του έμπορίου των θελήτερον των !

Είς την χώραν αύτην τών χειραφετημένων δημοφιλών, τών όποίων ο άριθμός κατ' έπίσημον άνακοινωσιον του προέδρου της ένδειξεως κοινωπραξίας των άνέχεται εις δύο εκατομμύρια, πεπεισέν ότι ένει ένδειξεως σεβασμοῦ θα μπορούσαμε να προτεινόμεν ή άποστολή, επί τών χρονών διάστημα, όρισμένου άριθμού . . . άρεμίαν τονάδωμεν διά τα περιπατήσας. Έθλομεν να έπιλωόμεν — άν και εκ προοιμίου έμεθα πεπεισμένοι — ότι ή πρότασις μας αύτη άσπένως θα γίνη δεκτή.

Είναι ή μόνη άπάντησις την όποιαν δύναμεθα να δώσωμεν εις την χώραν αύτην τών προδοτών τύπου Μπλάις και άλλων.

ΥΠΟ πολλών άναγνωστών μας περιελάβημεν, έγγραφως και διά ζώσης, να συνηγορησάμεν διά την κατασκευήν όδου προπελάσεως εις την 'Ι ε ρ ά ν Μ ο ν η ν Σ α γ γ α τ ά της Βοιωτίας, ή όποια, καθ' άπάσας σχεδόν τάς έποχάς του έτους, γίνεται άντικείμενον έπισκέψεως υπό πλήθους θμαδικής ή μη κινουμένων κληρικών, τών ίερέων κ. λ. άν η ν η ν Σ τ ε φ α ν

Η ΜΟΝΗ ΣΑΓΜΑΤΑ

έδοξίμεν και τουριστών, ίδιων μας και ξένων. Τό πρότερον ειχαρχήσας όχι μόνον εις την έλληναλλήλους διατυπωσάμεν παρήγγειλον έπίκεινται αλλά και διέτι εις το έκάρταρον συμμερίζομεν το ένδιαφέρον των έδοξίμεν και τών τουριστών, ο όποιο εις έπισκοπήν της εν λόγω Μονής προσερχόντων παρ' όλων δι αύτη μέγιστην προϋποθέτις κατοικούν. Πράγματι, ή εν λόγω Μονή — διακουμένη από ένα έξαίρετον και προκομμένον κληρικών, τών ίερέων κ. λ. άν η ν η ν Σ τ ε φ α ν — άσχετίως τών άνευρεθλόντων φυσικών καλλόνων υπό τών όποίων περιβάλλεται, παρουσιάζει παλαιάσας σημασίας τουριστικά άντιεφερόμενα. Κείται επί της κορυφής του όρους Ύψίτου, εις ύψος 840 μ., και επί τών έρεισίων του ναού του Διός Ύψίτου, τριμύτα δ' έπ' όνόματι της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, καταστάσα κοινώς γνωστή υπό το όνομα «Μονή Σαγματά» ίσως εκ του σχήματός του όρους ή εκ του όνόματός του ίερωτού της πρώτης θεολογίας ή αύτης ταύτης της Μονής. Κατά την κρατούσαν παράδοσιν, τόν Ζ' αιώνα, όλιγον βορειότερον της Μονής, έπιστήν ναός του όποίου τή έρείπια και σήμερον σώζονται. Ο σήμερον ύπαρχων ναός, που διακοσμήσεται με πολλάς άρίστης τέχνης τοκογραφίας, δέν είναι γνωστόν ποτέ άμφιβόλως έκτισθη θεωρητικώς όμως βάσειον δι είναι κτίσμα του 11ου αιώνα. Άξιον ιδιαίτερως όνομαρμίας είναι το γεγονός ότι ή Μονή είναι κάτοχος τμήματός του Τ ι μ ι ο υ Σ τ α υ ρ ο υ, έντεθειμένου έντός χρυσού σταυρού όστις έδωρήθη εις αύτην υπό του αυτοκράτορος Άλεξίου Α Κομνηνού διά χρυσοβούλου γράμματός του. Ομολογουμένης πρόνοιαι περί Μονής ένδειξεως άρχαιολογικής, ιστορικής και τουριστικής σημασίας ή πρός την όποιαν προσελάσας πρέπει να διευκολυνθί τοιοῦτοι μέλλον καθ' όσον τοιοῦτο μικράν προϋποθέτις ύφισιν δεδωμένον του μικρού μήκους της όδου της όποιας ή κατασκευή άποχρυσώνως συνιστάται και έπιβάλλεται.

ΣΥΜΠΕΡΙΖΟΜΕΘΑ άντεπιφυλάξασας το παράπονον του όποιον ενωράζει ή εβδομαδιαία έφημερίς τών

συμφερόντων της 'Αργολίδος « ΠΑΝΑΡΓΟΛΙΚΗ », διότι, παρά τόν παυκτόν ο όποιος διατίθεται χάριν της τουριστικής όργανώσεως και άξιοποιοήσεως της γεωτοπίας πόλεως του Ναυπλίου, δέν εξευρέθησαν τ' άπατούμενα, έν συγχρήσι έλάχιστα μέσα, διά την άνέγερσιν τουριστικού περιπτέρου εις την γραμμικόν έντασθεσίαν του Κεφαλαρίου. Καί όρθως το παράπονον, διά την κατασκευήν του όποίου ένδοξως συνηγορούμεν, χαρακτηρίζεται υπό της ίδίας ως «μικρών και άνευρεθλόντων» δεδωμένον εις ή περι άνεγέρσεως του έν λόγω περιπτέρου άπόφασις, άπό πολλών ένών χρονολογούμενη έπαναλαβήσασα έκδοσιν υπό του Ε.Ο.Τ. χωρίς να πραγματοποιήται. Ήμεεις, ως πρόσθετον έπιχείρημα, έπικαλούμεθα ότι ή δαπάνη, ήτις διά τόν σκοπόν αυτόν θα διατεθί, πολύ σύντομα θα καλυφθί εκ τών εισπραξών της όποιας τόν έν λόγω περιπτέρου θα πραγματοποιήσασιν το όποιο ύπολογίζομεν ηξέμενον έν όφει του γενομένου ότι το Κεφαλαρίον του 'Αργαυς συνηγορούμεν, και κατά τόν έκτός της τουριστικής περιόδου χρόνον, μέγα πλήθος, θμαδικώς κινουμένων, έπισκεπτών και έδοξίμεν.

ΗΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ του ξενοφώλου έλέμφου κατά την έπίσκεψιν του Κυβερνήτου της Νίας 'Υόρης κ. Ν έ λ σ ω ν Ρ ο κ φ έ λ λ ε ρ, εις τήν 'Ελληνικόν Περίπτερον της Διεθνούς Έμπορικής Έκθεσεως των Ήνωμένων Πολιτειών, ή όποια έστενησθη εις το Κολίτζουμ της 'Αμερικανικής μεγαλοπόλεως. Η έπίσκεψις αύτη χαρακτηρίζεται ως σημαντική έπιτυχία της διαφημιστικής προσπάθειας του Ε.Ο.Τ. η οποία προήλθη υπό Ελληνικών ταξιδιωτών εις τήν έκτερον πατρίδα το όποιο συνδέεται εκ του γενομένου ότι ο έν λόγω ύψηλός έπισκεπτής μόνον εις τήν 'Ελληνικόν Περίπτερον παρέμεινε μεταξύ τών 59 τοιοῦτων τ' όποια έξεπερωτήσασαν εις την Έκθεσιν ίσοριθμώς χώρας. Σημειώσασιν ότι το 1960 άρχήσασαν εις την χώραν μας 43 Η.Π.Α. 75.306 περιηγητά έναντι 64.466 του 1959, 49.380 του 1958 και 11.459 του 1950.

ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ « ΗΧΟΣ ΚΑΙ ΦΩΣ »

Προγράμματα και άλλαι καταποτιστικαι πληροφορια

ΟΣ άπό έπταετίας ήδη έχει καθιερωθί, α' Αθηνών θα άποτελεσούν και φέτος, από της 31ης 'Ιουλιου μέχρι και της 15ης Σεπτεμβρίου, τόπον σειράς ένδοξων καλλιτεχνικών έκδηλώσεων διεθνούς ένδιαφέροντος. Τό έπίσημον πρόγραμμα τών άνωτέρω έκδηλώσεων, α' όποια θα δοθούν άσπασι εις τήν 'Αθήναις 'Ηρώδου του Αττικού, έχει όριστικώς ως άκολούθως, ένδεχομένη δέ μεταβολή θα όφείλεται εις λόγους άνωτέρας βίας:

- 31 'Ιουλιου : Συμφωνική Συναυλία της Κρατικής 'Ορχήστρας 'Αθηνών, με δηνγν τον Edouard Van Remoortel.
- 1-3 Αύγουστου : « Φοίνισσι » του Βερντινίου, υπό του 'Οργανισμου 'Εθνικού θεάτρου.
- 4-6 » « Ιργήνεια εν Αλιδί » του Βερντινίου υπό του 'Οργανισμου 'Εθνικού θεάτρου.
- 8-10 » Συναυλία της 'Ορχήστρας του Μάγχοστρ (Halle) με δηνγν τον Sir John Barbirolli. Σολοι εκ τού πιάνου εις την συναυλίαν της 9ης εκ του μινός ή Τζινα Μπαχάριου και εις την συναυλίαν της 10ης σολοι εκ τού πιάνο ο Isaac Stern.
- 11 » « Ιργήνεια εν Αλιδί » του Βερντινίου, υπό του 'Οργανισμου 'Εθνικού θεάτρου.

ΕΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛ. 43

ΕΝΑ από τα πλούσια είδη θλάσσησ νησιά είναι η Σάμος, σε βαθμό τέτοιο που να θεωρείται και ως πρωτεύουσα σε ελληνικό έδαφος. Η ποικιλομορφία θλάσσησ της, τα άφθονα νερά της και το εύφορο του έδα-

φους της είναι η ατρία που άπ' τούσ αρχαιότετους χρόνους την άποκαλύσαν Φυλλάσ η Φυλλίσ για τó πρώτο της, Ανθήμουσα η Ανθήσ από τó άνω της, Παρθένω, για την όμορφό της που μόνο με την όμορφόσ παρθένω ήτορούσε να συγκριθó και Μιλάμεν'Άλλωσ για τίς άφθονεσ άβυσσόσ της. Έδώ άνατριούσαν η μεγαλύτερη μετά τόν Δία θεότρω τών άρχαίων: η Ήρα και πρώτα τιμήσ της είχαν άνευθρθó μεγαλοπρεπήσ ναόσ, τó Ήραϊον, που κρείττω τόν σάωζονται και σήμερα, και κατά τόν Ήρόδοτο είναι τó μεγαλύτεροσ τών ναών Ελλάδοσ και Μικράσ Άσίοσ. Η ιστορία της άκολουθó την πορεία της πατρίδοσ μασ, όσο κι' άν βρισκόταν μακριά άπ' τόν ελληνικό κορμό. Έτσι όταν πριν άπό τρείσ χιλιάδοσ χρόνια, οι παλιοί μασ πρόγαντο καθύπευχοι σε μεγάλόσ κοπάδια η έπιανόν τά διαόρατα μέρη της χώρασ μασ για να ριζώσαν και να φτιάσαν τó έθνοσ μασ, έφτασαν και στη Σάμο, όπως έπηγαν και στα γειτονικά νησιά και στην άντικρυνή παραλία της Μικράσ Άσίοσ.

ΑΚΜΗ ΤΗΣ ΣΑΜΟΥ

Όπως όλοι οι τόποι μασ και έδώ άκολουθóται η πορεία της τεθλασμένησ, Άνοδοσ και κατάπτωση, άκμή και παρακμή. Στο άνώγειο της δόδοσ και της άκμης της θήσαν στην περίοδο της Τουρανίοσ του Πόλουκράτη, έδει γύρω στα 580 π.Χ. Όσοσ έπιφυλάδοσ και άν έχη κανείσ για τόν πρώτο που άνέθηκε στην έξουσία—άνήρτεσ με πρσθηκόπνημα και σκότωσε άόκητα και τούσ άδελφούσ του μετέπειτα για να μείνη άπόλυτοσ κυρίαρχοσ — ó Πολυκράτησ είχε μεγάλεσ άρχωντικέσ ικανότητεσ, χωρίς τίσ όποτεσ η Σάμοσ γνώρισε για λίγο διάστημα τή θλασσοκρατορία. Ήδοιτρη όμως σταμασία ó τύραννοσ αυτόσ άπέσπεσε από γράμματια και στησ τέχνησ και η αλληλ' του είχε μεταβληθó σε καλλιτεχνικό φυτώριο ποιητών και συγγραφέων. Άλλα και έργα μεγάλα κατασκευάσανε στο άγαπημένο του νησί, όποσ τó Εύσταλίοιο όρυγμα, ένα μεγάλο έργο για τήν εποχή του: Τρύπησε τó πείσω άπό τήν πολυάνθρωπησ πόλη της Σάμοσ, τó σημερινό βουνό της Σπυλιανήσ, έφτασε σήραγγοσ και έφερε σ' αυτή τó νερά της άντικρυνήσ πλάγιοσ, άπό τή μεγάλη πηγή των Άγιάδωσ. Τό έξαιρετικό για τήν εποχήν έκείνη, όρυγμα όνοσ, μήκοσ 1240 μέτροσ, έγινε με τήν έπιβλεψη του μηχανικού Εύσταλίου, που καταγόταν άπό τó Μίγαρα

Σάμοσ: Άριστερά, άποψη της πρωτεύουσα της Σάμοσ (Βαθó) μετά τριήμεροσ του λιμένωσ. Δεξιά, η Μονή της Ζωοδόχου Πηγησ κοντά στο Βαθó.

Σάμοσ Τό καταπράσινο νησί

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Τούσ συνεργάτω μασ κ. Βάσοσ Κωνσταντινοπούλω

Άντ'δρου της Ένώσεων Συγγραφέων και Δημοσιογράφων του Τουρισμοú

της Άττικής, και με τήν άναγκαστική έργασια χιλιάδων αειμαλάτων που είχε μεταφθó στο νησί άπ' τή Μικρά Άσία, άσ λάφυρο άπό τούσ νικηφόροσ πολέμιοσ του. Διατριπείται άκμή και σήμερα, μολοντί κανεί έν ένδιαφέρεται για τή συντήρησή του. Τό δεύτερο μεγάλο έργο του Πολυκράτη είναι η πρόσχωση του λιμανιού, έπιλοδή η κατασκευή προκυμασίω στο Τριγώνι—αυτό είναι τó λιμάνι—πράγμα που για πρώτη φορά γίνεται. Και τó τρίτο μεγάλο έργο του είναι τó μεγαλόπτερο ναόσ της Ήροσ, που άπό τίς 136 κολώνησ της σήμερα έχει άπομείνει μόνο μία. Τό τέλος του είναι φοβερό—τόν κρέμασσω—όμοσ τó πλούσιο έργο του έδωσε τέρραστια όθηση στην ανάπτυξη και τήν πρόοδο της Σάμοσ.

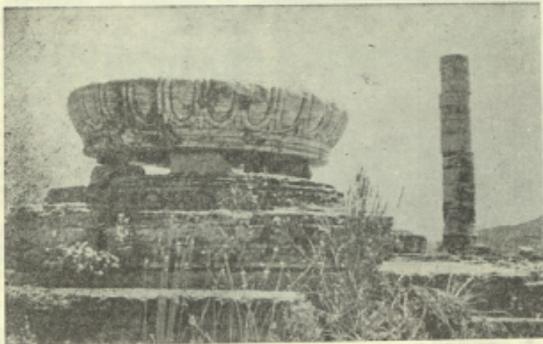

Ένα άλλο όμως παιδί του όραίου αυτού νησιού, ó Πυθαγόρασ, που έζησε κατά τήν περίοδο της τυραννίωσ του Πολυκράτη, δόξασε τή Σάμο με τά πνευματικά του δημιουργήματα. Γεννημένο στο καταπράσινο αυτό νησί, ξενητεύθηκε πολύ νέοσ, σκούθασε

και μελέτησε, και ζαυαγυρίσει στην πατρίδοσ του, σε ήλικια πέννητα χρόνων, όδρομοσ και γυμνασιό γνώστεσ. Άνοιγει ένα περίφημο σχολείο: σε όμιλοκόλοσ και προσελότι τούσ νέουσ. Φαίνεται όμως ότι διαφέρωσ από τόν Πολυκράτη, γι' αυτό άναγκάστηκε πάλι να φύγη. Κατόλοσ στη Νότια Ήταλία—που τήν άποκαλοόσαν Μεγάλη Ελλάδα τότε —και έδιδασ τή φιλοσοφία των άριθμών και τήν άρμονία των, κάτοχοσ της άστρονομίασ και της γεωμετρίασ, δημιουργόσ φιλοσοφικήσ σχολήσ. Ό Πυθαγόρασ έγινε σύμβολο και δάσκαλοσ και ό θεωρητοσ του σπυκνού και σήμερα χιλιάδοσ άνθρώπων.

Η Σάμοσ όλοσ τούσ προχριστιανικόσ χρόνοσ κάποτε πάντα έξήχασσε θέση, είτε με τó Ιερόν της ναυτικήσ, είτε με τó δαυνογώνιστο λιμάνίό της, είτε με τίς έπίδοτεσ της στο γράμματια και στη τέχνη. Παιρνε μέρος σ' όλοσ τούσ πολέμιοσ ποτε με τούσ Άθηνάιοσ, ποτε με τούσ Πέρσοσ, ποτε άμφέρητρη, ποτε με τούσ έλληνοσ, ποτε με τούσ γαλλότρωσ. Παιρνε πάντα έξαιρετικό ρόλο σε τήν γαγονότα της έποχής εκείνησ.

Σάμος: 'Από τα έρειπια του περιφύγιου της αρχαιότητας κοντά της 'Ηρας

Η ΣΑΜΟΣ ΣΤΟΥΣ ΡΩΜΑΪΚΟΥΣ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

Παρακμή και μαρμαρός χαρακτηρίζουν την κατάσταση του νησιού σ' όλη τη μακρά αυτή περίοδο, με μικρές ανάλαμπες που φανερώνουν την παρουσία της στο Ελληνικό χώρο. Οι περιστάσεις λυμαιομένης άρχαιότερα τα παράλια της, καταστρέφουν τὰ κορμιά της και η καταστροφή άπλώνεται σ' όλη της την έκταση. Οι κάτοικοι που εγκαταλείπουν τὸ άραιο νησί τους και καταφεύγουν άλλοι στη Χίο και άλλοι σκοπίζονται στα άλλα νησιά. Σαράντα μόνο οικογένειες βάν έργουν και άποσπάρθηκαν στο έσωτακό τὸ νησιού. Έως τὸ 1562 βόσταις ή σποσειτήσ αυτής περιόδου πού τή διασκέπτεϊ ένός Τούρκου ναυάρχου τὸ πέρασμα: τὸ Κιλίτζ 'Αλή, Περνιόσεσ με ή μεγάλη πικρική πού συνάναται, πού έκανον ν' άράξή τὰ άμορφα άράβιβάλα τὸ νησιού. Η άμορφή τὸ νησιού τὸν μάγεψε και τὸν κατέκτησε, μ' έμεινε κατ'άελητος μπροστά στήν ήρημά του και στούς λίγους κατοίκους πού έίχαν άπομείνει σ' αὐτό. Πρωίσιος τὸ στέλιό ὁ Έλληνας Νικόλας Σαρακίνης πού εισηγήται στήν τούρκο ναύαρχο σχέδιο οικισμού τής Σάμου. Κι' αὐτός με τή σειρά του τὸ πρότεινε σὸν Σουλτάνο πού τὸ υλοποίητ και τὸ εἶνε ήρωσιόδοξη (φιρόμι) νά κησ ή, τὴ θάλει σὸ νησί. Σοβόρα και μεγάλη προνόμια παρέχονται γιὰ νά μπορέσουν νά ήτανεπατριθεύν ὁ παλιό κάτοικοι σὸ νησί τους. Κτήματα, ζῶα χαρίζονται σ' όσους θά ήθελαν νά ήπιστρώσουν. Διοίκηση ελληνική δίδεται, δικαστήρια δικά τους και ὁ Τούρκος μόνο κάποιους φόρους θά εσέπρατταν, χωρίς νά ήμεσιάζονται πουθενά. Έτσι χιλιάδες Σαμιώτες και άλλοι νησιώτες και όπὸ άλλα μέρη συνήρρησαν σὸ νησί και ήτοι άναστήθη-

κε από τὸν πολύχρονο λίθωργο τὸν κατάρτιο νησί.

ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΕΞΕΓΕΡΣΗ

Άλλη ήξουσα φαινομενικά ήπαιξά έπὸ τὸ άόρο αὐτὸ νησί: ὁ Λυκούργος Λογοθέτης. Τὸ αληθινὸ του όνομα Γιώργος Παπλιωμάτης. Γενήθηκε στὰ 1772 σὸ Κορλόβοσι. Τότε στή Σάμο ὁ Τούρκος, παραβιάζοντας τὸ λόγο τους, άρχισαν νά άρειρουν ήνα ήνα τὰ προνόμια πού χορήγησαν. Η Γαλλική ήπανάσταση ήστειλε τὰ μεγάλα της ήμύναμα και στή Σάμο, ήχαν διαμορφωθ ής κόμματα: ὁ Κορμασιόλι και ὁ Κολλικάντζαροι. Ὁ πρώτος ήπροσωπώσαν τήσ φτωχίς τάξίς και ὁ δεύτερος τὸ πλούσιους και τὸς κατ'εμπόσηδες. Ὁ Λογοθέτης συμπελάσεται γράμματά του στήν Πόλη και από και στή Βλαχία, όπου γίνεται, χάρις στήν άξία του, γραμματέας τὸν 'ψηλάτη. Τότε τιμήθηκε με τὸν τίτλο τὸν Λογοθέτη πού τὸν ήμεινε κατέπι γιὰ όνομα. Πολυκίμαντη ή ζωή του. Ὁ Κορμασιόλι τὸν καλοῦσ τὸ 1806, μὰ ὁ Κολλικάντζαροι τὸν στήσουν πονήσ: τὸν καταγγέλλου στούς Τούρκους και καταρθώνου νά καταβέσσει σὸ θάνατο. Γρήγορος πληρώνεται πολλά γιὰ νά σώση τὸ κεφάλι του και πηγαίνοντας σὸ 'Άγιον Ὅρος, όπου τὸν ήτέπισσον. Στὰ 1810 ζαναξίται με χάρη στή Σάμο, αλλά πάλι ζητηνὸν νά τὸν ζαναπίσσουν. 'Εκπαίρξεται πάλι και ήπιστρώρετ τὸ 1814, συλλαμβάνεται, κάνει μήνες στή φυλακή και

βγαίνει πληρώνοντας πάλι άδρά. Φεύγει γιὰ τή Σμύρνη, όπου μιετὰ στή Φιλική Έταιρία στὰ 1819 και τὸν διώνου τὸ όνομα Λυκούργος. Έτσι τὸ όνομα Λυκούργος Λογοθέτης περὰ πιά στήν ιστορία.

Τὸ 1821 βρισκετ ή Σάμο με τή λαχτάρα τής άπαυτοχίς. Στις 14 τὸν 'Απρίλη, τὸ 1821 όταν τὴ 'Υβρίαια καρβίρια ήσαν τὸν εύχρηστο και, ὁ Σαμιώτες ήσγκινόνται. Στις 8 τὸν Μάη φέσει σὸ νησί και ὁ Λυκούργος Λογοθέτης και άναλαμβάνει τήν άρχηγία, κολώνεται όλους νά δώσουν τὰ χέρια και νά άφήσουν τή δίχνοια. Έως τὸ 1834 ὁ άόγιους τὸν νησιού ταυτίζεται με τή ζωή τὸν μεγάλου αὐτοῦ τέκνου τής Σάμου. Πολλές είναι ὁ ήπώλλες πού έκανον ὁ Τούρκος ήναντιον τὸν καταπράσιου νησιού, μὰ όλες άποκρούσθηκαν με τὸν ήρωισμό τὸν κατοίκων του και τή βοήθεια τὸν ένδοξων ελληνικῶν καρβαίων.

Όταν διαμορφώταν τὰ όνομα τὸν μικροῦ ελληνικού κράτους, ή Σάμος ήμεινε ήνα. Λίπη μεγάλη κλίμακα τὸ νησί. Μαζίνονται γύρω αὐτὸ τὸ Λογοθέτη και άντιστάτικους στήν ήδική άπόφαση ως τὸ 1834. Τότε άποφασίζεται με τήν πείση και τὸν προστάτιδων δυνάμεων: 'Αγγλίς, Γαλλίς, και Ρωσίς, ή Σάμος νά γίνη ήγεμονία τούρκικη μετὰ μεγάλα και σοβόρα προνόμια όπὸ τὸν κατοίκων της. Άναφέρουμε μερικὰ από τὰ προνόμια αὐτά: 1) ήγεμονία διαμορφήσ από τήν τούρκικη κυβέρνηση, αλλά χριστιανός. 2) τούρκικος στρατός, αλλά καρβίρια δὸν θά όπαρουν. 3) θά διοικείται από κυβέρνηση δική της πού θά έχη δική τήσ σημαία. 80 χρόνια βόσταις ή κατάσταση αὐτή τής ήγεμονίας.

Η ΣΑΜΟΣ ΛΕΥΤΕΡΗ

Πρὸν προφάση στὰ 1912 ή 'Ελλάδα νά ελευθερώσ τὸ πολυπόνο νησί ὁ Σαμιώτες με τήν άρχηγία τὸν άίμνητου Θεμιστοκλή Σοφούλη, διαίχων τὸς Τούρκους, καταρθου τήν ήγεμονία και στίς 11 Νοεμβρίου 1912 κήρυσαν τήν ήνωση με τή μητέρα πατρίδα.

Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΑΜΟΥ

Η Σάμος ήχει όλα τὰ φυσικά στοιχεία γιὰ τήν τουριστική ανάπτυξη της: πλούσιωτατη βλάστηση από πυκνά κυπαρίσσια, έλιές, έμπελια, άποκροφόρα πού ήκναι από τὰ δύο περρήσαν βουνά της: τὸν Κερκετία (Κέρη ύψ. 1440) και τὸν Κορβουίν (ύψ. 1000)

★ Σάμος, τὸ κατάρσινο νησί ★

και φάνει ένα της άκρη της θάλασσας. Το δίκκι της δικτύου είναι σε σχετικά καλή κατάσταση. Όλα σχεδόν τα χωρία του νησιού συνδέονται με την περιφερειακή δρό που ἀγκυραλώνει τη Σάμο. Από τα 220 χιλιόμετρα του δίκκιου δικτύου, τα 100 περίπου χιλιόμετρα είναι ασφαλτοστρωμένα. Οι δύο μεγάλες πόλεις της: το Βαθύ, η πρωτεύουσα, και τα Καρλοβάσια, παρουσιάζουν πολλά ενδιαφέροντα για τον επισκέπτη και έχουν άραες ακρογιαλιές. Τα γραφικά χωρία του νησιού που είναι πηγμένα στο πρώτο, έχουν να προσφέρουν θαυμάσια θέα, άφρονες πλάξ με χρυσοτά άμμο, τραγούμια νερά μαζί με την πατροπαράδοτη Σαμωτική φιλοξενία. 38 χωριά έχει το νησί, το ένα πιά με άμμορο από τ' άλλο που τα δροσιάζει το καλοκαίρι ο πλοσυρός άέρας και η μουρούσι του πικύου. Υπόχρα λιμναϊκά, γραφικώτατοι κολλήσιαι, γενηντικώς άμμουδεις έχουν να έδειξουν τα παράλια και πάνω στα ψηλάματα, στα βουνά, κελάρισματα νερών και φιλιτραρισμένα άγέρηδες σου χαρίζουν την άναιωση και την έγκοορσση.

Το άκρο της λιμάνι, το Τηγάδι, σήμερα Πυθαγόρειο, με την παλιά Ιστορία του και τη νοσηνική του άμνη που την άνωπυρούν οι γερώντοι στα καφετιά, σου προσφέρει την άοραία του θάλασσα και το έρλακο του υφάρι. Τα Καρλοβάσια, άλλοτε βιοχηνικό κέντρο με τα βυροδεμετα που είχε, άνωωτάηκα έταν γιατι άπολεώοναι από τρία κομμάτια: το Νέο Καρλοβάσι, το Μισαίο Καρλοβάσι και το Παλιό Καρλοβάσι, και λίγο πιά κάτω ξεφύρωσε και τέταρτο: το Λιμάνι όπου οι ταραναάδες.

* *

Τί με πρωτοαναφέρει κανείς για το νησί που είναι γεμάτο άμμορα και Ιστορία. Άρακι ο έπισκέπτης να έχει καιρό και διάθεση. Άν είναι φιλομνήτης του προσφέρονται η Παναθήνη, το Μουσείο του Βαθιού, τα έρηπια της άρχαιος πόλης, ο ναός της Ήρας, το Εοπαλιέο άρμα, η μνηή Σπληνιανής, άλλα μουσθηρια με κελλιμα και βιβλιοθήκη κ.ά. Άν άγαπά άπάνω τη δροσιά και τη θάλασσα, άπειρες ακρογιαλιές και άμμουδεις.

Κι' όμως παρ' όλα τα προσόντα της ή Σάμος δεν κατάθωνε να άρσιποηθή με τον ήλιο. Οι λόγοι πολλοί και ο κυρωότερος ή κάποιος μεγάλη έδραση που τοξιδεύει από τον Πειραιά (16 άώρες περίπου). Οι κάτοικοι πρήμεναι την άεροπορική σύνδεση με άγονια που βάζει την πρωτεύουσα κοντά στη Σάμο και έλπίζεται ότι θα έπιτευχθή έως το τέλος του 1961. Ο Ε.Ο.Τ. δεν της έχει προσέξει όσο έπρεπε, αλλά και ο ίδιος ο Σάμιοι δεν μπορούσαν να άργανώσουν την ύποδοξη των έξιων. Τώρα προσπαθούν να βγάλουν την καθυστέρηση. Στο έκεργητικό του νησιού το νέο τουριστικό ξενοδοχείο «Ξενία», 55 κλιώνω, έξαιρετικά περιποιη-

Για να γνωρίσουμε τον Τόπο μας

Η ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Μία διαδρομή από τα Τέμπη μέχρι Μαγνησίας

ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΔΗΜ. ΒΑΕΝΑ

Β'. Μέρος

ΘΕΣΣΑΛΙΑ με τους άπύρατους καρπικούς κάμπος της και τα ημιμιάμα βουνά που τη περύνουν δεν είναι μόνοχα ή χώρα της πλούσιος βλάστησης και της παραγωγής, αλλά και των θρύλων των μύθων και των Ιστορικών παραδόσεων.

Οι Θεσσαλική θρύλοι, κρέμα λαϊκής φαυτασίας και Ιστορικής πραγματικότητας, είναι ιδιαίτερα άδοξοίνοι μεταξύ των άρεινών περσών Όλμπεου - Κισσάρου και Πήλιου κι' άποπλούν παράδοση ζωηνατή των κατοίκων, που μεταδίδεται από γενιά σε γενιά, άπ' τους γερωνώτερους στους νεώτερους.

Ένας άπ' αυτούς - παύφαχαιος θρύλος - Ιστορούμενος από άρχαιος και νεώτερους συγγραφείς, είναι κι ο κατακλυσιμός του Δευκαλιώνος. Σύμφωνα με τον θρύλο αυτό, ή Θεσσαλία, κατά τους μυθικούς χρόνους, ήταν θάλασσα κλειστή τα δε Βορειοανατολική της όρη Όλυμπος και Κισσάρου, ήταν ένωμένα. Μετά ένα άμωο κατακλυσιμό, που άκολούθησε μεγάλως και φοβερώς σεισμός, τα δύο αυτά βουνά συστήθηκαν κι' άχωρίστηκαν, τα δε νερά της κλειστής αυτής λιμνοθάλασσας, βρήκαν είξοδο και έπύρυσαν άνωμας των δύο βουνών στα ριζά των, κι' έχύθησαν στη θάλασσα του Αιγαίου. Έτσι μετανάστευσε το άνωμα αυτό, σχηματίστηκε ή περίφημη Κοιλίδα των Τεμπών.

Ένα μέρος άμωο των οβάτων άπέμεινε, στο βαθύτερο της λέκάνης σημείο - παρά τους δυτικούς πρόποδες του Μαυροβουνίου - κι' ίσχημάτισε εκεί τη λίμνη Βοιθίβια, τη σημερινή Κάραλα. Την άπορη αυτή παραδόθηκαν και πολλοί Γεωλόγοι Μηχανικοί, όποτε

μένο, με έστιπτόριο, μπαρ δικό του κλπ.

ΤΡΟΠΟΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΩΣ

Κάθε ήμερα - έκτος Κυριακής - φύγει γύρω από τις 1-2 μ.μ. άπ'όπλοιο για τη Σάμο. Τιμές έστιπτήριω με έπιστροφή, Α' έξση 520 βραχυώς. Β' 340 και Γ' 150. Τουριστική 29 βραχυώς.

Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΙΣ

άπό έπιστομική έξέταση και μελέτη του έδάρους και των συστατικών του χώματος της παραλιμνίας αυτής περιοχής. Άλλά και ο Στράβων, στα Γεωγραφικά του, άυλίει περί Θεσσαλίας ως Παλαίης Λίμνης, άπ' την όποια άπέμεινε ή Βοιθίης και ή Νασούας, σημερινή έκτασιος Καρατορά.

* * *

Κατά με άλλη παμπάλαια έπίσημη παραόδοσι άναφέρειται, ότι ο μεγάλως γεωλογικός τραυματισμός που έχώρησε τον Όλυμπο άπ' τον Κισσάρου με εύρότητή βαθία ρουπή, άφελεται στη

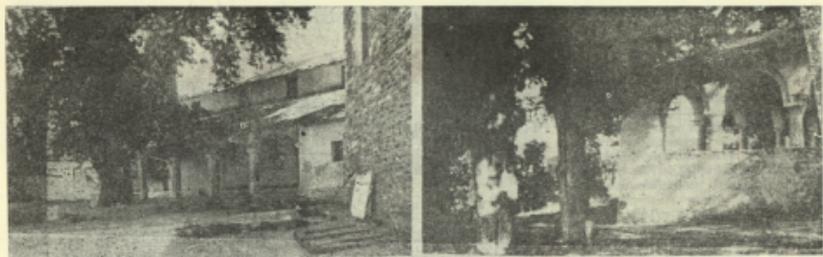
Ο Όλυμπος κι' ο Κισσάρου και ο θρύλος του διαχωρισμού των δύο βουνών.

μεταξύ των δύο τούτων βουνών άδίσκοπη πάλαι και έτι άνω άμλειστο αυτό πύλω, πήχε μέρος έκεργό και το Πήλιο σαν ύπομορο του Κισσάρου, έξασπυτίλει τον Τίτυος, τους έκαστοχίτες και τους άλλους μυθικούς γίγοντες, κατά των προμην Όλυμπίων άντιπαύλων δυνάμων. Στο βάθος των περσολογικών τούτων θρύλων, δεν είναι άπίθω να ύπάρη και κάποιος Ιστορική αλήθεια, όσον άφορά βίβια τον σεισμό και τον συνεπεί τούτου διαχωρισμό των δύο βουνών και σχηματισμό υπερίσχη στο μίσο αυτών, της άνωμαρωτής και περιλάλητης κοιλίδας των Τεμπών.

Η ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΟΥ ΚΙΣΣΑΡΟΥ

Με άφειτρη τάση τη Κοιλίδα των Τεμπών, ξεκινάμε προς συμπλήρωσι του γύρου των βορειοανατολικών της Θεσσαλίας βουνών, άφίνοντας τη δεξιά όχθη του Πηνειού, για ν' άνηφορίσουμε προς τα βορειοδυτική και νοτιοδυτική μετά του Κισσάρου πλευρά με πρώτο μας σταθμό, τα δισοστατά Άμπελάκια.

Τ' ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ Είναι χτισμένα πάνω σε γαφρικώτατο όροπέδιο ύψους 500 περίπου μέτρων, έ-

—βίωσις από το γραφικό Πήλιο : 'Αριστέρι, ο ναός της 'Αγίας Κυριακής στη Μακρυνίτσα. Δεξιά, οι 'Αγιοι 'Ανάργυροι στην Πορταριά.

χοντας άπνυνοι τον τή Ραμάνη χτισμένη πάνω στα κάρπια του Μικρού λεγόμενου (Νοτίου) Όλύμπου (Σοπαίου) ύψους 500 μ., και άπόσταση 7 περίπου χιλιομέτρων από του Σιδηροδρομικού Σταθμού Πυργετού.

'Η άρσις κομμάτι των 'Αιτωπιαίων — ός ιστορείται — έβηλε περίοδο οικονομικής άνθισης κι άκαθι κατά τόν 10' αιώνα, με τή βιομηχανία των νημάτων και τής βαφικής. Κατά τή περίοδο αυτή — των τελευταίων δεκαετιών της Τουρκοκρατίας — άναπτύχθηκε οι βόθρυ άξιόζηλητα το πνεύμα της συνεργατικής και τής κοινωνικής άλληλεγγύης μεταξύ των κατοίκων της, με τή ίδριση και λειτουργία, κατά πρόπο άλληνά υποδειγματικά, των περιφημών Συνεταιρισμών της. 'Η θέση των 'Αιτωπικών πάντα στη κατάφρη αυτή πιαλάδι του Κισσάφου είναι περιβλεπτική και πατορατακή: άποτελεί δέ βάσιμου τόπου θρηνής διαμονής, με κομηνηνη συγκοινωνία τόσο με τή Λάρια, όσο και με τή λοιπά της χώρας άστικά Κέντρα και βία μετά του Σιδηροδρομικού Σταθμού του «Μπαμπά άπ' τον όποιο — το ιστορικό τούτο γάρ — άπχει μία περίηρω άρα. Τή 'Αιτωπία είναι επίσης γνωστά και γιά τή περιφημία άνά τήν 'Ελλάδα κροαία των.

'Αφίνοντας τόρα τή 'Αιτωπία καταφορίζουμε έγκροατοί προς τούς δυτικούς πρόποια του Κισσάφου, γιά να πέρσομε άδόμοα από γραφικότητας και ευστικής άμορφής, τ' γόνιμη Κολιάδα του Σικουρίου (Κεραλά) όπου και ή άμάνιμη Κωμώπολη, άνομαστή γιά τήν πλείω γεωργική παραγωγή της. Από κει τόρα περοαρούμεν, λοδορουόμε με πρός τόν νότο, και με πορία δ περιπυτο άρών εθάνουσι στην 'Αγιά, άρνήτουα βεξία με τή Λάρια και τήν άπέρατη πιαδία της.

Είσι πρωτόουα της ά-
Η ΑΓΙΑ μάνιμησής 'Επαρχία, άπέχουσα άπ' τή Λάρια περί τα 30 χιλιομέτρα. Γι' αυτή και τήν Ιστορία της, έργασά έκτετατόα δ 'Αγιάτης λόγιος, πρώην πολιτευτής και άλλτοι βου-

λετής 'Αγιάς, άίμυτουα Μιλτιάδησ Δάλλας. Χτισμένη από βόριο άκρο τής άμάνιμησ κολιάδα, παρά τής νότιης ρίβης του Κισσάφου, ή 'Αγιά, άποτελεί σημαντικό συγκοινωνιακό κ' έμπορικό θεσπαστικό Κέντρο και τή άνοακή της παροίχης αυτής 'Αγορά, όπου διοοτεταί ή πλουσιώτατη Γεωργο-Κτηνοτροφική παραγωγή των άρειών και πειθών Χαριών, που τήν πλαισιώνου. 'Η θέση της είναι προνομική! 'Αφουνα γάργαρα νερά, αναβλύζουα μία άπ' τήσ κατάφρησ νότιης ύπωρειεσ του ελλογημένου τούτου βουού, περιβόχου τή γραφική κι άληθινή άραία αυτή Κωμώπολη του Δελτίου κι άρδούου τής ρυτιείσ και τής πατοαειτέσ κολλήργειεσ που τήν περιώουσι.

'Η 'Αγιά, ήταν άλλοτε πρωτόουα του Δόλιου Δελτίου ήδη άποτελεί Κοινότητα με πληθυσμό 3.000 περίπου κατοίκων, άσχαλομύμενων στην άπτελοργία, τή γεωργία γενικά, τής τέχνης και τής έμπορία. 'Η Ιστορία αυτή Κωμώπολη, άνιτέβη κατά τού παρελθόν άντρες, που διαπρόκρινον στην πολιτική στα γράμματα και τής 'Επιστήμης κ' έμπροσφρου τον τόπο τους, που τόν πλούσιουσι με ώραιεσ οικονομικήσ και πατοειδή κομωφελή έργα. 'Αναφορές έυειχτικά τή άνόμαστα των άειμώφουων λογιών και πολιτικών Μιλτ. Δάλλα, Δημ. 'Ηρακλειδή, (άλλοτε ύποαργούο) Γκεραία, Βατζιά, Τζωάνου, 'Αλεξούλη, Πετράκη, Εοστρατιάδη κ.λπ. που εύργέτησαν τόν τόπο τους κ' έπιήρουν με τή βρασία τους τήν 'Αγιά και τήν 'Ελληνική πατρίδα γενικώτερα. Οι κάτοικοι της 'Αγιάς διακρίνουαί γενικά γιά τού εύστοφρο πνεύμα και τής προοθεντικής άντιλήψεισ και γιά τήν έπιθεοί τους ού πνευματικής έργασίεσ και κολλήργειεσ άποαυλόησε. Πλειστοί έξ αυτών, που διαβιούσ ήδη έξω των όρίων της 'Αγιάς, άστικά κέντρα των 'Αθηνών, Βόλου, Λάριασ και Θεσσαλονίκης, κτείνου επήλθεισ θέσεισ στην ιερορχία των Δημωμοίων ύπηρεσιών, των διαφόρων αυτόνομών της χώρας 'Οργανισμών, Τραπεζών κι' άλλων θεμισμών και Ιδιοκτηοί δικαιοσ καθοδρυμάτων και στην έμπορία. 'Η 'Αγιά, έβρα έπαρχίασ

και κέντρο μεγάλισ άγορτικέσ περιοχίεσ, διαπρόει Επρηνοσίο, Οικονομική 'Εφορία, Δημόσιο Ταμείο, Ταχυδρομείο, Τηλεγραφέο, άποθήκη Μουποαίλου, 'Υποδιοίκηση 'Αστυνομίασ, Δασική Σχολή, Δημωτικά Σχολεία (μικτά) άρρηων και θήλων, ύποκαταστήματα Τραπεζών και Γυμνάσιο και πάσει μορφήσ έπίσεισ σοωτακιασ 'Οργανωσίωσ. 'Η Κοινότησ 'Αγιάς με τή άκαμία οικονομία της είναι άνομαστή γιά τήν έβλήξή και τόν κοινωικό πολιτισμό των κατοίκων της, κρημνεται δέ και διά τήν πλουσιώτατη φροτοαπαργωγή της. 'Ονομαστή έπίσεισ είναι και ή 'Εμποροπαλιγγυρία της, που τάλειναι κατ' ένεσ τής πρώτεσ έμάρεσ του Σβόλιου, στην εύρυστό χώρο της περιοχίεσ του 'Αγ. 'Αντωνίου

ΟΙ ΚΟΡΥΦΕΣ ΤΟΥ ΚΙΣΣΑΦΟΥ

Σι ύψου 800 περίπου μέτρον, δ Κισσοσφοσ χυρίεται οι δύο διακεκριμένεσ κορυφέσ, στη νότια και τή βορινή. Καί οι μόν τή βόρια κορυφή τήν ύψηστη θεία κοτήχη το χωριό «ΣΠΗΛΙΑ» — σωστή άποαοκαλά — τή δέ νότια ή «ΛΑΝΑΤΟΑΗ» ή γωατή Σαλίτσα. Στο μόν και κατά βήκοσ των δύο αυτών κορυφών, ύπωρχει μικρή κολιάδα και διόδοσ που οείσ άδηγιά από Σικουρίου τής δυτικέσ πλευράσ, προς τού Στόμιο, το γωαστό Τσάγχι, άυστοαίκα. Στο ύψηστο σημείο τής βορεινέσ πλευράσ, ύπωρχει πρώτοσ άρδοατολιθίοσ όγκοσ που όρδώνεται μπροσά οιασ, σαν προμαχώνησ, πάνω άπ' τή γωατή και συγκομηστροπή διοδο, ένώ στίσ νότιεσ Κιλιτέσ του αούτου ύψηματοσ, μία περίπο άρα άπ' τού Κωριό Σπλιά, οι ύψου 1.100 μέτρον, ύπωρχει σπήλιου σταλαχτητόο, άπειρομιο — όπωσ άναφύροου οι Ιστορικοί — στις Νύμφεσ και 'Ορπάδεσ. Νοτιώτερα τής μικρήσ κολιάδασ, που βροσπέζει τής Σπλιάσ, ύμώματα άβαροτάλησ στήλισ οι στήλιμυ περιμυόδεσ, ένώ στην κορυφή, ύψου 1995 περίπου μέτρον, βροσπέει δ προφ. 'Ηλιασ, Ναυθόρη χτισμένο ού βάθοσ άλλων μέτρον κάτω άπ' τήν έπάνωια του ύψηφοσ — έπιτήρεισ ώσ φαίνεται — γιά να προφυλάγεται άπ'

Είσοδος πλοίου σπιτιού στην Πορταριά

τους άνιμους και τις καταγλιές.

Ο Κισσάρος, από το όνομα της νότιας κορυφής του, αντικρύζει το Μαυροβούνι και πήραν αυτού από συνέχεια με το γαργιτικό Πήλιο, στο βάθος δε της ανατολικής θαλάσσιας λωκούς, τα Νησιά (Σποράδες Νήσους) και την πέτρα του Αλγαίου άκτι, Θάλασσα άληθινά μεγαλειώδης, θέλει άραιοτήτος και μεγαλοπρεπείας!

Τά όρια του Κισσάρου προς νότον προσεβιρίζει και διαμορφώνει ή κοιλιά της Άγιάς, π' άρχίζει νοτιοδυτικά άπ' τους Δίδυμους Κολωνούς του Δευτιού —όπως άναφέρονται στην άρχαιοτητα οι λόφοι: Άπτόλορος (Δίσιση) και Τσιρκή (Τσιρκή)—και τερματίζει άνατολικά παρά την διάδρομο (αυτοκινητόδρομο) που άδηγεί προς τόν Άγίακαμπο και που άποτελεί τό βορειότερο όριο της άρχαίας ΟΜΟΛΗΣ.

Στό νοτιώτερο άκρο του Λεκανοπεδίου Άγιάς, εφάπτεται ή πραχιά πλευρά του βορειού τμήματος του Μαυροβουνίου—ή άρχαία Όμόλη—που άκολουθώντας τή διεξοδο τής κοιλάδας ανατολικά της Άγιάς καταλήγει κα' αούτη, στην άμώδη παραλία του Άγίακαμπου, προς τή θάλασσα του Αλγαίου. Έμεις τή δυτική πλευρά του Μαυροβουνίου άκολουθώντας τώρα, προχωρούμε και μετά δύωρα σχεδόν πορεία φθάσαμε στην ΠΙΟΤΑΜΙΑ χωριό μικρό, γεωργικηποτιστικό, χτισμένο πάνω στις βορειοδυτικές πλαγιές της άρχαίας Όμόλης. Έδώ τώρα έμιασε άναγκασμένοι να καθηροποιήσουμε προς τήν πενιθή βολιτώδη περιοχή, για να περάσουμε και να Ιβούμε, έστω και διαστικά, τά χωριά ΔΟΓΑΝΗ- ΠΛΑΣΙΑ και ΚΑ-ΣΤΡΙ, γνωστά για τή άρφοκαλλιέργειες

✦ Η ΘΕΣΣΑΛΙΑ ✦

και για τήν πλούσια γενικά γεωργική παραγωγή τους. Από δεξ' άνηφορισουμε και πάλι προς τή δυτική πλαγιά του βουνού για να φθάσουμε μετά μία ώρα πειλοπορούμενης στην άρεινή Κουκουράβα. Η Κουκουράβα είναι χτισμένη στη νοτιοδυτική πλευρά του Μαυροβουνίου, σε θέσι ομοιάζουσα με θεωρείο. Από το ύψους των 200 περίπου μέτρων άντικρύζει τήν παυοματική θέα της Θεσσαλικής πεδιάδας και τή σιδηροδρομική γραμμή των Θεσ/κών σιδηροδρόμων που τή διασχίζει, ως και τών γύρω αυτής γρασιών άροσιρών που τήν περιβάλλουν. Κατά τήν Έπανάστασι του 1878 ή περιοχή αυτή άπέτέλεσε κέντρο έπανάστατικών κινήσεων, ως δε Ιστορείται Σώμα έπανάστατών με άπλαρχηγούς τους Καπετάν-Γιαννάκη άπ' τό Κεραμίδι, τόν Τσιλιπύτσα και Καρτάσο, άντίστοιχά έθελόν σ' έπίσης πολυαριθμους τουρκοβαδων κατά τών εχυραμένων θέσεων του χωριού.

Κατεβαίνοντας τώρα άπ' τό ύψος της Κουραβάς, στρεφόμεθα προς νότον και άκολουθώντας τόν δημόσιο δρόμο προς τά ριζά του βουνού, φθάνουμε μετά μία σχεδόν ώρα πορείας στο ΚΑΛΑΜΑΚΙ (κάτω και άνω χωριό) γνωστό για τή πλούσια γεωργία-κτηνοτροφική παραγωγή του. Το Κалаμάκι (Άλή Φοκιάρι) βόλκεται στός δυτικούς πρόποδες του Μαυροβουνίου στο βορειότερο άκρο της Λίμνης Κάρλα, είναι δε σημαντικός συγκοινωνιασικός κόμβος διχτύου αυτοκινητοδρόμων Άγιάς-Λαρίσης, Όριμίου-Βελιστινίου-Βόλου και λοιπών πενιθών περιοχών και του αυτοκινητοδρό-

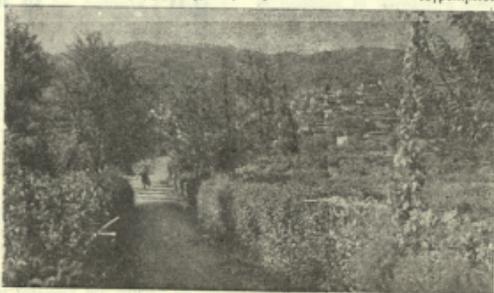
μου Έλάφου-Σιλλήρου έπίσης, της ανατολικής πλευράς του Μαυροβουνίου. Σε ύψος 350 περίπου μέτρων, πάνω άπό τή κεφαλή σχεδόν του Κολομακίου, στο μέρος γραφικό άροσιμίου, περιβαλλόμενου άπό ποικίλη βλάστησι, είναι χτισμένη ή άνωκοιτή Μονή της ΚΑΜΠΑΝΑΣ που ως άναφέρειται, διεθεροποιήσε σημαντικό ρόλο στους άγώνες ύπέρ της άνεαρτησίας της Θεσσαλίας κατά τούς έπανάστατικούς χρόνους και ίβια κατά τήν Έπανάστασι του 1878, ότε, ως Ιστορείται, υπήρξε ή φορέα και τό δριμυτήριό όλων των βρόντων στη περιοχή αυτή του Μαυροβουνίου Καπετανάτων.

Νοτιώτερα της Μονής προχωρούμετες και οι άπόστασι 20 μόλις λεπτών της άρας άπ' αούτης, βρισκουμε τήν Βουλαγρανή, σμαρινή ΚΑΜΑΦΟ—χωριό 500 περίπου κατοίκων χτισμένο πάνω στη γραφική πλαγιά της νοτιοδυτικής πλευράς του Μαυροβουνίου, περιελασμένη άόλυγα από άδεια ήε βρύων και όδών κ' ή χιλιάδων ελαιόδέντρων, αυτοοριόμενων στις χαμηλότερες ίβια ζώνες των νοτιοδυτικών όρων της περιοχής. Έδώ ύπάρχει μία παλιά παράδοσι για ένα έλαδι μωσθηώδες, που κάθε τόσο εμ-πρόβαλλε μέσα άπ' τούς πυκνούς βρυμώδεις της Μονής και περιφέρονταν άόλυγα στο χωριό. Το μαγικό αυτό έλάδι, πέρησαν και κομψο, κάθε χρόνο, τή μέρα που πανηγυρίζει ή έκκλησία του χωριού (γιορτή της 'Αναλήψεως) έρχόντασε και σπένδονταε μπρος στο ναό. Οι χωρικοί που ήσαν πλε ασυμψίσει μ' αυτό, τό χωροτέονασι άλλοι μόν άνω μία προσωποποιημένη θεότητα, άλλοι σόν κατά έξωτικώς κ' άλλοι σόν άμύβολο έρό

Άπό τις άπειρες όμορφές της Άγιάς:

Άγροκήπιον.

θείας ένωσης που έφερνε γούρι κ' έντυχη από χωριά. Κατ' άλλους, το μαγευικό αυτό έλαφι έρχόταν την παρασκευή του πασηγυριού και σφάζονταν τη μέρα της γιορτής άπ' τούς έπαιθρους του ναού, σά θυσία προς τήν θεά για τήν άνοια του προς τό χωριό. Κάθε χρόνο έφάνε (ανάμεσα πολλά) σάο γέννησάκι, τό ίδιο έλαφι-σμηνοεισάο-ή άλλο άποράλλοιο σάν κ' αυτό έρχόταν στή γνάριμή του διαί για τή θυσία. Ής που τό τελευταίο σφάζθηκε κατά λάθος, άντί άνθιμα της γιορτής, τη παρασκευή. Άπό τότε λένε, πώς δε ζαναράνκε άλλο έλαφι πιά!

Ή τελευταία μετονομασία του χωριού από Βουλιγαριού σέ ΕΛΑΦΟ γαινοπά πως έχει σχέση μέ τό Ιστορικό τουτό.

ΤΑ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΑ ΧΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΥ

Άρμυνοσάι τώρα τήν Έλαφο, έμισάι άναγκασμένοι να κατηγορήσουμε και πάλι προς τό Καλαμάκι κ' άπό κει μέ άνωπο προς τόν νότο προχωρήσαμε μέ φθάσουμε μετά άισρη σέχδον πείσπορα, σά μέγάλα παραλιμνια χήματα της Κοινότητας Κεραμιδιού-κά της Κασάτα και του Καραμπουρού-καί τπυτα έκτασι 20.000 περίπου στρεμμάτων εδρωρατάτης γής.

Ένα μέρος τών εκτμάτων αυτών, άποταλείται άπό βοσκοτόπια (λειβάδια χειμερινά, τά λεγόμενα χιμαδιά), ένα άλλο άπό δεντροδέξες έκτασεις, άισωξες κλπ. και τό έτερο άπό καλλιεργησιμες γατες. Τό μεγαλύτερο όμας τμήμα-τό γεωργικό-καλύπτεται άκόμα άπό τά νερά και τά έλη της λίμνης Κάρολα. Έδώ ή άπόστασις που χωρίζει τά μεγάλα αυτά παραγωγικά χήματα άπό τήν Κοινότητα Κεραμιδιού, που άρμυνοσάι ως γαυσάοι στή βορειοανατολικότερη άκρη του Πηλίου, είναι 17 περίπου χιλιάμετρα άρηνής και περσόδους κατά τό πλείστον περιαχτής.

Στό βεβό πλείρω μας τόρα, έχουμε τήν λίμνη Βοιρηθία (Κάρολα) που έκτενομένη άπό Καναλιών μέχρι Καλαματιών, καλύπτει έκτασι 120 χιλιάδων περίπου στρεμμάτων σέ περσόδους αγέλων πλιμυρών άπρβήθλαστων σέχδον, μέχρι τών άρίων της Άγιης. Έδώ δε υπορσάοουμε μέ μιλήσουμε έξωδωδωότερα, για τόν τεράστιο άληθινό γεωργικό πλούτο που καλύπτου τά νερά της λίμνης αυτής, και της ζήμες που φέρονται ή περσχή της έκαστου εκ τών πλιμυρών, και για τή ζωή γενικά τών παραλιμνίων τούτων χωριών. Άλλά ό σκοπός μας είναι να ήξουμε και γρήγορη ματιά σόν όρόσω μας και να προχωρήσουμε προς νότο, μέ κατεύθυνση Τ. Κονάλια, άφάνοντας τό έργο τούτου της παρηγορητικής και κερσικής σέ άλλους τούς είδικούς. Όπόστω μια παρατήρησι μονάχι τά διετυπώσουμε: ότι τά πόλυθέρλας τά έργα της λίμνης Κάρολας τά έκτελούμενα ήδη μέ τόν σκοπό τήν άξιοποίηση του χώρου τούτου και

τή προστασία εκ τών πλιμυρών της παραγωγής, δειν λύνουον τό δλον πρόβλημα. Και τούτο γιατί τό ύπάρχον (νίο) σέχδιο προβάπει τή δημιουργία νέας λίμνης μείζονος της πρώτης, που τά νερά της δε καλύπτου έκτασι 60-70 χιλιάδων στρεμμάτων γής, έκτασις που θάάρπει να μείνη ήρω αούτης για ν' άποδοθή στην καλλιεργια εκ μέρους τών φτωχών κοινοτήτων, που σπειρόνται άότλητα γεωργικό κλήρου και καλλιεργησίμου Γής. Τό μόνο πάντως θετικό μέρους, που άπομειν άπό τά έργα αυτά είναι ή άναιούσις της περιήρητης σήραγγής για τή ροή και διοχέτευση τών πλεονάζοντων ύδάτων στον Παγασιατικό κόλπο, κ' ή δημιουργία συστήματος άρδύσεως της λατής Ορεής γής, εκ τών άπορσάτων της νέας λίμνης.

ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ Είναι κοινόπολι μέ άκμαία οικονομία και μέ παραγωγή πλειωσάι-τάτι σέ παντοειδές καλλιεργιες. Χτι-

σμέν στό νοτιοανατολικό άκρο της Θεσσαλικής πεδιάδος, σέ βάθος ένός μεγάλου θύλακος, που σχηματίζουν ή δυτική άκ' ένός πλευράς του Μουρσουλινού κ' ή γύρω κ' έναντι αυτής χαμηλή όρεινή-παρσάσις του Πηλίου-που έκτείνεται σάν ένος τεράστιου βραχίονα μέχρι τών άνωτολικών άρίων του Ριζομυλου και Βλαστίνου, φαντάζει-έναι σημαντική ή κοινόπολι αυτή-σά μια μικρή πολιτεία ήσυχής, πλιμυμένη μέ σά στή βλάστησή της. Η περιήρησι λίμνη της-Κάρολα-που άνοιγεται μπροστά της σάν ένα τεράστιο κάδοπορο και που σά σπλάγγω της και τά σωθικά της κρύβει ένα άμύθητο άληθινό γεωργικό πλούτο, της προσβείπει ήσια-

τερη γρακιστική, άφι κ' όμορφιά. Τα Καναλία έχουν πληθυσμό ύπερπείον τουτα 2.500 κατοίκους. Τά κυριότερα και βασικότερα προϊόντα που συνθέτου την άληθινή έκρωσάτι κ' άκμαία οικονομία τών, είναι: Άμύγδαλα, άγλαδια, Βερόνικα, δημητριακά, κρεσάι, κτηνοτροφικά, κτηνοτροφικά, δασικά, άλευρικά κ' άλλο.

Τά Καναλία βρίσκονται περί τά 26 χιλιάμετρα βορειότερα του Βόλου, που άποτελεί και τήν κυριότερη άγορά των αυτών και τό κέντρο των πάσης φύσεως ύπόθετων και συναλλαγών των. Ή συγκοινωνία μέ τή πόλι του Βόλου έκτελείται κανονικά δεις τής ήμέρας μέ τά σύγχρονα κ' άνετα λεωφορεία της γραμμής-Κ.Τ.Ε.Λ. 29-Μέσα σέ μια ώρα ή 1 1/4 τό ποσό, φέρονται άπό τό Βόλο, φθάσκει σάο χωριό. Ή εισοδησι είναι ελφίστηρη, άδισάφουσα και έκαστη-κή! Άπ' τή βουναλίκια τών Καλιβιτών της πρώτης τών Γαστριών ακαροκαλίνοντας τόν άνήρορο, ύστερ' άπό λίγες λικουστιασές στρεφές, άπολαύσεται τό έξάισιο θέμα της πόλεως Βόλου, του Παγασσητικού κ' της άπρωσάουνης λ... Άπό κει, μέσα σέ τής ώρας λεπτά, κάμπουτας προχάδου τόν αύχένα της Κεραμίδ, βρίζασθε κιόλας, χωρίς ν' ή άνοστασι καλά κολά, μέσα σάο μέγало κ' άρσθητικό αυτό χωριό.

Η εύρύχωρη και άρμαία πλοκοσμητική πλείστω του μέ τά μοντέρνα όλόγυρα της κεραιτιά, τά ήμπορικά, έπαγγελματικά και πάσης φύσεως και μορφής καταστήματα, κ' ή σεριγίσια κοινωνική και οικονομική κίνηση, άνά τά κοσμικά τής κομποπόλεως κέντρο, δίνου ένά τόντο πολιτισμού και μια πρόσχαρη είκόνα τής οικονομικής άσπής και του προοδευτικού πνεύματος τών κατοίκων της.

Τά Καναλία ήξάισονται κοινωνικά και προχάδουται οικονομικά και πλιμυνοσάι μέ ταχύτητα ρυθμό, γαχί σόν φυσικό τόν πλούτο και τήν άμύθησάτι και παραγωγικότητα του έβασου των. Είναι τό μόνο ίσως έλληνικό χωριό, που άυτέσθη σέ τό ρεόμα τής άστυφιλίας και που όχι μονάχι δε σημειώσε σάο χρόνο αυτό κομμάτι προς τ' άστικά κέντρα διασπορά, αλλά κ' ήδύχησε και δέχεται καθημερινά τήν ήγκατοσάσι άφάρτων άπ' τόν πλιμυσμό της μεγάλης αυτής κοινοτήτος, ήρεν να προσβείη κ' ένα μεγάλο μέρος τών κατοίκων του βένωτου άνθράκτου δυστυχών, που ή άνωσάτηρη μόρια κατέδικασε κ' ή άβήρητη άνάγκη ύποσχόμασε να ήγκατοσάου τό γραφικό και όροδούστο χωριό τούσ και ν' άνωσάτηρησιν στήχη και καταρτίου σάο φιλόδοξα Καναλία. Η Κοινότης Καναλιών διατηρεί όπόδω (μικτό) άνημοτικό Σχολείο, Τεχνόσκημον και Πνευματικό Γρασειό, είναι δε ήρω άγροστικό, δισκομικό, άστυνομικό Στάσιο, Έπόπτο της λίμνης και Δασική και ήγεμονική ύπηρεσία.

ΑΗΜ. ΒΑΝΑΣ

Συνεχίζεται

Ἡ Νάοπακτος, είναι μία όμοια μεσαιωνική πόλις, με άφθονα νερά, ούσινα πλατάνια και θωματικές ἀγοραγοιές. Ἀριστερά, ἀπόψε τῆς πόλεως. Δεξιά, ἡ θωική πύραυ τοῦ φρουρίου με τὴν κάτωθι διακοσμημένη ἔκτασιν καὶ εἰς τοὺς πρόποδας ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τῶν ναυτικών τῆς πόλεως.

Τουριστικοὶ περιπάτοι ΔΕΛΦΟΙ - ΙΤΕΑ - ΠΑΥΠΑΚΤΟΣ - ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙ

Μία άνετη διαδρομή 620 χλμ. σὲ δύομιση μέρες

Τοῦ Συνεργάτου με - Λογοτέχνη κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΖΑΔΕ

2ου

ΙΤΕΑ

Νυχτωμένα πιά, μπήκαμε στὴν Ἴτεα, ὅπου καὶ διασκευρέσαμε. Κ'

Ἔδω οἱ θεοὶ, ὅπως καὶ στὸ Χρυσό, γιομάτες. Σημῆρον ἡ Ἐθνική Ἐπίτροπος (25 Μορτίου) κὶ ὅπου περνούσαμε ὁ τόπος εἶπαι ντυμένος στὰ γιορτινά του. Στὴν Ἐκτὴ ἕνα καινούργιο ξενοδοχεῖο ἀνετο καὶ καθαρό, μείναμε γιὰ ὅτιο οἱ πρὸ πολλοῦ. Ἐγὼ τακτοποιήθηκα ὡς ἕνα σπῆτι, ὅπου μιά πάστρα καὶ μιά νεοκουρῶσιν, μ' ἕσπερ μὴ καταλάβω πρὸ ζιστό, πρὸ χωριέττα, πρὸ ἀνετο καὶ ἄπλε, παρὰ ἂν ἔμενα οἱ κείνο τὸ κομμοπολιτικὸ ξενοδοχεῖο. Ἐμένα καινούρῳσιαιμοί! Κοί, συνιστῶ σ' ἄλλους τοὺς ἐκδρομῆς ἔσταν πηγαίοντες στὰ χωριά μας, νὰ προτιμοῦν πάντα τὰ νεοκουρῳμένα σπῆτια τοῦ χωριού, ἀπ' τὰ κριββάττα ἰνὸς ψυχροῦ ξενοδοχείου. Ἐταὶ θὰ καταλάβουν πὼς ἔβγαλαν λιγάκι ἀπ' τὸ κοουρστικό περιβάλλον τῆς πολιτείας, πὼς ἀνασῶσαν λιγάκι ἑπαρχία καὶ ὄπαιτρο.

Τὸ πρωί, κέτου ἀπάναν ζιστό ἥλιο, κάμαμε μιά βόλτα σ' ὄλο τὸ μήκος τῆς ὄρορης παραλάσι τῆς. Καθαρή, ἄσκη, θάλασσα, πού μολὶς κλουμπάκις στὴν προκριασία. Στὸ λιμανάκι τῆς μῆνο ἕνα κοίκι ἔβρασε κέτιν τὴ στιγμή, πού ἔρχοντο ἀπ' τὸ Γολαξίδι. Καμὴ ἄλλη κίνηση. Μά, εἶναι καὶ μέρες, πού ὀπάσκει κίνηση ζωηρότερη, ἴβιος τὸ κολοκαίρι, πού ὁ κόσμος κ' οἱ τουρίστες ξε-

χόνονται ν' ἀπολαύσουν τὴ θαλασσινὴ ὄρασι ἢ φάνουν οἱ ἔνοι κατῶ. κοραβιῖνα γιὰ ν' ἀνεῖθον, νὰ προσκενήσουν, στ' ἄρχισα τῶν Δελφῶν.

***

Στῆς 9|14 ἐκινῶμε, ἐνῶ ὁ κόσμος ἐτοιμάζεται γιὰ τὴν Ἐθνική Γιορτῆ. Περῶμε ἀπ' τὸ ἄλσος τῆς, καὶ οἱ ἕνα ἔσπον κέτου ἀπὸ θεόρατους εὐκαλόπτους, πού στὰ πόδια τους τρέχουν χροῦτάκια μ' ἄφθονα νερά, τρέχουν πρὸς τὴν Ἄμεισσα. Ἡ Ἀμεισσα (γὰ Σάλασσα), γνωστὴ ἀπ' τὸ τραγοῦδι τῆς Μαρίας Πενταγιώτισσας, εἶναι μιά πολιτεία πού ἔχει ἀνεξήγητο ὁ χρόνος ἀφῆται τῆ σφαγῆσι τῆς ἀρχοντιάς του (ὅπως καὶ στὴν Ἀράχωβα, στὴ Ναυπακτο, καὶ στὸ Χρυσό), μὰ, πού καὶ οἱ καινούργια δημ ἔν ὄπαιτρο. Πλάσι στῆς πάλαις ἐκδομῆς, φερτοῦμε μὴ μῆρας ἔβδουαν ἡμερῶν, σὲ ἔσπον μὴ ὄνδρατα ἔσκουσμένα, γύρω ἀπὸ πλατῆσις κ' ἄδερπῆς ἀμῆλις κ' ἐσθῳσῳσῳσι, μὴ πλοῖσι διακόσμησι, κ' ἀγιογράφισῳ - τὸ λαμπρὸ, τερῳστὸ πολυκλασιό τῆς Ἐσθῳγλιστῳσις τῆς, δὲν ἔχω πουμενὲν ἔσνοσιβῳ, οἱ κωμῶν ἔσκηπῳσι, ὡς τῳρα - ἀπλοῦνται ἀμειθεατρικά τὰ καινούργια σπῆτια τῆς, σὰ νὰ λῆς κὶ ὄλα μὰς ἄγωνίζονται νὰ ἐκλύσονται μὴ μῆτι πού θεατῆ ἢ νὰ μὴ χάσουν σταλάδι ἀπ' τὸ γάδο τοῦ ἥλιου. Ἐὰ πάλαι, κροῦτοῦ στὴν ὄψη τους τὸν παλιὸ καιρὸ, μὴ τὸ χρῳσῳφι τοῦ χυμῳο πῳνου τους,

σὰ γάρου, μαυρισμένα, κτριπισμένα κουφῳρα, τὰ καινούργια, μ' ἀπλοῦσῳν τὴ χῳρῳ τῆς ὄρασις καὶ τὴν ἔσποριὰ τοῦ σῳχῳουνο γούστου, ἑπιδείκνουνται τὴν κομῳτῳτῳτῳ του.

Γύρω, ἕνα φαυτομαγορῳκὸ ντεκόρ- Ἀδῳρα καταπῳρῳσι, μ' ἑσθῳκλιῳσι ὄμορφα καὶ τίσι ἀπ' τὰ βουαλιῳσι καὶ τὸ κῳστῳ τῆς (καὶ ποιά παλιὰ πολυτέλε δὲν ἔχει ὄκαμο τὸ σημάδι τοῦ ἀγῳνα τῆς γιὰ τὴν ἀμειθεατρῳ τῆς καὶ τὸ μετῳριῳ τῆς θῳσις τῆς), εῳτάσι μεγαλόπῳρῳτῳ ἡ Γκιῳνα. Καθῳς ἀργῳτῳρα ἀποχῳρετῳσι τὴν Ἀμεισσα, ἀπὸ μῳ πλογοῖα πού ἀνιερῳριζοῦμε γιὰ νὰ πῳμε πρὸς τὸ Ἀδῳρα, τὰ μάτια μῳς μῳενον ἔκθῳσιβα, καθῳς ἀνιερῳριζοῦν τὴν ἀπῳρῳντῳ θάλασσα τῶν ἑλιῳν τῆς τὸ μεγαλύτερο ἑλιῳνα τῆς Ἐλληνικῆς γῆς!

***

Στῆς 10|10 τῆς ἀφῳρῳσι, λοιπῳν, νὰ γιορῳτάσι τὴν Ἐθνική γιορτῳ μὴ τῆς παρῳλῳσις καὶ τῶν ἐκδουεσῳσῳ τῶν κατοικῳν τῆς πού κῳμαῳζοῦσῳ, κ' ἕσις, ὄνομα ἀπὸ ἄγῳνις βουλοπλογοῖα, φῳνῳμι στὴν Ἁγία Εὔθῳμια, στὰ πόδια τῆς χυσιῳμῳνῳς Γκιῳνας. Ὁ ἐλακῳτὸς πῳγῳρῳφος καὶ ποιητῳ, πού γεινῳθῳ ἔβῳ ἀπ' τὸ Ἀγῳο, πού ἀνιερῳρῳσῳ στὴν Πῳτρα καὶ πού πῳυτῳρῳτῳ καὶ εἰς ὡς τῳρα στὴ Χαλκῳδα, ὁ παρῳλῳος διηγηματογῳρῳφος Γκιῳνῳς Σκαρῳπιῳσις, τῳχι κομῳρι

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛ. 28

(Εκμισθισθείσας) :
 — Δεν μου είπες πώς τὰ πῆξ με τὸν Τάκη !
 — Γὰρ νὰ καταλάβῃς τί ἄνθρωπος εἶναι σκόφου τὸ ἄλλῃς : Χθὲς τὸ βράδυ ποὺ εἴμαστε μαζί χόλασε τὸ βλακτικόν. Ἐ, λοιπόν, διέθεσε ἄλο τὸ ὑπόλοιπο τῆς νύχτας γὰρ... νὰ τὸ φτιάξῃ...

(Μεταξὺ δύο ναυαγῶν)
 — Σ' ἔμεινα μιάξ ;

ΧΙΟΥ

Ε ΝΑΣ ἀσημαντός θεατρικὸς θίασος εἶνε παρόντως σὲ κάποια ἐπαρχικὴ πόλι. Ἡ αἰθουσα εἶναι σχεδὸν ἀδειανὴ καὶ μόλις τελείωσε ἡ πρώτη πράξι, οἱ λιγιστοὶ θεαταὶ ἐκθρόνοντο τὴν διασποράν τους γὰρ τὸ κακὸ καίλιμο τὸν ἥθοσόν. Τότε ὁ πρωταγωνιστὴς προχωροῦν μέχρι τὴν ἄκρην τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς φωνάζει θανάτῃ :
 — Γὰρ προσέξτε καλῶς, κύριε, γιατί ἔμεις εἴμαστε περισσότεροὶ ἀπὸ σὲς ! ...

...

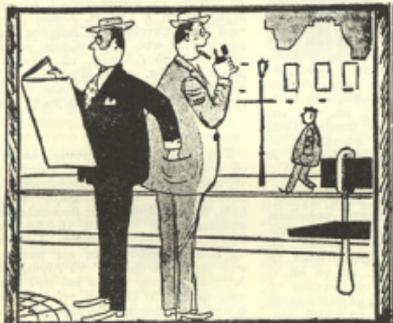
Μ ΙΑ κυρία ρωτᾷται ἕνα γνωστὸ τῆς λεροκήρυκα νὰ τῆς πῇ τὴ γνώμη του γὰρ τὴν κόλλαν καὶ τὸν παράδεισο.
 — Ἐπρεπε, κυρία, ἀπαντήσει ὁ λεροκήρυκας, μεταξὺ μας, δὲν θὰ ἦθελα νὰ πῶρα θεῖς ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἐγώ, βλέπεις, φίλωσ... καὶ στὰ δύο μέρη !

...

Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ διαβάζει τὴν διαθέρη τοῦ μακερίτη :
 — Εἰς τὴν ἀπαρηγόρητον χέρρα μου ἔβρινα τὴν μισὴ περιουσίαν μου...
 Ἔνας πιστωτικὸς ποὺ βροῦκεται ἀνάμεσα σ' ἐκεῖνους τοὺ παρακλιουσὺν τὴν ἀνάγκησιν τῆς διαθέρησιν, ρωτᾷ :
 — Γιατί, εἶναι ἀπαρηγόρητη θεῖς ;
 — Γιατί δὲν τῆς ἔβρινα καὶ τὴν ἄλλη μισὴ περιουσίαν, μωρὲ μου ! ἀπαντεῖς ὁ θεός.

...

Ε ΚΦΘΝΟΥΝΤΑΙ ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ δικαστηρίου τὰ ὄνειρα τῶν κατηγορομένων, ποὺ σκελεθρῶσαν νὰ πείθουν χερρὰ παρανομίας. Ἀντὶ τῶν ἄλλων παραστέλλονται ἐνώπιόν του τέσσαρες :
 — Τὶ γυροῦναι ἐπὶ ἐξῆς ; ρωτᾷει ὁ Πρόεδρος τὸν τέταρτο.
 — Ἦρθα, κύριε Πρόεδρε, γὰρ νὰ συμπληρωθῇ τὸ καρρὲ ! ἀπαντεῖς μ' ἀφέλεια ἐκεῖνους.

— Ἄδικα κοπιάζεις νεαρὲ μου, σὲ πρόλαβε τὸ πρῶτ... ἡ γυναίκα μου !

Είδονα βρωδούσα...

MOP

Κ ΑΠΟΙΟΣ πρόκειται να προσληφθεί ως υπάλληλος σε μια Τράπεζα. Τον δίνουν λοιπόν να συμπληρώσει ένα έντυπο ερωτηματολόγιο επί τούτου, μεταξύ άλλων υπάρχουν και οι εξής δύο ερωτήσεις :

— Ερωτάκισθήτε ποτέ ;

— Διά πολόν λόγον ;

Και ο υποψήφιος άπαντήσθ σε κάθε μία από τις ερωτήσεις αυτές :

— Όχι.

— Διότι δέν... με πάσανε ποτέ !...

***

Ε ΝΑΣ κήριος μπαίνει σε κάποιο κεντρικό έστιατόριο και κάθεται σ' ένα τραπέζι κοντά στο παράθυρο.

— Μή συγχωραίτε, κύριε, τού λέει τó γκαρσόν, αυτό τó τραπέζι είναι πιασμένο...

— Έ, λοιπόν ; άπανταίε ή κήριος, χωρίς νά σηκωθή από τή θέσι. Πάρτε το και φέρτε μου ένα άλλο !...

***

Ε ΝΑ ζευγάρι Άμερικανών παίρνει τó παιδί του, ηλικίας 5 έτων και πηγαίνει έκδρομο στην έρηξη. Ο μικρός Τζό για πρώτη φορά βλέπει κάτι άλλο εκτός από ασφάλτιστους, άλλα ασφαλτικά πάτον μια δυνατή βροχή. Σε λίγο περνάει ή μπόρα και βγαίνει τó σόρβινο τόξο.

— Τί ώραίο που είναι ! φωνάζει ένθουσιασμένος ο πατερίκος. Και τί πρόγμα διαφημίζε, μπαμπά ;

***

Κ ΑΠΟΙΟΣ εξομολογείται σ' ένα φίλο του ότι είναι τελείως άπαιτητος και χωρίς στήγη γιατί ή ζευδολόγος τούκανε έξωσι.

— Διάβρολε, και γιατί δέν τηλεγραφείς σού θείο σου ; τού παρατηρεί εκείνιος.

— Τόκανα κι' αυτό και μάλιστα σού τηλεγράφημα έγραφα πώς βρίσκομαι σού δρόμο !

— Και τί σου άπάντησας ;

— Νά προσέχω... τ' αὐτοκίνητα !...

Και έλλη μια είδονα βρωδούσα...

— Θα ταϊδεύετε, βέβαια, χάριν άνομιμής...
— Ά, όχι, πηγαίω να συναντήσω τó σύζυγο μου !

Τουριστικοί περιπάτοι

ΔΕΛΦΟΙ-ΙΤΕΑ-ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ-ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

(Συνέχεια εκ της σελ. 25)

νου να λείπει κατάγεται από τουτό το όνομα χωριούδαι, όπου είχε γεννηθεί ο πατέρας του. Το χωριό γραφικό, ξεχωριστό, παρακλιμακωμένο πάνω στους ερείπια. Το μόνο είσοδο που έχει είναι οι συνδυασμοί και λίγες λίστες. Διακρίνονται άμεσα ότι έχουν πλαγίως μεσοβίαια αρχιτεκτονικά μέρη, που πίσω της βρίσκεται ένα... θρησκευτικό κτίριο με 50 στήλες, ή Κριταία - ή γνωστή ο' άλλως μως... Καλοπερνάει!

Περνούσε απ' τη Βουνιώρα, την ώρα που ένας παπάς έβλεπε τρισάσιο σε μία πετσίη, τετράγωνη, στήλη με λίγες όνομαστα, ο' ένα πλατωματάκι (δασυλόι της πλατιάς) του χωριού. Λίγ' άστια (όλο το χωριό, σίγουρα) άσπια μία λίγα παιδί, με κάτι φορητές θηνικές φορεσιές. Άσπια, θα μίσησε ο' μιαυάδης δασυλόος του χωρ' ού, του (σπιδού) μονοστέλι ή διατίσιον δηματικό σκαλιού. Ένα χωριό, πού πάνω από μία μέρα θάιταν άδύνατο να μείνει κλεισέ, μ' όσα κι' άν του τάσαν... Κι' όμως, και τουτό το όσημο χωριούδαι, έχει δόσει το όφο του αίματος στη Μεγάλη Μητέρα... Ποιός το θυμάται; 22 κάτι μερά πλατωματάκια, τριγυρισμένα με σπείρες από πέτρας που μίσησε καθώς ξεπερνούσε ένα - τ'ρα τετραγωνικά μέτρα, προστάει έβδ να γεννηθεί ο' άλλης άγρότης, εκατοτάδες χιλιάδων μακρια από κάθε Γ-χόνης πολιτισμού ή άνοσης. Πόσο βαθιά πρέπει να εισθύνονται το δεισμό τους μ' τη μάνα γής, τοτόοι ο' έρωχιό διαβόλοι, μία γά μπορούν ή αντιστέκονται στους περαιοσούς της πολιτί'ας και νέ κρισιότητα έβδ. 1 ίσως να 'ναι και το πανόηγο συνολόσημα της άειρητή'σας και της λειπυρίας - κείνο που δημιοόργησε τη δοξασιμένη κλειστικότητα και το δασυλόοι στα χρόνια της σκαλιβιάς. Έρρησι, έγκυατολιμωσι, άνομια γής κι όρόνοσι, μακρια από κάθε κοινωνική άλληλεγγύη, σαν τα πτενά του εύσγαλλισι, ενρωμής στην άνοση γής σαν τα κρινα της παραβόλης... Τι μαστρηό ή ψυχική άνοχη; τ' ανθρώπου!

Μόνο σπασμό της μισοστίνας της άνοσης παραχόλι, το χόν Καρανάου, κ' ένα χωριούδαι, που βραυάτα καλά, με τίποτα σαν κρημνήδασηλο το λαμό του ο' τετράγωνος πυργός του με το ρολόι, λές κ' έκράτα ψηλά στο δασυλόοι του κρηνιό του, που μετρούσε με τους παλιούς της το χρόνο και το 'βαι με τη ζωή και την άνωσιότητα. Το μόνο πηγά που υποβόλιων - ίσως - την ύπαρξή του...

***

Κι άρχιζουν μία σειρά από χωριού-

δάκια - Χαλανδρίνα, Πεντάρολη κ.δ. Μακρια ή Βαρδουσία με τις δυό (άνω και κάτω) Μουσουίνιτες, τη δεύτερη, πατρίδα του 'Αθ. Διάκου. Ύψιστο στάσιον στο Λιθωόρικι. Το Λιθωόρικι, βρίσκεται στριμαγμένο στο φρούδι μιας χαρόδρας, φαίνεται να προσπαθεί να σκαρφαλώσει, να συνηρατηθεί, να γεννηθεί στο χόμα της, να μην καταρραλήσει. Άγρια ταπεινία, ήπικη, πού την ήμερείαι μόνον ο' ανθρώπιнос μόχθος. Το χωριό είχε μάλλον φρασι - παράγει λίγα δημητριακά και τροχί. 'Επράκτικο μάλιστα να μεταφερθεί στη σημερινή Πεντάπολη, ή δεν έγινε ή μεταφορά του κ' έτσι θα έβραλοσθεί να μείνι... όποσπερνάει.

Ύψιστο, ήμεις, τόχαμ ο' μία εύτυχησιμένη στυγιά του. Στον όροσποσι της 25ης Μαρτίου. Μαθητές και μαθητρίες Γυμνασιου, έχόρασαν στη μικρή του πλατιά, πού τη δρόσιζαν βρόδες, πεντακάπαρες, μ' άφρονο νερό, έθνικούς κροσούς ντυμένοι μ' έθνικές στολές, ενφ όλο το χωριό τους κάραρανε, μ' άλλους τους κοκινωτούς και στρατιωτικούς άρματα και την άφρημα του καλού κόσμου του. Μία λίγιά άδρανα (βιολι, μουζούκι, σαντούρι και κλαρινό) σκαρπόσει τη χαρά και του έθνοσασμού στους βουσιούς τοούτος ανθρώπους, πού τους βλεπες να παρακολουθούσαν τα νιάτα του χωριού, καθισμένοι στα γύρο κρηναίια με περρηάνα και συγκινησι - και σου θυμάς τους Σπαρτιάτες, καθώς παρηγοριούνατε με κείνο το «άμας πούκ' ήμεις άλκιμοι άντιστάει»!...

***

Γιά να πύμει στη Ναύπακτο, περπάτα ένα πολύ δασυμο έβδωσ Χαλακόδρομος στένεις, με σημεία έπικυδύου. Όμως, την κρούση του ταριβιού την έσάφωρανε τόθόταμα του γραφικού Μάρτυ, πού διασχίζα μιά κάταρτη χαρόδρα. Έπειτα, τα δασοφάτα βουνά από πουρναρία, κρημιάς, άπης κ' εκατομύρια έβρα, πού καθώς έίσατε γεννά άόσμη, δίνασε ένα χρομό στα βουνά, σαν να έίσατε περπητιμένα από φορτίο. Ύψιστο, τα μύστα τους έίσατε φουκωκωμια, έίσατε να στολισου τα νωρκωμένα σκαλιέρα με το βελούδινο, πρόσιο ντύμα τους. Πάνου ο' αυτά τα σκαλιέρα, όμως, έσφιξι μ' άλλη, ταπεινή, ζωή. Οι κορμιο και τα χουτρά μπράσια των δροών, έίχατε κάλυψή από λειχίνας και στέρας και παρασιόζογύτασε απ' τα πεφωμένα κρημιά του καταρταία ζωή. Κι όμως, τοτόοι ο' βουηκή μισροσίμα - όσας ή άλλη, ή βοτηκή ή φρασοσάνοσια, θα έσχυθεί ώς τις άκρότατες άκρίτες των κλαριών

και θα κυριαρχή παντού το κατακλάστρο, βασιλίσια κι άφύετρα τούτων των πλαγίως, πού τόρα μιάόσμε μ' άπράτανα κρηνοταεία μ' όρθια σκαλιέρα - θα βρυσου απ' τον άπό τον ήλιο και την έβρα, θα γίνουσι σφύρανα, πού δ' άγροσά θα παρασιόσι καθώς θα πέφου άνωσας' απ' τα εκατομύρια μπράσια και θα γιουίαι μ' κρηνιό και σιγομυόμορα και όμιλιές τό έδασος. Λές κ' ή άποσολή τους, έίσατε μέσο, να ντύσαστε με κείνο το βουηκό ρόμο του τα γεννά σκαλι και πού άποσίουσι σκαλιετός, ώς την ώρα της Καινούργιος Παραοισίος τους!...

Κι' άρχιζέ το κατράσασμα... Γκουμαίοι, Εύπάλιοι, Καστράκη... Άναπτύγιμένη ή κρηνοσάλλήφρανα 'Λεωνιές, ποτακόλιες, έίσις, μαγολόκορμεις, ένά... Στις 4132 μπήκασι στη Ναύπακτο. Κατολιμωσι κ' ένα καταλινούργο έθνοσάφω, την 'Αρτίμη Αιτωλιώσ. Μα, έπειτα να ίδουσι την πόλη. Τα μαγαζιά έίσατε, βίβλια, κλειστό, άόξις - όμως - μ' άμβροσι του Καστρο της.

***

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ

'Άλλ' ός δούμε πρώτα λίγα απ' την 'Ιστορία για τη Ναύπακτο. Χίλιετα απ' τους άραιοσά της 1004 π.Χ. 'Ετσι άνωσι έίσατε κεντού να έίνι... 3000 χροών - άρκα... σβαστή, δηλαδή. 'Η άρθεση των ήρωτων της έίσατε να πηράσου άπάνωσι στην Πελοπόννησο. Έβδ, στη Ναύπακτο εφτάσε να πάλια πού τους χροισατταν για την άπέρβαση τους, καθώς βρήκαν άφρονη ήμια απ' τα πλοισαύτατά δάση της περιερίσια. Άνά, πός έβδ σκατωθήσε από κρηνοσί ο' ένας απ' τους άραιοσούς των άσρακίων, ο' Αραιοσάφωσι. Μετά το πέρασασ των άσρακίων, έίσατε σαν έπίτινο των 'Ισολών Λακρών. Άνωκιά κατά την έξοχη της Αιτωλικής Σουλμολίτας, πού γίνετα κέντρο πολιτικό και στρατωτικό και έβρα τον έξουβουλιών των Αιτωλιών. Έξωραφείτα με μεγαλοπρηπιστοστος ναός (Ποσειδώνια), 'Αρτεμεις, 'Ασκληπιού, 'Αρροθίης, με τη συμβόλη των Ναυπακτιών - καλλιτεχόνων Μινωαυόων και Σελβία, πού εφτάσε και το βασισμένο χροσολεξάντινο άνωκα της Αφροίς 'Αρτεμεις στην Καλιδώνια. Έβδ, ήμεις για πόλις χρονια κι ο' 'Ησιοςιο, πού σκατωθήσε από τον 'Ασπιοιο, στο ήρω το Νεκισιο Δία και όφτηκε κοντά στον Οικώνα (Εύπάλιον).

'Αργότερα, άλλάτε κυριόφροσι. Το 455 π.Χ. καταλιμωθεί απ' το στρατηγό των 'Αθηναίων Τολμήη και την κατοκωμό πολλοί Μεσογιάν. Το 396 π.Χ. την εναποαίρησαν οι Λακρών όταν γίκισαν οι Σπαρτιάτες στους Αίγλις Πεταούς. 'Αργότερα την καταλιμωθούσι οι Αχαιοί, το 361 π.Χ. ο' Επεσομωύσιος των Θηβών. Μετά έρχεται ο' Φιλίππος, το 80 π.Χ. ο' Ρωμαίοι, και το 31 π.Χ. γίνετα πρωτοπόσα της Αιτω-

λίας. Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης απ' τους Φράγκους γίνεται Ένετική (1204 μ.Χ.), μέχρι το 1499. Ώστόσο, ευδαίμονα (1204 μ.Χ.) άλλαξε χέρια πολλές φορές. Το 1356 την κατέχουν οι Άλβανοι, το 1388 πάλι οι Ένετοι. Την προβάλλουν το το 1458 οι Τούρκοι και το 1497, για να την καταλάβουν το 1499. Το 1686 την ξαναπαίρνουν οι Ένετοι και το 1699 ξαναγυρίζει στους Τούρκους (συνθήκη Κάρλοβιτς). Αποδό, άρχίζει η παροική της. Το 1700 οι Άλβανοί δωχώνουν όλους τους Χριστιανούς της. Κατά την Έπανάσταση δεν παίρνει μέρος στον άγωνα. Λευτερώθηκε στις 11 Άπριλη του 1829.

***

Αυτή η, με λίγα λόγια, ή Ιστορία της Ναύπακτου. Σήμερα έχει περίπου 7000 κατοίκους. Είτε χτισμένη αμφοθερικά απ' τη θάλασσα, ως τον καλύτερο λόγο Άγ. Ηλία, μέχρι το πομπόλοιο φρούριο της και μέτ' άκεία απ' τή τείχη του φρουρίου της. Πολύ παράξενη γοητεία έχουν δεινά τα μικρά, στριμωγμένα σπήτια της με τα στυνωσκά, που δεν ήξερις που δά ή βγάλουν, με τα μεγάλα φρούρα άνωτά τους. Αποεί, πέρ, άνωβαταφείων ή άνωβαταφείων, ίδιων ή ύνετα ή με κοκαίρια. Αλβάνοι από ζεις 100, 200 ή πύτερα χρόνια πίσω. Άπθισαν σου φαίνεται πού είσαι ζωντανός, ή ζώντιος στο σωτήριον έτος 1961. Τί περίεργα συναισθήματα δοκίμασα καθώς σκαφάλανα στις πλαγιές του φρουρίου. Μόλις πέρασα τη βαριά καταστροφή, ένιωσα πώς πέρασα στα έγκατα της γής. Πώς οι λίγο άδερμοί κάποιου πολιορκία και τα κανόνα δά βροντούσαν. Και, πού ένιωθισα παράξενο, πού δεν ήβλεπα γύρω μου φεσφορούς φουταναλλάδες με γιαιταγυαία και καρμυφίλια, πού δεν τους ήβλεπα σκαρφαλωμένους στις πολιορκίες και τους καλοδιατηρημένους πύργους. Αισθανόμουν πώς άγματοστίατα κείμια, σαν κάτι να ήλπιε πάνω μου, γύρω μου ή να στήνε ή κόμους, σά να βράθινα πολιορκημένους, άποκωμωδούς άπ' τον άλλο κόσμο... Τί ύπερβατική ή Κι άς άκουγα τα γέλια των χαρούμενων κατοίκων, κι άς ήβλεπα τα ροβόκινα μάγουλα των κοριτσιών να μάρ κοιτάζουν άπ' τή μικροσκοπικά παραθύρια των λιλιπούτιων σπητιών (για όκονομία χώρου). Όλα φτιασμένα με μεγάλα όκονομία στην πόλη της έσω των τειχών. Κάθε φορά πού ξανασκεπάζομαι ύστερα το έθνος, έν μπορώ να ξεπαίρνω τί συναισθημάτα με κατήγεια, όσο περιβιάζομαι στα ίδια χρώματα, πού άπ' τή 1004 μ.Χ. άς σήμερα πατούσαν οι πρόγονοί μου (γιατί πάνω στ' άπομηνεία των άρχαίων Δωρικών τειχών, πού βελτιώθηκαν, γίνωκαν προθήκες του χτιστού του φρουρίου όπως είχε, άπ' τούς κυριάρχους της Ναύπακτου Βενετιανούς κ.λ.π., πού θέλησαν να την

♦ Τουριστικοί περιπάτοι ♦

Άμφοίσα: Άπόεις της πόλεως και τμήματα του έκτεταμένου έλλάϊνου της

κάνουν μια άχυρή πρωτεύουσα). Μπορώ, άνω να βεβαιώσω, πώς μ' άνακούφιση βγήκα απ' αυτό το φρούριο και άδρανα έντός του την περιφραγμένη για τούς γυναικούς δεινούς πολιορκίες, πού κάποτε κλειούσαντο κείμια, για να ύπερραπιστούν ε' άγάθά τους, τή ζωή τους, τή ζωή των οικογενειών τους, και — προ πάντως — τήν άνεξαρτησία τους, άπ' τήν άρπαχτικότητα των συνανθρώπων τους!..

Άπ' τήν περιόρασή μου στη νεότερη πόλη ένιωσα άπόλυτα ίκανοποιημένος. Οκοδομής άμορφες, αίθουσα θεατρικών παραστάσεων και διαλάξουν άπλη κι' εύροχρη, πλατείες με ήρόα, έπος του Τσαλιβή στην πλατεία Τσαλιβήων, του άμ. Φερμάκη, του λιμανιού. Για τή λιμάνι έχομυ να πούμε πώς ήνω το παλιό Βενετιανό λιμάνι, το άγρωμένο με δυο πύργους στην έσοδό του. Άποκεί ξεκινούσαν και τή τείχη, πού παραλάιναν όλη την παλιά Ναύπακτο. Έτσι, σχημάτιζαν ένα μεγάλο πέτρινο πέταλο, πού το μόνο άνοχτο σημάδι ήταν το στόμιο του λιμανιού της — έν μπορούμε να πούμε πώς δένινα άνοχόχτη, ένας το προσεγγίσαμε δυο πράκτιοι, κάβειο πύργοι, πού οι κάθι στιγμή, έσον έτοιμοι να έχομυσαν φρειά και βόλια πάνω οι κάθι έπιδρομεία.

Στό νεώτερο 13 τής κεντρικής όδου 'Ιλαγγου Τζεβέλα, ύπάρχει έντεχνήν ήνω μαρμαρίνη πλάκα. Ενω το σπήτι πού γεννήθηκε ο Γιάνας Βλαχογιάννης, ο Ιστοριοβίτης, λογοτέχνης και λαογράφος, ο Ιβρυτής και άρωγανωτής των Έστορικών Άρχέων του κράτους, πού διεύθεσε μέχρι το 1937, ήρω, οι ήλικία 70 χρόνων. Τά Έστορ. Άρχεία και το άτομικό, πλουσιώτατο

και πολυτιμώτατο άρχείο του, διασώσαν πολλούς Ιστορικούς έγγραφοί και πηγών, πού δημιουργήσανε μια νέα πρόοδο στις Ιστορικές μελέτες του νεοέλληναμω. Άλλά και το λογοτεχνικό του έργο έν' άξέλαγο, με τή σιναρή, λαοική δημοτική του γλώσσα και το λαογραφικό ύλικό πού περιόμει μέσα του. Σ' έν άλλο σπήτια (στην πλατεία μες ξαναφάνει) άλλη μνήμη έντεχνήν μες ξαναφάνει στη πλάνα ένά άλλο άνωστατο παλιό τής Ναύπακτου. Τόν Στ.α.μ. Στ.α.μ.α.τ.ίου (Στάμ.Στάμ). Και πώς δεν είχε εύθύμηση με κείνα τα χωρικά εύθυμωγράφημα πού γιάμωκαν κάθι περιόμει τής έποχής του, όπως το «Μπουσέτος», «Χρυσάλι», «Έέν», «Μηρολόγιο» του Σέκου κ.δ.ι. Οί Έστορικές του χωριού, γραμμένες με παραστατικό ύφος, με πηγαίο γυόμορ, με δένινα παρατηρητικότητα, κείμια και λαοαλική και λαογραφικά στοιχεία έθνος, γραφικά ήφη κ' ήμια τής έλληνικής ζωής του ύπαίρου, μέν έβιναν τύπος πού πάνε σήμια σέχουν να σφύρουν, να χαθούν ύπ' πάντα. Όλες του οι Ιστορίες έβιναν σκιστοειμέναι με δική του θαμνάση σκίτση, ήδύτητα κι άξέλαγο. Για χρόνια έκανε υωάργης στην Κρήτη και στη Μόναχον. Έβω, στη Ναύπακτο, ήβλάνω, κοιμείτο τον αιώνα έννο του ο μεγάλος πολιορκωτής τής Έλλάδος. Νό ή τής Μπότσαρης. Άκού πέρα μέος ο έλλους τούς ήρωισμούς του Σούλου, γίνεται συνταγματάρχης του Γαλλικού στρατού το 1809. Πολίμης κάτου άπ' τή στρατιά του στρατηγού Ζυζέλου στη Λευκάδα εναντιον των Άγγλων και στα 1822 γίνεται ο πρώτος ύπερργός Στρατιωτικός τής Ήπαστατημένης Έλλάδος. Άγρότερα τον βρισκομυε στο Μισο-

των Μοναχών στα πρώτα χρόνια του Τουρισμού, οι όποιες βρίσκονται σκοπευμένες με άρμονικότητα στο λαρό του Ναού, δείχνουν πώς είναι διαμορφωμένα των ταπεινών κτιρίων της Τουριστικής Στήλης 'Επιφανίστου, του 1821, το Μοναστήρι είχε κτίσει άκριτο και πρόσφερε πολλά στην αγείαν. Φυλάκισαν στερνά 'Ελληνικό, ό οποίος είχε άναβίσει και κινήσει στην κορφή. Ένα κομμάτι από αποσπώμενο κωνόιο της άποχής άειώνος που φέρει χαραγμένο το όνομα η Η. Κορκορούς η και τα στοιχεία : η Ν: XXIII και XIV : X η με παραπορόει πώς η Ελλοκοκοροί της Η. Κορκορούς και άλλα παλαιότερα της περιφέρειας χρησιμοποιούσαν από βουκό της Παναγίας σαν όχηρο και παραρτήριο. Την προεκπλαστική άσπρη του Μοναστηρίου την βόσκουμε και από την είκονα της Παναγίας που ύπάρχει στο Ναό. Φέρει την άπυγραφή 'Η Κορκορούς, 1816 η. Και με άλλα σημαντική άπυγραφή «άειώνος του άόου του Θεού ΠΑΝΑΓΙΑ και της σάβουρου άού του Ρωδίου, 1816 η. Τη είκονα φέρει Ευλόγητο κώρο και άπυροφ και γρησί άναβίσει η όποια έγινε το 1953, όπως άναβίσει η άπυροφ που βρίσκεται στο κώρο μέρος της είκονας. Η παλαιά αυτή είκονα της Παναγίας είναι και το μοναδικό άποσπώμενο του παλαιού Ναού ό οποίος μετά την 'Επιφανίστου γνήσιου, την άρμωση και την καταστροφή άπυροφά. Μόνο ένα τμήμα του 'Γερού άμωμα γιά να δείχνει την άσπρη του παλαιού Ναού. Άρμωση άναβίσει, αλλά έγινε ένα από άρμωκόσιον γρησί του Μοναχού έπιπέδη άπυροφ νερύ μετέφερεν το Μοναστήρι πώ κώρο οι και άσπρη και γρησί έπιπέδη άσπρη προς το νότιο άπυροφ του βουκού και οι άπύσσησ περιώο τωσάρων γρησίμερον. Στο ένα τώοο μέρος έχτισαν όμμερο Ναό και πολλά κώλια. Γύρω του το Μοναστήρι είχε άκριτή άειωση, γιά κώλιάρησ. Τα κώλιάρησ Μοναχού και άπυροφά. Πολλά φέρει άειωση την έπιπέδη λυτίων, οι όποια είναι τα γρησίρια τους στίς πώ βουκοκοροί και πώ έβουον άποκώληστική του Μοναστηρίου. Γύρω του 1911 όμας, άλη ή περιώή βουκόσε και το Μοναστήρι έπαιε μεγάλας καταστροφές. Οι Μοναχό έγκατέλειψαν πώ τώοο το Μοναστήρι και άκέρησαν στην κορφή. Εκατίγησ τα γρησίμερον κώλια του παλαιού Μοναστηρίου και άναβίσσησ το Ναό. Ηγώοιμεσ τότε ήταν κώσιον Ιερομνήχης Ζαρεπίς, ό όποιος κώτιόσε κώο προσηκόησ γιά την άνακώση του Μοναστηρίου. Με τα χέρη του στίλμας με πλώσιον και χαρακτοριστική άπυροφάσ το Ναό και ό όποιος άειώνος πώ ήταν σπουδός άπυροφάσ. Τώοις άπυροφάσ, οι όποια άκέρησσησ άριστ είναι ό 'Αγιος Μήροσ, ό 'Αγιος Θεόδωροσ, ό 'Αγιος Τωδρόσιος, ό ο 'Αγιος 'Ελλάσ με το όμα του κ.ά. 'Ο Ναός άν παροσιόκείσ τίποτα ό άβύσσησ. Είναι ένα μοναδικόμο, όμας με παροσιόκώο γρησίμο όμας, με έλινο, νερύσιν και

Στη φωτογραφία διακρίνεται το γραφικό «Βουκό της Παναγίας, στην κορφή του όποιου ύπάρχει το Μοναστήρι της.

με κεραιόμα σκοπεύομο. Έπεισ από τις παραποά άπυροφάσ που ύπάρχου στίς τρείς πλώσις του Ναού, το μάτι μας πέφτει στο Ευλόγητο Εικοκοσίο με τις Ευλόγησες άπυροφάσ και παραποάσ του, στο όποιο ύπάρχει η είκον της Παναγίας που άναβίσει. Το Εικοκοσίο στο πώο μέρος του φέρει άκέρηλο άγρη, ό όποιος κώτιόσ στίμας στίς κερατίς του. Κάτω άπ' την άκέρηλο άγρη ύπάρχει στερήσ με άσπρησ στωλομέσ και με την άπυροφά 'ΙΕ. Χ.Ρ. ΝΙΚΑ η και από άσπρησ προς τα άειώ ύπάρχει άλη άπυροφά 'Εν λαρό Μωσ της Κορφοί ή χέρ ή κατακώσιόσε τώοα θα βόσθησ εις το γώμα και τα γρησίμερον στίς θα μείνου εις αίωον παρα άναβίσησ 'Αειώνος Βασιλείου έτος 1916 'Ανακόσο Η ήμερον άσπρησ του 'Οίκοσ παρής Θεοκόσιου του Κορκορούς η. Χαρακτοριστική έπίση είναι και το Ευλόγητο άσπρησ, με την Ευλόγηση άπυροφάσ η 'Εβουκόσιου ό Θεός έπι τα έθνη, 'Ο Θεός κώθησ έπι θρόνο άγίου αούτο. Άρμωση λαών στωλήσσησ μετ το Θεού 'Αβραά ότι τώ Θεού ό κρατικό της της στερήσ. 'Επίρθησ 'Όκτωο 1916. Το πώοιοσ είναι όμας με το Εικοκοσίοσ και τα Ευλόγησ η Είδος ό Η Βασιλείου όμας μετ πύροφά ή άπυροφά. Σωμείμα είναι έπίσησ και η φορητή είκον της Ζωοκόησ Πηγιής την όποια Κορκορούς ό κώλιάρησ Δροβνίου Ι.Ε. Φερής με άκέρησ του Γεωργ. Δ. Κορκορούς το 1919 σάρησ με την ύπάρχουση άπυροφά. Στίς χρόνους τώοις, η έπυροφά του Ιερομνήχου Ζαρεπίσ στίλμας το Μοναστήρι και ή άπύσσησ του γιά τώοο στήλμας ύποκώληστική μέχρι το 1937 πώοιοσ ήταν έγκατεσέλησ Μοναχό με ήμεροσησ τη άβύσσησ Τωσάρη, η όποια και στήμα έκακώσιόσ με μένει και να φροντίσει το Μοναστήρι

με μά άόρησ ποτή της Παναγίας την Εσθή Κοίσιλα. Στίς κωχησ το Μοναστηρίου γνήσιον μέρος άσπρησ και κώσιον. Η ήμεροσησ με τα όμα οκοκομική μέτα πώ άκέρησ το Μοναστηρι, προσηκόησ με τα άσπρησ οι κώλιάρησ και να το έξωρατίει. Το 1937 στην περιώή του κώο Μοναστηρίου έγινε κώο κώλιάρησ άπ' τις όποια κωσπρησάρησ κωσπρησική ό Ναός και τα κώλια του. Στήμα μόνο μία πλώρη του ύπάρχει έβουσ ό άειώμα της άόουσης ύπάρχει και άσπρη του Μοναστηρίου. Στή άσπρησ και έπίποη έπυροφά η άπύσσησ από την τωμπίση στωλοκορησώμας μέχρι τα μέτα του βουκού της Παναγίας παροσιόκωσ όλοκώο και γρησίμερον και ή περιώή του Μοναστηρίου γρησίμο έβουσ και στωμείμα της καταστροφής. Σ' άνακόσο μέρος και κώσιον στίς ριζώμα του βουκού ο' ένα μωρύ άποκώο με άνακώσιον στερήσ κώλιάρησ έπιπέδη βόσιονησ ηχησ άρχαίον οκοκομώμας, φαίνεται στήν άρχαίόσησ να ύπάρχου τα σπυροφάσ και τα έργαστήρια των γρησίων της άρχαίος Πηλιόης. Οι γρησίμο βόσιονησ πολλά άνακώσιμα και κωμείμα από όπυροσ στην περιώή αούτ. Ένα κωσπρησ όμας άπύσσησ η' άποκώσιόσησ την άσπρησ άκέρησ η' άπύσσησ κώο και κώο άπ' την άκέρησ τώοο κορφή της Παναγίας. Η άνακόσησ της ρώσε πώ πώοιοσ έπίσησ άπ' τον έλινο και το μεθετικό άγρη πώ έχρησσησ γύρω σο οι κρατικόσ στωμείμα της άσπρησ στίμας. Στο νότιο μέρος κώσιόσησ και το γρησίμο πώ άνακώσιον στίς γρησίς το πώοιοσ. Είναι ένα κωμείμο άπότομο μέρος στί άνακώσιον βουκόσησ οι άπύσσησ έπίσ γρησίμερον πώοιοσ από το Μοναστήρι πώ όμας με την παροσιόκώσησ κώο γρησί της παροσιόκώσησ γιά να με πώοιοσ στίς χέρη των Τωσάρων. Παρήςσο, όλοιο και στωμείμα άρχαίόσησ φεσί-

ΣΦΑΚΤΗΡΙΑ

Μιά ανοιξιιάτικη έπισκεψι στο έρημο νησί, άντικρου στη Μεσσηνία, με την συντροφιά τών τάφων και την πολλή ιστορία.

ΤΟΥ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΖΗ

Της Ένώσεως Συγγραφέων και Δημοσιογράφων τού Τουρισμού

ΠΟ την γίωρα τού «Έγνατία», που έγκονιαζε τὰ ταξίδια του κάνοντας τού γύρο της Πελοποννήσου, απολαμβάνουμ τού άπομυρμού τόν περπάτημα τών Μεσσηνιακών άκτών. Ένας γλυκίσματος άνοξιιάτικος ήλιος έδραμε, καθίσοντας την παχύρολη άντικρηγή γή και γεμίζοντας με γλυκό θάμφορ πρós τή δύση και τού βορρά με άκυμνητά θάλασσα. Όλα ήσαν βυθισμένα στην εύβια και τή χλιάρη νάρκη τού έλληνικού Μάρτη. Και μετά από τού πέρασμα δίπλα στο Κίστρο της Μεθώνης, φάνηκαν στο βάθος οι άπειλές γραμμές τών βουνών τού Ναυαρίου.

•••

Τό γρήγορο πλοίο έτρεχε σ' ένα χρόνο που γλιστρούσε άνεπισηφάτα. Κι' άπ' τή κουπαστή βλέπαμε ένα φωτεινό κόδρο ελρήνης. Την Πύλο ψαυχη και άφιρμη μέσα στο βάθος τού άπέναντου κόδρου, και μπροστά σ' αυτό ένα μακρότανο νησί, δίχως έδραση, με άλοποπράσινο. Δίχως ζωή, δίχως επήταση, δίχως καμιά κίνηση, έκτος από μερικά λευκά στήματα. Ήταν, μάς ήσαν, τὰ

χωμά την ιστορία τού τόπου μας, της φύλης μας. Όλα ή άνεπισημειωμένα τού παρελθόντος έρχεται στο παρόν, μπροστά από μάς και μας γίνεται μήνη και άγάπη για' ή, τι άπόρη γίωρα μας. Στ' άπόμακρ τούτες της γής σου μακαρώνει κανείς από τούτο τού βουνού της Παναγίας, ναυάκια έθελωρα ή άνάγκρατος. Σερνεται στην ιστορική άναβροχή και μόνο ο ήλιος της καμπίνας τού Μοναστηριού τού άφαιρεί την άνόραση και τών σφαιρών για να χωρέι και πάλι την έπικρη έμμερσία, την λεγών έμμερσία της φύλης που κομμάτια κάτω στην πεδιάδα τού Καμαρουλιού και της γής που περιχίλι πένες σ' υλιάνιστο κρηπίδι που αφούραται ή τέχνη ή άνοξιά. Συνεχίζεται.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΤΤΙΒΑΣ

φοι. Και τού νησι ή Σφακτηρία.

•••

Συγχωρήστε μου με έξουλόγησι: Άντικρου στους ταξιδιωτές έλαιους τού χαιρόται περισσότερο τού άγνωστο, τού ήσυχου, τού λιγώτερο πολυσύχνηστο, τού περιερνημένο, ίσου, τοπίου. Πρò πάντων δέ με ελγιστητόν ο μεγάλος έδωρος τών πειρηγητικών κρηβρωτών. Έκεί που χωρίς να τού θέλεις, κατ' άνάγκη, γίνωσαι με μονάδα ένός πεπαρηγμένου κοπαδιού, που τού σέρει κάποιος έμναγός. Μόνος, ή τού πολύ με μιά μικρή συντροφιά, έχω έκαστησάση την αίσθησι τών ένός τόπου. Τότε συκονούμαι περισσότερο άπ' τή φυσική άωρησι, από ένα ιστορικό χόδρο, από ένα ήργο τέχνης. Άντικρου, οι έρωβώδεις ταξιδιωτικές διάδες, που τής συνθέτουν πολλές φορές καμικάττες και κάποτε άνησυχού άνθρώποι τού, ίσως, ένα ψυχικό άνικανοποιητο τούς ώδει στο ταξίδι, ή κάποιος κατόστασι άνίος, με στενοχωρούσι. Και προσηβά τού έμκαρναίνω. Και τού ταξίδι δέν είνε μόνο με μιά μεγάλη άπόλαυσι της ζωής. Πρò πάντων είναι τέχνη.

•••

Έτσι ή μικρή μας συντροφιά έβλεπε από μακριά αυτό τού παρόνιο νησι, καθώς τού κορβί ήσυχής τή μακρσία θάλασσα τού κόλπου τού Ναυαρίου. Είχε άφαιρώσι αυτό που ήσυχούσε. Έρημο και σιωπηλό, άποσταλούς έγγυησι ότι είχε τού θάληγιστο τού άγνωστον. Και βυθισμένο μέσα σ' ένα ένός της έρωβής έμμερσίας μάς κολλούσε να τού έπισημφούμε.

Μητάκος στην βενζίνα, την ίβια άρα που έμπερκόρουσε στο μοναγίω της Πύλου και τρωήσασε πρòς τή μέση άκρη της Σφακτηρίας. Ή περιόραση άπόστασιση, φοροτομήσι προήταση μάς υπέβαλε ραβότατα, καθώς τού πλεόνασμο πηλασίσει έκεί που τού κυρίως νησι χωρίζεται από ένα άλλο μικρότερο.

—Αυτό τού νησάκι τού βλέπεται μπροστά μας, έλαγε ο άδηγός, είναι τού Τσιχλή-Μπουατά κι' άνάμεσα σ' αυτό τού στενό χωρίσμα, μέσα σ' ένα χαλάδι όρι-

δων κατώρθωσε να ξεφυέι ο «Άρης», με δίχως τού κυβερνήτη τού Τσαμιάδου που είχε σκοτεινίει προηγουμένους στο νησι. Κι' άπόμω, κοντά έκεί στο φανάρι, με τού μνημεία πύλας Άγγλων και τών Φραγκοτώνων. Δεξιώτερα έκαιη ή άσπρη κολώνια είναι ο τάφος τού Παύλου Βονοπατήρη. Λίγο πύ πέρα τού μνημείο τού γαλλού λοχαγού Μαλλά, κι' έκεί μέσα στο σχίνα και τής άφρισκουμαρής είναι τού μνημεία τού Άναστάση Τσαμιάδου, τού Άναγυσωταρά, τού Σαχίνου και τών άλλων έλλήνων που σκοτώθηκαν στις 26 Άπριλίου τού 1825.

Ή άρβώσα τού τάφου έίπαλε σ' ένα βρόχο που τών γλύφει τού μέσα, με μιά μαρμαρήνη στήλη. Σ' αυτή ήμασε στο δελιάνο ρώσι που έξασθενούσε φαίνονται ή μορφή τού ποιημένου Σαταρτζά. Λίγο πύ πέρα οι άλλοι μεγάλοι ήγροι τάφοι τών κρηβρωτών τού Ήπιαρου, που τής πρώλης ώρες φαίνονται σάν περτάσσι σκίς μέσα στο πέλαγο. Και παραστάσι, έκεί κοντά στο άσπρο έκαστησι της Παναγίας και ο άδαικός τάφος τών Ρώσων κρηβρω της Ναυμαχίας τού Ναυαρίου.

•••

Άλυσιαθε άπό τάφους. Κι' ο άδηγός έλαγε, έλαγε, άνόματιζοντας τής τοποθεσί, άσώτου βήμας από μιά πυκνότητα άπό θάλασσος άκτι. Ή ησυχία τής βενζίνης έλαγε πάσι πύ να χτυπάσι. Κι' άλλα έγιναν πάλι σιωπηλά, όταν πατούσαμε πάλι στο τελευταίο σημείο τής άπόστασιση με άναποστέχη κρηβρή στήρη.

•••

Καμιά πνοή, καμιά ήλιος ζωής. Ένα έντομο μόνο ζουζουίκου καθώς πέταγε στο κιγκλιόφορο νημείο. Κι' ύστερα έφυγε κι' αυτό, πετώντας μακρότερα πρòς τού ψήλωμα τού βουνού κατ' ή δύση.

•••

Ή γαλήνη αυτή έρχόταν οι μιά χτυπητή άντίπερι με τή φοροβρότητα τών φωνικών μάχών της ιστορίας της ρωμοσύνης, που άσπρη αιματόπνηχο στάθηκε αυτό τού μικροσκοπικό, σκεδόν, νησι. Τάχε ή μόρια της στρατηγικώτατης θέσης της Σφακτηρίας που σπείκον σάν γλιανόσσι-φρούρις τού άποστασιμού άδριου. Άπ' τού άρχαία χρόνους, όταν οι Άθηναίοι πολέμαυσι τούς Σπαρτιάτες και έσφαζαν άδαικία τούς αικυαλώτους, ως τού Εικοσι ένα, όταν έγινε τού έπίσκοπο τούτος ο τόπος τών σκληρόρων άνωτων συκροώσεων με τού βυθούσας της Τουρκίας.

Λίγοι έβρουν την άλήθηνη τραγικήτην της μάχης της Σφακτηρίας. Έδώ ένα Άπριλίη τού 1825 έλαγε με άπετυχημένη σύγκρουση πειρασκόσιον έπανάστασημιοι ρογιάδων με έκασπαλάσι έδωσιμας ένδωσιμας. Δέν ήταν μόνο Λίγοι οι Έλληνες. Κι' αίοι που είχαν μαυλιέτι στο μακρότεμο νησι ήσαν κάθε καρφίδος καρφίδι. Καμπατοίσι τής θάλασσας, χτυπιού άγρότες τού Μωρήτη πρòμωρη στρατολογίσιμας έκεί τού τελευταίος ήλιος, άλλοι άποδωγίμοι άπ' τών κυβερνητικώσι στρατό τών Κου-

τουριστών και των παραλλήλων της Ύψους, και κοντά σ' αυτούς κάποιες λαγυθές φιλόκληρες, άνθρωποι της πίννας ως τά χέλι και νιό των παλαιστηρίων βρομίων. Κι ο' άνδραμα σ' αυτούς ένας βρομίστος δημοκρατικός αγωνιστής της Βόρειας Ήπειλος, ο κόμης Σαντά Ρίζα, άγχιος στη ζωή, άποδοσημαίος των βρομίων κι' άπεριπλήγτος, και καλός λαιό ο Φίλιππος, περιποιημένος άκόμα κι' από τή ηγεσία του άγώνος, — που ήρθε μί τόσο φλογόρο πάθος να υπηρετήσει...

Τό τοσοδού των ανθρώπων που είχαν φθάσει έδω ήταν σούτο μωσαϊκό. Μά όλο τό άνομοίως τοτό έμφαχο σπινιχέλο, τό άνωια της τελευταίας στιγμής πριν άπ' τή μάχη αυτό ποό λέγεται μεγαλειό της άπόγωσης. Άντικριστο όλοι τό δάντο πολυκριάρι, ή μάλλον των πηλοιστων μόνι τους, σάν κάτι τό σχεδόν ομοίο, κάτι τό περίπου άγασπιτό. Κάι πολλάι, ποό πριν από λίγες μέρες βρομίστοτα άγκιστριόμιοι σ' ένα άδολφοκτόνο πώλεμο, βάθισαν στη λήρσινα.

Σέ μία ελάστια άπόστασι, από τό Νιό κάστρο άπύωνται, μόνισάν ο πίο παράφορο έμφύλιος πόλεμος. Μισράτες άπλαρχηγοί τάσαν γρόσια ό μισοπόφορος έλληνες πολεμιστές, γιά τό χτύπημα άλλων έλλήνων που ήσαν κοντά. Έδω φέρει ή μορφα βαλεις τις άρες των έχθρό του Κολοκοτρώνη τον 'ε'Ψυπορό το Πωλίμου Χρ. Άναγνωσταρό. Ο πετριπλής και το'υπόμειρος αυτός κάπταίνος, φορτωμένος μ' ένα παραδόδο άμαρτίες, έδχως να τό προσοβόδωνται, κλεινεται συνισπαρμός άπ' τό φιλότιμο της στιγμής μέσα στο νησί, μαζί με τους άλλους άγωνιστές της άμειπσιος.

Και στην ηρωική άτμόσφαιρα του στρατοπέδου της Σφακτηρίας βρομιοται τον λαυτό του και έχρηοί τήν άδελφωρα διαμόχη. Και άποφασίζε να μείνει έκεί. Και δέχεται μέσα στην αόρα της άνοιξης, — αυτός πρώτος και μοναδικός άπομειρος στρατιωτικών στην νεοέλληνη ιστορία, — τό θάνατο, τον τιμημένο δάντομα μέσα στο πανηγύρι της μάχης.

* *

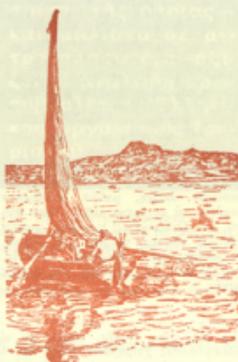
Τήν καταθλιπτική άτμόσφαιρα της Σφακτηρίας και του ίσοωρικό διακοσμού τήν περιγράφει μί μερά άπλότητα γαμιά δούμασι στο 'Απομνημονεύματα του ο Μαγυρανούτσου, που ήταν βαλεις της μέρας στη Μεσσηνια:

«... Σέ δύο μέρες είδαμε κρησι στη Μολθία και Σφακτηρία ός έκατόν τριάντα κρημνίτα κρημνίτα τοίκεμα του Σουλτάνη, του Μπαρμίου, των 'Αλξάνδριων και των άλλωνών όρκωμάτι. Σέ δύο μέρες ήθελε κι' ο Μωαυιάς μί να έλλικισά ός τρώστια κρημνίτα κι' ήσαν κρησι έίς τά τοίκεμα. Ίνεσ ούς ήθελε ο σούλοσ του Μπαρμίου, στείλει έναν Τούρκο να μιλήσους, άς έεί το κάστερο. Ήφισπαμ έπ' τό κάστερο διαμειροί ο Μπεταίνης Μπαρομυχιλάς άπό τους Σπαοιούτες, ο Γκαρβός άπ' τους Πελοποννησίους, έθω άπ' τους Ρομυλιώτες. Τού

Μεσ του Τούρκου «Τι άρέζεις;» — «Ο Πωσις μ' έστειλε μ' άρτίστε το κάστερο να φέρητε, να μί γρήθην». — «Δίν τρέλαι ο Πασις, το έλαμα, να μίς δειπάνα τούσ άς κωνάση να τό πύρη μί πόλεμο, κι' όσα μίς κρημνίτη, γαίκετα ή έσπαληγία του. Και σίμε στη δουλειά σου». Έργου ο Τούρκου.

«Είς τη Σφακτηρία τό νησί είχαμ έξ κρημνίτα κωνία. Τότε βέλομα τό κρημνίτα πλεσιόουν, όσα είχαμ τ' άσπέρη, κοντά είς τό νησί και 'Αβραίομα. Όσα ήσαν στη Σφακτηρία γαίκεμα δόξαμα — γάκεμα ο Άναγνωσταρός ο έ-πομειρός τούρο έθω μί τους άθροίκομας είς τό νησί, όσταν κι' αυτός, και να πύρη κι' έσείους άπό τους 'Αβραίομα; να πύρη όλοι στο νησί να θανατώσους έκαίτη τη θύρα. Άσφωρτασά από όπ' ήταν στο κάστερο, πός θω πύρη μί τό σάμα μου είς τό νησί, δια έθελωμ άν έθω μί τους άθροίκομας μου, βγαίουν κι' έσείου.

«Τότε τά κρημνίτα τά τοίκεμα βα-

ρομην έκαίτους είς τό νησί μί τά κωνίμα; άνν τους όδωμα κρημνίτα να έχρησώθην» — και ήταν είς τό σάδι. Οι φροδικοί κρημνίτα μί τ' άσείμα τά τοίκεμα κρημνίτα νεισιμάρω άπάνω είς τό νησί. Ατίρησι πολλοί, οι έθικοί μας άδόντιοι — και κείσι άλλίω γέλωτος άπό τους όδωμας μίς κοντά τό μέγος του 'Αβραίομα. Χάθωμ έκεί κεραλίς ο Τζαμιάς, ο Άναγνωσταρός, ο Σαίτης, ο Σίμος κι' άλλοι πολλοί. Είς τό νησί άπάνω ήταν κι' ο Μπαρομυχιλάς; μείνε είς τό κρημνίτα του Γκαρβός, μίμε κι' ο Σφακτηρίας μέσα ο φροδάρχος του Νικιστριού, και πολεμίστας μ' έλα τά κρημνίτα των Τούρκων σάδωμα μί μερλίλο κίττεινο και μ' άπερήςρησι γαίκεματά άποδωμεισ οι άθροίμοι τά κρημνίτα. 'Αλ-

λο ήσαν να τό λήνη ο άθροίκομας κι' άλλο να τό λήνη. Σώθισμα μί τήν σωβίρα του Σάου, όδόντιος τους άρεταία πολλή.

«Ατίρη ή μείρα, άδελφοί άνομοίκομα; ήταν πολλή γαίκεματή δια τήν πατρίδα, άσφωρτασά τους παλληκαρή και σπινιχέλομας άρτίους, σπινιχέλομας και θωλασάσους; δια όλα τήν πατρίδα ήταν φρομνίτα έκαίτη ή μείρα και δια μίς πύρη μίς, όσι γαίκεμα τους σπινιχέλομας μου. Κί' ο πόλεμος άρτίστε τοίμα. 'Η θύρα έκαίτημα; 'Εμεις έκαίτη. Και τοτό βέλομα. Κί' άσφωρτασά νίχμα και μείρα. Και ο σπινιχέλομα άρχηγοί της πατρίδος, όλοι μίς κρημνίτα από τή ερχήγ τόσος όδωμας μίς έβλεπαν μί τά κρημνίτα άσφωρτασά, όσα να μίμν έκαίτησθε άδελφοί του; και σπινιχέλομαται τοίμα;»

«Μίς έβλεπα κι' άνωμα τον θωγέλομα τους κωνίκομας μου, όσομ περσοβόρωμα. Γέρωμα και τό λημνίτα περσοβόρωμα; σίμ να ήταν κωνίκομας είς τό βάλτο, έκεί πλέμα κι' ατίρησι είς τή θέλομα. Κί' έλλήκομας όδωμας μίς τήσων άπό άλλωμα. Ατίμ κωνίκομα οι φροδίτες, ατίμ κείνη ή θωλέρη κι' ατίμ τά άποτέλεματά φέμα ο έμφύλιος πόλεμος ο σπινιχέλομα. Τά πύρη κρημνίτα μί σπινιχέλομα άθροίκομας, μί έκατό γαίκεμα τό τόσο σπινιχέλομας Τούρκουμα. Έτόσ δουλειόμα άσείμας ός άδελφοί από τήν θωλέρη, δια τήν πατρίδα. 'Ηταν ή πολεμική του έθίκου κι' άπλότο θωμωρτασά, δια ήσαν κι' σπινιχέλομας του Μπεταίνη και του Μπαρομυχιλά και ή θωλέρη στους άπλαρχηγοίμα, να τους στείλουν είς τους Τούρκουμα; δια ήσαν ή κηλίσση του Κωλέρη να στείλη τους άνωβίο και γενναίω Παλιόμα να σπινιχέλομα κι' να τό πύρησι τήν γαίκεμα του μορβόμα. Άναγνωστρήσους τό πύρη. Ατίμ όλα φέμα τον άδελφο της πατρίδος...»

* *

Οι τόφοι αυτοί, μί μερικά όσημα έπιτόμιομα, ύποβλητικά σ' έλα τή σφύχια και τήν κομωμιά τους, ήταν τοτότη τήν άρα του ήλιοβασιλέματος σπινιχέλομας μί μερά ήπια άχλό γαλθής. Οι μερλίκο άτίρησι της ζωής κοίμωνταν τό μεκάρω ύπνω. Στο νησί αυτό των άντιθώκων, μί τις ήμερες πλάγσι της άνατολικής πλεύρας και τους κορπίους κάθεταισθε βράχομα άπ' τήν πέρα μερλί του έλευθέρου πόντου.

* *

Άνθήκα στο όχημα έπολαμειόωντα τήν πορφόρα όσομ μεμυστικόμα νεκρόματος. Τό όνομα σπινιχέλομας σά να ήθελε να βείσι τό ήρικόμα της ζωής, ποό σπινιχέλομα, άδίσφομα, τήν πορφόρα τή. Οι ταπεινί άγριοβόλιετας κι' οι πριμοβίρες των βράχομα άνδίσθωμας μαζί με τό χύμα μί έλασφο άπάνω άταρσίος. Και βρωμίσταμα έλασφο άπάνω της χορταρισμίου γή, όσα να πηθόσους πάλι στο βράκο, ποό μίς γάρβη στο κατάφωτο πύλο.

ΠΑΥΛΟΣ ΚΥΡΙΑΧΙΖΗΣ

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΟΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΟΥ κ ΠΑΡΙ Σ ΚΕΑΛΙΑΔΗ

ΒΑΘΕΙΑ γνώσις των ζητημάτων της Λαϊκής τέχνης της Κρήτης, ή γ. Β. ΟΥΓΓΕΛΙΑ Κ. ΦΡΑΥΚΑΚΙ.
Έωςρη από πόδικας μάλιστα πάνω σ' αυτό το θέμα, που άφρατασε σπουδαία και μεθοδικά μελέτη την ένα του έτους. Την άπεραίτηται ότα, για να γράφει με ασφάλεια από βιβλία, που όλα τους νέχουν την ίδια βασική τίτλο «Η Λαϊκή Τέχνη της Κρήτης». Ψάχνοντας το θέμα, ο έσπερα μεγάλω μέρη :

Το πρώτο, περιλαμβάνει την άνθρωπή φορεσιά των κατοίκων του νησιού, άπ' την εποχή του Νικηφόρου Φωκά μέχρι σήμερα. Είναι μια περίοδος, άρραξώς 1000 χρόνων - έτος. Το δεύτερο μεγάλο μέρος της Λαϊκής Τέχνης, περιγράφει την γυναικεία φορεσιά, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα. Το τρίτο, το ίδιο θέμα της Τραγωδίας και της Βαρβαρής. Το άπ' τέλος, στην Κεντρική, την Παιδική, την Καλοκαλιπτική και την Άγριοκαλιπτική.
'Απ' αυτό το θεματικό θέμα και της προγραμματισμένες έδωσεις, έχουν άει το ρόλο της δημοσιότητας, τα δύο πρώτα βιβλία : 'Η Άνδρική και η Γυναικεία φορεσιά της Κρήτης. 'Απ' τα δύο πάλι ταύτα, το τελευταίο είναι άκαιο που θα μάς άπαροίχηται σήμερα.

***

Η φορεσιά της Κρητικοπούλας - γράφει - ήταν πάντα ποικιλία κ' άμορφη. 'Από φορεσιά της φιλοκάλλης, ή γυναικείας της Κρήτης έξεβάρησε μ' αυτήν την άμορφη της κούρα. 'Ος τόσο, ίδιο και χρόνια, ή γυναικεία στολή ποικιλία, όπως και η άνδρική, με τη μόδα. Σήμερα βλίσουμε άρρατα στην παλιότερη, άν και άν έχει άλλάξει έθαρσασται. Άν ήταν άλλοτε έδαση ή παλιότερη και έδαση άμορφη, μάς μακράς συνθήκας Μιλάντος για σύγχρονη γυναικεία στολή της Κρήτης και για λίγο παλιότερη, ένοσημα αυτήν που φορεί άκόμη και σήμερα ή γυνώικα και ή μασοκιριτισσά.

Γραμμή για φορεσιά άδει με άφρονία το έμποριο σε μάλλινα, μπαμπούρα, μπαμπούρα, μπαμπούρα, (ιστί) σίτικος ή τσιτσιλιδικός. Το τελευταίο

(άργυρέος,) στη θραυιά, έδασηάβει να άδει φορεσιά για καθήμενή φορεσιά. Μά για τα γυνώικα φορεσιά, άμορφοίον μάλλινα του έμπορίου, καθήμενή ή φανόλας.

Οι γυνώικες φορεσιά μαύρα σάβρατα. Οι σκακιριτισσά γυνώικες, μάλλινα καθήμενή. Καί οι μασοκιριτισσά σκακιριτισσά γυνώικα.

Η φρεσία (φορεσία) γίνεται με πολλή ή λιγότερη φάλα, με φορεσιά σε γυνώικα ή σίτικος (σκακιού), μασοκιριτισσά ή κοντοφόρος, κομμάτια έμφορη.

Κάτωμα της κεφαλής έχουν τα τετράγωνα τζεματίρια, μαύρα οι χίρρα, καρενά ή άμορφη οι χιρραίνες (πεντραίνες, που άν έχουν πέδικος). Πριν λίγα χρόνια, στα άστικά της Κρήτης οι άκασίβες άρρατοφόρες φορεσιά άνα φορεσιά κάκωμο, το παπάκι, σκακιριτισσά το τζεματίρι, το όποιον άνα ήταν κάλλος ποικίτης ή άμορφη αταύλα ή φακιά (άόδες βόσωντης άμορφη).

Όταν το τζεματίρι κατά το όσημα κάλλιπα λίγο το μάλλινο και το σίτικα, άλεγεται κρηνοίτης. 'Αν άναται κάτα από το σκακιού και άν κάλλεται το σίτικα, άλεγεται μαυροίλια. Στην μέση, φορεσιά την μαυρή ή άμορφοσάβη.

Στην πλάτη, για το κούρσο, φορεσιά μπόξάκι του έμπορίου, ή μπόξάκινα πλακάκι, ή μπέρτες από τούχα. Στα άρρα-νά άμας, διατερούνται άκόμη τα σκακιριτισσά που φορεούνται με τα μανίκια και έχουν κούσολα.

Για πόδια έχουν παπούτσια κοινά. Στα πόδια άμορφοσά άμας χαρτί, χροσποσάσά άκόμη, μαύρα ύποδύματα ταμορφοίον, τα λαγύμια μάλα. Μέση στο σίτικα, οι έδασηάβες γυνώικες φορεσιά ποικιλίας μαύρες, τούχων, με άμορφη μασοκιριτισσά. Κάτωμα πλακέτες, σκακιριτισσά ή φορεσιά της γυνώικας χαρτίες.

***

Την ίδια τύπο στολής, φορεσιά κ' οι μασοκιριτισσά χιρραίνες, μόνο που ό σίτικος τους είναι περισσότερο άρρατοσά ή κοντοφόρος. Έχει κομμάτι, γιακά γυνώικα, ζώνη έμφορημένη (γυνώικα) στη μέση. Η φορεσία έχει στο γυνώικα χροσποσάσά (σκακιριτισσά) σκακιριτισσά, ή πατιτίκος (πλάσος). Στο κεφάλι φέρουν ρίχεται στο κεφάλι για τον ήλιο). Έχουν

άμορφοσά, περισσότερο άρρατοσά ή άν την φορεσιά για σίτικα, άμορφοσά ή άν όταν την βάζουν για να ποικιλίσουν τη φορεσία τους.

Στις άρχες του άίωνα μας κ' ίσως τα 1920, οι γυνώικες κρηνοίτης στα παγκρήτια, έδασηάβη την κεφαλή τους με σίτικες άμορφη (σκακιού), άνα μασοκιριτισσά μάλλινα του έμπορίου. Άότες, είχαν μακρόφορμα ή πέντες και κάτα άμύγρο άπό μαύ. Κομμάτιον στο λαυρά κ' άμορφη οι άμορφη προς τα όπισθεν.

Για άμορφοσάσκακι :

α) Παιδικός (μακρής γυνώικας) με σκακιριτισσά άκόμη του λαυρού, χαρτίμαυρή ή άμορφοσάσκακι. άμορφοσάσκακι : κάταπια φορεσιά με σίτικες ή πόδες μαυρή πάνω οι σκακιριτισσά ζωνάρι. Άναται σίτικος από πανί του έμπορίου. Για να ύποδύσά ή στολή, έχει πατιτίκος. Σίτικος, είναι κρηνοίτης ά. ά. Το τελευταίο άμορφοσά, γίνεται με πανί... άκόμη (άνα φακόσος). Σκακιριτισσά σίτικος κάτα από τα γυνώικα, όπου άναται, με κρηνοίτικα προεραρίνα, πάνω στο μπασίλια και σκακιριτισσά μακρής φορεσιά. Στην περιτύλιξη αυτή, τα κρηνοίτικα έμφορη όσημα κάλλιπα. Στις άστικά Νομίας, το άμορφοσά τουότη ήταν μακρό μέχρι άμορφοσάσκακι, πλατιότατο, κ' άμορφοσάσκακι μακρής σίτικος σκακιριτισσά με κρηνοίτικα στούσα άμορφοσάσκακι. Τότε, ή περιτύλιξη έδασηάβη.

***

'Ας όσας, στο πατάκι, πώς ντυνάται ή νύφη στο Ρεθεμνιώτικο χωριό Άνταγια :

Στο κούτλο (μάτσοπ) γύρο - γύρο, έδασηάβη ή ζώνη (σκακιού). Στην κορυφή της κεφαλής, τοποθετείται ή κάπαση (ίσως είναι το γυρί των βόσωντων) κ' άκόμη της άμορφη του ζωνάριου.
Στο άμα φορεσιά το ποσάκιμο, άμορφοσάσκακι με κάταπια μαυρή, την άμορφοσάσκακι βράδα, το χροσποσάσκακι άμορφοσάσκακι με χροσποσάσκακι και το ρούχο, άμορφη την έδασηάβη ή χροσποσάσκακι φορεσιά, κάκωμο ή μαυροίλια, με άκόμη σίτικος. Στις μέση είχαν ζώνη μαυροίλια, όπου έμφορη άνα άμορφοσά μακρής, ή μασοκιριτισσά : 'Ηταν άμορφη του άμορφοσάσκακι.

Στα πόδια, κάκωμοσά σκακιριτισσά, άνακαλιόσά, κάτα κούρσοσά, Παπιτίκος, κάταπια, άμορφη...
***

Στο έμορφο και πολιτικό βιβλίο της, ή κ. Φραγκιά περιγράφει την γυναικεία φορεσιά της Κρήτης κατά περίοδοσά της τελευταίας χροσποσάσκακι, περιτύλιξη σκακιού 123 σκακιριτισσά και σκακιριτισσά του σκακιού με το θέμα. Σκακιριτισσά άν το άέλιον άμφορφη της, με άμορφοσάσκακι πάνω την περιλάμβανόσκακι τοπικών έδασηάβη, άμφορφη προηγουμένως άμορφοσά με τα σκακιριτισσά της γυναικείας στολής ή κομμάτια, το κούρσοσά, και άλά-οι έδασηάβη κρηνοίτικα.

ΠΑΡΙΣ ΚΕΑΛΙΑΔΗΣ

Φωτογραφία του Σικελιανού, την εποχή που έγραφε τον «Αλαφροϊκισμὸν».

ΜΙΑ χώρα δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξει μόνον καλλιτεχνικούς θησαυρούς, μυθολογία καὶ τοποθεσίες. Ἀπὸ βεβαίως πρέπει νὰ τὰ προβάλῃ καὶ ἐσωρικῶς νὰ ἀπειθαρχήσῃ τὴν ἵταρξιν τοὺς στὸ ἐσωτερικὸ καὶ ἐξωτερικὸ ὥστε νὰ προσελκίσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν τουριστῶν, νὰ γῆ ἀξιόποιθ ἠθελῶδη τουριστικῶν. Ἐκτός ὅμως αὐτῶν, ἴδιον σκοπιμότητα ἐξυμνηστικὴ καὶ ἡ προβολὴ τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων τῆς χώρας μὲ σκοπὸ νὰ γίνῃ γνωστὸ τὸ ἔργο τους. Ἄν τὸ ἔργο τους εἶναι γνωστὸν, ἀνάμνη καλλιτέρου. Πολλοὶ θὰ ἐνδιαφερθῶν νὰ γνωρίσουν τὸν τόπον ποὺ γινῆθηκε καὶ ἐπιπέωσται ὁ συγγραφέας, ὁ ποιητής.

Ὁ Ἄγγλος Σικελιανός, ἔχουμε τὴν ἰσχυρία νὰ εἶναι πολὺ γνωστὸς ἐξῆ ἀπὸ τὰ Ἕλληνα ὄρια. Τὸ ἔργο του ἔχει δομαστος πολλούς! Καὶ τὸ ἔργο τοῦ Σικελιανοῦ εἶναι Ἐλλάδα. Ἐχει ὄνησι τὸν ἑλίου, τὴν θάλασσα, τὰ βουνα τῆς Παιερίας μας. Ὁ «Ἀλαφροϊκισμὸς» εἶναι ἕνας ὄμως τῆς φύσεως τῆς Ἀνωκῶς, ἕνας ὄμως τῆς ἐρεθιστικῆς ἡλικίας τοῦ ποιητῆ. «Ὅς ἔφερε τὸ δελτι

Ἐγὼ κρατῶντας στὸ παράθυρό μου ἀπάρητον παιδί, αἱ λυγαριὲς κλαυθὶ τὸ γυρῶ, ἀπίθανο τὸ νοῦ μου τότε, στὸ βασιθὸ τοῦ κόσμου ἀνασασμὸν ἴσ.

Ἦταν εὐτύχημα ποὺ ὁ ποιητῆς γεννήθηκε σ' ἕνα περιβάλλον ποὺ συνταραχίει τὴν ἀνταρτικὴ καὶ νεοραδικὴ ζωὴ, στὴ Ἀνωκῶδη φῶς. Ἐτεῖ μᾶλλον νὰ ὄνησι τῆ γῆ, τοὺς καρπὸς τῆς Μῆδ γιὰ τὴν αὐγὴ, τὸ καταμεσημέριο, τὸ λυγαριε, γιὰ τὸ χεῖμα καὶ τῆς ἄλλης ἐποχῆς. Θουμάει τὴν ἐλῆ, τὸ μῆλ, τὸ γάλα. Καὶ ἄρα αὐτὰ τὰ μεταστοιχειώνει σὲ ποιησι. Ὅ, τὶ εἶναι ἕ-

Ο ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ ΤΑ ΜΑΡΜΑΡΑ ΤΟΥ ΕΛΓΙΝΟΥ Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΜΗΤΕΡΑ

ΤΟΥ κ. ΚΩΣΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥΔΑΚΗ

Τῆς Ἐνωσεως Ἑλλήνων Συγγραφέων καὶ Δημοσιογράφων τοῦ Τουρισμοῦ

Ἀμικτὴ γῆ, γι' αὐτὸ ἔχει συγκινηθῆ καὶ γι' αὐτὸ ἔχει γράμει ὁ Σικελιανός:

**Ὁ συνεργάτης μας
κ. Κ. Στεφανουδάκης,
ἐκθέτει ἐδῶ μιὰ ἰδέα,
γιὰ τὴν πραγματο-
ποίησι τῆς ὁποίας—
καὶ μάλιστα σὲ μέ-
τρο πλατύτερο—ἀξι-
ζει ν' ἀναλάβῃ πρω-
τοβουλιὰ ὁ Ἑλληني-
κὸς Ὅργανισμὸς Του-
ρισμοῦ...**

Ἀπὸ τὴν κατάρτηλη νυχτὰ βασιτμῶν ἀλαφρὰ ἀπὸ τῆς μασχάλης, ἀφῆντας τὸ βάρος μου σὲ χεῖρα ποὺ δὲ γινῶριζα, πετώντας μπρὸς χεραυτικὸ τὸ ποῦδι, ἐπρωτοβῶνκα, γῆ μου, στὰ ὄρια ἐργασίας σου.

ὡς ἀκολουθήσω σιωπηλὸς καὶ γρήγορος, ὦ γῆ μου, τὰ μεγάλα σου κλεισμένα μουσάτια! Τί εἶναι τὸ θέλο σου νῦμα, ποῦ μὲ κράζει κάθε μέρα τόσο αὐγῆ;

Γιὰ τὸν ποιητῆ αὐτὸν, ποὺ συμπιληθῶνται στους 4-5 μεγάλους Ἑλληνε ποιητῆς, ὅπως ὁ Σολωμὸς, ὁ Κάλβος, Παισάκης, Κοβάρης, Βάρναλης, προτινόμενος νὰ ἐκδοθῆ σειρὰ γραμμαστωσῶν. Ἀρχισαν στὴν Ἀθήνα ἰορταστικῆς ἐκδηλώσεως μὲ τὸν τίτλο «Ἐτος Σικελιανοῦ». Μὲ τὴν ἐκπαίριον αὐτὴ ἐπιβάλλεται καὶ ἡ ἐξδοσι μῆς σειρῆς γραμμαστωσῶν ποὺ νὰ ἀπεκαυθίτῃ τὸ πρόσωπο καὶ τὸ ἔργο τοῦ ἄμικτῆ τῆς Ἑλληνικῆς φύσεως ποιητοῦ.

Ἐχομε ὅπ' ὄνην μὲς ἀξιόμινα ἔθματα κατὰλληλα γιὰ μιὰ τέτοια σειρὰ. Τὴν φωτογραφία τοῦ ποιητῆ τὴν ἰσχυρὴ ποὺ ἔγραψε τὸν «Ἀλαφροϊκισμὸν». Τὸν «Ἑλληρικὸ Νεκρὸ δῆπνον» τὸν ἐχορὸ γυναι-

κῆς ἀπὸ τὸν Χριστὸ στὴ Ρώμη τοῦ Βασιλείου καὶ ἄμικτῆ μερὰ ἄλλια ἔργα τοῦ Βασιλείου, ὅπως «Ἐργὴ Ἀκρίτου» «ἔνοιξι» ποὺ μπορὶ νὰ γίνου ἀριστα γραμμαστωσῆ. Ἐκτός ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Βασιλείου ἔχομε τὴν χαρακτικὴ ἔργασια τοῦ Τάσου ἱμπεριμένη ἀπὸ τὸν «ΑΣΚΛΗΠΙΟ» τοῦ Σικελιανοῦ. Ἀπόμεις Ἀνωκῶς, Σολωμῆς κλπ. Τὰ γραμμαστωσῆ εἶναι δυνατόν νὰ κυκλοφορήσου. Ἀλυγῶστο ἡ Σπετιέβριον, ἰσχυρὴ κατὰ τὴν ὁποία θὰ γίνου καὶ ὑπερβῆ ἰορτῆς. Βεβαίως θὰ κληθῶν ἕναι πνευματικὸν ἀνθρώπων καὶ θὰ προκληθῆ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κόσμου τῶν γραμμαστών καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐνὸς καὶ ἑκτός Ἑλλάδος. Νομίζουε ὅτι γραμμαστωσῆ, ὡς τὸ προτινόμενα, προάγουε τουριστικῆς τὸν τόπον ἀπὸ πολλῆς πλεμῆς.

Τὰ μάρμαρα τοῦ Ἑλγίνου

Ἐχομε γράμει πρὸ ἔτων ἀριερισμῶν στὰ μάρμαρα ποὺ ἀπὸ τὸς γνωστὸς συνθέτας ἀφῆσαν ὁ Ἑλγίνος ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Τὰ ὄρια αὐτὰ ἀνάμνησα μᾶκρι ἀπὸ τὸ φορετινὸ περιβάλλον στὸ ὅποιον γεννήθηκεν, πινγιμα ἕνα στὸ σκυραπὸ Βρετανικὸ Μουσέιο φαντάζουε ἄμικτῆ. Προτινόμε τὸτε, ἱκοσι γραμμαστωσῶν μὲ τῆς ἀπεκαυθίσεως τῶν καὶ μὲ σχετικῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἐκδοσιε γιὰ τὴν ἐπιτορῆφῆ τὸς στὴ γυνετέρα τὸς.

Σήμερὰ τὸ ἔζητημα τὸτο, τὸ τὸσο ζυωπὸ γιὰ τὸν Ἑλληρικὸ Τουρισμὸν, ἱπαύνησται ἐπὶ τήπητος κατόπιν προτάσεως τοῦ κ. Φιλίπ Νούλ Μτσακῆ. Ὁ ἰργατικὸς βουλευτῆς προτινε νὰ ληθῶν πιστὰ ἀπομνησῆ καὶ νὰ ἐπιτορῆφουε τὸ πρωτότυπο στὴν Ἑλλάδα. Ὁ κ. Μάκ Μόλλαν ἀπήτησε ὅτι μελετὰ τὸ θέμα. Νομίζουε ὅμως ποῦ δὲν χεραίεται καμιά μᾶλητ. Τὰ ἀνά-

Γραμμαστωσῆ ἀριερισμῶν στὴν Ἀνωκῶδη μητέρα.

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ

Ἡ ἀναβίωση τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων ἔργο τοῦ 19ου αἰῶνα. — Στὰ 1790 τὸ Γαλλικὸ Διευθυντήριον τοῦ ἀναύστησε ὡς ἐθνικοῦς. — Ἡ διαφορά τοῦ νέου θεσμοῦ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων. — Ἡ συνθήκη στὴν ἀρχαία Σπάρτη ποὺ θεσπίσει τὸ κάλλος. — Τὸ ὠραιότερο ἀρχαίου ἀγγείου πλάσθημα στὸ στήθος τῆς ὠραίας Ἑλένης. — Ἡ ἀρετὴ ἀπαραίτητος γιὰ νὰ ἐξαρθῇ ἡ ὁμορφιά. — Οἱ νέες κινήσεις κηλιδωσαν τὸ ἀρχαίου πνεῦμα.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΞΕΝΙΑ» ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΡΡΕΓΓΑΤΗ ΜΑΣ κ. ΣΠΥΡΟ ΦΩΤΕΙΝΟ

2ον (Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

ΑΝΑΒΙΩΣΗ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων, εἶναι πράγματι ἔργο τοῦ παρεσμένου αἰῶνα, ἡ σημερινὴ δὲ διεθνὴ μορφή τους, ἀκολούθησε μιά μακροχρόνιον ἐξελικτικὴ πορεία, ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς Γαλλικῆς ἐπανάστασης μέχρι τὸ 1892 ποὺ ὁ μεγάλος Φιλόλλητος Πίτρος Κομπερτινὸς (Pierre de Coubertin) ἐκτίθει πάλιν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, ὅλες τῆς ἐλευθέρῃς ἡπείρου, τὸν γιὰ τὴν δημιουργία ἐνὸς νέου διεθνούς ἀθλητικοῦ καὶ ἀγωνιστικοῦ κινήματος.

Ἐν γὰρ αὐτῷ, ἡ Καρδύτις καὶ τόσοι ἄλλοι θεσμοὶ εἶναι ἀντιμέτωποι ἀφαιρούμενα καὶ ἔπρεπε νὰ ἔχουν ἐπισημάνση. Οἱ Ἀγγλοὶ ἀρέσται χρόνια μὲς τὰς ἐλευθέρων ἡμερῶν τῆς ἀποκατάστασης. Πάντως ἔκδοσις 2-3 γραμματισμῶν μὲ αὐτὸ τὸ θέμα θὰ ὠφέλιμος πολλοπλῶς τὴν Ἑλλάδα. Πρῶτον τὸ ζήτημα θὰ ἐλαβόμην διεθνῆς διαστάσεως καὶ δεύτερον θὰ ἦτο μὴ ἀνευ προηγουμένου τουριστικῆς διαφημίσεως.

Ἡ Μητέρα

Ἡ Ἑλληνίδα μητέρα ἐν ἔχει τιμηθῆ στὰ γραμματισμοῦ. Γίνονται βιβλίους καὶ ἄλλοι διαφόροι ἐκδόσεις, διαλέξεις, ῥοιτὲς κ.λ.π. Τὶ ὅτις ὅμως γινώσκοντες γι' αὐτὴν;

Μιὰ ἀναμφισβήτητος ἑθικὴ πηγὴ ἰσχύου πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀπύρου μητέρας Ἑλληνίδος εἶναι τὸ γραμματισμὸς. Εἶναι κενρὸν νὰ φρονίσῃ τὸ ἀρωγὸν Ἐργαστηρίον Τ.Τ.Τ. γιὰ μιά ἐπισημάνθη ἔκδοσις.

Ὅλα τὰ Κράτη τοῦ κόσμου ἔχουν καθιερωθῆ ἑτησίως ἔκδοσις. Πρέπει νὰ ἐπισημάνῃ τὸ γραμματισμὸν ποὺ ἀποτελεῖ εἰκόνα τῆς προόδου μίως χώρας, ἐπισημάνῃ ἐκείνους τοὺς κατὰ ἑκατομύρια α' ἔθνη τῶν κόσμου φιλοτιμητικῆς καὶ ἄλλου λόγου. Ἀποτυχία τοῦ τόσο σημαντικοῦ αὐτοῦ θέματος ἀπὸ τὰ Ἑλληνικά γραμματισμοῦ ἐν εἶναι κατὰ πᾶσι διασημάνῃ τὴν χώρα μας.

ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΣΕΦΕΡΑΝΟΥΔΑΚΗΣ

ατικοῦ ἀγωνισμοῦ, ποὺ θάδραμε μὲ τὸς διεθνῆς Ὀλυμπιακοῦς τοῦ μὴ ἱστορικῆ ἐφομιλῆ τῆς παλῆς καὶ θὰ τιμωροῦνται ἐκεῖ τὸ νέο κόσμο.

Ὅλη αὐτὴ ἡ ἐξελικτικὴ πορεία διαγράφεται πρὸ παντός μίσα στὰ Ἑυρωπαϊκά πλοῖα, πρὸ πολὺ ὅμως μίσα α' αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν Ἑλλάδα ποὺ ὁ λαὸς τῆς ἀισθάνεται τὴν ἀνάγκη λίγα χρόνια μετὰ τὴν ἀπλευθέρωσιν τῆς νὰ ἐκσυρῆσιν καὶ τὴν σκῆψιν στὴν προγονικὴ τῆς κληρονομία καὶ τὴν μιμηθῆ μὴ τὴν πίστη ὅτι θὰ ἐναφάτῃται κατὰ ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Πνεύματος, τὴν Ἑλλάδα τῶν ὀνειρῶν καὶ τῶν πόθων τοῦ ἔθνους.

***

Στὰ 1790, τὸ Γαλλικὸ Διευθυντήριον ὅπως μὲς πληροφωρῆ ὁ ἴδιος ὁ Κομπερτινὸς, ἀποπειρεῖται τὴν ἀναύστησιν τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων, στὰ πῆλο τοῦ Ἀμερῶ τῶν Παρισίων. Ἡ προσπάθεια αὐτὴ, ἀποτύχησε τῆς παιδαγωγικῆς ἰδεολογίας τοῦ Νεοαρχαϊσμοῦ τοῦ 18ου αἰ., εἶχε σκοπὸν τὴν δημιουργία κινήσεως γιὰ Γαλλικοῦς Ἐθνικοῦς Ἀγῶνας. Συνδυαστὸν μάλιστα αὐτὴ ἡ προσπάθεια, μὲ τῆς ἀρχῆς τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασεως, τὰ δεικνύοντα τοῦ ἑλευθέρου πολέμου καὶ τὰ καθιερωθῆ τὸν πρὸς τὴν πατρίδα, μὴ καὶ ἡ ὀλη διασφύση τῆς ἀγωγῆς τῶν νέων, εἶχε α' αὐτὴν τὴν ἐποχὴ τὸ σκοπὸν τῆς στρατιωτικῆς προπαιδείσεως.

Οἱ ἀγωνιστικῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς τῆς ἐποχῆς, ἔπρεπε νὰ φορέων τὸ εἶος ἐν-

δυμα τῆς ὠραίας Ὀλυμπιακῆς ἱστορίας, καὶ οἱ Ὀλυμπιακοὶ τῶ ἀρχαίου καιροῦ ποὺ ἐπιβίβασαν πάντα τὴν ἀρετὴ καὶ τὸ κάλλος, νὰ γίνων ἐπισημάνθη ἐνὸς στρατοῦ γυμνασμοῦ γιὰ πόλεμον.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα αὐτὰ βήματα γιὰ τὴν ἀναύστησιν τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων-ἔσται καὶ ὡς ἐθνικῶν-ποῦ ἔκτος ἀπ' τὴ Γαλλία, ἔγινον καὶ στὴ Γερμανία καὶ στὴν Ἑλβετία καὶ στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν Ἀυστρία καὶ ἄλλοι, διακρινόμεναι ἡ οὐσιαστικὴ διαφορά, στὸν προαναστασιακὸν καὶ στὰ ἱσχυρὰ τῶν νέων κόσμων ἐν συγχρήσι μὲ τὸν παλῆον.

Ὁ νέος κόσμος, ἄλλοις τὰ σύμβολα, γκρίμμοι τῆς παλῆς μεγάλης ἀξίας καὶ καταδόχτηκα νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ ἱερὸ ὄνομα τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων, οἱ ἀγωνιστικῆς ἐκδηλώσεως ποὺ ἐπιβίβασαν ἄλλους σκοποῦ καὶ εἶχον ἄλλα ἐπισημάνθη ἰδεολογία, μὲ τὸν περσποῦσιν ἀυλολογισμὸν ποὺ εἶναι μὲ πολλὰ παραρηρία τὸ ἱεολογικῶν ἀγερῶν τῶν χάσμων, μετὰ τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων ἀγῶνων, θὰ ὑποροῦσε νὰ ἐπιβίβληται καὶ τὴν ἀλλῆ ἐξέλιξη τῆς ἀναυστασιασεως τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων πᾶσι τῆς ἐποχῆς τοῦ Βασιλείου Πέτρου Κομπερτινῶν.

Στὰ 1888 ὁ Γάλλος Φιλόλλητος Phil. Daryl ἐπέλεξε πῶς ἦταν δυνατὸν, ἡ Γαλλία νὰ ἀναστήσῃ Ὀλυμπιακοῦς ἑθνικοῦς ἀγῶνας ποὺ μέχρι τότε ἐν εἶχον καθιερωθῆ, καὶ πρῶτον τὴν ἱδρυθῆ τὸν μὲ βάση τῶν παλαιῶν Ὀλυμπιακοῦς.

Ὁ ἴδιος μάλιστα ὁ Daryl ἔγραψε: Οἱ Ἑλληνες ἐνεβίβασαν καὶ προήγησαν τὴν αὐματικὴν ἀνάγκη, πάλιν περισσότερο ἀπὸ ἀποδοτικῆ τῶν νεωτέρων ἑθνῶν. Ἐσπαρτίσθον, εἰσισημάνθη, ἔπρεπε τὸ ἀκούσθιν, ἐπέδωκεν καὶ ἠκούσθιν εἰς τὴν ὀλομαχίαν. Οἱ ῥομιεῖς τῶν ἀνήγησθον τὴν νίκην τοῦ Βασιλείου, ὅσον τελεῖται, ὅσον καὶ ἡ πρῆβραση. Οἱ παῖδες τῶν, θὰ ἔδωσαν νὰ δῶσιν αὐματικῆ εἰς ὅλους τοὺς ἀγωνιστικοῦς Ἀγγλοῦς prize-fighters. Οἱ αὐτοματικῆ τῶν ἡσαν ὅσον ὠραίοι καὶ εὐλαστοῦ ὅσον καὶ τὰ μαρμαρα τοῦ Φειθίου.

Μάλιστα ἐπὶ αὐτῶν τοῦς ἡμῶς ἡμεῖς νὰ ἀφῆσθον εἰς ἡμῶς τὰ εὐγενέστερα ποιήματα καὶ περὶ καὶ ἄμματα, εἰς

δων ποτέ γινώσκων ή άνθρωποις ;
Διατί οι καθήγηται και οι σοφοί
μας, οι αιωνίως ευμνημένοι έπάνω εις
τά κείμενα των βλέπουν πάντοτε τά
γράμματα μόνον και ουδέποτε τό
πνεύμα ; Και πώς δέν κατενόησαν
άκόμη, ότι τέλειος άνθρωπος είναι
είναις, ό όποιος μέ τό χέρι μέ τό
όπσιον έγραφε την 'Εργένειαν, έ-
κέρει και τό στέφανον κατά τους
'Ολυμπιακούς Αγώνες ;

Και καταλήγει: ό Γάλλος Φιλολό-
γος: Αύτοι ήσαν οι 'Ελληνες. Έ-
γνώριζον την τέχνην να προπονού-
μιαν χούφταν ανθρώπων και να την
καίμουν ίσκιήν ν' ανακόπη την
άρμην έκτακτωριών έχθρών. Δι'
αυτό άς άποκηθωμεν και ήρείς τους
Ισκιούς μας 'Ολυμπιακούς Αγώνες.

Η κατάληξη αυτή πού είναι στην
έκδοσή του ό Γάλλος φιλόλογος, πα-
ραβιάζει την ιστορική πραγματικότη-
τα και άποσιναίει τό Ισώδες των πα-
λαιοών 'Ολυμ. Αγώνων, παρά την αλή-
θεια των αρχικών του λόγων. Στο ση-
μαίο αυτό έσφαλε ό Phil. Daryl Έσφα-
λε γιατί άπό σκοπιμότητα έρμήνευσε
τή σημασία και τους σκοπούς των πα-
λαιών άγώνων, μέ κριτήριον την άνα-
κοιότητα της έποχής του και της πα-
τρίδος του.

Οι άγωνες όί έλληνικοί, δέν ήσαν άπο-
τελέσματα της βίαιης άναγκαιότητας
της πολέμου, προσημασίας. Δέν
δημιουργήθηκαν για την έκάσκησι στρα-
τού, ούτε ήσαν τίποτα σκοπιμότητα.
Έμμεσα βέβαια, ό άθλητικός όργανισμός
των έλλήνων, εξημερωτόσε και αυτό
τό σκοπό. Δέν ήταν όμως αυτοσκοπός.
Γιατί ό έλληνικός άγώνας βγήκων μέσα
άπό την έλληνική ψυχή, άνάβλησεν
μέσα άπό τό έλληνικό πνεύμα. Δημιουργή-
θηκεν άπό τόν έλληνικό χαρακτήρα
άλλά και διαμέρεσεν τόν έλληνικό
χαρακτήρα.

* * *

Σ' όλο τόν αρχαίο έλληνικό κόσμο,
κυριαρχούσε ή ίδία του κάλλους. Στή
Σπάρτη τοποθετόσαν ειδικά στις νυ-
κτικές παστάδες ειδικές άφαιμα χυ-
κίαι και άνδρών, γιατί όπριχε ή προ-
έβηθη ότι μέ την παρουσία άφαιμα προ-
πόσιων υπέρσ στους νεομύους, ά-
γεννώτουσαν άφαιμα άπόγονοι. Άλ-
λό πάλι ίδιος άπό τους άσημένιους τό
Ευνοφάντα άκούσθησι και λιμή κάποτε :

'Ορμιζομαι άς όλωσ τούς θεούς,
ότι δέν θά προτιμώσω να γίνω βα-
σιλιάς της Πελοποννήσου και να περιφρο-
νώ τό κάλλος.

Άπό την άρχαία έλληνική παράδοση
πάλλ, πούχρη άποσημασι τό κάλλος τό
όνομα της 'Αφροδίτης, λέμεται ότι τό
πρώτο άρσινότερο άγγίλιο πλάστησι
στό στήθος της 'Προίης Έλένης.
Η 'Προία Έλένη πάλι, τό καλλιωφό-
ρο ένδοξον της Όμηρείς έποχής και
έλευν τών μετιστατα αιώνων, την έξ-
δοσάκοσε μέ τους στίχους του Όυφρου
τό σκληρό και τραχύ πολυμιστή τών

Ένώ ό πόλεμος συνεχίζεται και ή άπόηψ της έκπαλιώσεως του επί σήματος του γυν-
στό κόσμου δέν παύει υφιστάμενος, άπό την 'Ελλάδα έλευνά, κάθε τέσσαρα χρόνια,
ή 'Ολυμπιακή Φλόγα, έπαιρο σύμβολο της ειρήνης, της έλευθερίας και της δικαιοσύ-
νης πού άφαιών οι λαοί της γής. Εις την φωτογραφίαν ή ίδεια του Παρθενώνος 'Αλέξ
Κατολή παραβιάζει την άδεια εις τόν πρώτον άρσινό, έρχών έκ 'Ουμπιας, πού μετα-
φέρη εις την Μεξικόπολην κατά τους 'Ολυμπιακούς Αγώνες τό 1956.

ταίμων της 'Τροίας, και τόν έκανε να
πολυμύ με τά θυσιάζεται για τό κάλλος.
Πώς βρισκοι μέσα σ' αυτά τών άμ-
σο σκοπό των άγώνων, την έκάσκησι
για πόλεμο ; Και πού βήθηλο στόμα,
μπορεί να έπιη πώς οι άγωνες των άρ-
χικών, ήσαν ή τέχνη για να προπονού-
ται οι άγωνιστές και να άνακόηουν την
άρμη έκτακτωριών έχθρών ;

Όλα αυτά, ήσαν μία προσφορά και
μία θυσία της έλληνικής ψυχής προς τό
κάλλος πού ή έπιδικώψη του συνδυάζο-
σαν μέ την σωματική ελευσία, την υγεία
και τή βίωση.

Ο 'Ελληνας έπρεπε να ήταν ευνωτός
στη ζωή. Τό ίδιο όμως έπρεπε να ήταν
και άφαιμας. Περισσότερο όμως άφαιμα,
έπρεπε να ήταν και έν άρματος.

Νά λοιπόν οι σκοπούς έπιδικώσαν οι
'Ολυμπιακοί Αγώνες.

Μέ την προσπάθεια της άνασυστό-
σεως των 'Ολυμπιακών Αγώνων, ός
ήνικαν άγώνων στό έθροσικά κρέ-
τη, άδωσι έκ και στην ίδία την 'Ελλά-
δα, έπιδικώτηκαν σάν βελτερωμένους
αύτοι οι άγνοι και Ισώδες σκοποί.

Βασικός σκοπός αυτών των κινήσεων,
ήταν ή ή έπιβίωση βιομηχανικών, βιο-
τηνικών και γεωργικών προϊόντων, ή
τοτέτι για την άνάπτυξη των λαϊκού
αφρητισμών πού έβλεπε στην παλαι-
στρα και στό Στόδιο ένα στρατό κα-
λογνωσασμο και γέρν' ό άντιωτισπι-
σο τόν έχθρό και να σώση την πατρι-
δα.

Τό 'Ολυμπιακό πνεύμα όμως, δέν
άναγοιρίζει κούτιαν έχθρό. Κάτω άπ'
τή ίδία πνεψί του ένώνει έχθρούς και

φίλους, σταματά τόν άρμαγδό του
πόλεμου μέ την Έκκκλησίαν του και άπο-
δεικνύει τόν καλό όρσινό της ειρήνης
για μία κοινή πορεία της 'Ανθρωπό-
τητας.

Πόσο πλανήθηκε ό νέος κόσμος !...
Πόσο δέν μπορεί ό άνθρωπος άεικναι
του καρού με κούτσησ κάματα της
άναυβήτης άφαι του αρχαίου έλλη-
νικού πολιτισμού !... Και πώς άπτι-
χη στην έρμησια των πολιτισμικών θε-
ρμώσεων των αρχαίων μας προγόνων.

Σκληρό διαπιστώσι.
Και είναι σκληρό, γιατί άδερπει να
ίσομο τό μέ άνθρωπο άναγεννημένο
μέσα στό νόημα των άροσπηγών του
έλληνικού άνθρώπου.

Έδερπει να τόν ίσομο ψυχικά δια-
μορφωμένο ήτσι, ώστε να υιάση τόν
ίβιο πόνο και την ίβια χαρά μέ τόν πα-
λαιο.

Έδερπει να τόν ίσομο να περπα-
τάει πάνω στην άνδύσπορτη έλληνική
λωφάρο του πνεύματος μέ τά ίβια σύμ-
βολα και τά ίβια ίβανικά.

Και όμως !... Είσομο τ' αντίθετα μέχρι
τόρα.

Είσομο τόν ίβιο τόν άνθρωπο, να πε-
ριερωψ ένα ψυχοσωματικό λυγρό
στό καθάριον νερά της έλληνικής ιστο-
ρίας.

Είσομο τόν ίβιο τόν άνθρωπο να βρη-
τάη ήθλητικά με γλυκύτερα χρώμα-
τα των έλληνικών συμβόλων και να
προβήλλει μέ πηλιές άποκροστικώς
άφαις, τά μάτια της παιδοφρονίας ψυ-
χης.

(Συνεχίζεται) ΣΤΥΠΟΣ ΦΩΤΕΙΝΟΣ

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

F. C. DELANDE

Ο Γάλλος φιλέλληνας και παθητικός προσκυνητής

ΤΟΥ ΦΟΙΒΟΥ ΔΕΛΦΗ

Σ' ΕΝΑ λιανοποιημένο του γράμμα μού έγραφέ πώς είναι από έδει όπου είναι όλα οι αυτοί που άγγεψαν και τραγούδησαν την Έλλάδα: Ρενάν, Σατωμπριάν και Βικτωρ Ουγκώ. Η γλώσσα μας έγινε από μερικά ποιήματά του εμπνευσμένα από τη θ ή α και άρραστημένα στη σφύρα Αφειδαιάνη, το θαυμαστό έργο του φίλου Κόστα Σπαντιούλου σ' ελεύθερη μετάφραση του Ιακώβου κ. Γ. Κόστα. Ο γάλλος ποιητής υπήρξε για μένα με άποικιοσύνη, οι στίχοι του πάλαιον από άγνη φιλέλληνική ευσέβεια κι' άγάπη στην ομίνα Έλλάδα.

Ο Ντελαντέ είναι ένας κλέφτης τροβαδούρος (προέρχεται άπ' τον προιστορικό αυτό θαυμαστό μέρος της Γαλλίας με τους χρυσόφανους όμιλούς κι' ό θναος του που τούζει στη Θήβα είναι άνταξιος της γαλλικής παράδοσης για το ιστορικό τόπου του. Ίγναι τους άρχαιους ήρωες από τους άγλιόνοος του προγόνου. «Ήλιος τουά της Όμηρου ή γιγάντιού σου κέρρα. Αθώβηται στην Έλλάδα που κάτω άπ' τα φύλα δέντρα οι πρόγονοί του των καρτερών. Άλλά ως άκούσαμε τη συγκλητική του αυτή άποστροφή:

«... στους βόιζους της πεδούλας θα γράφω τ' όνομά σου. Έδει άπ' τα ψηλά δέντρα οι πρόγονοί μου να καρτερούν.

Ο Ντελαντέ επικριόθηκε δυό φορές είν Έλλάδα που έφερνε μέσα του, όπου ό ήθος τόσο θαυμαστό λέει, σαν τον άθροιστο του πρώτου άκουσού και τώρα που βρέσκειται πάλι μακριά της ή ψυχή του γίνεται ό ήλιος της νοσταλγίας και παθητικός στίχος. Θυμαστού άσαι και το ποιήμα: αά ελφική γοητεία, πού μου έστελλε, και που μετέφρασε τόσο ζεστά κι' άφαιά ή κυρία Άθηνά Στελλάου, δοκιμασμένη κι' από άλλες μεταφράσεις της Γαλλικής ποιητοχής. Η κυρία Στελλάου με τη συνεργασία μου κατέφρασε το άκούσθηον. Η μετάφραση είναι σε ελεύθερο στίχο και χωρίς έμμοκαταλογό, την έγραψα στον πόν Δελφών κι' άπ' το παρόν, αλλά ναίεται και την έγραψα και τον πόν, σαν ξένος άναγναστη στην

άρχεια σκέλευση, γιατί έδει οι καρποι κι' έδει τα ήθη. Ο πόνισος πόν Δελφών όβόνηται μεγαλόσημος στη θαυμασία αυτό ποιήμα που έχει ύψηλούς τόνους:

«Πού ψηλό άσκαχτικό χτυπάει λοιπόν το γαλάζιο και το σπάρει κι' άπ' το φού το σπάρει δοξάζει τόν σήματό σου

Άλλ' όταν ό ήλιος δει μάτινα περιμένο να έδει τις ίερές θεωρίες τ' άναβαίνου την Καστολία και μόνος λυγρός άπομένει το νερό που άναβάζει άπ' τον Περνασσό... Σίριες πώς οι Δελφοί πιά είναι το ήρωο τοποίο που δεν μπορεί να δειεί με το σύγχρονο έθροιστο.

«Έλλάδα, άγαπητή Γη, που όί φέροντα μου ροι, τον άθροιστο του πρώτου άκουσού, κέρρα τόν άναγνηστο. Χάιρα - βασιλέα, μού' στις σκάφες μου είναι το θαύμαίο σέλινο κι' ή ίερή κορητή για τόν πόν άια χαρά μου...

Πότε όφρασε είναι οι άθροί σου σκαπαμένοι με τ' άρχαία ήλινα σπητή και τα λειρά σου σταλιόνα πόν βασιά άπ' τις δόξες σου κι' άπ' τα αναβάρια που προσφάρες στους έλεχτικούς έρασούς σου σε λαμπρούς θησοφούς.

«Η σπύθρα Θήβα κι' ή πιο έδοξη Σπίθη κι' ή Λακωνία κι' ή Κρισσιός γέμισον ήλιος πόνος μου, άναγνηστο την Όμηρία έγώ ό βάρβαρος γραικήτης, ή Άθήνα κι' οι Δελφοί μ' είναν να κείμαι μεθωσμένοι.

«Ητι άπ' τον Εβρότα κι' άπ' την Καστολία Πηγή του κόκκουου Παρισσοού κι' άπ' τα Τμήμα— Ά! Πότε έπίτελος θα έδει τη Σόφρα, τη Ρόλο και την Κρηφρα, πιά έλληνοτά παιουσία θα με φάισης;

Άλλά τ' άγνά σου γυασιμά και το πορφυρένιο ούλινο, οι ασπαμένες κολλάνες κίτα άπ' τις ελιωμένες έλιές, κι' οι πορτοκαλλίνες ούρανοι πόνου στα πεταλωμένα κίματα μού γράφισον και με εβόησαν.

Έλλάδα! Σέ χαίρετό, έγώ ό άδόξος Γαλιέτης, δέξου το φτωχό μου τραγούδι, αν μουεί να σε γράσει... μίαινα για να δοξάσει τη μεγάλη έπιστοία σου, ό γυνός της; Δίσης ζητεί με χαρή γλώσσα...»

Δελφισσοτε το χαίρετισμό του σε με γνήσιο κι' αυθόρμητο έβόηλο της άγάπης του στην αίλινα Έλλάδα, την πατρίδα όου του κόσμου. Και τόν ελπιόστομο έβόηλο κι' αυτό τόν φαιλιότατο ήρωο στη χώρα μας και τόν διαβεβαίωνομο πώς δε θα τόν ξεχάσωμο ποτέ.

Ο Ντελαντέ με έδωσε ένα θυμαστό ποιήμα όπου για με φορά άκόμα έκασφράνεται ή άγάπη του στην Έλλάδα, που όμνησαν τόσο μεγάλοι συμπατριώτες του.

Θά τελειώσωμε τη μικρή αυτή όμιλία μας για τόν έλεχτό γάλλο ποιητή με το έρωάμο που θα πάξωμο στη ποιητία του σε τη δόξα τής Έλλάδος σε, που άφρατισον στους θεο ήλιους του κ. κ. Κόστα και Κόστα. Θά ήλινα με σέλινα με το φτωχό του τραγούδι στη μεγάλη έπιστοία.

Ο γυνός της Δίσης ζητεί με χαρή γλώσσα για να δοξάσει κι' όμνησει την Έλλάδα. Η Άθήνα με τόν Παρισσοό της κι' οι Δελφοί τόν μόνιστο. «Ητι άπ' τον Εβρότα κι' άπ' την Καστολία κι' άπ' τα Τμήμα. Αποβόση της Έλλάδας σ' αυτό το ποιήμα με τα γυασιμά και τα ρόλια, τους πορτοκαλλίνες ούρανοί με το πεταλωμένα κίματα, και τις έλιές, όπου από κάτω τους κίαιτες οι ασπαμένες κολλάνες... Όλα αυτά γράφομαι τόν ποιητή και τόν εβόησαν. Ίσο έβόηλο το ποιήμα;

Γιατί οι στίχοι του γράφθηον σε με άφρα έβόηλο όστρομο και με αίσθημα λυρικής πρής της έλληνοκή γή. Ο ποιητής θοήθησε άπ' το έθροιστο ύαιμα του έλληνοκή χάρου και μες μετέδωθε τη συγκλησή του. Κι' αυτό θα πεί έλληνοκή

ΕΚΤΟΣ από τὸ θρησμοῦ, τὸν Ἰούλιο ὑπάρχει καὶ ἕνα ἄλλο γεγονός, πλῆθος εἰς λαογραφικὰ στοιχεῖα. Εἶναι δὲ «κλήθονας», ποὺ ἰσχυρίζεται στὰ χωριά μας στὴς 24 Ἰουνίου. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη τιμᾶται ἡ γέννηση τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προφῆτου.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου μὲ τὸν κλήθονα, ἀγνωστοῦ γιὰτί, ἔχει συνδεθῆ ἢ μὲ πολὺ κακὴ προλήψεις γιὰ τὸ χωριὸν μας. Πιστεύουν στὰ χωριά τῆς Μακεδονίας καὶ πολλοὶν νεώτων, ὅτι τὴν ἡμέρα ποὺ πέφτει ἡ γιορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ «Λιτροπιού» (1) πρέπει νὰ τὴ θυμολοῦνται ὅλοι καὶ νὰ μὴ δουλεύουν οὐτὴ τὴν ἡμέρα. Διαφορετικὰ, οἱ δουλεῖς εἶναι δὴ πᾶσι κακά. Πιστεύουν νὰ πελαῖσιν, ὅτι τὴν ἡμέρα ποὺ ἔρχε νὰ εἶναι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου-Δαυτῆρα ὅς ποτε-ἂν φυτέψῃς βέντρο, τὸ βέντρο θὰ βροθῆ. Τὸ ἴδιο πιστεύουν καὶ γιὰ κάθε ἄλλη ἔργασία. Εἶναι ἐπιλοβή καὶ οὕτως σὴν τὴν ἡμέρα Τρίτη, ποὺ, δυστυχῶς, ἔρχον ὡς κακὴ πολλοὶ καὶ μᾶτα στὴς πόλεις ἑαυτῶν, καὶ σὴν τὸν ἀριθμὸν 13, στὴ κερματονομία τοῦ ὁποῦο πιστεύουν πολλοὶ ἔτισης.

• • •

Στὴ Ρουμλία, οἱ γυναικες σηκώνονται νωρὸς τὸ πρωῒ τ' Ἀη-Γιαννίου καὶ πᾶσι στὴς βρύσες γιὰ νὰ πάρουν εἶ' ἀνήλιαγον νερὸ. Μ' αὐτὸ, πιστεύουν, ὅταν λουσοῦν, τὸ κάλλη τους θὰ παραμῆνουν βροσπῆρα. Στὴ Θεσσαλία καὶ στοὺς κάμπους τῆς Μακεδονίας, οἱ γυναικες ζῶντων τὴν ἡμέρα ἐκείνη μὲ λυγαριὰ στὴ μέση τους ἐγὼ νὰ μὴ πονεῖ ἢ μὴ πᾶσι τους, τότε εἶναι ὄχιετι γιὰ ὅλο τὸ χρόνο. Ἄν ὅμοι οἱ τοιαῖες φαίνεται χωρὶς κερδί, τότε θὰ πεθάνουν μᾶτα στὸ χρόνο. Μὰ ὅταν οἱ ἴσους τους εἶδῃ δὴ κερδί, τότε θὰ παντρευτοῦν ἡμεσθεῖσιν ποτε μᾶτα στὸ χρόνο ἢ ἀνύσταντηρ κι' ἢ παντρευθῆ εἴ ἀποθῆται παιδί.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, γιορτάζεται καὶ οἱ κλήθονας, ὅπως εἴπαμε.

1. Λέγεται ὅτι γιὰτί τῆς ἡμέρας αὐτῆς οἱ κλήθονα στρέφει πρὸς τὰ νότια.

ποιήσιν ἢ μεταγένησιν τῶν ἀσθημάτων καὶ τῶν πελαῶν.

23.4.1961

ΦΟΙΒΟΣ ΔΕΛΦΗΣ

Ἐπισημαιοῦ τοῦ συγγραφέου μας Φοίβου Δέλφης :

Ἐπειρὰ ἀπὸ τοῦ θεματικῶς ποικίμου ποὺ ἔγραψε γιὰ τὴ ἴθιμα καὶ τοῦ Δελφῶς οἱ ἄλλοι ποιητῆς F.C. Delalande τὴ ἔκασαν οἱ ἑθνεποιοὶ Θόδωρος καὶ Δελφῶν : Τὴ ἔπειρε νὰ κἀνουν ; Πᾶς ἐτίμησαν τὸν ἑκάλερὸ αὐτὸ ἄλλο ποιητῆ ; Περιμένουμε μὲν ἀπάντησιν.

Κομμάτια ἀπὸ τὴ Λαογραφία τοῦ Τόπου μας.

Ο Κ Λ Η Δ Ο Ν Α Σ

Μία συνθέσιμα ποὺ ἔχει τῆς ρίζες τῆς στὰ βάθη τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιοτήτος.

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΧΑΡΑΛ. Θ. ΣΤΑΜΑΤΗ

Ἐς γυρίσινου ὄμοις ἔκοσι γέσους ὄμοις πῖσι, στὴν περαιοσὴ, ἡμεσθεῖσιν κλήθονα προσηγοῖται τὰ «κλήθονα». Κι' αὐτὰ γιορτάζονται τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς.

Εἶναι τὰ «κλήθονα» αὐτὰ ποὺ ὄμοις μὲς ἔθροισι : Οἱ φωνῆς ποὺ ἀνύονται στὴς αὐλῆς καὶ στοὺς ἔθροισι. Μαζεύονται πορῆς ἀπὸ γυναικες καὶ ἄνδρες, ποὺ κοινῆ στοίβης ἀπὸ ἐμὰ χορτάρι κι' ἀγνῆσι. Ὅμοι τὸτε, ἐμὰ καὶ μαγῶν, πῆθον ἔνος-ἑνοῦ στὴς φῆλγες, γιὰτί εἶσι, πιστεύουν, φέρουν ὄμοις οἱ ἀρροῖσιν καὶ οἱ κερκορῆς. Πῆθῶτες, ρίχουν στὴ φωτὴ καὶ ἀπὸ μὴ μαγῶν πέτρα κἀνουντις ἰσορροπῆς ἐπικλήσεις. Ἄλλοι παρακαλοῦν τὸν Ἁγιο γιὰτι λεπτὰ, ἄλλοι γιὰ εὐτυχία, ἄλλοι γιὰ νὰ φύγουν τὰ κακά καὶ οἱ ἀρροῖσινες κ.ἑ.π.

Ἄρρὸ τελεῖσινου τὸ «κλήθονα» ἐτοιμάζεται δὲ κλήθονας ποὺ εἴ' ἀνοιχθῆ τὸ πρωῒ. Γιὰ τὸν κλήθονα ἐπιστρατεύονται τὰ παιδιὰ, ἀγρία ἢ κερκορῆσι, ποὺ παίρνουν τὴ νύχτα ἀπὸ τοῖς βρύσες τὸ ἐμῆλητον νερὸ. Τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ μὴ εἶναι ὀρασανὰ καὶ νὰ προσέχουν τὴν ὄμοι ποὺ κουβαλοῦν τὸ νερὸ νὰ μὴ μῆλῶσιν εἰ κἀνουν ἀπὸ κῆνους ποὺ θὰ συναστῶσιν στὸ ἔθροισι. Τὸ νερὸ αὐτὸ τὸ ρίχουν σ' ἕνα πῆλινο δοχεῖο. Ὅσοι λάθουν μέρος στὸν κλήθονα, ρίχουν μῆτα στὸ δοχεῖο ἀπὸ ἕνα νόμισμα. Ἄλλοι ρίχουν δοχτολιθία, ἄλλοι χῆντες, κερκορῆσι, κερκορῆσι κλπ. Ἐπειρὰ σκεπῶν τοῦ δοχεῖοι μ' ἕνα κῆκιννο παῖ, μὲ φύλλα ἑσῆνης ἢ μωρτιῆς, καὶ τὸ φέρονουν τὸ ὄμοι ἄρρὸ νὰ τὸ βῆλουν τ' ἄσπρ. Ἄλλοι, τὸ δοχεῖο τὸ βῆλουν στὸ φούρνο, ἄλλοι μῆτα στὰ λουλοῦσι, ἄλλοι κἀτω ἀπὸ ἕνα βέντρο ἢ ἀνάσισα στὰ ἔσλα. Ἐκεί δὲ μῆται γιὰ ὅλη τὴ νύχτα.

Τὸ πρωῒ τὸ μεσημέρι τῆς ἄλλης ἡμέρας, μαζεύονται ὄμοι ἔρρῶν τὸ νόμισμα κι' ἀνοιγουν τὸ δοχεῖο. Φυσικὰ-πρωτοστατοῦν οἱ νέες κοπέλλες. Μαζεύονται ὅμοι στὴν αὐλὴ ἑνὸς σπιτιοῦ καὶ ἀρρὸ βροκαῖσινου τὸν κλήθονα-τὸ δοχεῖο-τὸ παιδιόσι ποὺ τὸ γέμισαν ποὺ τ' ἀμῆλητον νερὸ ἀρχίζουν νὰ βγᾶζουν ἕνα-ἕνα τὰ νομίσματα. Πρῶν βγᾶζ ὄμοι τὸ νόμισμα, ἡ κόπε κοπέλλα δὲ παῖ ἕνα αὐτοσχέδιο τραγοῦδὸ ἢ ἕνα ἐπίτιχο. Ἡ κόπε μὴ προσπαθεῖ νὰ πει τὸ καλλίτερο τραγοῦδὸ, γιὰτί στὴ γιορτῆ μῆτῶν καὶ ὄμοι. Εἶναι λοιπὸν αὐτοῦνοῦτος δὲ συναγωγῆς.

Στὴς περισσότερες γειτονιῆς τῆς ὀμοῖς Ρουμλίας, αὐτὶ γιὰ τραγοῦδὸ συνθεῖσιν νὰ λένε ἀπὸ ἕνα περσοχτικὸ ἐπίτιχο. Λέγει π.χ. ἡ μῆτα ἕνα ἐπίτιχο κατ'ὸν τὸ περὶ βγᾶζῆ ἕνα νόμισμα. Τὸ ἐπίτιχο ποὺ ἐπινοῖσιν, ἰσχυρὶ γιὰ ἐκείνη ὄμοι ὅμοια ἄσπρ καὶ νόμισμα ποὺ βγῆσι. Ἀπὸ τὴ σημασία τοῦ ἐπίτιχου, λοιπὸν, ἐκέρταται καὶ ἡ νύχτα ποὺ κἀτω κοριτοῦ. Καὶ ὄμοις εἴπασι, τὸ ἐπίτιχο εἶναι περσοχτικὸ, τοιοῦτε-ρὰ καὶ προκαλοῦν τῆς ἔρρῶσι καὶ τὰ γῆλα τῆς πορῆς, γιὰ βαίνεις ποὺ ἀπευθύνονται.

Ἐς πῆρουν ὄμοις κι' ἑμῆς μέρος στὸ λαοῦ αὐτὸ πανηγύρι, ποὺ εἶναι καὶ ἕνα λαοῦ μῆτα, γιὰ νὰ τὰ καταλάβουν καλλίτερος.

Μία κοπέλλα ἀπὸ τὴ συντροφιὰ λέει τὸ ἐπίτιχο :

Ἐ'Ανοίγει τοῦ κλήθονα κι
(στρωπῆτι βλαοῦσι,
γιὰ νὰ πῆρῶς) οὐ βασιλοῦσι μὲ
(τὴ βασιλοπούλι).

Στὸν Α. Αὐτὴ γῆλα ἐκυροιστημῆ, γιὰτί τὸ ἐπίτιχο τῆς λέει ὅτι ἡ νύχτα τῆς εἶναι συναρωμένη μὲ βασιλοπούλι. Προχωροῦσι λοιπὸν.

Μία ἄλλη κοπέλλα λέει ἄλλο ἐπίτιχο :

Ἐ'Σ φορτοῦνοσι' ἡ βῆλῶσι
(κι βγῶσι τὰ χταποῦσι,
τότι δὲ παντρεῖταις ἢ οὐ, μὲ
τὸ στροβῆ σου πόδισ).

Τὸ παιδί βγᾶζει ἄλλο νόμισμα. Ἀνῆκε στὴν Β. Ἡ Β. φυσικὰ, καταβᾶζει τὰ μῆτα καὶ γίνονται στόχοι τῆς πορῆς αὐτῆς περαιοσῆ, γιὰτί ἡ νύχτα τῆς δὲν μῆται τῶρα γιὰ βασιλοπούλι...

Καὶ τὸ πανηγύρι συνεχίζεται μὲ ἄλλα ἐπίτιχο, μὲ ἄλλα περαιοσῆ, μὲ γέλια καὶ φωνῆς τῆς γειτονιῆς :

Ἐ'Ανοίγει τοῦ κλήθονα στ'
(Ἐ'Αν-ἰνοῦσι τὴ χῆση
κι' ὄμοι εἴ' κερκορῆσι, τῶ-
ςρα δὲ νὰ προβᾶσι).

Ἐ'Χρυστὶ μου ἦρῆσι κ' ἑσῆσις
(ἀπάνουν στὴν πῆλιόσι,
κι κερκορῆσι τ' ἀρχίσι σου σὴν
(τ' χταποῦδ' τ' γκορκοῦσι).

«Τό κυπιαρίσι τὸ ψηλὸ, τὸ με-
σιανὸ κλῆρις,
τὸ κοντογεγνεμένο σου γυ-
ρῖνει νὰ οἶ πάρει».

«Σὺν τί πράγῳδῳ νὰ σοῦ πῶ,
[ποῦλ μὲν νὰ ε' ὀρίσ']
ποῦχεις ἀγγιλικὸ καὶ θα-
χτυλιεῖ μὲν».

«Αὐοίετι τὸν γαλλῶδνα κί
[στρωῖται χωρτάρια γιὰ νὰ
πῶρα] οὐ βασιλῆδῳ μί
[τὰ στραβὰ πούδρα».

«Βασίλισσα εἶσι μάτια μου, ἐ-
χεις καὶ τὴν κουράνα,
ἔχεις κί τὸν παρῶδισο, στὰ
[χειλή κί στοῦ στόμα».

«Μουρή κατσικα χωρτάρια, κο-
[τρὰ κατράβισμ'ε]
πούκατις κί' ἀνογιλῶσις πῆρ-
[βικα «λουμιμὲν»]

«Σὺν μὲσ' ὁ σκόλιος γράμματα
[κί' ἡ γάτα νὰ διαβάει,
τότε καὶ οὐ θὰ παντρευτῆ, νὰ
[κἀνεὶ τὸ κόσμος χῶδε».

Καὶ ἄλλα, καὶ ἄλλα πολλά...
Ἵστερα πῖνοντο τὸ νερὸ πὺ βρι-

σκαιτοὶ στὸ δοχεῖο. Ἀπὸ τὸ νερὸ κατα-
λαβαῖνον ἂν θὰ γίνοι ἐκίνο πὺ ἐπι-
θυμῆ ὅποιος τὸ πῖνει. Ἀν τὸ νερὸ πα-
ρουσιάζει φασαλλῖες τῆ στιγμῆ πὺ
ἐφῆται στὰ χεῖλη, θεωρεῖται καλὸς οἰω-
νῆς, διαφορετικὸ τὸ ἀντίθετο.

Τὰ ἀντικείμενα πὺ βάζουν στὸν κλῆ-
ρις, λέγονται σὲ πολλές περιοχὲς ἐπι-
κρίματα. Στὴν ὀρειτὴ Ἀφῶδισο καὶ σὲ
πολλὰ κῆρι, ἔσιν πῶσι ὁ καθεὶς τὸ
ρίκῆρι τοῦ, στήνοντο χορὸ γύρω ἀπὸ
τὸ δοχεῖο. Σὲ ἄλλες περιοχὲς, οἱ ἄνθρω-
ποι ἀπεφύοντο νὰ λάβουν μέρος στὸν κλῆ-
ρις, πὺ θεωρεῖται κυρίως τελετὴ τῶν
γυναικῶν, ἀφοῦ γίνετα γιὰ νὰ γνωρι-
σοῦν οἱ ἀνύπαντρες ποῖος θὰ εἶναι ὁ ἀν-
τρες πὺ θὰ παντρευτοῦν.

Ὅταν τελειοῖσι ὁ κλῆρις, τὰ κο-
ρίτσια φῆνονται στοῦς ἄδρους
τῶν χωριῶν. Τὸ ὄνομα πὺ θὰ
πρωτακούσοῦν, θὰ εἶναι καὶ τὸ ὄνομα
τοῦ ἀντρα πὺ θὰ πάρουν. Ἄλλο, ὁ-
πως στὴ Φθιώτις, τὴν Κατερίνη, τὸ
Μεσολόγγι, Χίο, καὶ Μυτιλήνη, ἀφοῦ γε-
μίσι ἡ κάθε κοπέλλα τὸ στόμα τῆς μὲ
τὸ νερὸ τὸ κλῆρις στὸ τίλις, στικ-
ταὶ στὰ παρῶδισο, πὺ σπῖκοτὸ τῆς καὶ
πῆριμῆναι ἂν ἀνοῖσει κάποιο ἄνωρο-ἀν-
θρῶκο ἐπισκί. Τὸ ὄνομα αὐτὸ θὰ εἶναι
καὶ τὸ μέλλαντος συζύγου.

Στὴ Κυκλάδες, ὅταν τελειοῖσι ὁ κλῆ-

ρις, τὰ κορίτσια γίνοντο στὸ μαντιῶ
νερὸ ἀπὸ ἕνα ἀστράφι τοῦ σύζυγο. Τὸ
σχήμα πὺ παίρει τὸ ἀστράφι, εἰλεῖται
καὶ τὸ ἐπάγγελμα πὺ θὰ ἔχει ὁ ἀνδρῶς
πὺ θὰ παντρευτοῦν.

Στὲς περιοχὲς τῶν Σποράδων, στὴν
Ἄγαια, Κρήτη καὶ Λάβο, τὰ κορίτσια
κόβουν στὸν κλῆρις τῶσα σὺκόφυλλα,
δοῦσι ἀγαστικῶσι ἔχουν. Γιὰ κάθε σὺ-
κόφυλλο ἀντιστοιχεῖ καὶ ἕνα πρόσωπο.
Μελετοῦν ἀκόμῃ τὸ σὺκόφυλλο πὺ θὰ
βρεθῆ πῆριμῆναι καὶ βροσῆρ. Αὐτὸ εἶναι
καὶ τὸ τυχερὸ. Θὰ παντρευτοῦν ἐκεῖνον
πὺ μῆλτρῆνον γιὰ τὸ σὺκόφυλλο αὐτὸ...

Ἐπειὶ ὅλες σχῆμα οἱ λαογραφικῶς
μοῦ τελεῖσι, ἔτσι καὶ ὁ κλῆρις ἔχει τῆ
ρίλις τὸν στὰ βάση τῆς Ἑλληνικῆς ὀρι-
γαστικῆς. Κ.λ.θ.δ. ο.α.β. ἔχει, κ.λ.θ.η.
δ.α.β. ἔστιν στὴν ἀρχαῖότητα ἕνα μου-
τικῆς, πὺ ἐκφράζονται ἀπὸ φωνῆς τυ-
χαῖες. Ἐσθίματα οἰωνῶν, κάποια θία
φωνῆ, κάποια τυχοῦν ἔχο, ἀπὸ τὸν
ὅποτον μποροῦσι κἀνεὶ νὰ μαντεῖσι
τὶ πρόκειται νὰ συμβῆ. Οἱ τυχοῖσι λό-
γοι κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ὀμήρου καὶ
ἀργότερα, ἔσιν οἱ ὀριωμῆς περιπτώ-
σεις χρησμοῦ, ὅπῃ ἔρχοντο καὶ καὶ ἐλα-
κοῖ μῆναι πὺ ἔρμυθον τῆς μαντικῆς
τῶν κλῆρις φωνῶν. Οἱ χρησμοὶ πὺ
δύνατον μὲ αὐτὴ τῆ μαντικῆ, εἰλεγετο κλη-
δῆμοια ἢ κληδῆμοῖς.

Ὁ Ὀμηρος, ἀναφέρει ἕνα ἄλλο πα-
ράμοια μαντικῆ. Στὴ μὴ περιπτώση, ὁ
Ὀδυσσεύς, ὅταν πρόκειται νὰ ἐπιχειρή-
σι τὸν φόνο τῶν μηστῆρων, ἔπει ἀπὸ
τὸν Δία νὰ ἀνοῖσει κάποιο λόγο εἰς τὸν
εἰδῶν ἢ ἱερωτῆρὸν σμῆμα, εἰς καλὸν
εἰδῶν γιὰ τὸ σκοπὸ τοῦ. Ὁ Ζεὺς τὸν
εἰσακούει καὶ ἐξαπαλεῖ αὐτοῦ τὴν βρο-
τῆ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, πὺ ἔστιν ἀνέρι-
λος ἐκεῖνη τὴν ὥρα. Τὴν ἴδια στιγμῆ
μὴ γυναικῶ πὺ ἄλλοτε σιτῆρὶ καὶ θῶ-
ρησε οἰωνὸ τὸν Δία τῆ βροτῆ, τῆρι
νὰ ἐκφρασθῆ στὸν Ὀδυσσεῖ: «Ἄκου-
σε καὶ μῆτα τὴν θελή, ὁ, τι καὶ ἂν σοῦ
πῶ. Τέλευσις φορὴ νὰ ἐπιτηρήσον
πῆριμ οἱ μηστῆρες σὺν αὐτὸ τὸ εἶωματα».
Ὁ Ὀδυσσεύς χαίρειται τότε διότι θεω-
ρεῖ τὸν λόγον τῆς ἑκείνου. Στὴν
ἄλλη περιπτώση, ὅστερα ἀπὸ τὴν τυ-
χαῖα καὶ τοῦ Ὀδυσσεῖ καὶ τοῦ Ἴρου, οἱ
μηστῆρες, γιὰ νὰ ἐκφροῦσιν τὴν εὐχο-
ρίστηση μὲ τὴν ἀπαλλῆλη των ἀπὸ τὸν
ἀλήτη Ἴρο, μῆσι στὸν Ὀδυσσεῖ: «Ὁ
Ζεὺς νὰ σοῦ βῶσι, ἔτσι, καὶ ὁ ἄλλοι
ἀδῶσινο θεοί, ὁ, τι θελή καὶ ὁ, τι ἐπι-
θυμῆ ἡ καρδίᾳ σου, διότι μῆσι ἀπῆλ-
λας ἀπὸ τὸν ἀλήτη αὐτόν». Ὁ Ὀδυσ-
σεύς ἐλομυρῆται τοῦ λόγον ἢ κληδῆ-
μοῖ καὶ χαίρειται γι' αὐτούς...

Μῆ, ἂν ἡ ἀρχαία «κ.λ.θ.δ. ο.α.β.» εἶχε
χαρακτηρῆ γενικῶς μαντικῆς, ὁ σμῆρι-
σὸς κλῆρις ἀποσκοπεῖ κυρίως τὴν μῆ-
ναι γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν κῆν,
καὶ ἴσως τῶν κοριθῶν, πὺ συμπερι-
εχον στὴν τελετῆ. Στὴν τελετῆ αὐτῆ
βλέπομῃ πολλές διαφορῆς ἀπὸ τοπο σὲ
τόπο τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαῖρου, ἄλλα
στὰ γενικὰ σμῆμα τῆς τελετῆς οἱ πα-
ραλλαγῆς συμφωνοῦν ἀπόλυτα. Εἶναι
καὶ τοῦτο ἕνα στοιχεῖο ἀδιόκηνοτῆς τῆς
ἐνότητος ἡδῶν καὶ ἰθῶν τοῦ Ἑλληρι-

26^Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 3 ἕως 24 Σεπτεμβρίου 1961

Ἡ ἐφετεῖνη περίοδος προηγνύεται μὲ λαμπρὰν ἐπι-
χίαν. Ἡ Ἑλληνικὴ παραγωγὴ καὶ βιομηχανικὴ δραστηριό-
τητος θὰ προβληθοῦν μὲ εὐρύτητα καὶ ποικιλίαν προϊόντων
καὶ ποιότητων.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους ἤρχισαν αἱ προπαρασκευαστι-
καὶ καὶ ὀργανωτικαὶ ἐργασίαι καὶ αἱ προσκληθεῖσαι ἐπιχει-
ρήσεις καὶ βιομηχανία ἐσωτερικῶ καὶ ἐξωτερικῶ ἀνταπε-
κρίθησαν ἀδρόμα καὶ ἐδῆλωσαν τὴν συμμετοχὴν των.

Τὸν Σεπτέμβριον, ὅπως πάντοτε ἡ Ἐκθεσις θὰ καταστῆ
ὁ φορεῖς τῶν ἑλληνικῶν καὶ διεθνῶν συναλλαγῶν καὶ ἡ
Θεσσαλονικῆ, θὰ ὑποδεχθῆ τοὺς ἐπισκεπτάς καὶ τοὺς ἐκθέ-
τας τῆς τὴν γοητεῖαν τοῦ ὠραίου τῆς φθινοπύρου.

Ἐπισκεφθῆτε τὴν Ἐκθεσιν τῆς Θεσσαλονικῆς τὸν Σε-
πτέμβριον μὲ μιά κατὰ συντροφιά, ὅπου θὰ ἰδῆτε, ὁ, τι ἐν-
διαφέρει τὴν ἐργασία καὶ τῆς ἐπιδιώξεως σας καὶ θὰ ψυχα-
γωγῆθητε. Ἐνα ταξεῖδι ὠφέλιμο καὶ τεριπνὸ.

ΔΗΛΩΣΑΤΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΝ

ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΤΗΝ

Η ΤΑΝ απόγευμα μιάς πολύ ζεστής μέρας του Ιουλίου που έμφυβροστέφεται από δροσιά και μεγαλύτερο βαρύνη της «Αδριατικής», στο «Ευότρια», που κάτσα στο σάν κύκνος πρόσκεινται δραγμίνιο στα γαλήνια νερά της Λαγονίκου.

Τό πλοίο, γεμάτο έπιβάτες διοσφώνων θνικιστήτων, ένιναι οι λίγο και ζεμακραίνει έπί τή Κυπριακή δερογιάλια. Στή κομμά και έντα σαλιάνου του ή άρχητρο του πλοίου μές μεγύροι μιά κέτληται από όπες και άλλα μουσικά κομμάτια.

Νυχτώνει έξω ή σελήνη λάμπει στών ένωστο ούρανό και καθορφέιεται στή θάλασσα που σέ λίγο γίνεται τρικυμισμένη. Όμως τό πρόγμα πρηνά άπαρτήρητο γιατί τό πλοίο έφοδισμένο μιά γνωστή πέτρηση (πιλάδες), τή επουδαία ατή έρέουσι τή ναυπηγική τέχνη, διατηρεί την ισοστάθειά του και συνεχίζει την πορεία του χωρίς ούτε τό παραμικρό κίνημα από τή θαλασσοταραχή, που βάσταφει κάμποσες ώρες.

Ή άνας που νωθώνου οι έπιβάτες, ή ζωογόνος θαλάσσια αύρα, άνούγου την έρεσι που ικανοποιείται μιά τό παραπάνω από την άδανταστα πλώση, οι ποικιλία και έκλεκτή ποιότητα κούλιου του πλοίου, τής όποιος ή παρατατάθηκε σέ άρκετικά, χαφάρια, πωλητικά, κρέατα κ.ά.π., φέινεται άνεξάντητη.

Έναι πιά παραμύθια μεσώνητα και οι έπιβάτες στροβιλίζονται άκόμη, μιά τούς ήχος τής ώρας άρχητρος, σέ ένθουμο χορού παίζοντας μιά σερτανάσις και κομρεττί και πίνοντας άφουσι συμπάνια, προσφορά μιάς πλούσιας Αμερικανίδος που γιόρταζε ένάωω στο πλοίο τό γενέθλιό τής.

Οι τίσιες μέρες του ταξιδίου πέρασαν σάν όπες στο πεινασάφω και καλοτάξιδο βαπόρι μιά τον κινηματογράφο, τής κούρας των τεχνιτών άλόγων, τους περιπάτους στίς κομμάς όπώντες και τούς εύρύχωρους διαδρόμους, άνάμεσα σέ μιά κοσμοπολιτική κοινωνία και μιά την τόσο πρόθυμη και εύγενική περιποίηση των όξωωατικών και του πληρώματος του βαποριού τής μεγάλης έταιρίας.

***

Ήταν πρηνά όταν στών έπίκοντα άρχισε νά διαγράφεται έπιβλητική ή σιλουέττα τής Γένουας κτωμής άμφιθεατρικά στών όμώνωμο κάμπο και τούς γύρω λόφους, άνάμεσα στίς δύο Ριβιέρες, την Ριβιέρα τεύ Πενίντε και τή Ριβιέρα του Λεβάντε.

καθ' όσον, που άπεδεικνύει την κοπή καταγωγή ή την θαυμαστή πρόγματι πορεία ό,τι του έλληνοτικού από τό μακρινά βάθη τής άρχαιότητας μέχρι των ήμερών μας.

ΧΑΡ. ΣΓΑ ΜΑΤΗΣ

Στή Ριβιέρα του Λεβάντε

Άποχαιροούμε τό άναπαυτικό και πολυτέλεστο βαπόρι που άραζει έί λίγο στών κεντρικά ναυτικά σταθμά τής Ντιέ Μάλα και περιόχως χωρίς πολλές διαταπώσεις την άθουσα του τελλειού φένομε στην πλατεία Παινταπτε όπου τό ξενοδοχείο που κρατήσαμε

Έντυπώσεις από την έπίσκεψη ξένων τουριστικών τόπων του σανατόριου μας - Κυερλιού λογιστήχου κ. ΔΙΟΜΗΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Ερωμάτι για τό διάστημα τής παραμηνής μας στή Γένουα.

***

Ή Γένουα τό μεγαλύτερο έμπορικό λιμάνι τής Ιταλίας μιά πληθυσμό 800.000, έναι μιά από τής πιο πλούσιες και όμορφες Ιταλικές πόλεις. Την άποκάλεσαν «ζουμπέττα», ύπέρχρη, γιατί ήταν γεμάτη από εκκληία και πλούσια παλάτια. Μοντέρνα κτίρια βρίσκονται στή νέα πόλι και στίς παραλιακές λεωφόρους άλλα και έπιβλητικοί ούρανοξύστες. Στο τριακόστο πρώτο πάτωμα του πιο ψηλού ούρανοξύστη βρίσκεται ένα από τό καλλίτερα κέντρα και έστιατόρια

τής Γένουας, τό «Όλυμπιος», που τό συχαίνουν πολύ οι τουρίστες. Άπ' τό πανήφυλο αυτό κέντρο φαίνεται όλόκληρη ή πόλι και τό λιμάνι. Ή παλιή πόλι μιά τούς σπινούς και κλειμακωτούς δρόμους, τό στίπια μιά τούς μουχλιασμένους τοίχους και τό ζεβόμια πορτοπαράθυρα, έναι στρωμαγμένη στο παλιό λιμάνι, γεμάτη ταβέρνες και άλλα κέντρα πάχων τακτική πλατεία πάντα, τό πληρώματα των πλοίων, όλων των θνικιστήτων. μιά τό όποία έναι πάντα γεμάτο τό λιμάνι. Διόγματα τής παλιής όδοσ τής Γένουας έναι τό όμορφο παλάτι Ριάλε, Ντάρια, Μπινάκι, Ρόσσο, των Δογώνων και άλλα, κτισμένα σέ έπιβλητικά και περίοπτα σημεία τής πόλεως. Στίς πολυτάλις αίθουσές των βρίσκονται διατελεί πίνιας, άγάματα, πορτραίτα και άλλα έργα τέχνης.

Έντυπώσι μιά έκανε καθέ φορά που γηραιώμα σέ έπίσκεψη πτωκαθήρης όχι μονάχα στή Γένουα, Ρόμα, Βενετία, ή Φλωρεντία αλλά παντού στην Ιταλία, πώσω γεμάτες ήταν οι αίθουσές των από τους 'παλιούς που τόσο άγαπώνουν την τέχνην και όπου ό πιο πολύς κόσμος και καλλιτέχνης όν έναι ένδιόφευται και άρχολοίται μωτήν.

Ή μεγάλη πλατεία Φερράρι έναι τό κέντρο τής πόλεως, κ' έδώ βρίσκοντα

Τό όμορφο και γραφικό Ραπέλλο γεμάτο από την όμώνωμη Σούλης του 1922

Η πλατεία Φεράρα της Γένουας που είναι μια από τις πιο πλούσιες και όμορφες πόλεις της Ιταλίας

τά μίγαρα της 'Ακοδημίας Καλών Τεχνών, η 'Όπερα, τὸ Χρηματοκέντριον, τὸ Μουσικεῖον τοῦ Γαριβόλδι καὶ μιά ὁμορφὴ βρύση. Κοστὸ στήν πλατεία εἶναι τὸ σπίτι τοῦ Κολλόμβου ὅπου πέρασε τὰ παιδικὰ του χρόνια ὁ μεγάλος ἔξρευντής.

Ἀπὸ τὴν πλατεία Ζέουα, μὲ τὸ δονουτωτὸ στέρηδρον, ἀνεβαίνουμε μίση αἶμα τέταρτο τῆς ὥρας στὸ λόφον Ριγίγι. Ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ μῆξαιρετικῆ θέα ἀγκαλιάζει ὅλη τὴν πόλιν κάτω, καὶ εὐθεῖα μακρὰ ὡς τὸ Πόρτο Φίνο ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴν μερὴ καὶ τὸ 'Αλβόσιο ἀπὸ τὴ δυτικὴ. Ἐνα ἀπὸ τὰ πικρὸ-θεάματα τῆς Γένουας εἶναι τὸ Σκαλιόν, τὸ μικροτάτου βρετικῆ, ἀνωμασιὸν ὁ δλον τὸν κόσμου. Βρίσκεται στους πρότοβεθ ὄρειον λόφον, πῶμα μιά μεγάλη ἔκταση, κ' ἔχει πληθύνον περιτχάνα ἀγάλματα, ἀνημία καὶ ἑπιτοφίαι πλάμας.

***

'Αρθόμεν τὴν Γένουα καὶ αἰ λίγο πρῆμα στὸν ἀστροκνητόδρονον πρὸς τὴν Ριβιέρα τοῦ Λεβάντες. Βρισκόμαστε αἰ μιά διαφορητικὴ σκηνογραφία ἀπὸ κελίη τῆς Ριβιέρας τοῦ Πονίντε, πῶ γρια. Ἡ θέα ἐβῶ καὶ τὸ χαρακτηριστικὰ ἀλλάζουσι καὶ ὁ θεαματικὸ λόφον ἔνα βαυτίτρο χαρακτῆρα ὁμορφίης. Συναυτοῦμα πρῶτον τὸ Νερίσι αἰ ἑπιάνουμ (7 1/2) μίλια ἀπὸ τὴν Γένουα. Ἐβῶ ὑπάρχουν μαγευτικὰ περιπαιτο, παραθαλάσσια, ἀνάμα αἰ δδουτοτοῦ βράχων καὶ μικρῆς λίμνης μὲ κυκλοφορὴ μόνον γιὰ πτεῖρος. Στὸν ὄρειον ἀμρικὸν κίψον τῆς πόλεως, μὲ τὰ ἔξωτικά δέντρα καὶ τὰ διαλεκτὰ λουλουδία, βρίσκεται ἡ ἑταυλὴ Σίερα πῶ στεγάει ἑξαιρετικὴν πινακοθήκην μὲ πίνακας νεώτερης τέχνης.

Ἡ πόλις ἔγινε πασιγνωστὴ ὕστερα

πληγαιόχρηται, τῶσον τοῦς παραστικοῦς δσον κ' ἑάινουσι πῶ μόνουσι γιὰ μίρας. Στὴ θάλασσα ἴταλοι καὶ ἔγινον παριστῶν τῆς ὥρας των μὲ ἰταλίαν καὶ πολιστικὴν ἀπὸ. Τὸ μεγάλο Σινδοκωλιό 'Επιλητίου καὶ τὰ ἄλλα τῆς πόλινης εἶναι πάντα ἀγκυροισμένα ἀπὸ καιρὸ κ' ἂν δὲν κράτηται ἀπὸ πρὶν θλαὶ δύσκολα θὰ τακτοποιηθῆς.

Πλήθος ἀπὸ βενζινοκάτες ὑπάρχουν στὴ διάσει τῶν ἐπισκεπτῶν, γιὰ ἑδρονίαις στὰ γύρω ὄμορφα μέρη. Ἡ θάλασσα ἑδρονίαις στὴς γύρω τὸ Πόρτο Φίνο γραμμῆς τοποθεσίαι εἶναι ἡ πικρὴ χαρακτηριστικὴ ἑδῶλοσι τῆς τουριστικῆς ζωῆς του. Οἱ εἶναι παριστῶν ὄλην τὴν μίρα στὴ θάλασσα καὶ γυρῶντο στὸ Πόρτο Φίνο ὅταν δσοι αὐ ἔλιος ὅποτε ἀρχίηαι ἡ κοσμικὴ ζωῆ. Στὴν πόλιν ὄμοι δὲν ὑπάρχουν κομπορὶ καὶ ὁ χορὸς ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸν ἄλιον πῶθ θλαὶ μὲ διατηρῆ μὲ κῶδη θουσία τὴν νεκτερὴν γυλῆση καὶ ἑρωγία πῶ εἶναι ἔνα ἀπὸ τὰ ὄμυλητρα τοῦ Πόρτο Φίνο. Στὸ σπῆτα ὄμοι καὶ τῆς διακετικῆς ὄμορφης ἑταυλῆς του γίνονται ἱυκτερῆς διασκεδάσεις οἱ ὅποισ δὲν ἑπηρεῶντο τὸν ρυθμὸ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

Σ' ἑνα ἄσφαλο, στὴν ἄσοδο τὸ δρομου τοῦ Πόρτο-Φίνο, βρίσκεται ἑνα ἀρχαῖος καὶ ἑπιβλητικὸς Πύργος. Ἐυτύπασαι μῆς ἔκασον οἱ σκάλες τῶν σπητιῶν τοῦ Πόρτο Φίνο πολὺ σπητιῆς καὶ σπητιῆς σῶν μὲ βροχῶντο στὸ 'Αμπεριτῶμα ΔΙΟΜΩΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΩΔΗΣ

'Ο σικερτάτης μετὰ Κύπριος διανοόμενος καὶ λογιζόμενος κ. Διομήδης Γεωργιάδης. Ἡ φωτογραφία εἰσφῆ μὲ τὴν ἰσπανικὴν προτιόσησιν τῶν ἑταυλῶν προσητοῦς ἐπισημῆθ ὄμοι, ἀποκρίματα ἐκδηλαφεροῦσας ἐπισημῆσ, τῆς ὄμοιαις θὰ περιλήθῃ εἰς ἑπὶ ἐκτύπασιν βιβλίον του

ἀπὸ τὸ διεθὲς φουτιβὸλ Μπαλλῆττον πρὶν λίγα χρόνια. Λίγα χιλιόμετρα ὄστερα ἀπὸ τὸ Νερίσι, στὸ μυχὸ τοῦ ὄρειου Τριγυλλίου κόλπου, μὲ τοῦς καταπρόσθινουσι γύρω λόφουσι, βρίσκεται τὸ Ραπαλλῶ, ὄμορφο καὶ γραφικὸ. Ἐγινε γνωστὸ ἀπὸ τὴν συνθήκην τοῦ 1922 κ εἶναι πολυσύχναστο τόσο τὸν χειμῶνα δσο καὶ τὸ καλοκαίρι γιὰ τὸ σπῆθερὸν κλίμα καὶ τὴν μαγευτικὴν τοποθεσίαν. Σ' ὄλο τὸ μήκος τῆς γραμμῆς περὶτοῦς τῆς πόλεως βρίσκονται ὄρειαι λευκοφῶρι μὲ μεγάλα καὶ πολυτελῆ ξενοδοχία γυμῆτα κυρίως ἀπὸ Ἄγγλους, Γερμανοῦσι καὶ Ἐλβετοῦσι πῶ συνηθῶντο πολὺ στὸ Ραπαλλῶ. Ἐνα θαυμάσιο δημωτὸν πῶκο μὲ φοινικοειθὴ καὶ ἄλλα δένδρα εἶναι ὁ κυριώτερος πνεύμοσις τῆς πόλεως.

Σὲ μιά ὄρειαι πλατεία, μπροστὰ ἀπὸ τὴν προκυμαία, εἶναι τὸ ἀγάλμα τοῦ Κολλόμβου. Μιά ἑχωρητικὴ ἀπόλυσις εἶναι ὁ περίπατος μὲ ἄμαξα, κ' εἶναι τόσον πολλῆς στὸ Ραπαλλῶ, πρὸς τὴν ὄμορφη Σάντα Μαργαρίτα, τῆς Λιγουρίας, πῶμα κτισμένη ὁ ἑνα γραφικὸ τοπίο, στὸ πῶ ὄμορφο μῆρος τοῦ Τριγυλλίου κόλπου.

***

Φεύγομε ἀπὸ τὴν Σάντα Μαργαρίτα καὶ πῶμα στὴ πικρὴ γραφικὴ πόλιν τῆς Ριβιέρας Ντι Λεβάντε τοῦ Πόρτο Φίνο. Βρίσκεται ὁ ἑνα βροχῶδῆ καὶ μικρὸ κολπίσκον μὲ κατάματους γύρω τῶν ὄρειον λόφουσι καὶ μαγευτικὸν περιπῶτου.

Ἦταν ἄλλοτε ἑνα ἀγνωστὸ μικρὸ χωριὸν ψαριῶν, σημεῖρα ὄμοι ἔγινε ἑνα φῆς ρομφῆθῶ τῶν ἑταυλῶν καὶ στὸ λυμῶνικὸν τοῦ ναυλοχουῦν πολυτελεῖς θαλαμηγοὶ ἑποπλισιῶν καὶ καστομυριοχῶν πῶ παραθερίζουσι γιὰ λίγες μέρας ὁ αὐτὸ. Ἡ προκυμαία γύρω στὸ γραφικὸ ὄρεισκον ἔχει πάντα μεγάλη κινῆσι ἀπὸ τοῦς ἐπισκεπῆται πῶ συνηθῶς

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ο,ΤΙ

ΒΛΕΠΟΥΜΕ ΣΤΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΤΟΥ κ. Β. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΔΗ

ΟΡ. ΚΑΝΕΛΑΗ (Αθήνας «Ζωόγιο»). Όταν το 1957 ο Καναδάς εξέθεσε στην ίδια αίθουσα που έκθεσε και σήμερα γράφουμε τότε, ότι είχε αναθεωρηθεί από το μονότονο χρώμα και την παλιρή μέθοδο κομπούρα κι' ότι ένας χρωμαστικός όμιλος κατάφερε το χρώμα του, το πλούσιο σε διαλατάς και πάστωτικότητά. Έπιπλέον ότι το ίδιο ήταν ένα ξεκίνημα για την μελλοντική εργασία του. Η σημασία του έκθεσης διαφέρεται τις έκθετες έκθετες. Αλλά και φοβόμαστε το χρωματικό ξεχασίμα της φύσης του, την γλαυκή χρωματική μελωδία του που έβγαλε συρραμένη. Μόλις και μετά βίας μπορούσε να πει και που, ν' άκουσε τις παλιές γλώσσες του μελωδίας, «Λιμνοθάλασσα» (56) και «Τα γρή - γρη» (40). Η παλιά του πίστη στην κομπούρα επανέρχεται και μελέτια που έντονα γυθ να χαρακτηρίσει κάποια φωτιστική διάθεση, «Μητρότητα» (8), με ότι πάντοτε χρωμαστική χρωμαστική όντας. Τα θέματα του είναι γύρω από την ζωή ως επί το πλείστον των παιδιών και των φασάδων, που με τόση άγνηση και σπουδή έχει άγκυλώσει. Κι' είναι αυτό μια ιδιαίτερη συνείδηση, που νοιώθει κανείς από την εικόνα αυτή του καλλιτέχνη. Με τέτοια όραση

ΜΠ. ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ: Ταγγάνα (παστέλ), **ΟΡΕΣΤΗ ΚΑΝΕΛΑΗ:** Κοπέλα στην πόρτα.

θέματα είχαμε συνήθεια να μετρούμε την καλλιτεχνική του αξία, γι' αυτό δεν δεχόμασταν την προσφορά των «άνωνμων» έργων. Τι την ήθελε την «Ανάμνηση» (27); Η ιστορία στ' άκουζε ότι οι άνωμαστος του αυτός μπορούσε να έχουν όλοι στην καλλιτεχνική προσφορά του ή ότι το θέμα τους ΠΡΟΣΤΥΧΙΑ — μπορεί να έχει αισθητική αξία; Ήδη και, τότε άπορη γινετα διακρίνει οι λαγόμενες άσημα φωτογραφίες, οι οποίες θα μπορούσαν να πάρουν την... τυχαία όθει τους σε κομμάτι από τις Πανελλήνιες έκθετες φωτογραφίας.

ΜΠΟΤΗ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ (Αθήνας «Παρασκευά»). Ο θαλασσιανός είναι ένας νέος καλλιτέχνης, ο οποίος άποφ παραφορημένος ως άπαστηθε μεθόδους στην Σχολή Καλών Τεχνών, σφαιρασ τις σπουδές του στην Σχολή Καλών Τεχνών του Σαν Ραουλο της Βραζιλίας άπαι πάντε χρόνια, συγκεντρωμένα άπό το έτος 1956 μέχρι της άρχης του 1961. Πέρα ιδιαίτερα μεθόδους άπό την Ελβινόλο Μυρολόγησι και έκτος άπό την ζωγραφική και γλυπτική πήρα μεθόδους και σκευογραφίας και άργασθησε στην έκτε στήθεθ τρισεράσεως. Στην «Παρασκευά» έκθετες έργα ζωγραφικής με λάδι, παστέλ και σχέδια με σιλική μελάνη και μελάνη. Μία πλείουσα παραγωγή (104 έργα) της οποίας η ποιότης συγκεντρώνεται στα παστέλ και τα σχέδια. Γινετα είναι μία περίεργη διάθεση, άφθ στί παστέλ, του αναδιονοίτα άφθ άπό τους άλλους εκπαιδευτές πρώτης του είδους αυτού, που στα πορτραίτα του είδους άγγίζει την λατρίτητα του μεγάλου μας πρωτομαστορα Μολέτωβιου, στα λάδια του γινετα σπάρδς. Κατά περίεργον τρόπον άφθ η είδηα χρωμαστική του ελαιοθήσεια στα παστέλ, γίνετα στα λάδια του. Στα λάδια του τα ποτία με την μαλαρία του άποκοιού σκληρύνετα και οι θέματασ του δεν έχουν διαφάνεια και ύφρητητα. Στα παστέλ του είναι άδισκόλο να κίνη δεδερισί για την «Νεκρή Φύση» (58) (61), την «Ταγγάνα» (64) και το «Λιμνο» (65) γινετα άφθ βραζιλωτα στην ίδια ύφρη παστέλι στήθεθ, άφθ άπό τα λάδια του θα κίνουσε κείρισε για λάδι σταθόν των όποιων την «Νεκρή Φύση» (11) και την «Συνοραία» (32).

***

ΜΕΛΩΝ άς πορτραίστηκε παρά όων τοπογράφος έμπελνετα στην είδη του έκθεσι στην «Παρασκευά» ο ΕΡΝ. ΚΑΡΤΕΡ. 15 μεγάλα πορτραίτα δείχνουν την ιδιαίτερη κλίση του στο άδισκόλο αυτό είδος της ζωγραφικής, όπου όθει την φυλολογική και έμπεραστική χαρακτήρα του μοντέλου του. Τα ποτία του είναι τοιοιμένα με άνατά μεσογειακή φως και τα άφρημένα του έχουν πλούτο χρωματικό.

Β. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΔΗΣ

ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

(Συνέχεια άκ της σελ. 18)

12	»	Ρεσιτάλ Isaac Ster (βιολί) και Eug. Istomin (πίανο).
13	»	Ύδρακι Χορωδία του Glee Club και του Πανεπιστημίου του Harvard.
14 και 16	»	Opera da Camera di Milano, Κλ. Μοντεβέρνι: «Η Στάσις της Πομπαιίας» (όπερα).
15	»	Opera da Camera di Milano: Συνοραία.
19, 20 και 22	»	Παγκόσμιος πρώτης της όπερας η Ναυακόλ» της Peggy Glanville - Hicks.
21	»	Συμφωνική Συνοραία της Κρατικής Όρχηστρας Αθηνών με άδιντην την Α. Παρίδη και σόλιντ (πίανο) τον Ν. Magaloff.
23 - 27	»	Όργανοσείας Έθνησολ θεάτρος: «Η θυσία του Άβραάμ» (Κρητικόν Μυστήριον).
28	»	Συμφωνική Συνοραία της Κρατικής Όρχηστρας Αθηνών με άδιντην την Α. Βαβαγιάνου. Σόλιτ εις το πιάνο R. Firnkassny.
29 - 30	»	«Οδίσσος έπι Κολώνω» του Σοφωκλέους έκτε του Όργανοσείας Έθν. θεάτρο.
31	»	Συνοραία της Όρχηστρας Δουκισίου του Βαυαρών με άδιντην την Hans von Benda Solist (σούπερ) Ursula Buckel και Έλσα Παπασταύρου (Σουλονοέλο).

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ

▲ Η ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΤΩΝ ΚΛΟΟΥΝ ▲
(Λίλα Συμεωνάκη)

ΤΟΥ κ. Μ. Χ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΙΑ νεαρά ζωγράφος, η Λίλα Συμεωνάκη ζωγράφισε, ίδιος, κλόουν. Σπούδασε ζωγραφική εις την "Ακαδημία Κώστα 'Ηλιάδη, του γνωστού και έλεκτου Έλληνα ζωγράφου, διακρίθισα πολύ σύντομα.

"Ελαβε μέρος εις την ΣΤ' Παναλλήνιον έκθεσιν και ένα έργο της με λουλουδια ήγραφοσθη από του ύπουργείου Παίδεας. Κατόπιν υπήρχε οι δύο άλλες ομαδικές εκθέσεις, εις την γκαλερί "Έχτη" και εις την γκαλερί "Οίκος Τέχνης Πλάσας, όπου εξέθεσε κλόουν, λουλουδια, ανιψίαις, ρυθούς και ενατέρ μάρτα". Η κριτική άφρησε εύμενοστας κρίσεις διή την έν γίνει έργασιασν τής καλλιτέχνης, ή όποια διά άργαωσθη την πρώτην άποικιην έκθεσιν της τό προαχθί οθη.

Η νεαρά ζωγράφος Λίλα Συμεωνάκη

νόπιων. Έργα της νεαρής ζωγράφου ήγραφοσθησάν από Έλληνας και ξένους συλλέκτας. Ένας από τους καλύτερους κλόουν, που ζωγράφισε, θα έκτεθη εις την Πνευσοθηκη των Κολομαών «Μουσείον του 20ού αιώνα». Η Συμεωνάκη εκδήλησν να έκθησν έργα της εις Στοκχόλμη, θα μετασχηθί και εις την Διεθνήν έκθεσιν ζωγραφικής, που θα άργαωσθη εις Λευκάδι τό θρος με την έκπαισι των «Εσπάρταν λόγου και τέχνης 1961», οι όποια άφιέρωσθησιν εις τον ποιητήν "Άγγελου Σκαλιανού.

Σάν άνθρωπος ή νεαρά ζωγράφος Λίλα Συμεωνάκη—είναι μόλις 19 έτων—είναι ελαίσθητη, ρομαντική και ύποφέρει όταν βλέπη γύρω της ανθρώπους, να ποουόν και να τους βέρνη ή δυστυχία.

Στίς μάσκεσ των κλόουν άπεικοίλει, πολλές φορές, συμβολικά τον ανθρώπινο πόνο και την δούλη. Χωρίς να έχη γνωρισθί από κοντά τό έργο του Ρουά παυτίεται οι άξπρισσιονιστική διάδοσι μ' αυτό οι πολλά σημάια.

Τό έργο της Συμεωνάκη έχει χρωματική τόλημ, άνθρικής θα έλαγα όρημ, δύναμη στη σύνθεσι, έλευθέρια στό σχέδιο, άφρησαι μετρημένη και ιδιότυπος άρμονίαι, που μάς βίουν τό έντονο αισθητήριον και τη δική της προσωπικότητα.

Κοντά στη ζωγράφου ύπάρχει άδούμη τό παιδί. Γύρω άπ' τό κορμάκι της ύπάρχουν λογις-λογις κοούλεσ, κλόουν, φασουλιές, παιχνίδια, μπαμπιλό. Όταν έν δημιουργή τους περιήρημος κλόουν στη ζωγραφική ή Συμεωνάκη

«Τό άδούμη του Κλόουν»: Έργο της ζωγράφου Λίλασ Συμεωνάκη (επιτομογραφία)

ποιείσ με τίς κοούλεσ και τό παιχνίδια της!

Μ. Χ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ
ΜΙΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΝΗΜΗΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ
ΗΡΑΚΛΕΙΩΤΗ ΠΟΙΗΤΗ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΗΜΕΡΑΚΗ

Αί όμιλίαι των κ. κ. Γ. ΣΤΑΜΠΟΛΗ, προέδρου του Σύνδέσμου Έλληνων Λογοτεχνών και ΑΔΡ. ΝΑΘΑΙΝΑ, άντβρου τής Πατριστίου Ένώσεωσ.

Η ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΤΟΥ κ. ΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΑΚΗ

Την 26ην 'Απριλίου καθόσ είχε προαναγγελλεί δώθησν στην αθηναία τής 'Αρχαιολογικής Έπιτροπής 'Αθηνών ή διάλεξι που είχε άργαωσθη με τή σύμπερη του Σύνδέσμου Έλληνων Λογοτεχνών και τής Πατριστίου Ένώσεωσ, με θέμα: «Ο 'Ηρακλειώτης ποιητής Μιχάλης Καλημέρασ και άληγησ των γνωστων ποιητών και πεζογράφων και έλεκτου σονεργητή τής «Σενιάσ» κ. Νίκο Στρατάκη.

Η αθηναία ήταν κατάμεστη από πικρό και έλεκτο άκρατήριον. 'Ανίσωσσ α' αυτό καθόσ έπρεπε ή έπίβασι ή ήθικη τέξη και ή ιδέα του Πατριστίου μόν άπόλαζε τό Κρητικό στοιχείο. Με περισσότερο αναλογία άντιπροσωπεύοσσε ή πνευματικόσ ιδώμασ, και ή επίξ των άνωκοιμένων, των έργων τής Κρήτης, άνώτεροσ υπέλλογησ και άνώτεροσ και άνώτεροσ άξίωμασ.

Την τιμητική έκδήλωσιν που παρακολούθησ ή χήρα του τιμημένου ποιητή,

Κα Έρεβίγγη Καλημέρασ και οι συνεργισ του έπρόλαγασ ή Πρόεδρωσ του Σύνδέσμου Λογοτεχνών ποιητής κ. Στανιπόλεσ με τά παρακαίτα λόγια, και όπιωσ πάντοτε έσοι και στην περίπτωση αυτή βεβαίη την ειλικρίνι να έκδηλωσιν κατά τρόπο ήλιθωροσ και άνυποκρίτο τά φιλοκερητικά του αισθήματα.

'Αγαπητοί Κρήτες, Κύριοι Συνάδελφοι, Κυρίες και Κύριοι,

Ο Σύνδέσμοσ Έλληνων Λογοτεχνών με τή συνεργασία τής Πατριστίου Ένώσεωσ διοργάνωσθησν την άποψινη πνευματική έκδήλωσιν με Κρήτα όμιλητήν και με θέμα άναφερόμενο στόν πνευματικόσ κύκλο τής δοξασημένης Κρητικής παράδοσ. Όμιλητής ό Γεν. Γραμματέωσ του Σύνδέσμου Έλληνων Λογοτεχνών, γνωστόσ ποιητής, πεζογράφωσ και κριτικόσ κ. Νίκωσ Στρατάκησ και θέμα «Ο 'Ηρακλειώτης ποιητής Μι-

Ο έκλεκτος συνεργάτης μας, ποιητής και λογιότροχος κ. ΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ

χάλης Καλημεράκης (Θεοπίτης—Καλυβίτης 1887—1925) για τον οποίον λίγα πράγματα ήταν γνωστά μέχρι σήμερα.

Σχετικά με τον έκλεκτο διηγητή μας, είναι τόσο γνωστά και διαδεδομένα τα λογοτεχνικά του έργα και τόσο εύρτερα έχει επιβληθεί η συγγραφή του φήμη, ώστε να περιτεχούται μία άνωλητική απόμνηση των πολλών ευρών πνευματικών του τίτλων.

Συνοπτικά όμως, θεωρώ χρέος, να ύπομνησω στο έκλεκτο και πολυπληθές άκουστίσιο, πως ο διηγητής μας βαστά στους ώμους του έναν αξιοέσβαστο θησαυρό πνευματικής και ποιητικής δημιουργίας.

«Τα τραγούδια του Στρατοκόπου» οι «Λεύτεροι Παλιόι» «ο Δρόμος των Άστρων», «Είπεν η ψυχή μου» είναι τα λαμπρά λυρικά εκφραστικά της ψυχής του. Μας έδωσε ακόμα τις πολύτιμες μεταφράσεις της συλλογής «Ποιητή της Γαλλίας». Αλλά και ως πεζογράφος και κριτικός μας έχει δώσει ξερίτερα βεγγαίματα της λογοτεχνικής του ικανότητας και πνοής. «Το Ειδύλλιο της

Ίβαννας» είναι το χαρακτηριστικό πρόσωπο πεζογράφημά του. Οι μελέτες ίδιως και οι έργοσιες που γύρω από την Κρητική Ιστορία και ζωή άφθονου και ξεχωρίζουν για το βάθος και την ποιότητά τους.

Έχει γράψει κ' έχει μιλήσει σε διαλέξεις του, για το Νίκο Καζαντζάκη, για τον Κοντυλάκη, για το Βιταντζό Κορνάρο, για το Δικαστή Άντρο, για τη μάχη του Λαοσθίου του 1866, για το Άριστό κλπ. και πλείστες άλλες μικρότερες έργοσιες και άρθρα κομπούν τα διάφορα λογοτεχνικά περιόδια καθώς και τον τύπο της Κρήτης της πρωτεύουσας και άλλων της Ελλάδας.

Γενικά ο κ. Στρατάκης έχει φράσει σε μία ψηλή κορυφή επιστημονική και επιστημονική όπου περήφανα άγναντεύει την ήρωική του γενέτειρα.

•••

Όσο για το αποφινικό θέμα της έμυλλας του, είναι φανερό, πως το εμπνευσμένο και το έπεξεργασμένο από μία έξοχλη πηγή την Κρήτη άγιάστη και από μία ένωτικεινή κρίση δικαιοσύνης και φιλοτιμίας για τον άγνωστο μάλλον μέχρι σήμερα διηγητή Μιγάλη Καλημεράκη, που το έργο του θά έκδοθή προσεχώς με την επίμελεια του ίδιου του διηγητή και του άλλου γνωστού Κρήτα λόγιου και συγγραφέα φίλιτου κ. Καρφετάκη.

Η παρουσίαση σήμερα ενός τέτοιου Κρητικού έργου δεν πρέπει να μας ξενίζει. Γιατί είναι φανερό πως η Κρήτη είναι μία έκλεκτοτη πηγή έπληθων και προσφερών και γιατι σχεδόν όλοι οι Κρήτες είναι κ' αυτό με τον τρόπο τους ποιητές και άνθρωποι της καρδιάς και της ελευκρίνας. Κάθε Έλληνας, αλλά σε ξεχωριστό βαθμό κάθε Κρητικός, έχει πάντα στην καρδιά του ένα μεγάλο μυστικό και ένα ιερό χρέος για τη λευτεριά και για την όμορφιά της πατρίδας μας. Κι' αυτά όλα τα μυστικά κάποτε, στον καιρό τους, έρχονται σιμνών και άδύροβα στο προσωπικό και στο φώς της έθνικης μας παράδοσης.

Εύχαριστούμε λοιπόν θερμάτα τον έκλεκτο μας συνάδελφο, τον κ. Στρατάκη, για την ώραία πρωτοβουλία του, καθώς και την Παγκρήτιο Ένωση, για την εύνητη της συνεργασία στην αποφινική έκδόλωση.

Συγκινούμεθα και εύχαριστούμεθα πολύ, σαν Έλληνες λογιότροχοι, από την αποφινική παρουσία όλων.

της σχεδόν της πνευματικής πατριδας της Κρήτης. Αυτό μας ζωογονεί στις νεώτερες προσπάθειές μας, γιατί μας ένωβαφτείζει μέσα στις ιερές και μεγάλες πηγές της έθνικης μας παράδοσης. Η Κρήτη δεν έπαυε ποτέ, γεωγραφικά, ήθικά και πνευματικά ν' αποτελεί το βάθρο της μακραίωνης έθνικης μας παράδοσης και σε μεγάλο μέτρο κ' αυτόν τούτων των πεπωμένων της έθνικης μας ζωής.

Πρό της όμυλλας του κ. Στρατάκη ο φίλιτος Αντιπρόεδρος της Παγκρητίου Ένωσεως κ. Ανδρέας Νάθανιας θά μας άπειυθή κ' αυτός λίγα λόγια για την αποφινική έκδόλωση.

Οι έκλεκτοι καλλιτέχνες του θεάτρου Διός Άθηνά Κασοβάθη και Γιώργος Μεταόλης θ' άπαγγέλλουν διάφορα άποσπάρματα του Ηρακλειώτη ποιητή. Τους εύχαριστούμε θερμάτα.

Ακολούθως ο Αντιπρόεδρος της Παγκρητίου Ένωσεως κ. Ανδρέας Νάθανιας εύχαρίστησε τον κ. Στρατάκη με τα παρακάτω λίγα λόγια αλλά πολύ περιεκτικά σε έννοια και συναισθηματικό περιεχόμενο.

—Έκ μέρους της Παγκρητίου Ένωσεως, αλλά και εκ μέρους όλων των παρευρισκόμενων στη σημερινή έκδόλωση Κρητών, εύχαριστού τον κ. Πρόεδρο του Συνδέσμου Έλλήνων λογοτεχνών κ. Σταμπολή για τα κόπον ζωστά, φιλόδοξα κ' έπιανετικά λόγια που έπεε για την Κρήτη και τους Κρητικούς.

Η Παγκρήτιος Ένωσις, κοντά

Ο Αντιπρόεδρος της Παγκρητίου Ένωσεως κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΑΦΑΝΙΑΣ.

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ: ΞΕΝΟΝ "ΞΕΝΙΑ,"

Λειτουργεί από της 1ης Ιουνίου—Τιμή κλίνης δρχ. 30.

στις επιδιώξεις και σκοπούς που περιλαμβάνει η σωματειακή της θέσις εδώ στην Πρωτεύουσα, έχει προγραμματίσει και σειρά πνευματικών εκδηλώσεων, διότι πιστεύει ότι εις τον τομέα αυτό περισσότερο ή οε κάθε άλλο τομέα έπιτυγχάνεται η πλήρωσις τής εκπαιδευτικής και κοινωνικής άποσταλής της.

Γ' αυτό, την εύκαιρία να συμπράξη στην άποψιν έδωλθουσι μ' ένα Πνευματικό Σωματείο, τον Σύνδεσμο 'Ελλήνων Λογοτεχνών, η Παγκρήτιος τή δέχτηται με χαρά και ικανοποίησι.

Στη σύμπραξι αυτή συμπιπνόνται και ταυτίζονται δύο διαθέσεις έξιουσι ειλικρινείς και καλοπροαίρετες.

Η διαθέσις του πνευματικού κόσμου να φρονιτά το έργο ενός πνευματικού άρχηγού, που ή μοίρα δέν του επέτρεψε να τό όλοκληρήσῃ, και ή διαθέσις του Κρητικού κόσμου να τιμησι και να εύλαρηθῃ τή μνήμη ενός εκλεκτού τέκνου του, του Μιχάλη Καλλιμερόση.

Μιά συζύγη αίσθημάτων πολύ τιμητική και πολύ συγκινητική. Εις και έννοχημόν ή σύμπραξις που ό όμιλητής είναι Κρητικός μ' από κείνουσ μάλιστα τούς Κρητικούς, που έχει άγκυλιάσει με έξαιρετική και φλογερή άγάπη τά Κρητικά θέματα και τούς δίδει τή λογοτεχνική του πνοή και ψυχή και τά κείνα πανελληνία και πανανθρώπινα.

Ο κ. Σταμπολής δέν μās άφρησε τίποτα να προσθέσουμε για τή λογοτεχνική του προσωπικότητα. Ημείς έπλόως άρκούμεθα να τού ποίμε ένα θερμό εύχρηστικό και να τόν διαβεβαιώσουμε ότι με έννοχημόσιν παρακαλουόμεθα πάντοτε κάθε πνευματική του έκδωλσι για τήν Κρήτη.

Ακούσθησ έλαβε τίν λόγόν ό όμιλότης κ. Ν. Στρατιότις τού έπιπυσι τής όμιλίας έδωμε μιά σύντομη περιλήξι σουσ τά πικνά διανώματα, οι συσχαροί και ή φιλοσοφική θεωρησι του θέματος, και ή επιστημονική του έρευνα μās επέτρεψον τούτο :

Τό να όμιλούμε για ποίηση—είπε—δέν είναι βυζαντινισμός γιατί ή σημερινή έποχή τής επικράτησις τής ύλης, τής έπιβουλής ένέργειας του άτόμου και τών άπουθημένων ήθιμών άξιών, έχει ανάγκη από τήν παρουσία τής ποίησης. "Ο ποιητής ικάνει προσπάθεια να μās άποκαλύψῃ το θεό, τό νόημα και τήν ύμωρησι του κόσμου, να ύπερασπισει τόν άνθρωπο, να προστατέψῃ τήν ένώτατη έλευθερία του πνεύματος.

Άρχολήθηκε κατόσιν μās τόν άνθρωπο Καλλιμερόση, με τήν προσωπικότητά του και με τήν οιογενειακή και κοινωνική του τοποθέτησι. Παρουσίασε πλήρη τήν ειδόνα τής βιογραφικής κασάστεισι και έξιτόρησε τή συμβολή τής οικογένειας στον άπελευθερωτικό και λοιπούς

άγώνος τής Κρήτις και τήν προσφορά τής στο κοινωνικό σύνολο. Συνεχίζοντες έδωμε ζωντανό άδρα και φροσιγονιματικό τό παρταίτο του ποιητή. Μπήκε με έργώδη και έμπεριστοιχί μνή έπιστημονική έρευνα στήνεκρηχί τής ποιητικής Κρητικής γραμματολογίας και παρουσίασε τήν προσφορά τής και έπίσημανε τήν παρουσία τής, με άκριβέλογη μνεία τών έκπροσωπών τής από τής Μινυάιδης έποχής εις τήν νεώτερη Αθρηναική Σχολή που περιλαμβάνει τήν σ' και β' μεσοπολεμική γενιά, όπου και κατέταξε τόν τιμώμενο ποιητή. Τό ποιητικό έργο του ποιητή τό κατόταξε χρονικά, στα πρωτόλια ή πρώτα σχεδιάσματα με λυρική ή σατιρική διάθεση 1908, στα "Μυστήρια" 1909, και στις "Επιθωμιές" και έκ "Βαθέων" 1910 και 1911. Και άπό άξιολόγησε τήν πρώτη του δημιουργία που καθόως, ειπε, ό ποιητής άγωνίστηκε να στερεώσῃ τήν ποιητική του έκφρασι και διατήρησι, και έδικαιολόγησε άξιοβασίματα και θεματικά πώς είναι δύσκολο ή άντιποιητικό σάτερα να γίνει ποίηση, μάλιστα και μίλησε για τά "Μυστήρια". Τά μυστήρια ειπε, είναι ποιήματα αυτόούδινα, ρωμιακά, άλλα

έχι από μετάγγισι, άλλα από καθαρό φλεβίσο αίμα του ποιητή. "Ο στίχος ειτε άθελευθρος, ειτε ύποταγμένος στο ρυθμό και τή ρίμα, είναι κροσάτος, άδρός, άχρηστος, και διαποτισμένος από κημητιστή άρμονία. "Η ποιητική του φωνή πέρα από τή λυρικότητα έχει τό δωρικό ήχιομα που τής δίδει έναν έξχωρο τόνο και έπιβολή. "Ακούη ειτε ό όμιλητής ότι ό ποιητής στα "Μυστήρια" ζήτησε να διοχετεύσει τά μελικά πένυματα τής ψυχής του σε ύπορρυθμικούς στίχους και να δώσει στα ποιήματα τούτα μιά βυζαντινότερη έκφρασι.

Γιά τής "Επιθωμιές" ό κ. Στρατιότις ειπε, ότι έδώ προσάρμοσε τή γλώσσα του στην ήθονική περιτύχη τής ιδέας, βαλεντικέρ επιβόλματα λόγια και άσθη από τό άσμα σολώμων, για να τραγουδήσει με σαφήνεια ή έξασαμα και πυρετική έξωμή τήν ήθονική περιτύχη τής άγάπης. Οι "Επιθωμιές", λέει, είναι μιά διπλή απαλλάντα τής άγάπης και άνοιγει με τό νεότερι τής χρής και κλίμα με πένυμο έμβατήριο.

Στα "έκ Βαθέων" ό ποιητής είναι περιασότερο σαφηνικός και όλυώτερο όρφικός. "Εδώ ύπάρχει ακού-

Τ Ο
ΕΘΝΙΚΟΝ ΛΑΧΕΙΟΝ
ΠΡΟΧΩΡΕΙ ΗΔΗ ΔΙΑ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΕΡΔΗ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ Ε' ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΕΦΘΑΣΕ
ΚΑΤ' ΑΥΤΗΝ ΘΑ ΕΞΑΧΘΟΥΝ

A' Λαχνός	Δραχ.	2.000.000
B' »	»	1.000.000
3 Λαχνοί τών	»	500.000
5 » »	»	300.000
10 » »	»	100.000

Και άλλα πολλά κέρδη συμποσούμενα
μετά του ΔΩΡΟΥ εις δραχ. 75.755.000

ΑΝΑΝΕΩΣΑΤΕ ΕΓΚΑΙΡΩΣ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΣΑΣ

Και οι μη έχοντες άς αγοράσουν και τώρα
ένα αριθμόν δια τήν συμμετοχήν των εις
τά πλούσια κέρδη και τό
ΔΩΡΟΝ τών 5.000.000 Δραχμών.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΘΑΛΑΣΣΟ

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΑΛ. Θ. ΣΤΑΜΑΤΗ

Ιον

“Απ’ τὸ μεσάνυχτα τῆς Καθαρῆς Δευτέρας ἡ Μαρία ἔχε πρὸς τὸν ἄνδρα της.

— Μπάρτη, πού θὰ πάω τὸ Πάσχα;

— Ἀνοστήσαθ’ ἐκεῖνος καὶ γυρίζοντας ἀπ’

τὴν ἄλλη μερὶ ἀκίτασε ὀλόκληρο τὸ κεφάλι του μὴ τὴν κομψέτρα. “Ἔξω ὁ ἀφ’ ἑσῶς ἀφαιρῶ μουσιαιμένους καὶ χοντρίσι σταγόνες βροχῆς ἔβερναν τὸ παράθυρο τοῦ νότου.

— Δὲν ἄκους; ἄερσις ἡ Μαρία, τραβώντας τὴν κομψέτρα καὶ ἀφήνοντας νὰ φαίη τὸ σκαλετωμένο του κομρὶ σὺν φῶς τοῦ καντηλιοῦ. Λέγει! Πού θὰ κάνομε Πάσχα ἑτέρος;

— Ὅπου ἴθιλις χρῆμαί μου, πρῶτερη ἀγὰρ ὁ Μπάρτη. Ἄω νὰ καθήσομαι φέτος στὴν Ἀθήνα γιατί...

— Τί; Πῶς; Στὴν Ἀθήνα; οὐραῖα ἡ Μαρία. Δὲν ὄθασι καλά προκομῆ! Ἄκου στὴν Ἀθήνα τὸ Πάσχα! Ἄμα θὲς νὰ καθήσις μονόχως σου! Ἐγὼ θὰ φύγω πάντως!

— Γιὰ πού Μαρία; ῥώτης φοβισμένος ὁ ταλαιψώμος ὁ Μπάρτη. Πάλι σὲ πῶ νηρὶ σου; Ἢ μήπως σκοπεύεις νὰ μὲ πῆς πάλι στὴ Ἱερουσόλυμα!

— Ἄκου δὴ προκομῆ μου. Ὅτι σὺ νηρὶ μου οὕτω σὲ Ἱερουσόλυμα ἔγω ὀρεῖ νὰ πηγαῖω. Θά πάω σὲ τὸ χωριὸ σου ἕτερος!

— Ἄναγε ὁ Μπάρτης καὶ πετάχτης ἀπ’ τὸ κριββάτι, ἔτοιμος γὰρ φοινῶ.

— Βρε γυναικα! Βρε Μαρία μου! Στὸ Θεὸ σου! Πού θὰ πῶν χειμωνιάτικα ἀκόμα σὲ χωριὸ μου; Πού θὰ σταθούμ σὲ Διάσολο τέτοιες μέρες;

— Ἐκεῖ πού στέκαται τόσος κόσμος, τ’ ἄκους; Σὰν πούλὸ μου μινάλωτες τώρα καὶ δὲν ἴσπορες νὰ ζήσις δὴς-τρῆς μέρες σὲ τὸ χωριὸ σου καὶ μάλιστα Πάσχα!

Μπῆ; Μπῆρ θὰ σὲ καινούσω ἐγὼ σὰν φέτος κείνοιο ὁ καιρὸς! Ἢ!

Καὶ τὸν καίνετο ἡ Μαρία ἢ τραγουδίστρια τὸν ἄμοιρο τὸ Μπάρτη, ὅπως ἀπεχέταν τόσο καιρὸ. Ἐκαὶ ὅτι μπορούσε γιὰ νὰ κλείσι τοὺς μεγάλο κοσμικὸ κέντρο, πού ἐργαζόταν, τὴ Μεγάλη Ἐβδωμάδα, ἀντέγραψε ὡς τὰ ἡμερώματα τῆς Μεγάλης Πεντήτης τέσσαρα χρονογραφήματα τοῦ Μπάρτη στὴ γραφομηχανή της καὶ νάτο τὸ ἐγγυρῖδι πρῶτ-πρῶτ τὴ Μεγάλη Παρασκευὴ ν’ ἀνηφορίζε τὰ κοιτωχώρια μὲ προορισμὸ τὸ Διάσολο.

***

Ἡ ἄλγισθα εἶναι πῶς ἡ Μαρία ἢ τραγουδίστρια ἤθελε πάντοτε τὸ καλὸ τοῦ ἄντρα της. Ὅσοις φορὲς τὸν ἐξήκουσε τὸ Πάσχα γιὰ νὰ τὸν περάσι σὲ τὸ κυκλαδικοὺ νηρὶ της κι’ ὄσοις φορὲς τὸν βλεπε σὺν πλοῖο ἢ σὲ ἀεροπλάνο νὰ τὸν μεταφέρει στοὺς Ἁγίους τόπους τοῦ Γολγοθά, κείνοιο γύρισε ζανωμένως. Τὰ ταξίδια βεβαίως τὸν ἔδιναν πολλὸ ὄληκὸ γιὰ νὰ γράφει ἀλόκληρο τὸ χροῖον ἄμοιρος διηγήσεις καὶ συσταρατικὰ χρονογραφήματα ἀπ’ τὴν Λαμψρὴ τοῦ νηριοῦ καὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ στὴν ἐρημωμένη του. Ἐκίστη πάλι γύρισε ἀμορφότερη καὶ περισσότερο ζωντανή, γιὰ νὰ ἐνθουσιάζει τοὺς θαμνῆς καὶ νὰ ἔχει κέρη πᾶνω σὲ τὸ σανιδὶ ὄλες τῆς νύχτης τῆς Ἀθήνας.

Τὸ καταλόβαινε αὐτὸ ὁ Μπάρτης ἀλλὰ ἤθελε νὰ μείνη κείνο τὸ χροῖον γιὰ νὰ κάνει Πάσχα στὴν Ἀθήνα. Κάποια κομολοκίτη γαλανωμάτα τὸν εἶχε συγγινησι στὴν παροῖν Ἀναστασι, ὅπως κράταγε μονάχη τὴν καμψάδα σὲ Μοναστήρι τῆς Πεντέλης, κι’ ἐνοίσιε μεγάλο

τὸν πειρασμὸ νὰ τὴν φιλήσει σὲ τὸ μισοσκότεινο. Θυμάτο πῶς κινήγησε τὸ αὐτοκίνητο τῆς μὲ τὸ δικὸ του καὶ κάπτο κοντὰ στὴν Ἁγία Παρασκευὴ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ δρόμου. Ἐκεῖ τὴ φίλησε πολλές φορὲς καὶ σταυρήσει νὰ τὴν φιλήσι μόνο τὴν Κυριακὴ τοῦ Φωσῆ, πού γύρισε ἡ Μαρία ἀπὸ Παγχαλιτικὴ τουρῆ στὴν Ἁφρική. Ἀπὸ τὴς σταυρήσις νὰ βῆκε τὴν ζωνηρὴ γαλανωμάτα, μὲ ἡ τῶς τῆρε ἡ ζανωσανετῆθρον σ’ ἕνα Ἀποκαρπτικὸ χορὸ καὶ νὰ τὸ φηβουσι ἐκίνητο τὸ Μπάρτη δὲ θυμάτο τὸ περὶνὸ Πάσχα μὲ ἴνωση συγγινησι. Ἐκίσις πάλι τῆς φηβουσι εἶς ἔθελαι καὶ τὸ Πάσχα κείνο σὰν τὸ περὶνὸ καὶ συνηκώθησαν πῶς αὐτὸ Μοναστήρι τῆς Πεντέλης εἶναι ἄμορφότερη ἢ Ἀναστασι ἀπ’ ὄλες τῆς πῶς τοῦ κόσμου.

**

Καταλόβαινε ἀκόμα ὁ Μπάρτης ὅτι ἀγαποῦσε τὴν γυναικα του καὶ γιὰ τοῦτο εἶναι ἐνοίσιε κερμασμένος ὅπως ἀνέβησε πρῶτος ὄλες τῶρα γιὰ τὸ Διάσολο. Ἐπειροὺς τὸ ἀπομνημόριο τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς σὰν περὶνοιο μὲ τὴν Μαρία τὸ στανωχώρια κι’ ἀνέβησι καρτερικὰ τὸ μωρῶμο Γολγοθά πρὸς τὸ χωριὸ του, ὅταν βρῆκε τὰ γνώριμα μελισσιὰ νὰ βουλιῶν σὺν φηλλισίσι, τῆς ἀγρόμελη νὰ εὐδοσιῆς κι’ ἀντίκρῃσι τῆς ἀσπρηλῆς τῆς γαρέβης σὲ τὸ πλορὸ φῶσμημα τοῦ ἀγῆρο. Πρῶτ ἀπ’ τὴν ῥαχὴ ἀποκρινόμενος ἀγάγηται ἡ καμψάδα ἀπ’ τὸν τραποαντοῦλα μᾶζαν ἀγριολοῦλουκα νὰ πῶσι τὸν ἐπιτάγειο, ψέλλοντας τὸ μοιρολὸ τῆς Παναγίας.

Σήμερα μαῦρος οὐρανός, σήμερα μαῦρη [μέρα, σήμερα ὄλοιο θλιβονται καὶ τὸ βουνα] [λυποῦνται, σήμερα ἔβαλαν βουλή ἢ ἄνοσις] [βρασίαι, γιὰ νὰ σταυρώσουν τὸ Χριστὸ, τὸν πᾶντων Βασιλέα, κι’ ὁ Κύριος ἠθέλησε νὰ μπει σὲ περὶνὸ] [ριβόλι, νὰ λάβει Δεῖτνο Μυστικὸ, πού θὰ εἶναι] [λάβωσι ὄλοιο...

Συγγινηθήκε ἡ ψυχὴ του καὶ φίλησε μὲ ὀρθασμὸ τὴν Μαρία, ὅπως ἔσπευε νὰ κόμει λίγις κίτρινης μαργαρίτης γιὰ τὸν Ἐσταυρωμένον τὸ Διάσολο. Καὶ συνεχῆς ἀκολουθώντας καταπέδει τὴν γυναικα του πού ἐνοίσιε νὰ συμμορφώται τὸν πᾶνω τῆς Παναγίας γιὰ τὸ χροῖον τοῦ παιδιοῦ της. Θυμάτο τὸν ἰαλῶτ ὅταν σφουγγιζὶ τὸν ἰδρωτὰ πού τὸν ἔλκευε σὲ ἀπάνυξις λαγγαδὰ καὶ ὀρθωε τὸ κομρὶ του γιὰ νὰ ρίξει πρὸς τὸ φορτίο μὲ τὰ ροῦχα, τὰ σκοκαλιτῆνια αὐγὰ καὶ τὰ γλυκὰ καὶ τὰ κρασιὰ πού θὰ μοιραῖε στοὺς κοιτωκοὺς τοῦ Διάσολου ὄστερα ἀπ’ τὴν Ἀναστασι.

Ἐτάσαν μὲ τὴν νύχτα σὲ τὸ Διάσολο καὶ παρεβλήθησαν πού εἶναι βρῆκαν κινήσει γιὰ τὴν περιερὸ πού Ἐτάσιου. Ὁ πατὰ Ἐ-Γιάννης, τοὺς πληρο-

μη καὶ ἡ συντριβὴ ὑπάρχει ἡ ἀγωνία τῆς ψυχῆς πού ἐπιπλοῦνγίσει, πού δέσεται καὶ κλαίει. Εἶναι ἕνας ἀποστασιοζόμενος χωρὶς ἐνοῦσιολογικὴ ἀλληλοψυχία καὶ μὲ συγχανητικὲς διαλέψεις.

Ἐν συνεχείᾳ μίλησε γιὰ τὸν πεζὸ τοῦ λόγου πού εἶναι χρονογραφικὸς καὶ δημοσιογραφικὸς, μὲ φραστικὴ καλλιέργεια, αἰσθηματικὴ παράταξι ἕνωσις καὶ ἰδέας, κι’ ἀνεπιτήδευτὴ ἀρχιτεκτονική. “Ἄν εἶχε τὸν καιρὸ νὰ ὀλοκλήρωσι τὴν δημοκωρῖα του σὲ τὸν τομέα αὐτὸ θὰ ἐπαιροε ἐκλετικὴ θέσι στὴ νεοελληνικὴ πεζογραφία.

Τέλος φτάνοντας σὲ τὸν ἐπιλογο ἐξιστόρησε τὴν ἀναρρωτικὴν διαμο-

νὴ τοῦ κλητῆ ἐκεῖ σὲ τὰ ριζώματα τῆς Διετικῆς, ἐκεῖ πού βασιλεύει ὁ μῦθος τοῦ Δια χωρὶς λειποψυχία, χωρὶς νὰ νιστέφει, χωρὶς νὰ μινκτριεσι τὸ περὶνωμο του. Ἀπ’ ἐκεῖ ἐπέτελε νὰ μὲ μιά τῆς ἡμέρες του σὲ τὸν Ἡράκλειο κλεισμένες σὲ φερέλλο σὲ φηλοσοφικὲς ἀκρίβεις, ἀρτίες εἰκῶνες καὶ στοικῶ πνεύμα, σπινῶντας τὰ φέρετρο του καθὼς ἔγραφε, ὅπως μὲ μῆρα τοῦ ἰούλιου τοῦ 1925 ἴπικε ὀριστικὰ μέρα γιὰ νὰ κομψηθεῖ τὸν ὀλιάνο ὄνο.

Ἡ διάλεξι αὐτὴ τοῦ κ. Στρατῆκη κατὰ κοινὴ ὀμολογία δὲν ἔπαινον μόνον μὲ ἀξιοσημειωτὴ πνευματικὴ προβολὴ τῆς Κρήτης ἀλλὰ καὶ μὲ ἐξωρισμὸ καὶ καταποτιστικὴ μὲλέτα ἕνωσις σὲ νεοελληνικὴ γράμματα.

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΩ ΕΝΤΕΥΚΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (Τ.Ο.Β.Ε.)

ΜΕ τήν συμμετοχήν τῶν ἀρχῶν καί πλῆθους κόσμου, ἐγένετο τήν ἑσπέραν τῆς Τετάρτης, 3 Μαΐου, τά ἐγκαίνια τοῦ ἐπί τῆς οἰκίας Καρυολᾶ 2 ἐντευκηρίου τοῦ Τουριστικοῦ Ὀμίλου Βορείου Ἑλλάδος. Εἰς τά ἐγκαίνια παρέστησαν: Ὁ Ὑπουργός Β. Ἑλλάδος κ. Λύγουστος Θεολογίτης, ὁ Νομάρχης κ. Ἀθ. Μανουσπούλου, ὁ Δήμαρχος κ. Ἰωάν. Παπαλιάκης μετά τοῦ Προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κ. Εὐαγγέλιου Καναβοῦ καί τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων κ.κ. Στ. Καρακωνά, Ἀν. Ἀρσινόπουλου, Ἀφ. Καταρτζή, Δ. Τσαλιγιάνου, Χαρ. Μουζικίδη, ὁ Νομαρχιακός Σύμβουλος κ. Κ. Ἀθανασίου, ὁ Διευθυντής τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας κ. Παπαγεωργιάδης, ὁ Διοικητής καί ὁ Ὑποδιοικητής τοῦ Ἡ' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος κ.κ. Γεωργιαννίδης καί Τσιφτίης, ἡ Δις Πόρου τοῦ Λιμενίου Ἑλληνικοῦ, τοῦ Ὀρειβάτικου, τοῦ Β.Α.Ο., τῆς Ἐνώσεως Σκοπιστῶν, τοῦ Θεσσαλονικέως, τῆς Περηντικῆς, τοῦ Συνδέσμου τῶν Συναγῶν, τοῦ Ὀρειβάτικου, τοῦ Β.Α.Ο., τῆς Ἐνώσεως Σκοπιστῶν, τοῦ Ἀθητικοῦ Συλλόγου Μακεδονίας καί πλείστα μέλη καί φίλοι τοῦ Τ.Ο.Β.Ε. μετ' ἀποδείξει τοῦ Δ.Σ. καί τοῦ Προέδρου τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Δ. Δελιβάνη. Μετά τὸν καθιερωμένον ἀγασμὸν, τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Τ.Ο.Β.Ε., καθηγητῆς Πανεπιστημίου κ. Δελιβάνης, ὁ ὁποῖος ἀνεφάρη εἰς τοὺς σκοποὺς τοῦ Ὀμίλου, ἔξῃ τῆν ἀναγκασίαν καί τὴν συμπαράστασιν τοῦ ἔργου του ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν, ἐξ ἑνὸς μόνον τῶν Δημοτικῶν ἀλλὰ καί τῶν Κρατικῶν τοιοῦτων καί ἐν συνεχείᾳ ἔβωσε τὸν λόγον εἰς τὸν Ὑπουργὸν Β.Ε. κ. Θεολογίτην.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀνέγνω τοὺς σκοποὺς καί τὰς προόδους τοῦ Τουρισμοῦ παρ' ἡμῖν, ἀνακάρη τὸν Τ.Ο.Β.Ε. διὰ τὴν πολιτιστικὴν ἔδρασιν του καί ἰδίᾳ διὰ τὰς κατ' ἔτος ἰατρικὰς φωτογραφίαν, ἔξῃ τῆν ἀκομιδὴν καί τὴν ἀνάγκη τῆς Κρατικῆς συμπαράστασης καί ἔξῃ τῆν εὐχὴν διὰ τὴν ἐπιτυχέστερον καταλλήλοιστον χώρου προβολῆς τοῦ Ὀμίλου εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσὶν τοῦ Πεκίνου ὁ κ. Ὑπουργὸς πύχθη εἰς τὸ Συμβούλιον καί τὰ μέλη τοῦ Τ.Ο.Β.Ε. πᾶσαν δυνατὴν πρόδосιν ἐξ ἀγαθῆ τοῦ Τουρισμοῦ καί τῆς Χώρας μας.

Τῶν ἐγκαίνιων ἐπιτελεσθεῖσα ἀνεστάσις τῶν μελῶν, ἤτις παρετάθη πέραν τοῦ μεσονυκτίου καί οἱ προσκεκλημένοι ἀπεχώρησαν μετ' ἀκριβέστερον τῶν ἐντυπώσεων.

Δύο στιγμῆματα ἀπὸ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαίνιων: Δεξιᾷ, ὁ Πρόεδρος τοῦ Τ.Ο.Β.Ε. Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Δελιβάνης, προσφωνοῦν τοὺς προσκεκλημένους Ἀριστὸν, ὁ Ὑπουργὸς Βορ. Ἑλλάδος κ. Λύγουστος Θεολογίτης μετὰ τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης κ. Μανουσπούλου (δεξιᾷ του) καί τοῦ Δημάρχου τῆς πόλεως κ. Παπαλιάκη.

φόρησαν, εἶχε γερᾶσι ἀποκαυμάτους καί βρισκότανε ἐπὶ τὴν Πολιτείαν. Ἐθρόνισαν ὁ παπὸς τοῦ Παρεοσιεῖσμου γιὰ τὴν ἑσπέρα, ὅταν ἔδωκεν τὴν ἀκοουβὴν τοῦ δικοῦ τοῦ χωριοῦ.

Ἦρθον τὰ μεσούνητες ἡσυχίαν νὰ κλείσῃσιν μὲτι στὸ ἐπίτατο προγυμνᾶσπι τοῦ Μπάτρη. Ἡ κομπάνια δὲν ἔπαυε νὰ γυμνᾶσῃ ἀπ' τὸ σούρουπον ποῦ ἔφεσαν κι' ὁ ἀνεμος φυσοῦσε δυνατὰ, ἐφύωντες κάθε τόσο κι' ἀπὸ τῆς κομπάνιας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Διάσελου. Σκοτεινισμὸν τὸ χωριό, μετ' οὗς τρακοῦσος τοσπασίης γιὰ πλῆθυνσῆ, περιεμνε τὸν παπα-Πέτρο ἀπ' τὸ Παρεοσιεῖσμου τῶν στοναχωριῶν ποῦ ἔφραταν μετ' τῆς μούλα του ἀπὸ μιάμηνη ὥρα κακοτράχαλο δρόμο γιὰ νὰ φέται τὰ ἐγκώματα καὶ νὰ ράβη τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ μετ' ἀκριβὸν ὄρωμα ποῦφες μὲτ' τῆς ἑσπ. ἀπ' τὴν Ἀθήνα.

Ὅτ' εἶταν δύο καί τέταρτο, ὅταν ἀκούσθη ὁ κύπρος τῆς μούλας τοῦ παπα-Πέτρο καί τρεψάνοσαν τὰ πρῶτα φῶτα στὴν ἀνατολικὴ πλάγια τοῦ Διάσελου λίγα λεπτὰ κι' ἀκούσθηκε τὸ ραγιζιμάνο σημάτω τ' Ἀπ'Δημητρίου νὰ καλεῖ τὸ χωριὸν τῆς λιτανείας. Ἐπύνησαν τὰ τοσπασίεπουλα καί ἦρθον τῆς ἀγκύλας οἱ μεγάλοι γιὰ τὰ σκυλιά, σκώθηκε κι' ἡ Μαρία μετ' ἄντρα τῆς γιὰ τὴν μεγάλῃ στιγμῇ καί οἱ λίγο γιόμισαν πρὸς τὰ στασίδια καί τὸ μετακλῶν τ' Ἀπ'Δημητρίου. Ἐψαλλε πλᾶσι στὸν Ραφτογιώργου ἡ Μαρία τῆς ἔζηε ἰν Ὄφωρ, τὸ «Ἄξιον Ἐστί» καί «Αἰ Γενναί Πῶσαι...» καί ἔπυνησαν ἀπ' τῆς ἀγκυροσῆς καί τῆς σπηλῆς τ' ἀγριοπελιστρά κι' οἱ μελικοσυνοῦν νὰ ἰσχυροῦν τὸς καλιεβισμοῦ μετ' οὗς σῆσος τοῦ δεσποτῆ τῶν Πάντων ποῦ ἔβγαλε νεκρὸς γιὰ ν' ἀγιάσει τῆς ρεματῆς καί τὰ

βράχιον στὸ λόγγο τοῦ Διάσελου. «Μεγάλη ἡ ἀγιωνύνη σου παπα-Πέτρο...», ψῆθορε πολλές φορὲς ὁ Μπάτρης μὴ ὑπομένωτας νὰ φθάσι τὸν πιστὸ λειτουργὸ τοῦ Παρεοσιεῖσμου, ποῦ ἔτρεχε στὰ μοναστήρια τοῦ χωριοῦ μετ' ὀμιατῶ κι' ἔβλεπε τοὺς βλάγγους νὰ φομῶνουν πίσω σ' ἀπὸ τὴν ἀνάστη γρασμῆ. Ἐρῆσθη κι' ὁ ἀνεμος ὅλα τὰ κίρια τοῦ Ἐπίταριου, κι' ἔκλινα ὁ οὐ βοσποῦσος οἱ τοσπασίητες, γιὰ νὰ πᾶσι πιχτῶ τὸ σκοτάδι καί ν' ἀκούσθῃ ὁ Μπάτρης κοναφτόντορας ἐπὶ λιθάρια κίπ ποῦ δοκῶμε τὸ «Κύριε Ἐλῆσον...» τοῦ παπᾶ.

Πρῶτος γύρισαν ἐπὶ τὴν Ἐκκλησίαν ὁ παπα-Πέτρο κι' ὁ Ραφτογιώργου μετ' τῆς Μαρίας. Μὲτ' ἀπὸ τὴν τελετὴν πλανοῦσαν ἀκόμα στὸ χωριό, ἀκολοῦθῶντες τὸ μονοπάτι ποῦ διέρρηκε ὁ παπα-Πέτρο μετ' ἄντρα τῆς Ἐπίταριου. Τελευταῖος ἀπ'

δλους ο Μπάμπης, άναβε κάπου-κάπου το κερι με τόν άναπτήρη που για να μη γκαρμιασε και να γυρισε στον Άη-Δημήτρη. Πάρασε λαχνοσυρισμένος κάτω απ' τόν 'Επιτάφιο, τέλειτατος αυτός απ' δλους, κι έκαμε συγχνημένος τό σταυρό του στην άπόλυση. Η Μαρία έλεγε σε βάλασσα εύτυλιος όταν εκπαιερπίστηκαν στο προαύλιο της 'Εκκλησίας με τό ηρώμαρα και πήραν τό δρόμο του γυρισμού στό προγονικό δίπαστο σπίτι του Μπάμπη.

* * *

Κόσπασε ο άνεμος τή νύχτα της 'Ανάστασης κι' έλαμωσν ο αέρανός με ώρα πριν τά μεσάνυχτα. Κατέβαινε απ' τήν άνατολή με ά μεγάλη σειρά από Παραδεισοπλάστες κι' άνθιβαινε απ' τή δύση άλλη άπέλειωτη σειρά από Διαπείριτες. Τίποτα δεν άκούγονταν στην άπείριτη σιγαλά της άστρολαοαμένης νύχτας κι' ο άδω πνεύμας βόδιζαν σιωπηλά, ή μία στό κάτωφωρο κι' ή άλλη στό άνωφωρο βροαίει που ένοια τά δυο χωριά. Τά κίτρινα άνωφωρία που βαστοούσαν έκαναν τόν ορανό να φεγγίζει και τά τσακάλια σφύριζαν στις λαγαοείες, βλεπόντας τό όραμα κι' άκούγοντας τά βελδωματα απ' τά μαριτριά της στανοχωριτικής κοιλιάδας.

'Οπτασία μαγευτική μέσα στον άπόκοσμο έπαιούτο χόρο που γεννήθηκε ο Μπάμπης και γιούσος ή Μαρία. Κατέβαιναν κι' άνθιβαιναν οι πορπες με χιλια κεριά να τρωμορβάνουν και γέμιζαν οι αισθήσεις από μαγεία τ' Απριλιού και χυμώσι της άνοιξητικής λατρείας σ' 'Εκείνον που στωαρόθηκε για τή σωτηρία όλόκληρου του κόσμου. Στή μέση της διαδρομής, πάνω στό σύνορο του λόφου, περίησε βουβός ο παπα-Πέτρος, με ορθιστές τής τρείς άσπρες λαμπάδες. Πλάι του ο Ραφτογιώργος υψιφύριζε τ' άναστασια τροπάρια για να μη τά ξεχάσει και τά παιδιά ψάλλι-

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΑΣ ΚΙΝΗΣΗ

Ε Νημεριτών έπιστολιών στοχειών τά όποια έπίθεσησν ύπ' άμιν ήμώσν ο άριθμός τών έξων έπισκεπτόν τής χώρας μας κατά τούς έτους-σπαρος πρώτους μήνος του τρέχ. Έτους 1961 άντλήσν εις 106.680 έπισκέπτες, ή 90.573 και 80.698 τών άντιστοίχων μηνών τών προηγουμένων έτων 1960 και 1959 σημειώσασν ούτω σφύριαν κατά 18% και 36% περίπου. Ο άριθμός ούτοι άναλύονται ώς άκόλουθος:

	1961	1960	1959
Ίαν.	13.916	11.278	11.161
Φεβρ.	13.630	12.207	11.550
Μάρτ.	30.678	19.549	25.417
Άπρ.	48.456	47.539	32.570
	106.680	90.573	80.698

ζαν τούς όμους που δ' άκολουθούσαν τό μεγάλο μήναμα. Καί κοινά στό μεσάνυχτα συστατήθηκαν οι άδω πορπες με τούς Παραδεισοπλάστες και τούς Διαπείριτες κι' έγινε πηχτό σκοτάδι. Οί χωρικοί έβρισαν τά κεριά κι' έτοιμασαν τής μεγάλες άσπρες λαμπάδες, περιμένοντας τόν παπα-Πέτρο και τό Ραφτογιώργο να διαβάσουν στό βαμμένο φώσ του κεριού τους τής ψαλωοείας που άόραριαν στό ποήτη άγγελο.

'Εγινε υψιλή σιγή, σταμάτησαν κι' οι άναπνοές όταν ο παπα-Πέτρος άνέβηκε στό μεγάλο λιθόρι του λόφου. Καί έσπινικά άναψε τής τρείς λαμπάδες ο παπάς και τής σήμασε ψάλλε. Διάχυονας τής άπόκοσης σιγή με τό κάλεσμα «δείτε λάβετε φώσ...». Άμύρτες άσπρες λαμπάδες άναμων σιγά-σιγά και τό ήμισμα της άγάπης και τό λυτρωμο άντήχησε δυνατά:

Χριστός Άνάστη ή νεκράν, θανάτω θάνατον πατήσας, και τοίς έν τοίς μνημύσι Ζώην χαρισάμενος Ι...

Οί καμπάνες του Διάσελου και του Παραδεισοπούλου έρχονταν τό σκοτάδι ανακρίνοντας τό μεγάλο άγγελο στους βράχους και τής λαγοαρισμένους ρεματιές, πολλά φώτα άναμων κάτω στις στάσεις και τρία άναμματα άόμαρα τρι-γύρο λαμποφύγιζαν όπωσ έλαίνο με τόν παπα-Πέτρο τούς Διαπείριτες και τούς Παραδεισοπλάστες. Συγκινηρόθηκαν και οι κείνα τά ύψωματα, τά κοινικά χωριά που σύνορμα και τά σημερινά έστιλιαν τούς ήχους για να υψωθούν κι' έλαινος του Παραδεισοπούλου και του Διάσελου και να μπορούσαν να φτάσουν ώσ τόν Πανθιμιουργό που ύμνωσασν άδελαιρη ή περιοχή με τά στανοχώρια. Άμύρτες φωνές άνατάμωσαν πάνω στό λόφο και πολλές έκαστοπόδες χιλια έβαλλαν τό χροιστό Άνάστη καθώς τσοιγυρίζονταν τό κόκκινα σιγά και βροντοειώς ή καρμινίτα του ένωμοτάρχη του Διάσελου, μόνο άρμόδιου να συνεχίσει στό στανοχώριο τό ήθιμο των πυροβολιωνών όστερα απ' τήν άπαγορευτική διαταγή του Δικαιητή Τάσας και τόσα χροισα. Ριγήσαν οι κεριάδες τά ήσπασαν και άπόσπάρτηκαν φίλοι και έθιφοι όταν ο Ραφτογιώργος, με τή γάριχη γλυκιά φωνή του, έλεγε Δοκρυσμένους τό «'Αναστόσεως ήμώσν και λατρυσιώδων τής πατρυγείας...». Φίλασε πολλάς φορές ο Μπάμπης, τή γλυκεία κι' έκωστική απ' τό πανόραμα Μαρία του και ζήτησε χιλίες φορές συγχωρήσει απ' τό Χριστό που έσωσε τόν κόσμο από τήν άμαρτία με τό τριήμερο πάθος του και τήν 'Ανάσταση. 'Ορκίστηκε δοκρυσμένους πώς δεν θα έναμύρτησε παραβάνοντας τήν έντολή του Θεοπρόση, κι' άκούσθησε τεπεινός και συντριμμένος τήν ποση με τούς Διαπείριτες που κατέβηκε με τής λαμπάδες άναμωμένες. Στο όρμω της έπιστροφής ζήτησε πολλές φορές τά ζεστά δόχτυλα της Μαρίας και γέμισε ή ψυχή του άγαλλίαση για τό Θεό κι' ένθυμασμένη για τή γυναίκα του που τόν έκαμε να ζαναήσει τ' άληθινά παιδικά του χροισα, να υιώσει τόσο ποσειά τ' άνιστερο ήμισμα της άγάπης και του λυτρωμο έκεί πάνω στό Διάσελο, τό χωριο που άναστήτετο προγραμμάτι ο λυτρωτής και φοιτηγνώστης ο ένδραμτος, ομοιοι κι' άν έλας.

(Συνεχίζεται) ΧΑΡ. Θ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Το NEW CHROM SILVER PLATE

Είναι τό μοναδικόν ύπόσν συντηρούσων, φρεσκαρισμάτος και έπαυγυρωσέος είδός: δέ άργύρου και έπαυγυρων. Έκ χρυμιών, νικελ και άλμπαξ. Είναι έπομωδες άπαρτίθεντά τά ξενοβοχεία, κέντρα πολυτελείας, Κληνικές, 'Επιστημονικά 'Εργαστήρια, 'Αργυροχρυσοεία, 'Εκδορήσεις, 'Ατμόπλοια, Αυτοκίνητα κλπ.

Το Νιού Χρόμ Σίλβερ Πλέιτ έπαναφέρει τ' άντυξιέμενα, δσουδύποτε και άν είναι μαυρισμένα ή έχουν κατεστραμμένην έπαυγυρωση, εις τήν άρχικόν τών κατάστασιν δι' εύκόλο τριβής με άπλό βαμβάκι. Δέν φθείρε, ούτε κακ' έλάττυνον τήν έκφάνειάν, όπως συμβαίνει με τ' άλλα σελβήρια, δίδει δέν περιέχει υδράργυρον και δέξιν. Παρέχεται ά δωρεάν δείγματα προς δοκιμήν.

Άντίποι έν 'Ελλάδι: Ε.Ν. ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ και ΑΦΟΙ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ - ΣΡΟΛΟΓΙΑ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ 34, — ΤΗΛ. 21-584 ΑΘΗΝΑΙ — Κ. ΒΑΖΟΛΙΑΣ, ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ, ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΑΟΥ 37-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ

ΣΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΣΤΥΠΟΣ ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ
Χαριστόν 16 - Αθήνας

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΤΖΗΡΑΪΤΗΣ
Ρήμα Σφραγίδ 25 - Αθήνας

DIN

Ο καλός ύπνος έχει μεγάλη σημασία σε κάθε ταξίδι και τα σεντόνια ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ εξασφαλίζουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις ενός ξεκούραστου ύπνου...

Συγχρόνως, συμφέρουν στην επιχείρησή σου τα χρησιμοποιήσιμα, γιατί είναι σεντόνια δοκιμασμένης αντοχής. Γερά στο πλύσιμο και με ανεξίτηλους χρωματισμούς.

ΠΕΤΣΙΕΤΣΙ - ΛΟΥΤΡΟΠΑΝΑ

Από το καλύτερο βαμβάκι - Από τα καλύτερα νήματα.

Μέχρι τότε, όλοι οι υφασματουργοί φέρνουν, ή

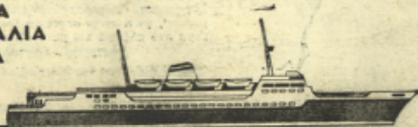
ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε.

ντύνει, στολίζει, νοιοσυρρεύει!

Δ/Π ΙΩΝΙΑ
 Δ/Π ΛΥΔΙΑ
 Δ/Π ΜΑΣΣΑΛΙΑ
 Δ/Π ΜΗΔΙΑ

Φερρυπότ Δ/Π "ΕΓΝΑΤΙΑ"
 ΒΡΙΝΔΗΣΙΟΝ - ΚΕΡΚΥΡΑ - ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ - ΠΑΤΡΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ Δ.Ε.

ΞΕΝΙΑ

ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΒ'

ΑΡΙΘ. 48

ΙΟΥΛΙΟΣ 1961

Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΑΝΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΑΠΟ τās ίδιās αὐτās στήλας, τοῦ προηγούμενου τεύχους μας, ἐκάναμεν μίαν σύντομον ἀνασκόπησην τῆς τουριστικῆς προσπάθειας εἰς τὴν χώραν μας, τῆς ὁποίας τὴν ὕψην, τὴν ἐκτασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν σκοπιμότητα, σαφῶς καθορίζουσι καὶ ἐμφανῆ καθιστοῦν ἤδη ἐκδηλώσεις ἐμπρακτοὶ καὶ δὴ ἔργα ὑποστατὰ καὶ ἄλλα εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐκτελέσεως εὐρισκόμενα.

Ἐκατὸν εἴκοσι τρία ἔργα, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις ἀπεφασίσθη εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἐν λόγῳ προσπάθειας — περιλαμβανόμενα εἰς δύο πίνακας, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἰς κατεχωρήθη εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος μας καὶ ὁ ἕτερος καταχωρεῖται ἐν συνεχείᾳ τῶν γραμμῶν αὐτῶν — καὶ πλὴον καὶ πέραν τούτων πλείστα ἄλλα, τὸν αὐτὸν ἐξυπηρετοῦντα σκοπὸν καὶ ὄχι μικροτέρας σημασίας καὶ ἐκτάσεως (ὡς τοιαῦτα ψυχαγωγίας, διαμορφώσεων, ἐξωφραϊσμῶν, ὑποδομῆς κλπ.) συνθέτουσι, εἰς τὴν ἀντίληψιν παντὸς ἀντικειμενικοῦ κριτοῦ, ἀσφαλῆς μέτρον κρι-

σεως καὶ ἐκτιμήσεως τῆς εἰρημένης προσπάθειας καὶ γενικώτερον, περὶ τῆς πολλαπλῆς σημασίας τὴν ὁποίαν εἰς τὸν τομέα τοῦ τουρισμοῦ ἀπέδωκεν ἡ Κυβέρνησις καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἐξεδήλωσεν ἵνα, τὰς συναφεῖς σκέψεις τῆς καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος πολιτικῆν τῆς, εἰς πράγματα μετουσιώσῃ.

* *

Πράγματι, καθολικὸν γνώρισμα τῆς τε καταβληθείσης καὶ τῆς καταβαλλομένης ἐμπράκτου προσπάθειας καὶ διαπίστωσις ἀψευδῆς, ἐντεῦθεν ἀβιάστως ἀπορρέουσα, εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνησις, τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ τῆς καὶ τῶν συνεργατῶν τούτου εισηγουμένων : α) πλήρως κατενόησεν ὅτι ὁ Τουρισμὸς δύναται ν' ἀποτελέσῃ πολὺτιμον πόρον τῆς οικονομίας μας, β) ὀρθῶς διέγνωσεν ὅτι ὁ Τουρισμὸς, ἀκριβῶς διότι «θέτει τὸν ἄνθρωπον εἰς ἐπαφὴν μὲ νέους

Αριστέρα 6 Πρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. Κ. Καρμακλήης εις μίαν των αθλοσάλων του Τουριστικού Ξενοδοχείου της Πάργης του οποίου τα Έγκαίνια ετελέσθησαν χθες επίσημα τελετή την 17ην λή. μνός Ιούλιου. Εις την ίδιαν φωτογραφίαν διακρίνονται ο Ξενοδοχικός Προεδρίας Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσατσός, ο Αρχηγός του Αιαιού Κόσμου κ. Κ. Τσαλδάρης και ο Γεν. Προμηθεύς του Ε.Ο.Τ. κ. Ν. Φωκιάς. Δεξιά, ο κ. Γατσός κέρρει συμβολικώς την έναρξιν της λειτουργίας του αυτού ως άνω Ξενοδοχείου. Εις την φωτογραφίαν διακρίνονται ο Αντίεδρος του Ε.Ο.Τ. κ. Γεω. Κουτσογιάννης ο κ. Φωκιάς και ο Δ/ντής Επιστάτης των όπν του Ε.Ο.Τ. άνεργησιών Τουριστικών Κατασκευών κ. Άνδρ. Πατριδής (κράται την κωνόλοκον ταινίαν)

τρόπους ζωής, καλλιέργει το πνεύμα του και εύρνει τὰ ενδιαφέροντά του », δύναται ν' αποβή πολιτιστικῶς παράγων ἐκ τῶν σημαντικωτέρων, γ) ὀρθῶς ἔκρινεν ὅτι ἡ Ἑλλάς ὠφείλει νὰ υιοθετήσῃ τὴν ἀποψιν ὅτι κατέστη χώρα ἱκανὴ νὰ βαθίσῃ μετὰ τῶν ἄλλων τεχνικῶς προοδευμένον χωρῶν τοῦ κόσμου καὶ ν' ἀποτελέσῃ ἐνεργὸν τμήμα μιᾶς οἰκονομικῆς ἐνότητος, πράγμα τὸ ὁποῖον θὰ τὴν καταστήσῃ ἱκανὴν νὰ ἱκανοποιήσῃ ὁλόκληρον τὴν κλίμακα τῶν ἀναγκῶν μιᾶς πολιτισμένης ζωῆς», δ) ὀρθῶς ἔξετίμησε καὶ ἠξιολόγησε τὰς τοῖριστικὰς δυνατότητας τῆς χώρας καὶ ἔκρινε περὶ τῶν μέσων τῆς μείζονος ἀναπτύξεως καὶ ἀξιοποιήσεως τῶν καὶ ε) ὀρθῶς ἔκρινεν ὅτ ὠφείλει ἐν τάχει, νὰ προγραμματίσῃ τὰς συναφεῖς σκέψεις τῆς καὶ ἐν τάχει ταύτας εἰς πραγματικότητα νὰ ἐνσαρκώσῃ, ἀδιαφοροῦσα ποδ- πᾶ-

σαν ἀντίθετον γνώμην, ἐνέχουσιν διασταχμοῦς καὶ ἐπιφυλάξεις, ἀποτελοῦσας, ἐν τελευταία ἀναλύσει, τὸν σπέρην διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀναληφθείσης προσπάθειας καὶ πάσης ἄλλης δημιουργικῆς τοιαύτης. Διότι, χωρὶς ἀμφιβολίαν, ἐάν το αὐτῇ, πρὸς τὴν ἀντίθετον γνώμην δὲν ἐξεδηλοῦτο ἀδιαφορία, τὰ ὅσα μέχρι σήμερον εἰς τὸν ἐν ὄψει τομέα ἔγιναν θ' ἀπὸ τῆς δεκαετηρίδος ὁλοκληρῶς καὶ ἡ τουριστικὴ τῆς χώρας ἀνάπτυξις καὶ προαγωγή εἰς ἐπίθετον ἀντάξιον τῆς ἱστορίας, τῆς φήμης καὶ τῶν τουριστικῶν ἐνδιαφερόντων τῆς καὶ μάλιστα τοιαύτων ἐπιτρέπον διενθῆ αὐτῆς προβολήν, δύνοιον θὰ παρέμενε ἀπραγματοποιήτων. Ἐν τούτοις, ἀπορρίπτοντες πᾶσαν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀντίθετον γνώμην, δὲν θεωροῦμεν ὅτι ἀσυζητητῶ ἀπαρδέκτους τὰς ἀκουσθεῖσας ἐπ' αὐτοῖς ἐπικρίσεις. Ἐδραῖος ὅμως πιστεύομεν ὅτι, ἀδιαφόρως τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, ἢ τε σημασία καὶ ἢ ἀξία τούτων, ἐν πολλοῖς, εἰ μὴ ἐν ὅλῳ, διαβλητὰ θὰ εἶναι ἐάν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ διατύπωσις τῶν δὲν χωρῆσιν ἐν ὄψει καὶ μετ' ἐκτίμησιν τῶν προεκτεθέντων.

Τὸ Τουριστικὸν Περίπετον τοῦ Ἀντιρίου, τὸ ὁποῖον διαθέτει ἰσχυρότερον, μὲρ κλπ. Ἐπιμακίριον θεωρεῖται ἡ ἀποπεράτωσις του καὶ ἡ θέσις του εἰς λειτουργίαν.

Κατοχοῦμεν ἐν συνεχείᾳ τὸν Β' Πίνακα τῶν ἔργων νὰ ὁποῖα ἐπιγραμματικῶς ἐν Ε.Ο.Τ. Ἐκ τούτων ἄλλα μὲν ἀπεπερατώθησαν, ἄλλα εὐρίσκονται εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐτελέσεως καὶ ἄλλα ὑπὸ δημοπράτησιν ἢ μελέτην. Τῶν ἔργων αὐτῶν τὰ σχεδία ἐξέπονηθησαν ὑπὸ ἀρχιτεκτόνων ἰδιωτῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνήκουν εἰς τὰς Τεχνικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ε.Ο.Τ.

1.—Ξενοδ. ΑΑ ΠΑΡΗΣΩΝ. Δομ. 110 ἑκατὸν ἐκίλινα μὲ 18. λευτέρη ἢ ντιός. Ἐπιμακίριον. Μίμρ. Κατωκία Ξενοδοχίου. Πρόβλεψις κατασκευῆς στοβίου βενθίνης καὶ ἐγκαταστάσεως τηλεφωκῆ. Ἐπίθῃ εἰς λειτουργίαν ὑπὸ Ἐδρε-

Α.) Το Ελληνικό «φάρου-μπίου» «ΕΓΝΑΤΙΑ», την Ελληνική Μεσογειακή Γραμμή (ΕΑΜΕΣ), διά του οποίου επιχειρηματοποιήθη, από τον ήμισυ του π.έ. 1960, η τουριστική σύνδεσις ΙΤΑΛΙΑΣ-ΒΑΛΚΑΝΩΣ ήτις θεωρείται ότι ένα εκ των μεγαλύτερων τουριστικών επιχειρημάτων του Ε.Ο.Τ., δεδουμένου ότι δι' αυτής η Χώρα μας, άπρωταπόστασος όσας τάς, κατέστη προσιτή εις τήν εφίπρην εφορμάειν τουριστικά κέντρα. Χάρη της έξυπναρτήσεως της εν λόγω συνδέσεως κατασκευάσθησαν υπό του τελευταίου τούτου η φρονιδή αυτού εφορμάτης μορφή λιμενική και τουριστική εγκαταστάσεις, ξενοδοχεία, μύσας και άλλα σταθμά (εις τήν Ηγουμενίτσαν, Γιοάννινα, Άρταν, Άχελών, Μεσολογγίον κλπ.), εβελτιώθη τή ύπαιθρία των όδων δίκευσι κ.κ.τ. Το «ΕΓΝΑΤΙΑ» δά έκτελή κατά τήν τρέχον έτος 3 έθρομητάς έθρομητάς μεταξύ Πρίντζεζι-Κερκίρας-Ηγουμενίτσας-Πατρών. Είναι νεότευκται και θεωρείται έκ των μεγαλύτερων και καλύτερων εν ενεργεία «φάρου-μπίου», χωρητικότητος 4.300 περίπου τόνοιου, με όιας τήσ συγχρόνως άνεσις και μεταφορική ικανότητος 15 πύλων, 100 έπιβατικά άποκρίνουα και όπια 750 έπιβατικά Παράλληλα, από του λήξ. μύσας Ισουλίου, έβήθη εις λειτουργίαν κέντρον τήσ πάροιστος έξυπναρτήσεως τήσ αύτης δά ένα συνδέσεως, τή προσηγόνο άνεσις τήν επί Ιταλικών καταγεγραμμένων «φάρου-μπίου» «ΑΔΡΙΑ» τήσ «ΑΔΡΙΑΤΙΚΑ», τήσ αύτης περίου μεταφορικής ικανότητος με τή πρότιν, πολυτέλειαν και με πολλάς άνεσις. Τήσ, σημειομεν ότι υπό του Ε.Ο.Τ. έχει προγραμματισθή ή παραγωγή έτέρων έξ τουριστικών σκοπών μικτής μορφήσ διά των οποίων δά έξυπναρτήσιν νεοιστικά τουριστικά κέντρα τήσ χώρας μας. Β.) Το Τουριστικόν Ξενοδοχίον τήσ Τσαγκαράδας (Πηλιού) άνεσις 45 κλινών. Διατίθεται έπισητέριον, μπάρ, βεράνδης και όιας τήσ συγχρόνως άνεσις ΑΙ σχετικαί μελέται έξυπνωθήσαν υπό του άρχιτέκτονος κ. Χαρ. Σραβίλου. Θεωρείται έκ των ύποδειγματικών εγκαταστάσεων και έξυπναρτή, κατά τήν θερμάν περίου, τήν προς τή Πήλιον τουριστικήν συγκοινωνία. Λειτουργεί δι' άντιπιστάσεως του Ε.Ο.Τ

τιωσ έπαρίας εις τήν παρεχόμενη ή εξυμνήθησιν. Μελέτη έκτέλεσις υπό άρχ/κτονος κ. Π. Μιλώνη.

2.-Ξενοδ. Β' «ΙΑΡΝΗΣ» (Σανταρόριον) Δομ. 161 (κλ. 300) έξάν 71 με ύδ. λουτρών ή ντούς και 90 κοινόχρηστα. Ύποιστάριον. Μπάρ, κατοικία ξενοδόχου. Τελεί υπό έκτέλεσιν. Μελέτη άρχ/κτονος κ. Σ. Μπουνίου.

3.-Ξενοδ. Α' εις ΔΕΛΦΟΥΣ Δομ. 21 (κλ. 46) άπαντα με ύδ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Έβήθη εις λειτουργίαν. Μελέτη άρχ/κτονος κ. Δ. Πικιώνη.

4.-Ξενοδ. Β' ΣΚΥΡΟΥ Δομ. 22 (κλ. 38) με λουτρό ή ντούς ύδ. ή κοινόχρηστα. Ύπο. Μπάρ. Λειτουργεί υπό τήν εξυμνήθησιν άνεδοχού. Μελέτη άρχ/κτονος κ.κ. Δοξιάδη-Σάκερη.

5.-Ξενοδ. Β' ΛΑΜΙΑΣ Κλ. 70 με πρόβλ. έπισετ. άπαντα με δ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Ύπό μελέτην άρχ/κτονος κ. Βασιλακίου.

6.-Ξενοδ. Α' ΝΑΤΦΑΙΟΥ Δομ. 47 (κλ. 79) άπαντα με ύδ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Κιτωκία ξενοδόχου. Λειτουργεί δι' άνεδοχού. Μελέτη άρχ/κτονος κ. Κραντιώλη.

7.-Ξενοδ. Γ' ΠΑΤΜΟΥ Δομ. 18 (κλ. 33) άπαντα με ύδ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου. Ύπό μελέτην άρχ/κτονος κ. Μ. Δάλλη.

8.-Ξενοδ. Α' ΠΑΤΡΟΥ Δομ. 55 (κλ. 100) άπαντα με ύδ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Ύπό μελέτην άρχ/κτονος κ. Κουτούρη.

9.-Ξενοδ. Β' ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ Δομ. 40 (κλ. 80) άπαντα με ύδ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου Ύπό κατασκευήν βάσει μελέτης άρχ/κτονος κ. Κισοίκη.

10.-Ξενοδ. Β' ΣΚΙΑΘΟΥ Δομ. 30 (κλ. 60) άπαντα με ύδ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου, υπό μελέτην άρχ/κτονος κ. Μιχαλά.

11.-Ξενοδ. Β' ΠΑΡΓΑΣ Δομ. 4 (κλ. 8 με πρόβλ. έπιστάσεως εις 25). Ύδ. και κοινόχρηστα λουτρό ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Μελέτη άρχ/κτονος κ.κ. Στάρα-Γουκασιώη.

12.-Ξενοδ. Β' ΟΥΡΑΝΟΠΟΛΕΩΣ Δομ. 22 (κλ. 44) άπαντα με ύδ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Κατ. Ξενοδόχου Ύποιστεν προς λειτουργίαν δι' άντιπιστάσεως του Ε.Ο.Τ. Μελέτη άρχ/κτονος κ. Σακελιώρη.

13.-Ξενοδ. Β' ΒΑΪΣΣΗΣ Δομ. 21 (κλ. 35) άπαντα με ύδ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου. Μελέτη άρχ/κτονος κ. Ρίζου.

14.-Ξενοδ. Β' ΧΑΝΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ Δομ. 35 (κλ. 70) άπαντα με ύδ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου. Μελέτη άρχ/κτονος κ. Κουτούρη.

15.-Ξενοδ. Β' ΠΑΡΟΥ Δομ. 19 (κλ. 38) με ύδ. και κοινόχρηστον λουτρών ή ντούς. Ύπο. Κατ. Ξενοδόχου. Λειτουργεί υπό τήν εξυμνήθησιν άνεδοχού. Μελέτη άρχ/κτονος κ. Καψακίλη.

16.-Ξενοδ. Β' Γ' ΣΙΦΝΟΥ Δομ. 20 (κλ. 38) με ύδ. και κοινόχρηστον λουτρών ή ντούς. Ύπο. Κατ. Ξενοδόχου. Μελέτη άρχ/κτονος κ. Παπαγεωργίου.

17.-Ξενοδ. Α' ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ Κλ. 40 άπαντα δομ. με ύδ. λουτρών ή ντούς. Ύπο. Μπάρ. Κατ. Ξενοδόχου. Προ-μελέτη άρχ/κτονος κ. Αντωνιάδη.

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ; ΞΕΝΩΝ «ΞΕΝΙΑ»

Λειτουργεί

Άπό 1ης Ιουνίου—Τιμή κλίνης 8ρχ. 30.

"Αποφίς τῶν Τουριστικῶν Συνεδιοσείων τῆς Ἀκροπόλεως," τοῦ ὁποῦ τοῦ ἐργαζία τῆς λειτουργίας ἔγιναν τὴν 17ην ἡμέραν τοῦ Ἰουνίου. Ἐπίσημους 58 θεμελιῶν (ὀλίγους 98) ἀπάντων μετ' ἰθακίτην λατῶν ἢ νεῶν, ἐπιτηγόρων, μπαρ, ὑπαίθριον χορευτικῶν κέντρων κ.λπ. Ἡ ἐκτελέσεισ τοῦ ἀσφαίται ἤδη ὑπὸ τοῦ Ε.Ο.Τ. 81' αὐτεπιστοσίαι.

18.—Μοστέλ Β' ΒΥΤΙΝΑΙΣ Δωμ. 20 (ὄλ. 40) μετ' ἱθ. λατῶν καὶ νεῶν. Ἔστ. Μπαρ. Πρώτα. Σταθ. Βελόνες Κατ. Ξενοδόχου Μελέτη ἀρχ/κτενος κ. Μπίτσιου.

19.—Μοστέλ Β' ΜΑΚΡΥΓΑΜΜΟΤ ΘΑΣΟΥ. Δωμ. 70 (ὄλ. 140) μετ' ἱθ. ἢ καιν. λατῶν ἢ νεῶν. Ἔστ. Μπαρ. Ὑπὸ Μελέτην ἀρχ/κτενος κ. Τσιούσις.

20.—Τοῦρ. Περιπέτερον Αἴ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (Ἀκροπόλεως). Μπαρ. Λειτουργεῖ ὑπὸ ἀνάδοχον. Μελέτη ἀρχ/κτενος κ. Δ. Πικιάνη.

21.—Τοῦρ. Περιπέτερον (Ἰστ. ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ). Ἔστ. Λειτουργεῖ ὑπὸ ἀνάδοχον. Μελέτη ἀρχ/κτενος κ.κ. Βουρίκας, Βασιλειάδης, Σκουλλάριου.

22.—Τοῦρ. Περιπέτερον ΟΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑ (Δελφῶν) Δωμ. 7 (ὄλ. 9). Ἔστ. Λειτουργεῖ ὑπὸ ἀνάδοχον. Μελέτη ἀρχ/κτενος κ. Π. Πικιάνη.

23.—Τοῦρ. Περιπέτερον ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ Ἔστ. Μπαρ. Κατ. ἔκματ. τοῦ. Ὑπὸ οὐκατοσκείν, μελέτη ἀρχ/κτενος κ. Παλαγεωργίου.

Τὸ πράγματι εὐρὸ καὶ ἐντελής νεὸν εἰς σύλληψιν Πρόγραμμα Τουριστικῆς Ἀναπτύξεως τῆς χώρας μας βασίζεται εἰς ὀρισμένους βασικάς ἀρχάς, τὰς ἀκολουθοῦσι :

1.—Ὁ Ἑλληνικός Τουρισμός δὲν θά ἔπρεπε πλέον νὰ βασίζεται μόνον εἰς τὰ Ἀρχαία Μνημεῖα, ὡς ἐγένετο εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ ἔτιση νὰ εἶδῃ ἔμφανιν εἰς τὰς φυσικάς καλλωπιάς τοῦ τοπίου μας, αἱ ὁποῖαι ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν νιάν κλίμαν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν φύσιν, καὶ νὰ ὑπογραμμῆ τὰς συγχρόνους ἀνάσεις καὶ τὴν πολυτέλειαν τῆς ζωῆς.

2.—Ὁ Ἑλληνικός Τουρισμός δὲν θά ἔπρεπε, εἰς τὴν ἀρχὴν τουλάχιστον, νὰ ἀνευθύνεται τόσοσιν πολλὸν πρὸς τοὺς πολλοὺς πλουσίους, ἀλλὰ πρὸς τὰς μεσαίας τάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσιν σήμερον εὐρεῖαν βάσιν τοῦ διεθνούς Τουρισμοῦ. Διὰ τοῦτο θά πρέπει νὰ εἰσέλθῃ εἰς θέσιν νὰ προσεφωρῶμεν τὴν δυνατότητα εὐθηνῆς, ἀλλ'

Αἱ ΒΑΣΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ἀνέτου διαμονῆς, ἀναπαύσεως καὶ ψυχαγωγίας.

3.—Ὁ Ἑλληνικός Τουρισμός εἶναι κυρίως θαλάσσιος Τουρισμός, συνδεδεμένος μετ' τὰ θαλάσσια λουτρά, τὰ θαλάσσια σπορ καὶ τὰς θαλασσίας ἐκδρομάς εἰς τὰς νήσους.

4.—Δεδομένου ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ ἔχωμεν ταχεῖαν ἀπόδοσιν ἐκ τῶν ἐπενδύσεων διὰ τὸν Τουρισμὸν, τὸ κρῆτος ἀρκελεῖ κατ' ἀρχὰς νὰ ἐκμεταλλεῖται ἑπιτηγῶν τὰς ἤδη καθιερωμένας Τουριστικὰς περιοχάς, ὅπου ἡ τοιαύτη ἐκμετάλλευσιν δύναται νὰ ἔχη ἄμεσος ἀποτελέσματα. Παράλληλως πρὸς τὰς περιοχὰς αὐτάς, ἀλλ' εἰς δευτέραν κατὰ τὸ μέλλον ἢ ἕττον μοίραν, ἡ Κυβέρνησις θά ἐπιτελή τὴν δραστηριότητά τῆς

καὶ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ἄλλων περιοχῶν, κάπως ὀλιγώτερον γνωστών ἕως τώρα, οὕτως ὥστε νὰ δημομορρωθῆ διὰ τὸ μέλλον εὐερεῖα ποικιλία ἐνδιαφερόμενος ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Τουρισμοῦ, καὶ νὰ διευρυνθῶσιν αἱ μορφολογικαὶ καὶ πολιτιστικαὶ βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποῖων στηρίζεται.

5.—Ἰδίως εἰς τὸ δ, τι ἀφορρῶ τὸν Τουρισμὸν τῆς Κεντρικῆς Ἑλλάδος, ἐπιβάλλεται ἡ ἀνεπτυξίς τῶν ἀκτῶν τοῦ Βορείου Αἰγαίου, αἱ ὁποῖαι, καίτοι παραλαβάνουσι μερικὰ ἐκ τῶν ὀριωτέρων σημείων τῆς Μεσογείου, παρέμειναν ἀγνωστοί.

6.—Ἡ Ἑλλάς δὲν θά ἔπρεπε νὰ θεωρηταί σημειον περιηγιασμοῦ τῶν Τουριστικῶν ἐκδρομῶν, χώρα ὅπου ἔλασι αἱ Τουρίσται θά θέσουσιν τέλος εἰς τὸ ταξίδειόν των, ἀλλὰ σημειον ἐκκινήσεως διὰ τὴν εὐχάριστον Τουριστικὴν περιπέτειαν, ἀπερτηρία δι' ἄλλας Μεσογειακάς χώρας ἢ τὴν Ἑγγύς Ἀνατολήν.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α

Η ΑΝΩΝ. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΑΡΜΟΔΙΩΣ άνεκρινύθη ότι κατ'επίσημόν υπό τού Ε.Ο.Τ. τὸ καταστατικὸν τῆς ὑπὸ σύστασιν Ἁνωτάτου Ξενοδοχειακῆς Ἐταιρίας καὶ ἐξ ἀνεκρινέται ἡ ἀπαρσις τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Καρμανλῆ διὰ ν' ἀρχίσῃ αὐτὴ λειτουργοῦσα. Προσθίβεται συναρῶς ἐπὶ κεφάλαια τῆς ἐν λόγω ἑταιρίας ὁ ἀποτελέσων αἱ δῆλ λειτουργοῦσαι δι' αὐτεπιστολας τὸ Ε.Ο.Τ. τουριστικαὶ μονάδες.

Ἡ ἠΞενία, λαβροῦσα θέσιν ἐπὶ τὸ θέματος, ἄρα τῆ ἐκκολάφει τῆς πρὸς δημιουργίαν τούτου σκέψεως, διεβέβησε τὴν πλήρην πρὸς τοὺς ἀρμόδιους τοῦ Ε.Ο.Τ. ἀντιθέσιν τῆς ἐπιμαρτυρίας, ὑπερ τῶν ἀπέφωτον τῆς λόγου ὑποστατοῦ καὶ ἀδιαταράκτου βασιμότητος οἱ λόγοι, εἰ μὴ τὶ ἄλλο, ὅα πρέπει νὰ καταστήσων λίαν διαστακτικὸν τὸν πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὁποίου φέρεται ἐξαρτομένη τῆς ὡς ἄνω ἀτυχῶς σκέψεως ἡ ἐνδρασίως.

Δὲν δὲ ἐπαναλόθωμεν τοὺς λόγους αὐτοὺς, εἰς τοὺς ὁποίους ἄλλοτε καὶ ἄλλοι πολλοὶ δύνανται νὰ προσέθεσιν. Ὁ ἀρεσθότατον μόνον εἰς τὴν διατύπωσιν ὀρισμένη—ἀντιστοιχίω σκέψεως, ἦτις κριτικῶσας τὰς κυριώτερας πτυχὰς τοῦ θέματος καὶ ὡς ἀσφαλῆς ἀπερτρία ἐκκινήσεως χρησιμοποιουμένη, διευκολύνει καὶ διασφαλίζει τὸν σχηματισμὸν τῆς ὑγιεστερας ἐπ' αὐτοῦ κρισεως.

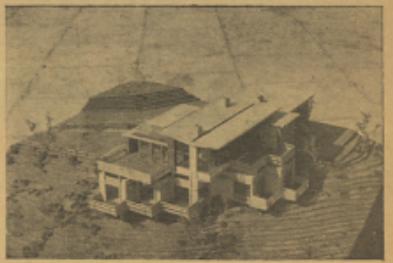
Αἱ εἰς τὸν Ε.Ο.Τ. ἀνίρκοσαι, καὶ ἰδιοκτησίαν, τουριστικὰ μονάδες χωρὶς τὴν εἰς δὴν κατηγορίας. Εἰς ἐκείνας τὰν ὁποίων τὴν ἐκμετάλλωσιν ἔχει παραχωρήσῃ, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφόμεν διαδικασίαν, εἰς ἰδιωτὰς ἐπιχειρηματίας, καὶ εἰς ἐκείνας τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος, δι' αὐτεπιστολας, ἐκμεταλλεύεται. Ἀπὸ τὰς πρώτας, χωρὶς ἀμφιβολίαν, ἀπομονοῦται, καὶ διὰ τὴν ἐνδρασίως τῆς λειτουργίας των, ὑπὸ μορφῇ μισθώματος, κέρδη καλύπτοντα τὸ τρίτον τὸν ἀκαθάριστων ἐλαφράων των, μὲ προστιθὴν προϊούσης ἀξίωσιν των εἰς σημαντικὸν ἐπίπεδον, κατ' ἀναλογία τῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως τοῦ τόπου ὅπου ἐπίσθη εἰς αὐτοὺς λειτουργεῖ, τῆς ἐνδοχόμενης ἐπεσπέσεως των καὶ τῆς ἐνδρασίως τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν των. Ἀπὸ τὰς δευτέρας (τὰς ὁποίας, προσθέτων, ἐξεπλῆξει ὁ ἴδιος καὶ συντηρεῖ, εἰς κολοσσιαίας ὀνομαζόμενος δαπάνας καὶ ἀπὸ τὰς ὁποίας ὀδερμὴν ἐξαιρουμένη) ἔχει ζημία, αἰτίνας βαίνων, ἀπὸ ἐτους εἰς ἔτος, ἀσθενόμενα ἀντὶ νὰ μειωθῆται. Δὲν ἀναπερέμεν ἀριθμὸς διότι οὗτοι μοιραῖος ὁ ἀποθὸν δημιουργικῶν ἐντυπίσεων, ἰκανὸν νὰ ἐπερτίωσιν τοὺς ἀναγκασίας μας πρὸς ἄλλας σκέψεις, εἰς τὸ ὅποιον οὐδέ τις ἀποβλέποντες. Διερωτώμεθα ὅμως κατὰ ποίαν λογικὴν ἢ κατὰ ποίον τὸ σκέπτεσθαι τρόπον, δύναται αἱ δικαιοῦται εἰς νὰ ἐπιβλῆ ἔστω διὰ τῆς ὑπαγωγῆς τῶν ἐν λόγω τουριστικῶν μονάδων καὶ τῶν ὑπὸ ἀποπερτίωσιν ἢ ἐπερτίωσιν τοιοῦτων εἰς ἀνώνυμον ἑταιρίαν, μὲ μέτοχον μοναδικὸν τὸν Ε.Ο.Τ., καὶ συμβολῆ εἰς ἀναρτήσῃ τὸν καθεστῶτες αὐτοῦ τῆς ζημίας; Κατὰ τὸ κοινὸς λεγόμενον «δὲν ἐβλάβει εἰς ἡ Μονοπωλιὰς βλάσονται τὰς ἄλλοις» ἀλλοίως ἔστω. Ἀντιθέτως ἡμεῖς ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι αἱ ἐπὶ τῆς ἐκμεταλλώσεως τῶν ἐν λόγω μονάδων ζημία ὁ ἀξίωσθαι εἰς τὸ κέρβον καὶ δι' ἄλλους λόγους ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς φυσικῶν εἶναι τὸ κόστος τῆς λειτουργίας των νὰ ἐπιβαρυνθῆ μὲ ἐξῆθα διοικήσεως τῆς ἀνώνυμου ἑταιρίας καὶ ἄλλας ἀπαραρτήσεως δαπάνας τὰς ὁποίας ἡ εὐρύθμος ...ἡ λειτουργία τοῦ μηχανισμοῦ τῆς συναπαρτίζεται.

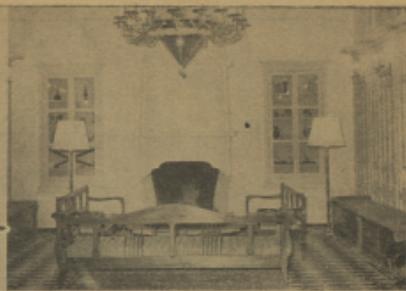
ΠΛΕΟΝ ὅμως καὶ πέραν τῆς σκέψεως ἡ ὁποία διατυπώσεται ἀνωτέρω, ἡ σύστασις ὑπὸ τού Ε.Ο.Τ. μὲ κεφάλαια τοῦ ἴδιου—εἰς τὰ ὁποία δὲν πρέπει νὰ προσδοκῆται ἡ προσθήκη ξένων ἐπιπέδων ἐν δημιουργίῃ τῶν προϋποθέσεως μέλλουσαι νὰ ἐπιτεροῦσιν τὴν ἀντὶ πινυκίου φραξῆς ἀποπερτίωσιν ὑπὸ τούτων τῶν πρώτων — ἀνώνυμου ἑταιρίας διὰ τὴν ἐκμετάλλωσιν

Ε.Ο.Τ. ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ Τῶν δι' αὐτεπιστολας λειτουργοῦσων τουριστικῶν μονάδων

δημιουργεῖ καὶ ἄλλο ζήτημα, ἰκανὸν νὰ ἐξεργεῖ εἰς ἐπανάστασιν ἄνω τὸν κόσμον ἐκείνων, ὁ ὁποῖος ἄρῳν εἰς τὰ πλαίσια τοῦ κρατοῦστος καθεστῶτος, ἀντιπροσωπεύει τὴν λεγομένην ἰδιωτικὴν πρῶτον ὀβουλίαν. Διὰ τὸν τρόπον αὐτοῦ ὁ Ε.Ο.Τ. κυριαρχοῦσας μὲν οὐκ εἰς ὑπερ ἐκείνου τὴν ἐκμετάλλωσιν τοῦ Τουρισμοῦ, ἀγνοουμένων ὅσων τῶν ἰδιωτικῶν, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν ἐργασίαν προστάθειαν τῶν ὁποίων ὅλων δὲν ἀρείλει ἀπῶως πολλὰ ἀλλὰ τὴν ὁποσῶσιν τὸν ἄνω. Ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀβίαβλῆτον αὐτῆς σκέψεως ἡ ἠΞενία ἐργασίως ἤλεγξεν ὡς ἀτυχῆ καὶ ἀπαράδεκτον τὴν διατάξιν τῆς παραγρ. γ' τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Ν.Δ. 4109/1060, δυνάμει τῆς ὁποίας εἰς τὸν Ε.Ο.Τ. ἀντιθέτω, πλὴν τῆς κατασκευῆς, καὶ ἢ ἐκμετάλλωσιν τουριστικῶν καταστημάτων καὶ ἐργῶν νὰ γίνῃται τουριστικῆς ἀναπτύξεως. Ἡμεῖς πιστεύομεν—ἀνεκρινόμενος νὰ φραξοῦσθαι τὸ ἄλλο—ὅτι εἰς τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸν ῥόλον τοῦ Ε.Ο.Τ. δὲν ἀνῆκεν παρά μόνον ἡ ἐπίσημος τοῦ Τουρισμοῦ τῆς χώρας προβολή, ἢ ἐν γένει κατεῦθνας τούτου, ἡ ποδύγησις καὶ ὁ ἐλεγξος τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐδηλωμένης ἰδιοκτησίας πρωτοβουλίας μὲ παράλληλον ἐνίσχυσιν ταύτης. Καὶ ἐπειδὴ καὶ τὸ θέματος κἀτοχον εἰσεβα καὶ τῆς πραγματικώτερας δὲν ἀριστέμεθα, συναρλογοῦσων τὴν ὑπερβιν εἰδικωτέρων λόγων ἀνάγκης καὶ ἐκποπῆς μόντης, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάπτυξις παρελκεί ἐδῶ, ὅπως ὁ Ε.Ο.Τ. ἐπιμαρτυρεῖ ἐκείστω τὸ βάρος καὶ τὴν ζημίαν τῆς ἐπὶ τινὰ χρόνον δι' αὐτεπιστολας λειτουργίας ὀρισμένων τουριστικῶν μονάδων, ἐκ παραλλήλου ὅμως πιστεύομεν ὅτι οὗτος διαπερτίει βαρῶτατον ἐγκλημα, εἰς βάρος καὶ ἐκείνου καὶ τοῦ δημοσίου συμφέ-

Ἡ ὀδικὸς Σταθμὸς Παταμῶνος, τὸ ὅποιον τελεῖ ἑπὶ ἀποπερτίωσιν. Διαβίβει 4 διαμῆτις (8 κλίμαξ) μὲ κεντρικὴν λουτρὰ ἢ νιόσ, ἐπιπλοκῶν, σπαθῶν βελκίνας, κατοικίαν ἐκμεταλλοῦσιν κλπ.

Δύο από τὰ καλλιτεχνικά - γραφικά τζόκια, που σ'αλλάζουν τις αίθουσες του Τουριστικού Ξενοδοχείου της Πάρης.

ροντος, όταν εις τούτο επιμένη και έν όψει των προσφορών της Ιδιωτικής πρωτοβουλίας, εκπροσωπούμενης μάλιστα, εις πλείστας όσας περιπτώσεις, υπό επιχειρηματιών πανθαλογουμένης πείρας και ήγγυμένης δυνατότητας, ξεκινουμένων μέχρι του τρίτου και επέκτεινα επί των έκ της διεταλλεύσεως των πραγματοποιουμένων άναβαρίσιων εισπράξεων, άντι των ζημιών τής όποιας άντιμετωπίζει ούτος και των όποιων ή καταβολή όπ' αυτού πέραν όνός όρισμένου όρου—έξαντλουμένου άφ' ής στιγμής ή ύπαρξις των έν λόγω προσφορών σημειοται—όχι μόνον νοητή δέν είναι άλλα και την ήθισην φροβόν του κράτους άπεργάζεται, και την έθνικην οικονομίαν βλάπτει και την άνάπτυξιν εύθουνών δέν άποικιλεί. Συμπέρασμα : Άντι της άνωύνησι ύταρίας—διά τόν διάφορον χαρακτηρισμόν της όποιας πολλοί δά εύρόθυνοι και ίσως όχι άδίκως—ές έπισπευσή ή προσιρόεις διεγυρισμένη διά την άνάδειξιν των καταλληλοτέρων άνοδοχών της διεταλλεύσεως των περιών ό λόγος τουριστικών μονάδων.

*Αποφίς του ύπερπαισιεύος Τουριστικού Ξενοδοχείου της Πάρης, τó ύποίν διατίθει 110 δωμ. θύμιας 220 κων, έστιατόριον, αθήνας μετρί, κέντρον διασκεδάσεως, κινηματογράφον, αίθουσαν βιβλιοθήκης, κεραστήματα παιδικίας καλλιτεχνίας, είδών λαοτικής τέχνης, άνθού, κομμωτήριον, καλυψθητική πισίνα, κλπ. με περίβλεπην κατασκευή σπιλιού βελώνης και άγκασισταίων τελεφερί.

ΕΝΑΣ έθελκτός Έλλην επιχειρηματίας και εκπρόσωπος έδó ζήνης φίλης χώρας, έγινε διεκρινένδός μιας δυσαρδέστου άντυπισίας ομάδος προσώπων, προσερχομένων έκ της φίλης αυτής χώρας. Τά πρόσωπα αυτά έφιλόνησε και έξενάγησεν ό ίδιος εις πολλούς τόπους τελευταίου δέ εις τó «Μίρα-Μάρκε της Ρόδου.

Όμολογείται ότι ή βαναποτη-
ΚΑΤΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΝ εις των δέν ύπήρε έλλειψις της Ιδιαιτησιών όμως άντίπιστων έκαμιαν και συνεγγήθησαν εις βάρος της χώρας μας και του Τουρισμού μας τά εξής τινά : πρώτον ότι εις τόν κατάλογον των πραγμάτων δέν ύπήρχον ούτε έλάχιςτον δέγμα της «Έλληνικής Κοζ'ίνας», δεύτερον ότι μόνον... εις την αλάντζαν» θά ήτο δυνατόν ν' άνεύρητις εργαζόμενον άκούοντα εις έλληνικόν όνομα και έχοντα ύπνηροτητα έλληνικην και τρίτον ότι έλλειπεν εντελώς τó έλληνικόν χρώμα, τó όποιου φρεσί; διά λόγους εύνοήτους, επιβάλλεται νά καθίστανται οι έξοι έπισκέπται της χώρας μας. Νομίζομεν ότι άπαράδεκτως συμβαίνουν αυτά και ότι πρέπει νά παύσουν νά συμβαίνουν. Δυνατόν οι έξοι τουριστική επιχειρηματία νά είναι εύπρόσοκοι εις την χώραν μας, υπό τόν όρον όμως ότι δέν θά έρασιόστου έν αυτίν... κράτος έν κρείει. Και ή πολιτεία αυτών ύπόκειται εις την έπιστολιαν και τόν έλεγχον του Ε.Ο.Τ. και καλά θά κώνη ούτως νά έπιστείρη την άσπισιν των και μέχρισ αυτών και νά μη τά έξανάη εις βάρος των κατοίκων τάς τάς ξενοδοχείων τά όποια άγμυνίζονται άχαρι διά την συντήρησιν και την επιβίωσιν των άγώνων.

Ο ΞΑΠΑΙΡΤΟΣ χρονογράφος μας κ. 'Αλ. Ξακαλιάρης, εις πρόσφατον χρονογράφώ του (έφη) μερίς «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ», φ. 28ης λήξ. μηνός 'Ιουλίου) ύπεγράμμισε μίαν περιπτωσιν διά την όποιαν, όπως ό ίδιος χαρακτηριστικώς λέγει, «τό σταυροκόπημα και με τά δύο χέρια δέν φράνει !». Έξέδρομεν ούτως εις τόν τó Σολομόν.

ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΞΙΣ κάστρου χώρον με σύστασιν νά καταλήσθ εις τó έκεί νεδύθμενον ξενοδοχείον 'Αρίων» ένα πραγματισμόν άπόκτιμα διά τόν τουρισμόν μας, όπως ό ίδιος επίσης λέγει, όφειλομενον εις την Ιδιωτικήν πρωτοβουλίαν, προσθέτομεν ήμείς. Και έταλαιπωρήσθ ούκ άλλον άγυρίζοντας οάν την άδισια κατάρα» έν τή προσπάθειά της άνυπρόσεξός του, διότι εις τόν δρόμον δέν ύπήρχε καμμία έδοξις, καμμία ταμπίλα καθοδηγητική. Φυσικά τó άνέρο κάποτε, άνεπαύση και έκ της ταλαιπωρίας συνήλθεν. Έμεινε όμως κατάκλητος, όταν εις σχετικήν παρατήρησιν του τó άπύνητρον ότι ή βίωσις τού ώς άνω ξενοδοχείου έμερίμισε διά την τοποθέτησιν

Άριστερά ή υπό κατασκευή πάλαιότερου και δεξιά το επίσης υπό κατασκευή Τουριστικό Ξενοδοχείο Σαπών (Α' τάξ.), έκτακτος 31 διακρίτων (57 κλινών) μετ' ιδιαίτερων λουτρών η νότος, ιδιαίτερον, μετ' κλπ.

καθοδηγητικής πινακίδος εις κατάλληλον του δρόμου σημείον ότι όμως αυτή τελικώς άρρηκτῆ κατάντη διαταγῆς του Τουρισμοῦ διδοί... άσχημῶς τὸν δρόμον! Καί μέχρις ὧς συμμεριζόμεθα τὴν δευτέραν τὸν ὄσον ἄνω ἐκλεπτοῦ χρονογράφου καὶ ἐπιθεωρησιογράφου μας, ἐν καὶ διακρινόμεν μαζὶ του ὅτι ἀτὰ δύο χεῖρα δὲν ἐφάνουν διὰ τὴν ἐκδηλωσίν της. Ἀντιθέτως νομίζομεν ὅτι ἐφάνουν, ἀρκεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ κανεὶς ἀπὸ τῶν πρῶτον διακρίτων τῆς μῆδαι καὶ τῶν τριῶν τῆς ἄλλης καί... τὰ δέκα εἰς τὸ γνωστόν—τόσον οὐκ εἶναι εἰς τοὺς νεοὺς ἀλλοθῶς—σχημῶς, καὶ ἠνοεῖται βεβαίως πρὸς ποῖαν κατεύθυνσιν. Πλέον όμως αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ κατὰ ἄλλο. Τὸ γεγονός ὅτι ὁ Ε.Ο.Τ. διὰ τὰ κατευθύνων τῶν νινούμενον κόσμον πρὸς τὰ ξενοδοχεῖα τὰ ὅποια ὁ ἴδιος δι' αὐτεπιστάσις ἐκμεταλλεῖται, ἔχει τοποθετήσῃ, ὀρθότατα ἀλλοθῶς, εἰς τοὺς δρόμους, τὰς παρόδους καὶ τὰς διασταυρώσεις ἀπὸ... δέκα πινακίδας διὰ τὸ καθένη ἐξ αὐτῶν! Διατὶ λοιπὸν ἀπαγορεύεται εἰς τὰ ξενοδοχεῖα—καὶ μάλιστα τῆς περιουσίης τοῦ δόνητος ἀφορμῆν διὰ τὸ ὡς ἄνω χρονογράφοι—νὰ πράττουν ὁ, τὶ ὁ ἴδιος πράττει; Διατὶ τοιαῦτην ἄνοιον μετέρχεται μεταχειρίσιν; Χάριν συνταγνισμού; Ἄν ναι, τότε οἱ δέκα δάκτυλοι τῶν δύο χερῶν πράγματι δὲν ἐφάνουν διὰ τὴν ἐκδηλωσίν της βικαιῆς ἀναγκασιῶσεως παντὸς ἀνθρώπου λαμβάνοντος γυῖσιν τοῦ πράγματος!

ΗΛΑΘΩΣ ἔμπνευσμένη ἐγκυκλίος τὴν ὅποιαν ἐξέδωσαν ὁ ἀνώτερος διοικητῆς χωροφυλακῆς Κρήτης κ. Ἀνδρικόπουλος, θὰ πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ ὀμοῦ ὑπουργείου, πρὸς ὅλους τοὺς κατὰ τόπους συναδέλφους του—τῆς τε χωροφυλακῆς καὶ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων—μὲ τὴν αὐστηρὴν εὐστασίαν ὅπως ἀμειλίγη τὴν ἐπαναλάβουν πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς διαταγῆς των ὑποοικησεως καὶ αὐτὰ πρὸς τὰ ὄργανά των. Ἀναφέρεται, ἢ ἐν λόγῳ ἐγκυκλίος, εἰς τὴν καλύτεραν τουριστικὴν ἐμφάνισιν τῶν πόλεων, κωμοπόλεων καὶ χωριῶν τῆς Κρήτης καὶ τὴν λήψιν μέτρων προστασίας τῆς δημοσίας ὑγιείας. Συνιστᾷ στενὴν συνεργασίαν μὲ τὰ ὀκεία γραφεῖα τουρισμοῦ διὰ τὰ γνήματα τουριστικῆς προσηγνῶσεως καὶ στενὴν ἐπαφὴν μὲ τὰ πρακτορεῖα ταξιδιῶν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν τουριστιῶν. Ὑποδεικνύει τὴν ἀνάγκην ὅπως αἱ διοικήσεις τῶν Τοπικῶν Ταμείων Ἐλεγευσίνης χορηγοῦν ἀνελλιπῶς ἐπιδόματα εἰς τοὺς δικαιουμένους, χάριν τῆς ἀποτελεσματικῆς καταπολεμήσεως τῆς ἐπιπέτας, καὶ μεριμνῶν διὰ τὴν ἄμεσον ἐπιστηγῆν εἰς τὰ νοσοκομεία τῶν ἀπόρων ἀσθενῶν. Ἀποβίβει ιδιαίτερον σημασίαν εἰς τὴν αὐστηρὴν ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων περὶ ὁμοχρηματιστῶν τῶν προσέφωτων τῶν οὐκ εἰσπαι-

στημάτων, τῶν κειμένων ἴδια ἐπὶ τῶν ὀδικῶν ἀρτηριῶν, πλησίον σταθμῶν αὐτοκινήτων κλπ. καὶ τὴν τήρησιν καθαρῶσεως εἰς τὰς ὁδοὺς τὰ περὶ ὁδοῖα καὶ τὰς πλατείας. Τέλος ἐντέλλεται τὴν κλήρην ἐμφάνισιν τῶν ἀστυνομικῶν καταστατήτων καὶ τὴν ἀφῶγον ἐμφάνισιν καὶ συμπεριφορῶν τῶν ἀστυνομικῶν ὄργάνων... Πιστεύομεν ὅτι ἐν ὅπως ἐκπέπτοντο καὶ ταῦτα ἐφαρμοζοῦν οἱ κατὰ τόπους προϊστάμενοι τῶν ὀμοῦ ὑπηρεσιῶν—καὶ τοῦτο, ἀρχῆς γενομένης, δὲν εἶναι δύσκολον—ἡ χώρα μας, ἐν βραχεῖ, εἰς τουριστικὴν παρβαδίσειον θὰ μετεβάλλετο.

ΤΟΕΟΝ ὁ Ε.Ο.Τ. ὅσον καὶ ἡ Σχολὴ Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων θὰ πρέπει νὰ περιβάλλουν μὲ ιδιαίτερον συμπάθειαν τὸ αἴτημα τὸ ὅποιον διατύπωσεν ἡ σύνταξις τῆς ἐφημερίδος «ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΑ», ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ κυρίου ἄρθρου προσφάτου ἐφύλλου της. Ὑποστηρίζεται εἰς αὐτὸ ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως εἰς τὸ Ναύπλιον, συμμαχίας εἰς τὸ ἄνω πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὅπ' ἀριθ.217(1961 Β.Δ.), τμήματος τῆς Σ.Τ.Ε. χάριν τῆς ἐκπαίδευσως τοῦ ἐντοπιου προαισθητικῶ τὸ ὅποιον ἀπαχολεῖται μὲ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πάσης ἐφέσεως τουριστικῶν καταστημάτων. Τὸ αἴτημα συνοδεύεται ἀπὸ ἰσχυρὰν ἐπιχειρηματολογίαν, ἐξανηλούσων τὸ θέμα, εἰς ὃ λόγου καὶ περιοριζόμεθα εἰς τὴν ὑπογράμμισιν τῆς ἐν ἀρχῇ σημειουμένης συστάσεως.

Τὸ Τουριστικὸν περίπτερον Ἠλίουπόλεως, τοῦ ὀμοῦ ἢ δημοπράτης ἐπίκειται. Διατίθει ἐπιτετήριον, μετὰ, κατοικίαν ἐκμεταλλεῦτο κλπ.

Είς τήν φωτογραφίαν : Ὁ ὑπουργός Προβολῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσίτσος καί ὁ Ἴταλος συνιδρυτής του κ. Ἀλιμπέρο Φόκι, κατά τήν ἐπίσημον ἐπισκέψιν τοῦ πρώτου εἰς τήν Ἰταλίαν κατά τὰ ἐπίσημα ἐγκαίνια τῆς τουριστικῆς σιδηροδρομικῆς ἑταιρείας Ἑλλάδος - Ἰταλίας διὰ τοῦ Ἐθνατικῆ κατὰ τὸ παραπάνω ἔτος. Ὁ Ἴταλός ὑπουργός ἀνεμύνητο, τήν ἰγν ἀρχαίαν μὲν τὴν Ἑλλάδα, ὡς ἀρχὴν καί νὰ παραμῆναι ἐπὶ δὴήμερον εἰς τὴν χώραν μας, τὸ καθέξω του ἕως ἐπιταχίσθῃ τὴν τελευταίαν στήλην, ἐκ λόγων οἱ ὅποιοι ἐπιφέρει τὴν παραρῶσαν του εἰς τὴν ἰδιάν του χώραν.

Τὸ Τουριστικὸν Ξενοδογεῖον τῆς Φλασπίνης διαθέτει 22 δωμάτια (42 κλινὰς) ἔσται μετ' ἰδιαιτέρου κυριότητος ἢ νουῦ, ἰστινῶν, σαλῶν, καπνιστῶν ξενοδογεῶν καὶ ὡς τὰς συγχρόνως ἀνάσεις. Λειτουργεῖ δι' αὐτοπιστοσύνης τοῦ Ε.Ο.Τ. καὶ ἐμπρηστὴ τὴν ἐκ τῶν συνήρων τουριστικῶν κλίσεων

σιν καὶ τὴν σημασίαν αὐτῶν νὰ ἐξάρθῃ. Τὸ πράττειον ἤδη τοῖσι οἱ μετοσχόντες τῆς ἐπισκέψεως ἐσκελετοὶ προσεκκλημένοι τῆς. Θὰ τὸ πράξῃ καὶ ἡ στήλη αὐτὴ εἰς πρότην εὐκαιρίαν.

Η ΣΥΝΤΑΞΙΣ τῆς στήλης αὐτῆς δὲν ἔχει πρόχειρον τὸ πρωτότυπον ἀπὸ τὸ ἔσται ἢ ἐσάν τοῦ ἐξωφύλλου ἀπεβῆθῃ. Δὲν νομίζει ἐν ταύταις ὅτι ἡ ἐλλείψις ἐπεξηγητικῆς τῆς τελευταίας δημοσιεύσεως ἢ ἑικῶν ἐσὼφύλλου γαί κανενὸς εἶδους κενόν, διότι ἡ φωτογραφία αὐτὴ ἄριστα θὰ ἤδυνάτο νὰ ληφθῇ καὶ ἐπομένως ἄριστα δύναται νὰ εἰσινεῖθι οἰονόμησε τμήμα τοῦ ἑλληνικοῦ θαλασσοῦ χώρου. Χωρὶς ἀμφιβολίαν ὁ φωτογραφικός χαρακτὴρ τοῦ ἵδιου φωτομαγαζινοῦ θάματα, τὴν ἰδίαν μαγαζιαν ὅ' ἀπετίμωνεν ἐν ἐπίθετο εἰς λειτουργίαν εἰς οἰανδήποτε ἑλληνικὴν ἀσπὴν καὶ ἡ βελτίωσις αὐτῆς περιττὴν καθιστᾷ τῆς φωτογραφίας τοῦ ἐξωφύλλου μας τὴν ἐπεξηγησίαν.

Ο ΤΟΥ σύμπαντος κόσμου δημιουργός, ἐν τῇ πανσοφίᾳ του, παρενέβαλεν εἰς τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς βουλάς τῶν ἀνθρώπων ἐμφοδία, καὶ διὰ ἄλλους βεβαίως λόγους ἀσφαλῶς ἤμεις καὶ διὰ νὰ ἐνθυμῶνται οὗτοι ὅτι ἄλλαι αἱ βουλαὶ ἐκείνων καὶ ἄλλα ἄσφῃς γελῶσι. Πρὸ τοιούτων, ἀνυπερβλήτων ἐπιποδίων, ἢ συντάξις τῆς στήλης αὐτῆς ἢ ἑικῶν ἐσὼφύλλου τῆς προκομίσσεως δὲν ἠδύνηθη νὰ παρακολουθῆσθαι ὁμάδα ἐσκελετῶν ξενοδογῶν τῆς πρωτοεὐσεῖς οἱ ὅποιοι, ὡς προσεκκλημένοι τῆς «Πειραιῆς- Πατραϊκῆς» Βιομηχανίας, ἐπεσκέψθησαν καὶ ἐθαύμασαν, εἰς μίαν διήμερον, μετὴν ἐνδιαφέροντος, ἐδεδομένην, τὰς τελευταίας ἐπιταχίσεως τῆς ὁποίας αὐτὴ διατερεῖ εἰς τὸ Μεγάλον Πεῖμα καὶ τὰς Πατράς. Ἡ σύνταξις τῆς στήλης αὐτῆς ἔχει πληροστέτην γνώσιν περὶ τῆς πρώτης θέσεως τῆν ὅποιαν κατέχει εἰς τὴν ἱεραρχίαν τῶν βιομηχανιῶν τοῦ τόπου καὶ τῶν παραγόντων τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας ἢ «Πειραιῆ - Πατραϊκῆς», περὶ τῆς δραστηριότητος τῆν ὅποιαν ἀναπτύσσει καὶ πέραν τῆς χώρας μας, τῶν ἐπιτευγμάτων τὰ ὅποια πραγματοποιεῖ καὶ τῶν κοινωνικῶν σκοπῶν τοῦ ὁποίου ἐπιτερεῖται. Ἡ ἐπισκέψις τῶν ἐπιταχίσεων τῆς θὰ ἀποκρίνη τὴν περὶ τῶν ἀνωτέρω γνώσιν τῆς καὶ θὰ ἐπέτρην εἰς αὐτὴν περισσότερον συνειδητῶς τὴν ἐπιτα-

Ἐνας μεγαλοπρεπὴς διάδρομος ἐκτεταμένον τὸ ὅπου ὁπάρχον αὐθαῖα (σαλῶνα, βιβλιοθήκη κ.λπ.) καὶ καταστήματα

"Το ΒΗΜΑ"
17 Δεκ. 1959

ΔΙΑ ΝΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΘΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Ἡ ἀφίξις εἰς τὰς Ἀθήνας τοῦ Προέδρου Ἀϊκενχάουερ δὲν μᾶς ἐπέτρεψε νὰ ἀπαντήσωμεν ἀκριβέστερον εἰς ἐπιστολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Πρωτοβουλίας τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσάτσου, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ φύλλον μας τῆς Κυριακῆς καὶ ἀνοηρομένην εἰς πρόσφατον ἐρευνᾶν τοῦ «Βήματος» περὶ τῆς ἀνάγκης τὼν ὠκεῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐπαρχίας. Τὸ πρῶτον, σήμερον εὐνοηστίας τῶν μάλων κοῦβον πιστεύομεν ὅτι εἶναι ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸ μέλλον τοῦ τόπου μας καὶ τῆς οὐλῆς μας ἡ ἰσορροπία καὶ παράλληλος οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΗΣ ἙΛΛΗΝΙΚΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ μὲ τὰ ὀστικά κέντρα τῆς χώρας μας.

Ὁ κ. Κ. Τσάτσος ἀναφέρει εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ διαφόρου ὀρίθμου οἱ ὅποιοι ἀποδεικνύουν τὴν κρατικὴν μέριμναν διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπαρχίαν. Ἐπι τοῦ σημείου αὐτοῦ θὰ εἶχαμε νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι εἰς ἐρευνᾶν μας ἐπι τῆς ἀσφυξίας καὶ τῆς ἀνάγκης ἀποκεντρώσεως εἰχομεν ἤδη δημοσιεύσειν λεπτομερῆ στοιχεῖα ἀναφερόμενα εἰς ὅλους τοὺς τομείους τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ τὰ ὅποια εἰδιῶν τὸ μέτρον τῆς κρατικῆς φροντίδος ἢ ἀκριβῶς ἐναντὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαρχίας. Τὰ τότε δημοσιευθέντα στοιχεῖα εἰδιῶν ἤδη ἀπάντησιν εἰς τὴν κ. Τσάτσου. Ἐνδεικτικῶς ὁμῶς καὶ ἐν συνάρτησι πρὸς τὴν τελευταίαν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ θὰ ἠθελώμεν νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς:

ΠΡΩΤΟΝ, δὲν εἶναι ἀκριβὲς ὅτι ἕλεος ὁ προϋπολογισμὸς τῆς ΔΕΗ ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τὰς ἐπαρχίας. Ἀνεξαρτήτως τοῦ πῶς κατασκευάζονται τὰ ἔργα ἐξηλεκτρισμοῦ, τὸ πῆμισ τουλάχιστον τοῦ παρὰ τῆς ΔΕΗ παραγομένου ηλεκτρικοῦ ρεύματος προοδεῖ τὴν περιοχὴν τῆς Πρωτεύουσας.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ, κοβ' ὅσον ἀφορᾷ εἰδικῶς τὴν Ἐκπαίδευσιν, ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα εἰς τὸ δεύτερον ἄσθρον τῆς τελευταίας ἐκθέσεως μας **ΕΠΙΣΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ** τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους 1957—58 προέκυπτε σαφῶς, ὅτι ἡ Πρωτεύουσα ἔχει τὸ 113 τῶν σχολείων καὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως ἐνῶ ἔχει μόνον τὸ 116 πη. αἰτοῦ τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ, ἔχει τὸ 23% τῶν μαθητῶν καὶ, τέλος, ὅτι ἐνῶ εἰς τὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς ὑπαίθρου ἀνάλογει ἕως καθηγητῆς ἀνὰ 28 μαθητᾶς, εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἡ ἀνάλογια εἶναι 1 πρὸς 15.

Χαρακτηριστικὸν τῶν ἀντιλήψεων ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐμφορεῖται ἡ ὑπεύθυνος πολιτικὴ ἡγεσία ἐπι τοῦ θέματος αὐτοῦ εἶναι ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Πρωτοβουλίας Κυβερνήσεως τοιζεῖ εἰς τὴν ἀπάντησιν του: «Ὡς πρὸς τὰ αἰτίαι πρέπει νὰ διακριθῶμεν μεταξὺ ἐκείνων τὰ ὅποια πηγὴν ἔχουν τὰ κοινωνικῶν συνόλων ἢ τὰ άτομα, τὰ ὅποια δὲν ἔλεγχονται ὑπὸ τοῦ Κράτους». Ἐς αὐτῆς τῆς ἀντιλήψεως ἀποραεῖ καὶ ἡ συνεχὴς κατὰ πτωσιν εἰς τὴν ὑπαίθρου, διότι εἰς τὴν ἐποχὴν μας δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτῆ σφοδρὰ δράσεως, τὴν ὅποια νὰ μὴ δύναται νὰ ἐμπρίσσει ἀ μέσῳς τῆ ἐμμέσως τὸ Κράτος, ὅ, τὰν ἐνοεῖται δρᾷ συστηματικῶς καὶ ἀποφασιστικῶς καὶ δὲν παρατεταῖ αὐτοβόλων τοῦ ρόλου του—πᾶσις βεβαίως νὰ ἐγκαταλείπη καὶ τὰς ὕγιεις δημοκρατικὰς ἀρχάς.

Ἀναφέρει ἀκόμη ὁ κ. Τσάτσος ὅτι τὸ φαινόμενον εἶναι παγκόσμιον. Θὰ συνομαροῦν ὁμῶς ὅτι τοῦτο δὲν ποσοτεπρεῖται εἰς τὴν τραγικὴν κλιμακῶν εἰς τὴν ὅποια ἐμφανίζεται εἰς τὴν χώραν μας. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἀκριβῶς ὁμιλεῖ περὶ παγκοσμίου φαινομένου, μᾶς δίδει τὴν ἀσφαρὴν δι' ἄλλην μίαν φωνὴν νὰ τονίσωμεν ὅτι ἐν Ἑλλάδι δὲν ἐλήθησαν ἐκείνα τὰ μέτρα τὰ ὅποια ἔλεγον καὶ λαοβόλον ἀντιστοιχοῦν ΑΙ ΑΛΛΑΙ ΧΩΡΑΙ.

Θὰ ἠμπορούσαμεν νὰ συνεχίσωμεν ἐπι μακρὸν τὴν λεπτομερικὴν ἀντικρουσιν τῶν βεβαιώσεων καὶ τῶν ὀρίθμων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Ἄλλὰ τότε κατ' ἀνάγκην θὰ ἐπανελθωμεν ἀπὸ.

Τὰ ἄρθρα τοῦ «Βήματος» ἀπέβλεπον εἰς τὸ νὰ καταδείξουν ὅτι τὰ λαοβόνομενα μέτρα πρὸς τὼν ὠκισιν τῆς Ἐπαρχίας εἶναι ἀνεπαρκῆ καὶ ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ καὶ πρὸς τὴν ὀκισιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς χώρας ὅπου ἐμφανίζεται τὸ πρόβλημα, μὲ μικροτέρων μάλιστα ὀρίθμων—ἦτοι: Νὰ συγκεροτηθῶν καὶ τὰ πρῶτον λόγον εἰδικῶν ὀργανισμοῦ μελέτης πού θὰ ἐκπονήσων τὰ ἐπιτελικά οὗτος εἰπεῖν σχέδια διὰ τὴν τὼν ὠκισιν τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος. Νὰ μεταθεθῶν παράλληλος βιομηχανικαὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν. Νὰ ἐκπονηθῶν συστηματικὸν οἰκιστικὸν πρόγραμμα τῆς ὑπαίθρου. Νὰ τομωθῶν, τέλος, τὰ περιφερειακὰ προγράμματα, καὶ νὰ ἐνισχυθῶν εἰδικῶς καὶ ἀποφασιστικῶς ὉΡΓΑΝΙΣΜΕΝΑΙ ΠΕΡΙΟΧΑΙ διὰ νὰ καταστοῦν πόλοι ἐλλείσεως καὶ συγκεροτήσεως τοῦ πληθυσμοῦ.

ΟΜΙΑΣΤΗ ΕΙΣ ΟΓΚΩΔΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΝ ΕΙΣ ΤΟ -ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ-
ΕΘΝ. ΚΗΡΥΞ

26.10.61

Ο κ. Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ ΕΤΟΝΙΖΕΝ ΟΤΙ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΝ ΣΕΤΙΑΝ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΕΙΣΕΠΡΑΞΕ ΟΣΑ ΕΔΑΦΙΑΝΗΣΕ ΔΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΝ ΚΑΙ ΑΠΕΜΕΙΝΕ ΚΑΘΑΡΟΝ ΚΕΡΔΟΣ ΠΛΕΟΝ ΤΟΥ ΗΜΙΣΕΟΣ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥ

Η «Ε.Κ.» ΠΑΣΧΕΙ ΑΠΟ ΕΛΛΕΙΨΙΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Μεγαλειώδεις εις όσον και ακρότατον ύψος αυτών ύπερ-
θεν ή χριστιανική ανθρωπότητα του
τέως υπουργού κ. Κων. Τσάτσου
εις το Μέγαρον «Κέντρον», ή
όπου και επισημαίνεται τόσον
την θεοδίδακτη της πανηγυρι-
κής έπισημολογής του, όσον και
της γεννητέρας θρησκευτικής
έκφής της ΕΡΕ.
«Ανεπιθύμητος ό κ. Κ. Τσα-
τσός, κατά την γερμανική βαρβα-
ρικών πολιτικών λόγων του, εις
την πρόσην με τον όποιον τό όλ-
ληροσυνδεδεσμένον κόμμα της
Ένωσεως Κέντρον και τό κομ-
μουνιστίον ΠΑΜΕ αντιπροσώ-
ποιον κατά την παραβίασιν των
πρωτίων θεσπίτων δημοκρατικών
όρων, έπιστήσαν τό γεγονός,
ότι ό έσωτερικός του άπορρη-
σμένων τό μεγάλα έγγειοβελτι-
σιακά, συγκοινωνιακά, ενεργεια-
κά και γενικά τά μεγάλα έπι-
σημα έργα (όσοσύν τό κομουνισ-
τικό, ό κ. Τσάτσος διά μακρόν ύπερτί-
θεν, ότι τό τουριστικά έργα δεν
είναι πολυτέλη, αλλά έργα έπι-
σημολογία και ός άμεσώτατος ά-
ποβόσεως από ολιγαρχία έλλά.

Επί διά τό έργα ταύτα έδαπο-
νήσαν κατά την τελευταίαν δε-
κατον περί τό 1000 εκατ., τά έλ-
ληνιστά όσον άνετελέσιστα είναι
τά έλλά. 1) Εισπράξη εις την
χώρον κατά την αύτην χρονικήν
περίοδον συνάλλαγμα 8.000 έ-
κατ., πρόγμα, όπερ ός ήτο ά-
πολύτως άδύνατον χωρίς τας γεν-
νάμας ύπερ του τουρισμού έλ-
θεν πολυτελείς ξωπώνας. 2) Έί-
σημόσυν και άμείων φόρων, τε-
λών και λοιπών δικαιοσύνης εί-
σπράξη λόγω της αύτη δημοσι-
ογικήσιν τουριστικήσιν κινήσεως, ή
έσωτερικήσιν προοικονομικήσιν ποσών
όποιοιδήποτε κατά τούς μετα-
στροφούς ύπολογισμούς εις 1.600
εκατ. Και έπομένως, εντός αύ-
της ταύτης της περιόδου έπι-
μόνον εισπράξη τό Κράτος όσα
έδαπονήσε διά τόν Τουρισμόν,
άλλά και τό άπομεινεί καθάρων
έκέρδος πλέον του ήμισυος δισε-
κάτ. έώς και άρ' έτέρου έλλεί-
κλων τό έλλά εκάστω είς του-
ριστικά έγκαταστάσεις κερδίζο-
ν. 3) Αόχρητος όσας ταύτων ή
άπεκρίσθη τουριστική πολυτέλη
δεν είναι ταυσεακή, και άνοηδέ-
ως κερτα εις την κάθαρν άμεί-
ων του άπογέματος των έσωτε-
ρικών μας πόλεμων με τό του-

ριστικών συνάλλαγμα, τό όποιον
εντός έξέτασιν ήρωιστάσθη πε-
ρίου, φέσων έλάσιν εις ποσόν
υπερβαίνον τό 70 εκατ. 600 ά.
Πάνν ταύτην όμωσ, όσον προγρα-
μα ή τουριστική κίνησις αόχρη-
ται ή άνοηδέσθη έγγειοβελτι-
σιών εις τό όσχετά έπισημολο-
γηματά.

Τόν συνεχίζει ό κ. Τσάτσος έ-
πισημολογών την γεννητέαν δέσφασιν
της ήμισίας της ΕΡΕ και ήν με-
λέταται συνεχώς ή διαμόρφωσις
της φορολογικήσιν μεν νομοθεσίας,
καί ή έννομή της δικαιοσύνης και
τονομήσιν των φορολογικών βαρών.
Απομεινών και τό γεγονός ότι
κατά την διαμείωσιν σέβην έπι-
σημολογών τόν φορολογικό έλά-
κατά ή δικασ. περίου. «Ανεπ-
κρυστα ήν την άπομεινεί ή ΕΡΕ
είναι κόμμα της έλλάς, είπών
ότι από έθνικήν μεν άπομεινεί εί-
ναι πράγματι ή ΕΡΕ κόμμα της
έλλάς, αλλά όσο κομουνιστική ά-
πόμεινεί είναι κόμμα τό όποιον
καί έξοχήν προμεινεί τά σφιστά-
ρονα τά υποβελτιών και γεν-
νάμας των έγγειοβελτιών, έπιση-
μολογείται και από την άμεί-
ων ταύτησιν άπομεινεί πολιτική.

Έν τέλει ό κ. Τσάτσος έπίση-
μαίεν ότι από έλλείψιν δημοκρα-
τικής έπίσημολογίας ή άπομει-
νών τό Κέντρον, οι όποιοί
δεν ήδίστασαν άλλοτε τά σφιστά-
ρονα με τόν άπομεινών κομ-
μουνιστών, και οι όποιοί υλοποι-
σιών και σήμερα τά κομουνιστικά
τά σφιστάρονα, χωρίς να διαμει-
νωσιν τον όσον του. Αυτό όμωσ
ταύς σφιστάρονα της ύπερτιμωσίν
του Λαού, όσχετίας της περσοί
όσοσύν ποσόν ύπάρχει ότι οι σφισ-
τάρονα ύπερτιμωσίν ός ένάμειον,
ό διαλυθών σφιστάρονα την έπιση-
μολογών των έλλώνων.
Ό κ. Τσάτσος, έστιν χείρ σοφ-
ρών συγκεντρωσών κατά τό έλ-
ληνιστό της ΕΡΕ κ. Κ. Καραμω-
λά.

Ο κ. ΟΘΩΝ ΛΕΦΑΣ - ΤΕΤΕΝΕΣ
Εις την ίδιον συγκεντρωσιν ά-
μίλλων χείρ και ό ύπομεινών
της δ' περιφέρειας «Αθηνών» κ.
«Όθων Λέφασ Τετένης» έννομήσιν
ότι ή ΕΡΕ πρέπει να φησισθή
ότι ή ΕΡΕ είναι έθνικόν κόμμα, (καί ή
Ένωσις Κέντρον) άπομεινείται
άπό συνετίμωσιν μεν κομουνισ-
τικής και ή ΕΔΑ είναι έντε-
θνικόν και προδοτικόν κόμμα.

ΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΝ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΕΞΑΕΤΙΑΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

Έχον ηδη άναγερθή και λειτουργούν, τὰ 34 ύπόλοιπα 23, συνό-
μας 1.660 κλιτών, κτίσσονται ή άναγέρουσι και 9 άποπερατω-
θέν έπί τού 1962. Ηνω σινάλεν τουριστικών ύποδοχών
άναγερθέντων και άναγερμένων υπό των δύο κυβερνήσεων Καρ-
μανλή, 66, συνολικής συνόμας 3.865 κλιτών.

Τὰ άλλα τουριστικά έργα

Έργα έπίσης τής Έξαετίας Καρμανλή, άποδίδονται εις
τουριστικών άξιοποιήσιν τού τόπου, άποκλειού: Αι λουτρικοί έγ-
καταστάσεις τού Πόρου, Ακλή Βουλιαγμένης, δύο έπιτο-
τήρια Βουλιαγμένης, ύδρευσι Βουλιαγμένης, γήπεδον γκολφ τής
Γλυφάδας, Τουριστικών Κέντρον Φιλοκόππου, έργα Αναρτήσε
Ακαδηγιάδου, Λουτρικοί έγκαταστάσεις Λουτρακίου, Καλυμνήτικη
Δελφινική Ναυπηγία, Λουτρικοί έγκαταστάσεις Ποταμών, Λουτρι-
κοί έγκαταστάσεις Καλαμών, Ακλή Θερμακή, Λουτρικοί
έγκαταστάσεις Καβάλας (Μπάτη), Λουτρικοί έγκαταστά-
σεις Ηρακλείου, ηλεκτροφυμαγός τής παραλίας τού Παλαιού
Φαλήρου, διαρρύσεις τού Έλους Βούλας, τουριστική διαρρύσις
παραλίας Αίγινης, Πάρκον Καραλαρίου Κηφισιάς, Υδρο-
θεραπευτήριον Μεθώνων, ύδρευσις Σπύρου, Υδροθεραπευτήριον
Υπάτης, Πάρκον Υπάτης, ύδρευσις Υπάτης, Χώρος σταθμής-
στας τραγοφόρων Δαρφίου, Χώρος σταθμήςστας τραγοφόρων Μό-
νου, Χώρος σταθμήςστας τραγοφόρων Αρδρακίας, Κρητιδάματα
Λαυρακίου, Χώρος σταθμήςστας τραγοφόρων Αγ. Φωδύρων,
Κρητιδάματα Μπουρτζίου, ασφαλιστήστας παραλιακών χώρων
Ναυπηγία, λιμενικά Έπιδαύρου, Χώρος σταθμήςστας τραγοφόρων
Κουρούτας Ηλείας, λιμενικά και ύφοκάλια Ηγουμενίτσας, Η-
λεκτροφυμαγός Σιδηλαίου Παράματος Ίωαννίνων, Χώρος στα-

θμήςστας τραγοφόρων Τεμπών, Χώρος σταθμ. τραγοφόρων Ιτα-
κού Καλλιδικής, Χώρος σταθμήςστας τραγοφόρων Θερμακίου, δι-
αρρύσεις παραλίας Αιγίνας Θόλου, Ηλεκτροφυμαγός παρα-
λίας Άλαξανθουπόλεως, προστασία Ποντικιστηρίου Κερύρας,
λιμενικά Κερύρας, τουριστικά έργα Θήρας, Έξαρταγός άρ-
χιολογικών χώρων Δαρφίου, Φάτρων Ηρώδου Άττικής, περι-
φραξίς και ταξιδότροποι Πυλός, διαρρύσεις χώρων Όλυμπίου,
ηλεκτροφυμαγός άρχαιολογικών χώρων Αθηνών, διαρρύσεις
και άνοδόστας χώρων Ιωνίου, Έξαρταγία Μοτής Όσίου Λου-
κά, Έξαρταγία Δελφών, Μουσείου Δελφών, (παλαιά και νέα
έργα), Δελφικόν πνευματικόν Κέντρον, ύδρευσι Δελφών (νέον
έργον), Έξαρταγία χώρου άρχαίας Έπιδαύρου, ηλεκτροφυμα-
γός και ύδρευσις άρχαίας Έπιδαύρου διαρρύσεις Παλαμη-
δίου, Έξαρταγία άρχαίων χώρων Όλυμπίου, ύδρευσις άρχαίας
Όλυμπίου, Έξαρταγος Στρατηρίας, διαρρύσεις φρουρίων και
αυτηρίων Άρτας, Έξαρταγός Βυζαντινών μνησίων Φεσσαλιών-
ης, Έξαρταγός βυζαντινών κωδν Κερύρας, διαρρύσεις φρου-
ρίου Σπύρου, διαρρύσεις φρουρίου Ραθύμου, Ιστορικά τείχη
Ηρακλείου, διαρρύσεις άρχαιολογικών χώρων Κρήτης, και
πολλά άλλα.

Πόσιστα ήν των υπό άπόθεσιν κτίσσόμενων έργων ήν των
άνοπερωμένων άνωτέρω άποπερατώνται έπί τού προσεχόν η-
τών, ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΣ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 1962.

Τι άλλο έπραγματοποιήθη

Πέραν όλων των άνωτέρω, ήτοιλάσθησαν και τὰ έπίσης:
α) 19 τουριστικά έργα δι' έπίσχύστας Τονικών Υπουργείων
ή Οργανώσεων.

- β) 15 μικρότερα έργα ύποδοχής εις τουριστικούς τόπους και 24 όμοια έργα εις άρχαιολογικούς χώρους.
- γ) 76 σταθμοί ήτοιπερατήστας Βαλορηγών.
- δ) 65 έργα τουριστικής άποθεσίως.

Έξονωκοιήθησαν, ήξ άλλου, 12 τουριστικά έργα τής ίδιω-
τικής προπεθεσίως.

Ένα δισεκατομμύριον

Συνολικώς, οι χρηματικοί πιστώσεις οι διατεθειμέν
διὰ τὰ ήν γίνου έργα Τουριστικής Άναπόθεσας κατά τήν
έξαετίαν Καρμανλή, έχουν ήξ έίξας, κατά ήτοι:

Έτος	δραχμ.	Σύνολο
1955	»	24.970.000
1956	»	27.500.000
1957	»	43.078.000
1958	»	192.944.000
1959	»	219.997.000
1960	»	233.377.000
1961	»	370.000.000

Ηνω γενικόν σινάλεν έργων, 1.008.064.000

Τέλος, τὰ μέσω τού ΟΧΟΑ και τού Τεταίου Παρακα-
τοθεσίαν και άνακίαν πραγματοποιήθη από τού 1955 μέχρι ή-
μερος έκτου εις ιδιότης προς άναγέρσιν ή βελτίωσιν έγ-
καταστάσεων, άνάγεται εις τὸ πρῶτον των
δραχμ. 480.000.000, ή 82 ήξ ίδιων συμμετοχῶ των άνακί-
σθέντων ύπολογίζουσι εις δραχμ. 322.000.000. Εις τὸ
πρῶτον τούτου συμπεριλαμβάνονται και 134.000.000 περί-
που, τὰ όποια διατεθήσαν υπό ήμικροτικών άρχασιών.

**ΚΑΛΗΣ ΟΜΙΛΩΝ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΛΑΜΙΑΝ ΕΤΟΝΙΣΕΝ ΟΤΙ
 ΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
 ΠΑΘΩΝ ΝΑ ΤΟΝ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ ΥΠΟ ΟΙΑΝΔΗΠΟΤΕ ΜΟΡΦΗΝ
 ΙΝΙΖΕΤΑΙ, ΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΝ ΔΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
 ΦΩΝΟΝ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΟΜΜΑ**

Η ΕΡΕ ΕΧΕΙ ΣΤΑΘΕΡΑΝ ΚΑΙ ΚΑΘΩΡΙΣΜΕΝΗΝ ΘΕΣΙΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

Ὁμοφώνως ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐξουσιοδοτήσεως ἀνεγνώρι-
σεν ὅτι ἡ σύμβασις περὶ ἰδρύσεως καζίνων εἰς Ρόδον καὶ
Κέρκυραν εἶναι, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἄψογος. Αὐτοὶ οἱ ἐκπρό-
σωποι τῆς ἀριστερᾶς ὡμολόγησαν ὅτι διὰ τῆς συμβάσεως
λαμβάνεται μέριμνα πλήρους ἐξασφαλίσεως τῶν συμφερόντων
τοῦ Δημοσίου. Εἶναι νομίζομεν, ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν σημει-
οῦται ὁμοφωνία προκειμένου περὶ συμβάσεως. Εὐχόμεθα
ν' ἀποτελέσῃ τὴν καλὴν ἀρχὴν καὶ ὅλαι αἱ συμβάσεις τοῦ
Δημοσίου νὰ γίνωνται δεκταὶ ἀπὸ τοῦ Νομοθετικῶν Σώμα
ὁμοφώνως, διότι θὰ θά θεωροῦνται ἄψογοι καὶ ἀδιάβλητοι.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

10 Σεπτεμβρίου 1961

[17]

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΓΙΑ
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

(Σούνιο, Κυζήνη, Ρόδος, Κρήτη
Καρπενήσι)

1959 - 1962.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΥΠΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
Υπηρεσία Συντακτικό
Ἀριθ. τηλεφώνου 614.976

Καθημερινή
13.1.59

013

Ἐν Ἀθήναις τῇ _____ 195_

**ΠΡΟΚΙΝΕΝ Ἡ ΑΝΕΓΧΕΙΡΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟῦ ΣΕΝΟΣΦΕΙΟΥ
ΕΙΣ ΤΟ ΣΟΥΝΙΟΝ**

Ὁ πρόεδρος τοῦ τεχνικοῦ ἐπιμελητηρίου κ. Ν. Παγιώτης συνοδευόμενος ἀπὸ ἀρχιτέκτονας, πολεοδομῶν καὶ ἀρχαιολόγων, ὡς καὶ ἀπὸ μέλη τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιτροπῆς τῆς κομητείας ἐπέδραστη ἐπιτροπῆς τῆς κομητείας ἠθικῶν τῶν καὶ πόλεως, ἐπισκέφη τὴν περιοχὴν Σουνίου διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν θέμα τῆς ἀνεγέστατος τοῦ τουριστικοῦ σενοσφείου, τὸ ὅστιον ἀνηκολούθησε μετὰ ἄλλων θεμάτων, καὶ τὰς μετασύντασιν εἰς τὴν συνελευσίν τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου εἰς τὸ μέγαρον τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆν προεδρίαν τοῦ ὑπουργοῦ Παιδείας σύσκεψιν.

Ἐκ τῆς συνελεύσεως ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀποφασίσεως διαπιστώθη ὅτι παρὰ τὰ ἀνεκωκισμένα περὶ ἀναστάσεως τῆς οὐλομένησε καὶ ἐκ λόγων σενοσφείου ἐγγύτησε τοῦ ἀρχαίου καὶ τοῦ Σουνίου, ταῦτα ἐχρησίσαν οὐλομένημενον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΥΠΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Υπηρεσία Συντακτικού

Αριθ. τηλεφώνου 614.976

Αγγί
13.1.59

Εν Αθήναις τῇ _____ 195

ΑΡΧΙΣΕ Η ΑΝΕΓΕΡΣΙΣ ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ ΣΤΟ ΣΟΥΝΙΟ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΚΑΝΔΑΛΩΔΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

Με ἀποφασισμὸν τῆς Ἐκτελεστικῆς Πρυτανείας Τονίου, καταγγέλλει ὅτι παρὰ τὸ ἐπισημασθέν περὶ ἀνεπιτυχῆς τῆς ἀνεγέρσεως τουριστικοῦ ξενοδοχείου στὸ Σούνιο, ἐγγίνετο τὸ ἐπισημασμένον ἔλεος ὀφείλου καὶ, αὐτὸ ἔχοντι τὸ ἀνεγέρτατο. Ἡ ἐπιτυχὴ προέβη ἐντὶ ἀσπίδος καταγγέλλει, αὐτὸς ἐπισημῶν ἀποφασισμὸν τοῦ προέδρου τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Παγιῶν, μὲν ὅτι ἐπιτακτικῶς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀρχιτεκτονικῶν, μηχανολογικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν.

Ὅμως εἶναι γνωστὸν τὸ ὅμοιο τῆς ἀνεγέρσεως τουριστικοῦ ξενοδοχείου ἐν αἰετὶ περιουσίᾳ με ἀνεκτίρητη ἀρχαιολογικῆς ἔτιμης, ἀπερχόμενος κατ' ἐπισημῶν τῆς Ἐκτελεστικῆς Πρυτανείας τῆς Ἐπιτροπῆς Τονίου καὶ τὸν ἀποφασισμὸν τῆς ἔτιμης τοῦ ὄρους κίβητος ὅτι φορεῖται γιὰ ἀνεπιτυχῶς παραχώρησιν πρὸς ἐπι-

χειρηματίας.

Ἡ ἔτιμης αὐτῆ ἀνεγέρτατο καὶ ὅμοιο τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ξενοδοχείου κ. Βαγιατῆ, ἀποφασισμὸν ὅμοιο ἔχοντι πρὸς τὸν Ἐθνικὸν Ὀργανισμὸν Τουρισμοῦ με τὸ ὅμοιο ἐχόντων τὸ ὅμοιο ἢ ἀνεγέρτατο ξενοδοχείου ἐντὶ ἀρχαιολογικῶν γύρω τοῦ Τονίου. Ἡ ἔτιμης τῶν ἐργασίῶν ἀνεγέρσεως τοῦ ξενοδοχείου, ἀποφασισμὸν ὅτι τὸ ἔχοντι ὅμοιο ὅμοιο ἀνεγέρτατο ὅμοιο.

Τὸ ὅμοιο ὅμοιο ἐξ ἄλλου ἀπερχόμενος καὶ τῶν ἀνεγέρτατο ἀνεγέρτατο ἀνεγέρτατο τοῦ Σουλίου ἐντὶ ὅμοιο τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπιτροπῆς ὅμοιο τῆς ἀνεγέρτατο κ. Βαγιατῆ, κατὰ τὸν ὅμοιο ἐχόντων ὅμοιο ὅμοιο τῶν ἐχόντων τῆς ἀνεγέρτατο τοῦ τῶν ὅμοιο τῶν ἀνεγέρτατο ὅμοιο καὶ τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀνεγέρτατο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΥΠΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΥΠΟΥ

Υπηρεσία Συντακτικού

Ἀριθ. τηλεφώνου 614.976

Εἰδησις
14. 1. 59

231

Ἐν Ἀθήναις τῆς _____ 195_

Τὸ Ξενοδοχεῖον Σοῦνιου

Ὅπως ἀνακοινῶν ἐκ τῆς Κομητείας Ἐθνικοῦ Τοπικοῦ καὶ Πόλεως, ἡ πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος κ. Ν. Παγώνης, συνοδεύμενος ἀπὸ ἀρχιτέκτονα, τοποδόμους, ἀρχαιολόγους καὶ μέλη τῆς Κομητείας, ἐπισκέφθη τὴν περιοχὴν τοῦ Σοῦνιου, διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ ἐπὶ τοῦ κατὰ πόσον ἡ ἀνάγκη τοῦ ἰσχυροῦ ξενοδοχείου παρὰ τὸν ἑκεί ἀρχαίον ναὸν νὰ ἐκταῖ τὸ τοπίον. Ἐπὶ ὅσον ὅμως, ὡς προστιθεταὶ εἰς τὴν ἰδίαν ἀνακοίνωσιν, τὸ ξενοδοχεῖον ἤρξεν ἤδη νὰ κτίζεται, τὴν σκοπὴν ἔχει ἡ ἀναγκαῖα αἰτιολογία. Ἡ ἀνακοίνωσις νὰ ἴσχυρῃ νὰ εἶται σκοπεύεται ἀπολύτως, τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸ ξενοδοχεῖον εἶναι προορισμένον νὰ ἐκπληρῆσῃ τὸν Τουρισμὸν, βασικὴν δὲ ἀρχὴν τοῦτου ἀποτελεῖ ἡ πρότις ν' ἀποκλιθῇ ὁ ἀπώτερος ἀσφάλμας πρὸς τὰ τοπία, τὰ περιβάλλοντα τοὺς ἀρχαιολογικοὺς χώρους. Ἡ ἀρχὴ αὕτη πρέπει νὰ ἴσχυρῃ ἀπόλυτως, ὅπου μάλιστα πρόκειται περὶ μοναστικῶν τοπίων, ὡς τὸ τοῦ Σοῦνιου.

ΘΑ ΕΚΤΕΛΕΣΘΗ ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

(Συνέχεια εκ τής 1ης Σελίδος)

ποβλέπον, ως ανώτερο έλεγχό, πρό παντός εις τήν αξιοποίησιν των ήδη τουριστικώς καθιερωμένων περιοχών προβλέπει επενδύσεις:

1) 180 εκατ. εις τας 'Αθήνας, τας έξοχάς αυτής και κυρίως τας παραλιας πρός τόν Σαρωνικόν. Τό ποσόν ταύτο σημειωτέον δέν εκφράζει παρά ποσοστόν του συνόλου τουριστικών επενδύσεων εις τήν περιφέρειαν αυτήν. Δημόσια και ιδιωτικά επενδύσεις εις τουριστικά έργα εις τήν περιοχήν αυτήν διά τά έτη 1959—1963 ανέχονται εις 900 εκατ.

2) Εις τήν λοιπήν 'Ελλάδα διατίθενται: α) Διά ξενοδοχεία, μοτέλ και ιγκαστασάσεις διακοπών δρχ. 470 εκατ. β) Περίπτερα και οδικοί σταθμοί δρχ. 48 εκ. γ) Δι' έργα ύποδομής, γενικών διαμορφώσεων και εξω-

ροϊσμοί δρχ. 111 εκ. δ) Δι' έργα και οργανωσιν ψυχαγωγίας δρχ. 46 εκατ.

Τό πρόγραμμα τουρισμού γενικώς, πλην μερικών συνεχιζόμενων μικρών έργων δέν περιλαμβάνει έργα οδοποιίας τό όποία θέλει εκτελέσει διά του ίδιού του προγράμματος τό υπουργείον Δημοσίων Έργων. Εις τό σύνολον όμως τής Σετίας περιλαμβάνει έκτος των ήδη συνεχιζόμενων έργων και ένα ποσόν 40 εκατ. πρός κατασκευήν και επίσκεψιν μικρών παρακαμπτηρίων όδών προσπελάσεως αποκλειστικώς τουριστικών τόπων. Είναι αυτόνοτον δτι με τήν αύξησιν του προγράμματος του τουρισμού τής χώρας θα αύξηθώσιν κατά ανάγκην και ώρισμένα γενικά δαπάναι όπως είναι, αι δαπάναι διά τήν όργάνωσιν τής ψυχαγωγίας και περιηγήσεως των τουριστών και αι δαπάναι διά τήν τουριστικήν εκπέ-

δουσιν. Προβλέπεται δι' όλας αυτάς τας ανάγκας ένα κονδύλιον 125 εκατ. δραχμών.

Θά διπλασιασθή τό συνάλλαγμα

Διά τής εφαρμογής του ανώτερου προγράμματος προβλέπεται ότι μετά μίαν πενταετιαν τό τουριστικόν συνάλλαγμα θα έχη διπλασιασθή, ήτοι θα δύνηται νά φθάσθ από 40 εκατ. δολάρια εις 80 τόλλάχιστον εκατ. δολάρια. Τούτο θα συντελέσθ όχι μόνον εις τήν ελάττωσιν τής παθητικότητας του Ισοζυγίου πληρωμών τής χώρας εις αίσθητον βαθμόν, αλλά και εις τήν αύξησιν του εθνικού εισοδήματος λόγω τής ανάπτυξεως των σχετιζόμενων με τον τουρισμόν κλάδων τής οικονομικής δραστηριότητας εις εύρείας περιοχάς τής χώρας.

Διά τήν όρθήν εκτίμησιν τής σημα-

σίας τής κυβερνητικής προσπαθείας εις τόν τομέα του τουρισμού άρκεί νά ληθώσιν ύπ' όψιν οι αριθμοί των διατεθέντων διά τήν ανάπτυξιν του τουρισμού κεφαλαίων πρό του έτους 1955 και μετ' αυτό, ως και των διά τά έφεξής έτη προβλεπομένων.

Ότω διατέθησαν κατά τό έτος 1952 —1953 δρχ. 7,618,000, κατά τό 1953 —1954 δρχ. 6,316,000, κατά τό 1954 —1955 δρχ. 20,740,000, κατά τό 1955—56 δρχ. 41,102,000, κατά τό 1957 δρχ. 45,425,000, και κατά τό 1958 δρχ. 193,000,000, προβλέπεται δέ ως έλεγχό ήδη ανώτερο ή διάθεσις 1,050,000,000 διά τήν πενταετιαν 1959—1963. 'Η προοδευτική άνοδος των αριθμών αυτών αποδεικνύει τήν σημασίαν τήν όποίαν διά πρώτην φοράν λαμβάνει ό τουρισμός εις τήν οικονομίαν τής χώρας.

[84-2]

12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1959

Ὁ Ὑπουργὸς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσάτσος προέβη εἰς τὰς ἀκολούθους ἀνακοινώσεις: " Παρὰ τὰς ἀπευθύνους πληροφωρίας τὰς ὁποίας παρέσχεν ὁ Ἑλληνικὸς Ὄργανισμὸς Τουρισμοῦ διὰ τὸ ξενοδοχεῖον τὸ ὁποῖον ἀνεγείρεται εἰς τὴν ἀκτὴν Σουνίου, ἐπανελήφθησαν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας αἱ γνωσταὶ ἐπικρίσεις ἀνευθύνων κύκλων. Ἀναγκάζομαι ἕκ τούτου νὰ δώσω εἰς τὴν δημοσιότητα καὶ πάλιν συγκεκριμένα ὁποιοῦτα.

1.- Ὁ Ε.Ο.Τ. ἔδωσε τὴν κατὰ νόμον ἔγκρισιν πρὸς ἀνάγεισιν τοῦ ξενοδοχείου Σουνίου: α) Ἐκτός τοῦ ἀρχαιολογικοῦ χώρου Σουνίου. β) Ἀφοῦ ἐγνωμάτευσεν ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἀρμοδία ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία ἥτις ἐπέκρινε τὴν ἀνάγεισιν τοῦ ξενοδοχείου ὑπὸ ὀρισμένους ὅρους οἵτινες καὶ λαμβάνονται πλήρως ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου.

2.- Τὸ ξενοδοχεῖον ἐκ τριῶν ὁρόφων ἀνεγείρεται εἰς θέσιν ὅπου οὐδαμῶς παρενοχλεῖ τὴν θέαν τοῦ ναοῦ καὶ δέν μειώνει τὴν αἰσθητικὴν ἀξίαν τοῦ τοπίου, ἐνῶ εἶναι προφανές ὅτι ἄλλα οἰκοδομήματα περὶ τὸν ναὸν Σουνίου, διὰ τὰ ὁποῖα οὐδεμίαν ἐγείρεται φωνὴ διαμαρτυρίας, δέν πληροῦν αὐτοὺς τοὺς ὅρους.

3.- Ἡ ἔκτασις τὴν ὁποίαν καταλαμβάνει τὸ ξενοδοχεῖον κάτω τοῦ ναοῦ ἀφίνει τὰ 60% τῆς ἀμμόδου ἀκτῆς ἐλεύθερα εἰς τρόπον ὥστε νὰ χρησιμοποιηθῆται τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτῆς ἀπὸ τὸ κοινόν.

Ἐπομένως αἱ διατυκούμεναι ἀντιρρήσεις ἀπὸ διαφόρους κ' ἰδιόγοντας ὄχι μόνον δέν ἐξυπηρετοῦν τὴν καταβαλλομένην προσπάθειαν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Τουρισμοῦ, ἀλλὰ δημιουργοῦν σύγχυσιν μεταξὺ τοῦ κοινοῦ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΥΠΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Υπηρεσία Συντονισμού

Αριθ. τηλεφώνου 614.976

Απομνημονεύματα

Έν Αθήναις τῆ 26-11 1952

**ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΕΤΟΥΣ Θ' ΑΡΧΙΣΟΥΝ ΕΡΓΑ
ΑΣΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΛΛΗΝΗΣ ΥΠΟ ΤΟΥ Ε.Ο.Τ.**

Ὁ Ἑλληνικὸς Ὀργανισμὸς Τουρισμοῦ ἀρχίζει ἀπὸ τοῦ προσεχέος ἔτους μίαν μεγάλην προσπάθειαν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς λαμπερότητος τῆς Κυλλήνης, ἡ ὁποία εἶναι καὶ διεθνὴς γνωστὴ διὰ τὰς θεραπευτικὰς ιδιότητάς τῆς πηγῆς τῆς. Ἡδὴ ἐνεκρίθη τὸ γενικὸν πολυεπιπέδων σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Χαρ. Σφοδρίου, κατὰ τὸ ὁποῖον, μετὰ τὸν ἄλλον, προβλεπόμενον ἢ ἐπιβεβαιωμένον ἀρθεροθεραπευτικὸν ἔργον τῆς πηγῆς, ἡ ἀνάπτυξις ἐπιβάσει μὲν τῶν κατηγοριῶν, συνολικῆς δυνάμεως 2.000 κλινῶν, ἡ κατασκευὴ ἐγκαταστάσεως εἰς τὴν ἀκτὴν ἐπιτοκράδου διὰ τοὺς παρολιγοτάτους, ἐπιτηδῆσι, ἔργα ὁλοσημῶς, ἰεραῶσι, ἠλεκτροφυσιολογικῶν, ἀποχέσεως κ.ά. Ἡδὴ προχωρεῖ ἡ λεπτομερειακὴ μελέτη τοῦ μεγάλου ἀρθεροθεραπευτικῶν καὶ δύο ξενοδοχείων Α' καὶ Γ' κατηγορίας, ἀντιστοιχοῦν ἐπιτηδῶν καὶ ἄλλων ἔργων κοινῆς ἀποδοτικῆς.

ΕΘΝΟΣ
30: Σεπτεμβρίου 1961

Μία νέα έρευνα του «Εθνους»

ΚΥΛΛΗΝΗ

Συμπεράσματα επί ενός «μικρού άτυχήματος»

Του συντάκτου μας κ. ΓΩΡΓΟΥ ΜΠΕΡΤΣΙΟΥ

«Η έρευνα του «Εθνους» γύρω από την ύπαρξη της σημασίας της Κυλλήνης εισάγεται πλέον εις τα πεδία της συμπεράματος. Θα διαφωτισθεί ο συγγραφέας και με την άποψήν του Προέδρου της Κυβερνήσεως κ. Τσατσού και με τον γενικό γραμματέα του Ε.Ο.Τ. κ. Φωκά, οι οποίοι θέλουν να πιστεύουν — και είναι ασφαλείς εις τωμά τους — ύστερ' από τα κλήρος των άποφασε-

σπεραμάτων του εν δημοσίωγή τω-
στων όργανο εν έδαφος του όργανο
σμού και του δημοσίου οδοντοπι-
κός! Αποκρίσται, συνεπώς, η άρι-
στή την κ. Φωκά και το Δ. Σ. του
Ε.Ο.Τ. όσον και διά της άρμόδιον
σφραγίδος, διά την άδύνατον σπα-
τόλην του δημοσίου χρηματός.

β) Υποστηρίζουν δ κ. Τσατσού
και δ κ. Φωκά, ότι διά της Κυλλή-
νης ούδέι έδαφος, πότε την κ. Τε-
νέ — Παπαδιοαντιστομίου, έπειθε
εν έδιόφρον... Υπόσπον, όμως,
δύ έγγραφο εις χείρας μου και ά-
κόμη και εν πρακτικόν του Δ. Σ.
του Ε.Ο.Τ., τα όποια τους διασφα-
λούν καταπρασιμώς! Διά της
Κυλλήνης οδοντοπίασιν, όφ-
τως η «Εκδομή», διαδομένη υπό
του καθήκτου κ. Παπαδιοαντισ-
τομίου, έπ' άσφαλή γραμμά του κ. Τενέ, και
άφ' έτέρου, ένα από τα οδοντοπία-
σιν τωριστικά γραμμά ο Οδοντοπία-
σιν έπ' άσφαλή γραμμά, έχει από την
πόση άξιολογία και ένα μέρος της
άκτης της Κυλλήνης, όντως έδ-

Ο κ. ΓΙΑΤΣΙΟΣ: «Θέλω να κρη-
ξω έκπαιστον τον άσφαλήν. Τον κρη-
ξωσιν ούτην την σφίγγην!...»

πτικόν στοιχείον, τα όποια παρέθε-
σε το «Εθνος», ότι δ ύποσπονδι-
σμός — εάν είναι έπαρκής καταστασι-
σμός επί της ούσιας της ύποσπο-
νδίας ή όχι — καμμία εις κλάσον
άπο έπαρκέως πληροφορίας! Πού
εν από άδελφούς εις κοσμίους ένοχόν,
δεν γραμμά έπ' άσφαλή, όσον, ποδή
ή έπαρκής εις τον ένα και μετά το πέ-
ρας των άποφασεμάτων του «Εθνους»
θα όμολον άσφαλή περί επελαγνυρι-
σών άποφασεμάτων.....

ΔΙΑΣΠΑΘΙΣΙΣ 250 ΧΙΛ. ΔΡΧ.

Διά τα όμολον τα πρώτα δύο στοι-
χία του μικρού άτυχήματος, ως
άποφασεμάτων δ κ. Τσατσού την ύπο-
σπονδία Κυλλήνης:

α) Το Δ. Σ. του Ε.Ο.Τ. έδωκεν
έσφαση 250.000 δραχμάς διά την
ένοχόν, υπό διακεκριμένον άρχι-
τέκτονα = μηχανικό, μέλητά διά
της έξοπισίνης της Κυλλήνης, η
μέλητα έγγραφο, άσφαλή, έκαστή
και έκαστηρίση μέλητα και άς
άριστα. Άλλοι τέ προμήθια δεν έπ'
έσφαση εις την περιόριστον... άσφα-
σιν εις τον κάλασον των άσφασην.
Ο Ε.Ο.Τ. έκρίνωσιν με την πρώτην
του η' όσον έκρίνωσιν περί Κυλλή-
νης με το ός ένα σπονδιον πρην
των 250.000 δραχμάς, διότι: δεν ή-
θέλωσιν εάν να έκρίνωσιν με την έ-
κρίνωσιν ούτην έν κ. Παπαδιοαντι-
στομίου, του όποιο έκρίνωσιν έπ'
να έκρίνωσιν με ό,τι εγεν έταυρίσται
διά την Κυλλήνην δ Τουρισμός, ή-
χι όμολον και η περιόριστος των

Ο κ. ΦΩΚΑΣ: «Ο συντάκτης σας
έχει κρητίσει εις κλάσον από δ-
σφαλίμως πληροφορίας!...»

αίτιών κωτίων εις την προκοπή!
Γραμμά μέλητα δ κ. Τσατσού πρην
έκρίνωσιν έπ' άσφαλήν δ Ε.Ο.Τ. διά
τάς δύο ούτας επελαγνυριές: Της έ-
νοχής γραμμάς, εν την μισή του έσφα-
σιν εν ούται δ Ε.Ο.Τ. όσον και ά-
έκρίνωσιν τους όμολον!

γ) Μηνών άσφαση και κλη-
μιάς πακαριών ύποσπονδία δ δημο-
σιόπίασιν εις την ύποσπονδία
του Ε.Ο.Τ. διά την προκοπή-
σιν έκρίνωσιν έπ' άσφαλήν έπ'
έν έκρίνωσιν διασφασην πρηνόν
— εις το πλάσιον του πρώτου
τουριστικού προσημίου — με-
ταξύ των όποίων συμπελασμάσιν
και η Κυλλήνη. Ούδεν όμολον προ-
κοπή, όσον και της Κυλλήνης, διε-
γράφεσιν εις ούται δ Διάτ. άρα η
έκρίνωσιν δ Ε.Ο.Τ. εγεν έκρίνωσιν
περί της δημοσίωσιν της διασφασην
του έκρίνωσιν.

Άλλ' ός προσημίουσιν εις μισήν
έκρίνωσιν την άσφαλήν των προ-
σημίουσιν κλημιάς πρώτου σπον-
διον εις ύποσπονδία Κυλλήνης. ΠΗ-
Ν ΙΣΥΝΕΚΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ση ΖΕΛΙΑ

Είς τὸ κέντρον τῆς πόλεως Καρπενησίου

Ο ΛΑΟΣ
ΜΕΣΟΛΟΦΙΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΤΟΥ Ε.Ο.Τ.

3.7.60

Κατασκευή καὶ ἐπιτίλωσις μετὴν τελευταίαν λέξις.- Τὸ «βλάχικον δωμάτιον»

Ὁ ὑπουργὸς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κ. Κων. Τοῦτσος, παρουσία τῶν βουλευτῶν, τῶν ὑπουργῶν κ. Χρυσόστ. Καραπιπέρη καὶ Διον. Κοπάνου, τοῦ νομάρχου κ. Ἡλ. Παυλάκου καὶ δημάρχου κ. Δημ. Κοτσιμποῦ, εἰκονιζομένων ἀνωτέρω, ἐνεκαίνισε τὴν πρό παρελθούσαν Κυριακὴν τὸν νῦν μεγαλοπρεπὲς Τουριστικὸν Ξενοδοχεῖον τοῦ Καρπενησίου.

Κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν ἐλατὴν τῆς ὑποδοχῆς τοῦ κ. Τοῦτσου εἰς τὸ Δημαρχιαρικὸν μέγαρον, ὁ Δημάρχος Κοτσιμπός, εἶρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματα τῶν συμπολιτῶν του διὰ τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ἐπιτεκνοῦμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Καραμανλῆ διὰ τὴν πόλιν τοῦ Καρπενησίου καὶ, γενικώτερον, τὸν νομὸν Ἑβρυτανίας.

Ὁ ὑπουργὸς κ. Τοῦτσος ἀργότερον, κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Τουριστικοῦ Ξενοδοχείου, ἀπαντῶν εἰς τὰς προσφωνήσεις, ἐτόνισεν ὅτι θὰ μεταφέρῃ τὸν χαριετισμὸν καὶ τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ λαοῦ τῆς Ἑβρυτανίας πρὸς τὸν Ἰθρυσιουργὸν κ. Καραμανλῆν, τοῦ ὁποῦ τοῦ προσωπικὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ νομοῦ, εἶναι ἐκθληθ.

Τὸ ἐγκαίνιασθὲν Τουριστικὸν Ξενοδοχεῖον, ἀνηγέρθη δαπάναις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὄργανισμοῦ Τουρισμοῦ καὶ ἡ ὅλη δαπάνη τοῦ ὑπερέβη τὸ ποσὸν τῶν 5.000.000 δραχμῶν.

Εἰς μίαν ἐξαιρετικῶς προνομιούχον θέσιν τοῦ κέντρον τοῦ Καρπενησίου, ὀρθοῦται μεγαλοπρεπὲς τὸ νέον οἰκοδόμημα, ἐν μέσῳ ἄλλων ἐπιθλητικῶν οἰκοδομῶν, παρὰ τὴν πλατείαν τῆς πόλεως. Τὸ ὀπτικὸν νεῦρον κάθε ἐπισκέπτου παραμένει ἀπλανὲς πρὸ τῆς πρωτοφανοῦς εἰς ἔκτασιν φύσεως, ἡ ὁποία παρουσιάζεται ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ ξενοδοχείου.

Ὁ Ε.Ο.Τ. διὰ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ κτηρίου τούτου ἀσφαλῶς ἐπέτυχεν εἰς τὸ ἔργον τῆς προβολῆς τοῦ Τουρισμοῦ εἰς τὴν Ἑβρυτανίαν.

Ἡ «Ξενία» ὅπως ὠνόμασται τὸ Τουριστικὸν Ξενοδοχεῖον Καρπενησίου ὁ Ε.Ο.Τ., ἀποτελεῖ ἕνα μικρὸ παλάτι μὲ ὄλας τὰς συγχρόνους ἀνάσεις. Ἔχει 17 δωμάτια ἐξαιρετικῶς εὐρύχωρα, μονόκλινα, δίκλινα καὶ μετὰ κοινοχρήστου καθὼς καὶ ἰδιαίτερον λουτροῦ κ.λ.π., μὲ ἄφθονα θερμὰ καὶ ψυχρὰ ὕδατα καὶ μὲ δυνατότητα τοποθετήσεως ἐντὸς αὐτῶν εἰδικῶν παιδικῶν

Οἱ ἐπίσημοι εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ξενοδοχείου «ΞΕΝΙΑ»

Πανοραμικὴ θέα τοῦ Ξενοδοχείου

κλινῶν διὰ τὰς οἰκογενείας. Ἀπαντὰ τὰ δωμάτια ἔχουν καὶ τὴν ἀπαραίτητον βεράνταν.

Ἡ «Ξενία» μὲ ἕνα ἀριστοτεχνικὸν συνδυασμὸν χωρῶν ἀπὸ πλαστικὴ ὄλη παρέχει εἰς τὸν ἐπισκέπτην μίαν ἀνεκράστων ψυχικὴν ἀνακούφισιν, ἡ ὁποία τὸν κρατεῖ ἀιχμάλωτον.

Ὁ Ε.Ο.Τ. ἐξ ἄλλου, διὰ τοῦ καθορισμοῦ τιμῶν Τουριστικοῦ Ξενοδοχείου Β' τάξεως παρέχει τὴν εὐχέρειαν εἰς τοὺς ἐπισκέπτας τοῦ Καρπενησίου νὰ παρατείνου τὴν διαμονὴν των, λόγῳ ἀκριβῶς τῶν μικρῶν ἐξόδων.

Τέλος εἰς τὸ ἰσόγειον τοῦ Ξενοδοχείου λειτουργεῖ εἰς μίαν ἀπέραντον αἰθούσαν τὸ ἐστιατόριον — μπάρ, μὲ τοιχογραφίας καὶ πλαστικῶς τέχνητας, εἰς τὸ ὁποῖον παρασκευάζονται ὑπὸ εἰκοῦ προσωπικοῦ ἐξ Ἀθηνῶν τὰ πλέον ἀριστοκρατικὰ φαγητὰ μὲ τὰς συνήθεις τιμὰς.

Πρέπει ἰδιαίτερον νὰ ἐξ-

«βλάχικου σπιτιαῦ» τὴν ἀποβὰν κοσμοῦν ὄλα τὰ σικυρὰ ἐνὸς μεγάλου κτηνοτρόφου, δηλαδὴ γαλιτσες, τοίτσες, ἀμφίσεις πανηγυρικῶς χωριστοῦ κ.λ.π., τὰ ὁποῖα εἶναι ἐκτεθειμέναι πρὸς πώλησιν.

Θὰ ἦτο, κλείνοντες τὴν μικρὰν περιγραφὴν περὶ τοῦ Ξενοδοχείου, παράλειψις, ἐάν δὲν ἀνεφέραιμεν καὶ μίαν ἄλλην εὐτυχίαν τοῦ Ε.Ο.Τ., τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἐκμεταλλώσεως εἰς τὰς κυρίας Ψυχουγιῦ καὶ Καταρῆ, συζύγους γνωστῶν φιλοπροσθέν ἐπιχειρηματιῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ Καρπενησίου, αἱ ὁποῖα διακρίνουσι διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς ὀμιλίας των.

αρθῆ ἡ ἐμπνευσις τῆς κατασκευῆς μίαις αἰθούσης μὲ ὄλα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ.

21.5.60

αίθου 1960

ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσάτσος δίνει κατά το παραπάνω προς τιμήν του υγιούς του Ρεσπυβάντ Όριλου

19.6.60

ΔΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΟΠΟΙΗΣΙΝ ΤΗΣ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΘΝ ΔΙΑ ΤΟ 1960 Η ΛΕΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΠΕΔΙΑΔΩΝ ΜΕΞΑΡΑΣ, ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ, ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΚΟΥΡΤΑΛΙΩΤΗ ΚΑΙ ΖΑΚΡΟΥ. — ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΑ ΠΡΟΠΟΘΕΙΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΥΞΙΝ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΟΝΗΣΙΟΥ.—ΕΝΤΟΣ ΤΡΙΜΗΝΟΥ ΠΕΡΑΤΟΥΤΑΙ Η ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑ ΤΟ ΦΕΡΥ ΜΠΩΤ.—Θ' ΑΝΕΓΕΡΘΟΥΝ 7 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ, 4 ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ κ. ΚΩΝ. ΤΣΑΤΣΟΣ, ΑΠΑΝΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑΝ ΤΟΥ «ΒΗΜΑΤΟΣ»

Ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβερνήσεως κ. Κωνσ. Τσάτσος, προέβη εις τας ακόλουθας ανακοινώσεις αναφορικάς με την έρευναν την οποίαν διεξήγαγε ειδικός άποστολέμιος του «Βήματος» εις την Κρήτην. Η άπάντησις του κ. Τσάτσου άναφέρεται εις όλας τας έρωτήσεις ώς άνωτα, τα όποια έίδοντο κατά την έρευναν και τα όποια ζητήματα έπίδειξαν τον Κρητικόν λαόν.

Αι έρωται διά τας άνάγκας των διαφόρων διαμερισμάτων της χώρας, εις τας όποιας άφαιρέσει τήν τάσιν επίκλησ του το «Βήμα», είναι πολλάκις χρήσιμα: Κοιθιστού παλαιολιθίου γνωστός τής άνάγκας έκστρατης περιφέρειας, έίδουσι ταυτοχρόνως την άδειασιν να διαπιστωθεί έκαστος με ποίον ρυθμόν αποτοπικρίζεται η Πολιτεία εις την Ικανοποίησιν των άνάγκων αυτών, έπιτρέψουσι δε εις την Κυβέρνησιν να παράσθ τ' άντικειμενικά έκείνο στοιχείον εκ των όποιων καθίσταται εις την Κοινήν Γνώμην δυνατόν να έπιτηθή την κυβερνητικήν προσέβασιν και να την αναγείρη πρὸς όσα πρὸ των ήμερών της έγένοντο εις διαφόρους τομείς της εθνικής δραστηριότητος.

Πρὸν ταύταις ήμας, ή δημοκρατία της Ελλάδος απότιν έντιμότητα εις τούς κατοίκους έκάστου διαμερισματος της χώρας καί άντιλήψου τας μεγάλας ήρωτας και των άλλων περιούριον, τας όποιας υπό τήν ηγεσίαν των ήλικών των καί σφοδρ λισσαμένω, καθώς και το τερφιστόν όφελος το όποιον έπινηίεται έπι των κυβερνητικών ήμερων, τήρα έπείκει ή χώρα καταβάλλει μίαν πρότερον άγνωστοννν προσέβασιν δια την ήν έδωσαν οικονομική και κοινωνική τής άνω συγκυρίας. Ταυτοχρόνως, έλλέοντι λαμβάνονται περισσότερα ένταί είνην άδώντων να ικανοποιήθι άμέσως και διά συμμέτρως όπως ειλόνως όλοις τας άνάγκας, το σύνολόν αυτών, τας άνάγκας. Άντιλαμβάνονται ούτω έπίσης πάντες ότι ή Πολιτεία, με τας περιωρισμένας δυνατότητας τα όποιας διαθέτει, κατόν δάλλει παράγει, σπαθών προσέβασιν να ικανοποιή, κατά μίαν άρδολογητήν τήν, τήν πλέον σημαντικήν άνάγκαν όλης της χώρας και να προώθη το παραγωγικότερον οικονομικόν έργον. Αι προκείμεναι ούτω ούτως συστάσεις περιούριον την άδειασιν εις έκείλην την Έλληνικόν λαόν να άντιληφθί ότι, και άν άδραξθ καλλίον των άνάγκων, να έίδον ικανοποιή, τούτο έπιτελείται εις τας τέρστιον όγκων των άπαν

τήτων ούτως προβαλλόντι από όλης τής έπιτηκής και εις τήν περιωρισμένην δυνατότητα ικανοποιήσεως αυτών από την Πολιτεία.

Τέλος, δι' αούτης τής έρώσεως το «Βήματος» έίδεται ή καλύτερα άπόνησις εις τούς περιωρισμούς, οι όποιοι έπισημαίνουσι, όλας τας ελλείψεις τσών εις την ίδιάν μας είνην και εις ειασέβιστα άλλην χώραν, άγνοών ήμας πέρα και με πώμον έξιλήσεις των ήρωτικώων συνηθέων δια τήν έκτίθεισιν ούτως με τον ταχύτερον δυνατόν ρυθμόν.

Εν τήν έπιτηκήν ήμας να δώσωμεν μίαν γενικήν έκτίθει των γεγεμιών πρὸς ικανοποίησιν των, πολλάκις άνάγκων της Μεγαλόνησου όν να έπιναλοώμεν όποιας στοιχεία, τα όποια και από την σελίδα, τού άδελφωτού, έν' έργάται μάλιστα, άρμωκότερον ήρω έίδουσι πρὸς όφελος της Κοινής Γνώμης. Θά δώσω.

πώσω παρατηρήσεις και θα άναφερθώ εις στοιχεία τα όποια κατά το πλείστον δια έπισημαίνονται, μέχρι ταύταις και έτινα συμπεράσματα την έκτίθει των όποιων έίδουσι περί των έν Κρήτην κυβερνητικών έργων ή Συνέδριον έπι του Οικισμου κ. Μεταβολισμός.

ΕΠΕΝΔΥΣΙΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η άικονομική άνάπτυξις της Κρήτης άποτελεί ειλόντη μορφή γενικωποιημένης άποστολέμιος εις όλας τας ήνωσις της Μεσογείας και όρεκλιόμην κυρίως εις ειασέβιστα άνάγκας δια τήν έκτίθεισιν αυτών εις τα πελάγη και την ροήμον έξιλήσεις των ήρωτικώων περιούριον.

Εν στίται πρὸς άλλας έλληνικάς περιφέρειας, εν τούτοις ή Έλληνική Μεγαλόνησος οδύλλως έπιτελείται από άμέσως ειασέβιστος των λοιπών επαρχιών της χώρας. Ημας κατά το 1954 ούτω έίκε, μετά της θεσπισθείσας εις τήν Πελοπόννησον, κατά κεφαλήν ειασέβιστον 4,500 δρα.

Συνέχεια εις τήν 8ην σελίδα

ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΡΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Έκδρομή στό παρελθόν

Έστίμιμα άνωσιό το προσέχον Σάββατον, Άεστία ή Άθήνα, τέρμα ο Κοκκιναρόν, μίση συγκινησιακά το μόνιμω. Κάτω σπαρτα άνωσιόκα: όσα διασώζονται, Άναγέθη δια από την Όμοσπονδία των Έκδρομικών Σωματείων, που έντι την πρωτοβουλία και την άογάωσιν της έκδοσίου, Έξωμια του καιρού έκείνου. Ίσληρό καί λαρό, καλλιστόν το στίβον καί να μοναχία, σκιάσ καί το φοβάκι. Παρούσιν ός τον άστρόγαλο. Φυσικά και λαοφιλέτικ. Δέν θα κάνουν την άστρέφα να προσέβδουσι στο 1900 γωιάς γαριά και δίγκω γλέκο. Το υωστί προσοιτέτικ. Άνασάριππο το μωστί άναγέθη. Άν τούδ δώκν έυρισμένα οί άματέδες, θα τέρμα πάσωσι για Έγγυλόωος ή τίποτα χειρότερο.

Όποτε καλά έπιμωλύματα. Το καλομίο μασητόμωσι θα συμπελάσει την έκίθει.

Με τήν άνωσις φοιτήτες οι κριτικες. Κάτωκα εις τούς ήμωσας. Ταυ τελέμωσι οί γωιάς με μωστέλικ του φύσιον το πηγών. Φωσκατόν καί και πώμο ο αυτο κτιμωτό το καπελάμω με τή κερμάσι, το σφισ, το κωκαρβόταρο, τας πελάκι. Κιέσινα τα μωστίτα, έβλο στο προέμω...

Γά να είνω ή άνωσιση πλήρης θα έπρεπε και ο δώμοι να ζωοποιώσιν στην παλιά τους κατάσταση. Δούσι με άνωσι, δίγκω το σμωστίσιω των δικινοκίτωνον προχόωων, καώσι τούς σωφέσ που θ' άνωσιωσι με την κυβερνητικόν άδράση την παύσιω για να κωσικήσιν, κωσ, τεκνωσώσι το δάκτυλο, τη σμωσία της ήπικητικης αλάτω.

Τουρσίμωρ
 ΕΘΝΟΣ 18-7-62

ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΙΟΥΛΙΟΥ

Ἐνῶ ὑπάρχει λύσις

Η ΡΟΔΟΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ ΝΑ ΜΕΙΝΗ ΧΩΡΙΣ ΝΕΡΟ

Ἀντιδρᾶ ἡ Ἀρχαιο-
 λογική Ὑπηρεσία

ΡΟΔΟΣ, 18.— Ἡ πόλις τῆς Ρό-
 δου κινδυνεύει νὰ μείνῃ χωρὶς νερό
 εἰς τουριστικὴν περίοδον. Ἡδὲ, ἡ
 στάθμη τοῦ νεροῦ τῶν δεξαμενῶν
 τῆς πόλεως ἔχει ἀπαιτητὴν ἐπικινδύ-
 νως, ἐνῶ ἡ ἐνδεικνυμένη ἐνέργεια,
 ἡ ὁποία θὰ εἴναι τὸ πρόβλημα τῆς
 ὑδροσίτου, παρεμποδίζεται, παρὰ
 τὴν ἐπίβουρον τοῦ ὑπουργοῦ Ναυτι-
 λίας καὶ ἄλλων ἁρμοδίων παραγόν-
 των, ἀπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρε-
 σίας. Συγκεκριμένως, ὡς ἀναγρά-
 φη καὶ πρὸ ἡμερῶν, ἡ Ἀρχαιολογι-
 κή Ὑπηρεσία ἐπακολουθεῖ γ' ἀνή-
 ται τὴν δόξαν διὰ τὴν διέλευσιν
 δικτύου τῆς ΔΕΗ ἀπὸ ἀρχαιολογι-
 κῶν γῶρον πρὸς ἠλεκτροδότησιν τοῦ
 ἀντλιοστασίου τοῦ δημοτικοῦ ὕδα-
 γυγείου, παρὰ τὴν θῆσιν Ροδίνι.

Ἐπιτόμιος τῆς διεύθυνσης
 ΔΕΗ Ρόδου ἐδήλωσε γὰρ τὰ ἑξῆς:
 «Ἐν ὄψει τοῦ ἐπείγοντος τῆς ἀντή-
 σως πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς
 ὑδροσίτου τῆς πόλεως Ρόδου, ὅπου
 προσφάτως ἐπιμελήθησαν ἐπιτεταμέ-
 ναι διακοπαὶ νεροῦ, ἡ ΔΕΗ Ρόδου
 ἐπίτευξε τελεωτικὴν ἐγερσιν ἀπὸ
 τῆς διεύθυνσιν περιφέρειας νῆσιον.
 διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν γραμμῶν
 τῆς, εἰς ἐφαρμογὴν λειτουργικῆς με-
 λέτης, Ἐντός μίαις ἡμέρας, τὸ δι-
 κτυον εἶτα ἔτοιμον διὰ τὴν σύνδε-
 σιν τοῦ ἀντλιοστασίου, τὴν τελευ-
 ταιάν στιγμὴν ὅμως ἡ Ἀρχαιολογι-
 κή Ὑπηρεσία Ρόδου ἀπηγόρευσε τὴν
 σύνδεσιν ταύτην, μὲ τὴν δικαιολο-
 γίαν ὅτι οἱ ἐναέρια γράμματα ἐπέ-
 πτεον αισθητικῶς τὴν πύρρινον ἀρ-
 χαιολογικὴν γῶρον. Ὑπεδείχθη ἀμεί-
 ωτιστος λύσις, ἡ ὁποία εἴναι θὰ ε-
 βλαστῆ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀρχαιολο-
 γικοῦ γῶρον καὶ ἐπὶ πλέον ἐπέ-
 ρθη μέριμνα ὕδατος παρεκτετα-
 σως ἀπὸ ἀσκητῆς ἀποστάσεως. Ἐν
 ταῦτοις, ἡ ἀρνησις ἐπακολουθεῖ νὰ
 προβάλλεται ἀπὸ τὴν Ἀρχαιολογικὴν
 Ὑπηρεσίαν, ἀδιαιρέτως ἴσῃ ἡ πόλις
 ὑφίσταται τὰ δεῖνά τῆς λειτουργίας,
 ἐν πλείοις τουριστικῆς ἐποχῆ. Ἡ ὑ-
 πόθεσις ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἁρμοδίους
 ὑπουργοὺς, οἱ ὅποιοι, καίτοι ἐβα-
 κῶν λύσιν ἱκανοποιῶσαν τὰς ἀπαί-
 τησίαις τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρε-
 σίας, εἴναι ἐπιτρέψῃ (γνώσις δικαιο-
 λογίαν) εἰς τὴν ΔΕΗ μέχρι σήμε-
 ρος καὶ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν δημοτι-
 κῶν ὕδαγυγείων Ρόδου, νὰ ἠλεκτρο-
 δοτήσῃν τὸ ἀντλιοστάσιον.

Σημειώθη δὲ ἡ δημοτικὴ ἐπι-
 χείρησις ὕδαγυγείων ἐδαπάνησιν
 100.000 δραχμῶν, διὰ νὰ κάλυψῃ ἐντέ-
 νως τὴν περιοχὴν τῶν ἔργων, συμ-
 φῶνως μὲ τὰς ὑποδείξεις τῆς Ἀρ-
 χαιολογικῆς Ὑπηρεσίας, ἐνῶ προη-
 γουμένως, εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἦ-
 σαν συσσωρευμένα ἐκρίματα ἀκαθά-
 ρτου πετρελαίου καὶ δομητελαίου, γο-
 ρίς νὰ ἐνεργῶν τοὺς ἀρχαιολόγους.

Α. Α. ΜΑΛΗΣ

Η ΕΡΕΥΝΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΟΤΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΣ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ, ΑΛΛΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ

Έπιστολή του ύπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως κ. Κ. ΤΣΑΤΣΟΥ

Παρά του κ. ύπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως λαμβάνομεν την κάτωθι έπιστολήν εις απάντησιν της διεξαχθείσης από των απηλών μας φράσης περί προτυπώσεως και έπαρχιας και της απάντηι άφορτόρων ένδεικνυμένης Κρατικής πολιτικής. Έκ καθηκόντος άμεροληθίας δημοσιεύομεν άκλετή την έπιστολήν του κ. Ύπουργού, αλλά λόγω του χρόνου της λήξεως της έπιφυλάσσομεν διά μεθούριον τός έπ' ατής παρατηρήσεις μας.

Κύριε Διευθυντά,
Διά σειράς άρθρων της έγκρίτου εφημερίδος σας, συνεχίζετε μίαν άξιότιμον προσπάθειαν διά την νόμισιν της έπαρχιας. Έπειδή, όμως, εις τό παρελθόν είχαν ύποστηριχθή ύε' ύμιν διά κυρίων άρθρων ότι τό Κράτος δέν ένισχυει την έπαρχιαν, άλλ' αντιθέτως διαποικιά διασφαλούς πολλά διά την Περιφέρειαν Πρωτευούσης, θα ήτο δυνατόν νά δημιουργηθή παρεξήγησις ότι τό όσα ήδη έπισφαιρισε διά την έπαρχιαν όφελονται εις άλλωθεν κροτικές φασοτόδος. Την παρεξήγησιν τούτην θέλω νά άρω διά της παρούσης μου.
Έάν λάβωμεν ως δεδομένον ότι ή έπαρχια φθίνει θα πρέπει, άποσπαστάς τό άίμα του γεγονότος τούτου, νά διακρίνωμεν μεταξύ εκείνων των αίτιων, τό όποία πηγήν έχουν τό κοινωνικόν σύνολον ή τό άτομα, τό όποια δέν ελέγχονται από του Κράτους και των αίτιων εκείνων, τό όποια δύνανται και πρέπει νά ελέγχωνται από του Κράτους, έστω και αν τούτε δειχεται από δημοκρατικόν πολιτεμα.

Δέν πρόκειται ν' άσχαληθώ μέ όσα τό Κράτος δέν δύναται νά ελέγξη. Θά έξενώσω μόνον τί έλεγε τό τελευταία έτη τό Κράτος εις την σειράν των έλεγχόμενων από αύτό.

Έν πρώτοις, θα υπομολογήητε ότι τό δαπανώμενα εκ του προγράμματος των ένενδόσεων του Κράτους και των Νομικών Προσώπων και εκτελούμενα ύε' αύτών διά την γεωργίαν, την κτητροφίαν και τό έγγειοκλητικόν έργο, πλόν έλαχιστον ποσών, δύναμεν νά άπορούν της παραφοράς της διοικήσεως Πρωτευούσης, διαπανίται έξω της περιφερείας τούτης. Τά ποσά αύτά άνέρχονται εις 628 εκατομμύρια διά τό έτος 1958.

Ός υπομολογήητε, επίσης, ότι όλος ό προϋπολογισμός της ΔΕΗ άφορά άποκλειστικώς της έπαρχιας και έξυπηρετεί άκριβώς τούς σκοπούς, τούς όποιούς και έσείς επιδιώκετε. Τά αύτά ίσχυει και διά τό σύνολον των μέσων και μακροπροβότων δαπανών της Αγροτικής Τραπεζής, άνερχομένων εις 742 εκατομμύρια διά τό έτος 1958. Έξ άλλου, τό διαρκές έπекτινόμενον πρόγραμμα των μικρών κοινοφελών έργων, εκτελείται άποκλειστικώς εις την ύπαιθρον. Τό έτος 1958 άποφανήθησαν δι' αύτά 217 εκατομμύρια, διά τί τό τρέχον έτος αι έγκριθείσαι πιστώσεις άνέρχονται εις 394 εκατομμύρια περίπου.

Ό Τουρισμός, συγκεντρώνει τός ύε' αύτό κατασκευαστέους έντιθέσεις πρός την έπαρχιαν. Έπί 50

κατασκευασθέντων ή κατασκευαστέων ύπ' αύτό έννομοεπίων 2 μόνον, 207 κλινά, άνηγήθησαν εις Άθήνας έναντι δαπάνης 47 έκατομμυρίων ένά εις τός έπαρχιας έχομεν 48 κατασκευαστέα ή ύπ' κατασκευήν έννομοεπίων συνάμω 2.500 κλινά και αξίας 335 εκατομμυρίων περίπου.

Η ύπέρ της έπαρχιας άνάλογι Συνέχεια εις την 12ην σελίδα

πίσω σε 12ες

Ο Κ. Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ

Συνέχεια έκ της 1ης σελίδας
 εις την καταβαλλομένην υπό της
 εκπαιδευτικής προστάσεως κατα-
 φαίνεται και από τον αριθμόν των
 λειτουργούντων δημοσίων σχολεί-
 ων και του υπηρετούντος εις αυτά
 προσωπικού. Κατά τὸ 1958, ἡ
 Στοιχειώδης Ἐκπαιδευτικὴ Ἀρχὴ
 εἰς τὰς Ἀθήνας 350 σχολεία ἐ-
 ναντι 8.700 εἰς τὰς ἐπαρχίας, μὲ
 προσωπικὸν 1.746 διδασκάλων
 εἰς τὰς Ἀθήνας ἐναντι 17.328
 υπηρετούντων εἰς τὰς ἐπαρχίας,
 ἐν ἃ Μίση Ἐκπαιδευτικὴ διέθε-
 τε 52 Γυμνάσια εἰς τὴν Περιέ-
 ρειαν Πρωτεύουσας ἐναντι 252 εἰς
 τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, μὲ προσωπι-
 κὸν ἀντιστοίχως 1.130 καὶ 3.603
 καθηγητῶν. Κατὰ τὸ 1959, αἱ γο-
 ρηγηθείσαι πιστώσεις διὰ διδα-
 κτηρικῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργί-
 ουσ Παιδείας ἀνέρχονται εἰς 8
 ἑκατομμύρια διὰ τὰς ἑκατο περι-
 φερίας τῆς Ἀττικῆς, ἐναντι 86
 περίπου ἑκατομμυρίων διὰ τὰς ὑ-
 πολίτους ἐκπαιδευτικὰς περιφε-
 ρίας τῆς χώρας.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον τὰ κατ' ἔ-
 τος δοτιζόμενα ὑπὲρ τῆς ἐπαρ-
 χίας ποσά ἐκείνα, τὰ ὅποια ἀπο-
 δεικνύουν τὴν παρεχόμενην εἰς τὴν
 ἐπαρχίαν ἐπίδοσιν. Ἐχομεν καὶ
 τὸ νόμιμον νομοθετικὸν μέτρο, τὰ
 ὅποια ἐκτιμῶμεν κατὰ τὴν τε-
 λευταίαν οὕτῃν τετραετίαν καὶ τὰ
 ὅποια, εἰς τὴν σφαιρὴν τὴν ὅποιαν
 ἐλέγχει τὸ Κράτος, παρέχουν φο-
 ροαυτῶν ἐπίδοσιν εἰς τὴν ἐ-
 παρχίαν. Θὰ σὰς ὑπομνήσω ἐν-
 τούτων:

α) Τὸν νόμον διὰ τοῦ ὁποίου ἀ-
 παλλάσσεται ὁλόκληρος ἡ ὑπαρ-
 χος τῆς φορολογίας κληρονομι-
 ῶν, δωρεῶν, προκίβης κλπ. (Ν. Δ.
 3842)58). Τὸ μέτρον αὐτὸ καὶ γενι-
 κικῶς τὸ ἀφορολόγητον τοῦ γεωρ-
 γικου ἐισοδήματος, εἶναι εἰς ἐκ-
 τὴν λόγων διὰ τοῦ ὁποίου ἡ σφαι-
 ρὴν οἰκονομικῆς ἐπιρροῆς αἰς
 Πρωτεύουσας καὶ λοιπῆς Ἑλλάδος
 δὲν δύναται νὰ κριθῆ ἐπὶ τῆ βό-
 σης τοῦ κριτηρίου τῆς ἀμέσου φο-
 ρολογίας. Ὁ ἕτερος λόγος εἶναι
 ὅτι ὁ ἔλεγχος τῶν φορολογουμέ-
 νων εἶναι εὐκρίστερος καὶ ἀπο-
 τελεσματικώτερος εἰς τὴν Πρω-
 τεύουσάν καὶ γενικῶς εἰς τὰς με-
 γάλαις πόλεις.

β) Τὴν σφαιρὴν τῶν νόμων περὶ
 προστασίας τῆς ἐπαρχικῆς διο-
 μχησίας (Ν. 3213)55 καὶ αἱ τρο-
 ποποιήσεις αὐτοῦ. Ἄλλὰ, λόγῳ

γεγονότου περὶ ἐγκαταλείψεως
 τῆς ἐπαρχίας, δὲν πρέπει νὰ λη-
 σθῶνται ὅσοι τοὺς ἐπικριτὰς τὸ
 Ν.Δ. 3523)1956 περὶ ὁργανώσε-
 ως τῆς διοικήσεως τῆς ηλεκτρικῆς
 ἐνεργείας εἰς τὴν ὑπαίθρου, ἡ ἐ-
 πεκτασις τῆς ἐπίσεως τιμῆς τοῦ
 ρεύματος καὶ κυρίως τὸ τεραστι-
 οῦν, τὸ ὅποιον ἐγένετο πρὸς τό-
 κωσιν τῆς ἐπαρχίας διὰ τῶν νό-
 μων περὶ Διοικητικῆς ἀποκεντρώ-
 σεως. Ἐνῶ οἱ ὀμιλοῦντες περὶ
 τῆς ὑπαίθρου Ἑλλάδος ὅταν ἐν-
 σπαστικῶν κυβερνητικῶν ἐπιτεύ-
 γμα λαμβάνει χώραν εἰς τὴν ἐπαρ-
 χίαν, οἱ ἐπικριτὰ τῶν ἑλληνικῶν
 πραγμάτων τὸ ἀντιπαρήχονται ἐν-
 σιωπῇ. Διότι, ἀπολύτως, δὲν
 ἐπηρεάζει τὴν φυσιολογίαν τῶν ἐ-
 κείνων, τὸ ὅποιον δὲν συμβαίνει
 ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ, ὅπου συνήθως ἐ-
 δροῦν οἱ ὑποστηρικτὰς τῆς ἐ-
 παρχίας.

Θὰ ἐπεθύμουν, ἐπὶ τῆ εὐκαιρί-
 α, νὰ προσέσω, ὅτι, ὅταν γίνεται
 κεντρικὴ διὰ τὴν ἐγκαταλείψην τῆς
 ἑλληνικῆς ἐπαρχίας θὰ πρέπει του-
 τοχρόνως νὰ λαμβανέται ὡς ὄν
 καὶ ἡ κατάστασις εἰς τὰς ἄλλας
 χώρας. Ἦς προκίβεται καὶ ἀπὸ τὴν
 ἐξέδωσιν τῶν Ἡμερησίων Ἐθνικῶν
 περὶ τῆς καταστάσεως τῆς οἰκονο-
 μίας εἰς τὴν Εὐρώπῃν τὸ 1953
 (210—211 σελίδες) τὸ καινότερον
 εἶναι παγκόσμιον καὶ οὐδαμῶς
 καταρῶδες, παρὰ τὰς καταβληθεί-
 σαις προσπάθειαις, ἡ ἀνάγκη
 τοῦ ρεύματος τῶν ἰδιωτικῶν ἐπι-
 βυτίων πρὸς τὰ περὶ τῶν μεγάλων
 πόλεων καὶ γενικώτερον πρὸς
 τὰς τεχνικὰς πόλεις ἀνεπτυγμέναις
 περισῶς.

Μετὰ τιμῆς
ΚΟΝ. ΤΣΑΤΣΟΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.

Διευθύνει
 μεταβολτικῆς ἀποκεντρώσεως ὡς ἀριθ. 5492
 τὴν 22ην Δεκεμβρίου 1959, εἰς τὴν
 Γραφεῖον τοῦ ΟΤΕ, ἑδρῆς Ἰσοβαλοῦ 4, αἰ.
 4, (7ης ὁδοῦ, ἑδρῆς, 4), Βασιλεῦ-
 σάτος μεταβολτικῆς ἀποκεντρώσεως διὰ τὴν
 ἐκ τοῦ ἰσχυρικοῦ προέβλεπον:
 Διευθύνει μεταβολτικῶν ἐπιτελῶν.
 Περιεχομένου καὶ ὄντος συγγενεῆς ὑ-
 ποκειμένου Προσθητικῆς, ἑδρῆς Ἰσοβαλοῦ
 ἐκπ. 4 (7ης ὁδοῦ, ἑδρῆς, 2), τῆς ἀρ.
 25.499) μόνον κατὰ ὄψιν ἑδρῆς 12—14.
 Ἐν Ἀθήναις τῆ 10ῃ Δεκεμβρίου 1959